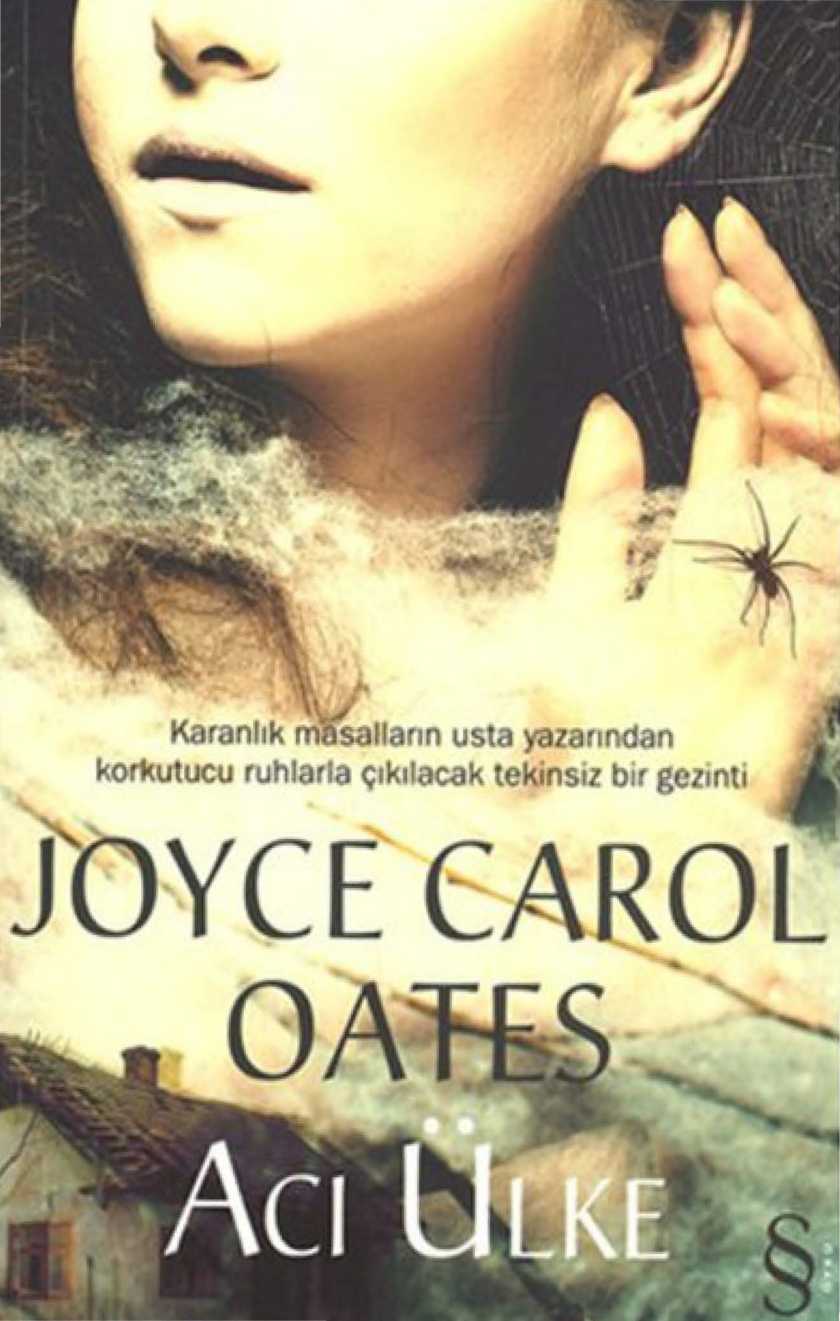

Karanlık masalların usta yazarından
korkutucu ruhlarla çıkılacak tekinsiz bir gezinti
JOYCE CAROL
OATES
Acı Ülke

JOYCE CAROL OATES

1938 yılında Lockport, New York'ta doğdu ve ailesinin şehir dışındaki çiftliğinde büyüdü. 14 yaşındayken büyükannesinden duyduğu öyküleri yazmaya başladı. İlk romanı *With Shuddering Fall* 28 yaşındayken yayımladı. *Them* adlı romanıyla, 1970'te National Book Award'u aldı. Oates ayrıca, "Rosamond Smith" ve "Lauren Kelly" takma adlarıyla, çoğunluğu polisiye olan kitaplar yazdı. 1978'de Princeton'a geçmeden önce, Kanada'daki Windsor Üniversitesi'nde on yıl öğretim görevliliği yaptı. 1996'da, PEN/Malamud'dan "yaşam boyu başarı ödülü" aldı. Çoğunlukla, çağdaş Amerikan yaşamı üzerine yazan Oates, özellikle şiddet ile sevgi arasındaki bağlantıyla ilgilidir. Karakterleri genellikle sıradan ama başlarına korkunç olaylar gelen insanlardır. Bazı romanları gotik olarak nitelendirilse de, kitaplarındaki şiddet ne gizemli ne de mutlaka acıklı bir şiddettir; günlük yaşamın içinde yer alan olaylardan yola çıkar. Olağanüstü bir üretkenliğe sahip olan Oates, aralarında çocuk kitapları da olmak üzere pek çok kitap yayımlamıştır.

ZEYNEP ÇİFTÇİ KANBUROĞLU

Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden 1994 yılında mezun oldu. 1995-2001 yılları arasında ulusal ve uluslararası sinema ve televizyon projelerinde yapım ve yönetim sorumlulukları üstlendi. 2001 yılında iş hayatına geçerek uluslararası firmalar ağırlıklı olmak üzere çeşitli sektörlerde İnsan Kaynakları Yönetimi görevlerinde bulundu. 2003 yılında Bilgi Üniversitesi'nde MBA programını tamamladı. Üniversite yıllarından beri çeviriyle uğraşmaktadır. J.G. Ballard'ın *Süper Kent*, *Milenyum İnsanları*, Allison Fell'in *Bayan Güliver Cüceler Ülkesinde* adlı romanlarını, Richard Ellmann'ın *Dört Dublinli* adlı araştırmasını çevirmiştir. Çeşitli dergiler için kitap değerlendirmeleri yazmıştır. Çok sayıda senaryo ve film altyazısı çevirisi mevcuttur.

Joyce Carol Oates

ACI ÜLKE

Türkçesi: Zeynep Çiftçi Kanburoğlu

Yayın No **1133**
Çağdaş Dünya Edebiyatı **166**

Acı Ülke
Joyce Carol Oates

Kitabın Özgün Adı:
Sourland

Yayına hazırlayan: Başak Güntekin
İngilizceden çeviren: Zeynep Çiftçi Kanburoğlu
Kapak tasarım: Utku Lomlu
Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

© 2010, The Ontario Review
© 2013; bu kitabın Türkçe yayın hakları
Ecco, Harper Collins Publishers/Akcalı Ajans aracılığıyla
Everest Yayınları'na aittir.

1. Basım: Eylül 2013

ISBN: 978 - 605 - 141 - 676 - 2
Sertifika No: 10905

EVEREST YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 53 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

Kocam Charlie Gross için

İÇİNDEKİLER

Teşekkür **ix**

I.

Kabak Kafa **3**
Bıçaklama Öyküsü **26**
Çocuk Bakıcısı **49**
Bonobo Momma **65**
Kahpe **82**
Bacaksız **87**

II.

Dayak **129**
Kelle Avcısı **164**
Takas **185**
Şeref Yemini **204**

III.

Veraset **255**
Donörün Organları **299**
Ölüm Belgesi **309**
Uranüs **335**
Kayıp Baba **352**
Acı Ülke **378**

TEŞEKKÜR

Bu öykülerin, genelde ufak değişikliklerle, ilk olarak yayımlandığı dergi ve gazetelerin editörlerine teşekkürü borç bilirim.

"Kabak Kafa", *The New Yorker.*

"Bıçaklama Öyküsü", *The Dark End of the Street,* editör: Jonathan Santlofer.

"Çocuk Bakıcısı", *Ellery Queen;* yeniden basım: *Horror: The Best of the Year 2006.*

"Kayıp Baba", *Playboy.*

"Bonobo Momma", *Michigan Quarterly Review;* yeniden basım: *Pushcart Prize XXXIII: Best of Small Presses 2009,* editör: William Henderson.

"Kahpe", *Boulevard.*

"Bacaksız", *Shenandoah.*

"Dayak", *Conjunctions.*

"Kelle Avcısı", *The Guardian.*

"Takas", *Story.*

"Şeref Yemini", *Ellery Queen;* yeniden basım: *The Finest Crime and Mystery Novellas of the Year,* editörler: Ed Gormand ve Martin Greenberg.

"Donörün Organları", *Michigan Quarterly Review.*

"Ölüm Belgesi", *Boulevard.*

"Uranüs", *Conjunctions.*

"Veraset", *Salmagundi.*

"Acı Ülke", *Boulevard.*

I.

KABAK KAFA

Mart sonlarında New Jersey'nin kuzeyinde bir sulu kar fırtınası olmuştu. Kocası birkaç gün önce ölmüştü. Biliyordu, arada bir bağlantı olmadığını. Sadece, o zamandan beri alacakaranlıkta havada tuhaf bir pırıltı fark etmeye başlamıştı. Sık sık kendini evinin girişinde ya da dışında buluyordu; oraya nasıl geldiğini de anımsamıyordu. Uzun dakikalar boyunca gözlerini dikip, renkler solarken, gökyüzünden ve evi saran sarıçamlardan camsı bir ışığın doğuşunu seyrediyordu. Bu, ona doğal bir ışık gibi gelmiyordu ve güçsüz anlarında, *Silinip gitme zamanı geldi*, diye düşünüyordu. Ne gördüğünü bilmeden bir süre öylece baktı. Kendisini canlanmış, uyanık hissediyordu. Tedirginlik duyuyordu. Havadaki o tuhaf pırıltının her zaman orada olup olmadığını merak ediyordu; oysa daha önceki, korunaklı yaşamında bunu fark etmemişti bile.

Bu ekim akşamı, güneş tamamen batmadan önce, yolun biraz ilerisinde, garaja giden toprak yola doğru dönen bir aracın farları gözüktü. Şaşkınlıkla kendine geldi; başlangıçta bunun ne olduğundan emin değildi. Sonra farkına vardı; bu saatlerde onu görmek için Anton Kruppe uğrayacaktı.

Geçerken uğrarım, demişti adam. Ya da belki kadın demişti, *Niye geçerken uğramıyorsun.*

Yüzünü net bir şekilde göremiyordu adamın. Yan tarafında belli belirsiz harfler yazılı olan bir kamyonet kullanıyordu.

Kamyonetin yüksek sürücü koltuğundan indi ve gölgeli patikada kadına doğru yalpalayarak ilerledi – korkuluğa benzeyen ve kafasının yerinde biçimsiz bir Cadılar Bayramı kabağıyla uzun boylu bir erkek figürü.

Nasıl bir şoktu ama! Hadley geriledi, ne gördüğünden emin olamadı.

Adamın omuzlarının üzerinde sırıtan bir balkabağı kafası, kötü kötü bakan oyuk gözleri içeriden aydınlatılmamış; kabak fenerininkiler gibi; ama karanlık, camsı. Ve sırıtan, yırtık ağzından ağır aksanlı İngilizcesi ile sesi işitildi:

"Hanımefendi? Burası doğru adres mi? Siz – evin hanımı mısınız?"

Kadın güldü, sinirlice. Gülmesi gerektiğini düşünmüştü.

Ses, kulağı tırmalayan alaycı bir ciddiyetle ısrar etti: "Siz – burada mı yaşıyorsunuz bayan? Beni – kabul buyurur musunuz? Ha?"

Bu bir şakaydı. Anton Kruppe'un tuhaf şakalarından biri. Hadley'yi korkutmayı başarmıştı; ki muhtemelen niyeti bu değildi. Muhtemelen sadece onu güldürmek istemişti. Anton'un geleceğini gayet iyi bilmesine karşın gerçekten korkmuş olması mahcup ediciydi. Ve Anton Kruppe'dan başka kim böyle ortaya çıkardı ki zaten, kafası yerinde bir Cadılar Bayramı balkabağıyla?

Hadley adamı pek fazla tanımıyordu. Onu geçerken uğraması için davet ettiğinden, içine keskin bir korku saplandı. Hiç düşünmeden davet etmişti onu ve tabii ki adam da *evet* demişti.

Kooperatifte çalışanlar arasında en istekli ve nazik olanı Anton'du. Müşterilerle şakalaşır, kendi esprilerine gülerdi; çocuksu, kırılgan ve dokunaklı bir hali vardı; tuhaf konuşma şekli bir tür kahkaha gibiydi; tam olarak anlaşılmayan ama bulaşıcı bir kahkaha. Tüm sakarlığına karşın, sıra dışı bir zekâya sahip olduğunu ayırt edebilirdiniz. Hadley, adamın Cadılar

Bayramı balkabağını oymak için oldukça zahmete girmiş olduğunu görebiliyordu; kabak kocamandı, tuhaf bir biçimde damarlı, çizgiliydi, normal insan kafasının iki misli büyüktü, üçgen gözleri, üçgen bir burnu, uzun ve sivri dişlerle süslü sırıtan bir ağzı vardı. Bu şeyi bir şekilde kafasına geçirmeyi de başarmıştı – Hadley adamın bunu nasıl yaptığını anlayamadı.

"Ne kadar da ustaca yapılmış, Anton! Bunu – sen mi oydun?"

Anton Kruppe'a yönelteceğiniz ahmakça sorulardan biriydi bu. Çünkü adamın sizi memnun etmek, etkilemek, güldürmek için gösterdiği hırçın ve köpeksi istekliliğin yarattığı stresi azaltmak üzere bir şey söylemeniz gerekiyordu. Hadley, bir önceki hafta, Anton'un onu görmek üzere eve ilk uğrayışını anımsadı; ona kahve ve bol tahıllı ekmekten yapılmış küçük sandviçler ikram ettikten sonra gitmeyi bir türlü beceremeyen Anton'la arasındaki zorlama ve uzatılmış muhabbeti; adamın, üzerine doğru yalpalayışını, el sıkışırken nasıl kasıldığını ve yanağına kondurduğu o ıslak, beceriksiz öpücüğü tenini acıtmış ve onu heyecanlandırmıştı, sanki bir yarasanın kanatları değmiş gibi.

"*Evet hanımefendi. Bunu almayı düşünür müsünüz?*"

"Bakalım, Anton. Kaça veriyorsun?"

"*Hanımefendi*, sizin için – 'bedava'!"

Bu zorlama şaka daha ne kadar sürdürülebilirdi ki? Hadley bezgince düşündü. Ortaokulda sınıf arkadaşları Anton Kruppe gibi oğlanlarla dalga geçerdi –*Ha ha çok komik*!– ama artık yetişkin olduğunuzda, kabalaşmadan böyle esprilerden nasıl vazgeçirebilirsiniz? Anton, Hadley'den oldukça gençti, on ya da on iki yaş kadar. Gerçi Hadley yaşından genç gösteriyordu, o da yaşından büyük gösteriyordu. Bugün Bosna olarak bilinen ülkede doğmuştu, Birleşik Devletler'e savaştan kurtulan bir vaftiz ebeveyni tarafından getirilmişti, Amerikan okulları-

na gitmişti, MIT* dahil; ama o kadar yıl içerisinde ikna edici biçimde *Amerikalı* olamamıştı.

Çok çabalıyor, diye düşündü Hadley. Yabancı uyruklu olmanın göstergesi.

Ev sahibesinin bıkkınlığını hisseden ama bunu kabullenmemeye kararlı olan Anton endişeli bir muzaffer edasıyla, omuzları üzerindeki ürkütücü balkabağını yıpranmış, iri eklemli elleriyle çıkardı. Şimdi Hadley, balkabağının bir bütün değil, ama kabuğun sadece üçte ikisi kadar olduğunu görebiliyordu; balkabağının içi boşaltılmış, oyulmuş, arka kısmı kesilip alınmıştı; sanki arka kısmı çıkarılmış bir insan kafatası gibi. Demek ki ürkütücü görünümlü kabak-kafa artık sadece Anton'un omuzlarına koyulmuş ve şimdi eline aldığı bir tür balkabağı maskesinden ibaretti. Öte yandan, bir o kadar da canlı duruyordu; korkuluğa benzeyen şekil kadına doğru hareketlendiğinde, balkabağının yüzü de canlı gibi gözükmüştü.

Göz çukurlarının *kendisine* neşeyle baktığına yemin edebilirdi Hadley.

"İyi olmuş mu? Şaşırdın mı? 'Mutlu Cadılar Bayramı?', değil mi?"

Cadılar Bayramı mıydı? Hadley öyle olmadığından emindi. 13 Ekim'e daha birkaç gün vardı.

"Senin için – Hedley. Burası için."

Şimdi yüzü kızarmış, zengin Amerikalı kadının kendisine gülmesi, kendisiyle birlikte gülmesi ve hani Amerikalıların birlikte yaptıkları gibi, gizemli bir bağlılıkla, o ham Amerikalı mizah anlayışıyla, spontan bir şekilde gülmesi için bir rica anlamını taşıyan utangaç ve saldırgan tarzıyla gülümsüyordu. Köşeli yüzündeki ve sert fırça gibi saçlarının hızla seyreldiği

---

* MIT: Massachusetts Institute of Technology (Massachusetts Teknoloji Enstitüsü). (ç.n.)

alnındaki balkabağı meyvesi parçacıklarını ve çekirdeklerini, burnu akan bir oğlan çocuğunun burnunu ovuşturarak temizlemesi gibi, gizlice süpürdü. *Beni öperse eğer, balkabağı kokuyor olacak*, diye düşündü Hadley.

Kocası ölmüştü ve onu terk etmişti. Artık başka adamlar *uğrayacaktı* evine.

Anton biçimsiz balkabağını Hadley'ye sundu. Lanet şey yedi sekiz kilo ağırlığında olmalıydı. Neredeyse ellerinin arasından kaydı. Hadley balkabağını düşürse ve o da yerde parçalansa, bunun Anton'un işine geleceğini düşündü. Kuşkusuz, bu kez de ortalığı temizlemeyi önerecekti Anton.

"Anton, teşekkür ederim! Bu çok..."

Elleri yeniden birbirine dokundu. Anton hemen yakınında duruyordu. Hadley'den beş-on santim daha uzundu, duruşunun eğri, sırtının genç yaşta kamburlaşmış olmasına karşın. Belki omurgasında sorunu vardı. Ve nefes alışı hızlıydı, sesliydi – sanki koşuyormuşçasına. Sanki tam bir şey açıklayacakken, söylenecek daha uygun şeyler aklına gelivermiş gibi.

Kocasına ve kendisine özenle yemekler hazırladığı günlerde Hadley'nin sık sık ziyaret ettiği, şimdilerde ise sadece ara sıra uğradığı organik gıda ve bahçecilik kooperatifinde, belki de bir yıl kadar önce ortaya çıkmıştı Anton Kruppe. Her zaman tetikte ve Hadley'ye karşı özenliydi - kooperatif müdürü, kadına Bayan Schelle, diye sesleniyordu. Martın sonlarından bu yana, adeta bağımlı hale geldiği içine kapanma halinde – ki aslında en kötü uykusuz gecelerini atlatabilmek için Hadley'nin uyku hapları alması gerekiyordu ve bunlar da günün önemli bir kısmını sersemlemiş ve dermansız geçirmesine neden oluyordu – yardımsever ve ısrarcı tavırlarıyla, daima ona hizmet etmek ister gibi görünen bir işçi olması haricinde Anton Kruppe'un varlığının zar zor farkına varmıştı. Ancak çok kısa bir süre önce adam onunla görüşüp görü-

şemeyeceğini doğrudan soracak cesareti bulmuştu. Bir akşam kooperatif kapandıktan sonra ona *uğrayıp uğrayamayacağını* sormuştu; Hadley'nin tek başına arabasının bagajından çıkarıp eve taşıyamayacağı kadar ağır olan yer tezeği çuvallarını getirmek için. Kadının istediği yerlere tezeği dağıtabileceğini de eklemişti.

Hadley, *evet*, demeden önce tereddüt etmişti. Anton Kruppe'dan etkilenmişti, bir miktar, doğru. Anton ona kuzey Philadelphia'daki yabancı uyruklu sınıf arkadaşlarını anımsatmıştı: solgun yüzlü, yuvarlak gözlüklü zayıf oğlanları; sanki dilleri deforme olmuş gibi konuşurken eziyet çeken bir halleri olurdu. Hadley onlardan çok etkilenirdi; ama onlarla asla arkadaşlık etmezdi. Yalnız dolaşan kızlarla bile arkadaşlık etmezdi. Ve şimdi, zayıf anlarında, kendisine karşı nazik olan herkese minnettardı; kocasının zamansız ölümünden bu yana içi boşalmış gibi hissediyordu kendini, değersiz hissediyordu. *Artık kendisi için bir şey ifade ettiğin tek bir kişi bile yok. Silindin artık sen.* Hipnotize olmuş gibi trans halinde geçen uzun dakikalarda, onun olmayan ama kendi en mahrem söyleminin ritminde gizlenmiş bir sesi dinlerken buluyordu kendini. Bu ses onu suçlamıyordu, yargılamıyordu da; ama o yargılandığını biliyordu, rezilce. *Bir kişi bile yok. Silindin artık sen.*

Kocasının cesedinin yakılmasına izin vermişti. Kontratta, kocasının isminin yanında yer alan kendi isminin altında sanki bir göl oluşturmuş olan gözyaşlarıyla hafızası bulanıklaşmış ve çarpılmıştı. Kocasının adına imza atarken, kendi adına da imza atmıştı. Her şey sona ermişti Hadley için, her şey bitmişti; duyguların dünyası, hissedebilme yetisi.

Öte yandan, usunun diğer kısmı ise uyanık, temkinli tutuyordu onu. Maceraperest bir kadın değildi, pervasız hiç değildi. Bir adamla neredeyse yirmi yıl evli kalmıştı, çocuksuzdu ve gerçekten hiçbir ailesi yoktu. İçini dökerken temkinli davran-

dığı bir arkadaş çevresine sahipti; martın sonlarından bu yana, genellikle en yakın arkadaşlarıyla karşılaşmaktan sakınıyordu. Anton Kruppe'un prestijli Moleküler Biyoloji Enstitüsü'nde doktora sonrası öğretim üyeliği yaptığını, doktorasını MIT'te yapmış olduğunu ve Cal Techte* ders verdiğini; uzmanlık alanının *mikrobiyal genetik* olduğunu öğrenmiş olmasa, evine bir yabancının *uğramasını* asla onaylamazdı. Bir keresinde onu kampusta bir yaylılar dörtlüsü resitalinde görmüştü. Bir keresinde de kanal kıyısında, çekiciler için ayrılmış patikada tek başına yürürken. Adam, kulaklık takmış, başını derin bir açıyla öne eğmişti. Ağzı sanki biriyle tartışır gibi kıpırdıyordu ve öylesine derin düşüncelere dalmıştı ki bakışları Hadley'yi görmeden geçti – saç örgüsünden süveteri, yumuşak yünlü pantolonu ve botları, kafasına geçirdiği beresi ile en sevdiği müşterisi onun için görünmez olmuştu.

O an Anton Kruppe'un kendisini fark etmemiş olmasından memnundu Hadley. Böylece genç adam kendisini gözlemlemeden, o genç adamı gözlemleyebildi. *O bir bilimadamı. Kendisi için önemli olmayan hiçbir şeyi görmeyecektir*, diye düşünerek.

Şimdi evde, Hadley bu tuhaf ziyaretçisi karşısında *ürperdiğini* hissediyordu. Adam yirmi dokuz yaşından büyük olamazdı – Hadley otuz dokuz yaşındaydı. Anton'un kocasını tanımadığından ya da Hadley'nin ölmüş bir kocası olduğundan haberi olmadığından emindi. (Elbette ki Hadley hâlâ nişan ve evlilik yüzüklerini takıyordu.) Gücünün, temelde adama karşı ilgisizliğinde yattığını düşünüyordu; onun erkeksiliğine, kendisi gibi yabancılara sunmak üzere taşımak zorunda olduğu, sıra dışı boyutlarda bir paketi andıran beceriksiz cinselli-

* Cal Tech:California Institute of Technology (California Teknoloji Enstitüsü) (ç.n.)

ğine yönelik ilgisizliğinde. Defalarca geri püskürtülmüş, yine de kararlılığını yitirmemiş birinin yanlış beslenmiş bakışlarını taşıyordu adam. Kadınların, kadınlara özgü gizemli arayışla, âşık olduğu fevkalade çirkin adamlar vardır hani; ama Anton Kruppe böyle karizmatik biçimde çirkin falan değildi; onun erkeksiliği tamamen başka bir türe özgü gibiydi. Bunu düşünürken, Hadley, içinde kabaran hazzı hissetti. *Bu akşam beni öperse eğer, çöp kokuyor olacak.*

Hadley gülümsedi. Anton'un kendisine nasıl baktığını gördü; sanki gülümsemesi *onun* içinmiş gibi.

Bir kez daha balkabağı için teşekkür etti. Sesi yumuşak ve davetkârdı. Ne kadar da "orijinal" bir armağandı bu ve nasıl da "beceriyle" oyulmuştu.

Anton'un yüzü keyifle parladı. "D-dur, Hedley! Dahası var."

Ona *Hedley* diye sesleniyordu. Kooperatifte ise ona *Bayan Schelle*, diyordu, son heceyi vurgulayarak. Hadley hiçbir şekilde adamı düzeltme dürtüsü hissetmiyordu.

Çocuksu bir heyecanla Anton, Hadley'nin elini kavradı – kadının parmakları buz gibi soğuk ve tepkisiz olsa gerekti – ve onu garaj yoluna doğru çekiştirdi. Kamyonetin arkasında, içindekilerin krem renkli krizantemlere (zamanı geçmiş) benzediği büyükçe bir saksı ve kooperatifte indirimli fiyatlarla bile satılamayan uzun, yeşil sapları kesilmemiş yumrulu havuçlar, şekilsiz biber ve armutlar, lekeli McIntosh elmalarla dolu uzun ve dar bir karton kutu duruyordu. Ve bir de çok tahıllı bir ekmek somunu ki, Anton bunun daha o sabah pişirilmiş olduğunda ısrar ediyor ve ertesi sabah üzerine "bir-günlük" etiketi yapıştırıldığından satılamayacağını vurguluyordu. "Bu ülkede 'bir günlük' olana yönelik çok fazla cahilce önyargı var –her şey 'yeni', 'mükemmel biçimli' olmalı– bu akşam saat

altıda kooperatif kapanırken satılacak kadar iyi olan ekmek, yarın sabah sekiz buçukta kooperatif açılırken 'günü geçmiş' oluyor. Bizim geldiğimiz yerde, ailem ve komşularım..." Ahlaki söylemin coşkusuyla Anton'un aksanı kalınlaşıyor, nefes alış verişi daha işitilir hâle geliyordu.

Hadley, Anton'a geçmişi ile ilgili sorular sormak isterdi. Adeta bir kâbus yaşamıştı, bunu biliyordu. *Etnik temizlik. Soykırım.* Öte yandan, onun varlığında kendisini huzursuz hissediyordu. Kuvvetle muhtemel, bu eksantrik, genç moleküler biyoloğu kendisine uğraması için davet etmekle hata etmişti; onu yanlış yönlendirmek istemiyordu. Hadley kocasının yakılarak kül edilmesine neden olmuş dul bir kadındı; pişman olmamıştı, cezalandırılmamıştı. Marttan beri onu ve kocasını yıllardır tanıyan arkadaşlarının davetlerini geri çeviriyordu. Onların ilgisinden, kaygısından sıkılıyordu; böyle bir kaygıyı hak etmiyordu çünkü. *Üzgünüm! Dışarı çıkmak istemiyorum. Evden çıkmak istemiyorum. Çok yorgunum. Artık uyuyamıyorum. Yatağa giriyorum ve uyuyamıyorum ve sabahın birinde bir uyku hapı alıyorum. Sabahın dördünde bir tane daha alıyorum. Beni unutun. Ben bitmiş biriyim.*

Şimdi bu uygunsuz ziyaretçiyi evine ikinci kez davet etmesine muhtemelen gerek olmadığını düşünüyordu. Belki de Anton onun bu kabalığını fark etmezdi; bunu kabalık olarak yorumlayacak kadar tanımıyordu onu. Krizantemleri ve ürün kolisini Hadley'nin evinin önündeki bahçe patikası yakınlarındaki beyaz, demir sıranın üzerine koymuştu ve şimdi de taş ve ağaçtan yapılma büyük, geniş evin yanında, daha önce yapmış olduğu gibi Hadley'ye yolu gösterircesine ilerliyordu; sanki bu iş için çağrılmış gibi. Hadley'ye, kendisinin "Bay Tamirci" olarak bilinmesinden gururla söz etmişti; enstitüdeki laboratuvarın "Bay Tamirci"siydi; çabuk gören, titiz bakan gözleri, Hadley'nin evinin arkasındaki terasın kırık

döşeme taşlarını fark etmişti; bunları, bir başka ziyaretinde, onun için "tamir edecekti" – "değiştirecekti". Profesyonel bir duvarcı ustası detaycılığıyla, evin arka duvarının tabanındaki aşınmış harcı incelemek için eğildi; çarpılmış ve simetrisi bozulmuş bahçe kapısını inceledi ve marifetli bir el hareketiyle düzeltti. "Şimdi! 'Yeni' gibi, iyi oldu, değil mi, ha?" Sanki beklenmedik, zekice bir şey söylemiş gibi gülüyordu. Hadley, kocasının, bu yıl ekilip biçilmemiş, yabani halde bırakılmış bahçesindeki rudbekyaların, mine çiçeklerinin ve gündüz sefalarının oluşturduğu kalabalık karışıklık içerisinde ürkütücü şekilde bollaşmış ayrık otlarını dile getirmediği için Anton'a minnettardı.

"Teşekkür ederim, Anton! Sen gerçekten 'Bay Tamirci'sin."

Hadley planladığından daha sıcak bir tonda söylemişti bunları. Bu, onun sosyal tavrıydı; pırıltılı, biraz bulanık, samimiyetsiz ve canlı.

Ziyaretçisinin enerjisinde, kabaran bir maya gibi taşan ve yayılan, hayranlık uyandırıcı –ürkütücü ya da saldırgan olarak nitelenmezse eğer– bir şey vardı. Hadley, moleküler biyoloji laboratuvarında geçirilen bir günün (ki bu tür laboratuvarlarda önemli deneyler sırasında haftada yüz saatin üzerinde çalışılabiliyordu) ve kooperatifteki birkaç saatin ardından Anton'un yorgunluktan serseme dönmüş olmasını beklerdi; ama işte, Hadley'nin evinin dışını incelerken, yani pencereleri, kilitleri denetleyerek kırılmış parçaları ve fırtına kalıntılarını kenara sürüklerken adamda yorgunluk belirtisi gözükmüyordu. Anton Kruppe'un ailenin eski bir arkadaşı olduğunu ve Hadley'nin garajında bozulmuş bir ışıldak bulmanın, onda acilen eyleme geçiren bir ***darbe*** etkisi yarattığını düşünebilirdiniz: "Bir ampulün değişmesi mi gerek, ha? Merdiven var mı, 'ayaklı', 'portatif merdiven'? Şimdi, hava iyice kararmadan, onu kurarım."

Ne kadar coşkuluydu; Hadley'nin boyun eğmekten başka çaresi yoktu.

Ve Anton Kruppe'u kısa bir süreliğine içeriye davet etmekten başka çaresi de yoktu.

Kibarca ve üzülerek akşam için bir yemek planı olduğunu açıklamıştı. Ama bir içki için içeri gelmek istemez miydi acaba?

"Hedley evet teşekkür ederim! İsterim – evet çok isterim."

Minnetle kekeleyen Anton yürüyüş botlarını paspasa sildi. Botlarının altı çamurluydu ve yapraklar yapışmıştı. Hadley bunun gerekli olmadığını söylese de, Anton hırıltılı sesler eşliğinde botlarını çıkardı ve onları dikkatlice yan yana koyarak sahanlığa bıraktı. Ne kadar da büyüktü botları, bir atın toynakları gibi. Islak bağcıklar sola ve sağa doğru, mükemmel bir simetri halinde sarkmışlardı.

İçeride, alt kattaki odaların çoğu karanlıktı. Artık ekimin sonlarındaydılar ve hava çabuk kararıyordu. Keyifli bir heyecan içerisinde ve biraz da gergin olan Hadley ışıkları yakmaya girişti. Işıkları yakma sırasında Anton Kruppe ve kadın arasında tuhaf bir yakınlaşma yaşandı. Tozlu gözüken gri yün çoraplı ayaklarıyla, uzun boylu, sıska ziyaretçisi oturma odasının eşiğine gelip, uzak köşeye yerleştirilmiş, yüksekliği omuz hizasındaki şöminesi, kitaplarla dolu rafları, parlak parke döşeme üzerindeki Çin halılarıyla güzel dekore edilmiş uzun oturma odasına baktığında, Hadley kendi ses tonunun hafifçe yükseldiğini işitti – ne söylediğine dair hiçbir fikri yoktu. Şöminenin üzerinde, adeta bir anafor gibi insanın gözünü kendisine çeken, muhteşem pastel tonlarda çizilmiş, altıya sekiz ebadında empresyonist bir New England manzarası asılıydı.

Anton Kruppe heyecanla sordu: bu resim Cezanne'a mı aitti?

"'Cezanne'! Alakası yok."

Hadley güldü, soru o kadar naifti ki... Sürreel pastel renkler ve yoğun ağaç dallarıyla yaprakların betimlemesindeki yüksek soyutluk seviyesi haricinde, Wolf Kahn'ın tuvalinde, tablonun daha önce yaşamış büyük sanatçıya ait olduğu fikrini uyandıracak pek bir şey yoktu.

Dışarıda, Anton ışıldağın ampulünü değiştirirken, *Ona kahve ikram edeceğim. Bu akşam için bu kadarı yeterli,* diye aklından geçirmişti Hadley. Ama şimdi ekimin serin havasından kurtulmuş, ılık ev ortamına geçmişlerdi ve kadın ona bir içki –şarap– ikram ediyordu: Kocasının almış olduğu bir şişe kırmızı Catena şarabından bir kadeh. Anton ona bol bol "Hedley" diye seslenerek teşekkür etti – tuhaf, köşeli yüzüne keyifli bir pembelik yayılmıştı. Durgun akarsu rengindeki, fırça gibi saçlarının arasında ufak bir balkabağı çekirdeği parlıyordu.

Hadley kendine yarım kadeh şarap koydu. Elleri hafifçe titredi. *Ona ikinci bir kadeh vermeyecek miyim? Kalmasını istemeyecek miyim?* diye geçti aklından.

Büfede açılmış bir kavanozda Brezilya cevizi vardı ve Hadley, Anton'a bunlardan da ikram etti. Cevizler mavi seramik bir kâseye dalga dalga döküldü.

Neyse ki, Anton kendisine sunulanları içti ve yedi. Susuz ve aç kalmış biri gibi. Gri, yünlü çoraplarıyla Hadley'nin oturma odasında amaçsızca dolaşarak ve kitap raflarına bakarak. Heyecanla konuşması –söyleyecek ne çok şeyi vardı!– Hadley'ye laklak kuşunu anımsatıyordu: uzun bacaklı, uzun boyunlu, gagamsı yüzü ve patlak, meraklı gözleriyle deve kuşuna benzeyen, sevimli bir şekilde uzun ve biçimsiz bir şey olan laklak kuşunu. Alnındaki saçlar öyle keskin biçimde seyrelmişti ki, alnı bir bahçe aletini –bir malayı?– andırıyordu ve artık muşamba parkasını çıkarmış olduğundan, gövdesinin üst kısmının kemikli ve içbükey olduğu görülüyordu. *Kıyafetleri-*

nin altındaki teni balmumu gibi solgundur. Göğsü tüysüzdür Küçük bir göbeği, cılız bacakları vardır, diye geçirdi Hadley aklından.

Hadley güldü. Şimdiden yarım kadeh şarabını içmişti. Ilık bir his boğazına ve kalbinin çevresine yayıldı.

Sıra dışı konuğu okullu bir ergen heyecanıyla, hızlıca ve gergin bir şekilde gevezelik ederken, Hadley kibarlık sergileyerek, dinlemeye –konsantre olmaya– çalışıyordu. Anton ne kadar da sıkıcıydı! Çoğu utangaç insan gibi, bir konuşmaya başladı mı, susmak nedir bilmez gibiydi. Konu değiştirmek gibi sosyal bir beceriye sahip değildi; karşısındakini sohbete nasıl dahil edeceğine ilişkin hiçbir fikri yoktu. Kontrolden çıkmış bir araç gibi bayır aşağı kafaüstü, pervasızca salmış gibiydi kendisini. Ve yine de, çekici bir yönü olduğu inkâr edilemezdi.

Şimdi Amerikan politikasından, Amerikan pop kültüründen, kök hücre araştırması hakkındaki köktenci Amerikan "cehaletinden" söz ederken daha da alevlenmiş, coşmuştu – gerçi şaka yapıyor gibiydi ama. Amerikalıların yüzde doksanından daha fazlası Tanrı'ya –ve şeytana– inanıyordu; ne kadar da cahildiler.

Bunu işittiğinde Hadley kaşlarını çattı. Yüzde doksanı mı? Öyle miydi? Tanrı'ya inanan insan sayısı kadar şeytana da inananın olacağı pek makul gelmemişti ona.

"Evet, evet! Hıristiyanlığın tanrısına inanmak, onun düşmanına, şeytana da inanmaktır. Bu bilinen bir şey."

Yeni yakaladığı coşkusuyla Anton kadehindeki koyu kırmızı Catena şarabı başına dikti ve patavatsızca ev sahibesinden biraz daha şarap istedi – büfedeki şarapla ikinci kadehini doldurdu ve Brezilya cevizlerinden bir avuç dolusu daha aldı. Hadley, adamın bunu, kabalık olduğunu bilerek mi, yoksa sadece daha doğru davranmayı bilmediğinden mi yaptığını

merak etti. "Şeytana inanan Amerikalıların Tanrı'ya inananlar kadar çok olduğunu gerçekten düşünemiyorum," diyerek ısrar etti Hadley. "Eminim öyle değildir. Amerikalılar –biz– hoşgörülü bir ulusuz..."

Kulağa ne kadar kendini beğenmişçe geliyordu bu. Hadley, ne demeye çalıştığını bilmeksizin duraksadı. Koyu kırmızı, vahşi şarap çabucak beynine ulaşmıştı.

Anton alaycı bir homurtuyla konuştu: "'Hoşgörülü ulus' – öyle mi? Böylesi 'hoşgörü' düşmanını yutar, yutacak düşman yoksa da onu üretir."

"'Düşman' mı? Ne demek istiyorsun?"

"*Savaş* üretir. Önce ***düşman*** ilan edilir, sonra *savaş*."

Anton haşin bir ifadeyle, dişlerini göstererek güldü. Dişleri ufak ve sarı, diş etleri soluk pembeydi. Hadley'nin ona nasıl baktığını görünce, Anton ağır bir alay taşıyan sesiyle devam etti: "Önce 'hoşgörü' vardır – sonra da 'önleyici vuruş.'"

Hadley'nin yüzü kızgınlıkla kızardı. Bu saldırganca bir tavırdı –bilerek yapılmış olmalıydı– yaşamının önemli bir bölümünde Birleşik Devletler'de yaşamış olan Anton Kruppe, Irak Savaşı'nın tarihini, Amerikalıların nasıl yanlış yönlendirildiğini, Cumhuriyetçi liderler tarafından kandırıldığını biliyordu. Bunu kuşkusuz biliyordu. Anton'a sert bir eleştiri yöneltmek için ağzını açtı, sonra vazgeçti.

Gizlice bileğindeki saatine bir göz attı. Daha 18.48'di saat! Konuğu geleli henüz yarım saat bile olmamıştı; ama ziyaretin yarattığı gerilimle, sanki adam çok daha uzun süredir oradaymış gibi hissediyordu Hadley.

Anton hâlâ etrafı kolaçan ediyor, bakınıyordu. Hadley ve kocasının yıllar boyunca çıktıkları gezilerden topladıkları el işi ürünlerine – Endonezya çömleklerine, Afrika maskelerine, küplere, duvar süslerine, Çin işi duvar posterlerine ve suluboya çalışmalara, Bali'den gelmiş, zarif bir biçimde oyulmuş tah-

ta heykelciklere. Meksika, Kosta Rika, Guatemala'dan "ilkel" resimlerin süslediği parlak renkli duvara. Ama Anton'un merakını daha ziyade, Hadley'nin raflarındaki kitaplar cezbeder gibiydi; sanki, çoğu Hadley'nin Columbia Üniversitesi'nde hem Avrupa tarihi doktorası yapmış hem de hukuk eğitimi almış olan kocası tarafından, onlarca yıl önce olmasa da, yıllar önce edinilmiş olan bu kitaplar birdenbire sıra dışı bir önem kazanmış ve kaybolmuş, geri gelmeyecek, kişiye özel bir geçmişin kutsal emanetleri olmaktan çıkmışlardı.

"Bunların hepsini okudun mu, Hedley, ha?"

Hadley güldü, mahcup olmuştu. Hayır, okumamıştı.

"Peki – bir başkası mı okudu? Tüm bunları?"

Hadley yeniden güldü, emin değildi. Anton Kruppe onunla alay mı ediyordu? Kendisine, sanat eserlerine ve kitap raflarına bakar gibi, neredeyse düşmanca bir gerilimle bakan adama karşı hafif bir tiksinti hissediyordu; ama önüne geçemiyordu işte, doğası o kadar *Amerikalı*, o kadar dişiydi ki, Anton'un kendisinden hoşlanmasını ve kendisine hayran olmasını istiyordu – bu bir gerçekleşse adamı, zafer kazanmış bir şekilde, gönderecekti.

Okuduğu okullardaki yabancı uyruklu çocukları anımsadı. Ortaokuldayken ona acınası gözükürlerdi; onları küçümsemese de şefkat, hayır ve lütuf nesnesi olarak görmüştü. Lisedeyse, hepsi bir gecede A'lık öğrencilere, yıldız atletlere dönüşmüş gibiydiler. Kayıtsız Amerikalıların başlangıçta yanlış algılayıp zayıflık olarak gördüğü bir ***azimliliğe*** bürünmüşlerdi.

Tozlu yün çoraplarıyla Anton etrafı incelemeye devam ediyordu. Hadley onu evi keşfetmeye davet etmemişti, değil mi? Adamın tavırları saldırgan olmaktan ziyade çocuksuydu. Hadley, Anton'un üniversite lojmanlarındaki yaşam alanında olanakların minimal seviyede, kısıtlı olduğunu sanıyordu. Nehir kıyısında devlet tarafından sübvanse edilen bir dizi fakülte

lojman yer alıyordu... "Ah! Bu – 'güneşli oda' mı?" Taş evin arka tarafındaki cam duvarlı odadaydılar; burası eve Hadley ve kocası tarafından eklenmişti; "güneşli oda"nın gün ışığıyla ısınması planlanmıştı, oda, bahçelerde olduğu gibi beyaz hasır mobilyalarla, desenli yastıklarla, beyaz, dökme demirden masa ve sandalyelerle dekore edilmişti. Ama oda şimdi karanlık ve gölgeler içerisindeydi ve yastıkların canlı, parlak renkleri iç karartıcı tonlara bürünmüştü. Sadece dikey cam panellerin içinden, yüksek çamların tepelerine karışmış soluk bir yeni ayın ışığı süzülüyordu. Anton, gördüğü hoşuna gitmiş gibi, ama yine de dudak bükerek ve alaycı bir tavırla konuştu:

"Ne kadar güzel bir ev – bu, eski bir ev, değil mi? – tek kişi için oldukça büyük. Çok, çok şanslısın Hedley. Bunu biliyorsun, değil mi?"

Şanslı! Hadley, şaşırmış halde, gülümsedi. Adamın söylediğini görmeye çalıştı.

"Evet, sanırım öyle. Yani – evet."

"Bu 'köy' denilen yerde ne çok ev var – hepsi çok büyük. Ve hepsi de çok az sayıda insan için. Her bir dönümde tek bir kişi yaşıyor olabilir – nüfus istatistikleri böyle gösteriyor, değil mi?"

Hadley, Anton'un ne dediğinden emin değildi. Adamın tel çerçeveli, okullu oğlan gözlüklerinin ardındaki kocaman açılmış gözlerinde küstah bir neşe pırıldadı.

Hadley'ye ne kadar zamandır bu evde yaşadığını sordu ve kadın 1988'den, kocasıyla taşındığından beri, deyince gülümsemeye devam etti. Acılı sabit bir gülümseyişti bu; ama kadına kocası hakkında bir şey sormadı. *O halde biliyor olmalıydı. Kooperatifte birisi söylemiştir.*

Anton dobraca devam etti: "Evet, 'şans' bu –Amerika 'fırsatlar' ülkesi– ve hak edilen şey adama her zaman verilmez."

"Ama bu 'şans' değildi ki – kocam çalıştı. Sahip olduğumuz her şeyi kazandı o."

"Ya sen, Hedley? Sen de 'kazandın' mı peki?"

"Ben-ben... Ben hiçbir şeyi bir hak olarak görmüyorum. Artık değil."

Nasıl bir cevaptı bu! Kekeleyerek ağzından dökülüveren sözcükler, Hadley'nin ne dediği hakkında net bir fikri yoktu. Huzursuz olmuştu. Anton ona yakından bakıyordu. Sanki moleküler biyolog kadına dikkatle bakarak, söylediklerinin anlamına karar vermeye çalışıyordu. Sapkın bir tür ekolokasyon muydu –doğru sözcük bu muydu peki?– yarasaların birbirlerini tiz seslerle uyararak yol göstermesi gibi. Ama Anton sadece bakıyordu, zengin Amerikalı kadına duyduğu arzu gözlerinden belli oluyordu... Hadley balkabağı çekirdeğinin –tabii bu, ikinci bir çekirdek değilse ya da bir kabak parçacığı– adamın fırçamsı saçlarının arasında parıldadığını gördü; saçlar şampuanlanmaya gereksinimi varmış ve dokunulduğunda kaba bir his verecekmiş gibi duruyordu. Hadley yakınlaşma riskini göze alamazdı; ama o parçacığı adamın saçlarından çıkarıvermek için pervasız bir istek duyuyordu.

Bunu yanlış anlar. O kadar budala ki, bunu yanlış yorumlar.

Ama eğer bir âşık istiyorsam. Kesinlikle aşk hissetmediğim bir âşık.

Sanki Anton bu sözleri duymuş gibi, bir anda ruh hali değişiverdi. Gülümsemesi dondu, acılaştı – o yüzünde acılı gülümsemeler olması gereken bir adamdı. Hadley'ye, evde "Bay Tamirci" için başka tamir işleri olup olmadığını sordu ve Hadley çabucak, "Hayır, başka iş yok," cevabını verdi.

"Bodrumu, bacayı falan kontrol edebilirim. Bu konuda eğitimliyim – gülümsüyorsun Hedley, ama bu doğru. Okulda geçinmek için..."

Hadley gülümseyip gülümsemediğinden emin değildi. Anton'a daha tok bir sesle teşekkür etti ve az sonra çıkması gerektiğini söyledi – "Akşam yemeği için kasabada arkadaşlarımla buluşacağım."

Bu düpedüz yalandı. Hadley dümdüz, yüzsüzce yalan söyleyebiliyordu. Sesi titredi, adamın gözlerinin üzerine dikildiğini hissetti.

Anton bir adım daha yaklaştı. "İhtiyacın varsa başka bir gün gelirim. Hedley, bundan memnuniyet duyarım. Biliyorsun – ben arkadaşınım, arkadaşın Anton, değil mi?"

"Hayır. Yani – evet. Belki başka zaman, olabilir."

Hadley, tuhaf konuğunu yeniden oturma odasına, ön kapının yakınındaki aydınlık koridora ve antreye yönlendirmek istedi. Adam kendi kendine mırıldanarak kadını izledi – ya da belki Hadley ile konuşuyor ve kadının onu işitmesini – gülmesini – istiyordu; çünkü sanki Anton fısıldarcasına gülüyordu. Adamın ruh hali cıva gibiydi – sanki, tiksinti duymasına neden olan şeyler arasında incinmişti. İkinci şarap kadehini de tepesine dikmişti ve hareketleri beceriksizleşmişti, kısmen canlanmış bir korkuluk gibi hareketlerinin koordinasyonu bozulmuştu.

O sırada Anton, alçak ve gücenik bir sesle, Hadley'ye içini dökmeye başladı: enstitüdeki laboratuvarın şefi onu aldatmıştı – Anton Kruppe'un keşiflerini almış ve kendisine ait olduklarını iddia etmişti – Anton'un isminin sadece doktora asistanları arasında anıldığı bir makale yayımlamıştı – ve şimdi, Anton buna isyan ettiği için, Anton'u laboratuvardan sürmüştü – enstitüde Anton'la konuşmayı reddediyordu ve onu uzaklaştırmıştı ve bu nedenle Anton üniversitenin rektörüne gitmişti – rektörle görüşmesine izin verilmesini istemişti ama elbette ki geri çevrilmişti – ertesi gün rektörle konuşmayı umarak geri gelmişti ve kendisine hayır, dendiğinde, bu kez dekanla görüşmeyi talep etmişti – ve üniversitenin hukuk danışmanıyla

– ofisleri idari işler binasında birbirine çok yakındı – hepsi bu komplonun içindeydiler, enstitünün müdürü ve Anton'un laboratuvarının şefi de dahil – Anton bunu biliyordu! – şüphesiz, bunu bilmeyecek kadar aptal değildi – heyecana kapılmıştı ve birisi güvenliği çağırmıştı – kampus polisi gelmiş ve itiraz etmekte olan Anton'u uzaklaştırmıştı – onu kasaba polisine teslim etmekle tehdit etmişlerdi – "haneye tecavüz" ve "fiziksel tehdit" gerekçesiyle tutuklanmak üzere – Anton Ulusal Güvenlik tarafından sınırdışı edilmekle korkutulmuştu – henüz Amerikan vatandaşlığı yoktu.

"Gülümsüyorsun, Hedley. Komik olan ne?"

Gülümsemek mi? Bu uzun, soluksuz, duraksız konuşma sırasında Hadley, Anton Kruppe'a şaşkınlık içerisinde bakakalmıştı.

"Bu seni eğlendiriyor mu, ha? Tüm çalışmamın, çabamın – laboratuvarın en çalışkanı benim, amirimiz benim iyi huyluluğumu istismar ediyor – her zaman şöyle derdi: 'Anton aramızdaki *stoiktir*, – bu da şu anlama geliyor, Amerikalıların bu yağcılığı sizi kullanabilmek içindir – ***kullanmak*** – amacımız budur, enstitü için. Ama bunu ***bildiğinizi*** göstermemelisiniz." Anton, üzüntüsü onu ifade edemeyeceği kadar büyük gelen biri gibi konuşuyordu; antik, ırksal bir yükün taşıyıcısı olabilirdi. "Ve nasıl – üç yıl sonra – buluşlarım benden çalındığında ve artık işe yaramadığımda – 'çöp tenekesi'ne atılma zamanım gelmiştir – güzel bir sözcük değil mi, güzel bir espri, ha? – 'Çöp tenekesi' – süper Amerikan esprisi – enstitü kontratımın yenilenmeyeceğini, çünkü hükümet bursunun sona erdiğini söylüyor. Amirim vatandaşlık başvurumla ilgili bana bir kez bile yardımcı olmadı, tabii, ben de aylaklık ettim – laboratuvarda *çok* çalışıyordum – ve dün sabah karar bir e-postayla geldi... Sen... ama gülmemelisin Hedley! Bu çok - bencilce. Çok bencilce ve zalimce."

Kızgın adam Hadley'ye doğru eğildi. Köşeli yüzündeki ifade artık o kadar yumuşak değildi ve gerginlikle katılaşmıştı. Dişlerini, sanki kaslarıymış gibi sıkıyordu. Alnından geriye uzanan malaya benzeyen saç üçgeni daha bir belirginleşmişti ve ısınmış bedeninden terli bir çöp kokusu yükseliyordu. Kirli, okullu oğlan gözlüklerinin ardındaki gözleri derin çukurlara batmıştı, yorgundu. Hadley tedirgin bir şekilde konuştu: "Belki gitmeniz gerekli, Anton. Arkadaşlarımı bekliyorum. Yani... onlar bana uğrayacak, beni götürmek için. Kasabada yemeğe..."

Hadley, gergin konuğunun, ondan nasıl korktuğunu anlamasını istemiyordu. Hatası, ona kapıyı göstermek için sırtını dönmesi oldu. Bu Anton'a yapılmış bir hakaretti. Adam kolunu kadının boynuna doladı, bir anda ikisi de dengelerini kaybetti, adam kadını yakaladı ve öptü – dudaklarını öptü ve ısırdı, bir anda, kudurmuş bir kemirgen gibi – her iki kadeh de havada uçtu ve yere düşerek paramparça oldu – "Bundan hoşlanıyorsun, Hed-ley! Bunu istiyorsun! Bunu benden sen istedin."

Kadının üzerine çıktı. Kadın onunla boğuşuyor, inliyor, çığlık atmaya, çığlık atabilmek için nefes almaya çalışıyordu; ama adam onu yere bastırıyordu; çok korkmuş bir halde yerde yatıyordu, ümitsizce sıkıştırılmıştı. Kendi evinin zemininde panik içerisindeydi, dehşet içinde Anton'un onu boğmaya çalıştığını düşünüyordu, sonra adamın onu öpmekte olduğunu, ya da öpmeye çalıştığını hissetti – panikle dirseklerini adamın göğsüne, kaburgalarına bastırdı – adamın dudakları yeniden kadının dudaklarına yapıştı – ağzı ıslak ve yırtıcıydı ve dişleri kadının dudakları üzerinde kilitlendi, kadın dehşet içinde adamın dilini koparacağını düşündü, çılgın bir hazla homurdanıyordu adam, *Benden hoşlanıyorsun! Bunu istiyorsun!* Mücadele içinde, hırıltılar çıkararak kadının üzerine oturdu;

yüzü heyecanla ve öfkeyle yanıyordu. Dizini, kabaca, hoyratça kadının dizlerinin arasından yukarıya doğru itti; artık mücadele tamamen fiziksel ve umutsuz bir hal almıştı; kesik kesik nefes alışları dışında neredeyse sessizlik hâkimdi. Hadley kafasını sürekli iki yana çevirerek adamın ağzından, keskin sarı dişlerinden, telaşlı nefesinin kokusundan kaçınmaya çalışırken ne yaptığının farkında değildi. Adamın ağzı kadını, kadının dilini emen kocaman bir sülüğe benziyordu. Bu arada kadın kafasını parke döşemeye çarptı. *Oh!-Oh-oh!* Sanki kadının kafatasını kırmak istermiş gibi. Parmakları kadının bacaklarının arasına girmiş, onu dürtüklüyordu; ümitsiz bir kasılmayla Hadley, telaşlı bir hayvan gibi, ellerinin ve dizlerinin üzerinde sürünerek, adamın altından sıyrılıverdi ve bir an Anton Kruppe'tan kaçabileceğini sandı. Ama adam hemen hamle yaptı, ayak bileğinden kadını yakaladı ve gülerek ve yeniden üzerine çıkarak, kadının üstüne bu kez çok daha kuvvetlice oturdu. Parmaklarıyla boğazını öyle bir sıktı ki kadın artık kaçamayacağını anladı; artık öleceğinden emindi. Anton boğuk sesiyle hırlıyordu: "Sen – beni buraya çağırdın! Sen bunu istedin. Bana gülmeye hiç hakkın yok. Sen ve senin o 'mütevelli heyet üyesi' kocan..." O karışık anda Hadley'nin Anton'un ne demeye çalıştığı konusunda bir fikri yoktu. Mütevelli heyet üyesi mi? Kocası üniversitenin tarih bölümünün danışma kurulunda hizmet vermişti; moleküler biyoloji enstitüsüyle hiçbir bağlantısı yoktu. Bunu anlatamazdı ki; ne gücü kalmıştı konuşacak ne de nefesi. Saldırganın parmaklarının içine girdiğini hissetti, acıyla çığlık attı, adamı tekmeliyor, yırtıcı bir hayvandan kaçmaya çalışan ümitsiz bir yaratık gibi adamın altında kıvranıyordu; yine de neredeyse soğukkanlı bir şekilde düşünmeye fırsatı oldu, *Bu gerçek olamaz. Ama bu çok yanlış.* O an kendini tuhaf bir dinginlik ve kopuş içerisinde gördü; evliliği sırasında sık sık, kocasıyla yattığı ve kocasıyla seviştiği

zamanlarda, usunun tamamen özgürleştiği ve her şeyin fiziksel, içsel ve anlık olduğu anlarda ve o kesintiye uğramaması gereken şeyin yakınındayken olduğu gibi gördü; gerçi, şimdi Anton'un dilindeki şarabı tadıyordu; adamın ağzındaki koyuekşi-öldürücü şarap tadını, kendi ağzındaki gibi. Adamın artık sabrı kalmamıştı, şimdi iki parmağıyla kadını dürtüklerken, üç parmağı bacaklarının arasındaki yumuşak etin içine –ki Hadley artık, adamın, orasından tiksindiğini biliyordu– kuvvetle gömülüyordu; Anton ona öfke duyuyordu, ondan tiksiniyordu, nefreti o kadar katıksız ve ateşliydi ki kadın ona yalvarırken. *Lütfen bana zarar verme Anton, arkadaşın olmak istiyorum Anton, sana yardım edeceğim.* Artık tadını aldığı şey şarap değil, kandı – adam onun üst dudağını ısırmıştı – adam ayağa kalkmış, kadına doğru eğilmişti – iş pantolonunun fermuarı açık, üstü başı dağılmış – gömleğinin düğmeleri açılmış, üzerine kan sıçramış – kadının üzerinden ayrılıp ayağa kalkmayı başarmıştı - uzuvlar birbirine dolanmış, kıyafetler yırtılmış, gözyaşı, salya – adam ön kapıya doğru sendeledi – kısmen canlanmış bir korkuluk gibi kasılmış bacaklarıyla – ve gitti.

Kadın hiç kıpırdamadan yatıyordu. Adamın onu bıraktığı yerde, kalbi hızla çarparak, ter içinde ve adamın kokusuna boğulmuş, beyni boşalmış, çevresindekileri algılamaz bir hâlde, ta ki birkaç dakika sonra –belki on ya da on beş dakika sürmüş olabilirdi bu durum– yalnız olduğunu algılayana dek. *Silinip gitmek* pek de gerçekleşmesini beklediği şekilde olmamıştı.

Ayağa kalkmayı başardı. Başı dönüyordu, hıçkırıyordu. Sağa sola yalpalamadan ayakta durabilmesi için bir süre geçmesi gerekiyordu. Koridordaki bir sandalyeye yaslandı, duvarlara tutundu. Açık kalmış olan kapı aralığında, durdu, dışarıya baktı. Yeni ay evin ön kısmını azıcık aydınlatıyordu. Bu zayıf, sönmeye yüz tutmuş bir ışıktı. Balkabağından kafanın basamaklardan düşmüş ya da tekmelenerek düşürülmüş olduğunu

gördü. Yan tarafı kısmen parçalanmıştı, kafanın arka bölümünün de olmadığı görülebiliyordu. Beyin kısmı oyulmuştu ama çok özenle değil; bu yüzden çekirdekler, balkabağı parçaları kalmıştı bir miktar. Dışarıya adım attı. Elbisesi yırtılmıştı. Hem pahalı hem de zarif bir elbiseydi ve yırtılmıştı, üzerine kan sıçramıştı. Kanayan ağzını sildi. Şimdi eve geri koşacak, 911'i arayacaktı. Saldırıyı bildirecekti. Çünkü, yardıma ihtiyacı vardı şiddetle, çünkü Anton Kruppe'un döneceğini biliyordu. Tabii ki geri dönecekti adam. Kapının önünde yola bakarak durdu kadın. Karanlıkta yolda görebildiği şeye bakıyordu. Araba farlarını görüyordu. Hareket etmeyen bir araç. Dışarısı çok karanlıktı; üzerlerine kış karanlığı çökmüştü. Kadın seslendi, "Hey? Hey? Kim var orada?" Yolda, adamın park etmiş olduğu yerde, bir araç, farları açık, duruyordu.

BIÇAKLAMA ÖYKÜSÜ

Dört yaşındayken, başlangıçta annesinin bir öyküsü olan Manhattan'daki bıçaklama olayını işitmeye başlamıştı; bir avuç yırtık bulut gibi parçalar ve yamalar halinde.

1980 yılının mart ayında o sabah Bayan Karr, New York kentine doğru tek başına arabasıyla gidiyordu. Holland Tüneli çıkışına dek New Jersey ücretli yolunu kullandı, aşağı Manhattan'a inerek, Hudson ve Greenwich caddelerinden geçti ve West Caddesi'nde kuzeye döndü; burası West Yirmiyedinci Cadde'de granitten bir pueblo evini* andıran, kaleye benzer bir binada yaşamakta olan teyzesini her ziyarete gittiğinde kullandığı yoldu – ancak 14. Cadde'nin aşağısında trafik birdenbire yavaşlamaya başladı - sağ şerit inşaat nedeniyle kapanmıştı – çınlayan havalı çekiç sesleri kulaklarına saldırdı – araçlar kesik kesik, sarsılarak ilerliyordu – Madeleine önünde birdenbire frene basarak duran kapalı kasa kamyonete neredeyse çarpacaktı ki 1974 model Volvo'sunu durdurabildi – önündeki kalay rengindeki kamyonetin tamponu aşınmıştı ve New York'a kayıtlı plakasındaki kabartmalı sayılar ve harfler, kurumuş çamur tabakalarının arasında adeta üzerine ye-

---

* Pueblo evleri: Bugünkü New Mexico ve Arizona'da yaşayan yerli Amerikan halkının geliştirdiği, bir salkımı andıracak şekilde basamak basamak yükselen, bir evin damının diğerinin terasını oluşturduğu ve üst katlara basit tahta merdivenlerle çıkılan ev blokları (ç.n.)

niden yazı yazılmış bir parşömen gibi zar zor okunuyordu. Tepedeki bulutlar sıkıştırılmış kâğıt mendillere benziyordu; kış sonu kent havası toprak rengine boyanmış bir camdan bakar gibi gözüküyordu ve dizel egzozu pis pis kokuyordu ve Manhattan'ı sevdiğini iddia eden Madeleine Karr, şimdi bu sıkışık trafiğin ve klaksonların yarattığı kakofoninin ve o onların erkeksi saldırganlığının ortasında belirgin bir rahatsızlık hissediyordu; West Caddesi üzerinde birkaç blok boyunca kalay renkli kapalı kasa kamyonet sarsılarak önünde ilerlemiş, yolun sağına geçmiş, şerit değiştirmiş, inşaat yolu kapattığında fren yapmıştı. Fakat sanki sürücü, dikkatsizliğinden –ya da kasten– ayağını fren pedalından çekivermiş gibi hemen yeniden ileri atıldı ve bunu yaparken sağ ön çamurluğu West Caddesi'ni geçen –trafik sıkışık olduğu için kırmızı ışıkta kavşaktan geçen– rüzgârlıklı bir yayaya dokundu – sinirlenen yaya da akılsızca elinin tersiyle çamurluğa vurdu – ortalama boya sahip iriyarı bir adamdı – Madeleine onun bağırdığını işitti ama sözcükleri –net olarak– değil – *Siktir git!* ya da hatta *Siktir git gerizekâlı!* demiş olabilirdi – hemen ardından kamyonet sürücüsü araçtan dışarı atladı ve yayanın üzerine atıldı – Madeleine bu erkeksi çekişme gösterisi karşısında şaşkınlık içerisinde gözlerini kırpıştırdı – Madeleine iki adamın hantalca dövüşeceğini sanıyordu – bu nedenle kamyonet sürücüsünün elindeki dikkat çekici büyüklükteki – belki on beş yirmi santim uzunluğunda – bıçağa benzeyen şeyi görünce dehşete kapıldı; her şey o kadar hızlı gerçekleşiyordu ki Madeleine'in beyni *Bıçağı* tanımlayamadı! – Volvo'nun direksiyonunun arkasına, kâbusun içerisinde kalmış bir çocuk gibi sıkışan Madeleine, sersemlemiş beyninin bir *Bıçaklama! Cinayet!* olarak derhal tanımlayamadığı bir olaya, bir eyleme tanıklık ediyordu – bıçaklı adam öfkeyle, şimdi donmuş haldeki, uzaklaşmaya vakit bulamamış olan rüzgârlıklı yayaya

bıçağı savurdu – adamı havaya kalkmış kollarından vurdu ve rüzgârlığın kollarını yırtarak bıçağı adamın yüzüne salladı, sonra hain ve görünüşe göre çalışılmış bir salınım hareketiyle, adamın boğazını tam çenesinin altından, sağdan sola ve soldan sağa doğru, daha o anda adamın kanını havaya fışkırtarak, doğradı – sonradan Madeleine'in dehşet içinde betimleyeceği gibi, *kan nerdeyse iki metrelik bir yay çizmişti – kanı fışkırırken bile adam ileriye doğru, sendeleyerek yürümeye devam etmişti.* Madeleine Karr daha önce hiç bu kadar korkunç bir şeye tanıklık etmemişti – Madeleine Karr, martın sonlarında bir sabah, amansız bir netlik içerisinde tanık olduğu bu vahşi saldırıyı asla unutmayacaktı – gözlerinin önünde yaşayan bir adamın *saldırıya uğradığı, bıçaklandığı, boğazının doğrandığı* o resmi asla unutmayacaktı ve en akıl almaz olansa şuydu: *Adam yürümeye devam etti – yürümeye çalıştı – yere düşene dek.* Görünüşe göre kurban iş kostümleri giyiyordu –iş botları– saldırgandan en az on yaş büyüktü – otuzlarının sonlarında, kırklarının başlarında – asker tıraşı olmuş kafası, tel tel gri saçlarla neredeyse çıplaktı – saldırıdan sadece saniyeler önce Madeleine kurbanın belirgin bir öfkeyle dolduğunu –öfkeyle güçlendiğini– görmüştü; 14. Cadde'nin hemen aşağısında, böylesi koşullarda, tek başınayken Madeleine Karr'ın göz göze gelmeye cesaret edemeyeceği türde bir yontulmamışlık vardı adamda. Ama şimdi rüzgârlıklı bu iriyarı adam zararsız hale gelmişti –yaralanmıştı– saldırgan kendisinden uzaklaşırken dizlerinin üzerine çökmekteydi; saldırgan, bir dansçı gibi, çok hızlıydı – kurbanının kanının üzerine sıçramasına engel olacak kadar hızlı değildi ama (Madeleine'in tahmini). *Göt herif! Siktiğimin göt herifi!* – kamyonet şoförünün ağzından Madeleine'in işitmediği ama ne olduğunu anladığı sözcükler döküldü. Öfkesini gayet haklı gören kamyonet şoförü elindeki kanlı bıçağı giz-

lemeye bile yeltenmedi – hatta bıçağı sallamaya devam ediyor gibiydi – hızla aracına döndü, içeri atladı ve kapısını çarparak kapattı ve hemen hemen anında kamyoneti çalıştırarak ileri atıldı – Madeleine yol yüzeyine sürtünen lastiklerin isyankâr çığlıklarını işitti – şimdi kaçmakta olan adam pervasızca kamyonetini, bir başka araçla, kafalarında baretleriyle olan biteni izlemek için işi durdurmuş olan inşaat işçilerinin durduğu kazılmış yol arasındaki dar aralığa yönlendirmişti – bir bıçkı sehpasıyla bir dizi kavuniçi trafik konisini devirerek ortalığa saçarken, devasa bir bowling topunun lobutları dağıttığı, ürkütücü derecede renkli ve komik bir simülasyonun bir parçası gibi, diğer araçları sağa sola savurdu; bu sırada yaralı adam kaldırımda, dizlerinin üzerine çökmüş, ellerini –en fazla dört metrelik bir mesafeden Madeleine'in görebildiği iri, kocaman boğumlu ellerdi bunlar– ümitsizce parçalanmış boğazına bastırmıştı, çocuksu bir dokunaklılıkla ve boşu boşuna; kan boğazından *hortumdan fışkıran su gibi* fışkırıyordu – *ne korkunç!*

Korkudan felç olmuş bir halde Madeleine yaralı adamın artık yere düştüğünü görüyordu – adam, yol yüzeyinde oluşan parlak kırmızı bir gölcüğün içerisinde kıvranıyordu – elleri hâlâ umutsuzca boğazındaydı, sanki onların basıncıyla bu şiddetli akıntıyı durdurabilecekmiş gibi – Madeleine delice çalmakta olan klaksonların yavaş yavaş farkına varıyordu – West Caddesi'nin kuzeyinde trafik birkaç blok geriye doğru tıkanmıştı, kâbus gibiydi, devinim düğümlenmiş film şeridi gibi bir noktada sıkışıp kalmıştı. *İmdat! Beni buradan çıkarın!* – Madeleine Karr için bu kâbustan kaçmaktan daha önemli bir şey söz konusu değildi – Volvo'nun ön tamponundan az ötede yatmakta olan yaralı adam –onun çektiği acı, korkusu, ölüyor olması– değildi düşündüğü –sadece kendini düşünüyordu– hayvansı, çiğ bir telaş içerisinde sadece arabasını çevirmek –

lanet olası arabayı bir şekilde döndürebilse – lanetli West Caddesi boyunca geriye, Holland Tüneli'ne ve oradan da New York kentinin dışına – Jersey paralı yoluna – çıkabilmek ve en fazla doksan dakika önce terk ettiği Princeton'a gitmek istiyordu; nasıl da keyifli bir heyecanla ayrılmıştı Princeton'dan, çocuksu bir öngörü ve isyankârlıkla. *Manhattan ne kadar da canlı! – Princeton ne kadar da ölü! Burada bana hiçbir şey gerçek gibi gelmiyor, kâğıt hamurundan yapılmış bir nesneden daha dayanıklı olmayan bir eş ve bir anne kılığına girdiğim bu yaşamda. Hiçbirinize ihtiyacım yok!*

Ama bu düşündükleri doksan dakika önceydi. Yapraklarla örtülü Harrison Caddesi boyunca kış güneşinin rüzgârla kayan yamalı görüntüsü altında 1 numaralı kuzey güzergâhına doğru ilerlediği sırada aklından geçenlerdi.

Daralan bir tünelin içinden – sanki teleskobun yanlış ucundan bakıyormuş gibi – Madeleine diğer insanların farkına vardı – diğer yayalar temkinli bir biçimde ölmekte olan adama yaklaşıyorlardı – inşaat alanındaki işçiler – koşan bir devriye polisi – ikinci bir polis – sonra kulakları sağır eden bir siren işitildi – sirenler – Madeleine'in görme alanının dışında kalan bir yan sokaktan acil yardım araçları olay yerine yaklaştı – şimdi yerdeki adamın üzerine eğilmiş insanlar görüyordu – yaralı adam bir sedyeye bindirildi, uzaklaştırıldı – sonunda, soğuk mart aydınlığında yerde eski moda bir Technicolor pırıltısına benzeyen parlak kırmızı bir gölcükten başka bir şey kalmayana dek orada kaldılar. *Ve kâbus henüz sona ermemişti. Polis bulabildikleri tüm tanıkları sorguladı. Beni de çağırdılar, polis merkezine aldılar Kırk dakika boyunca beni orada tuttular. Onlara yalvarmam gerekti; bayanlar tuvaletini kullanmama izin vermeleri için – ağlamamı durduramıyordum –histerik biri değilim ama ağlamamı durduramıyordum– tabii ki polise yardımcı olmak istiyordum ama neler olduğunu anımsar*

halde değildim – adamların neye benzediğini – hatta bıçaklı adamın "derisinin rengini" – hatta bıçaklanmış olanınkini. Onlara kamyonet sürücüsünün koyu tenli olduğunu söyledim – belki – "genç"ti – muhtemelen yirmili yaşlarında – ya da belki daha büyüktü – ama çok fazla değil – liseli oğlanların giydiklerine benzeyen spor ceketler gibi parlak türde bir ceket giymişti – sanırım gördüğüm buydu – ceketin rengini anımsayamıyordum – belki koyu renkliydi – koyu mor? – bir tür parlak malzemeden – ucuz parlak malzemeden – belki de ceketin arkasında bir tür desen vardı – Oh! Kamyonetin rengini bile anımsayamıyordum – sanki kör olmuştum – sanki nesnelerin renkleri akıp gitmişti – her şeyi bir tünelin içinden görmüştüm – bıçaklı kamyonet sürücüsünün koyu tenli olduğunu, ama tam da "siyah" olmadığını – ama açık tenli de değil – düşünmüştüm – Yani "Beyaz" değildi – çünkü saçı "Zenci saçı" ydı – değildi – ya da onun gibi değildi – eğer bu bir tarif şekliyse. Ve polis soruyordu; boyu ne kadar uzun, kaç kilo? Hiçbir fikrim yoktu ki, kendimde değildim, çok üzgündüm, soğukkanlı olmaya, histerik davranmamaya çalışıyordum; hayatımda hiç histerik davranmadım. Çünkü polise bıçaklı adamı bulmasında yardımcı olmak istiyordum. Ama kamyoneti tarif de edemiyordum. Kamyonetin ne markasını ne de modelini söyleyebiliyordum. Kuşkusuz plakaya dair hiçbir şey anımsayamıyordum – kaldı ki plakayı gördüğümden bile emin değildim – ya da gördüysem bile, plaka kirliydi. Polisler bana adamların birbirlerine ne dediğini, yaya olanın ne demiş olduğunu sorup durdu, adamın çamurluğa nasıl çarptığını ve kamyonet sürücüsünün –bıçaklı adamın– ne demiş olduğunu sordular sürekli – ama ben işitememiştim – pencerelerim kapalıydı, sımsıkı – işitememiştim. Bana "ağız dalaşının" yaya bıçaklanmadan önce ne kadar sürdüğünü sordular ve ben de bıçaklamanın hemen gerçekleştiğini söyledim – sonra belki de hemen gerçekleşmiş olduğunu söy-

ledim – emin olamadım – hiçbir şeyden emin olamadım – ifade vermek konusunda tereddütteydim – sanki beynimin bir kısmı sönmüştü – şimdi bunu düşünmeye çalışıyorum da – emin değilim – açıklamaya çalışıyordum – özür dilemeye – onlara daha iyi yardım edemediğim için üzgün olduğumu söyledim, diğer tanıkların onlara daha fazla yardımcı olmasını umuyordum ve sonunda beni bıraktılar – benden nefret etmişlerdi – sanırım – onları suçlamıyordum – kendimi zayıf, hasta hissediyordum; ama tek yapmak istediğim Princeton'a geri dönmekti; kimseyi aramadım bile, Holland Tüneli'ne geri döndüm; bir daha asla o tüneli kullanmayacağımı, asla West Caddesi'nde araba kullanmayacağımı düşünerek.

1980 kışının sonlarında, Rhonda dört yaşındayken bıçaklama olayının öyküsü New Jersey, Princeton'daki Broadmead Yolu üzerindeki Karr ailesine ait evde anlatılmaya başlandı. Öykü pek çok kez anlatıldı, yeniden anlatıldı; ama asla Karr çiftinin bu kadar korkunç ve çirkin bir öykü için henüz çok küçük ve hassas olan kızlarının önünde değil; işin kötüsü bu öykünün bir sonu da yoktu. *Bıçaklanan adam ölmüş müydü? – ölmüş olmalıydı. Katil yakalanmış mıydı? – yakalanmış olmalıydı.* Rhonda bunları soramıyordu; çünkü o gün Manhattan'da, babasının hiç hoşlanmadığı şekilde tek başına araba kullanırken annesine ne olduğunu ya da neredeyse ne olduğunu Rhonda'nın bilmemesi gerekiyordu. Olağan seviyede meraklı ve kurnaz bir çocuk için bile bir aile sırrı kadar, "tabulaşmış bir konu" kadar bariz, ortada olan bir şey yoktur. Kaldı ki, Rhonda kesinlikle sıradan bir çocuk değildi. İşte, üzerinde geceliğiyle, ayakları çıplak, koridorda anne ve babasının yatak odasının kapalı kapısı –içerideki alçak sesli ve telaşlı konuşmaları dinlemeye yeltenirse diye kapatılmış– önünde duruyordu. Geniş bir arkadaş çevresi olan Madeleine, sık sık

yaptığı gibi mutfakta bir sandalyenin kenarına ilişmiş, telefonda konuşurken, Rhonda sessizce dikkati dağınık annesine arkadan yaklaştı. *Gördüğüm en korkunç şey! Bir kâbus! O kadar çabuk oldu ki her şey, kimsenin yapabileceği bir şey yoktu ve sonra...* Kadın, kapı aralığında Rhonda'yı görünce irkilip mırıldandı. *Kusura bakma! Daha fazla anlatamayacağım. Kızım dinliyor.*

Rhonda, annesinin ne hakkında konuştuğunu sorgulamanın boşuna olduğunu biliyordu. Rhonda, bu kadar üzücü, bu kadar çirkin olan şeyin ne olduğunu öğrenmek için suratını astığında, ona söylenen şuydu: *Anneciğine bir şey olmadı. Annen iyi – önemli olan da bu.*

Ve *senin gibi cici bir kızın işitmesine uygun şeyler değil bunlar. Hayır, hayır!*

Bayan Karr'ın Manhattan'da bir sokakta yaşanan bıçaklama olayını anlatmaya başlamasının hemen ardından Bay Karr da öyküyü anlatmaya başladı. Ama Bay Karr'ın heyecanlı bir sesle anlattığı bıçaklama öyküsü annesininkinden oldukça farklıydı; çünkü Rhonda'nın babası annesi gibi çekinik ya da tereddütlü biri değildi, üniversitede Amerikan kültürü ve edebiyatı profesörüydü ve onun için konuşmak, süklüm püklüm değil, atak bir şekilde kullanılması gereken bir araç, bir silahtı. Ve Bay Karr karısının öyküsünü sahiplendiğinde, bir TV spikerininki gibi canlı bir sesle –ki Profesör Gerald Karr da sık sık televizyonda, Ney York'ta PBS, Kanal 13 gibi TV kanallarında izlenen birisiydi– politik tartışmalara katılırdı – favorili, tel çerçeveli gözlükleri ve kıpkırmızı olmuş yüzüyle. *İlkel ırkçı adalet! Linçe Karşı Hareket!*

Bay Karr'ın öyküsünde, yaşanan olayın korkunçluğu değil, ironisi vurgulanıyordu. Çünkü Bay Karr'ın anlattığı bıçaklama öyküsünde, kurban *Kafkasyalı* bir *erkekti* ve teslimat kamyonetindeki saldırgan da *siyah* bir *erkek* ya da kimi versiyonda,

koyu tenli bir adam. Rhonda Kafkasyalı'nın* *beyaz* anlamına geldiğini biliyor gibiydi; nedeni hakkında hiçbir fikri olmasa da. Annesinin bıçaklama öyküsünde *Kafkasyalı bir adamdan, koyu tenli* bir adamdan bahsettiğini işitmemişti. Çünkü Bayan Karr anlatısında tamamen kendi duygularına odaklanmıştı – korkusuna, yaşadığı şoka, yaşadığı dehşet ve tiksintiye – Princeton'a ve eve dönmeyi ne kadar istediğine – her iki adam hakkında da çok az şey söylemişti; sanki onları değil de sadece bıçaklama olayını görmüştü. *O kadar hızlı oldu ki – o kadar korkunçtu ki – zavallı adam öyle kanlar içinde! – ve kimse ona yardım edemedi. Ve bıçaklı adam da – kaçtı gitti...* Ama Rhonda'nın babası ve üniversitede önemli bir profesör olan Bay Karr bu öykünün bıçaklı genç adam için tam olarak ne anlama geldiğini biliyordu – *koyu tenli adam,* belli ki, *sömürülmüş, hakları ellerinden alınmış kentsel getto insanlarından; zulmedenlerine karşı ilkel bir şekilde ayaklanmıştı: sınıfsal intikam, içgüdüsel bir "linç hareketi"ydi bu; beyaz kurban itiraf edilmemiş, kabul edilmemiş ama süregiden bir savaştaki sivil zayiattan ibaretti.* Teslimat kamyonetinin sürücüsünün bir yayayı bıçaklamış –öldürmüş?– olması kuşkusuz şanssız bir olaydı, Bay Karr buna katılıyordu – bu bir trajediydi, elbette – ama tahrik edilmiş, meydan okunmuş bir saldırganı kim suçlayabilirdi – yaya, aracına çarparak sürücüyü tehdit etmemiş miydi – ona küfür etmemiş miydi – iyi bir savunma avukatı bu olayda meşru müdafaa yapıldığını söyleyebilirdi – kamyonet sürücüsü, benzer koşullarda, herhangi bir insanın yapacağı gibi, an meselesi olan bir saldırıdan kendini koruyordu. Çün-

* Caucasian: "Kafkasyalı" sözcüğünün İngilizcede en yaygın anlamı "beyaz ırktan olan kişi"dir. Normalde, yukarıda *beyaz erkek* olarak çevrilmesi gereken kısımlar, çocuğun sözcüğü algılayışını ve doğru yorumladığını vurgulamak için Kafkasyalı erkek şeklinde bırakıldı. (ç.n.)

kü *ırksal içgüdü, kendini koruma içgüdüsü* diye bir şey var. *Öldürülmemek için öldür.*

Bay Karr bıçaklama öyküsünün yorumlanışında Bayan Karr gibi tereddütlü olmadığından, zaman içinde öykünün çok daha renkli ve ikna edici çeşitlemelerini geliştirdi. Bu arada Bay Karr kızlarını bu öyküden korumak konusunda Bayan Karr kadar dikkatli de davranmıyordu. Tabii ki Bay Karr Rhonda'ya bıçaklama öyküsünü doğrudan anlatmadı. Rhonda'nın babacığı böyle bir şeyi asla yapmazdı; çünkü Gerald Karr, kendisini bir *ultra-liberal* olarak tanımlamakla birlikte, kadınların ve kızların hayatın çirkinliklerinden olabildiğince korunması gerektiğine inanıyordu; zira tüm kişisel deneyimleri bunu ispat etmişti! Peki onları erkeklerden, yani babalarından ve eşlerinden başka kim koruyabilirdi? Evliliğin gülünç, icra edilemez bir burjuva alışkanlığı olduğu inancına rağmen, Gerald Karr da bir kadınla bu tür (yasal, ahlaklı) bir ilişkiye girmişti ve evlilik yeminine sadık kalmaya kararlıydı. Elinden gelen her şeyi yaparak, bu yeminine sadık kalacaktı. Bu nedenle Rhonda'nın babası ona bıçaklama öyküsünü anlatmayacaktı ama Rhonda, Bay Karr tarafından, Bay Karr'ın ve/veya dinleyicilerinin –üniversiteden meslektaşları ya da başka üniversitelerden gelmiş konuk meslektaşları – ruh haline bağlı olarak, değişken seviyede bir detaycılıkla anlatılan ve yeniden anlatılan bıçaklama öyküsünü yavaş yavaş özümsedi. *Bakın, anlatayım – bu olay Madeleine'in başına geldi – bir Ezop masalı gibi adeta.* Bazen Rhonda'nın kafası karışıyordu; babasının bıçaklama hikâyesinde ufak değişiklikler oluyordu – West Caddesi, West Broadway ya da West Houston, 7. Cadde'deki West 12. Sokak oluyor; kış aylarının sonları, yaz ortasına dönüyor, Bay Karr detaylı anlatımında, *Manhattan'ın berbat ağustos sıcağından* söz ediyordu. Rhonda'nın yedin-

ci doğum gününden sonra anlatılmaya başlanan, öykünün daha yeni bir versiyonunda ise, bıçaklama öyküsü artık Bay Karr'ın tamamen kendi yaşadığı bir deneyimmiş gibi dillendiriliyordu. O sıralarda, Bay Karr, artık Broadmead'deki mermer ve ahşap cepheli büyük evde Rhonda ve annesiyle değil, başka bir yerde yaşıyordu. Bir süre üniversiteye ait, Carnegie Gölü'ne bakan az möbleli bir lojmanda kaldı; sonra Princeton'da Kanal Pointe Yolu üzerindeki bir apartmana taşındı ve daha sonra Massachusetts, Cambridge'de ağaçlı bir sokaktaki, Tudor stilindeki taş ve ahşap eve. Öykünün bu versiyonunda, Bay Karr kendi gözleriyle tanık oluyordu bıçaklamaya; kendi arabasındayken – Volvo değil, bir steyşın Toyota - olay yerine üç metreden az bir mesafede trafik yavaşladığında: teslimat kamyoneti duruyor, o sırada trafik ışığına rağmen karşıya geçmekte olan bir yaya – *beyaz, erkek, küstah, Burberry marka pardösülü ve evrak çantası taşıyan – ölüme yazgılı* – kamyonetin tamponuna vurma cüretini gösteriyor ve sürücüye tehditler, küfürler savuruyordu. Bunun üzerine Bay Karr'ın adeta bir savaş muhabiri dikkatiyle gözlemlediği sürücü kamyonetinden dışarı fırlıyordu – *koyu tenli genç bir adam, saçları Medusa gibi rastalı, bir Rastafaryan – bir panter gibi hızlı ve ölümcül* – bıçak, yayanın boğazının doğranması – bir ayin, bir öldürme ayini – kurban ediş – Bay Karr'ın versiyonunda bıçak şiddetle tek bir kez savruluyordu ve yine Rhonda'nın sinemada sayısız kez, rüyalarında ise çok daha fazla tekrarını gördüğü o kâbus sahnede olduğu gibi, *kanı inanılmaz bir şekilde neredeyse iki metreye fışkırırken, yaralı adam yürümeye devam ediyordu, yürümeye,* – öykünün tam da kalbinden, diğer her şeyin onu yönlendirdiği aydınlanmadan *kaçmaya – çalışıyordu.*

Bunun başka bir anlamı var mıydı? Başka bir anlamın olması mümkün müydü?

Rhonda'nın babası hayretler içinde başını sallıyordu. *Tahmin edebileceğiniz bir şey değildi bu, asla unutamayacağınız bir şeydi, zavallı herifin yürümeye devam etmesi – Tanrım!*

Manhattan'da o bunaltıcı, berbat derecede sıcak günde, Rhonda da steyşın arabada babasıyla birlikteydi. Babacığı onu öne oturtarak emniyet kemerini takmıştı; çünkü artık Rhonda arkadaki aptal bebek koltuğunda değil, ön koltukta oturacak kadar büyümüştü. Ve babacığı frene basmış ve babacığının kolu Rhonda'nın öne savrulmasını engelleyecek şekilde uzanmıştı. Ve babacığı Rhonda'nın, ön camın dışında, sokakta olanları görmesini engellemişti. Babacığı, *Gözlerini kapat, Rhonda! Yere çök ve başını kaldırma hayatım*, demişti ve Rhonda denileni yapmıştı.

Rhonda on yaşına ve Princeton Day School'da* beşinci sınıfa geldiğinde, Madeleine Karr bıçaklama öyküsünü anlatırken, kızlarının yanında artık o kadar da temkinli davranmıyordu. Aslında, sık sık sadece bu öyküye göndermelerde bulunuyordu; çünkü bıçaklama öyküsü defalarca anlatılmıştı ve Karr'ların çoğu, tanıdığı bu öyküyü, en azından belli bir kısmını biliyorlardı. Madeleine öyküyü eskiden olduğu gibi nefes nefese, dehşet içinde değil, daha soğukkanlı, hüzünlü bir şekilde anlatıyordu. *Tanık olduğum o korkunç olay, biliyorsun – bıçaklama olayı? New York'ta mı? Geçenlerde haberlerde o olayın aynısını verdiler ya da hemen hemen aynısını...* Ya da: *Hâlâ rüyalarıma giriyor Tanrım! Neyse ki Rhonda benimle değildi.*

Görünüşe göre, Madeleine'in yeni arkadaşı Drexel Hay –"Drex"– artık sık sık evlerinde ve yaşamlarındaydı; kısa süre sonra da Drex'le birlikte şehrin diğer yakasındaki Wi-

* New Jersey, Princeton'da ilk, orta ve lise öğrenimi veren seçkin bir özel okul (ç.n.)

nant Drive'da yeni bir evde yaşamaya başladıklarında, Rhonda Madeleine'e adeta tapan Drex'in neredeyse o mart sabahı kendisinin de Madeleine'le birlikte arabada olduğuna inanmaya başladığını, hatta ısrarcı bir ses tonuyla Madeleine'in anlatısına müdahale etmeye kalkıştığını görüyordu. *Ama bir dakika hayatım! Şu kısmı atlamadın mı?..* ya da *bıçaklı adamın ön camdan içeriye, sana nasıl baktığını anlatsana* – ya da *bir daha asla oraya gitmediğini, benimle birlikte olduğun zamanlar hariç şehre inmediğini anlatsana... Ve gittiğimizde de arabayı ben kullanıyorum.*

1984 yılının Noel'inde Rhonda'nın annesi nihayet Rhonda'nın babasından boşandı –bunun *dostça bir ayrılık* olduğu söylendi; ama Rhonda bundan emin değildi– sonra 1985 mayısında Rhonda'nın annesi Bayan Hay adını aldı – ki bu da Rhonda'nın kıkırdamasına neden oluyordu; çünkü *Bayan Hay** nedense komik bir isimdi. Drex'in, bıçaklama öyküsünü dehşet içindeki dinleyicilere anlatması Rhonda'ya tuhaf, irkiltici, huzursuz edici geliyordu. *Birkaç yıl önce –biz daha tanışmadan– karımın başına gelmiş olan şu korkunç olay...*

Drex'in coşkulu anlatısında, Madeleine bir sokak saldırısına tanıklık ediyordu –vahşi, anlamsız bir cinayete– beyaz, erkek bir yayanın sustalı bıçaklı siyah gençlerden oluşan bir çete tarafından saldırıya uğramasına. Boğazı öyle derin kesiliyordu ki neredeyse kafası kopuyordu. (Bıçaklamanın bunu izleyen versiyonlarında, olay örgüsü yavaş yavaş kurbanın kafasının aslında koptuğu şeklinde gelişti – hatta, daha da korkuncu, adam o halde, düşene dek sendeleyerek koşmaya çalışmıştı.) (Ama omuriliği keserek *birinin kafasını koparmak* o kadar kolay mıydı? Rhonda pek öyle düşünmüyordu.) Saldırı *güpegündüz, Houston'ın aşağılarında, şehir merkezin-*

---

* İngilizcede "saman" anlamına gelmektedir. (ç.n.)

de bir yerlerde – eğer nehir boyunca, et paketleme tesislerinin olduğu bölgede değilse – ya da *Holland Tüneli'nin girişi yakınlarında* – ya da (belki) *Lincoln Tüneli'nin girişi yakınlarında, o geniş çirkin caddelerden – 11.? 12.? – birinde, onlarca tanığın önünde gerçekleşmiş ve kimse müdahale etmemişti. Vakit geç değildi, ama hava kararmıştı.* Kurban saldırganlarla mücadele etmeye çalışmıştı –cesaretle, budalaca– Drex'in dediği gibi, *sokak saldırganlarının cüzdanımı almaya kalkması halinde, ben de çılgın gibi böyle davranırdım.* Ama tabii şansı yoktu –saldırgan serseriler sayıca kalabalıktı– Madeleine'in dehşetle bakan gözlerinin önünde adam kanamadan ölmüştü. *Onlarca tanık vardı ve kimse karışmak istemedi – aracın plakası ya da katillerin eşgali alınamadı – sadece "siyah"tılar – "bıçaklıydılar" – zavallı Madeleine öyle şok olmuştu ki. Vahşi herifler otomobilin ön camından ona da epey bakmışlar – Madeleine onların "uyuşturucu almış" olduklarını düşünmüş – Madeleine'den sadece birkaç metre uzaktaydılar ve Tanrım, kaçma telaşında olmasalar, kesin onu da öldürürlerdi – bu nedenle Madeleine kim olduklarını tespit edemezdi – onları kim durdurabilirdi ki. New York polisi değil – onlar istedikleri zaman gelirlerdi.*

Drex güven telkin eden ve otoriter bir üslupla konuşuyordu; ama Rhonda bıçaklamanın tam olarak böyle gerçekleştiğinden emin değildi. Çok kafa karıştırıcı bir durumdu bu! Çünkü öyküdeki gerçekleri –şayet bunlar "gerçekler"se– bir anlatımdan diğerine geçerken koruyabilmek çok zordu. Yetişkinler öyküyü anlatırken çok ikna ediciydiler – yetişkinleri dinlerken başınızı hemfikir olduğunuzu ya da hemfikir olmak istediğinizi ya da hemfikir olduğunuz için beğenilmek veya sevilmek istediğinizi gösterir gibi sallamaktan kendinizi alamıyordunuz –ve bu durumda– neyin *gerçek* olduğunu bilmek nasıl mümkün olacaktı? Anlatılan tüm bıçaklama öyküleri

içinde Drex'inki en ürkütücü olandı – Rhonda annesinin öldürülmüş olabileceği düşüncesi karşısında titriyordu – arabasında sıkışıp kalmış annesini ve öfkeli siyah gençlerin aracın camlarını parçalayışını, annesini arabadan sokağa sürükleyişlerini ve onu orada defalarca bıçaklamalarını düşündüğünde... anneciğinin öldürülmüş olabileceği düşüncesi karşısında başı dönüyor, gözleri kararıyordu; bunlar gerçekten yaşanmış olsaydı, bir daha hiç annesi olmayacaktı.

Ve o zaman Rhonda artık Drex Hay'in, ara sıra sert konuşmalar yapmak zorunda kaldığı *küçük tatlı üvey kızı olmayacaktı;* Winant Drive'daki koloni stilindeki tuğla evde değil, başka bir yerde yaşayacaktı – neresi olacağını düşünmek istemiyordu.

Öyle bir durumda Rhonda, Drex'in annesi olan ve sık sık Winant Drive'daki eve Rhonda için hediyelerle –tığla örülmüş süveter takımları, el örgüsü bereler ve Rhonda'nın çabucak büyüyen ayaklarına kısa sürede ufak gelmeye başlayan kabarık tavşan terlikler– gelen, yumuşak, kırışık yüzlü ve canlı gözlerle bakan yaşlı Bayan Hay'le tanışmayacaktı. Rhonda Büyükanne Hay'in Hodge Yolu'ndaki, ilaç kokan ve pug cinsi küçük siyah köpeği olan Samson'un keskin havlamalarıyla çınlayan granit taştan kocaman evini ziyaret ettiğinde genellikle huzursuz olurdu; özellikle de yaşlı kadının (örneğin) Manhattan'daki bıçaklama olayının gündeme gelmesi gibi durumlarda sergilediği sinirli, onaylamaz tutum karşısında Rhonda gerilirdi. Bu konu, ara sıra, kent yaşamı, yükselen suç oranı, yirminci yüzyılın son yirmi otuz yılında ahlaki değerlerin yozlaşması gibi başka ilgili konular tartışılırken açılırdı. Tabii ki bu sırada herkes bıçaklama olayını defalarca ve pek çok şekilde dinlemişti. Sözcükler pek çok kişinin elinde yoğrulmuş taşlar gibi pürüzsüzleşmişti. Rhonda'nın üvey babası Drex, elini parlak pas rengi saçlarına daldırıp derin ve kuvvetli bir iç

çektiğinde, bunun anlamı muhabbetin konusunun değişiyor olduğuydu. *Madeleine'in New York'ta neredeyse öldürüldüğü zamanı anımsıyor musunuz?...* Ve o zaman Büyükanne Hay heyecanla titriyor, dehşete kapılıyordu. *New York çok berbat bir yer... bana oranın "temizlendiğini" söyleme – o pisliği kaldıramazsınız – o insanların hayvandan farkı yok – kimi kast ettiğimi biliyorsun – hepsi sosyal yardımla yaşıyor – hepsi "kokain bebeği" – toplumun bunlarla ne yapacağına dair hiçbir fikri yok ve bunun hakkında konuşamazsın da, budalalar seni "ırkçı" olmakla suçlar – Ah, beni şehirde tek başıma araba kullanırken göremezsin bile – gençken bile kullanmazdım – güçlü bir belediye başkanı lazım – bu hayvanların belini bükmek için – Tanrı'nın bu hayvanları parmağının ucuyla silkelemesini dilerdim – bu merhamet olurdu işte!*

Büyükanne Hay, Rhonda'yı kucakladığında, Rhonda yaşlı kadının o özel kokusu karşısında büzülerek sarsılmamak için çaba sarf ederdi. Çünkü annesi Rhonda'yı uyarmıştı. *Yeni "büyükanneyi" kızdırma – iyi ve tatlı bir kız ol sadece.*

Bay Karr, Massachusetts, Cambridge'de çalışıyordu; çünkü artık Harvard'da profesör olmuştu. Rhonda babasının yeni evini de, yeni genç eşini de sevmiyordu. Rhonda Massachusetts, Cambridge ve civarını da, Princeton Day School'daki arkadaşlarının yaşadığı Princeton kadar sevmiyordu. Bu yüzden babacığını çok sevmesine ve babacığının yeni genç eşi Brooke'u da sevmesine –sevmeye çalışmasına– karşın babacığını ziyaret etmesi gerektiğinde surat asıyor, ağlıyordu. Brooke, Rhonda'ya gülümserken gözlerini öyle kısıyordu ki, sanki yüzü ağrıyormuş gibi bir ifadeye bürünüyordu. Bir keresinde –bu Brooke'la ikinci ya da üçüncü karşılaşmalarıydı – Rhonda babasının yeni genç *eşinin* birer içki için evlerine uğramış olan arkadaşlarına şunları anlattığına kulak misafiri oldu. *Evlenmemizden önce kocamın başına gelen o korkunç olay – New*

York'ta güpegündüz bir adamın öldürülesiye bıçaklandığına şahit olmuş – adamın boğazı kesilmiş, boğazından neredeyse iki metre uzağa kan fışkırmış, Gerald bunun hayatında gördüğü en inanılmaz – en korkunç şey olduğunu söyledi – zavallı adam yürümeye devam etmiş – yürümeye çalışmış – her iki eliyle kanamayı durdurmaya çalışmış – Gerald arabasının penceresinden bağırmış – bir kişiden fazlaymış – saldıranlar – Gerald onları siyah *şeklinde tanımlamaktan hiç hoşlanmaz* – koyu tenli insanlar – *ve kurban beyaz bir adamdı – saldırganların yakalanıp yakalanmadığını bilmiyorum – Gerald arabasının kapısını açmış ve onlara bağırmış – bu olaya karışarak kendi hayatını riske atmış – çok gözüpek bir tavır, inanılmaz bir cesarete sahip – Gerald'ın bu olayı öyle bir betimleyişi var ki, sanki ben de oradaydım – oysa o sırada Katonah Day'de orta okula devam ediyordum – Hiçbir şey bilmeksizin, tamamen habersiz – arada bunu hayal ediyorum – bıçaklama olayını – neredeyse Gerald ve benim birbirimizle asla tanışamayacağımızı, âşık olamayacağımızı ve tüm hayatımızın bu trajik mucizeyle nasıl dönüştüğünü düşünüyorum...*

Bay Karr'ın, aptal genç karısını, anlattıklarının tamamen yanlış olmasa da kesinlikle doğru olmadığını söyleyerek durdurmasını beklerdiniz – Rhonda bunların doğru olmadığını biliyordu – ve Rhonda teknik olarak konuşmakta olan ama aslında yaptığı gevezelikten başka bir şey olmayan *üvey annesine* soğuk soğuk bakan bir tanıktı; fakat Bay Karr odanın bir başka köşesinde konuklarına uzun ayaklı kristal kadehlerde şarap ikram ederken kadını dinlemiyor gibiydi; o sırada konuklarıyla birlikte zevkle yudumladığı kırmızı burgonya şarabı ilgisinin merkezinde olan tek şeydi; zira konuklarına şarap şişesinin üzerindeki etiketi gösteriyordu; ki konuklarının tepkisine bakılırsa bu da etkileyici bir etiket olsa gerekti; şarap da çok özel bir şarap olmalıydı; çünkü herkes hayran kalmıştı

tadına. Rhonda babasının sakallarının metal gibi tel tel grileştiğini görüyordu; yüzü kızarmıştı ve gözlerinin altı sanki şekerlemeden yeni uyanmış gibi şişti, evinde konuklarını "eğlendirirken" babası genellikle, şimdi yaptığı gibi, gözlüklerini çıkarırdı –taş rengindeki gözleri tuhaf bir biçimde çıplak ve kirpiksiz bakardı– yine de sağlıklı olduğu havasını veriyor ve teninden harlı bir memnuniyet ateşi fışkırıyordu. Yakınlardaki bir masada, Gerald Karr'ın yeni kitabı *Amerika'da Tehlikeye Giren Demokrasi* ve kitabın hemen yanında, sanki tesadüfen oraya bırakılmış gibi, babasının kitabı hakkında "oldukça olumlu" bir değerlendirme yaptığı söylenen –Rhonda bu değerlendirmeyi görmemişti– *The New York Review of Books*'un bir kopyası duruyordu. Ve odanın bir başka köşesinde, güzel, sarışın, aptal yeni eş irileşmiş gözleriyle mest olmuş dinleyicilerine heyecanla anlatmaya devam ediyordu. *Ohhh, düşündüğümde kanım donuyor, Gerald ne kadar da safça bir cesaret sergilemiş – ah Tanrım, neredeyse ikimiz asla karşılaşamayacaktık ve ben şimdi nerede olacaktım, kim bilir? Evrende, şu an, şu dakika?*

Rhonda gülüyordu. Rhonda dudak büküyordu. Ama Rhonda dikkat çekmemeyi de beceriyordu – babacığı *tatlı küçük güzel kızını* çok sevse de, eğer *tatlı küçük güzel kızından* memnun kalmazsa sert ve incitici olabiliyordu. O nedenle Rhonda kendine çavdar gevreğinden ve Fransız keçi peynirinden kalın bir İsveç sandviçi hazırladı ve odanın bir köşesinde karanlık bir yağmurun ıslatmakta olduğu sokağı seyrederek sandviçi midesine indirirken, babacığının her şeyi bildiğini, ama umursamadığını düşünmemeye çalıştı. Bu babacığıyla ilgili korkunç bir gerçekti; biliyor ama umursamıyordu. Babacığının beynine çirkin, şişman bir kurt çöreklenmişti ve onun, kendisi hakkkında böyle şefkatli bir sesle, ama doğru olmayan şeyler konuşan aptal Brooke'la; Rhonda'nın annesinden çok

daha genç ve güzel olan *üvey annesiyle* gurur duymasına neden oluyordu.

En tuhafı da şuydu: Rhonda tüm bu insanlardan uzaklaştığında çok büyük bir rahatlama hissediyor; ama aynı zamanda küçük bir kızken ve anneciğiyle babacığının onu çok sevdiği zamanlarda yaşadığı Broadmead Yolu'ndaki cereyanlı, eski evi de özlüyordu. Rhonda Stanford Üniversitesi'ne moleküler biyoloji okumak üzere başladığı sene, ayrıldıktan sonra Şükran Günü için ilk kez, Winant Drive'daki eve gelmişti. Yaşlı Bayan Hay'in iki kilometre ileride, Hodge Yolu'ndaki evinde Şükran Günü için bir aile yemeği veriliyordu ve katılan çok sayıda davetlinin sadece birkaçını tanıyordu –ve sadece birkaçı umrundaydı– tabii ki başta Madeleine ve Drex olmak üzere – Maryland Chevy Chase'den gelmiş olan Drex'in erkek kardeşi Edgar'ın varlığı rahatsız ediciydi – *Drex'in tek yumurta ikizi* olarak tanıtılmıştı; oysa iki adam ikizden çok iki erkek kardeşi andırıyordu. Edgar Hay'in Drex'ten çok daha zengin bir adam olduğu söyleniyordu – Washington D.C. bölgesinde ilaç işindeydi; Drex ise *yatırımla* uğraşıyordu; ofisi West Windsor'da Güzergâh 1 üzerindeydi. İkiz Hay kardeşler altmışlarının sonlarındaydılar ve tel tel ıslak saçlarının arasından gözüken beyaz kafa derileri ve soğana benzeyen, ebedi bir mahcubiyet içindeymişler gibi gözükmelerine neden olan kırmızı lekeli burunlarıyla birbirlerine benziyorlardı. Ama Edgar, Drex'ten yedi-sekiz kilo daha ağırdı ve kaşları, aptal eski bir tablodaki yarı insan yarı keçi tanrıları andırır şekilde gür ve beyaz kıl öbeklerinden ibaretti. Kollarını açarak, insanı deli eden bir gülüşle Rhonda'ya *Mer-ha-ba! Benim tatlı üvey yeğenim. Mutlu Hindi-Bayramı!* diye sesleniyor, dudakları Rhonda'nın irkilmiş dudaklarını tehlikeli biçimde sıyırıyordu, nemli kauçuk gibi bir şey hisseden Rhonda'ya sanki

kıvrılan bir solucan tarafından öpülüyormuş gibi gelmişti. (Islak ıslak Rhonda'nın kulağına fısıldıyordu. *Bana Ed-gie de, güzel kızlar bana böyle seslenir.)* Ve Madeleine bunu görmüş olsa bile görmezden gelmişti; çünkü Madeleine şimdiden hafif sarhoş olmuştu –yemekten epey önce– Colorado Aspen'de yüksek rakımda ağustosta geçirdiği kalp krizinden beri çökmüş göğsüyle, hastalıklı bir şekilde solgun gözüken Drex, belirgin bir biçimde "ikiz" kardeşinin bayağı şakalarına içerliyor ve Edgar'ın bulunduğu ortamda kekeleyip duruyordu. Ve Rhonda da huzursuz ve bedbaht, *keşke Şükran Günü için eve dönmüş olmasaydım* diye aklından geçiriyordu; zira sadece birkaç hafta sonra Noel için yine gelmesi gerekecekti – daha da ürkütücü olan, yaklaşan uzun devre tatiliydi – keşke bu evde yapacak faydalı bir şeyler bulsaydı kendine – mutfak işlerine yardım etmek istemişti ama Bayan Hay'in ahçısı ve hizmetçileri açıkça onu mutfakta istememişlerdi – bir yerlerde saklanmak ve Oregon Portland'taki oda arkadaşı Jessica'yı aramak isterdi; ama telefonda birdenbire çözülmekten ve Jessica'yla, Jessica'nın şimdilik Rhonda'nın duyguları hakkında bilmek ister gibi gözüktüğünden daha fazlasını paylaşmaktan korkuyordu... Ve Rhonda Hayler'in akrabalarının, neşeli ve gürültü bir şekilde bir araya geldiği –güldüğü, içki içtiği, aperatifleri midelerine indirdiği– salona girmekten kaçınıyordu – Rhonda'nın bu tesadüfi evlilik bağı ile akraba olduğu ve adlarını anımsamak için en ufak bir çaba göstermediği haylaz küçük çocuklar, yetişkinlerin bacaklarından oluşan ormanın içinde kıkırdayarak koşuşturuyordu. Annesi ya da ısrarla kendisine "büyükanne" demesini isteyen yaşlı kadın tarafından görülmeden, Rhonda hızla geri çekildi; asık suratıyla koridor boyunca yürüyerek, Bayan Hay'in saksı içinde çiçekler –orkideler, Afrika menekşeleri, aşk merdivenleri– yetiştirdiği, evin arka tarafındaki camlı oda-

ya ilerledi. Dışarıdaki kasım havası nemle yüklüydü. Kapalı gökyüzü kalay panel kaplı bir tavan gibiydi. Yaprak döken ağaçlarda birkaç yaprak kalmıştı; rüzgârla sallanan ve siz daha bakarken düşen, uzaklara sürüklenen parlak kırmızı, altın sarısı yapraklar. Ama Rhonda'nın canı sıkıldı; zira üvey babasının erkek kardeşi –Drex'in ikizi– solucan dudaklı Edgar oradaydı; Hayler'in orta yaşlı bir kadın akrabasına bir öykü anlatıyordu. Drex bu tombalak, kedi yüzlü kadını Rhonda ile daha önce birkaç kez tanıştırmıştı; ama Rhonda yine de ismini anımsayamıyordu. Edgar beyaz, hasır bir kanepeye, kütük gibi bacaklarını iki yana açarak yayılmıştı ve kadın da lavanta rengi ipek pantolonuyla kanepenin yanındaki koltuğa oturmuştu –her ikisi de içki içiyorlardı– tiksinen ve dehşete düşen Rhonda, uzun zaman önce yaşanmış bıçaklama öyküsünün kaba bir versiyonu olduğu kesin olan anlatıya kulak misafiri olmaktan kendini alamadı – Edgar öyküyü gizemli bir havayla süsleyerek, bayağı bir tutarsızlık içinde anlatmayı başarıyor, kedi yüzlü kadın da gözlerini kırpıştırarak ve ağzı açık bakarak abartılı bir kadınsı kaygı sergiliyordu. *Kardeşimin çılgın karısı Manhattan'a gidiyormuş, Tanrı bilir, neden. Kardeşim, Maddie'nin o zamanlar bir tür hippi feminist olduğunu söyler. O zamanlar burada, üniversitedeki komünist prof'lardan biriyle evliymiş, bundan dolayı Maddie'nin başı derde girmiştir tabii. Bu Giuliani'nin şehri temizlemesinden önceydi, tahmin edeceğin gibi, aptal kadın zenci oğlanların beyaz bir adamı sokağa fırlattıkları an ortama dalmış –aslında hemen 5. Cadde'de olmuş bu– gerçekten 5. Cadde'ymiş ve güpegündüz. Çatlak "Made-line"in –kadın kendini böyle tanıtıyor, filmlerde görülen o kibirli hatunlar gibi– neredeyse boğazını keseceklermiş –sokaktaki zavallı herife olan buymuş– gazetede adamın kafasının kesildiğini de yazdılar –ve Zenci oğlanlar Madeline'in kendilerine camdan öküz gibi baktığı-*

nı görmüşler– gerizekâlı, insan oradan kaçar ya da arabanın içinde eğilip saklanır, değil mi? Rhonda yaklaştıkça genç kalbi öfkeyle, üvey babasının erkek kardeşinin kendisini fark etmesini bekleyerek çarpıyordu. Bir TV filmindeki sakil bir sahne gibi! Bu sahne son derece beklenmedik ve tatsızdı; ama Rhonda henüz oradan uzaklaşmak istemiyordu. Çünkü buraya, Princeton'a gelmişti. Massachusetts, Cambridge'deki babasının evine değil – tabii ki oraya da davet edilmişti; Brooke onu bizzat kendisi aramıştı, zorlama bir heyecanla, mutlu aile tantanasıyla; Rhonda, içinde salt yalnızlık ve korkunun bıçak gibi sızısını hissetti. *Beni seven ya da isteyen kimse yok. Sokakta boğazımı kessem kimin umrunda? Ya da küvette veya duşta, sıcak suyun altında kan kaybından ölsem...*

İşte hayatım bundan ibaret olacak, diye düşündü Rhonda. Ya da belki hayat bundan ibaretti.

Rhonda asla boğazını kesmeyecekti, elbette! Asla. Bu bir yemindi.

Kapı aralığından duydukları ve sereserpe uzanan ahmak sarhoş Edgar Hay için hissettiği tiksintiyi gizlemeye çalışmadı. Zengin bir menüden oluşan saçma sapan Şükran Günü yemeği henüz sofraya getirilmemişti bile, akşamüzeri, saat daha 5.30 bile değildi ve Edgar Hay sarhoştu. Rhonda hemen kapı girişinde Edgar Hay'in bıçaklama öyküsünü bitirmesini bekliyordu. Belki bu son olurdu? Belki de bıçaklama öyküsü Rhonda'nın işitebileceği bir yerde bir daha asla anlatılmazdı? Rhonda, Edgar Hay ile yüzleşecek ve o da daha sonra neşeli bir şekilde Drex ve Madeleine'e kızlarının ne kadar kaba olduğunu –ne kadar sevimsiz, *nankör* olduğunu– söyleyecekti çünkü Rhonda gülümsemeden bakıyordu – cesur bir şekilde solucan dudaklı yaşlı adama yaklaştı, sesi alçak, soğukkanlı ve küçümseyiciydi. *Pekâlâ,* dedi. *Bıçaklanan adama ne oldu? Öldü mü? Gerçekten öldüğünden emin misin? Peki katile ne*

oldu –katillere– eli bıçaklı katile? Yakalanan biri oldu mu? Bundan ceza alan biri oldu mu? Hapiste yatan biri var mı hâlâ? Edgar Hay –yani "Ed-gie"– pespembe olmuş suratını buruşturdu ve Rhonda'ya çapkın çapkın göz kırptı. *Ben nereden bileyim tatlım? Orada değildim ki!*

ÇOCUK BAKICISI

Gün ortasıydı, baharın ilk günleri, demir parmaklıklardan yansıyan gün ışığı nehrin üzerinde yanıp sönüyordu, adamın onu çağırdığı yere gidiyordu. Rüzgâr, Kanada sahilinden çamur taşıyan bir fırtına halinde esiyordu.

Banliyö yaşamı: randevular! Sabahları, öğleden sonraları. Ve sonra çocukların randevuları. Dişçi, ortodontist. Jinekolog, kuaför salonu, yoga. Mimar, cemiyet ilişkileri toplantısı, kendisinin de eş başkanı olduğu kütüphane kaynak geliştirme komitesi – davet edilmekten dolayı koltukları kabarmıştı, ancak huzursuzdu. Banliyö yaşamı: her bir takvim günü sımsıkı demirlenmiş bir penceredir, pencereyi açar ve parmaklıkları yakalarsınız ve onları sımsıkı tutarsınız; parmaklıklar sizi sınırlayan ama aynı zamanda koruyan demirlerdir ve onları sarsmak ne büyük bir keyiftir!

Öğleden sonraki randevularım, demişti. Saat ikide, sonra saat üçte, kütüphaneden sonra şehir merkezine gitmeliyim.

Bu basbayağı bir yolculuktu: şehir merkezine yolculuk. Gürültülü otobanda güneye ve doğuya doğru yirmi bir kilometre.

Acele etmeksizin sürüyordu arabayı. Şimdiden ölümcül yaralı, vazgeçmiş bir kadın gibi kullanıyordu arabasını. Sağ şeritte, tereddütlü bir hızda gidiyordu. Nasıl sonuçlanacağını şimdiden bildiği bir rüyadaymış gibi soğukkanlıydı; ama aslın-

da bilmiyordu. *Ne olacak? Bunu asla yapamayacağım, değil mi?*

Zannetmiyordu. Bu ilk kez olacaktı, kadının böyle bir cesareti yoktu.

Ortabatı kentinin kuzeyindeki yeşil banliyöden dışarı çıktı. Sol şeritte devasa araçlar ilerliyordu; kadının steyşın arabası onların ardında sarsılıyordu. Kadının ensesi çıplaktı, solgun renkli saçları yüzünün her iki tarafında kesilmiş kanatlar halinde sallanıyordu. Otoyolun kıyısındaki, üç metrelik telörgülerin ardında banliyö köyleri akıyordu; kadını sanki emmekte olan otoyoldan zar zor gözükmekteydiler. Nehir yönünde, bayır aşağı bir konumda sanki, nasıl denir, her şeyden bağımsız bir yermiş gibi Kent Merkezi yer alıyordu.

Hava gürültülüydü; sanki yabancıların arasında geçen, tam anlamıyla işitemediğiniz bir tartışma gibi. Fırtınalı bir nisandı, Paskalya henüz gelmemişti. Anımsamak istediği bir şey vardı: Paskalya. Çocuklarla ilgili bir şey. Teni, adamı isteyerek yanıyordu.

Adam arkadaşıydı, öyle düşünmek istiyordu. Kadına sadece bir kez dokunmuştu. Dirseğiyle bileğinin arasındaki adama ait parmak izleri kadın için hâlâ görünürdü, gizlice.

Steyşın araba yeni modeldi, güzel ve parlaktı ve panelleri ağaçtandı. Arka bölümü çocukların eşyalarıyla dolu, sağlam bir arabaydı. Yine de sert rüzgâr arabayı sallıyor, kadın direksiyonu sımsıkı tutuyordu. Ne rüzgârdı ama! Bloomfield Tepeleri'ndeki bir yamaç üzerindeki, koloni mimarisine özgü, eski, taş evlerinde, rüzgâr bacalarda ıslık çalar, içeri girmeye çalışan bir şey gibi sinsi bir sesle pencereleri tıkırdatırdı. Kapılar rüzgârla açılır ya da çarparak kapanırdı. Ah anneciğim! diye çığlık atardı beş yaşındaki kızları. Hayalet!

Randevum şehir merkezinde, demişti, her halükârda cep telefon numarasını vermiş olduğu Ismelda'ya. *Bir şey olursa.*

Bana ihtiyaç duyarsan diye. Çocukları her zamanki vaktinde okuldan alabilirsin. Ben beş buçuk gibi dönmüş olacağım, kesin.

Beş buçuk! Bu bir açıklamaydı, verilmiş bir sözdü. Kapıdan içeri girer girmez adama bunu söyleyip söylememesi gerektiğini merak etti.

Uzun süre kalamam. Gitmem gerekecek.

Ahşap iskeletli evlerin, yaşlı binaların, düz çatıların ve moloz kaplı kaldırımların içerisinden kentin ortaya çıkmaya başlaması kadını hayrete düşürdü. Birdenbire uzakta, dört beş kilometre ötede birkaç yüksek bina göze çarptı; bunların bazıları çok etkileyiciydi. Kent merkezi de ilerideydi, restore edilmiş nehir kıyısında, alışveriş merkezinin ucundaki dar yarımadadaydı: Rönesans Meydanı. Kadın otoyoldan orada çıkış yapacaktı.

Şehir, bir zamanlar büyük bir ortabatı kentiydi; 1967'deki, bir felaketi andıran "ırkçılık karşıtı ayaklanma"dan önce. O zamandan bu yana şehrin beyaz nüfusu, bir balondan kaçan hava gibi, giderek azalmıştı.

Buna cesaretim yok, ben pervasız bir kadın değilim. Onunla sadece konuşacağım, ona anlatacağım...

Bir sonraki çıkış kent merkezi çıkışıydı. Kanada'ya Bağlanan Tünelden Önceki Son Çıkış. Kalbi, tehlikenin hangi yönden sıçrayacağını bilmese de, varlığını sezen bir hayvanın kalbi gibi hızlandı.

... Seni bir dost olarak istiyorum. Bir...

Çoğu sabah olduğu gibi, o sabah da çocukları okula o bırakmıştı. Annecikleri kocaman bir sürüş montu içerisinde. Dokuz yıldır evliydi. O sabah çocuklar her zamankinin aksine huysuzdu, kadını çekiştirip duruyorlardı. Anneciğim! Anneciğim! Bir çocuğun sesindeki sitemin tınısı kalbinizi titretir. Bu tını, kadının ruhuna değiyordu; buna direnemiyordu. Çocuklar ona tapıyorlardı, doyumsuzdular. Belki de bir şeyler se-

ziyorlardı. Küçük kız anaokulundaydı, küçük oğlan da ikinci sınıfta. Anneciğim, öp-öp! Kadın güldü; yuvasından düşmüş minicik bir yavru ya da kabuğundan, koruyucu zırhından atılmış bir şey gibi kırılgan bakan güzellikleri kadını yaralıyordu.

Bildiği şeyle sarsıldı. Koruyucu zırhları annecikleriydi. Kadın şimdi kocaman sürüş montunu giymiyordu; yumuşak, siyah kaşmir bir kaban ve narin bacaklarının üzerine kat kat dökülen vizon bir şal vardı üzerinde.

Ön camın üzerindeki dikiz aynasında yüzü ay gibi solgun solgun parlıyordu. Gözlerinin kenarındaki ince çizgiler aynada kendini göstermiyordu. Huzursuzca gülümsedi. Uzun bir süre genç bir eş olarak yaşamıştı ve daha da genç bir anne; artık değildi. *Güzel bir kadınım*, diye düşündü. *Sevilmeye hakkım var.*

Dokuz yıl, geceler boyu derin derin uyuyan kocasının yanında yatmıştı. İlk birlikte oldukları zamanı anımsayamıyordu; sanki birbirlerini oldum olası tanıyor gibiydiler, belki de çocukluktan bu yana. Kocası insanların elini kuvvetle sıkan, konuşurken, onların gözlerinin içine bakan biriydi. Güvenebileceğiniz bir adam. Tanımak isteyeceğiniz bir adam. Onun kadınlara değer biçerek nasıl baktığını görmüştü, kadınların kocasına nasıl baktığını da görmüştü. Adam kayıtsızdı aslında, görkemli bir havası vardı, bir seksenlik boyuyla, beğenildiğinden emindi. Kadını, onun kocasını sevdiği kadar sevemeyecek bir adamdı; bunu kabul etmişti. Böyle bir şey söyleyerek kadını incitirken bile, sanki onu kutsuyor, sanki üzerine altın sikkeler yağdırıyordu.

Tüm evliliklerde bir dengesizlik vardır; eşlerden biri ötekinden fazla sever. Yaraları gizlice yalayan, kanın paslı tadını alandır o.

Artık otoyolda ilerlemiyordu ve nereden döneceğinden emin değildi. Kent Merkezi'nin sokakları dardı, tek yönlüydü

ve mağazalara ürün teslim eden kamyonlarla sıkışıktılar. Ölmekte olan bir kentte neden bu kadar trafik vardı ki? Hedefindeki otelin parlayan kulesini görebiliyordu. Otele bu kadar yakınken, sokaklardan oluşan labirentte kaybolmazdı muhtemelen. Evden daha erken ayrılmadığına pişmandı. Evden daha erken ayrılmasını engelleyen kibirinden dolayı pişmandı. Büyülenmiş gibi saate bakıp durmuştu; kendini tutmuştu. Sonra Ismelda'ya soğukkanlı bir şekilde, Şehirde bir randevum var, demişti. Döneceğim. Gözleri heyecanlara yabancı biri gibi parlıyor, kekelememeye çalışıyordu.

Evliliklerinin bu mevsiminde kocası eve genellikle geç geliyordu. Aşırı derecede meşgul bir adamdı, hem asistanı hem de sekreteri vardı. İş amaçlı öğle yemeklerine, akşam yemeklerine katılıyordu. İş için New York'a, Chicago'ya, Houston'a, Los Angeles'a seyahat ediyordu. Oysa firmadaki genç yöneticilerden biriydi; kendisinden daha yaşlı olanlar ona hayranlık duyuyor ve başarılarını onaylıyorlardı. Çocukları babacığın onlar için ceplerindeki tüm madeni paraları boşaltmasına bayılıyorlardı. Kadın bu adama yalan söylemekten korkuyordu; o kayıtsız tavrına karşın, sesinin titrediğini işitebilirdi kocası.

Aile arabasının yönünü otopark alanına çevirmişti. Kaygılanmaya başlıyordu. Buluşmaya geç kalacaktı; adamın onu bekleyip beklemeyeceğinden emin değildi. Adamın, kadınları beklemeye alışık bir tip olmadığını sanıyordu. Bu şehirde yaşamıyordu adam, iş için gelmişti. Gerçi, belki de adamın işi kocasının iş olarak tanımlayabileceği türde bir şey değildi. Parası olan birine benziyordu; evli değilmiş, çocukları yokmuş gibi bir hali vardı. Adamın gözlerini anımsamaya çalıştı; kahverengi miydiler, koyu renkli miydiler? Tek anımsayabildiği adamın gözlerinin yarattığı etkiydi; ağır gözkapakları, yontulmuş gibi duran, alışılmadık yüzü, kadına tanıdıkmış gibi gelen, onda düşünecek hal bırakmayan yüzü. Adamın ikinci bir

ismi var mı yok mu, bilmiyordu: adamın soyisminin tam olarak nasıl yazıldığını bilmiyordu. (Belki de –bunu kabul etmek zorundaydı– adamın gerçek ismini de bilmiyordu.) Adamın kendisine ne dediğini anımsayamıyordu; ama söylediği, başlangıçta kadının, bir tür içsel şokla gülmesine neden olmuş, sonra da onu zayıf düşürmüştü. Adam kadına nehir kıyısındaki yeni otelde kaldığını söylemişti; orada bir helikopter alanı da vardı. Eyalet valisi sık sık kente uçuyordu. Colorado'da askeri okulda okumuşlardı birlikte.

Bu sancılı ruh halinde hepsi kadına eziyet gibi geliyordu: lanet steyşın arabayı yönetmek, bir park yeri aramak, hantal araçla dar dönemeçlerden geçmek, bir sonraki otopark katına tırmanmak ve bir sonrakine. Şaka mıydı bu? Komik miydi? Yaşamı, başkalarının hor görerek izlediği bir fars mıydı? Yine de park edecek bir yer buldu; her zaman bunu bir şekilde başarırsınız. Steyşın arabayı kilitledi, serin rüzgâr yüzüne, bacaklarına değdi. Siyah kaşmir kabanını sanki parmaklarının ucuyla çekiştirir gibi düzeltti. Sonra sokağa zangırdayarak, yavaşça inen asansöre bindi; bakamadığı çirkin grafitiler vardı duvarda. Düşünüyordu. *Bu kesinlikle bir hata.* İçinde yaşadığı, tepedeki banliyö kasabasında, duvarlarda grafiti falan olmazdı.

Evli bir kadınla olmayı dert etmezsen, diye şaka yapmıştı kadın. Sesi cesur ve arzuluydu. Adam sadece gülmüştü.

Nehir kıyısında Rönesans Meydanı'na doğru rüzgâra karşı yürüdü kadın. Gökyüzünün yarısının bulutlarla kaplı olmasına karşın, güneş beyaz bir vahşilikle parlıyordu. Şehrin kuzeyinde bulunan, ortabatının büyük gölü çok yakındaydı; gökyüzünün durumu öngörülemiyordu, bir saati bir sonrakine uymayabilirdi. Şimdi hava güneşliydi; birazdan sulusepken, daha sonra ılık bir yağmur indirebilirdi. Meydan sokak seviyesinin üzerindeydi; çok sayıda basamak çıkılıyordu ve döner kapılı binalarla çevriliydi. Meydanda bir senfoni salonu, res-

toranlar, yüksek apartmanlar ve lüks bir otel vardı. Limuzinler, havaalanı servisleri yavaşça ilerliyorlardı. Kendini bir anda daha rahat hissetmeye başladı; kapıdaki görevliler, komiler ve güvenlik görevlileri onun gibi kadınları tanırlardı. Otelin bir müşterisi değilse de, müşteriyi andırıyordu. Üniformalı adamlar kadını, "İyi günler, efendim!" diyerek selamladılar. Ismelda gibi esmer tenliydiler, gülümsemeleri bembeyaz parıldıyordu. Güzel bir kadındı, bunu uzaktan da anlayabilirdiniz. Şık bir tasarım olan siyah kaban, siyah kürk atkı. Ayakkabıları pahalıydı, deri eldivenleri de. Yüzünden aşağı kaymasına engel olamadığı siyah bir gözlük takmıştı. İncecik dikişli, siyah bir deri çanta taşıyordu. Döner kapıdan geçerken, üniformalı bir kapı görevlisi ona gülümsedi; gözünün ucuyla adamın gülümseyişinin derhal sönmeye yüz tuttuğunu gördü; adamın onu küçümsediğini hissetti, yanlış anlaşılmış olmalıydı.

Tabii ki, bu otelin bir konuğu olabilirdi! Daha da muhtemel olan bir senaryo, arkadaşları ile geç bir öğle yemeği için buluşuyor olmasıydı. İş amaçlı bir öğle yemeği olabilirdi; çok sayıda komiteye üye bir kadındı o. Babası çeşitli yönetim kurullarında bulunmuştu, okuduğu üniversitenin mütevelli heyeti üyelerinden biriydi; her iki ebeveyni de sosyal sorumluluk bilinci olan vatandaşlardı. Sadece bir kez kocasına ve çocuklarına ihanet edecekti; bir daha asla böyle bir şey olmayacaktı.

Adam 2133 numaralı odada bekleyecekti. Onu adı sanı belli bir kişiymiş gibi düşünmüyordu, adamın adını aklına da getirmiyordu; sadece *O*'nu düşünüyordu, sadece *O*. Görünür bir acelesi ya da sıkıntısı olmaksızın asansörlerin, otelin ana salonundaki kocaman boşlukta sessizce inip çıkan düzgün tasarımlı cam kabinlerin bulunduğu bölüme ilerledi. Gün ortasında otelin lobisi kalabalıktı, şenlikliydi. Saç stilistlerinin ve radyologların ayrı ayrı kongreleri vardı. Harpla çalınan bir melodi bant kaydından dinletiliyordu. Paskalya zambakları ve lalelerden

oluşan setler kurulmuştu. Saksılarda, ufak ağaç büyüklüğünde eğreltiotları dikiliydi. Bir çeşmeden gürültüyle su akıyordu. Bir büyünün etkisi altındaki bir kadın gibi camdan asansöre bindi; sanki otelin içine doğru vakumlanır gibi emildiğini hissediyordu. Hâlâ düşünüyordu. *Her an geri dönebilirim.*

Annecik olduğu diğer yaşamı şimdi ondan ne kadar uzaklaşmıştı.

O sabah çocuklar, sanki kadının ruh halini anlamış gibi, tuhaf davranmışlardı. Her iki eliyle çocukların alınlarına dokunmuştu, biraz fazla ılık, nemli olduklarını hissetmişti. Küçük kız giyinirken aksilenmiş, yardımcı olmamıştı. Küçük oğlan gördüğü kötü rüyalardan şikâyet etmişti. O gün evde kalabileceklerini düşünmüştü. Nisan ayı için nasıl da ıslak ve rüzgârlı bir gündü. Bir önceki yıl olduğu gibi, o, Ismelda ve çocuklar evde Paskalya yumurtaları hazırlayacaklardı. Ama bir şekilde çocuklara hızla kahvaltılarını yaptırmış, her zamanki gibi onları okula bırakmıştı. Eğer üşütmüş olarak dönerler, akşama ateşleri çıkarsa, bu onun hatası olacaktı.

Ismelda, Manila'da doğmuştu. Yükselen İsa'nın Kilisesi olarak bilinen bir Protestan mezhebine bağlıydı. Taş evin üçüncü katındaki ufak odasında Hıristiyan rock müziği çalıyordu.

Adam 2133 numaralı odada olacaktı. O sabah kadına bir mesaj bırakmıştı. Kadın koridorda nefes nefese ilerledi. Ayaklarının altındaki halı kalın, akciğerlerin içi gibi pembe renkliydi. Koridorun uzaktaki ucu sanki bir pusun içinde çözülür gibiydi. Kapılar kapalıydı, ne bir hareket ne de bir ses. 2133 numaralı kapının kolunda RAHATSIZ ETMEYİN notu asılıydı. Kadın tereddütler içerisinde kapıyı çaldı. Ya adam kapıyı açmazsa, ya içeride kimse yoksa? İstek ve korku içerisinde zayıf düşmüştü kadın.

Kapı içeriye doğru açıldı. Adam oradaydı.

Kadına güldü, kadının yüzündeki ifadeye. Kadının işitemediği şeyler söyledi. Kolları kadını içeriye doğru çekti, kapı kadının ardından kapandı. Adamın üzerinde pantolon ve beyaz bir atlet vardı. Koyu renkli saçları alnında ıslak filizler, deniz yosunları gibi parlıyordu. Gözlerinin üzerinde kemikli bir çıkıntı göze çarpıyordu. Kadının anımsadığından daha iriyarıydı, kadın adamın adını söylemeye çalışıyordu.

... mutluluğum çocuklarım, kocam. Evliliğim. Ailem. Mutluluğum benimle ilgili değil; ama...

İkindi saatleriydi, yüksek pencereler gökyüzüne doğru açılıyordu. Gün ışığı tavanda altın sikkeler gibi pul pul parlıyordu. Adam banyodan döndü, yüzü gölgelenmişti. Kadının üzerine çöktü, bacaklarını ayırdı. Islak tenleri birbirine çarptı. Adam kadının yüzüne güldü, dişleri ortaya çıktı. Kadın hayır, demeye başladı, zannetmiyorum... Adam kadının o çok güzel boğazını sıkıyordu. Başparmakları kadının çenesinin altındaki atardamarları okşuyordu. Makyajının altında, kadının cildi yıpranmaktaydı. Kadın itiraz ederek kımıldamaya başladı; güzel, pullu bir yılan gibi. Bir yılan gibi sıkı etli, esnek ve sancılıydı. Nefes almakta güçlük çekiyordu. Gözleri açıktı ve boş bakıyordu; gözbebeğinin üzerinde beyaz bir çerçeve oluşmuştu. Kol saati ve yüzüklerini, sanki bir ameliyata giriyormuş gibi çıkarmıştı. Bileziğini de. Yatağın yanı başındaki masanın üzerindeydiler. Kadın kaybolmuş gibiydi; nerede olduğuna dair bir fikri yoktu. Çığlıkları, bedeninden tokat gibi çekiliyordu sanki. Adam kadının boğazını sıkmıyordu; sadece okşuyordu onu, kuvvetle, ritmik bir şekilde. Kadının derinliklerindeydi, kocaman elleri boğazını sıkarken bile, daha derine ilerledi, kadının bedeninin kendisini savunacak hiçbir hali yoktu. Adamın acelesi yoktu, metodik ilerliyordu.

Daha gençken savaş pilotluğu yapmıştı. Genç bir adamken yeryüzüne, şehirlerin üzerine bombalar bırakmıştı. İnsanları uzaktan öldürmüştü. Bunu tam olarak anlatmamıştı ama kadın biliyordu. Bunları kendi kendine yapmamıştı; başkaları da onunla çalışmıştı; şimdi kendi kabuğunun içerisinde nasıl yalnızsa, uçağının kokpitinde de öyle yalnız olmasına karşın, o da birçoklarından biriydi. Başparmaklarının kadının atardamarlarına uyguladığı baskı hafifledi; rahatlama hemen geldi ve muhteşemdi. Ciğerlerine hava doldu; kadın minnetinden ağlayabilirdi. İçini yaşam isteği doldurdu; kendisine yeniden yaşam veren bu adama tapıyordu. Adam düz, dalgın bir sesle konuşuyordu, "Bu, hoşuna gidiyor. Bu, hoşuna gidiyor. Bu, hoşuna gidiyor."

Adam oldukça yukarıdan kadına bakıyordu. Kadının elleri ona ulaşmaya çalıştı ama bunu yapamadı. Parmakları zayıf, bilekleri kırıktı. Kadın bedeninin alt kısmını delen bir çengele takılıymış gibi adama takılmıştı. Şimdi adamın elleri kadının üst bedenine, göğüslerine ilerliyordu; sanki körmüş ve bu şekilde, ona dokunarak ve bedenini parmaklarıyla yontarak kadını görebilmek istermiş gibi. Elleri kadının üzerinde dolaştı; kadının memelerini etinin dayanıklılığını sınamak istercesine sıktı. Kadının göğüsleri heyecanla sızladı, meme uçları sanki süt veriyormuş ve aç ağızlar, memelerini yırtarcasına onlardan besleniyormuş gibi sızladı. Kıvranıyordu; kafatasının arkasındaki karanlık dağılıyordu. Neden adam için isminin bir şey ifade etmediğini o zaman anladı; neden adamın bir kez bile ismini söylemediğini. Sevişmeye başladıklarında, kadın adamın ismini söylemeye yeltenmiş; adam kadının ağzını elinin tersiyle kapatmıştı; hafifçe bastırarak, ama uyarırcasına: Hayır.

Kalın perdeleri çekilmiş yüksek pencerelerin dışında, gökyüzü canlı bir kimyasal ışıkla dolmuştu. Aşağıda, yattıkları

yerden görünmeyen nehir rüzgârla öylesine altüst olmuştu ki ne yönde aktığı anlaşılmıyordu. Kadının gözleri geriye doğru kaydı, beynine bir tür ölüm hâkim oldu. Sevgilisinin yüzünün sadece bir bölümünü görüyordu, alnındaki yağlı terin pırıltısını. Tavanın sadece bir kısmını görüyordu, ışıltılı suların yansıdığı; mikroorganizmalar gibi canlı görünüyordu. Nasıl da bölük pörçük hale gelmişti nefesi, yırtılmış bir kumaş parçası gibi kısa ve yıpranmış! Sanki boğulmaya yüz tutmuş, adam da onu kurtarmıştı. Daha önce hiçkimse onu böyle bir yere getirmemişti. Adam onu buraya sanki tesadüfen, kayıtsızca getirmişti. Bunu bilmek kadını eziyordu.

İnlemeler, sızlanmalar işitti. Bir kadının boğuk hıçkırıklarını işitti. Adam kadına gülüyordu, içinde şefkat namına çok az şey vardı.

Yine de kadına merakla bakıyordu. Çok aşağıdaki, her şeyin minyatür, her şeyin önemsiz gözüktüğü uzaklıktaki yeri gözlemleyen bir pilot gibi. Böyle bir mesafede artık birey falan kalmaz. Hiçbir ağlayış işitilmez. Kadın buna dayanamıyordu; bu uzaklığa. Adama ulaşmaya çalıştı, adam kadının bileklerini sıkıca kavradı ve kollarını aşağıya indirdi, onları kadının başının iki tarafına doğru açarak yatağa bastırdı; böylece kadın çaresiz kaldı. Adam kadının içine girdi, kadın bağırmaya başladı, sanki boğazına çakıl taşları sokulmuş gibi hırıltılı çığlıklar atıyordu. Dinç bir yılan gibiydi, etinin her bir santimi titriyordu, teni ıslak, pullu bir pırıltıyla yanıyordu. Adam birbirine karışmış yatak örtülerinin içerisinden bir yastık çıkarmıştı; bu bir şaka olmalı, adam onu yanlış anlamış olmalıydı; yastığı kadının terli yüzüne, acı çeken gözleri ve açık ağzına doğru indirdi, bir yandan da iki yana açılmış kalçalarının arasından kadını şiddetle pompalıyordu; sanki kadına yapabileceklerinden, o yerde ikisinin arasında oluşan o şeyden büyülenmiş gibiydi. Kadın ümitsizce adamın ellerini, parmaklarıyla kavrayamaya-

cağı kadar kalın olan bileklerini tutmaya çalışıyordu; adamın elleri kıllıydı, bileklerinde de tel tel kıllar vardı, yastık kadını kör etmişti, nefes alabilmek için çılgınca bir uğraş veriyordu. Şimdi içindeki ruh, dilsizdi, şaşkındı; patlamak üzere olan bir balon gibi derisinin altında şişmiş olan bedeni, yaşamak için mücadele etmeye karar vermişti. Adam kadını sabitlemişti, kadın adama çakılmış gibiydi; adamın altında büyük, diri bir yılan gibi çaresizce yatıyordu, ağır yastık başını tamamen çevrelemişti ve kadın boğulduğunu hissediyordu. Boynundaki kaslar gerildi, damarları şişti. Kadın bilincini yitirdi, bir an içerisinde kayıp gitmişti.

Yan yana, iki eş gibi uzanıyorlardı. Birbirine yabancı, aynı enkazla sürüklenmiş iki eş gibi. Uzunca bir süre kadın hareket edemedi. Gözkapakları hafif hafif kıpırdanıyordu, kadın göremiyordu. Heyecan kadını mahvetmişti; heyecanın ardından geride hiçbir şey kalmamıştı. Delice atan kalbi şimdi yavaşlamıştı, nerdeyse algılanamaz şekilde. Alevin içine bir kibrit düşmüş, alev kadına dokunmuş, kadının içinde patlamıştı. Şimdiyse o alev sönmüş, bedeni duyarsızlaşmıştı; kadın kafasını zorlukla kaldırabiliyordu. Ayaklarının tabanları, sanki kızgın kumda yürümüş gibi yanıyordu. Kadın adama bir şeyler söyledi; konuşamadığı için çaresizdi, zar zor işitilen ümitsiz sözcüklerini zavallı bir şaşkınlıkla duydu. *Seni seviyorum.* Bu bir özür, savunu gibi bir şeydi; ama onunla tartışacak kimse yoktu ki; adam sanki kadından kaçınır gibi, onu işitmez görünüyordu.

Kadın sığ bir suyun yüzeyinin altındaymış gibi uzanıyordu. Güneş, ılık, tehditkâr olmayan suyun üzerinde oynaşıyordu. Kadın bu suda boğulmazdı; bu su onu korumaktaydı. Kadın uyuşuk bir uykuya doğru sürükleniyordu. Anneciğim? Anne*ciğim*? Küçük kız onu arıyordu, Anneciği önünde durduğu,

önünde yere çöktüğü halde, küçük kızın bakışları onun içinden geçiyordu, küçük oğlan, o an adını unuttuğu küçük oğlansa onu arıyordu, kaygılı, Anneciğim neredesin? – kadın hayalet olmuştu, onu göremiyorlardı. Sanki kazaraymış gibi, biri kadına dokundu. Adam o kaba haliyle yataktan kalkıyor, uzaklaşıyordu. Ayakları çıplaktı, kayıtsız bir rahatlıkla ilerliyordu, sanki otel odasında yalnızmışçasına, çevresini umursamadan. Kadın zayıf bir sesle adamla konuştu, adam onu işitmiş gibi durmuyordu. Kadın, açılan musluğu, çekilen sifonu işitti. En azından kendini hareket etmeye zorlayabildi. Kötürümleşmiş, kırılmış uzuvlarını. Bacaklarının arasındaki, göbeğindeki, kan gibi ılık, yapışkan şeyi hissetti.

Adam kadından uzaklaştı, kadının gitmesini istedi. Kadın banyoda akan suyun altındayken, dayanabileceği en yüksek sıcaklıktaki suyun altındayken, buhar kaplı aynaya irileşmiş gözlerle bakarken, adamın telefonda konuştuğunu işitti. Gülüşündeki rahatlığı, sesindeki mırıltıyı. Erkeklerin dünyasından bir adam, kadının tanıyamadığı.

Kadın oradan ayrıldı. Adam kadının gitmesini istiyordu, kadın bunu anladı ve böylece oradan ayrıldı. Ama bir dakika: adam onun çenesini kavradı, sıradan bir çocuğu alnından öper gibi kadının ağzını öptü. Kadın asansörde geriye baktı, 2133 numaralı kapı kapanmıştı. Çabucak aşağıya inen cam hücrede kadın gözlerini öfkeli yumruklarla sildi. Bozulan maskarasını, göz makyajını düzeltmişti; şimdi gözyaşlarının neden olduğu yıkımla makyajı yine bozulmuştu. Bedeni adam için ağlıyor, bedeninin yaşları bacaklarının arasından sızıyordu. Kirlendim, bozuldum, diye düşündü. Ben zarar görmeyi hak eden bir kadınım.

Çabucak otelden ayrıldı, döner kapı sanki onu otelden dışarıya süpürdü. Ardından belli belirsiz, kısık bir kahkahanın atıldığını hayal etti; ama sadece kapıdaki, görmediği görevli-

nin, ardından alaycı bir aşinalıkla kendine seslenişini işitti: "*İyi akşamlar efendim!*"

Akşam! Eve neredeyse saat yediden önce varması olanaklı değildi.

Otoyolda, rüzgâr steyşın arabayı sallıyordu. Diğer araçlar şerit değiştirerek ilerliyorlardı. Dikkati o kadar dağılmıştı ki korkmuyordu. Beceriksizce Ismelda'yı cep telefonuyla aramak istedi; ama telefonun pili çok azalmıştı. Düşünüyordu; ya çocuklarına bir şey olduysa! Bu mantıklı bir fikir değildi; ama düşünüyordu işte; ya bakıcı onları kaçırdıysa, işte bu hak ettiği bir cezaydı.

Bakıcı şehrin kuzeyindeki banliyölerde çocuk kaçıran ve onları öldüren katildi; asla teşhis edilememiş, tutuklanmamıştı. Toplamda dokuz çocuğu öldürmüştü ama son birkaç yıldır kimseye dokunmamıştı; taşındığı ya da hapse girdiği ya da ölmüş olduğu düşünülüyordu. Ona bakıcı deniyordu; çünkü küçük kurbanlarına tecavüz edip onları boğduktan sonra bedenlerini yıkayarak, onları parklar, golf sahaları, kilise avluları gibi gözlerden ırak köşelere yerleştirerek sistemli bir yöntem izliyordu. Çocukların kıyafetlerini yıkamaya ve hatta ütülemeye bile zaman ayırarak, onları düzgünce katlayarak bedenlerinin yanına bırakıyordu. Kurbanlarının kolları daima zayıf, solgun göğüslerinin üzerinde kavuşturulmuş, gözleri de kapalı oluyordu; o kadar huzurlu bir duruşları vardı ki, sanki korkunç bir şekilde ölmüş çocuklar değillerdi onlar; mankenleri andırıyorlardı. Yanlarına çökmeden boğazlarındaki ip izlerini göremeyeceğiniz söyleniyordu. Bakıcı, kadının yaşadığı banliyöden en azından on yıldır çocuk kaçırmamıştı ve buna rağmen, kadın şimdi neredeyse soğukkanlı bir şekilde düşünmekteydi. *Eğer onları aldıysa, bunu kabul etmek zorunda kalacağım.*

Ev, doğaltaş, beton ve soluk, kirli beyaz renge boyanmış tuğladan yapılmıştı. Evin büyük bölümü 19. yüzyılın ortalarında, şimdi kasabada mülk sahiplerinin edinebileceği minimum arazi miktarı olan üç dönüme indirgenmiş olan büyük bir alanda kurulmuştu. Ağaçların arasından ılık bir ışık yayan pencereleri görünce rahatladı; kuşkusuz hiçbir şey olmamıştı, onun dönmesini bekliyorlardı, o kadar. Kocasının akşam yemeği programı vardı ve çocuklar yatana dek dönmezdi. Yine de kocasının arabasını garajda göremeyince içi iyice rahatladı. Demek ki intikamını almıştı! Artık kocasını daha az ümitsizlik içerisinde sevecekti; kendisini ona eş görüyordu.

Mutfaktan zengin yemek kokuları geliyor, televizyon sesi, çocukların yüksek sesleri ve Ismelda'nın seslenişi işitiliyordu: Hanfendi? – ama kadın çabucak, çocuklar üzerine atlamadan üst kata sıvıştı. Sanki otelde yıkanmamış gibi duş aldı. Vücudunun her noktasını sabunladı. Rahatlama hissi baş döndürücüydü. Bir sevgilisi vardı! Adam kadına telefon numarasını vermemişti, bir sonraki hafta kadını arayacağına dair belli belirsiz bir söz vermişti. Kimse bilmiyordu, kimse zarar görmemişti, aile emniyetteydi. Vücudunda çürükler ve kırmızı çizikler kendini belli etmeye başlamıştı; sanki daha kaba bir deri bedeninden dışarıya çıkmaya çalışıyordu; kocası bunu asla fark etmeyecekti.

Kadın hızla aşağıya indi, çocukların yanında dizlerinin üzerine çöktü. Küçük kıza, küçük oğlana sarıldı. Anneciğim? Anne-*ciğim*? İki koluyla çocuklarına sarıldı, bakalım ona neler göstereceklerdi? Paskalya yumurtalarını mı? Hem de ne kadar çok! Evet çok güzellerdi ama Ismelda, anneciğin kendisini beklemelerini istediğini, birlikte yumurta hazırlayacaklarını anlamamış mıydı? Ocağın başında Ismelda ile azarlayıcı bir şekilde konuştu, Ismelda onu işitir gibi durmuyordu, bu Ismelda'nın insanı çıldırtan bir özelliğiydi; sizi işitmez gö-

rünürdü. Bu da işverenlerinin seslerini yükseltmesine, boyu en fazla bir elli olan, incinmiş gözlerle bakan Filipinli kadına sesinizi yükselttiğiniz için sürekli bir zorba, bir budala gibi gözükmenize neden olurdu. Bir yandan çocuklar da gürültü patırtı yapıyorlardı, birdenbire kadın hepsinin gitmiş olmasını diledi; hepsi gitmeli ve aklından çıkmalıydı ki o da sevgilisini düşünebilsin. *Ben bir katilim*, diye düşündü. *Ben katilim*. Çocukları etrafını sarmıştı, ona tapıyorlardı.

BONOBO MOMMA

O gün "yabancılaşmış" annemle Madison Caddesi'ndeki Carlyle Oteli'nde görüştük. Omurgamdaki doğuştan bozukluğun düzeltilmesi için geçirdiğim bir dizi ameliyatın sonuncusu üzerinden birkaç hafta geçmişti ve o gün yardım almaksızın ve çok çabuk yorulmaksızın yürüyebildiğim ilk günlerden biriydi. Annemle, neredeyse iki yıl önce Sonbahar Moda Haftası'nda onu gördüğümden beri ilk kez karşılaşacaktık. Sekiz yaşımdayken babamdan boşandığından beri annem –profesyonel ismi Adelina'ydı– zamanının çoğunu Paris'te geçiriyordu. Otuz yaşındayken modelliği bırakmıştı ve şimdi moda evlerinden biri için danışmanlık yapıyordu – modelliğe göre çok daha medeni ve karşılığı olan bir meslek, demişti. Çünkü dünya yaşlanan kadınlara, eski *Vogue* modellerine karşı bile acımasızdı.

Carlyle Oteli'nin lobisine girer girmez, kadife bir kanepede oturmuş, beni bekleyen Adelina'yı tanıdım. Beni görünce çabucak ayağa kalktı ve ben bir kez daha annemin ne kadar *uzun* olduğu gerçeğiyle şaşırdım. Adelina'nın çarpıcı bir kadın olduğunu söylemek yetersiz kalır. Omurgamdaki eğrilik büyümeme engel olmuştu ve şimdi bile, ameliyatlarımdan sonra, on üç yaşında değil de on bir yaşında bir kızı andırıyordum. Otele giderken, güzel annemin, geçmişte kimi kez yaptığı gibi, beni gördüğünde irkilmesinden korkmuştum ama

bana mutlu bir şekilde gülümsüyordu –neşeyle– kollarını beni kucaklamak üzere açtı. Karında hissedilen tekme gibi içimde ona yönelik bir sevgi dürtüsü hissettim ve nefesim kesildi, başım döndü. *O benim annem mi? Benim – annem?*

Tipik bir Adelina davranışıyla, on üç yaşındaki kızıyla bu gayriresmi öğle yemeği organizasyonu için öyle giyinmişti ki –krem renkli kalın örgü caketi, gümüş renkli, sentetik kumaş benzeri bir malzemeden yapılmış çok kısa, çok dar bir elbise, uzun, kılıca benzer bacaklarında desenli çoraplar ve ayaklarında hiç de pratik olmayan yüksek topuklu ayakkabılar– yabancılar ona uzun uzun bakmasa da, kaçamak bakışlar atıyorlardı. Kül sarısı saçları köşeli yüzünün yanlarına kat kat kesilmiş şekilde dökülüyordu. Kocaman çerçeveli, şık gözlükleri gözlerini saklıyordu. Her iki bileğine şıkırtılı bilezikler takmıştı ve ince ucun parmakları yüzüklerle parlıyordu. Carlyle gibi bir otelde işadamlarının bu muhteşem kadının *önemli biri* olduğunu düşünmeleri mantıksız olmazdı; gerçi moda dünyası dışında, artık kimse onun ismini anımsamıyordu.

Babam de benzer şekilde "şöhretli" biriydi –çalışmaları "altı haneli rakamlar" karşılığında satılan bir ressam/heykeltıraştı kendisi– Manhattan'ın çağdaş sanat çevrelerinde ünlü; ama başka yerlerde az tanınan biri.

"Hayatım! *Sana* bir bakayım – ah, nasıl da uzamışsın..."

Annemin kolları ince ama beklenmedik şekilde kuvvetliydi. Bunu, Adelina'nın kuvvetinin beni şaşırttığı daha önceki deneyimlerinden anımsıyordum. Bir başka şaşırtıcı olan şeyse Adelina'nın göğüslerinin dümdüzlüğüydü; göğüsleri ufak ve sert kauçuktan topuzlar gibi elastikiydi. Onun o özel kokusunu seviyordum – çiçek özlü bir parfümle lüks sabun kokusunun ve saç rengini açan maddeyle sigara dumanınınki gibi daha kuru, daha keskin bir kokunun karışımıydı. Bana bakmak için geriye yaslandığında, ağzı sanki ağlamamaya ça-

lışırmış gibi büzüldü. Adelina en son ameliyatım sırasında hastanede ziyarete gelememişti ama Doğu Nehri'ne bakan Özel Cerrahi Hastanesi'ndeki odama kartlar ve armağanlar göndermişti: şekerlemeler, gösterişli doldurulmuş hayvanlar ve yaşı daha ufak bir kıza uygun kitaplar. New York'a uçarak beni görmek istemişti; ama beklenmedik bir proje nedeniyle Milano'ya gitmesi gerekmişti.

"Hayatım, sırtın! –tamamen düzeldin, değil mi?– ama ne kadar da *zayıfsın.*"

Kendimi geri çekemeden, Adelina ceketimin fermuarını açtı ve ellerini içeriye sokarak, parmaklarını omurgam üzerinde dolaştırdı ki bu da kıkırdamama neden oldu; çünkü gıdıklanmıştım ve sonra utandım, insanlar bizi izliyordu. Markalı güneş gözlüğünün çerçevesi üzerinden, kirpikleri maskarayla yapışkan bir siyahlığa bürünmüş, irileşmiş gibi gözüken inci renkli gözleriyle beni süzdü. "Ama – çok *güzel* olmuşsun. Yoksa, bak bakayım..."

Oyuncu bir tavırla her ikisi de yüzüklerle bezeli elleriyle, saman gibi, düz ve cansız, kahverengi saçlarımı kavrayarak yüzümün yanlarına doğru çekti ve bıraktı. Etli dudaklarını kesinlikle Fransızlara özgü bir tavırla büktü.

"Saçın kesilecek, *cherie**! Hemen bugün!"

Sonraları, lobiye ilk girdiğim anda Adelina'nın yanından bir adamın uzaklaştığını anımsayacaktım. Döner kapıyı itip içeri adım attığım anda, kanepede oturan çarpıcı sarışın kadının yanındaki siyah takım elbiseli adamı belli belirsiz algılamıştım ve o aynı kadın beni karşılamak üzere hızla ayağa kalktığında adam çabucak uzaklaşmış, gitmişti.

Sonraları bunu düşünecektim. *Hiçbir bağlantı olmayabilir. Çoğu tesadüf olmalı.*

---

* (Fr) Tatlım, şekerim anlamında kullanılan bir sözcük. (ç.n.)

"Karnın açtır umarım? Benim midem kazınıyor – bu sabahki de pek *très petit dejeuner** oldu – saat farkından dolayı – haydi gel!"

Otelin ihtişamlı restoranında öğle yemeği yiyecektik. Adelina "özel rezervasyon" yaptırmıştı.

Adelina'nın parmaklarında çok sayıda yüzük vardı; sol elinin üçüncü parmağında parlayan kocaman zümrüt taşlı yüzük gibi ve evlilik yüzüğüne yer kalmadığından Adelina'nın yeniden evlenip evlenmediğine dair hiçbir net gösterge yoktu. Babam "yabancılaşmış" annem hakkında hiç konuşmazdı ve ben de onu çocuksu sorularımla üzme riskini göze alamazdım. Nadir yaptığımız telefon konuşmalarında annem kişisel hayatına dair belirsiz ve ünlemlerle dolu ifadeler kullanır ve ben meraklı sorular yöneltmeye cüret ettiğimde nefes almaksızın Fransızca konuşmaya başlardı.

Kavgacı bir çocuk değildim. Çaresiz anlarımda bile temkinli, tereddütlü davranırdım. Tuhaf bir şekilde yürümeme ve başımı boynumun üzerinde garip bir pozisyonda taşımama neden olan ve düzeltici ameliyatlar olmamış olsa daha da çarpık bir şekle bürünmesi muhtemel, S şeklindeki omurgamla her zaman utangaç ve kendinden emin olmayan bir çocuktum. Benim yaşımdaki diğer kızlar güzel, seksi, "ateşli" algılanmak isterken, ben, birileri bana bakmadığında minnettar oluyordum.

Şef garson bize restoranda yer gösterirken bir şeylerin yolunda gitmediği anlaşıldı. Adelina sert bir sesle, "Hayır, bu masayı sevmedim. Bu iyi bir masa değil," dedi.

İki kişilik, ufak masalardan biriydi; aynalı bir duvara yaslanmıştı; birimiz aynanın önündeki oturma yerinde, diğerimiz ise dış tarafta içeriye bakarak oturacaktık. Adelina sırtı salona

* (Fr) Çok az kahvaltı. (ç.n.)

dönük oturmak istemiyordu. Adelina yüzü salona dönük olarak oturmak da istemiyordu. Adelina, diğer masalara bu kadar yakın oturmak da istemiyordu.

Şef bize bir başka masayı gösterdi. Bu da ufak bir masaydı; ama ana yemek salonundan bir miktar ayrı kalmıştı. Adelina bu kez de masanın tuvaletlere çok yakın olması nedeniyle itiraz etti: "Bu masadan hiç mi hiç hoşlanmadım!"

Bu arada yemek yiyen diğer konuklar bizi izliyorlardı. Utanmış ve mutsuz bir halde birkaç metre uzaklaştım. Genizden gelen üzüntülü bir sesle Adelina restoranın şef garsonuna "sessiz" bir masa için rezervasyon yaptırmış olduğunu, kızının çok kısa bir süre önce "büyük bir ameliyat" geçirmiş olduğunu anlatıyordu; istediği dört kişilik bir masaydı, böylece "sıkışmayacaktık." Yüzünde gergin bir nezaket ifadesiyle şef garson anneme dört kişilik bir masa gösterdi; bu da restoranın arka bölümündeydi; ama ya bu masa da son derece yanlıştı ya da artık bizi izleyen diğer konukların bakışları çok rahatsız edici olmuştu ki Adelina elimi sıkıca tuttu ve kızgın bir şekilde beni sürükledi. Oldukça iğneleyici bir ses tonuyla, "Başka bir yere gidiyoruz, *monsieur! Merci beaucoup!*"* dedi.

Dışarıda, 5. Cadde'de, şiddetli bir trafik gürültüsü hâkimdi. Öfkeli annem, parka girmek üzere caddeyi geçmeden önce, akmakta olan araç trafiğinin kesintiye uğradığı anı beklemek üzere beni kaldırımın kenarına çekti. Kavşağa yürüyerek, trafik ışıklarını kullanmayacak denli sabırsızdı. Oldukça yavaş ilerleyen bir taksi önümüzü kapattığında, Adelina yumruğunu arabanın sarı kaportasına indirdi. "Hadisene! *Yürü*!"

Adelina parkta bir sigara yaktı ve ancak şimdi derin bir nefes alabilmişçesine, keyifli iç çekişleriyle mavimsi dumanı havaya üfledi. Gergin ve canlı bir ruh hali içerisindeydi. Ge-

---

* (Fr) ...bayım! Çok teşekkürler! (ç.n.)

niş, karanlık burun delikleri sanki dışarıdaki havayı hissetmek için daha da açıldı. Rahatça koluma girdi. Onun adımlarını yakalamakta zorlanıyordum ama acıyla yüzümü buruşturmamayı başardım; bunun onu ne kadar kızdıracağını biliyordum çünkü. Adelina, zarif ayakkabıları ne kadar uygunsuz olursa olsun, podyumda –"podyum" kendimi bildim bileli kelime dağarcığımda yer almıştı– güvenli, uzun adımlarla kıvrak bir şekilde yürümeyi öğrenmişti.

"Başını kaldır, *cherie!* Çeneni dik tut. Güzel bir kızsın sen. Sana dik dik bakanlara aldırma. Kim ki *onlar*?"

Adelina'nın *onlar* diyerek mırıldanışında tuhaf bir küçümseme seziliyordu. Neden söz ettiği hakkında hiçbir fikrim yoktu ama onunla hemfikir olmaya hazırdım.

Güneşli bir nisan günüydü. Adelina'nın beni geçmişte de götürdüğü Kayıkhane Restoranı'na ilerliyorduk. Bir lagünün kıyısındaki asfalt yürüyüş yolunda kazlar ve yabanördekleri heyecanla bulundukları yöne doğru fırlatılmış ekmek parçalarını gagalamak üzere hızla ilerliyor, ciyak ciyak bağırıyor ve birbirlerine ölümcül kanat darbeleri savuruyorlardı. Adelina burnunu kırıştırdı. "Nasıl bir *patırtı* bu? Gürültücü kuşlardan nefret ederim!"

Kuşların kanat çırparak ayaklarının altındaki her yere su sıçratması da Adelina'yı rahatsız ediyordu. Bu kadar güzel ayakkabılarla lagünün yanında ilerlerken ne kadar da dikkatli olması gerekiyordu.

"Vahşi yaratıkları beslemek iyi bir şey değil! Bu çevre için de iyi değil. Sanırsın ki en salaklar bile bunu bilir."

Adelina, kuşlara ekmek atan insanların kulak misafiri olabileceği kadar yüksek sesle konuşuyordu.

Bu konuda kimseyle karşı karşıya gelmemesini umuyordum. Annemin beni korkutan, ama bir yandan da büyüleyen bir öfkesi vardı.

"Affedersin, *cherie:* buraya dön."

Hiçbir uyarıda bulunmaksızın Adelina kolumu sıkıca kavradı, beni bir tepeye uzanan eğimli bir yola doğru döndürdü. Ne olduğunu sorduğumda, Adelina kulağıma tısladı: "Gözler ileriye baksın. Sana dik dik bakanlara aldırma!"

Arkamda kimin ya da neyin olduğunu görmek üzere omzumun üzerinden geriye bakmaya cesaret edemedim.

Avrupa'ya sık sık seyahat etmesine neden olan çok meşgul iş hayatı nedeniyle Adelina boşanmaları sırasında velayetimi babama bırakmıştı. Bunun çok "eziyetli" bir karar olduğunu söylemişti bana. Ama "herkes için en iyisi buydu." Babamın beni Manhattan'da gönderdiği, sadece kızların gittiği özel okulu hayatında işitmemişti ve küçümseyen, kuşkucu bir yaklaşımla imalarda bulunuyordu; ne de olsa herkes biliyordu babamın ne kadar "cimri, *hain*" biri olduğunu. Şimdi bana okul –öğretmenler, dersler, sınıf arkadaşlarım– hakkında sorular sorarken, beni gerçekten dinlemediğini hissediyordum; *Hı? Evet? Devam et!* gibi mırıltılarla tepki veriyordu. Birkaç kez yanımızdan geçen birine sert bir şekilde parladı: "Evet? Bir sorun mu var? Sizi tanıyor muyum?"

Kaşlarını çatarak, "Doğruca önüne bak hayatım! Onlara aldırma," diyordu bana.

İnsanların bizi –annemi ya da beni– izleyip izlemediklerini gerçekten bilmiyordum, ama izlemelerine şaşırmazdım. Adelina ilgi bekleyen biri gibi giyinmişti ama ilgiyi geri püskürtürken samimi gözüküyordu. Onu özellikle tiksindiren ise Adelina'nın yürüyüşünü seyretmek için patikada ölü gibi hareketsiz dikilen erkeklerin saldırgan ve cinsellik dolu bakışlarıydı. Kısa bir süre öncesine dek deforme bir bedene sahip bir çocuk olarak, bana acıyarak bakan insanlara ya da merakla veya tiksintiyle bakan çocuklara alışıktım, ama şimdi daha normal ya da daha az normal bir şekilde yürümeme olanak

sağlayan, düzeltilmiş omurgamla pek de ilgi hak etmediğimi görüyordum. Yine de Kayıkhane'ye giden patika üzerinde, annem elinde minyatür schnauzer cinsi bir köpek dolaştıran ve aslında hem kendisine hem de bana bakmakta olan bir kadınla yüzleşmek için durdu; son derece iğneleyici bir tutumla, "Affedersiniz, *madame*?" dedi. "Kendisine dik dik bakmazsanız kızım çok memnun olacak. *Merci*!"

Bu güneşli nisan günü Kayıkhane'de yemek yemek için masa bekleyen pek çok kişi vardı. Restoran telefonla rezervasyon almıyordu. Bardan taşan bir insan kalabalığı göze çarpıyordu. Adelina resepsiyondaki görevliye ismini söylerken sesini yükseltti ve kadın lagüne bakan bir masa için kırk dakika beklememiz gerektiğini söyledi. Diğer masalar daha önce hazır olabilecekti ama Adelina suya bakan bir masa istiyordu: "Bu özel bir gün. Büyük ameliyattan sonra kızımın dışarıdaki ilk günü."

Kadın beni anlayışlı bir şekilde süzdü. Ama her halükârda lagüne bakan masa için kırk dakika beklememiz gerekiyordu.

Hayal kırıklığına uğrayan anneme uzaktan kumanda aletine benzeyen plastik bir nesne verildi; masamız hazır olduğunda bunun ışığı yanacak ve alet "titreşime" geçecekti. Adelina insanları iterek bara doğru ilerledi ve içki sipariş etti – "Bana Bloody Mary ve kızım için Virgin Mary*"

Bakire sözcüğü beni mahcup etmişti. Bu kavramı daha önce bir içkiyle alakalı olarak hiç işitmemiştim ve kaprisli annemin bu sözcüğü o anda icat etmiş olup olmadığını merak ediyordum.

Kalabalık Kayıkhane'de bekledik. Adelina kendine barda bir tabure kapmayı başardı ve beni de sanki bir rüzgâr fırtınasında kalmışım gibi yamacına çekti. Yemek salonuna girip

---

* Sözcük anlamı Bakire Meryem olan alkolsüz bir kokteyl. (ç.n.)

çıkan sürekli insan akını içerisindeki yabancılar bize çarpıyorlardı. Domates suyu olduğunu anladığım kendi içkime çok benzer görünümdeki, kan rengi içkisini yudumlarken annem bana ameliyatımla ilgili sorular sordu; yorucu bir yüzme aktivitesi gerektiren fizik tedavi seanslarımla samimiyetle ilgilenir bir hali vardı. Sonra beni ziyaret etmek için New York'a neden uçamadığını açıkladı; onu anladığımı umuyordu. (Onu anlıyordum! Elbette.) "*Cherie*, öyle sabit bir hayatım yok. Burada, adada yerleşik bir düzeni olan baban gibi yaşamıyorum."

Babamın iki ikamet yeri bulunmaktaydı: Batı, 89. Cadde'de kahverengi taş bir bina ve Long Island'ın en doğu ucundaki Montauk Burnu'ndaki eski, derme çatma, tahta kiremitli bir ev. Babamın stüdyosu Montauk Burnu'ndaki evde, okyanusa bakıyordu. Benim çoğu zaman ikamet ettiğim kahverengi evi bir kâhya idare ediyordu. Babam haftada en az bir kez şehre inmeye çalışsa da, Montauk Burnu'nu tercih ediyordu. Haftasonları, sık sık, kiralık bir araba ile Montauk Burnu'na götürülüyordum. Ama bu uzun ve yorucu bir yolculuktu ve sırtıma korkunç ağrıların saplanmasına neden oluyordu. Ve ben oradayken de, babam zamanını genellikle stüdyosunda ya da onu ziyarete gelmiş olan sanatçı dostlarıyla geçiriyordu. Adelina'nın ima ettiği gibi babamın beni ihmal ettiği doğru değildi; ama okul zamanı boyunca birbirimizi pek göremediğimiz doğruydu.

Bir sanatçı ve bekâr bir erkek olarak bir miktar şöhreti olan babam akşam yemeklerinde aranan bir konuktu ve hem Montauk Burnu hem de şehirdeki pek çok geceyi aracılar ve koleksiyoncularla geçiriyordu. Yine de hastanedeyken beni her gün ziyaret etmişti. Sonradan hafızamdan solup giden pek çok konu hakkında –sanat, din?– ciddi konuşmalarımız oldu; örneğin tanrı gerçekten "var mıydı?" ya da "evrensel bir sembol müydü?" "Sonsuz bir evren" perspektifinden bakıldığında

"ölüm" var mıydı? Hastane yatağımda ağrı kesicilerin etkisiyle sersemlemiş ve sayıklar halde yatarken babamın parmaklarının düşlerimin içinde eriyerek beni rahatlatması ve böylelikle kendimi asla yalnız hissetmemem nasıl da muhteşem bir şeydi. Sonraları babam ben uyurken karakalemle resmimi çizdiğini söylemişti – Edvard Munch'un "Hasta Çocuk" tablosunu andırır bir şekilde; ama çizimleri hayal kırıklığı yaratmıştı onda ve hepsini yok etmişti.

Babam yaşça annemden oldukça büyüktü. Bir gün babamın annemden on sekiz yaş büyük olduğunu öğrenecektim; bu fark benim için o kadar büyük bir zaman aralığını temsil ediyordu ki sanki yakışıksız bir yönü vardı. Babam beni çok sevdiğini söylüyordu. Yine de bir tirbuşonu andıran omurgam tamir edildiğinde ve hastaneden salıverildiğimde, bana olan ilgisini kaybetmeye başlamış olduğunu gördüm: sağlık durumum, babamın devasa tabloları veya heykelleri gibi, çözülmesi gereken bir problemdi ve problem çözüldükten sonra düşgücü artık nesnesinden uzaklaşıyordu.

Tabii ki bunu anlayabiliyordum. Fiziksel rahatsızlıklarım dışında, bir yetişkin için çok da ilgi çekici bir nesne olamadığımı anlıyordum. Gelecek hayatımda hem annemin hem de babamın ilgisini yakalamak gibi gizli bir planım vardı. Bu beklenmedik bir şey olacaktı ve üstün bir başarı gösterecektim: bir arkeolog, olimpik bir yüzücü, bir şair olarak. Bir beyin cerrahı olarak...

Annem, Kayıkhane'nin barında, briyantinli parlak saçları olan yakışıklı, tilki suratlı bir adamla sohbete daldı; adam sanki orada değilmişim gibi beni yok sayıyordu. Tuvaletten döndüğümde, tilki suratlı adamın ayrılmakta ve annemin kocaman çantasının içine katlanmış bir kâğıt parçası atmakta olduğunu gördüm. Adelina'nın yanakları renklenmişti. Kül sarısı saçla-

rını yüzünün yan tarafına atış şekli, bana, her zaman acelesi varmış, bir beklenti içindeymiş havasını veren okulumdaki popüler kızları anımsatıyordu. "*Cherie!* İyi misin? Sanırım, solgun gözüküyorsun." Bu nazik bir ihtardı. Adelina'ya hemen iyi olduğumu söyledim. Birkaç dakikadır orta yaşlı bir çift annemi izliyor ve birbirleriyle fısıldaşıyorlardı. Sonunda kadın anneme yaklaşarak bir aktris olup olmadığını sordu. "Televizyondan biri misiniz? Yüzünüz çok tanıdık da?" Adelina'nın öfkesine karşı kuvvet topladım; ama o beklenmedik bir şekilde güldü ve, hayır, hiç oyunculuk yapmadığını ama modellik yapmış olduğunu ve belki de yüzünün o nedenle, *Vogue* dergisinin kapağından dolayı tanıdık gelmiş olabileceğini söyledi. "Bir süredir modellik yapmıyorum gerçi!" diye ekledi. Kadın yine de etkilenmişti ve Adelina'dan kendisi için bir peçete imzalamasını rica etti. Adelina da canayakın, gösterişli bir tavırla imzaladı.

Yarım saatten fazla bir süre geçmişti ve hâlâ öğle yemeği için bir masaya yerleştirilmeyi bekliyorduk. Adelina bezgin görünümlü görevli ile konuşmaya gitti ve kadın on - on beş dakika içerisinde bir masanın açılabileceğini söyledi. "Hanımefendi, masanız hazır olduğunda elinizdeki çubuğun ışığı yanacak; benimle kontrol etmenize gerek yok," dedi. "Yok mu?" diye sorguladı Adelina, "Hem de bizden sonra gelenler yerleştirilirken?" Görevli bu yoruma itiraz etti. Adelina kızgın bir şekilde bara geri döndü. İkinci Bloody Mary'sini istedi ve kana kana içti. "Ne yaptığını fark etmediğimi sanıyor," dedi. "Ama ben her şeyin farkındayım. Sanırım eline bir yirmilik sıkıştırmam lazım. Bundan nefret ediyorum." Annem aniden gitmemiz gerektiğine karar verdi. Barda içtiklerimizi ödedi ve beni dışarı sürükledi; elindeki plastik aleti bir çöp tenekesine fırlattı. Güven telkin eder şekilde koluma tekrar girdi. Bloody Mary onu gevşetmişti, bedeninden hoş, mayalı, parfümümsü

bir koku yükseliyordu. Yürürken, kalçalarının biraz aşağısına dek bacaklarını örten, bir tür tünik şeklindeki gümüş renkli sentetik elbise titrek bir ses çıkarıyordu. "Asla kimsenin sana hakaret etmesine izin verme, tatlım," dedi. "Sözlü istismar en az fiziksel istismar kadar kötüdür." Duraksadı; ağzı sanki söyleyecek başka şeyler de varmış ama söylemeye cesaret edemiyormuş gibi kımıldadı. Kayıkhane'de koyu renkli gözlüklerini çıkarmış ve çantasına sokuşturmuştu. Şimdi bir inci griliğindeki gözleri gün ışığına maruz kalmıştı; parlayan güzel gözleri hafifçe kanlanmıştı, eski bir fildişi gibi sararmış, maviye çalan gözler...

"*Cherie!* Omzun! Sol omzunu diğerinden daha düşük tutuyorsun. Bunun farkında mısın?"

Başımı hemen *hayır* anlamında salladım.

"Kambur gibi gözükmek istemezsin, değil mi? Neydi o – *Quasimodo*... Bir kız için ne korkunç. İşte bak..."

Adelina, bir fizyoterapist gibi, canlı bir tavırla bileklerimi yakaladı ve onları başımın üzerine doğru çekerek, vücudumu esnetti. Ayak parmaklarımın ucunda bir balerin gibi dikilmiştim.

Adelina kızgındı: "İnsanların sana bakış şeklinden hoşlanmıyorum. Acıyarak bakmak bir tür aşağılamadır. Bundan nefret ediyorum!"

Ağzı geniş, dudakları etliydi. Alnı dardı.Yüz hatları sanki doğru bir orantıya sahip değildi; ama annemin güzelliği çok etkileyiciydi, bakışlarınızı ondan ayırmanız mümkün değildi. Boşandıkları sırada babam *Bonobo Momma* diye adlandırdığı bir dizi portre yapmıştı; bunlar üzerinde en çok tartışılan ve en tanınmış eserini oluşturuyordu: maymuna benzer insanımsı dişilere ait ham, ilkel figürlerden oluşan, devasa tuvaller üzerindeki tamamlanmamış tablolar. Geniş, etli ağızları, dar çehreleri, kazınmış memeleri, şişmiş ve kızarmış cinsel organ-

larıyla bu maymunumsu figürlerin içerisinde güzel annemi görmek mümkündü. Daha büyüdüğümde Modern Sanatlar Müzesi'nde kötü şöhretli *Bonobo Momma*'ya dikkatle bakacak ve Adelina'yı en çok andıran dişi imgenin ürkütücü biçimde şehvetli; elleri, ayakları ve cinsel organı kocaman bir figür olduğunu fark edecektim. Sade insan gözünde dehşet yaratan, doymak bilmeyen bir yaratıktı bu.

Erotizmin güzellikten daha büyük bir güç olduğunu algılıyordum. Babam, annem üzerinden bu güce saygısını göstermişti. Belki de annemden tiksiniyor olması, onu net bir şekilde görmesine olanak sağlamıştı.

Çekici bir genç kadın patikada yanında iki güzel Rus kurt köpeğini de gezdirerek bize doğru ilerliyordu. Koyu renkli gözlükler yüzünün yarısını kapatıyordu. Kadının tasarımcı markalı, dar kot pantolonunun fermuarı çapraz dikişleri andırıyordu, kırışık plastiği andıran bir malzemeden yapılmış dar bir süveter giymişti. Kalçalarına düşen kestane kızılı, parlak bir at kuyruğu vardı. Adelina bize en ufak bir bakış atmadan yanımızdan geçen genç kadına kinlenmiş bir hayranlıkla baktı.

"Dikkat çekici bir görüntü."

Yürümeye devam ettik. Sersemliyordum, başım dönüyordu. Adelina derin düşüncelere dalmıştı: "Podyumda önemli olan güzellik değildir. Herhangi bir insan güzel olabilir. Salt güzellik sıkıcıdır, boşluktur. Baban, en azından, bunu biliyordu. Bilmediği pek çok şey vardı ama en azından bunu biliyordu. Önemli olan yürüyüştür, gerçek yetke. Büyük bir model şunu der: 'İşte ben, sadece ben var.'"

Utangaç bir şekilde, "Sadece ben varım," dedim.

"Ne?"

"'Sadece ben varım. Sen, 'Sadece ben var,' dedin."

"Sen neden bahsediyorsun? Bunu bilmek zorunda mıyım?"

Annem güldü, kafası karışmıştı. Bana odaklanmakta zorlanıyor gibiydi.

Adelina ile oyun oynar bir şekilde konuşmak istemiştim; beni sindiren, bana tepeden bakan yetişkinlerleyken sık sık yaptığım gibi. Bu, olduğumdan daha genç görünme yöntemiydi. Ama Adelina kendisine söylenenlerin çoğunu olduğu gibi yorumlayan bir kişiydi. Kendisi yapmadığı ve havlamayı andıran kesin kahkahasıyla noktalamadığı sürece, şakaları dümdüz algılıyordu.

Adelina bir taksiye elini salladı ve bizi Tavern on the Green'e* götürmesini istedi.

Esmer tenli, kısa keçi sakallı sürücü, alçak sesle, bilmediğimiz bir dilde cep telefonuyla konuşuyordu. Aynı zamanda taksinin radyosu da açıktı, reklamlar yaylım ateşi gibi akıyordu. Adelina, "Şoför bey?" dedi, "Lütfen kulaklarımı sağır eden şu radyoyu kapatır mısınız?"

Şoför, sanki annemi tam olarak işitmemişçesine, ölçülü bir yavaşlıkla radyoyu kapattı. Cep telefonuna anlaşılmayan bir dilde kızgınlıkla bir şeyler geveledi.

Adelina keskin bir şekilde devam etti: "Şoför bey? Araba kullanırken telefonda konuşmamanızı tercih ederim. Sizin için de sakıncası yoksa!"

Dikiz aynasında sürücünün gözleri zar zor gizlediği bir nefretle bize sabitlenmişti.

"Cep telefonunuz, lütfen! Şunu kapatır mısınız? Taksicilerin araba kullanırken cep telefonuyla konuşmasını yasaklayan bir kanun var; bunu bilmeniz gerekir. Yaptığınız tehlikeli. Bundan hiç hoşlanmıyorum. Sizi taksi yetkililerine şikâyet etmek istemem."

---

* New York kentinde, Central Park'ta 1934-2009 arasında işletilmiş olan meşhur restoran.

Taksici belli belirsiz bir şeyler homurdandı. Adelina, "Homurdanmak kaba bir davranış, *monsieur,*" dedi. "Bizi burada bırakabilirsiniz."

"Hanfendi?"

"Olduğunuzdan daha aptal gözükmeye çalışmayın, *monsieur!* İngilizceyi fevkalade iyi anlıyorsunuz. İsminizi gördüm; ruhsat numaranızı da alıyorum. Şu lanet kapıyı açın. Derhal."

Taksi durmak üzere fren yaptı. Bizi öfkeli sürücüden ayıran, pis, plastik perdeye doğru savruldum. Elektrik şoku gibi, ani ve keskin bir sancı omurgama saplandı. Adelina beni hızla arabadan çekip çıkarır ve kapıyı çarparak kapatırken esmer tenli sürücüyle karşılıklı küfürleştiler; sonra taksi hızla uzaklaştı.

"Evet, onu ihbar edeceğim! Kaçak göçmen – bu beni hiç şaşırtmadı." 5. Cadde'den Central Park'ın batı bölümüne doğru, parkı kesen araba yollarından birine savrulmuştuk. Tavern on the Green'e bir süre yürümemiz gerekliydi; başım dönüyordu ve bunu başarıp başaramayacağıma dair kaygılıydım. Ama Adelina iyi olup olmadığımı sorduğunda, ona hemen iyi olduğumu söyledim.

"Dürüst olmak gerekirse, tatlım, 'iyi' gözükmüyorsun. Hasta gözüküyorsun. Baban seni bir *hizmetçi* ile yalnız bırakırken aklından ne geçiyordu acaba?"

Buna itiraz etmek istedim; Serena'yı seviyordum. Adelina'nın onu işten kovacak yetkiye sahip olabileceğini düşündüğümde aniden paniğe kapıldım; böyle bir şey olursa kimsem kalmazdı.

"Tatlım, biraz daha dik yürüyebilsen. Şu omuz! *Gayret etsene.* İnsanların kızıma *acıyarak* baktığını görmekten nefret ediyorum."

Adelina başını tiksintiyle salladı. Kül sarısı saçları rüzgârda savrulurken tel tel dikleşmiş gibiydi. Boğazının alt noktasında daha önce görmemiş olduğum zarif bir çukur vardı. Tuhaf bir

fikre kapıldım. Parmaklarımı o çukura bastırabilirdim. Tüm ağırlığımı kullanarak bastırabilirdim. Annemin narin bedeni tuz buz olabilirdi.

"– ne? Tatlım, ne diyorsun?"

Bir şeylere itiraz etmeye çalışıyordum. Açıklamaya çalışıyordum. Sanki doğru sözcüklerin insanın dudaklarına gelmediği bir rüyadaymışçasına. Birkaç metre yakınımızda yüzü kaynamış pancara penzeyen, darmadağınık görünümlü bir adam duruyordu. O da kendi kendine –belki de bize– homurdanıyor, pembe diş etlerini arsız bir biçimde sergileyerek sırıtıyordu. Adelina adamla ilgilenmiyordu. Adam bizim peşimize takılmıştı, sanki muhteşem annemle alay eder gibi yalpalayarak ve kollarını çırparak bizi takip ediyordu.

Adelina söyleniyordu: "Bugün dışarı çıkmamalıydın tatlım. Gerçekten düzelmediysen eğer. Ben seni görmeye gelebilirdim; bunu planlayabilirdik. Batı yakasında bir restoranda buluşabilirdik."

Adelina yolda dikilerek, canlı hareketlerle bir başka taksiye işaret ediyordu. Artık koyu renkli gözlüklerini takmıştı. Tavırları aceleci, dramatikti. Bir taksi durmak üzere yavaşladı; sürücü yaşlıca bir adamdı, diğer sürücüden daha esmerdi, daha itaatkâr gözüküyordu. Adelina arka kapıyı açtı, beni içeriye itti, sürücüye talimat vermek için pencereye yaslandı: "Lütfen kızımı eve götürün. Size adresi söyler. Daha on üç yaşında, çok büyük bir ameliyat geçirdi ve eve gitmesi gerekli. Derhal. Lütfen kapısına kadar bırakın, olur mu? Sokakta bekleyebilir ve evine girene dek onu izleyebilirsiniz, değil mi? Buyrun." Adelina adama bir banknot uzattı; büyük miktarda bir banknot olmalıydı ki adam parayı Adelina'nın parmaklarından alırken teşekkürlerle süslü kısa bir gülümseme sergiledi.

Adelina, garip bir biçimde eğilerek beni yanağımdan öptü. Tasarımcı markalı çantası ve yeni yaktığı sigarasını becerikli

bir şekilde idare ediyordu; sıcak, tatlı nefesi yüzüme dokundu. "Hoşça kal tatlım!" dedi. "Eve gidince biraz uyu. Berbat gözüküyorsun. Seni arayacağım. Perşembeye kadar buradayım. *Au-voir!*"*

Taksi ileri atıldı. Kaldırımda duran annem ardımızdan öpücükler gönderiyordu. Sürücünün gözleri dikiz aynasında bana kaydı.

İnsanı sarsan bir gezinti olmuştu parktaki! Şimdi yalnızdım. Beni izleyen yoktu. Gözlerimi ovuşturdum. Yanımdaki kirli pencereden kaldırımda akın akın ilerleyen yabancı insanları görüyordum; yaşamımda kalıcı ve bana ait olacak her şeyin bundan ibaret olduğunu biliyordum.

* (Fr.) Görüşmek üzere. (ç.n.)

KAHPE

Kahpe bir mevsimdi. Sanki büyü vardı yazın üzerinde. Babası, 1 Temmuz'da, kızının doğum gününde öldü. Sonra her şey daha kötüye gitti. Bu olaydan önce de her şeyin tam olarak iyi olduğu söylenemezdi. Anıları bulutluydu. Hastaneye gitme korkusu vardı babasının. Babası hastanelerin tehlikeli yerler olduğuna, insanların hastanelerde öldüğüne dair şakalar yapardı. Hastanelerden her ne pahasına olursa olsun kaçınılması gerektiğine inanırdı. Hastanelerin havası, içinde mikroorganizmaların kaynadığı bir petri kabıydı. Önceki yaşamında babası nadiren hastaneden içeri adım atmıştı. Bu hastaneye ambulansla getirilmesi gerekmişti. Babası hastaneden dönmemişti. Babası hastaneden dönmeyeceğini biliyordu sanki. Hastanede babası onu Poppy diye çağırmaya başladı. Hastaneye her defasında korkuyla giriyordu. Babasının odasına her girdiğinde korkuyla titriyordu. Hastaneler neden serin tutulur? Bu soruyu sormak istemezsiniz. Babasının odasına her girdiğinde, babası eğer uyanıksa, uyanıksa ve yatağındaysa ve onu görebiliyorsa, Sen misin Poppy, diye soruyordu. Gözlerini kısıyor ve canlanmış bir şekilde gülümsüyor ve, Sen misin Poppy, diyordu. İsmi Poppy değildi. Az rastlanır bir isim olan, birinin size seslenmeyeceği kadar az rastlanır bir isme dönüşmüş olan Poppy'nin kendi gerçek ismiyle pek bir benzerliği yoktu. Poppy'nin, kendisinin de unutmuş olduğu, bebeklik döne-

minden kalma bir isim olup olmadığını merak ediyordu. Bu düşünce onu korkutuyordu; o nedenle bunu düşünmemeye çalıştı. Babasına, Poppy kim? diye soramazdı da. Ambulanstan, hastaneden ve artık hayatı olan sekizinci kata çıkan asansörden önce de, her şey tam anlamıyla iyi değildi ama, düşünüldüğünde, iyi değilin karşılığı bir yerde kötü değil olsa gerekti. İyi değil, derken, düşünüldüğünde, oldukça iyi, demek istemiş olabilirdiniz. Şimdi sade, basit hayatının geri gelmesini diliyordu; ama bu olası gözükmüyordu. Hastanede babasını ziyaret ediyordu; çünkü onun kızıydı. İkisi, sanki bir cankurtaran kayığında birlikte kalmış gibi hayatta tek başlarınaydılar. Nasılsa birdenbire bu olay oluvermişti. Bir zamanlar bir aile vardı, hâlâ yaşayan akrabalar vardı; ama babası başka kimseyle görüşmek istemiyordu. Babası hayatında pürüzlere katlanamıyordu. Önceki yaşamında kavgacı bir adamdı ama bir erkek olarak hayatından vazgeçmişti ve artık bedeninin yaşadıklarına katlanacaktı. Ve böylece, sanki okyanusun ortasında bir cankurtaran sandalındaymış gibi baba kız yapayalnızdılar. Sert rüzgârların ve metrelerce yükselen dalgaların arasında birbirlerine seslerini duyurmak için bağırıyorlardı. Hastane, onları yutmaya hazır mikroorganizmalarla kaynıyordu. Bunların içerisinde köpekbalıkları da vardı; insan gözünün tespit edemeyeceği kadar ufaktılar, ama oradaydılar bariz biçimde. Dezenfektan onları uzak tutabilirdi; ama çok uzun süre değil. Dezenfektan kokusu saçlarına sinmişti ve yıkanıp temizlenemiyordu. Dezenfektanın kokusu kıyafetlerine, derisine ve hatta tırnaklarına dahi sinmişti. Tırnaklarının altında sanki derisini ya da kafatasını kaşıyormuşçasına keskin bir dezenfektan kokusu vardı. Artık kimse onu dudaklarından öpmeyecekti. Kimse bir daha ona yaklaşmayacaktı. Şaka gibi! Büyü vardı yazın üzerinde. Koskoca yılın üzerinde büyü olacaktı. Geriye dönüp baktığında, bir önceki yılın üzerinde de bir büyü yapıl-

mış olsa gerekti. O zamanlar bunu bilmiyordu; çok iyi olmayan mevcut durumun bir "safha", bir "aşama", bir tür "geçiş" olduğuna inanmıştı. Hastaneye dek, yaşananların çoğu bir "geçiş" olarak yorumlanabilir. Babasının onu sevdiğini bilmiyordu. Bu sürpriz olmuştu! Babasının onunla bu kadar çok ilgilendiğini de bilmiyordu. Genç kızken babasını seviyordu ama sonunda vazgeçmişti; sevgimiz karşılıksız kaldığında genellikle yaptığımız gibi. Ama muhtemelen yanılmıştı. Ne kahpe bir durumdu bu! Kötü bir şaka gibi. Zamanında bu tür şeyleri aklından geçirdiği için o da kahpeydi. Gerçi bunda da teselli edici bir şey vardı, yani kahpe olması nedeniyle kötü şansı hak ediyordu; daha iyi şeyleri hak eden daha iyi biri değildi çünkü. Onun da içinde yer aldığı önceki bir hayat vardı; ama hastanede, babasının yatağının yanında bunu net bir şekilde anımsayamıyordu. Aslında, belki de bir başkasının yaşamıydı bu. Belki de ailesi başka insanlardan oluşuyordu. *Belli belirsiz* geliyordu aklına. Tanımadığı o diğer insanları kıskanıyordu. Sekizinci kattaki hemşireler onu tanıyordu. Bazıları, iyi kalpli olanlar, cesaretlendirici bir şekilde gülümsüyordu. Bazıları acıyarak gülümsüyordu. Bazıları gülümsemiyor, ama bakışlarını hemen uzaklaştırıyordu. Bazıları kafalarını malzeme dolaplarına sokuyordu. Çok az İngilizce anlayan hastabakıcılar da onu tanıyordu. Hastane onun kim olduğu hakkında hiçbir fikri olmayan ama onu tanıyan işçilerle doluydu. Hastaneye her girişinde canlı bir korku kaplıyordu içini. Canlı bir korkuyla titriyordu. Hastane yaz aylarında serinletiliyordu. Sıkı giyinmeniz gerekiyordu. Sıcak tutan çoraplar giymeniz gerekiyordu. Ellerinizi yumruk yapmanız ve ısıtmak için onları koltukaltlarınıza sıkıştırmanız gerekiyordu. Capcanlı korkusuyla sekizinci katta asansörden indi. Capcanlı korkusuyla kardiyoloji biriminin kapılarını iterek ilerledi. Çiçek taşıyordu ya da bir meyve sepeti. Babasına okuyacağı yerel gazeteyi taşıyor-

du. Yine de, babasının odasına, orada neyle karşılaşacağını bilmemenin canlı korkusuyla giriyordu. Çünkü her defasında, babası daha da büyüyen yatağında daha da ufalmış oluyordu. Her defasında, babasının gözleri, daha da büyümüş olan yuvalarına daha da gömülmüş oluyordu. Her defasında odadan bir şey eksilmiş oluyordu. Babasının, yatağın başucundaki masada duran kol saati. Babasının yatağın yanında yerde düzgün bir şekilde duran havludan yatak odası terlikleri. Babasının okuma gözlüklerini de almışlardı; ölmekte olan bir adamın gözlüklerini kim isterdi? Babasının takma dişlerini almışlardı; ölmekte olan bir adamın takma dişlerini kim isterdi? Babasının çökmüş yanaklarında gözyaşları parıldıyordu. İçe göçmüş ağzı öfkeliydi. Kızı onun tek ümidiydi. Kızın sesi telaşlıydı. Bir hemşire güvenliği çağıracağı uyarısında bulundu. Hırsızlıkla suçlayamazsınız. Hırsızlıkla suçlamazsanız iyi olur. Hırsızlığa dair kanıtınız olsa iyi olur. Sen benim tek ümidimsin, diyordu babası. Sen yaşayacaksın. Ben sende yaşayacağım, tek ümidimde. Benim güzel kızım. Sadece sende. Bu sözcükler karşısında ürkmüştü. Titremeye başladı, bu sözcükler. Rüzgâr uğulduyor, dalgalar korkunç bir şekilde çalkalanıyordu. Kız bağırmak istiyordu, ben o değilim! Bana güvenme. Uzun süredir kimse ona güzel olduğunu söylememişti. Uzun zamandır kimse onu dudaklarından öpmemişti. Babası ona sevgiyle baktı; ama yaşlı, ölmekte olan bir adamın aşkı neydi ki? Bunamış, yaşlı bir adamın aşkı neydi? Babasının ölümünden önceki gün kayıp takma dişler bulundu. Açıklama "bulundu" şeklindeydi. Yine de babası içe göçmüş bir ağızla öldü. Çünkü takma dişler için çok geçti artık. Kız uyuşuk uykusundan çalan telefonla uyandı. O, babasının, uykusuzluk çektiğini iddia eden, uyuyamadığını söyleyen kızıydı; ama babasının öldüğü ve cesetle ilgili işlemler için, odanın boşaltılması için hemen hastaneye gelmesi gerektiği haberi ile derin bir uykudan uyandırılmıştı. Artık

yaz, ufuk çizgisine dek uzanan bir otopark alanı gibi önünde uzanıyordu. *Belli belirsiz* çınlıyordu kafasında. Neden böyle olduğu hakkında bir fikri yoktu. Bu konuda uyarılmış olmasına karşın, boş odaya girmenin şokunu yaşıyordu. Örtüleri sıyrılmış yatağı, çıplak şilteyi görmenin şoku. Dezenfektanın her şeye hâkim olan kokusunun şoku. Babasının eşyalarını odadan almak onun göreviydi. Bu işi yapabileceğini düşündü. Babasının takma dişleri ona verilmişti. Babasının dişleri "bulunmuştu." Daha sonraları bu dişlerin gerçekten babasının dişleri olup olmadığını merak edecekti; o sırada bunun mutlu bir son olduğundan hiç kuşku duymamıştı. Sonraları merak edecekti, çünkü gerçekten de bunu bilmenin bir yolu yoktu. Takma dişleri kâğıt peçeteye sararken, ellerinin titremesine karşın özenli davrandı. Takma dişleri yere düşürmekten ve kırmaktan korkuyordu. Babasının tek ümidiydi. Bu işi yapabileceğini düşündü; ama bir mırıltı dikkatini dağıtıyordu. Kaygılı bir sesti duyduğu sanki. Sen misin Poppy? Ama emin olamadı.

BACAKSIZ

Nasıl karşılaştığımızı merak ediyorsunuz. Bizim gibi insanların.

"Affedersiniz?" – Kütüphanenin kapanma saati yakın ve birdenbire yanımda beliriveriyor. Tavrı arkadaşça, kaygılı ve tel çerçevenin ardındaki gözleri karanlık ve yağ damlacıkları gibi ışıltılı. Islak yün gibi kokuyor; tebeşirimsi ve kekrek bir koku. Otuzlarının sonlarında, daha önce de kütüphanede, biraz uzaktan görmüş olduğum çok düzgün giyinmiş bir beyefendi. Ya da onu Barnegat'ta başka bir yerde gördüm. Nefes alış verişi tuhaf bir şekilde hızlanmış ve tıkanık, sanki dik bir merdiveni koşarak tırmanmış ve sadece *Kitap Ödünç Verme Bankosu*'ndaki *Jane Erdley*'nin yanıtlayabileceği bir sorusu varmış gibi.

Aslında *Jane Erdley* son bir saattir bu kişiyi gözlemliyor; uzun boylu, ince yapılı ve utangaç bir adam; sanki bedeninin içinde huzursuzmuş gibi duruyor. Temiz tıraşlı yüzü aydınlık, yoğun bir heyecanın yanında korku da hâkim bu yüze; son bir saattir ya da daha uzun bir süredir, fuayenin karşısındaki dergiler ve referanslar bölümünde, uzun, parlak çam masada oturuyor ve *Scientific American*'ın bir sayısını okur ya da okur gibi yaparken, çaktırmadan beni izliyor.

"Affedersiniz?"

"Evet?"

"Bir, eh, bir sorum var..."

"Buyrun?"

Bu adamı ilk kez yılbaşından hemen sonra fark etmiş olduğumu belli belirsiz anımsıyorum – nerdeyse unutulmuş bir rüyayı isteyerek ama farkında olmadan anımsayış gibi. Koyu renkli yünlü bir mont giymişti, bir başka sefer de kapüşonlu bir rüzgârlık. Kışın bu son günlerinde ise dirsekleri aşınmış, balık sırtı desenli tüvit, spor bir ceket, koyu renkli fitilli kadife bir pantolon ve yakası açık beyaz bir frak gömleği giymiş. Yaşı elli vardır, otuz beş de olabilir – kalın saçlarına gri teller yayılmış ve alnında oransız bir açılma başlamış.

Daha öncesinde onu kütüphanede gözlemlemiştim; o da beni izliyordu. Ama bana takılıp kalmamıştı; bu nedenle dikkatimi çekti.

Çünkü diğerleri de sık sık bana takılıp kalırlar. Çoğunlukla erkekler, ki sadece onlar değil. Artık çok nadir dikkat ediyorum.

Daha gençken dikkat ederdim, evet. Genç kızken. Artık değil.

Bugün tuhaf, kasvetli bir gündü. Sicim gibi buzlu bir yağmur yağıyor; çok az insan kütüphaneye geldi. Akşamüzeri birdenbire Atlantik Okyanusu üzerindeki gökyüzü açıldı ve şimdi günbatımında sahilden dört yüz metre uzaklıktaki Barnegat Kütüphanesi'nin büyük çıkma penceresinin dışında, esrarlı bir güzelliğe sahip mavi-menekşe bir renge bulanmış gökyüzü doğuya doğru uzanıyor ve bu, bir şekilde oldu. Balıksırtı desenli ceketli adamın neden bu dakikada aramızdaki sessizliği bozmaya karar verdiğini kim bilebilir?

"Bir yazar var – 'Triptree'"

"'Tiptree.' "

"'Tiptree.' Adamın ismi bu mu?"

"'James Tiptree, Jr.' – Aslında Tiptree bir kadındı."

"Kadın ha! Sanırım bu adı işitmiştim – evet."

Gözleri ne kadar da canlı. Tel çerçeveli gözlüklerin ardında, gözlerinde korkunç bir açlık var.

Böylece tanışıyor, böylece konuşuyoruz. Aramızda hem heyecan var hem de tuhaf bir rahatlık; birbirimizi önceden tanıyormuşuz ve yeniden buluşmuşuz hissi, sanki birbirimize olan hislerimizi yeniden canlandırıyoruz. Sonraları Tyrell'ın bu konuşmayı bir süredir planladığını öğreneceğim. *Tiptree,* kuşkusuz tanışmamızın bir vesilesi. Tiptree ile ilgilenen her okuyucu, "James Tiptree Jr."ın 1950'lerde büyük ölçüde özgün eserler yazmış bir bilimkurgu yazarının takma ismi olduğunu bilir. Ama Barnegat'ın ufak kütüphanesinde raflarımızda yer alan Tiptree'nin birkaç kitabını gerçekten okumuş olan ve kitap ödünç verme bankosunda diğer sürekli müşterilerle ilgilenirken, bu kitapları Tyrell ile tartışabilecek tek kütüphaneci ben olduğumdan, Tyrell'ın sorusu kurnazca seçilmiş.

Kütüphanecilik Okulu'ndan mezun olduktan sonra, son iki yıldır çalıştığım –*Kitap Ödünç Verme Bankosu*'nda, *Referans, Çocuklar ve Genç Yetişkinler* bölümlerinde– Barnegat Halk Kütüphanesi'nde, ziyaretçilerimizin benimle bu şekilde söyleşmesi sık rastlanan bir durum; insanların benimle kendileri arasında bir tür bağ kurmayı ümit etmesi sık rastlanan bir durum ve ben bunu itici buluyorum. İnsanlar ne tuhaf bir ciddiyetle bakıyorlar *Jane Erdley*'ye – nasıl bir *saygıyla* konuşuyorlar onunla – sanki Barnegat'in en genç kütüphane personeli en kırılgan kristalden oluşmuş; et, kan ve kemikten değil; ya da gözlerinizin önünde kurbanını eriten korkunç bir hastalıktan mustarip biri ve ela gözleriyle, sadece saç diplerindeki gözyaşı taneleri büyüklüğündeki minicik yara izleri dışında pürüzsüz olan cildiyle, kıvırcık, kızıl kahve saçlarıyla, müslin bluzları altından ancak fark edilen sağlam pazıları ve

biçimli omuz kaslarıyla, boynu açık ipek gömlekleri ve dökümlü, örgü üstlükleriyle yirmi altı yaşında sağlıklı bir genç kadın –kırk sekiz kilo, bir elli sekiz boy– değil. Diğer kadın kütüphaneciler gibi pantolon giymemi bekleyebilirsiniz; ama ben eteği tercih ediyorum. Klasik kıyafetler satan mağazalardan kadife, saten, ipek elbiseler ve şallardan oluşan ufak ama çarpıcı bir gardrop oluşturdum. Kış aylarında şık deri botlar giyiyorum kesinlikle. Sıcak havalarda da kısa etekler: neden olmasın?

James Tiptree Jr.'ın gizemli ve eğlenceli kurgusu hakkında benimle söyleşirken dirseklerini bankoya dayamış, yıpranmış, balıksırtı desenli bir ceket giymiş olan adama özellikle bakmıyorum. Kitap çıkışlarını yapmaya o kadar alışkınım ki –kütüphanedeki görevlerimin çoğu gibi düşünmeyi gerektirmeyen bir iş; bu nedenle keyifli ve rahatlatıcı– bir ziyaretçiye hizmet ederken diğeriyle sohbet edebilirim. Gerçi bu adamın bana nasıl baktığını, parmaklarının arasında ufak bir nesneyi –araba anahtarları mı?– sanki zar gibi, takıntılı bir şekilde evirip çevirdiğini algılıyor, adamın huzursuzluğunu hissedebiliyorum, dikkatim dağılıyor ve ona tüm dikkatimi vermeyi bırakıyorum. Sonunda kendi kendini şaşırtıp benimle konuşacak cesareti buluyor. Belli ki içe kapanık bir adam – belki utangaç değil ama ketum, ihtiyatlı; hakkında *özel bir insan* denilen türden ve şimdi hem korkusuz hem de ümitsiz hissediyor; zamanımı alan diğer kütüphane müdavimlerine kızgın.

Adamın gözlerindeki o hastalıklı-boğucu bakış – bunu kabul etmek beni utandırıyor.

Bu beni isteyen biri. Çok fena isteyen.

Uzaklaştığında ardından bakmıyorum – kitap çıkışlarını yaparken oldukça meşgulüm. Kütüphaneden çıktığını sanıyorum, ama hayır; birkaç dakika sonra öndeki lobide ortaya çıkıyor, ilkokul öğrencilerinin kâğıttan yapılma dinozor maket-

lerinin, çok satan bahçecilik kitapları ve romantik romanların bulunduğu cam vitrini inceliyor.

Ne tuhaf! Ya da belki çok da tuhaf değil.

Dönüp bana bakmıyor. Bakmamaya kararlı. Ama sonunda kırılıyor, farkına varmış gibi karşılamadığım, kaçamak bir bakış atıyor.

Bana bakma. Bana bakmamaya çalış.

Git buradan. Evine git. Midemi bulandırıyorsun!

Çok şey midemi bulandırıyor. Uzun bir süre kendimi ***kutsanmış*** gibi görmeye teşvik edildim; zira ***çok daha kötü şeyler olabilirdi***, kuşkusuz. Ama son yıllarda, hayır!

Rutgers'deki Kütüphanecilik Okulu'ndan mezun olduğumdan beri. Sayıları çok olmamakla birlikte, benim gibi olanlara (benim sadece bir örneği ve hiç de aşırı olmayan bir örneği olduğum *engellilere* ait geniş çaplı ve değişken alt türler) ender rastlanılmayan üniversite ortamında ayrıcalıklı bir kişi olduğum öğrencilik hayatımı geride bırakmam gerektiğinden beri.

Hüzünlü yüzlerinize ve bana dikilen gözlerinize, *Lanet olası acımanızı gerçekten acınası halde olanlara saklayın, bana değil,* demek istiyorum.

Kızdığım şey şu: Motorlu bir aracı, şüphesiz fiziksel engelime yönelik mekanik ayarlamalar eşliğinde kullanacak şekilde eğitilmeme karşın, bana ehliyet vermeyen New Jersey Eyaleti Motorlu Taşıtlar Dairesi tarafından araba kullanmam yasaklandı. Bu ne saçma bir şey ve ne kadar adaletsiz! New Jersey'de iki bacağı ve yarım beyni olan her ahmak ehliyet alabilirken! Bu nedenle birlikte çalıştığım insanların beni arabayla getirip götürme tekliflerine ya da kıyıya inen otobüse bağımlıyım.

Barnegat'ta çalışmaya başladıktan sonraki ilk birkaç ay, benim gibi kuzeye doğru beş kilometre mesafedeki Shore

Island'da yaşayan bir başka kütüphaneci ile gidip geldim. Ta ki bir gün kadının çok meraklı olduğu fazlasıyla aşikâr bir hal alana dek. Benimle çok fazla *ilgiliydi.* Bu nedenle artık sahile inen otobüse biniyorum. Artık ağırlıklı olarak işe gidip gelen siyahilerle –Afro-Amerikalılar, Latin Amerikalılar– yolculuk ediyorum; çoğu çocuk bakıcısı, temizlikçi ve çeşitli gündelik işlerde çalışan insanlar. Bu durum, kütüphanede adeta skandala neden oldu; meslektaşlarım arkamdan üzüntüyle konuşuyor. *Jane neden ona yardım etmemize izin vermiyor? Keşke Jane ona yardım etmemize izin verse!* Yüzlerine karşı hiç düşmanca davranmıyorum; aslında istediğimde çok da arkadaşça davranıyorum. Ama otobüs durağı kütüphaneye tek bir bloktan daha kısa uzaklıkta. Shore Island'daki (kiralık) dairemden (dubleks, zemin kat) Barnegat'a otobüs mesafesi de beş kilometreden az; Barnegat'tan güneye ilerlerseniz, bir beş kilometre daha gidince Lake View'a varırsınız ve Jersey sahili boyunca ilerleyerek –yazın nüfusun çok yoğun, kışın ise seyrek olduğu– yetmiş kilometre sonra Atlantic City'ye ulaşırsınız.

Evet, Jersey sahiline taşındıktan sonra otobüsle Atlantic City'ye gittim.

Evet, yalnız gittim.

Kuşkusuz, ailem bunu onaylamıyor. *Kuşkusuz,* özellikle sakat kızı için endişelenen ve öfkelenen annem.

Bir arkadaşınla birlikte gidebilecekken, ne demeye toplu taşıma aracına biniyorsun, diye soruyor.

Arkadaş değil, diyorum. Birlikte çalıştığım biri.

Tamam, *birlikte çalıştığın biri* olsun! Ama Highland Park'ta bizimle yaşayabilecekken neden Jersey sahilinde tek başına yaşıyorsun?

(Highland Park, New Brunswick'te, babamın mühendislik dersleri verdiği Rutgers Üniversitesi kampusundan çok da uzak olmayan son derece hoş bir orta sınıf banliyösü.)

Çünkü ben ne istersem onu yaparım. Sizin benim yapmamı istediğinizi değil.

Annem ve ben birbirimize yakın değiliz. Ve bu nedenle ona, yabancıların bana şaşırmış (şok olmuş) gözlerle, anlayış gösterilecek ya da acınacak ya da tiksinti duyulacak bir nesneymişim gibi bakmalarından (önce tesadüf eseri, sonra ise bilerek) ne kadar hoşlandığımı söylemeyeceğim. *İki normal bacağınız, ayağınız olduğu için suçluluk duymanıza neden olmayı seviyorum. Engelsiz olduğunuz, engelli olmadığınız için. Yüzünüzü başka tarafa kaçırmadığınızın ve bir bütün olan, Tanrı'nın kutsamış olduğu sizlerden onarılmaz bir biçimde beni farklı kılan eksiğimi görmek üzere bedenimin alt kısmına bakmadığınızın altını çizmek için gözlerinizi gözlerime dikerek yüzüme baktığınızda.*

Şimdi, içerisi kararmış kütüphanenin arka tarafında bekliyor.

Sadece Kütüphane Personeli için ayrılmış otopark alanında – bekliyor.

Sonra, *Gitmek istedim. Ama yapamadım,* diyecek.

Neden, biliyor musun Jane? diye soracak. *Neden gidemedim, biliyor musun?*

Akşam 6.20'de kütüphanenin arkasındaki otopark alanında sadece tek bir araç kalmış; bir steyşın araba. Onun olmalı. Çıkmak için hazırlanırken acele etmedim. Çünkü onun orada olacağını biliyorum: Kabullenmeyi istesem de istemesem de, aramızda şimdiden bir bağ kuruldu bile.

Sahneye çıkmaya hazırlanan ve senaryodan emin olmayan -kendisine ne söylenileceğinden emin olmayan- bir aktris gibi. Şimdi gökyüzü kararmış. Bulutlar yoğunlaşıyor. Winslow Homer'ın bir suluboya çalışması gibi, geceye ve unutulmuşluğa doğru kayan ağır, yoğun bulutların içindeki gökyü-

zünün solgun, melankolik bir güzelliği var. Kaldırımda uzun Jersey kışının kiriyle lekelenmiş kardan şeritler uzanıyor; ama bu saatte kusurlar zar zor gözükür. Uzun, koyu renkli ve askeri model bir kaban giyiyorum, etekleri bol bol sallanıyor ve düğmeleri açık; East Shore alışveriş merkezinde bir yılbaşı sonrası indiriminde satın alınmış, şık, pahalı, markalı bir kaban. Yüzüm taş gibi ve sakin ve aslında çok huzursuzum, arka kapıyı *Girilmez – Sadece Kütüphane Personeli* uyarısının dışına doğru iterken çok heyecanlıyım ve balıksırtı desenli ceketli adam, sanki ben yardım istermişim gibi, hemen kapıyı tutmaya ve onu daha da açmaya davranıyor. Heyecanlı bir sesle, "Size yardım edebilir miyim, Bayan Erdley?" diyor. "Kapıyı tutayım."

"Teşekkür ederim – ama hayır. Kapıyı kendim tutabilirim."

"O zaman izin verin, çantanızı taşıyayım."

"Hayır, çantamı kendim taşıyabilirim."

Koltuk değneklerimin üzerinde güçlüyüm, becerikliyim – spor salonundaki bir kız gibi *bacaklarımı havaya* savurabiliyorum! Koltuk değneklerimin üzerinde öyle inatçı ve insafsız bir yetkinlik sergiliyorum ki sizin yetenekleriniz yolda kalır.

Hayır, diyorum ona. Ve yine *hayır*. Neredeyse gülüyorum; kahkahamın sesi irkiltici, tiz, kırılan bir camın sesini andırıyor. Kütüphanede o kadar nazik, ciddi ve düzgün davranan tüvit ceketli adamın bu kösnül küstahlığı beni şaşırtıyor. Yakınlarda kimse yok –tanık yok– üzerime gelebilir, benden beş on santimetre daha uzun – boyu ve erkeksi hâkimiyetiyle beni zorlayabilir. İnadına ve şefkatle, deri çantamı yakalıyor, askısını omzumdan çekip çıkararak kendi omzuna takıyor.

"Evet. Bu oldukça ağır. Bunu ben taşıyabilirim."

Omuz çantasıyla uğraşamam – adamla çatışmaya girmek istemiyorum. Tuhaf bir biçimde birlikte yürüyoruz; sanki

hiçbirimiz kendi adımından emin değil. Kaldırım ıslak, buzlu – koltuk değneklerim ayak bağı, engelleyici, koltuk değneklerim bir tür silah ve bu beni güldürüyor; çok çirkin ve hantallar ve her iki değneğim ve onu ürkütse de bir yandan da açıkça büyüleyen, daha aşağıdaki protez uzuvlarımla, bu adam beni nasıl ele geçireceğinden emin değil. Duruma ve adama gülmekten başka bir şey gelmiyor elimden; o da gülmeye çalışıyor, ama tedirgin, mahcup olmuş, beni yatıştırmak için dirseğimi tutmaya cesaret ediyor.

"Bayan Erdley – belki sizi taşımam gerek? Bu kaldırım tamamen buz..."

"Hayır. Beni taşıyamazsınız."

"Evet. Sanırım yapmalıyım."

"Hayır. Komik olmayın."

"Arabanız nerede?"

"Arabam yok."

"Arabanız yok mu?"

"Hayır, dedim ya. Lütfen beni rahat bırakın."

"Fakat... Eve nasıl gideceksiniz?"

"Eve gittiğimi nereden biliyorsunuz?"

"Pekâlâ, nereye gidiyorsanız, oraya nasıl gideceksiniz?"

"Buraya nasıl geldiysem."

"Bayan Erdley, nasıl geldiniz?"

"Sanırım bu beni ilgilendirir."

"Lütfen bana söyleyin, nasıl? Eve yürümeyeceksiniz, değil mi?"

"Yürürsem ne olmuş?"

"Peki, yürüyecek misiniz?"

"Hayır. Yürümeyeceğim."

"O halde nereye gidiyorsunuz?"

"Otobüse bineceğim."

"Otobüse mi? Hayır. Ben sizi götürürüm."

"Nerede yaşadığımı nereden biliyorsunuz?"
"Sizi ben götüreceğim."

Bizim gibi insanlar nasıl karşılaşır.

Bana ismini söylüyor: *Tyrell Beckmann.*
İsmimi biliyor: *Jane Erdley.*
Otuz yedi yıl önce bu ay Barnegat Sound'da doğmuş. Yetişkin yaşamının büyük bir bölümünü uzakta geçirmiş ve "aile ve iş nedenleriyle" henüz geri dönmüş.
Karısı ve iki küçük kızı var.
Duygusuzca ve Tanrı'nın bir buyruğunu kabullenmenin metanetli bir yansıması gibi, *Karım, iki küçük kızım*, diyor.
Bir mucize. Ya da bir doğal felaket.
Bana ciddiyetle içini döküyor. "Geçen sonbahar babam öldükten sonra, ailem Barnegat'a dönmem ve aile işinde –'Beckmann ve Oğulları'– erkek kardeşlerimle çalışmam için baskı yaptı. Bu konuda konuşmasam daha iyi, Jane! Üniversitede bilgisayar kursuna yazıldım – bana yabancı olan her şeye sanki bir mıknatısmışım gibi çekiliyorum. Akşamları evden çıkmak için de iyi bir bahaneydi bu. Kütüphaneye gelene kadar. Seni görene kadar."
Nefesi soğuktan buğu yapıyor. Ondan geri almamam ve yanımda rahatça, engellenmeden yürüyebilmek için kurnaz bir şekilde, ağır omuz çantamı sol tarafına geçirmiş.
Şaşırtıcı bir şey: adamın uzun bacaklarıyla yürüyüş hızı benim koltuk değneklerim üzerinde yürüyüş hızımla örtüşüyor. *Engelime* karşın normalde başka insanlardan, özellikle de uygun olmayan ayakkabılar giymiş kadınlardan, biraz daha hızlı yürürüm. Bana gülerek, *Jane! Tanrı aşkına bekle!* diye yalvarmaları beni gülümsetir; ama Tyrell Beckmann bana rahatlıkla ayak uydurabiliyor. Ancak bacak koordinasyonu çok iyi gö-

zükmüyor; sanki bir bacağı diğerinden kısaymış ya da dizleri ağrıyormuş gibi. Yürürken kafası yırtıcı bir kuşunki gibi aşağı yukarı sallanıyor. Alnı düşüncelerinin yoğunluğu ile kırışık ve ağız köşeleri, şaşırdığı ve çocuksu bir gülümseyişle irkildiği anlar hariç, aşağıya doğru kıvrılmış.

Şimdiden şunu düşünerek kendimle gurur duyuyorum: *bu adamı gülümseteceğim. Güç bende.*

Birlikte yürürken, genellikle Tyrell konuşuyor. Uzun süredir konuşmaktan alıkonulmuş bir adam gibi, çocukken kütüphaneden nasıl kitap aldığını, çocuk odasını ne kadar sevdiğini ve raflardaki hemen her şeyi nasıl okuduğunu anlatıyor. Çocukluğundan beri okuduğu ve en çok beğendiği yazarları – Ray Bradbury, Rudyard Kipling, Jack London (*Vahşetin Çağrısı*) Isaac Asimov, Philip K. Dick ve sonra lise çağlarında okuduğu Henry David Thoreau, Jorge Luis Borges, Italo Calvino, Dostoyevski'yi (devasa uzun romanlarını değil de *Yeraltından Notlar*'ı)... "Mistik kafalı" bir yeniyetme olarak insanın evrenle bir olduğu inancını taşıyan Upanişad ve Vedanta öğretisini benimsemişti. Yirmilerinde genç bir erkek olarak ise Søren Kierkegaard ve Edmund Husserl okumuş, belli belirsiz, bir tür Protestan-varoluşçu rahip olma isteğiyle kaydolduğu Birlik Teoloji Seminerleri'nde, bir zamanlar üniversitenin öğretim kadrosunda yer alan ve etkileri onlarca yıl sonra devam eden teolog Paul Tillich'in büyüsüne kapılmıştı.

Tillich Hıristiyan'dı, diyor Tyrell, onun için Hıristiyanlık, ***kodlanmış*** olan bir din değildi, ***yaşamın kendisiydi, canlıydı.*** Demek ki Tyrell, İsa'ya da Tanrı'ya da inanmakta zorlanmasına karşın ilkesel olarak Hıristiyan.

"Onları meyveleriyle tanıyacaksın, kökleriyle değil."

Ne güzel sözler! Bunların İncil'den –Eski ya da Yeni Ahit'ten– olup olmadığını merak ediyorum.

Tyrell'e bu sözlerin şu anlama mı geldiğini soruyorum: İnsanların ne *yaptıkları* önemlidir, ne *oldukları* ya da ne şekilde *doğdukları* değil? Ve Tyrell beceriksizce, heyecanla elimi sıkıyor; parmaklarım koltuk değneklerimi sıkıca kavrıyor. "Evet Jane. Aynen bu anlama geliyor."

Bana *Jane* dedi. Eli elimin üzerinde kalıyor, sanki beni ya da kendisini yatıştırmak ister gibi.

Hava kararmıştı, neredeyse akşam olacaktı. Otobüs durağına yürümedik; ama sanki karşılıklı hemfikir olmuşçasına, kütüphanenin otoparkının arkasındaki uzun sazlar, kumul otları ve cılız yaban gülleri arasındaki patikadan, geniş, sert deniz kabuklarıyla örtülü kumsala indik, sert bir rüzgâr yüzümüzü ve giysilerimizi kamçılıyor. İşte Atlantik Okyanusu, pürüzlü kayrak renginde dalgalardan örülmüş hareketli duvarlar gibi önümüzde uzanıyor; bunlar aynen Winslow Homer'ın, daha kuzeyde, Maine sahilinde, büyük bir titizlikle ve saplantıyla çizdiği dalgalar ve bu dalgalardaki, bizi silip süpürmek, yutmak isteyen o vahşi istek.

Tyrell titrediğimi görüyor. Tyrell bana yaslanıyor, kolunu omuzlarıma atıyor. Birlikte ne kadar beceriksizce yürüyoruz! Bir adam, bir kadın ve bir çift koltuk değneği.

Ona neden teoloji seminerinden çıktığını soruyorum. Ümitsiz olduğunu, ne Tanrı'ya ne de başkalarına inanırken, ümitsizce "Tanrı'ya adanmış bir adam" olmak istediğini –başkalarına yardım etmek için– ve en sonunda ümitsizliğinin kendisine yardım etmekle alakalı olduğunu fark ederek ayrıldığını söylüyor. New York City'de 113. Cadde'de tek bir odada tek başına yaşarken –Barnegat Sound'daki ailesiyle ilişkilerini kopardığından– bazen günlerce kimseyle konuşmadığı oluyor – Columbia Üniversitesi'nde gece derslerine katılıyor – dünyevi derslerde, psikolojide ve dilbilimde huzur buluyor – "ikizlerin gizli dili" üzerine araştırma yapıyor – "ikiz olmanın sosyal ya-

pısı" ve "ikizlerin psişik ontolojisi" – ve bunun dünyada nasıl karşılandığı üzerine.

"Bazı ilkel kültürlerde ikizler kutsaldır. Diğerlerinde ise şeytanidir ve yok edilmelidir."

"Neden?"

"Neden mi? Kimse nedenini bilmiyor."

Çoğu utangaç insan gibi, Tyrell bir kez konuşmaya başladıktan sonra susmak bilmiyor. İkizler konusundan seminerdeyken üzerinde çalıştığı –"söküme uğrattığı"– Tevrat'a; Tanrı tarafından seçilmiş olduklarına ve bu nedenle kaderlerinin Tanrı'nın onlar için seçtiği kader olduğu fikrine adanmış bir antik topluma dair, çiğ, yaratıcı, ilkel, muhteşem bir güzellikte ve ürkütücülükteki ve asla tesadüfi anlamlar taşımayan yazıların özetine atlıyordu.

"Temel olarak, iki tip varlık felsefesi vardır: tesedüfi olan ve zorunlu olan. Birinde özgürüz, diğerinde ise kaderimiz çizilmiş."

"Öyle miyiz? Kendinden çok emin konuşuyorsun."

"Jane, lütfen bana gülme."

"Ama niçin bana bunları anlatıyorsun? Seni tanımıyorum bile."

"Tabii ki beni tanıyorsun Jane?"

"Hayır!"

"Ve bunları niçin sana anlattığımı biliyorsun, Jane."

"Niçin?"

"Çünkü biz ikiziz, Jane."

"İkizmiş! Komik olma."

Adamın soğukkanlılığı beni ürkütüyor. Ciddi konuşması. Üstelik rüzgâr yüzümüze çarpar, gözlerimizi yaşartırken. *Deli bu adam,* diye düşünmek istiyorum. *Bu delilik.*

"İkiziz biz: ruhlarımızda. Bunu biliyorsun."

"Böyle bir şey bildiğim yok benim."

"Evet. Bunu biliyorsun, Jane. Bu benim için evrendeki her türlü mistik aynılıktan daha net. Sadece – biz. Biz biriz."

"Biriz ha! Bu çok..."

Saçma, delice, demek istiyorum. Ama bunun yerine sesim canlılığını yitiriyor. Bir titreme nöbetine kapılıyorum ve Tyrell kolumu dirseğimden yakalıyor; parmaklarının kuvvetini kabanımın içinde hissediyorum.

Çevremizden kopmuş bir şekilde, kış vakti sahilde yürüyoruz. İki kilometre? Ya da üç? Geri dönüyor ve kabuklarla kaplı sahilde kendi adımlarımızı izliyoruz.

Adamın ağır ayak izleri, benim daha ufak ayak izlerim ve koltuk değneklerimin kesik şeklinde bıraktığı izler.

Bu ayak izlerine bakarak bizi kimse tanıyamaz. Kimse hakkımızda tahminde bulunamaz.

Kışın sahile fırtınayla sürüklenen molozlar vurmuş. Piton büyüklüğünde deniz suyu kıvrımları, donmuş ve tortulanmış okyanus köpüklerinden oluşan şeritler salyayı ya da erkek menisini andırıyor. Bulut yığınındaki bir yırtıktan, göz kırpan bir deliye benzeyen solgun pırıltılı ay gözüküyor.

Bir dahaki sefere sorduğunda, *Evet,* diyeceğim. *Beni taşıyabilirsin.*

Birlikte nasıl da kusursuz olduğumuzu kimse anlayamaz.

Bacaklarımdan geriye kalanlarla kalçalarının aşağısındaki boşluk nasıl da örtüşüyor.

Soluk tenim, bacaklarımdan geriye kalanlar üzerindeki en gizemli tenim öyle yumuşak ki, bu tene değen bir adam sanki haşlanmışçasına inler Oh! Tanrım.

Böyle şeyler nasıl oluyor, diye soracaksınız ve yanıtım şu: *Çabucak!*

Bunlar, Barnegat'taki Jersey Sahili'nde kışın son haftaları, baharın ilk günleriydi. Bunlar Tyrell Beckmann'ın hayatıma girdiği haftalar. Çünkü onu engellemenin bir yolu yoktu.

Jane, mükemmelsin. Sana tapıyorum, denerek.

Ben defolu doğdum –"hasarlı"– doğdum. Bedenimde bir şeyler yanlış; bunları benden başka kimse göremez, denerek.

Bu şu demekti: Tyrell sanki aralarında tuhaf bir mesafe varmış gibi yaşıyordu kendi bedeninde. Sanki yürürken bacaklarının hareketlerini ve yanlarda kazık gibi sallanan kollarının hareketlerini koordine edemiyordu. Neredeyse şunu düşünebilirdiniz: *Yanlış bedende yaşayan bir adam bu.*

Kilitteki bir anahtar gibi, onun bedenine sokulmuş, kollarının arasında yatarken, bana içini açıyordu.

O haftalarda Tyrell sık sık kütüphaneye bana geliyordu; bir keresinde ona karısının nerede olduğunu sordum; bana karısının evde olduğunu söyledi ve en uysal alaycı tavrımla benimle olduğu geceler karısının nerede olduğunu merak edip etmediğini sordum ve o da karısının onun üniversitede olduğunu sandığını söyledi ve ben de, ama her gece olmaz ki! dedim; üstelik üniversitede bu kadar da geç saate kalınmaz ve o zaman erkeksi bir kendini beğenmişlikle, "Bilmek istemiyor," dedi.

Bunu işittiğimde, içime bir memnuniyet hissi yayıldı. Tyrell'in karısını düşünmek bir yana, *karı* sözcüğünü hecelemek bile üzüntü veriyordu; ta ki bu adamın evinin hâkimi olduğunu ve muhtemelen evliliğinin, aile yaşamının *onun* çevresinde döndüğünü görene dek.

Her aşk ilişkisinde bir tarafta daha güçlü olan ve diğer tarafta da daha zayıf olan kişi vardır. Seven kişi ve sevilen kişi.

Sevilen ve bu yüzden korkulan.

Bana gelebileceği kadar sık geliyordu. Kütüphanenin kapanmasından yarım saat önce. Ya da kapanışa beş dakika kala, nefes nefese, kızarmış bir yüzle. Bazen Tyrell doğrudan *işten*

geliyordu; bu onun söyleyişiydi, detaylandırmak istemiyordu; sanki aile işinde çalışmak konusu yeterince can sıkıcıydı onun için. Herhangi bir profesyonel gibi, spor bir ceket ya da bir takım, beyaz gömlek ve kravat ve siyah klasik ayakkabılar giyiyordu. Başka zamanlarda fitilli kadife pantolonunu, dirsekleri deri yamalı, balıksırtı desenli tüvit ceketini, tuz lekeli koşu ayakkabılarını giyiyordu.

Asla onu aramadım. Asla bakıp da kitap bankosunda üzerime eğilmiş, gergin gülümseyişli adamı gördüğümde hissettiğim şaşkınlığı ya da hatta (bariz) memnuniyeti ele vermedim.

Avcı vardır ve bir de *av.*

Güç, sandığınız gibi *avcıda* değildir. *Av.*

Elinde aksesuvar olarak bir kitap. Kitap onun bahanesi. Barnegat Halk Kütüphanesi'nde kitap çıkış bankosundaki kütüphaneci tarafından çıkışı yapılacak bir kitap.

"Jane! Merhaba."

Tyrell'in bana, Jane, diye seslenmesi yasak değildi. Pek çok kütüphane üyesi beni tanırdı ve bana *Jane* derdi.

Tyrell'in bana gülümsemesi de yasak değildi. Kütüphanenin tanıdığım her üyesi bana muhtemelen gülümserdi.

Tyrell'in bana insanların arasında dokunması yasaktı. El sıkışmamız bile. Plastik kütüphane kartını iade ederken, parmaklarının benimkilere hafifçe dokunması bile yasaktı. Tyrell'in bana o çiğ, gözü dönmüş bakışlarla bakmasına da izin vermiyordum. Diğerlerinin bizden haberdar olmasından ya da tahmin etmelerinden deli gibi korkuyordum. *Hakkımızda konuşulmasından, fısıldaşılmasından* korkuyordum.

Yine de sabahları erken saatlerde yatağımda –önceki gece adamın terleyen bedeniyle karmakarışık olmuş ve dağılmış yatak örtülerimin arasında– aygın baygın uzanırken, evet, muhtemelen diğerlerinin Tyrell'in benim çevremde dolanıp durduğunu ya da kütüphane kapandığında beni bekliyor ol-

duğunu ya da kışın ıssız sahilde baş başa dolaştığımızı fark ettiklerini düşünmekten çocuksu bir haz duyuyordum. *Jane Erdley ve şu adam – kütüphaneye sık sık gelen ve sürekli onun tepesinde dikilen uzun boylu adam.* Oldukça keskin gözlü kütüphane personeli ve *Jane Erdley*'yi özel projesi haline getirmiş olan şefimiz Bay McCarren.

Burada fiziksel engellileri işe almaya gayret ediyoruz, Bayan Erdley. Bu New Jersey eyaletinin bir kanunu olmadan çok zaman önce bile Barnegat'ta bir kuraldı.

Oh, teşekkür ederim! Bay McCarren; çok – naziksiniz.

Başkalarının bizi merak edebileceği ve hakkımızda dedikodu yapabileceği düşüncesinden hoşlanmıyordum; ama Tyrell'in yüzünde beni arzuladığını açıkça ifade etmesinden hoşlanıyordum. Bu olgun, evli adamın böyle pervasız, umarsız olmasından hoşlanıyordum.

Onun evinin hâkimi olduğunu düşünmek bana sapkın bir keyif veriyordu. Otuz yedi yaşındaydı ve on yaş ya da daha da küçük bir erkeğin gençliği ve zalim saflığını taşıyordu ve erkeksiliğini, cinselliğini karısı olan kadından esirgemesi kadını üzecekti. Kadının dudaklarından tek bir serzeniş hecesi dökülmeyeceğini tahmin ediyordum. Ama kadının incinmişliği, yaralanmışlığı, endişesi büyük olacaktı. Bir kocanın karısını hafife alması doğaldır; çünkü kadın ona aittir, onun için hazır durumdadır ve koca karısını bütünüyle tanımaktadır. Oysa *Jane Erdley* asla tam anlamıyla tanınır olmayacak.

Oh Tanrım! Çok güzel.

Okullu bir kızın kloş ve kısacık, yünlü, kırmızı ekose eteğinin altındaki, okullu bir kızın kırmızı, yüksek bilekli botlarının içindeki beyaz yün çorapların içinde (pahalı ve hantal) protez uzuvlar: pembe, plastik, bayağı ve gülünç alüminyum süslemeli ve bunları çıkarmak, bunları çözmek için, adamın

elleri titriyor ve yüzü arzuyla ya da korkuyla – bizi ikizler gibi birbirimize bağlayacak olan sevişmenin ilk aşaması – seks ve aşkın ilk aşaması.

"Daha önce başkası oldu mu? Yani bunun gibi – bir başkası?"

"Hayır. Kimse olmadı."

"Ben ilk miyim?"

"Evet. İlksin."

Adamın yüzündeki bakışı, gözlerindeki hayranlığı gördüğümde kahkahaya boğuluyorum. Bu kötücül bir kahkaha değil, keyifli ve oyuncu, çocuksu bir kahkaha ve gözümden dökülen yaşlar. Ağlamayan, hatta olmayan uzuvlarının hayalet ağrılarından bile mustarip olmayan *Jane Erdley* için nadir rastlanan bir durum. Adamı dudaklarından, daha önce kimseyi öpmediğim kadar şiddetle öptüm ve, "Sen ilksin ve her zaman öyle kalacaksın," dedim.

Bacaklarımdan kalanlarda zonklayan damarlar, sinir uçları. Bir zamanlar –eski, kaybolmuş yaşamımda– bacaklarım olan şeyler. İnce ve uzun kırmızı damarlar, daha derinden, ete gömülmüş, daha kalın mavi atardamarlar. Bacaklarımdan kalanların sona erdiği, *ampütasyonun* gerçekleştiği noktadaki –kasığımdaki ince, kıvırcık, kırmızı tüylü V şeklinin yaklaşık on beş santim altında– tenim neredeyse şeffaf, lezzetli bir parlaklığa sahip; hiçbir gözeneği olmayan bir cilt bu, bir bebek cildi. Hayranlık içerisinde bu cildi okşamak, onu yalamak istersiniz; öte yandan sadece yumuşak değil, tuhaf bir şekilde sağlam ve dayanıklı – yanardöner, tarif edilemeyecek kadar ürkütücü bir şeyin bir tür ölü derisi, koruyucu dış tabakası.

"Sen de Jane, sen de daima benim ilkim olacaksın."

Shore Island'da steyşın arabasında beni öptü. İlk gece utangaç bir şekilde izin istedi ve onu izleyen gecelerde de

Hayır, dedim, *bu iyi bir fikir değil* ve sonra o ısrar ettikçe, *Peki,* dedim. *Ama sadece bir kez.* Sonunda *Evet* diyeceğimi en başından beri biliyordu.

Shore Island'daki dairemde (ufak ve çok az mobilyası olan) beni *oradan* öptü. Beni soydu, plastik bacaklarımı çıkardı ve beni *oradan* defalarca öptü.

Shore Island'da, bataklık araziye tepeden bakarken: rüzgârda sallanan ve kıvranan iki metrelik sazlar, çürümekte olan nesnelerin tuzlu kokusu ve gün doğumunda alay edercesine ya da uyarırcasına çığlıklar atan martıların, kargaların, bataklık kuşlarının çılgın korosu.

Öpüşerek ve emerek. Yarım saatlere, saatlere dönüşen uzun hezeyanlı dakikalar. Titreyerek ve inleyerek, bacaklarımdan kalan parçaları, bacaklarımın sona erdiği noktadaki yumuşak, bebeksi cildi öperken/emerken o kadar heyecanlıydı ki, kanın penisine hücum edişini hissediyordum. Avucumdaki penisi de kopmuş bir uzuv parçasıydı sanki, hemen dikleşen ve ufalan ve sonra kanla şişen, kan emmiş bir sülük gibi şişen ve kanla setleşen ve sonunda bana muhteşem gözüken körelmiş yumuşak başıyla o arzulu, sert, güdük parça; o kırılgan ve güzel şey –gülünç ama güzel– zira genç kız bacaklarımdan kalmış olan o güdük parçalar gülünç ve çirkin; ama bu adamın gözlerinde onlar güzel, ben güzelim – dişi bedenim, iki yana açılmış, bacaklarımın üst kısımları, kalçalarım, o güdük kalçalarım ve kalçalarımın arasındaki açıklık, nem ve etimin içindeki yarık, acemice titriyor, sıcak, canlı ve arzulu – *Seni sonsuza dek seveceğim, senin gibi biri yok sevgilim, Jane çok güzelsin sevgilim! Seni seviyorum seviyorum seviyorum seviyorum* ve o hezeyan içerisinde *onu* sevdiğimi söylemediğimi anlamamış gibiydi.

Çünkü sevilmek kendi gücünüzden zevk almaktır, bir kayanın üzerinde kıvrılmış, güneşin keyfini çıkaran bir yılan gibi.

Sevmek zayıflıktır. Zayıflığın hakkından gelmek gerek.

"Önce seni başka kadınlarla birlikteyken gördüm. Sanırım onlar iş arkadaşların. Diğer kütüphaneciler. Birlikte kasabaya yürüyordunuz." Holland Sokağı'nda sadece birkaç blok aşağıdaki Barnegat Bulvarı'na, *Wheatsheaf* adındaki, pahalı olmayan çok iyi bir restorana gidiyorduk. "Gülüyordun ve çok güzeldin – eteğinin hemen altında parlayan bağlarınla, koltuk değneklerinle – diğer kadınlar çok – çok – sıradandı ve hantal – onlar sadece *yürüyorlardı*. Sen ışıldıyordun ve sen *uçuyordun*. Parıldayan kızıl saçlarınla, güzel yüzünle sen ışıldıyordun ve beni neredeyse görüyor gibiydin – beni fark ediyor ve gülümsüyor gibiydin –*bana!*– kaldırımda çok yakınımdan geçtin, sana uzanabilirdim, sana dokunabilirdim... bayılacakmışım gibi hissettim, ardından bakakaldım, senin gibi birini hiç görmemiştim – senin yanında tüm diğer kadınlar dümdüz, bacakları hantal, ayakları çirkin. Sana uzanabilirdim ve sana dokunabilirdim...

"Neden bana dokunmadın peki?"

Kollarında gülüyorum. Çok mutluyum. Adamın kollarının arasında, bacaklarımdan geriye kalanlar o özel yere sığacak şekilde kucaklanmış. Göbek çukurumu okşuyor, öpüyor. Minik, çekik gözlü göbek deliğimi. Diliyle. Ve omzum kolunun kıvrımının içine sokulmuş halde. Birbirimize rahatlıkla uyum sağlıyoruz, birlikte büyümüş ağaç kökleri gibi. Ve bu, yıllar içerisinde olmuş bir şey değil, bir anda, bir gecede, sanki bir mucize gibi.

"Çünkü bir kez dokunmak bana yetmezdi. O yüzden."

Jersey sahiline bahar yavaş gelir. Nisanın başında, buzlu yağmurun indirdiği karanlık, öfkeli günler var hâlâ. Şiddetle savrulan kar ve buz taneleri tepetaklak olmuş dev yelkenlile-

re benzeyen kar bulutu filolarına dönüşüyor. Ama her geçen gün fırtınalı gökyüzü bile yavaş yavaş açılıyor, ta ki sonunda, hafta içi kütüphanenin kapanış saati olan akşam saat altıda, kütüphanenin ön bölümündeki geniş çıkma pencereden görünen okyanusun üzerindeki gökyüzü hâlâ aydınlık olana dek. "Jane! Arkadaşın ön bankoda bekliyor."

"Arkadaşım? Arkadaşım mı? Kim?"

Yüzümü ateş bastı. Stres içerisinde gözlerime yaşlar doldu. Demek biliyorlardı, tesadüfen sakat *Jane Erdley*'nin *bir arkadaşı* olduğunu öğrenmiş olmalıydılar; kütüphaneye sık sık gelen uzun boylu, suskun, azıcık daha yaşlı olan adamın Jane Erdley'nin özel arkadaşı olduğunu biliyor olmalıydılar.

Bu, kütüphanenin arka bölümünde, bilgisayarda kitap siparişleri vermekle meşgul olduğum bir gündü. Kitap çıkışı yapılan masada bir başka kütüphaneci görev yapıyordu.

"O – o arkadaşım değil. Akrabam – kuzenim – uzaktan kuzenim – Barnegat Sound'da yaşıyor."

Gözlerimi kadınınkilerden kaçırdım. Sesim kısık, titrek çıktı.

Buna rağmen gülümsüyordum ya da gülümsemeye çalışıyordum. Ani bir gülümseme yüzümü aydınlatıyordu; acınmaya, sempatiye karşı isyankârlıkla. *Bana her ne sunuyorsanız buna ihtiyacım yok.*

Bu rüzgârlı nisan gününde, liseli bir amigo kızınkini andıran, krem renkli yünlü kumaştan pileli bir etek ve ince altın zincirler ve ufak kristal taşlarla süslü, V yaka, koyu kırmızı saten bir bluz giymiştim; ve bacaklarıma, "bacaklarımı" temsil eden her neyse, onlara bakmaya cesaret etseniz, ikiz protezleri, parlak, plastik yapay bacakları ve çelik vidaları ve (ufak) ayaklarımda file çorapları ve siyah rugan "babetlerimi" görebilirdiniz.

Koltuk değneklerim yakınımdaydı. Sanki önemsiz şeylermiş de, kaygısızca kenara atılmış gibi duruyorlardı.

"Şey... Pek hoş, beyefendi birine benziyor. Senden oldukça hoşlandığı da belli."

Kadın kibarca ayıbımı yüzüme vurarak konuşmuştu. Birden titredim. *Biliyor! Hepsi biliyor ve iğreniyorlar.*

Birdenbire benim için her şey çok açıktı. Bu durumda keyif veren bir şey yoktu, sadece paylaşılmış bir tiksinti ve dehşet.

Ve o gece Tyrell'e artık onu görmek istemediğimi söyledim. Bu geceden sonra birbirimizi görmemenin bizim için en iyisi olacağını düşünüyordum. Steyşın arabasıyla, okyanus kıyısındaki otoyolda bizi Shore Island'a götürüyor, sol eliyle direksiyonu sımsıkı tutarken parmaklarının eklemleri bembeyaz parlıyordu; sağ eliyle de sol elimi tutuyor ve parmaklarını üst bacağımda, bacağımdan kalan, plastik proteze bağlanmış canlı etin üzerinde dolaştırıyor, tuhaf, takıntılı bir şekilde eteğimin pilelerini sıkıştırıyor, orta parmağının ucunu göbek deliğime bastırıyordu. Saat 18.30'u geçmiş, ama gün henüz batmamıştı, okyanusun üzerindeki gökkubbe doğuda çürümüş meyve rengindeki bulut şeritleriyle çizgilenmişti, ona yavaşça bunun iyi bir fikir olduğunu düşünmediğimi söyledim – "birbirimizi bu şekilde görmeye devam etmemizin". Ona Barnegat'da insanların hakkımızda konuşmaya başladığını söyledim ve eninde sonunda ailesinin –karısının– de öğreneceğini.

Sesim zayıfladı. Onu üzdüğümün farkındaydım ve araba kullanırken, itiraz etmek için bana dönüp bakamayacağının da.

Ama Tyrell steyşın arabayı anayoldan çıkardı ve mıcır kaplı servis yollarından birine saptı. Bu beklenmedik hareket ürkütücü, cesaret kırıcıydı. Arkamızda kalan anayolda trafik akıyordu; burası ise bodur ağaçların, kum tepeciklerinin ve sağa sola atılmış çöplerin ortasında terk edilmiş bir yerdi ve anayol

gözükmez olduğunda, Tyrell frene bastı, bana döndü, yüzü acıyla gölgelendi. Hoyrat ve ümitsiz elleri bedenimde, ağzı ağzımın üzerinde, aç ve garip bir şekilde soğuk dili ağzımın içindeydi ve ona doğru akan kol ve omuz kaslarımın gücünü hissederek onu kollarımın arasında tuttum, fiziksel kuvvet açısından kendimi onunla karşılaştıramayacağım halde. Yine de, bedenimin gücünü ve esnekliğini kabul etmesi gerekecekti. "Böyle şeyler söyleme, Jane," dedi. "Seni çok seviyorum, Jane, senden başkası yok. Bir başkası yok." Pileli eteğimi sıyırdı ve şimdi elleri protez bacaklarımda, onları kalçalarımdan ayırmaya çalışıyordu beceriksizce ve inliyordu, titriyordu. Bana olan aşkından umutsuzdu ve arabanın yağmurla kirlenmiş ön camında, balmumu rengindeki solgun yarım ay da aynı şekilde titreşiyordu.

Kimse yok, Jane. Sadece sen.
Sadece bu.

Gece, uykusunda çığlık atıyor. Kıvranıyor, titriyor, sarsılıyor ve bu ani şiddetten korkuyorum. Sanki kendini rüyasındaki bir saldırgana karşı savunuyor. Boğazından hayvansı, çiğ çığlıklar yükseliyor, daha önce onda hiç duymadığım bir ses. Zorlukla onu uyandırmayı başarıyorum. Nerede olduğunun farkında değil. Acı çekiyor. Yavaş yavaş sakinleşiyor ve sonunda gülüyor. Gece lambasını yakıyor ve pantolonunun cebini sigara bulmak için beceriksizce karıştırıyor. Bir kâbus gördüğünü söylüyor. Sivri dişli, bodur kafalı, sürüngene benzer "saçma sapan" bir yaratık onu yemeye, yutmaya çalışıyormuş.

Ona sık sık kâbus görüp görmediğini soruyorum ve sinirli bir şekilde, kim bilir ya da kimin umrunda, diyor. "Düşler unutulması gereken enkazlardır."

Sonra, "Rüyamda ikimizin de öldüğünü gördüm," dedi. "Ama çok mutluyduk. *Belki asla doğmayacağız,* dedin bana."

Sonra, nisan başında onu gördüm.

Doğu Sahili Alışveriş Merkezi'nde onu gördüm.

Birdenbire ve hiç hazırlıksız, Tyrell Beckmann'ı ve ailesini.

Kuvvetli ve tam bacakları üzerinde. Alışveriş merkezinin ortasındaki açıklıkta bu yabancılara yaklaştım ve içlerinden erkek olanın, *koca ve baba* olanın, nasıl sevgilim olan Tyrell'e dönüştüğünü gördüm. Nasıl bir şoktu bu! Ne çirkin bir sürpriz. Yine de yarım saniyede, bir kalp atımı süresinde kendimi toparladım ve derhal kendime gelerek, kollarımın altında yüzgeçlerim ya da kanatlarım gibi kavradığım koltuk değneklerim ve işe yaramaz, göstermelik yapay bacaklarımla uçarak yanlarından geçtim – *Jane Erdley* bir ok kadar hızlı gidebilir, yaralı bir hayvan gibi, böyle zamanlarda adeta adrenalin pompalanmışçasına.

Yüzü. Koltuk değneklerimin üzerinde karşıya bakarak, onları görmezden gelerek uçarken, şaşkınlıkla bulanıklaşmış yüzü. Tyrell, karısı ve iki kızının yanından uçarak, saniyeler içerisinde geçmiştim. Kızlardan küçük olanı parmaklarını emerek annesine mırıldanıyordu: *Ohhh, o kadına ne olmuş – canı acımış mı?*

Yanındaki, daha büyük, on on bir yaşında, daha etli butlu ve annesine benzer olanı yüzünü buruşturdu ve arkamdan bön bön baktı.

Ohhh, sakat mı o? Bacakları yok mu? Ihhh, ne çirkin!

Ama ben geçmiştim bile yanlarından, görmeden. Geriye tek bir bakış atmadan.

Derhal alışveriş merkezinden ayrıldım. Hemen yaralarımı sarmak ve daha fazla aşağılanmamak için geri çekildim. Otobüsle Shore Island'a dönerken çılgına dönmüş beynim

bu sahneyi yeniden canlandırıyordu gözlerimin önünde. Taze bir yarayı tırnakla oyarcasına, ümitsiz ve öfkeli, sahneyi tekrar tekrar canlandırıyordu gözlerimin önünde.

Suçlu sevgilimin yüzüne takılmayı istemedim. Çünkü o an belli ki Tyrell *benim sevgilim değildi.* Adam ailesine bağlıydı – karısına, kızlarına. O şok olmuş yüzde ve paniğe kapılmış gözlerde, Jane Erdley'ye duyulan bir aşk falan yoktu. Sadece şaşkın bir fark ediş ve tanınmanın, ortaya çıkmanın verdiği ödlekçe korku. Bunun yerine, karısına odaklandım – karısının adını bilmiyordum. Tyrell bana adını söylememişti. Otuzlu yaşlarının sonlarında, belki de daha yaşlı, sağlam vücutlu dinç bir kadın. Ay gibi yuvarlak, dolgun ve canlı yanaklara sahip yüzünün gerisine doğru, belli bir stili olmaksızın taranmış kahverengi saçlar, hödük kızınınkinin aksine, sanki buğulu bakan, dalgın gözler. Çarpıcı bir kadın değildi, ama daha gençken çekici biri olduğunu tahmin edebilirdiniz. Şimdiyse gıdısı sarkmış, çenesi yağlanmış. Görüntüsünde bir *yetkinlik, yeterlilik* var ama bir yandan da hafif bir kaygı, korku – etli dişi bedeninde bir yorgunluk – iki çocuğun eziyet ettiği – küçüğü huysuzlanıyor ve kolunu çekiştiriyor – artık genç sayılmayan bir anne ve kocası – bir prens olan kocası, fitilli kadife pantolonu, spor kazağı ve koşu ayakkabılarıyla ailesinden birkaç adım ileride yürüyor ve pahalı elektrikli aletlerin tanıtımını yapan bir tür parlak broşürün sayfalarına çatık kaşlarla göz atıyor. Karının/annenin, kocanın/babanın konumlanışında aile içi dinamiklerini görebiliyordunuz ve bu bana bir teselli gibi geldi. *Kocasını kaybetmekte olduğundan dolayı ihtiyatlı olmaya çalışıyor. Kuşkusuz endişeli ve kızgın. O yaşlandıkça prens kocası genç kalmaya devam ediyor.*

Gördüğüm şuydu: kadının bakışları bana dönüyor, bedenimin alt kısmını, yapay bacaklarımı ve koltuk değneklerimi, onları nasıl beceriyle yönettiğimi inceliyordu. Bunu uzun sü-

redir yaptığımı, kendimi isyankâr bir rahatlıkla ilerlettiğimi anlayabilirsiniz. Kadının küçük bir domuzunkine benzeyen ve seyrek, kahverengi kirpikli gözleri belli belirsiz bir aşağılama ve tiksintiyle kısılmıştı ve o gözlerde bedeni böylesine ıstırap veren bir hasardan mustarip birine yönelik en ufak bir anlayış yoktu; Bayan Tyrell Beckmann olan bu kadın *Tanrı'ya şükür, ben bu halde değilim,* demezdi.

O ok kalbime saplandı.

Küçük kız, yılbaşında ne istersin? Noel Baba'ya söyle!

Bunun çok azını anımsıyorum. Anımsamadığım için bunu asla rüyamda görmüyorum.

On bir yaşımda bacaklarımın dizlerimin üzerinden nasıl kesildiğini ve benden nasıl alındığını ve bir daha asla koşamayacağımı ve hatta koltuk değneklerim olmaksızın, yalpalamadan ve düşmeden yürüyemeyeceğimi ve her iki eksik bacağın görünmeyen bir alev gibi beni yaktığını. Bunun nasıl babacığın hatası olduğunu; çünkü babacığın 4 Temmuz pikniğinde içki içtiğini ve sonra bir torba buz ve altılı soğuk bira almak için yola çıktığını ve en gözde çocuğu Jane'i yanına aldığını, otoyolda günbatımının ve seyreden araçların farlarının solgun bulanıklığında, farları gözü kör eden bir kamyonla kafa kafaya çarpıştığını; belki de babacık direksiyonda uyuduğu için, sarhoş babacığın gözkapakları düştüğü için, nasıl bir anda iki arabanın birlikte devrildiğini ve babacığın arabasının önünün küt bir burun gibi dümdüz olduğunu.

Enkazdan beni zorla çıkardılar. Öyle anlattılar. Bunu hiçbir şekilde anımsamıyorum.

Yüzüm oldukça korunmuş. Cam kesikleri, çürükler ve sıyrıklar hariç. Ama yüzüm parçalanmamış ve yüz kemiklerim kırılmamıştı. Sanki Tanrı alay eder gibiydi: Kırık dökük bir bedenin üzerinde güzel bir kız yüzü.

Bedenimdeki kemiklerin çoğu kırılmış, çatlamış ya da incinmişti. Ama omurgam ve kafatasım hasar görmemişti. Bedenim çürümüş meyve gibi mor ve portakal renkli, büyük, ürkütücü çürüklerle kaplıydı. Her iki bacağım, ayaklarım ve dizlerim ezilmişti. Sadece birkaç kemiğim tek parça kalmıştı. Sağ bacağımın baldırı kopmuştu. Çok kan kaybetmiştim. Kan nakliyle hayatta kalmıştım. Ama ölmüştüm de. Kalbimin bir kereden fazla durduğunu söylediler. Altı saat ameliyatta kaldım; böyle bir travmadan sonra kalp duracaktır. Ama altı saatlik ameliyat çok şey değiştirmedi. Ayak kemiklerimi yitirmiştim, kaslar, etler kopmuştu. Cerrah dizlerimin üstünden bacaklarımı, kalan parçalar aynı uzunlukta olacak şekilde kesti. Sinir uçlarım dağlandı. On iki yaşımdayken protezlerim – protez bacaklarım – takıldı. Ama bunlar hantaldı, iğrençti ve başta onları yönetemiyordum; bunu becerebilmem için aylar, haftalar geçmesi gerekliydi. Bugün akrabalarımı ve aile dostlarımı, benim işitebileceğim şekilde –sanki bu sözcükler zavallı sakat kız için birer hediyeymiş gibi– *Jane harika bir insan, değil mi? Jane çok cesur, değil mi? Jane mucizevi biri, değil mi?* diyecek hale getirecek şekilde plastik bacaklarımı kullanmayı öğrenmem için yıllar geçmesi gerekliydi.

Babam çok utanmıştı. Babam da yaralanmıştı; ama bir daha asla tam olarak dik ve ağrısız yürüyememesine karşın ne bacaklarını ne de bir başka uzvunu kaybetmişti. Kaburgaları kırılmıştı ve göğüs kasları yırtılmıştı. Yatağa uzanamıyor ve alçaltılıp yükseltilebilen hareketli parçaları olan, yumuşak derili özel bir koltuk kullanıyordu; ama sık sık yaralı bir hayvan gibi acı acı bağırıyordu. Ağrı kesici alıyor ve içki içmeye devam ediyordu. Yüzüme bakamıyordu. Utancı o kadar büyüktü ki *Yüksel!* gibi komik bir adı olan protez bacaklarıma bakamıyor ve parkenin üzerinde yürürken koltuk değneklerimin çıkardığı sesi işitmeye dayanamıyordu. Aylarca beni Robert

Wood Johnson'daki kliniğe annem ve teyzem götürüp getirdi. Noel zamanı babam bizden ayrıldıktan sonra, tüm New Jersey'nin en büyük alışveriş merkezi olan Fair Hills'e gittik ve hediyeler aldık. Ben yorulduğumda dinlenmek için durduk ve Noel ağacı üzerindeki ışıklara, canlı süslere baktım. Noel Baba tahtında oturuyordu. Çok yaşlıydım, gözlerim yaşlı bir çocuğun yorgunluk halkalarıyla kaplıydı; ama *Yüksel!* adlı yapay bacaklarımın, demir halkaların ve koltuk değneklerimin üzerinde yaşımdan da ufak bir çocuktum. Asla yaşıtım olan çocuklara yetişemeyecektim; çünkü okula, kendi sınıfıma dönemeyecek ve her zaman onların bir yıl gerisinde kalacaktım. O sırada neredeyse on üç yaşındaydım ama o kadar ufaktım ki on bir, hatta on sanılabilirdim. Kabarık, sahte sakalının ardından Noel Baba bana gülümserken, annem de beni ona doğru itti: " Noel Baba, benim küçük kızım çok cesur bir kız, değil mi? İsmi Jane."

"Hımm – Jane! Merhaba küçük kız. Nasılsın?"

"Jane çok iyi, Noel Baba. Jane çok iyi idare ediyor."

Noel Baba'nın gözleri ilgiyle kısıldı. Sersem, beyaz bıyıklarının altında yanaklarının kızardığı görülebiliyordu. Gelip dizine oturan her çocuğa sorduğu gibi, bana da sormak zorundaydı: "Peki bu yıl Noel'de ne istiyorsun Jane?" Adamın kasıldığını, kendini gerdiğini hissettim. Sakat Jane'in ağzından neler dökülecekti? Annem kolumu sımsıkı tutuyordu – sanki annesi sımsıkı tutmazsa tepetaklak olacak bir bebektim – ve sanki bacaksız, mutsuz bir çocuğu Fair Hills Alışveriş Merkezi'nde Noel Baba'ya getirmekten ve onun Noel Baba'yı yanıtlamasını beklemekten daha doğal bir şey yokmuş gibi gülümsüyordu.

O zaman bile küçük bir çocuk değildim. Noel Baba için üzüldüm. Çatlak, kırık bir bebek sesiyle "Noel'de bir kovboy Barbie bebek istiyorum:"

Babam gönderildi mi yoksa kendi isteğiyle mi gitti, orası kesin değildi. Bir başka eyalete, Minnesota'ya taşınacaktı. Bir süre sonra da Wyoming'e. Annemin ve annemin ailesinin gaddar bir memnuniyetle söylediği gibi *kendini öldüresiye içecekti.*

Annem gitmesinin bir lütuf olduğunu söyledi ve benim de Tanrı tarafından kutsanmış olduğumu, bunu bir gün anlayacağımı.

"Buna neden inanayım?" diye sordum.

Ağzından öfke saçan bir kızdım, bunu gizlemeyi öğrendim.

"Çünkü..." Annem sözcüklerini dikkatle seçti ve gözlerini, tiksinmeden bakabileceği başka bir yerim yokmuş gibi yüzüme dikti. "... Eğer Tanrı Jane'i çok sevmeseydi, zavallı bacaklarını aldığında, onu da öldürebilirdi. Bunu yapabilirdi; ama o bunu yapmadı."

Uzun yıllardır bana babalık eden, Rutgers New Brunswick'te mühendislik hocası olan Bay Erdley benim üvey babam. *Üvey babamı uzun yıllar önce babacığımı sevdiğim gibi seviyorum,* demem bekleniyor benden. Ama bu doğru değil ve bunu demiyorum.

Kitap çıkış bankosunda bir başka kütüphaneci görevliydi ve o uzun gün boyunca arka bölümde bilgisayara kitap siparişlerini girmiştim ve onu düşünmemiştim, Tyrell'i. Tahmin ettiğim gibi, akşamüzeri kütüphaneye nefes nefese, hızla daldığında onu görmedim, o da *Jane Erdley*'yi hiçbir yerde görmedi. Haftasonu beni aramıştı. Yanıtlamadığım telefon mesajları bırakmıştı. Okumadan sildiğim e-postalar yollamıştı. *Bana ihanet etti. Aramızda aşk yok. Aramızda hiçbir şey yok* – parlak kayalar gibi soğuk, katı ve kararlı olan bu sözcükler benim tesellimdi ve sonra koridorda onu gördüm, Tyrell bir-

denbire karşıma çıktı. Koltuk değneklerime dayanarak, sakin ve hareketsiz onu gözlemledim – sevgilim olan, beni sevdiğini iddia eden, ama alışveriş merkezinde beni gördüğünde dehşete kapılan adamı, karısı ve bön bakışlı kızlarının yanında onu ele vermemden korkarak dehşete kapılan sevgilimi.

Sonunda o da beni gördü. Yüzündeki ıstırabı gördüm – aşkının ve pişmanlığının kuvvetini hissettim ve çabucak geri çekilerek kendimi sakladım.

Belki de bitmemiştir. Henüz bitmemiştir, diye düşünerek.

O akşam kütüphaneden ayrıldığımda – diğerleri ile birlikte değil, saat 18.25'te, Tyrell arkada bekliyordu ve benim kapıya yaklaştığımı görünce, ben iterken o da hızla kapıyı çekti ve yakınlarımızda bizi işitebilecek kimse olmamasına karşın sesini alçaltarak, "Jane, seni taşıyabilir miyim?" dedi. "Sadece steyşınıma dek, bırak seni taşıyayım." Bu kez *hayır* demedim.

Onun kollarında kendimi hafif, suçsuz hissediyorum. Kollarım boynunda ve kucaklayışıyla kalçalarım yükseliyor. Koltuk değneklerini, kütüphanenin arka duvarına dayalı bırakıyor. Beni arabaya oturtuyor, emniyet kemerimi bağlıyor ve sonra koltuk değneklerimin yanına gidiyor ve onları kolunun altına alıyor. Tyrell benden beş - on santim daha uzun ve bu nedenle koltuk değneklerim onun için kısa kalıyor; onları kullanırken beceriksiz ve komik bir görünümü var. "Yürürken" bedenini, bacaklarını sanki cansız, işe yaramaz şeylermiş gibi ileri atmak becerisinden yoksun. Ama oldukça komik. İkimiz de gülüyoruz. Sarhoş âşıklar gibi nefes nefese ve hoppaca.

Tyrell koltuk değneklerini steyşın arabanın arka koltuğuna takırdatarak sokuşturuyor. Omuzlarımı, başımı kavrıyor ve yüzümü ellerinin arasına alarak beni öpüyor. Öpüşleri aç, yırtıcı. Onu affetmem için yalvarıyor. Ve en mükemmel silahım

olan seks gücümle iftihar ederek ona diyorum ki: *Evet olabilir. Bu defalık.*

Çıplak bedenlerimiz. Adamın bedeni hayal edebileceğinizden daha ağır, daha kalın. Göğsü neredeyse tüysüz ve olan tüyler solgun, kahverengi, görünür değil sanki. Erkeksi memeleri düz, meme uçları ufak ve sert. Sırtında, adeta bir kanadın üzerindeki gibi tüyden helezonlar dönüyor. Belinde etten fazlalıkların oluşturduğu bir halka. Adam tutkuyla bacaklarımdan kalan parçaların üst kısımlarını, dizlerimin üzerinde bacaklarımın sonlandığı yeri öpüyor, yalıyor. Çok heyecanlı, uyarılmış bir halde, bacaklarımdan kalanları omuzlarına kaldırıyor ve ateş gibi yüzünü onların arasında, her iki tarafa bastırıyor. Dudaklarıyla, dişleriyle ve diliyle yaptıkları neredeyse dayanılmaz geliyor bana. O hezeyanla adını sayıklıyorum, adını haykırıyorum. Tamamen umutsuz, kaybolmuş bir haldeyim. Orgazm anında adam ani, şiddetli bir dalga ile sallanıyor ama dakikalar içinde yine kalçalarımı ve bacaklarımdan kalanları yalamaya, öpmeye ve emmeye başlıyor *Sana âşığım âşığım âşığım, senden başka kimse yok, başka hiçbir şey yok bunun gibi.*

Tyrell'in inandığı gibi, beni ondan başka kimsenin kucağında taşımadığı bir yalan.

Atlantic City'de bu olmuştu. Ama bir kez: Barnegat'a yeni geldiğimde, yalnız ve pervasız bir haftasonunda.

Adam, kuşkusuz, bir yabancıydı. Adamın ıslak gözlerinde aşikâr olan delice, ümitsiz aşkı görmeme karşın ona gerçek ismimi söylemedim; nerede yaşadığımı veya nerede çalıştığımı da. *Yüksel!*'i kullanmadığımda bir çocuk kadar hafif olduğumdan, boyu ve kuvveti ortalamanın altında olan ufak tefek bir erkek bile beni kaldırabilir ve kollarında taşıyabilir.

Bundan bir şey çıkmadı. Çok az şey anımsıyorum; yirmi bir oynanan masaların yakınındaki dinlenme köşesinde buluştuğumuz, parlak ışıklara bürünmüş kumarhane ile otelin ismini bile. Kendi irademle gittiğim bir buluşmaydı bu; ama çok tereddütlüydüm ve yaptığımdan hoşlanmıyordum da. Ve birdenbire, adama bir şey söylemeden bayanlar tuvaletinden sıvışarak geceyi bitirdim. Otobüsle Barnegat'a döndüm.

Dediğim gibi, adam adımı bilmiyordu. Beni bulmak istemişti ama bulamazdı.

Onu terk edeceğini söylüyor. Karısını.

Cesur konuşuyor. Gözüpek. Samimi olduğuna inanıyorsunuz.

Benimle yaşamak istediğini söylüyor. Beni seviyor, birlikte yaşamamız gerektiğini söylüyor...

Sözleri beni şok ediyor, gerçek dışı geliyor. Kalbim hızla, sertçe ve düzensiz atmaya başlıyor. Soğukkanlı konuşuyorum – alçak sesle, onu hafifçe taciz ediyorum – "Onunla evlendiğinde onu da seviyordun – bunu inkâr edemezsin." Tyrell itiraz ediyor: "Hayır. Sanmam." Ve o zaman zalimleşiyorum: "Ne demek 'sanmam'? Karınla sadece evlenmekle kalmadın, iki de çocuk yaptın. Onu seviyor olmalısın." Ve yavaş yavaş, asık bir yüz ifadesiyle konuşuyor: "Tanıştığımızda ben yalnızdım – ümitsizce 'normal' biri olmaya çalışıyordum – Courtney bir şekilde ***karşıma çıktı*** – kalıcı bir ilişki istedi ve ben de onu incitmek istemedim. Artık çok az ortak konumuz var: sadece çocuklar, ev içi meseleler, problemler – gündelik yaşamın ufak ayrıntıları. Sana hissettiklerime benzer bir şey değil. Bizi birbirimize bağlayan şey gibi değil. Courtney iyi, düzgün bir kadın ve benim ilgimi çeken hemen hiçbir özelliği yok. Onu –o düz, sızlanan, incinmiş sesini– dinlemekte zorlanıyorum. Yeni evlendiğimiz sıralarda bile sık sık seks yapmazdık ve şimdi

hiç yapmıyoruz. Biz artık yaşlandık – vaktinden önce yaşlandık. Sadece çocuklar, ev içi meseleler bizi bir arada tutuyor; bir tür tutkal gibi, kirlenmiş, aşınmış bir yapıştırıcı bant gibi. 1950'lerde yaşamış insanlar gibiyiz; o dönemin bir filmini ya da fotoğraflarını düşün: şapkalar, fötr şapkalar giyen, *yetişkin* olmaya kararlı erkeklerin, şapkalar, eldivenler, jartiyerli çoraplar giyen kadınların olduğu. Renkli değil, siyah-beyaz bir fotoğraf. Biz işte onlar gibiyiz. Beni deli eden, Courtney'nin çocuklara beni şikâyet etmesi; üçüncü bir şahıstan söz eder gibi benden bahsediyor ki onları işitebileyim: 'Babanız bizi seviyor mu?' diyor. 'Babanız asla bizi sevdiğini söylemez.'" Sesi tizleşiyor, alaycı bir tona bürünüyor. Erkeksi bir hezeyanın rengine bürünüyor. Bir an sessizleşiyorum, acınası haldeki sevilmeyen kadına karşı duyduğum suçluluk ve anlayışla irkiliyorum.

Sonra kendimi toparlıyorum ve hafif tacizkâr konuşuyorum: "Peki – sen bu zavallı kadına ne cevap veriyorsun?" Tyrell diyor ki: "'Courtney, bunun ne önemi var? Bu kahrolası şey neden bu kadar önemli?' diyorum ona."

Duraksıyor. Nefes nefese. Gözlerinde bıkkın, dürüst bir bakış.

"Bu sadece bir yanlışın içinde yaşayageldiğimin göstergesi, Jane. Seni tanımadan önce yaptıklarımı neden yaptığımı bilmediğimin göstergesi."

Courtney! Kadının ismi beni gülümsetiyor, küçümsüyorum. Ne yapmacık bir isim, düz, sıkıcı, sevilmeyen bir kadın için.

Bizi bitkin düşüren, kalplerimizi zorlayan, cildimizi tahriş eden –tenimin en hassas olduğu yerleri, bacaklarımdan kalan parçaların iç kısımlarını, solgun, yumuşak pamuğumsu göğüs etlerimi– sevişmemizden sonra, ağızlar aralık, titreyerek uyku-

ya dalıyoruz. Adam derin derin, ağır ağır soluyor – yakından, yüzü çarpık gözüküyor. Alnındaki kırışıklıklar ve yüzündeki çizgiler yeryüzündeki erozyonu andırıyor – cildi kaba, sıcak parşömene benzer bir cilt – terle ıslanmış ve keskin bir kokusu olan – yavaş yavaş zayıfladığımı hissediyorum: *Bu adamı sevmek istemiyorum. Ben hiçbir adamı sevemem.* Hâlâ kalçalarım tuhaf bir şekilde ayrık ve adamın bacaklarına karışmış bir halde, huzursuz, titrek bir uykuya dalarken adamın kolları beni sımsıkı sarmış –rahatsız edici bir sıkılıkta– ve tek düşünebildiğim aramızdaki aşk –sanırım bu *aşk*– birlikte atan tek bir atardamar gibi, *Bizler ikiziz. Ruhlarımızda. Birbirimize kaplerimizde bağlıyız*, diye düşündüren.

Sabah, gitmişti.

Sabah, çok erken saatlerde, şafaktan önce. Uykumda bitkin, baygın bir halde uzanırken, ağırlığını yatakta yanı başıma bıraktı, saçlarımı, çıplak omuzlarımı, sırtımı okşayarak ve gitmesi gerektiğini, beni arayacağını söyleyerek. Beni göreceğini –görmeye çalışacağını– söyleyerek. Yaşamında olup biten çok şey var, bir sürü kriz – "Hayatımın merkezindeki kriz sensin, Jane," diyor. "Ama sen tek kriz değilsin." Ve güçlü bacaklarının üzerinde uzaklaşıyor ve ben bir saat ya da daha uzun bir süre enkazın içinde sıkışmış, hareketsiz bir çocuk gibi uzanıyorum – *Yaşıyor muyum? Yoksa... Öldüm mü?* Buna karar vermek için bekliyorum. Sonra doğrularak *Yüksel!* bacaklarıma ve koltuk değneklerime uzanıyorum. Kendimi güne hazırlıyorum ve küf yeşili, eski moda bir elbise içinde, şıkırtılı cam boncuklardan kolyesiyle, *Yüksel!* bacaklarını kaplayan fildişi renkli file çoraplarıyla ve siyah, atkılı rugan ayakkabıları içindeki mütevazı plastik ayaklarıyla Barnegat Kütüphanesi'nin her zaman güvenilir ve profesyonel bir çalışanı olan *Jane Erdley*'e. Bir yandan da, katı bir şekilde bu uzun gün için kendime ta-

limatlar veriyorum –sarhoş babacığın direksiyonda uyuduğu kazadan sonra hep yaptığım gibi– *Dinle, Jane: Yalnızsın. Her zaman yalnız olacaksın. Kimse seni sevmeyecek ve kimse seni arzulamayacak. Eğer aşk ve arzu varsa bile, bu karşı tarafın seni iğrendirecek bir hastalığıdır.*

Paskalya pazarını izleyen pazartesi ailesi ile birlikte olması gerekiyordu – Sound'da ebeveynlerinin evinde büyük bir aile toplantısı gerçekleşti ve bu toplantıda bir miktar gerilim yaşanmış. Bununla ilgili konuşmuyor ve ben de soru sormayacağım. Somurtuyor, düşüncelere dalmış. Nefesinin kokusundan kütüphaneye, beni görmeye gelmesinden önce içki içmiş olduğunu anlayabiliyorum. Bedeninin asla üzerine tam anlamıyla "oturmadığından" – özellikle "yanlış açıya sahip" sol ayağından – yakınıyor. Sadece benimleyken, sevgilisi Jane'in yanındayken, bedeninin tam oturduğunu söylüyor. Birdenbire bana içini döküveriyor: ilkokuldayken bir kız tanımış – hatta onu ilk kez anaokulunda görmüş. Bu kız koltuk değnekleri kullanmak zorundaymış –çocuklar için olanlardan– ve sonra biraz büyüdüğünde, tekerlekli iskemle –yerinde duran, ama zayıflamış, işe yaramaz bacaklarında parlak, çelik halkalar– ama o kadar güzelmiş ki –ve zeki– ismi de *Wendy* –*Wendy Hauserman*– altıncı sınıftayken ailesiyle Barnegat'tan ayrılan bu kız onu büyülemiş ve sonra, on üç yaşındayken, Poconos'taki kampta, kamp direktörünün karısı – uzun boylu, sarışın, güzel bir kadın; asık suratlı, kocaman ağızlı, gri gözlü ve ender gülümseyen –"İsveçli" olduğu söylenirmiş kadının– saçları upuzun ve dümdüzmüş, öyle soluk renkliymiş ki saçları, günbatımında ya da alev ışığında beyaz gibi görünürmüş –adı *Brigit*'miş ve bir bacağı yokmuş– sol bacağı, dizinin altından itibaren –bir kayak kazasından sonra bacağının yarısı kesilmiş– ama kadın gün ışığında, kayalık bir çıkıntının üzerinde biki-

nisiyle uzanırmış ve gözlerini koyu renkli gözlüklerin ardında gizlermiş ve Brigit protez bacağını bazen takarmış, bazen de takmazmış. Bazen Birgit kamptaki oğlan çocuklarına gülümsermiş ve bazen gülümsemezmiş.

"Sonra – seni ilk gördüğümde... Yani seni ilk gördüğümde –kaldırımda, iş arkadaşlarınla– düşündüm ki..."

Nefesimi tutuyor ve adamın kucaklayışının içinde kaskatı kalmamaya çalışıyordum.

Göğüslerimi, karnımı ve kalçalarımı tembel tembel okşuyordu, sanki ne yaptığının farkında değilmiş gibi. Aile evindeki Paskalya yemeğinden bu yana tuhaf, huzursuz bir ruh halinde. Birkaç sigara içti ve bana evimde sigara içip içemeyeceğini sormadı ve ben de ona, *Lütfeni hayır, Sigara dumanının kokusu midemi bulandırıyor,* demedim. Uyuşmuş gibi beni ilk kez gördüğü anın o bildik anısına geri dönüşünü dinliyorum; bunu bana defalarca neredeyse aynı sözcüklerle anlattı. Küçümseme, tiksinti ve sabırsızlıkla dinliyorum ve evimden çıkmaya hazırlanırken ona diyorum ki:

"Belki –lütfen– bir daha buraya gelmemelisin."

Gidiyor. Gitti.

Beni aramıyor. Arıyor.

Bana bir mektup gönderiyor: FedEx'le. Düz beyaz bir zarf, katlanmış, sade, beyaz bir kâğıt.

Sevgili Jane, seni seviyorum!!! Sadece seni.

Bunun farkına varmanı sağlayacağım. Sen de bunu biliyorsun, buna inanıyorum.

Daireme geri dönüyor. Kapıyı çalıyor. Özel bir çalış şekli var, bir tür kodlama. Telefon mesajlarını ya da çılgın e-postalarını yanıtlamadım ve o da arabasıyla Shore Island'a

geldi ve kapımda bekliyor. Onu içeri almaktan başka seçeneğim yok. Kapıyı koltuk değneklerimin üzerinde açıyorum. Tıraşsız, beyaz gömleği buruşuk ve tel çerçeveli (eğrilmiş) gözlüklerinin ardındaki gözlerinde yorgunluk halkalarını görüyorum. Zafer edasıyla konuşuyor: "Onu terk ettim. Bitti. Ona, daha fazla onunla yaşayamayacağımı söyledim. Bir başka kadına âşık olduğumu."

Oda kararıyor. Körler gibi birbirimizi el yordamıyla buluyoruz.

"Hayatımı değiştirebilirim, Jane. Yaşamımın dışarıdan görünümünü. Burada seninle kalabilirim."

Yatakta bacaklarımdan kalan parçaları omuzlarına dayıyor. Teni yanıyor, titriyor. Vahşi, acı çeker gibi – farkına varmadan canımı acıtıyor. Çığlıkları, çabucak unuttuğu kâbuslarındaki haykırışlara benziyor. Tohumunun içime sıçrayışını hissediyorum; erkeğin suyunu, en gizli yaşamını. Genç bir adam değil ve fakat, bedeninin her hücresi beni, dişiyi, benden kalan, bedenimden kalan parçayı, bacakları olmayan ve erkeğe açılmış, bir yara kadar duyarlı olan beni döllemeye çalışıyor. "Birlikte ölebiliriz. Seninle ölmek istiyorum. İkimiz birlikte, sanki rahmin içindeymişiz gibi. Sanki henüz doğmamışız gibi."

Yatak çarşaflarına karışmış bir halde uykuya dalıyoruz. Gece nefes alışıyla uyanıyorum; öfkeyle nefes alıyor ve uykusunda mırıldanıyor. Ağzından öpüyorum onu, nefesi sıcak, nemli, ekşi kokuyor. Dev bir kedi gibi nefesini içime emiyorum. Çeneleri gümüşümsü artıklarla kaplı. El yordamıyla bulduğum penisi titriyor. Kopmuş bir uzva benzeyen penis, bir sümüklüböcek gibi yumuşak ve aksak. Bacaklarımdan kalan parçalardan birini ona sürtüyorum ve elektriklenmeyi hissediyorum; sinir uçları ölü ya da dağlandığı için hissizleşmiş değil, sadece uyuyorlar, bu dokunuşu bekleyerek.

Birlikte ölebiliriz. Seninle ölmek istiyorum. Daha iyi olurdu, ikimiz henüz doğmamış olsak.

Atlantic City'de Trump Kumarhanesi'ndeki –otobüsle tek başına geldiğim– o haftasonu. Cuma gecesi, geniş, pırıl pırıl, kıpır kıpır kumarhaneye girerken, üzerimde, önce boş bakışları, sonra –bazılarının– takılıp kalışını hissediyorum. Balıklarla dolu bir havuzda, tuhaf şekilli bir balığım – "yaralı" bir türüm ben. Ama cuma akşamı kalabalığında yolumu çabucak buluyorum –yirmi bir oynanan masalara doğru– ve tüm duyularım alarm halindeyken, içime şiddetle bir *ümit* doğuyor. Bu akşam için kadife elbiselerimden birini giydim – sivri V yakalı, etekleri fistolu, nefis, koyu kırmızı bir elbise; eteğin ön kısmı, dizlerimi –çelik pırıltılı *Yüksel!* dizlerimi– ortaya çıkarmak için yukarı çekilmiş. Omuzlarımdaki saçlarım fırçalanmış, parlak ve arkadan tosbağa kabuğu tokalarla tutturulmuş, uzun zaman öncesinde ve romantik bir devirde yaşayan okullu bir kız çocuğu gibi. Ve kendimi *Kitap Ödünç Verme Bankosu'ndaki Jane Erdley*'den ayırmak için, bir yenilik olarak, cildim bir geyşanınki gibi bembeyaz pudralanmış, dudaklarım koyu kırmızı bir bataklık gülüne ya da bir yaraya benziyor. Kumarhanenin aynalarında kendi yansımamı gördüm, kendi yansımamdan dehşete kapıldım ve büyülendim: *Oh, bu ben miyim? Babacık şimdi bu haliyle Jane-Jane'*i tanıyacak mı? Yabancıların bana bakış şeklini seviyorum –kendilerini kenara çekişlerini, yanlarından uçarak geçerken bana yol açışlarını– bana saygı duyuyorlar, cuma gecesi, Atlantic City'de tek başına, genç bir kadın, süslenmiş püslenmiş, pürüzsüz bembeyaz, kolunun altında destekleyici plastik koltuk değnekleri ve plastik protezler – eş miktarda saygı ve tiksinmeyle bakıyorlar – ama yirmi bir masasında ben ciddi bir oyuncuyum – eyleme tamamen kendimi kaptırmış

durumdayım – yirmi bir masasındaki krupiye (erkek, otuzlarının ortasında, keskin bakışlı) bana gülümserken gergin ve gözlerime bakmaktan kaçınıyor – sanki beni uyarır gibi ama ben bunun farkında değilim – sarhoş değilim ama dikkatim dağınık – beni izleyenlere aldırış etmiyorum bile – beş fişten geriye sadece iki tane kaldı – her bir fiş 50 dolar değerinde – bir saatten daha kısa bir sürede 350 dolar kaybettim. Yakınlardaki bir masada adamın biri beni dikkatle izliyor – yüzü bulanık – yüzleri hep bulanıktır – saçı kumlu beyaz bulanıklığında – yine de yüzünün yaşlı bir adam yüzü olmadığı izlenimine kapılıyorum – karıncalar gibi bana doğru yavaş yavaş ilerleyen bakışları hissetmek hoşuma gidiyor – karıncaların aksine bu bakışları başımdan savabilirim – ilgisiz tavırlarla, koltuk değneklerimin üzerinde, zarafetle yanlarından geçip gidebilirim – yirmi bir masasında sabırlı davranırsam, bir elinde içkisiyle, diğer elinde gevşekçe tuttuğu fişlerini şıkırdatarak biri yanıma yaklaşacak ve yanıma sokulmak için fırsat kollayacak, Trump Kumarhanesi'nde cuma gecesi saat onda, yalnız gözüken, bu hüzünlü sakat kumarbaz kız için uygun zamanın gelmiş olabileceğini umarak – bir fiş ödünç alıp alamayacağını sorarak – bir ya da iki – kaybettiklerimi yeniden kazanmak için – ***kaybettiklerimi*** düşünürken ***öpücüklerimi*** aklına getirerek – ve yüzüme neşeli bir gülümseme getirmek için – gösterişli, parlak kumarhane salonunda böyle tebessümler bir anda, çakılmış bir çakmak gibi alev alır – bulanık yüzlü adam yaklaşıyor, yaşını almış bir adam ama ***yaşlı bir adam*** değil, yanı başımda ağırbaşlı ve anlayışlı dikiliyor, benim bakış açımdan yirmi bir kartlarımı izliyor, yanımda duran koltuk değneklerimi, cansız ama siyah desenli ince çoraplar içerisindeki gösterişli, ama masanın altında gizlenmiş *Yüksel!* bacaklarımı ve yükselen kartı görüyor ve bir anda beliren kartın üzerindeki sayıları ve eğer kaybediyorsa, ki kuvvetle

muhtemel kaybediyor, kumarbaz kız yüzünü buruşturacak, kıpkırmızı dudaklarını ısıracak ve gözlerini silecek ve işte bu, beyefendinin biraz daha yaklaşarak, kumarhanenin uğultusu içerisinde, mırıltıdan biraz daha yüksek, işitilebilir bir sesle, "Pardon?" diyeceği stratejik andır.

II.

DAYAK

Hâlâ hayatta! Yoğun bakım ünitesinin kapısından, yatağında, komadaki bir bebek gibi beyazlar içinde kundaklanmış halde yatan babamı görebiliyorum ve hâlâ hayatta.

Çok uzun zamandır uzaklardaydım. Çok uzun zaman bir yerlerdeydim; çok uzaklarda.

Yine de, yokluğumda hiçbir şey değişmemiş gibi duruyor. Annem ve diğer iki ziyaretçisi babamın yatağının başucunda duruyorlar. Sırtları bana dönük. Tavırlarından beynindeki ödemin azaltılması için yapılan sabahki ameliyattan bu yana babamın hâlâ "tepkisiz" olduğu anlamını çıkarabilirsiniz; beklenmedik seyirme ve sarsıntılar hariç, hareketsiz. Soluk alıyor, zahmetlice, gürültüyle – bir makine aracılığıyla. Kalp atışları başının üzerindeki bir ekrandan takip ediliyor; bir televizyonunkine benzeyen bu ekranda, düzensiz çizikler ve irmeler civcivlerin cik cik ötüşmesini andıran elektronik bip sesleri eşliğinde akıyor. Babamın yaralı kafası beyaz sargı bezi ile tuhaf bir şekilde sarılı ve üzerinde sanki içerisini görememeniz için birinin zalimce zarar verdiği, tek bir morarmış gözü andıran bir gözetleme deliği göze çarpıyor.

O gün daha erken saatlerde, annem gitmemi istemişti; babamın yanı başında bana yer yoktu. Bunun üzerine üç kat aşağıya, Sparta Memorial Hastanesi'nin birinci katına indim. Burada, solgun floresan ışıklarının altındaki ufak kafeteryanın

yanında ziyaretçiler için küçük bir salon vardı. Ne kadar da iç karartıcı bir yer! Öyle soğuk, öyle kokulu! Temmuz 1959. O kadar uzun zaman önce, bizim gibi insanların kendilerini bu kadar ciddiye alması karşısında gülümsemeniz gerekir – size kızmam; ben sizin yerinizde olsam, gülerdim. *Hepiniz öleceksiniz, bunun tam olarak ne zaman olacağının ne önemi var,* diye düşüneceksiniz. Ama zamanı gelmişti, yeri burasıydı ve babam hâlâ yaşıyordu.

Madelyn! Babana olanları duydum, ne korkunç bir şey, nasıl şok edici. Nasıl şimdi?

Madelyn! Anımsadığın her şeyi anlat bize, her şeyi görmüş olman lazım.

İki buçuk gün önce babam hastaneye kaldırıldığından beri kıyafetlerimi değiştirmemiştim. Babam dövüldüğü sırada üzerimdeki kıyafetlerle uyuyordum. Ranger tişörtü, haki şort, çorapsız spor ayakkabılarım. O öğleden sonra büyükannemi ziyaret etmiştik. Eve dönerken nehir kıyısında düzenlenmiş olan Sparta Blues Festivali'ne uğramıştık ve sonra, Doğu Capitol Caddesi'nde babamın ofisine doğru, babamın deyişiyle, rotamızdan sapmıştık. Şimdi, soyunacak enerjim olmadığından ve gece hastaneden aranırsam –eğer annem beni uyandırır ve, *Acele et! Kalk! Bizi hastaneye çağırıyorlar, baban ölüyor olabilir,* derse– hazır olmak kaygısıyla, yatağımın üzerinde kıvrılarak uyuduğum için, kıyafetlerim kırışıktı ve kokuyordu. Bu ürkütücü telefon henüz gelmemişti; ancak her nefes alışımda kendimi buna hazırlıyordum. On dört yaşındaydım ve kendimi, babasının yaşaması için genç kızın sorgusuz sualsiz belli ayinler yapması ve sınamalardan geçmesini gerektiren zalim peri masallarından birinde bulmuştum. Ve tırnaklarınızın siz farkına varmadan morardığı, ayaktayken bir zombi gibi uykuya dalabileceğiniz ve nasıl olduğunu anlamadan, birdenbire kendinizi yere çökmüş halde bulacağınız bu soğuk yoğun

bakım ünitesinde, babamın yanındayken, bu korkunç haber bizi bitkin uykumuzdan uyandıramazdı; çünkü orada zaten uyanıktık ve hastanedeydik. Annem yumuşak bir sesle babama sesleniyordu: *Harvey? Harvey? Seni seviyorum.* Ben de ısrarla, alçak sesle konuşuyordum: *Babacığım? Babacığım? Ben Madelyn'im.* Çünkü, *Seni seviyorum*, demem mümkün değildi. Bunun nedenini açıklayamazdım; bunu açıklayacak hiçbir söz yoktu. Beni gördüğünüzde şunu düşünürdünüz: *Asık suratlı şey. Tam da iyi bir kız olması gerekirken.* Benim ruh hallerime ve "kişisel görünümüme" karşı, sıradan bir yaklaşımla, son derece duyarlı olan annem, elbiselerimle uyuduğumu ve koktuğumu fark etmişe benzemiyordu; oysa sadece yapışkan ellerimi yıkıyor ve ateş basmış yüzümü, kırmızı çerçeveli gözlüklerimin altındaki domuz bakışlı gözlerimi (aynada domuz bakışlı gözlerimi görmeye dayanamıyordum. Suçluluk dolu gözyaşlarım taşarak akıyor ve tenimi asit gibi yakıyordu) ıslak bir bezle siliyordum. Son iki buçuk gündür, yemek yemek için bir masaya oturamamış ve bunun bir sonucu olarak pek bir şey de yiyememiştim; ama diş etlerim kanayana dek dişlerimi fırçalamıştım.Çünkü dişlerimin arasında bir şey kaldığı hissine dayanamıyordum.

Kimdi o? diye sordular. *Babana bunu kim yaptı?*

Gördüysen anımsamaya çalış. Görmüş olmalısın.

Yoğun bakım ünitesi için geçerli hastane kuralları, hastanenin diğer bölümlerindeki kurallardan farklıydı: Hastanın yanında bir kerede üçten fazla ziyaretçiye izin verilmiyordu. Ve bu nedenle, babamın ağabeyi ve ağabeyinin karısı da onu görmeye geldiğinde, annem benden odayı terk etmemi istedi. Kuşkusuz bu makul bir ricaydı. Kuşkusuz anneme ya da akrabalarıma kızgın değildim. Yine de çabucak uzaklaştım, artık beni ve ailemi tanıyan yoğun bakım hemşirelerinin arkadaşça tebessümlerinden sakınarak. *Bana bakmayın! Lütfen bana*

gülümsemeyin! Beni tanımıyorsunuz. Beni yalnız bırakın. Lobiye inen merdivenleri kullandım, asansörü değil. Yabancılarla birlikte, asansörde sıkışıp kalmaktan korktum, dahası, Harvey Fleet'in kızı olduğumu anlayarak beni tanıyacak, anlayışla elimi tutacak, bana sarılacak biriyle karşılaşmaktan korktum. Onu kaba bir tavırla kendimden uzaklaştıracaktım, yüzüm darmadağın olacak ve sümük gibi parlayan gözyaşlarıyla çirkinleşecekti.

1959'da Sparta Hastanesi ne kadar da küçüktü! Ama o sıralar kimse bunun farkında değil gibiydi.

Ne budala insanlar. Bize kolaylıkla gülebilirsiniz.

Hava, eski bir polaroid fotoğraf gibi, yıpranmış, toprak rengi bir bulutla kaplanmış gibiydi. Hastanede, havayı buzdolabı gibi soğutan bir klima sistemi olmasına karşın, bayatlamış idrarınkini andıran, dışkımsı bir koku daha keskin dezenfektan kokusunun altında çürümüş bir nesne gibi belli belirsiz hissediliyordu. Hastaneye gelen ziyaretçiler ve hastane personeli Edward Hopper'ın bir tablosundaki manken figürler gibi kaskatı ve hantaldılar. Sesleri televizyon karakterlerininki gibi fazlasıyla tiz ve vurguluydu; bir kahkaha işitildiğinde, bu da televizyondaki karakterlerin bayat kahkahalarını andırıyordu. Ben de o figürlerden biriydim kuşkusuz, kırışık giysileriyle kafenin ucundaki bir masada oturan on dört yaşında yalnız bir kız. Yorgunluktan gözlerime iğneler batıyordu, başım ağrıyordu ve ağzımın arka kısmında ekşi, karanlık bir tat vardı. Burada olmayı hiç istemiyordum; ama gidecek başka bir yerim yoktu. Çünkü hastaneden ayrılırsam ve eve gidersem babam ölebilirdi ve ben o sırada yanı başında olmayabilirdim. Yanımda kütüphaneden aldığım bir kitabı getirmiştim ama konsantre olamıyordum. Uçları kıvrılmış kitaptaki pasajlar ve sözcükler ne kadar da zayıf, boştu. Sadece yoğun bakım ünitesinde yatan,

hastane yatağına çakılı, bilinci kapalı, bir makine yardımıyla zorlukla ve eziyetle nefes alan babamı düşünebiliyordum; darp edilmiş kafası ve yüzü beyaz sargı bezi ile sarılıydı ve sadece tek bir gözü gözüküyordu, morarmış ve kan çanağına dönmüş bir halde... Ve Doğu Capitol Caddesi'ndeki ofisinde onu yerde yatarken nasıl bulduğumu düşünüyordum. Önce bir şekilde dengesini kaybedip düştüğünü, kafasını masanın sivri ucuna çarptığını sanmıştım. Başındaki bir yaradan ve yüzündeki başka yaralardan kan geliyordu. Dişlerini sıkarak ağlıyor ve inliyordu. Babamın ofisinin kapısı açık kalmıştı ve gördüklerime inanamaz halde, bir şok anı süresince kapı aralığında dikilerek ona bakakaldım. Korkuya kapılmadan önce aklımdan ilk geçen şuydu: *Babam onu böyle görmemi istemez. Babam kimsenin onu böyle görmesini istemez.*

Hastanenin kafeteryasında ve bekleme odalarında ne anılar biriktiğini anlamaya başladım. Köşelerde, gölgelerde. Benim oturduğum gibi masaların altında. Bu anı havuzlarıydı yıpranmış yer döşemelerini nemli, yapışkan, küf gibi renksiz yapan. Belki yere gerçekten gözyaşları da akıyordu. Korkuyla ürperdim: Acılar çekmiş yabancıların anıları ayakkabılarınıza yapışmadan yürümeniz mümkün değildi bu yerde. Başlarına gelecek olandan, yaşamlarındaki o büyük kopuş, o anlatılamaz kayıplardan kaynaklanan korkuları yapışacaktı ayakkabılarınıza. O sabah erken saatlerde babam beynindeki basıncın düşürülmesi için acilen ameliyata alınmıştı. Başına gelen darbeden kaynaklanan "şiddetli travma" nedeniyle beyin damarlarında kanamalar olmuştu. Öte yandan babam, yıllardır Sparta Memorial Hastanesi'ne kaldırılan kim bilir kaç bin hastadan biriydi sadece... Bir gün hassas, bilimsel ölçüm ekipmanlarıyla bu anıların bazılarının deşilip ortaya çıkarılacağını düşünüyordum. Uzun zaman öncesinden kalmış lekelerde tespit edilen organik madde gibi. Ve böylece gelecekte, bana şimdi böyle

eziyet eden bu düşüncelerin soğukkanlılıkla anımsanacağı bir gün gelecekti; tüm bunların, içinde tutsak kaldığım hastanenin, ziyaretçi salonunun, 1959 temmuzunun yavaş yavaş ilerleyen öğle sonrasının geçmişte kalacağı.

O yaşıyordu. Yaşadı. Sağ kalmayı başardı.

O öldü. "Aramızdan ayrıldı." Yapılacak bir şey yoktu.

Ama o sırada, bu bilgiye haiz değildim. O sırada, babam, Harvey Fleet hâlâ hayattaydı.

"Madelyn?"

Arkamda, birinin belli belirsiz, oturduğum masaya yaklaştığını fark etmiştim; insanların sık sık kalabalık alanlarda birbirlerinin yanından geçerken yaptığı gibi, yanımda durup üzerime doğru eğildiğini fark etmiştim. Erkek akrabalarımdan birini göreceğim hissiyle başımı kaldırdım; ama onun yerine, iki günlük sakalı, kehribar renkli güneş gözlükleri ve kafasında adeta bir fiskiye gibi yükselen kalın, düzensiz, grileşmekte olan saçlarıyla önce tanıyamadığım bir adam vardı karşımda. "Madelyn Fleet. Sensin, değil mi?" Yedinci sınıftaki matematik öğretmenimi, Bay Carmichael'ı tanıdığımda şaşırdım. Onu iki yıldan uzun bir süredir görmemiştim ve o zamanlarda da sadece okul binasında karşılaşırdık. Bay Carmichael'ın *Madelyn Fleet* deyişinde, şimdi de anımsadığım, bir öğretmeninkine özgü tacizkâr vurguyu hissettim. On iki yaşındayken, Bay Carmichael'a gizlice âşık olduğumu da, göğsüme saplanan ani bir duygu yoğunluğuyla anımsamam gerekti.

Şimdi on dört yaşındaydım ve çok şey değişmişti. Ve eski öğretmenimin gözleri de bu değişimi kaydeder gibiydi.

Gülümseyerek bana bakan Bay Carmichael sigara içiyordu; 1959'da hastanelerde, hatta hastane odalarında sigara içmek yasak değildi. Yedinci sınıftaki matematik öğretmenimi, hiçbir öğrencisinin onu görmediği şekilde, tıraşsız görmek ne tuhaftı. Ve her zaman kısacık kesilmiş saçlarının şimdi uza-

mış, gri tellerin kulaklarının arkasına gevşekçe dökülmüş olduğunu görmek. Yaz ortasında ılık ve nemli bir gündü ve Bay Carmichael gömleğinin kollarını dirseklerine kadar sıyırmıştı; gömleğin manşetleri dar bir açıyla, özgürce sallanıyordu iki tarafta. Bay Carmichael'ın gömleğinin önü terden ıslanmıştı ve sanki günlerdir değiştirilmemiş gibi gözüküyordu. Bu göstergelerden Bay Carmichael'ın da Sparta Memorial Hastanesi'ndeki endişeli ziyaretçilerden biri olduğunu anladım. Ama bu dağınık ve kaygılı halinde bile bana gülümsüyordu ve kehribar renkli gözlük camlarının ardındaki gözleri, öğrencisi olduğum zamanlarda tanık olmadığım şekilde tetikte ve gergindi. Ne okuduğumu sorduğunda, H.G. Wells'in bir romanı olan kitabın kapağını göstermekten başka şansım kalmamıştı. Bay Carmichael da zeki ve bilgili olduğunu gösterir bir tepki verdi bunun üzerine; çünkü Bay Carmichael –ilk ismi olan Luther'ı işittiğimizde kıkırdamıştık okuldayken– zeki ve bilgili ve ayrıca, zaman zaman iğneleyici, alaycı, gizemli olmasıyla meşhurdu ve notu kıt bir öğretmendi. Bu nedenle bazı kız öğrenciler ona hayranken ve onu memnun etmek için yırtınırken, sınıfımızdaki öğrencilerin çoğu derslerinde huzursuz olur ve ondan hoşlanmazdı. Bay Carmichael'ın şakalarına gülen oğlanlar bile ona tam anlamıyla güvenmiyordu; çünkü temkinli davranmazsanız size yüklenebilirdi. Belli bazı öğrencilerin ebeveynlerinin ve belki belli bazı iş arkadaşlarının Bay Carmichael'ı şikâyet ettiği dedikoduları ortada dolaşıyordu ve geçen yıl artık Bay Carmichael'ın okulda ders vermediğine dair belli belirsiz bir şeyler işittim... Sanki düşüncelerimi okuyormuş ve onları yönetmek istermiş gibi, Bay Carmichael üzerime eğildi ve alçak sesle, ben lobiden geçerken ve buraya gelip otururken, beni tanıdığını ya da gördüğünün ben olabileceğimi düşündüğünü söyledi. "Ya da acaba bu kız küçük Madelyn Fleet'in ablası mı?" diye geçirmişti aklından. Ama

gözlerine güvenemediğinden emin değildi. "Boyun uzamış, Madelyn. Ve daha farklı duruyorsun." Kendimi adamdan uzaklaştırarak, mahcup bir şaşkınlıkla güldüm; yüzümü kan basmıştı. Böyle bir ilgi karşısında başım dönmüştü ve nasıl yanıt vereceğimi bilmiyordum. Bay Carmichael'ın kızarmış ve pürüzlü yüzü dışında bakışlarımı çevirebileceğim bir yer yoktu. Güneş gözlüklerinin kirli camlarının ardından gözleri sıcacık, ilgiyle bakıyordu bana. Bay Carmichael'ın nefesinde tatlı-ekşi bir koku –viski miydi acaba?– hissediliyordu. Tanıdık bir kokuydu bu; çünkü tüm erkek akrabalarım zaman zaman viski içerlerdi ve babam da kuşkusuz arada viski içerdi. Yedinci sınıftayken matematik öğretmenim Bay Carmichael'ın bana özellikle dikkatini yönelttiği ya da beni övdüğü bir durum yaşanmamıştı hiç. Bana adamakıllı bir kez bile baktığını söyleyemezdim. Genellikle yüksek not alan güvenilir, beş-altı öğrenciden biri olmama karşın, ön plana çıkan, parlak bir matematik öğrencisi değildim; sadece azimli, inatçı, iyi bir kız öğrenciydim. Bay Carmichael'ın dikkatini çekmek konusunda hiçbir sıkıntı yaşamayan sınıfın popüler ve flörtçü kız öğrencilerinden biri de değildim kesinlikle. Ama şimdi Bay Carmichael bana soruyordu: "Bu üzücü yerde ne işin var Madelyn? Umarım ailevi bir bir kriz değildir?" Beni sıkıştırmak ister gibi bir hali yoktu; samimiyetle ve ilgiyle soruyordu. Eli, rahatlatmak istercesine, hafifçe omzuma dokunuyordu. Böylesi bir ilgi beni zayıf, savunmasız bıraktığı için korkmuştum. Ağlamak istemiyordum; yatak odamda gözlerim kızarıp fiske gibi şişene dek ağlamıştım. Ama dışarıda annemden başka kimsenin önünde gözyaşı dökmedim. Bu Harvey Fleet'in kızına karşı kullanılırdı yoksa: "Soğuk", "kendini beğenmiş", akrabalarının kucaklamaları içinde kaskatı, küçümseyen bakışlarla onların öpücüklerinden sakınan bir kız diyeceklerdi. Ama Bay Carmichael'a nasıl derdim, *Babam üst katta, yoğun bakım*

ünitesinde, bu sabah beynindeki ödemin azaltılması için ameliyat oldu, korkunç bir şekilde dövüldükten sonra hâlâ kendine gelemedi... Çabucak Bay Carmichael'a, annemin, hastanede ufak bir ameliyat geçiren bir arkadaşını ziyarete geldiğimizi ve bir süredir onlarla birlikte olduğumu ve sonra huzursuzlandığımı, nefes alamadığımı, romanımı okumak için aşağı indiğimi ve konsantre olamadığımı ve eve gitmeyi düşündüğümü anlattım. (Çünkü o anda bu korkunç yeri terk edebileceğimi, yanımda annem olmaksızın eve gidebileceğimi düşündüm.) Bay Carmichael da bu kadar hastane ortamının kendisine yettiğini söyledi. Fazlasıyla yettiğini. Bay Carmichael beni eve bırakabileceğini söyledi, at kuyruğumu dürterek ve ben de güldüm, teşekkür ederim, dedim. Ama otobüse binebilirim ya da yürüyebilirim. (Bu sıcakta beş kilometre yürümek eziyetten başka bir şey olmazdı. Annem çok şaşıracaktı. Bundan dolayı üzülür müydü yoksa bana kızar mıydı, bilemiyorum.) Bay Carmichael gözlüklerinin altından bana yan yan baktı. Canlı ama kafası karışık öğretmen sesiyle arabasının arkada, dışarıda olduğunu söyledi: "Haydi Madelyn, seni eve bırakayım."

Buna nasıl *hayır* denirdi ki?

"Bu bir kaçamak olacak, ufaklık. Bizim sırrımız."

Günbatımıydı. Eve dönüyorduk, vakit geç olmuştu. Nehir boyunca doğuya, geride kalan Sparta'ya doğru gidiyorduk. Eğer beklendiği üzere eve doğru gitseydik, babam arabayı batıya doğru sürecekti. Günbatımında hava nemli, bir sargı bezi gibi gözenekliydi ve Cadillac'ın indirilmiş pencerelerinden içeri giren hava, çürümüş meyveler gibi fazlasıyla geçkin bir şeyler kokuyordu ve bunun altından daha hafif, ekşimiş bir çürük balık kokusu yükseliyordu.

Akşamın en şenlikli zamanıydı! Çok mutluydum. Nehirde, hayaletleri andıran beyaz yelkenliler ve kararan, çırpıntılı

suyun üzerinde şıkır şıkır parlayan sürat motorları ve sahilde, Blues Festivali'nin gerçekleştiği parkta, alevleri andıran daha istikrarlı ışıklar göze çarpıyordu.

Kaçamak. Bizim sırrımız. Babam böyle gizemli şeyler söylediğinde, genellikle oyuncu bir ses tonuyla konuşurdu ve alttan alta hiç şaşmaz bir uyarı taşırdı söyledikleri: Benim söylediğimi düşünmeden, dediğimi yap.

Bu sözcüklerden, babamın annemin şehre geri döndüğümüzü bilmesini istemediğini anlıyordum. Babamla benim aramda, annemin dahil edilmediği böyle bir anlaşma olması hoşuma gidiyordu.

Açıklanamaz şekilde dövüldüğü –çünkü suçlanacak "saldırgan" ya da "saldırganlar" yoktu ortada– akşam, babamın dikkati dağınıktı ve telaşlıymış gibi gözüküyordu. Babam eve gitmemiz gerektiğini söylediği için Blues Festivali'nden aniden ayrılmıştık ve on dakika bile geçmeden, şehir merkezine Sparta'ya ve Doğu Capitol Caddesi'ndeki ofisine yönelmiştik. Bacaklarının arasına festivalden yanında getirdiği bir şişe bira sıkıştırmıştı. Arabanın kontrol paneli üzerinde öyle çok düğme ve tuş vardı ki kendinizi bir savaş uçağının kokpitinde sanabilirdiniz.

Babamın en yeni arabasıydı bu: 1959 model gösterişli, krem renkli, iç döşemeleri kırmızı İspanyol derisi kaplı Cadillac Eldorado. Krom radyatör ızgarası köpekbalığı dişlerini ve stop lambaları kuyruk yüzgeçlerini andırıyordu. Dört metre uzunluğunda devasa bir araç, denizi yaran bir tekne gibi, olağan trafiğin içinden hiçbir çaba harcamadan süzülüp gidiyordu. Aile içerisinde Harvey Fleet'in bu arabayı acil para ihtiyacı olan Sparta'daki kumarbaz arkadaşlarının birinden aldığı söyleniyordu; ama babam her zamanki gibi bu konuda hiçbir açıklama yapmamıştı. Sadece Cadillac'ı eve getirmişti: "Garajın önüne bakın. Arabayla gezmek isteyen var mı?"

Babam böyleydi işte: dürtüleriyle hareket eden, beklenmedik şeyler yapan biri. Sırları vardı ve cömert olmak istediğinde cömertti, istemediğinde ise değil. Sparta ve yakınlarında mülkleri vardı ve bunlar genellikle kiralık mülklerdi. Kısa bir süre önce şehrin kuzeyinde yeni bir alışveriş merkezi açmak için bir ortaklığa girmişti. Babamın hayatının merkezinde iş vardı. Ama babama işiyle ilgili sorular sorarak o hayatın içine giremezdiniz. Akrabaları ona işiyle ilgili sorular sorduğunda, sevimli bir gülümsemeyle, "Şikâyetim yok," derdi. Veya, "Bana yetiyor." Ayrıntıya girmezdi. Başarısızlıklarını kabul etmekten hoşlanmadığı gibi başarılarıyla övünmeye de meraklı değildi. Bir soru çok kişisel ya da imalı ise, "Böyle işte, iş hayatı!" derdi – sanki iş hayatı konuşmaya değmeyecek kadar önemsizmiş gibi. Ama aslında Harvey Fleet'in *Seni kesinlikle ilgilendirmez,* demek istediğini bilirdiniz.

Blues Festivali'nde bir saatten daha kısa bir süre kalmıştık ve bu sırada, markalı, beyaz gömleği (kravatsız, yakası açık), gofre kumaştan pantolonu (yazlık, kavun rengi) ve bez pabuçları (beyaz) içinde babamın kalabalığın arasında nasıl rahat tavırlarla dolaştığını, tanımadığım insanların ellerini sıktığını, çoğu siyahi olan ve Harvey Fleet ile el sıkışmaya hevesli müzisyenler (genç, orta yaşlı ve yaşlıca) tarafından nasıl selamlandığını görüyordum; zira Harvey Fleet Blues Festivali'nin sponsorlarından biri, "Bir, blues ve caz dostu" idi. (Öyle miydi? Evde babam asla herhangi bir tür müzik dinlemiyordu. Televizyon bile izlemiyordu.) Sparta'da babamın pek çok arkadaşı vardı: yerel politikacılar, polis şefi, bölge savcısı, eyalet yetkilileri. Odasının bir duvarında aralarında Harvey Fleet'in de bulunduğu Sparta'nın tanınmış simalarının çerçeveli karikatürleri asılıydı. Bu karikatürler *Sparta Herald* için çizen bir karikatüristin sade ama zekice çizimlerinden oluşuyordu ve babamın kurnaz yakışıklılığı, dar alnından fışkıran kalın

saçları, yumruğa benzeyen alt çenesi ve kendine özgü geniş ve etkili, adeta yerine perçinlenmiş gibi duran gülümseyişi abartılmıştı. Yıllar sonra televizyonda 1946 yapımı, kusursuz sarışın Lana Turner ve esmer yakışıklı John Garfield'lı *Postacı Kapıyı İki Kez Çalar*'ı izleyecektim ve babamın gençken Garfield'ı ne kadar andırdığını görmek beni şok edecekti. Blues Festivali'nde, "Stormy Weather","Mood Indigo" ve "Sleepy Time Gal"ın seksi, baştan çıkarıcı ezgilerini dinlerken, tanımadığım ve kimisi oldukça çekici olan kadınlarla nasıl içli dışlı olduğunu gördüm ve, *Babamın, hiçbirimizin bilemeyeceği gizli bir hayatı var,* diye düşündüm.

Belki de böyle olması daha mı iyi diye merak ettim, yani bilmememiz.

Geçmişi ile ilgili ona sorular soramasanız da, babam bazen göçebelik ettiği, gençlik dönemi maceralarından söz ederdi: On beş yaşındayken okulu bırakmıştı, Büyük Göller bölgesinde Duluth'tan Buffalo'ya demir filizi taşıyan bir yük gemisinde çalışmıştı; otostopla batıya gitmiş, Washington eyaletinde çalışmış, sonra Alaska'da somon avlayan balıkçı teknelerinde çalışmıştı. Ben doğmadan önce ölmüş olan babası Jonas Fleet, Lackawanna Çelik Fabrikası'nda çalışırken, elli yaşında tükenmiş ve çökmüştü. Babam babası gibi yaşamamak konusunda kararlıydı. "Bir insanın ciğerleri, çelikle kaplanmaktan daha iyi işlere yarar," dedi. İkinci Dünya Savaşı'nda, ordudayken, İtalya'da konuşlandırılmıştı: İtalyan bölgelerinin ve şehirlerinin isimleri –*Toscana, Brescia, Vicenza, Parma*– dilinden egzotik bir müzik gibi dökülür ve dinleyenlere pek bir şey ifade etmezdi. Sparta'ya dönmeden önce yaşanmış bu oldukça eski maceralarından söz ederken sesinde özlem ve gurur kendini belli ederdi; ciddi bir yara almadan veya "delirmeden" savaşı atlatmıştı ve kötü anılarıyla ilgili konuşmazdı, en azından bizimle.

Sık sık gülerdi. Gülmekten hoşlanırdı. Ailemizde, babamın kahkahaları karşısında güvensizlik duyanlar vardı, kahkahaları bu insanları rahatsız ederdi. Harvey neden gülüyor? Harvey bize mi gülüyor? Babamın yaptığı şakaların altında güçlü anlamlar yattığını sezerdiniz; ama bunlar ona özeldi ve başkaları anlamazdı. "Önemli olan tek gülüş son gülüştür," derdi babam. "Ve bu da garanti değildir."

"Burada, arabada bekle. Kitabını oku. Birkaç dakika içinde döneceğim. Arkamdan gelme."

Babam arabayı Brewer Binası'nın ardında, nehre çok da uzak olmayan bir arka sokakta park etmişti. Sokağın diğer tarafındaki binalar yıkılmıştı ve iki metrelik bir çitin üzerindeki GİRMEK YASAKTIR: TEHLİKELİ ALAN yazan tabelanın ardında moloz yığınları birikmişti. Yarım blok ötede yıpranmış görünümlü balıkçı teknelerinin bağlı olduğu bir iskele bulunuyordu. Burası babamın kendi Chris-Craft marka süratteknesinin bulunduğu, on beş kilometre kadar doğuda, Black River üzerindeki Sparta Yat Kulübü'nün marinası değildi. Burası şehir dışında bulunan, Sparta'nın sahildeki eski merkeziydi. Pazar günleri birkaç taverna ve nehir kıyısındaki restoranlar hariç, bu bölge neredeyse terk edilmiş olurdu. Bir miktar trafiğin gözlemlendiği Doğu Capitol'ü saymazsak. Gökyüzünde uçuşan martılar kesin çığlıklarıyla havayı parçalar gibiydi; nehirden yükselen kokular –tuzlu su, çürümüş kazık, ölü balıklar– burnumu kaşındırırdı. Bunlar genellikle hoş kokulardı, burada olmayı severdim. Ara sıra babam beni ofisine getirirdi. Sekreteri Charlotte beni karşılarken gülümserdi: "*Merhaba* Madelyn. Bugün bize yardıma mı geldin?"

Babamın gayrımenkul danışmanı bir arkadaşına ait olan Brewer Binası mahalledeki en yüksek binaydı ve cilalı mermere benzeyen pürüzsüz, parlak ön cephesiyle etkileyiciydi.

Giriş salonunda bir berber dükkânı, sigara satılan bir büfe ve gazete standı yer alıyordu ki bunların hepsi de pazar günleri kapalı olurdu. Giriş salonunun tavanındaki azametli mozaik figürleri belli belirsiz seçebilirdiniz; Mısır piramitleri ve antik hiyeroglifleri andırıyorlardı. Binanın asansörünün süslü bir parmaklıklı kapısı vardı. Ama Brewer Binası'nın arka ve yan cephelerinde sadece koyu renkli, yıpranmış tuğlalar göze çarpıyordu. Ön cephe kelimenin tam anlamıyla "ön cephe" idi; sadece gösterişli bir ön yüz. Özellikle arkadan bakıldığında, bina salaş gözüküyordu. Her bir katta sevimsiz yangın çıkışları vardı. Bazı pencerelerin camları çatlak ve kirden matlaşmıştı. Babamın ofisi sekizinci kattaydı ve Doğu Capitol Caddesi'ne bakıyordu ve binadan çok da uzak olmayan St. Mary Roma Katolik Kilisesi'nin parlayan kulesi bu salaş görüntüden çok farklıydı. Yıllar önce babam benden onu arabada beklememi istediğinde, onu dinlememiş, içeri girmiş ve binanın son katı olan onuncu kata çıkmaya cesaret etmiştim. Onuncu katta birkaç basamak daha tırmanmaya ve üzerinde GİRİLMEZ: ÇATI yazan kapıyı iterek, parlak, sıcak, zift kaplı çatıya çıkmaya cesaret etmiştim. Ne kadar da yüksekti; birdenbire başım dönmeye başlamıştı. Fiziksel olarak çatının kenarına çekildiğimi hissediyordum ve çatının kenarındaki korkuluğun yüksekliği kırk santimetreden fazla değildi. Tereddütlü adımlarla çatının kenarına ilerledim; gözlerim hayretle kamaştı; bu yükseklikte Black River'ın menderesini, nehirdeki tekneleri, Sparta'daki hayal edebileceğimden daha yüksek binaları, çatıları, kilise kulelerini, bacaları görebiliyordum. Yükseklerde uçaklar, güvercinler ve martılar uğulduyordu. Her yerde, kuş pislikleri betonu bir kabuk gibi örtmüştü. Rüzgâr nasıl da yorucu ve hipnotize ediciydi. Nerede olduğumu kimsenin bilmemesi beni hem heyecanlandırıyor hem de korkutuyordu. Bir başka yüksek binanın penceresinden biri beni görse, kim

olduğumu bilmeyecek ve umursamayacaktı. Ağır kapıya doğru geri döndüğümde, buz gibi bir düşünce beni sarstı – *Şimdi kapı üzerine kapanmış ve kilitlenmiş olacak.*

Kapı kilitli değildi. O sıralar on bir yaşındaydım. Babama o gün Brewer Binası'nın çatısında yürümeye cesaret ettiğimi söylemedim ve bir daha da çatıda yürümedim.

Arkamdan gelme, demişti babam. Onu, kitabımı okuyarak arabada bekleyecektim. Öndeki yolcu koltuğunun kapısını açmıştım ki ayaklarımı yandan rahatça sallayarak oturabileyim. Batmakta olan güneşi engelleyecek hiçbir binanın bulunmadığı nehir kıyısında okumama yetecek kadar günışığı vardı ve çevremi sadece belli belirsiz algılıyordum. Yakınlarda dalgalar iskeleyi dövüyor ve daha uzaklardan boğuk müzik sesleri geliyordu. Görüntü alanımın içinde, bir başka aracın Brewer Binası'nın ardından sokağa girdiğini ve yakınlarda bir yerde park ettiğini görmüş olabilirdim; ama bunu fark etsem de pek dikkat etmemiş ve zihnime kaydetmemiştim. *Birini gördün mü? Görmüş olmalısın! Anımsamaya çalış.* H.G. Wells'in, kütüphanede keşfettiğim *Yedi Bilim Kurgu Romanı*'ndan biri olan *Zaman Makinesi*'ne kendimi kaptırmıştım. Kamp kurmak için yanınıza alacağınız tedariklerin hiçbirini almaksızın, yakın değil uzak geleceğe doğru, ev yapımı zaman makinesinin "eğerine" atlayan Zaman Yolcusu'nun atılganlığı beni büyülemişti. Başından geçen bir öyküyü anlattığına göre, adı bilinmeyen Zaman Yolcusu'nun 802.701 senesinden geriye döneceğini tahmin edebilirdiniz; ama bu kolay bir yolculuk olmayacaktı. Çünkü insanoğlunun iki alt tür şeklinde evrimleşmiş olduğunu keşfedecekti: Yukarı Dünya'nın "zarif çocukları" ve yeraltında insanımsı örümcekler gibi yaşayan, "tiksindirici gece dolaşanlar". Yeniyetme çağımın ilk başlangıcında, okuduklarımın çoğunda korkunç bir mantık vardı: altımızda, biz uyurken, adeta şiddetli bir deprem gibi, bizi

cezalandırmak üzere ayağa kalkmayı bekleyen kötücül ve intikamcı bir şeyler vardı. Neden cezalandırılmamız gerektiği açıklanmıyordu. Ceza gerçekleşen ve engellenemeyen bir şeydi. Ceza bir suçun varlığını gerektiriyordu; peki suç neydi? Bazı insanlar için bile ***doğuştan kötü,*** denirdi. Sparta'daki bazı insanlar için ***doğuştan kötü*** denirdi. Yine de, bir çocuğun nasıl ***doğuştan kötü*** olabileceğini aklım almıyordu; çünkü tanıdığım hiçbir çocuk böylesi bir şekilde tarif edilemezdi.

Nehirden bir tekne motorunun sesiyle boğulmuş erkek kahkahaları yükseliyordu. Güneş batmaya başlamıştı. Sonunda ışığı kaybediyordum. Arabadan ayrıldım ve nehre daha yakın bir yerde, sırtımı büyük yassı bir beton kayaya yaslayarak oturdum. Eğer bu sırada, Brewer Binası'nın arkasında park etmiş –ya da etmemiş– olan araç hareket ettiyse, biri binadan telaşla çıkıp arabaya gittiyse ve oradan ayrıldıysa da, ben bunun farkında değildim. Görebilecek bir konumda değildim. *Görmedim. Bilmiyorum. Beni rahat bırakın!*

Bir başka sürat teknesi geçerken ardında sarhoş kahkahalardan oluşan bir iz bırakıyordu. Sanki belli belirsiz ismimin çağrıldığını işittim – *Madelyn! Madelyn!* Blues Festivali'nde okuldan tanıdığım birkaç oğlanla karşılaşmıştık ve onlar seslenmişti bana: *Madelyn! Madelyn Fleet!* Ama sadece el sallamıştım onlara; babamla birlikte siyahlardan oluşan bir caz dörtlüsünün çaldığı "I Can't Give You Anything But Love, Baby"yi dinliyorduk. Şimdiyse zayıf, dökülen bir ses ismimi çağırıyor gibiydi; babamın sesiydi bu ama bugüne dek işittiğim babamın sesine benzemiyordu. Hemen elimdeki *Zaman Makinesi*'ni bıraktım ve arabaya döndüm.

Babamın yarım saatten uzun bir süredir binanın içinde olduğunu sanıyordum. Bir sancı dalgası gözlerimi yaktı. İspanyol stili kırmızı deri döşemesi ile krem renkli lüks Cadillac Eldorado moloz yığınlarının arasında park halindeyken nasıl

da gösterişli duruyordu. *Zaman Makinesi*'ni yolcu koltuğuna fırlattım ve binaya girdim. İçerisi loş, nemli ve sıcaktı ve sıcağa karşın titremeye başlamıştım. Lobide asansör vardı ama sekizinci kata kadar asansörle çıkmayı göze alamadım. Ya elektrik kesilir ve asansör arada bir yerde kalırsa, diye korkuyordum. Onun yerine merdivenleri tırmanmaya başladım. Merdivenler her bir katın sahanlığındaki çıplak ampullerle loş bir şekilde aydınlatılmıştı. Merdivenlerdeki ısı boğucuydu ve sekizinci kata çıktığımda kalbim küt küt atıyordu, terliyordum. Rangers tişörtüm yapış yapış olan tenime işlemiş gibiydi. Saçlarım enseme yapışmıştı. Sekizinci katın ağır kapısını açabilmek için mücadeleye giriştim ve bu kez de bir başka ürkütücü düşünce beni ele geçirdi: *Şimdi kapı üzerine kapanıp kilitlenecek ve bu da senin cezan olacak.* Ama bir kez daha, kapı üzerime kilitlenmedi ve ben koridorda babamın ofisine doğru koşmaya başladım. Babamın ofisinin kapısı açıktı...

Önce babamın bir şekilde düşmüş ve kafasını masasının keskin ucuna çarpmış olabileceğini düşündüm. Kafasındaki yara ve yüzündeki kesikler kanıyordu. Beyaz pamuklu gömleği kanla lekelenmiş ve yırtılmıştı. Kavun renkli yazlık pantolonu da kanla lekelenmiş ve yırtılmıştı. Beyaz spor ayakkabılarından biri ayağından çıkmıştı. Bilinci yerindeydi; doğrulmaya çalışıyordu. Zorlukla nefes aldığını ve oturur pozisyona geçmeye uğraşırken çıkardığı hırıltıları işitebiliyordum. "Babacığım..." diye bağırarak ona koştum. Gözleri cam gibi donuk, tanımamış gibi bakıyordu bana: "Defol, defol buradan," dedi. "Dokunma bana." Masasındaki ve duvara dayalı yeşil dolaptaki çekmeceler çekip çıkarılmıştı. Paniğin, erkek terinin o keskin, pis, hayvansı kokusu hissediliyordu. Ve sigara dumanının odaya hâkim kokusu. Yalpalayarak ayağa kalkmayı başardığında, babam, "Madelyn – tatlım," diyebildi. Bana iyi olduğunu telkin ediyordu. "Merak edecek bir şey yok, tatlım." Dağılmış

ve kanlı yüzünü yırtık gömleğinin önüyle sildi. Ona ne olduğunu, birinin onu incitip incitmediğini sorduğumda, beni duymamış gibiydi. Ambulans ya da polis çağırayım diye sorduğumda ise çabucak *hayır* dedi. Yaralı ve dağılmış haliyle babam bana doğru gidip geliyordu. Teninin sıcaklığını hissedebiliyordum. Şişmiş dudaklarının arasından, yüzünü görmediği birinin, ofisine zorla girerek kendisini soymaya çalıştığını anlatmaya çalışıyordu. Kim olduğunu görmemişti; çünkü adam arkadan saldırmıştı. Öte yandan babam, sonra, kapıyı açtığında adamın onu ofiste bekliyor olduğunu, onu gafil avlayarak kafasına vurduğunu söyledi. Belki bir kişiden fazlaydılar, babam görmemişti. Ofisinden nelerin alındığını sordum, hiçbir şeyin alınmadığını söyledi, çünkü hırsızları şaşırtmıştı. Ona polisi aramamın gerekli olup olmadığını sordum. Kızgın bir kahkaha ile yanıt verdi. "Polis yok, demedim mi?"

Sonra yıkanacağını söyledi. Sanki yaraları yıkanınca akıp gidecekmiş gibi! Sarhoş bir adam gibi bana yaslanarak, ofisin dışında, koridorda yer alan tuvalete doğru ilerlemeye koyuldu. "Burada bekle. İyi olacağım, merak etme. Korkma, baban ölmeyecek." Babam olayı azımsarmış gibi konuşuyor, bir yandan da her yerinden kan damlıyordu. Tuvalette, uzunca bir süre kaldı. Musluklardan akan suyu işitiyordum, eskimiş boruların homurdanışını. Sifonun birkaç kez çekildiğini işittim. Kapıda ağlamaklı bir sesle ona seslendim. *Baba? Babacığım?* Ta ki sendeleyerek dışarı çıkana dek. Yıkanmıştı. Saçları ıslatılarak düzletilmişti; ama taranmamıştı. Yırtılmış, kan lekeli gömleğini çıkarmıştı ve yine kan lekeli olan fitilli, kolsuz atletiyle duruyordu. Göğsünden koyu renkli tüy yumakları fışkırıyor, kollarının üst kısımlarını bir kürk gibi örtüyordu. Topallayarak yürüyordu; çünkü bulup ona getirdiğim sol ayakkabısını ofiste bırakmıştı. Kapıyı da kapatmış ve kilitlemiştim. Sonradan babamın kendisine saldıranların geri gelip,

ona daha fazla zarar vermesinden korkmadığını anladım. Kızının tehlikede olmadığını biliyor gibiydi. Dayak olayı bitmişti ve tekrarlanmayacaktı.

Beni hayrete düşüren bir şekilde babam arabaya dönerek, arabayı kullanmakta ısrar etti. "Bunu yapabilirim. Kendimi kötü hissetmiyorum." Oysa bariz bir biçimde halsiz düşmüştü, sarsılmıştı ve yalpalıyordu. Benimle böyle bilinçli konuşurken bile gözlerinin odaklanamadığını görüyordum. Asansörle binanın girişine döndük ve binanın arkasında son derece göze çarpar şekilde park edilmiş olan Cadillac Eldorado'nun yanına gittik. Batıda güneş, donuk, kırmızıya çalan bir yumurta sarısı gibi karanlık kümülüslere batıyordu. Zaman Yolcusu'nun gelecekte milyonlarca yıl sonra karşılaştığı, gökyüzünün onda birine yayılmış olan, "güneşin kırmızı-sıcak kubbesi"ni anımsatmıştı bana. Arabaya biner binmez, babam sanki bir şey olmamış gibi davranmaya başladı. Kendi kendine homurdanıyor, kendi kendine talimatlar veriyordu. Sağ elinin parmakları tuhaf bir biçimde şişmişti. Kontak anahtarını yerine sokup arabayı çalıştırmak zorunda kalmıştım. Bu sırada ağlamaya başlamıştım. Zangır zangır titriyordum, mesanem acilen tuvalete gitme ihtiyacımla sancıyordu. Bir kez daha babama ambulans ya da polis çağırmayacak mıyız, diye sordum ve bir kez daha *hayır* dedi – "polis yok." Bu bana garip geldi; çünkü babam polis şefiyle ve Sparta emniyet birimindeki diğer görevlilerle iyi arkadaştı. Ama polis çağırma düşüncesi onu öfkelendiriyor gibiydi. Bir kez daha onu dövenin kim olduğunu görüp görmediğini sordum ve bir kez daha, lanet olsun, hayır, dedi. Görmemişti. Babamın öfkesinin kendisini incitenlere değil de bana yönelik olması tuhafıma gitmişti.

"Arkamdan saldırdılar. İçeride beni bekliyorlardı. Yüzlerini hiç görmedim. Her şey bir anda olup bitti."

Ve, "Belki de bir kişiydi. Tek bildiğim, beyazdı."

Doğu'ya giden 31. Cadde'de, krem renkli Cadillac şeridinden çıktı. Babam arabanın farlarını yakmayı unutmuştu. Acıyla yüzünü buruşturdu, yaralı kafası ve yüzü ağrıdan zonkluyor olmalıydı. Hastanede beyin sarsıntısı geçirmiş olduğunu söyleyeceklerdi, kaburgaları çatlamıştı, sağ bileği ve parmakları burkulmuştu. Alt çenesindeki dişler gevşemişti, her iki kaşında derin kesikler vardı. Demir gibi bir şeyle dövülmüş, yere düştüğünde tekmelenmişti. Nehir boyunca ilerleyen yolda arkamızdan gelen araçlar bizi klakson çalarak protesto ediyordu. Babama, bir kaza yapmadan arabayı kenara çekmesi için yalvardım. O da birkaç kilometre sonra istediğimi yaptı. Araba kullanmaya devam edemeyecek denli sersemlemiş ve yorulmuştu. Krem renkli Caddie, çöplerle dolu otoyol banketinde sarsılarak sertçe durdu. Arabalar yanımızdan geçip gidiyordu. Babam aniden kopmuş bir çığ gibi direksiyonun üzerine çöküverdi, kızıl bir kan deresi boynundan aşağıya akıyordu. Güçlükle arabadan çıkarak otoyolun kenarında geçen arabalara deli gibi el sallamaya başladım; sonunda Sparta trafik devriyesinden bir araç bizi görene dek. "Yardım edin! Babama yardım edin! Babam ölmesin!"

Çığlığım bir hayvanınki gibi vahşi, yabaniydi. Hayatımda böyle bir çığlık duymamıştım ve bunun bana ait olduğuna inanamıyordum.

Bize bildiklerini anlat, Madelyn.

Anımsadığın her şeyi anlat, Madelyn. Yakınlarda bir araba gördüysen. Birini gördüysen. Binanın arkasındaki sokakta. Binaya girerken. Baban birinden bahsettiyse eğer. Baban kendinden geçmeden önce, sana söylediği her şeyi. Sana ne söylediyse. Bize anlat.

Temmuz 1959. Babam hâlâ yaşarken, kırlara doğru yaptığımız o vahşi seyahat.

Bay Carmichael bana nerede yaşadığımı sordu ve ben de ona söyledim. Sonra bana uzun yoldan, kırların içinden gideceğimizi söyledi. Bundan hoşlanıp hoşlanmayacağımı sordu. Ben de evet, dedim. Kırları seviyordum, camları indirilmiş arabada, yüksek sesle müzik dinleyerek dolaşmayı, arabayla gezmeyi seviyordum. *Sizi seviyorum, seviyorum, seviyorum, Bay Carmichael!* Öpmesi için gözlerimi kapatarak. Koltuk altlarımın kokusunu alıp almadığını merak ederek kıkırdadım! Ama Bay Carmichael'ın da elbisesi içinde uyumuş gibi bir hali vardı.

Beni içmeye zorlamadı, diyecektim sonrasında. Olanların hiçbiri için beni zorlamamıştı.

Arkadaki döner kapıdan çıkarak hastaneyi terk ettik. İçeride insanı hasta eden buzdolabı gibi soğuk bir hava ve dışarıda sıcak-nemli-yapışkan bir yaz güneşi. "Bir hastane nedir, biliyor musun, Madelyn? İçinde mikropların ürediği bir petri kabı. Ara sıra dışarıya çıkman lazım. Hayatını kurtarmak için."

Sanırım o sırada –otoparka doğru ilerlerken– Bay Carmichael'a ailesinden birinin hastanede olup olmadığını sordum. Ve pantolonunun ceplerinde arabasının anahtarlarını araştıran Bay Carmichael, yedinci sınıfta, gözdesi olmayan ve aptalca sorular yöneltmek için el kaldıran belli öğrencilere karşı ne kadar ilgisizse, bu sorumu da o denli dikkate almadı.

At kuyruğumu çekiştirerek güçlü, kesik kesik ve keskin bir tonla az önce söylediklerini tekrarladı:

"Lanet – *hayatını* – kurtarman – lazım."

Bay Carmichael'ın 1955 model Dodge steyşın arabasının boyası atarak tenekemsi mat bir renk almış ve üzerinde ham danteli andıran benek benek pas lekeleri oluşmuştu. Ön tampon tel örgülerle ustaca sağlamlaştırılmıştı. Eski matematik

öğretmenim Bay Carmichael'ın babam Harvey Fleet'in kullanacağı otomobillerden çok farklı olan böyle bir aracı kullanıyor olmasına şaşırmış olmalıyım. Bay Carmichael hantal bir çocuğu ya da bir köpeği harekete geçirircesine ellerini çırpıyordu: "Harekete geçmek lazım. Köpekbalığı gibi. Sürekli hareket etmelisin, yoksa boğulursun. Haydi hızlan, Maddie!" Bay Carmichael coşkuyla steyşın arabanın ön yolcu koltuğundaki giysileri, boş bira kutularını ve tek bir ayakkabıyı, halihazırda zaten dağınık olan arka koltuğa fırlattı.

Sparta'dan çıkarak Black River boyunca doğuya ilerledik. Radyodan bangır bangır pop müzik yükseliyor ve yerel bir istasyonun yayınladığı gürültülü reklamlarla müzik ara ara kesiliyordu. Bay Carmichael'a nerede yaşadığımı söylemiş olmama karşın, Bay Carmichael bunu işitmiş gibi durmuyordu ya da unutmuştu söylediğimi. Çok keyifli gözüküyordu. Bir erkeği, yetişkin bir erkeği böyle keyifli görmek sıra dışı bir durum. Steyşın arabanın ön pencere camları indirilmişti ve rüzgâr sert hamlelerle başımıza çarpıyordu. Puslu, nemli gün ışığında, çırpıntılı geniş nehir bir yılanın derisi gibi parlıyordu. Sparta'da her zaman nehir boyunca ilerlersiniz; zira nehir şehirle kesişir hep. 31 Doğu Yolu üzerinde ilerlersiniz veya 31 Batı Yolu; ya da 31A Batı Yolu üzerinde ilerlersiniz veya 31A Doğu Yolu. Ama nehir her zaman farklı gözükürdü ve bazen hiç tanıdık gelmezdi. O gün nehirde devasa bir yük gemisi ilerliyordu, bir dinozor gibi çirkin ve şekilsizdi. Uzakta, şehir merkezinde yüksek binalar göze çarpıyordu ve bunlardan birisi Brewer Binası'ydı ama pusun içinde kaybolmuş gibiydi. Demir iskeletli tren yolu köprüsünün kestiği Sentry Caddesi'nden kulakları sağır edici gürültüsüyle bir tren geçiyordu. Bay Carmichael sesini duyurabilmek için bağırarak konuşuyordu ama sesi duyulmuyordu. Bay Carmichael'a cevap verip vermemiş olmamın önemi yok gibi gözüküyordu. Yandan baktığımda,

Bay Carmichael o güne dek tanımış olduğum kimseye benzemiyordu. Belli belirsiz bir kuşkuya kapıldım; bu adam Luther Carmichael *mıydı* gerçekten? Yedinci sınıftaki matematik öğretmenim miydi? Adamın yüzü sanki sıcakta koşmuş gibi kızarmıştı. Cildi sanki zımpara kâğıdıyla kazınmış gibiydi. Gümüş teller karışmış kahverengi sakalı minik kirpi okları gibi aşağıya uzanıyordu. *Ya yüzünü yüzüme bastırırsa,* diye geçti aklımdan... Sanki gıdıklanmışım gibi güldüm ve kımıldadım. O sırada tren geçmişti, Bay Carmichael bana gülümseyerek, yandan bir bakış fırlattı: "Komik bir şey mi var, Maddie?" diye sordu. Hızlı ve gevşekçe gülümsemişti ve kırışık yüzü yumuşak bir kumaş parçasını andırıyordu. Bay Carmichael'ın renkli gözlük camlarının nasıl kirli olduğunu daha net görebiliyordum ve camların ardından bakan gözlerini. Saçlarım rüzgârda uçuşuyordu, yaşaran gözlerimi kırpmak zorunda kalıyordum. Ne kadar pervasız hissediyordum kendimi ve nasıl da mutlu: babamın İspanyol stili kırmızı deri döşemeli krem renkli Cadillac'ında asla cesaret edemeyeceğim gibi oturuyordum, sol bacağımı kaldırmış, spor ayakkabımın topuğu koltukta sol kalçamın tabanına dokunacak şekilde. Bay Carmichael'ın gözlerinin bacağımın, incecik kahverengi tüylü, bronzlaşmış düzgün tenimin, kaslı baldırımın ve birdenbire süt gibi beyazlaşan üst bacağımın üzerinde nasıl dolaştığını gördüm.

"Torpido gözünü aç, Maddie. Bak içinde ne var?"

Torpido gözünden beceriksizce dörtte biri kehribar rengi sıvıyla dolu olan viski şişesini çıkardım. Bay Carmichael bana şişenin kapağını nasıl açacağımı anlattı ve içmemi söyledi ve ben de çabucak başımı hayır anlamında salladım, utangaç bir şekilde başımı hayır anlamında salladım. Bay Carmichael kaburgalarımı dirseğiyle dürterek göz kırptı: "Evet, içmelisin Maddie. Viski temas ettiği mikropları öldürür ve biliyorsun, geldiğimiz yerde..." Bay Carmichael birdenbire üşümüş gibi titredi.

Benden alacağı şey ölüm, diye düşündüm. Birini hiç bu kadar sevmemiştim.

Sabırsız bir hareketle Bay Carmichael şişeyi elimden alarak içti. Büyülenmiş gibi onu, ağzının, genzinin doyumsuz devinimlerini izledim. Bay Carmichael kaburgalarımı dirseğiyle yeniden dürterek –öyle yapmış olmalı– şişeyi bana geri verdi ve ben de şişeyi ağzıma doğru kaldırdım ve temkinli bir şekilde içtim. Kor gibi yanan sıvı boğazımdan alevler halinde geçti. Bir öksürük nöbetine tutulmama gayretiyle boğuşurken gözlerime yaşlar doldu.

Bay Carmichael'ın asla bilmeyeceği bir sır vereyim: Nerede yaşadığını biliyordum, Sparta kent sınırlarının dışındaki Eski Değirmen Yolu'nda. Biliyordum, çünkü yedinci sınıf matematik öğretmenine âşık olan on iki yaşındaki bir kız çocuğu kurnazlığıyla, "Carmichael" – "Luther Carmichael" ismini Sparta telefon rehberinde araştırmıştım. Kendi evimden yaklaşık 7 kilometre mesafede olan –önemli bir mesafedir bu– Bay Carmichael'ın evinin önünden bisikletimle bir kereden fazla geçmiştim. Ama bunu gizlice yapmıştım. Ve şimdiye dek de bu yaptığımı neredeyse unutmuştum. Uzun garaj yolunun ucundaki posta kutusunda CARMICHAEL adı yazıyordu. Katran gibi siyah parlak harflerle yazılı CARMICHAEL ismi şaşkınlık verici gelmişti bana. Böylesi beklenmedik, böylesi açık bir şekilde – CARMICHAEL. Bana çok özel bir isim gibi geliyordu. Gizlice yazmıştım bu ismi, kaç kereler. Ve kimi kez sadece parmağımla, bir sıranın düzgün yüzeyinde parmağımla harfleri çizerek. Ve Bay Carmichael'ın ailesiyle yaşadığı –çünkü Bay Carmichael'ın karısı ve küçük çocukları olduğu biliniyordu– Eski Değirmen Yolu'ndaki evin önünde, garaja giden yola bisikletimle girmeyi göze almıştım ve o yola döner dönmez, evde birinin gözüktüğünü hissederek telaşla geri dönmüştüm.

Matematik dersinde Bay Carmichael sınav kâğıtlarımızı kırmızı tükenmez kalemle işaretlenmiş olarak dağıtırdı ki, ismimi arkadaş canlısı bir tonla söylemesine ve hatta bana gülümsemesine karşın, sınav kâğıdının tepesindeki kırmızıyla yazılmış sayının, benim o günkü kaderim, yani notum olduğu korkusu ve bir tür batıl inanışla gözlerimi aşağıya indirirdim. Yedinci sınıf öğrencilerinden hangisinin ona en ümitsiz şekilde âşık olduğunu anlayamazdınız, kuşkusuz Bay Carmichael da anlayamazdı.

Ne kadar uzun bir süre önceydi tüm bunlar! Bizim gibi insanların kendilerini ve birbirlerini bu kadar ciddiye almış olduklarını düşündüğünde insan gülümsüyor.

Ve böylece, Sparta şehir sınırlarının dışında kalan Eski Değirmen Yolu'nda Bay Carmichael steyşın arabasını, kendi evine giden engebeli toprak yola sürdüğünde şaşırmadım. Evinin gitmekte olduğumuz yer olduğunu biliyordum. Üzerinde siyah harflerle CARMICHAEL yazan posta kutusu oradaydı ve içi gazetelerle doluydu. Bu da beni şaşırtmadı. Demek ki Bay Carmichael mektuplarını hastaneye yanında getirmemiş ve yerel gazeteleri okumamıştı. Bu yüzden gazetenin ön sayfasında yer alan Harvey Fleet'in "hunharca" dövüldüğü haberini görmemişti. "Çok kalmayacağız, Maddie," diyordu Bay Carmichael. "Tabii fikrimizi değiştirmezsek ve değiştirebiliriz de." Boğazımdaki ılık viski kalıntısı gün ışığı gibi ışıyarak göbeğime, oradan bağırsaklarıma ve daha aşağıya, bacaklarımın arasına inmişti. Ve bu duruma soluk soluğa bir kahkahayla yanıt verdim. Heyecanla –ya da endişeyle– Bay Carmichael'a aptalca sorular soruyordum: Örneğin, hiç atı var mıydı? –(hayır, atı falan yoktu)– Eski Değirmen Yolu'nda yaşayan ve babamın arkadaşı olan Herkimer bölge hâkimini tanıyor muydu? (Evet, Bay Carmichael adamı tanıyordu ama çok iyi değil.) Bay Carmichael'ın evinin, garaj yoluna bisikletimle girmeye

cesaret ettiğim iki yıl öncesine göre nasıl daha derbeder –daha hüzünlü– olduğunu görmek şaşırtıcıydı. Öndeki geniş çimenlik uzun otlar ve yaban çiçekleriyle dolmuştu ve garaja giden toprak yol da oldukça bozulmuştu. Yoldan çirkin ama asil gözüken ev yakından sadece çirkin gözüküyordu: duvarları yığma biçiminde yassı yuvarlak taşlardan örülmüş dik eğimli arduaz çatısı olan iki katlı bir ev. Böyle bir evde (bunu düşündüğümde kıkırdayışımı durdurmak için alt dudağımı ısırdım), bir peri masalında ancak bir trol yaşardı. " Güldüğünü görmek güzel," dedi Bay Carmichael. "Ağlamandan çok daha iyi."

Bay Carmichael Dodge steyşını evin yanına park etti. Arka bahçede uzamış otların arasında çocuklar için salıncak düzeneği kuruluydu. Ağaçlarda ağustosböcekleri ötüyordu. Arnavutkaldırımlarına yakından baktığınızda, sanki topraktan yeni çıkarılmış gibi, kirli olduklarını görüyordunuz. Arkadaki kapı sinekliği sonuna dek açıktı; sanki biri evden, onu kapatacak zamanı yokmuş gibi aceleyle fırlamıştı. İlk katın pencerelerinden biri tamamen açılmıştı ve rüzgârın dışarıya çektiği sarı, müslin perde cansız bir şekilde salınıyordu şimdi. Birdenbire *Burada yalnız yaşıyor. Artık bir. karısı yok,* diye düşündüm. On dört yaşındaki bir dişinin zalimliğiyle sanki matematik öğretmenimin karısını, yılar önce, sadece uzaktan gördüğüm, genç sarışın kadını tanıyormuşum gibi bir memnuniyet hissi doldu içime. Bay Carmichael'ın bazı kız öğrencileri için, aslında bizlere tamamen yabancı olan o kadın, aylaklık kokan kıskanç dedikodulara malzemeydi. Bay Carmichael'ın küçük çocuklarının olması ise bizi zerre kadar ilgilendirmiyordu. "Çok kalmayacağız," dedi Bay Carmichael yeniden. Kürek kemiklerimin arasından beni dürterek eve doğru itiyordu. "Lanet olsun, çok susamadık mı?"

Doğru söylüyordu. Torpido gözündeki viski şişesinden içip durmuştum ve çok susamıştım. Boğazım yanıyordu.

Herkes ölecek. Tam olarak ne zaman olduğu niçin önemli?

Böyle anlarda, bu çiğ ve kusursuz mantık yeşil bir tarlanın içinden fışkıran granit kayalar gibi ortaya çıkar. Hayatınız boyunca bunu anımsarsınız.

"Hoş geldin! 'Ecce homo.'"* İçerideki görüntü sanki Bay Carmichael'ın alt kattaki odalarından bir kasırga geçmiş izlenimi yaratıyordu. Mutfaktaki yer muşambası ayaklarıma, sanki sinekleri yakalayan kâğıtlar gibi yapışıyordu. Lavabo, pis gri suyun içinde üst üste yığılmış tabaklarla doluydu. Mutfak bankosunun üzerindeki her bir nokta doluydu, kirli, yanık kabuklarla örtülü ocak üstü bile; sıcak, havasız ortama bayat bir koku hâkimdi. Sinekler uçuşuyor ve artıklara hücum ediyordu. Bay Carmichael bunların farkındaymış gibi gözükmüyordu, canlanmış bir halde buzdolabının kapağını açtı: "*Voila!*"** dedi. "Soğuk bira! Bunu bekletmeye gelmez." Koyu kahverengi teneke kutuyu kaptı, açtı ve kana kana içti. Bana da ikram etti ama ben temkinlice bir yudum aldım. Biranın tadından ve kokusundan nefret ediyordum. Bay Carmichael'a buzdolabında kola olup olmadığını sordum ve o da maalesef olmadığını söyledi: "Sadece bira var; malt birası: arpa ve şerbetçiotundan, besleyici yani. Güzel genç kız dişlerini çürütecek kimyasal pislikler yok içinde." Bay Carmichael'ın gözlerinin üzerimde olduğunu gördüm; gülümseyişi hafif asimetrikti, sanki ağzının bir tarafı diğerinden azıcık daha yüksek gibi. Bu gülümseyişten, adam sizin tarafınızda mı, değil mi, anlayamazdınız. Yedinci sınıftan anımsıyordum, bu gülümseyişi görmek için nasıl da kıvranırdınız. "Buraya gel; sana bir şey göstereceğim," dedi Bay Carmichael, kolunu hafifçe omuzlarıma attı ve beni, yüksek tavanı incecik süslemelerle bezeli yemek odasına götürdü. Bu odada, şaşırtıcı derecede

---

* (Lat.) İşte İnsan! (ç.n.)

** (Fr.) İşte. (ç.n.)

zarif ve güzel, ama her yanını örümcek ağları bağlamış bir avize asılıydı. Sarı müslîn perdenin pencereden dışarıya uçuştuğu oda buydu ve burada da sinekler vızıldayarak uçuşuyordu. Büyük maun yemek masasının etrafındaki sandalyeler masanın dibine çekilmişti; sanki artık kimselerin oturmadığını işaret edercesine. Sadece masanın bir ucuna kitaplar, dergiler, eski gazeteler ve mali kayıtlar, fişler ve faturalar gibi belgeler yığılmıştı. Kâğıtların üzerine geometrik şekiller çizilmiş, bunların kimi insanımsı figürlere dönüştürülmüştü (hem kadın hem erkek, yerfıstığına benzer kafaları ve abartılı cinsel organlarıyla); bunları görmezden geldim. Aylak aylak bakınırken devasa bir kitabı açtım: *Asimov'un Dünya Kronolojisi.* O zaman anımsadım: Bay Carmichael sınıfın kafasını tahtada "sonsuzluğu gösterme" şekliyle nasıl da karıştırmıştı. Şaşırtıcı bir kesinlikle bir çember çizmiş, onu yarıya bölmüştü; sonra o yarım çemberi de yarıya bölmüş; sonra dörtte bir çemberi yarıya bölmüş; sonra sekizde bir çemberi yarıya bölmüştü; tahtaya vuran tebeşir darbeleri eşliğinde bize şakacı bir ses tonuyla hitap ediyordu; bu da bir tür matematik olmasına karşın, aynı zamanda komikti de: tahtadaki şekil hızla öyle küçüldü ki ön sırada oturan öğrenciler bile ayırt edemez hâle geldiler. Ama Bay Carmichael devam etti: coşkulu, kısa, kesik darbelerle şekli bölmeye devam etti, ta ki elindeki tebeşir parçalanana ve ayağıyla yere düşen parçaları oyuncu bir tavırla tekmeleyene dek. Kimse gülmedi.

" 'Sonsuzluk' *Ex nihilo nihil fit.*"*

Bay Carmichael'ın bana ne göstermek istediği pek açık değildi. Oturma odasında gezinmiş, sonra oldukça eskimiş, fitilli kumaş kaplı kanepenin üzerine yayılarak çökmüştü. Parmaklarıyla yanında duran köşe yastığı üzerinde tempo tutu-

* (Lat.) Hiçlikten hiç doğar. (ç.n.)

yordu; küçük bir çocuğu ya da bir köpeği yanınıza çağırırken yaptığınız gibi. Çekinerek kanepenin bir ucuna oturdum; Bay Carmichael'ın oturmamı istediği yere değil.

Bu oda diğerleri kadar dağınık değildi. Bay Carmichael'ın sık sık burada, kanepenin bu ucunda oturduğunu anlayabiliyordunuz, çünkü ağırlığıyla ezilmişti. Kanepenin yakınında tekerlekli bir sehpa üzerinde tavşan kulaklarına benzeyen anteniyle bir televizyon duruyordu ve yanında bir pikap ve plaklar: Beethoven'ın 7. Senfonisi, Mozart'ın bir piyano beşlisi, Schubert'in bir piyano sonatı... Bunlar benim için sadece isimlerden ibaretti, bizim evimizde klasik müzik hiç çalmazdı. Özenerek, Bay Carmichael'dan bu plaklardan birini çalmasını rica ettim. Ama Bay Carmichael, "Sikeyim Bay Carmichael'ını," dedi. "Sen de bunu istersin, değil mi?" Yüzümdeki şaşkınlığı ve incinmişliği görünce, çabucak gülüverdi ve şefkatli bir sesle devam etti. "Neyse, bana 'Luther' de. Artık 'Bay Carmichael' yok."

Bay Carmichael bana buz gibi soğuk birayı uzattı ve boğulmadan bir koca yudumu içmeyi başardım. Tereddütle ona ismiyle seslenmeyi denedim: "'Luther.'" Gülmemi engellemek için alt dudağımı ısırdım; "Luther" bir karikatür serisindeki karakterin ismi değil miydi? Sonra öksürmeye başladım ve sol burnumdan bir parça bira sızdı ve Bay Carmichael'ın görmediğini umarak onu elimin kenarıyla sildim.

Bir kez daha Bay Carmichael'a hastanede kimi ziyaret ettiğini ve ailesinin nerede olduğunu sormak istedim ama buna cesaret edemedim. Duvara bir düz piyano yaslanmıştı; üzerine kitaplar ve nota kâğıtları yığılmıştı. Benim yaşlarımda bir kızın orada oturarak keyifli parçalar çaldığını hayal edebiliyordum. Oturma odası uzun otlarla, sarı, beyaz yaban çiçekleriyle dolu kocaman ön bahçeye bakıyordu. Duvarlar zamanında şık ve zarif olan, solgun duvar kâğıtlarıyla kaplıydı ve bu odanın

tavanında da oyma süslemeler göze çarpıyordu. Kanepenin yanındaki sehpanın üzerindeki küllükler tepeleme izmarit ve kül doluydu. Eğer Bay Carmichael bir sigara daha yakarsa, bir nefes istemeye karar verdim, kızlar daha büyük oğlanlar sigara içerken, onları etkilemek ümidiyle, bunu hep yapardı. Bay Carmichael bira kutusunu elimden aldı ve yeniden kana kana içti. Bana sonbaharda kaçıncı sınıfa başlayacağımı sordu, ben de liseye yeni başlayacağımı söyledim, onuncu sınıfa geçecektim. "Küçükmüşsün," dedi kaşlarını çatarak. "Ben seni daha büyük sanmıştım."

Bu soruya hazır bir yanıtım yoktu. Özür dilemem gerekip gerekmediğini merak ettim.

"Yıllar önce benim öğrencimdin," dedi. "Üzerinden az zaman geçmedi. Nasıl olur da daha onuncu sınıfa geçecek olursun?"

Matematik öğretmenimizin alnında beliriveren kırışıklık ve sanki kötü bir koku alıyormuş gibi buruşturduğu burnu memnuniyetsizliğini gösteriyordu – peki kimdi bunun sorumlusu? Bir erkek arkadaşım olup olmadığını sordu ve ben de olmadığını söyledim. Kötü koku alan ifadesi daha da derinleşti. Kekeleyerek, "İnsanlar, ruhumun 'yaşlı' olduğunu söylüyor," dedim. "Belki daha önce pek çok kez yaşadığımdandır."

Bu ümitsiz zırvalık birdenbire aklıma gelivermişti. Büyükannemin bana küçük bir kızken, kendimi önemli hissetmem ya da sanırım, onun kendisini önemli hissetmesi için söylediği bir şeydi bu.

Kaşları hâlâ çatık bir halde, Bay Carmichael birdenbire "Stoiklerin düşüncesi kesinlikle doğruydu. Eski çağlarda doğmuş olsaydım kesinlikle 'stoik' olurdum," dedi. "Stoiklerin kim olduklarını biliyor musun? Hayır? Uzun yıllar önce yaşamış olan felsefeciler. Marcus Aurelius – bu isim bir şeyler anımsattı mı? 'Söylediğiniz ya da yaptığınız her şeyde, bu ha-

yatı herhangi bir zamanda terk etme gücünün kendi elinizde olduğunu anımsayın.'"

"Kendini... öldürmekten mi söz ediyor?" Emin olmaksızın güldüm. Bu hoşuma gitmemişti.

Bay Carmichael düşünceli bir ruh halindeydi. Bu nedenle ona hastane gibi belli bazı yerlerde, yağmurdan sonra biriken sular gibi toplanan anı havuzcukları olduğuna inanıp inanmadığını sordum; böyle yerlerde insanlar beklemek zorunda kalır, endişelenir ve korkardı; farkına varmadan izinizi bıraktığınız yerler olup olmadığını sordum. Bay Carmichael bunu daha önce düşünmüş gibi gelmedi bana. En azından alaycı bir tutumla yüzünü buruşturmadı. "'Anı havuzcukları' ha?" dedi. "Neden olmasın! Hayaletler gibi. Her yerde havada hayaletler dolaşıyor. Hastaneler bu açıdan en korkunç yerler olmalı. Mikrop gibi hayalet kaynıyordur orası. Derin bir nefes bile alamazsın, içine hayalet çekeceğinden!" Bay Carmichael hapşırır gibi kahkaha atarak komik bir ses çıkardı ve ikimiz de buna güldük. "Olabilir. Ben bir hayaletim. Sen de tatlı, bana güvenmiş bir kızsın, buraya bir hayaletle geldin. Ya da belki hayalet olan sensin. Bak bu şaka da benden. Bir sonraki yüzyılda, geriye, 1959'a dönüp bakacak araştırmacılar olacak. 'Geçmişe bakacaklar'; bunun ne olduğunu biliyor musun? Hayır mı?" Bay Carmichael, bir yandan işaretparmağıyla bileğimin üzerinde tempo tutarken, öğretmen havasına bürünmüştü yine. "'Geçmişe bakmak', bir tür astronomik anlamda mecazi kullanım. Yani, geceleri gökyüzüne baktığında –ki sende takım yıldızlarını öğrenmeye hevesli bir kız havası var– orada gördüğün, o an orada olan değildir. Senin gördüğün sadece ışıktır, 'yıldız ışığı'. Gerçek yıldız oradan kaymıştır ya da yok olmuştur. Aslında 'geçmişe bakmaktasındır' – çok uzakta kalmış olan geçmişe. Sadece bilgisiz – masum – bir göz orada gerçekten bir yıldız olduğunu düşünerek bakar. Eğer

güneşimiz patlar ve ortadan kaybolursa, biz dünya üzerinde sekiz dakika boyunca bu kötü olaydan haberdar olmayacağız." Artık Bay Carmichael baş ve işaret parmaklarıyla bileğimin üzerinde daireler çiziyor ve beni yavaşça kanepede kendine doğru çekiyordu. "Sekiz dakika, öldüğünün farkında bile olmadan geçireceğin, kahrolası uzun bir süre."

Sarsıldım. Sonra güldüm, bu durumun komik olması gerekiyordu.

Sonra nasılsa bilek güreşine başladık. Ne olduğunu anlamadan Bay Carmichael neşeli bir kahkahayla, çorapsız giydiği makosen ayakkabılarını ayağından fırlatmış ve kanepeye iyice çökmüştü ve beni karnının üzerine oturttu: "Koş bakalım, küçük tay! Koş Bakalım." Haki şortum bacaklarımın yukarısına doğru sıyrılmıştı, Bay Carmichael'ın kemerinin tokası tenime sürtünüyordu. Rangers tişörtümün altında sert elleri hızlı bir şekilde nemli cildimin üzerinde dolaşıyor, küçük çıplak göğüslerimi tutuyor, onları sıkıyor, yoğuruyor, başparmaklarını göğüs uçlarımın etrafında dolaştırıyordu. İsyanla çığlık atarak onu tokatladım. O an birdenbire Bay Carmichael beni kanepeye yatırdı ve kollarıyla beni kanepeye bastırarak, kalçalarımdan sıkıca yakalayarak, bacaklarımın arasına kaya gibi sert yüzünü soktu ve dokunduğu yeri emen ağzını şortumun ve şortumun altındaki külotumun ıslak ağına yapıştırdı. Bu beni o kadar şaşırtan bir şeydi ki, neler olduğuna inanamıyordum. Bay Carmichael iri bir köpek gibi hırlıyor, beni emiyor, çimdikliyordu. "Kıpırdama. Kıpırdama. Hoşuna gidecek. Seni küçük *lanet* sürtük!" Deli gibi gülmeye başlamıştım, ona sert bir tekme attım, ellerimin ve dizlerimin üzerinde, kollarının arasından sürünerek kaçtım; şimdi yerde, pizza kırıntıları, dökülmüş küllükler ve boş bira kutularıyla dolu halının üzerindeydim. Bay Carmichael küfrederek ayak bileğimi yakaladı ve beni yeniden yere çiviledi; ağzını ağzıma yapıştır-

mış, kızgın dişleriyle açmak istercesine dudaklarımı ısırıyordu. Artık korkmuş, dehşete kapılmıştım. Hiç kimse beni böyle öpmemiş, bana böyle bir vahşilikle dokunmamıştı. "Benimle neden buraya geldin, ha? Burayı ne zannettin? Yedinci sınıf mı? Söylediğinden çok daha büyüksün sen. Seni küçük seksi sürtük." *Küçük seksi sürtük*'ün her hecesinde Bay Carmichael elleriyle boğazımı tutarak kafamı halıya vuruyordu. El yordamıyla dizlerini bacaklarımın arasına sokmaya çalıştı. Avcunun içiyle beni susturmak için ağzımı kapatmıştı. Kancaya takılmış bir balığın ne pahasına olursa olsun kendini kurtarmaya çalışması gibi, kurtulmak için çırpınıyordum; Bay Carmichael'ın üzerimdeki ağırlığından kurtulmak için etlerimin kopmasına razıydım. Şimdi üzerime eğilmiş, homurtuyla ve el yordamıyla fermuarını açıyordu. İrileşmiş, kalın penisini bacaklarımın arasına daldırışını gördüm ve bir kez daha hırıldayan Bay Carmichael sarsılarak, tüm ağırlığıyla üzerime çöktü. Çok uzun gelen bir an boyunca hareketsiz yattık, sonra kendisinden inleyerek ve sürünerek kurtulmama izin verdi.

Sonra nasılsa banyoda buldum kendimi. Lavaboya kusuyordum. Beni oraya Bay Carmichael getirmiş olmalıydı. Son derece pis olan –duş kabini, tuvalet, muşamba yer döşemesi– bu küçük, bunaltıcı ve sıcak odada her iki musluktan da su akıtarak, tüm kanıtları silmek istercesine kusmuklarımı temizliyordum. Lavabonun üzerindeki aynaya bakamıyordum bile. Ağzımın şiştiğini, yüzümün yara bere içinde olduğunu biliyordum. Tişörtümün üstünde madeni para büyüklüğünde kan lekeleri vardı. (Burnum mu kanıyordu? Okulda burnumun aniden kanayacağı ve sınıf arkadaşlarımın bunu izleyeceği korkusunu taşırdım hep.) Titreyen ellerimle bacaklarıma bulaşmış olan yapışkan, renksiz ve kokusuz meniyi yıkadım. Banyonun dışında Bay Carmichael cesaretlendirircesine konuşuyordu: "İyi olacaksın Maddie. Seni geri götüreceğim. He-

men çıkmamız lazım." Ama *beni öldürecek,* diye düşünmeye başlamıştım. *Bunu planlıyor. Ben banyodan çıktığımda. Ve hiç kimsenin haberi olmayacak.* Banyonun kapısını açtığımdaysa, Bay Carmichael görünürde değildi. Mutfakta telefonda konuştuğunu işittim. Birinden bir konuda ricada bulunuyordu. Sonra sessizlik oldu. Sert bir kahkaha attı ve telefonu çarparak kapattı. Kızgın bir sesle konuştu: "Siktir et. Ne fark eder ki..."

Bay Carmichael yanıma geldiğinde, ruh hali yine değişmişti. Mutfakta o da yıkanıp temizlenmişti: Kızarmış yüzü daha arkadaş canlısı görünüyordu, dağılmış saçlarını ıslatarak düzleştirmişti. Kirlenmiş spor gömleğini pantolonunun içerisine sokmuş, pantolon fermuarını çekmişti. Yeniden makosenlerini giymişti. Bay Carmichael beni o iyi huylu öğretmen gülümseyişiyle karşıladı: "Madelyn! Gitme zamanı geldi. Uzun süre kalmayacağımızı söylemiştim."

Dodge steyşın araba akşamüzeri 31 Doğu Yolu'nda ilerlerken, Bay Carmichael sessizliğe gömüldü. Beni eve götüreceğini unutmuştu. Sparta Memorial Hastanesi'ne döndüğümüzden kuşkum yoktu. Ara sıra Bay Carmichael bana kaygılı bakışlar atıyordu: Yolcu koltuğunda ondan olabildiğince uzağa kıvrılmış, burnumun kanamasını durdurmak için burun deliklerimi sıkıyordum ve başımı geriye atmıştım. Bay Carmichael'ın dikkati o kadar dağılmıştı ki, demiryolu köprüsünün altından geçerken, otoyolun sol şeridinde giden bir kamyonete neredeyse yandan çarpıyordu; kamyonetin direksiyonunda babamın taşeron bir arkadaşı oturuyordu. Adam beni gördü ve direksiyondaki Bay Carmichael'ı da gördü. Bay Carmichael'ın kim olduğunu bilmiyordu ama yüzü al al, otuzlu yaşlarının ortasında ya da sonlarındaki bu yetişkin adamın yanında on dört yaşında bir kızla görülmesinin çok yanlış olduğunu biliyordu. *Bizi gördü, bizi tanıdı,* diye düşündüm.

Bir rüyanın acımasız mantığı içinde şunlar gerçekleşecekti: Babamın arkadaşı o gece annemi arayacak ve o gece Bay Carmichael, Eski Değirmen Yolu'ndaki, taş evinde tutuklanacaktı. Benim yüzümden, bana yaptığı şey yüzünden, bu yüzden, yani bu öğleden sonra Dodge marka steyşın arabasında benimle görüldüğü için, Bay Carmichael okuldaki öğretmenlik görevinden atılacaktı. Şimdi bu öyküyü anlatırken, anımsıyorum da: Bay Carmichael, daha önce söylediğim gibi, öğretmenlikten henüz atılmamıştı. Bunun gerçekleşmesine hâlâ zaman vardı. Kısalan hayatının kalan kısmı önünde uzanıyordu hâlâ. Tutuklanacaktı, reşit olmamış bir kıza cinsel saldırıyla, reşit olmamış bir kıza içki içirmekle; reşit olmamış bir kızı zor kullanarak alıkoymakla ve adam kaçırmakla suçlanacaktı. Kendi isteğim dışında beni evinde alıkoymakla suçlanacaktı. Bu suçlamaların bir kısmı düşecekti ama yine de, Luther Carmichael Eski Değirmen Yolu'ndaki çirkin taş evinde kendini öldürecekti; evin toprak zeminli, kokan kilerinde, boynuna iğreti bir ilmek geçirerek, kirişten asarak öldürecekti kendini.

Tüm bunlar henüz gerçekleşmemişti. Bunu açıkça öngörmek de mümkün değildi. Tek bildiğim, babamın yanı başına dönmem gerektiğiydi. Umarsızca babamın yanına dönmek istiyordum. Bay Carmichael otoparkta arabayı daha tam olarak park etmeden arabadan atlamış ve hastanenin o asla değişmeyen soğuk havasına dalmak üzere kapıya koşmuştum. Dördüncü kattaki yoğun bakım ünitesine basamakları ikişer ikişer atlayarak çıktım. O marazi korkumla asansöre binmekten sakındım; bu kritik zamanda, asansör katlar arasında kalabilirdi. Şimdi hem merdivenler hem de dışarı fırlayacakmış gibi göğsümde küt küt atan kalbim nedeniyle soluk soluğaydım.

Hâlâ hayatta! Yoğun bakım ünitesinin kapısından yatağında, komadaki bir bebek gibi beyazlar içinde kundaklanmış halde yatan babamı görebiliyorum ve hâlâ hayatta.

KELLE AVCISI

Ruh var mı gerçekten? Merak ediyorum. Eski bir taş kuyunun kenarından eğilirmiş gibi, kendi içime bakıyorum. Tehlike şu ki, dengenizi kaybedebilir ve düşebilirsiniz; ve aşağıda düşme hızınızı kesecek su da yok. *Hey? Hey? Biri var mı orada?* Kırık bir el tulumbasıyla çalışan eski taş kuyu. Ben çocukken de o kuyu eskiydi. Bugün, kim bilir kaç yıldır satılmayı bekleyen bir araziden ibaret olan, büyükbabamın Herkimer'in kuzeyindeki çiftliği. Artık kimse taşrada yaşamak istemiyor, herkes şehre taşındı.

Bu bir gerçek. Bu yüzyılda elli yıl öncesine göre çok daha az insan taşrada yaşamak istiyor. Herkimer'in güneyinde ve Sparta'ya uzanan yolun yarısı boyunca yeni evler ve bir de alışveriş merkezi inşa edildi. Yeni Yükselen İsa Kilisesi, kirlenmiş topraktan yükselen Nuh'un parlayan gemisi gibi, doğru insanların önündeki dalgaları aşıyor, rahibimiz de bunu söylüyor. Dışarıdan bakıldığında geminin pruvası ışık veren bir fener gibi, içeride ise parlayan yüzeyler gözleri kamaştırıyor, uzun, kıvrımlı sıralarda sayılmayacak kadar çok sayıda çam ağacından yapılmış oturma yeri ve balkonlarda görebileceğinizden çok daha yüksekte yine oturma yerleri var. Geminin ön bölümünde kocaman, altından yapılma, yüzen bir haç ışıklar içinde aydınlanıyor. Her ayinde üç bin kişi burada ibadet ediyor. Yükselen İsa Kilisesi tüm Adirondack bölgesindeki

en hızlı büyüyen kilise. Hikâyesi, Herkimer'de bir dükkânın vitrininde başladı; şimdi Utica, Roma, Waterdown, Potsdam kadar uzak yerlerden geliyorlar kiliseye. Her pazar sabahı kilise koromuz kablolu televizyon kanalına çıkıyor. Güzel olan, cemaatin birlikte ayinler okuması. Burada kimse benim sesime gülmüyor. Sesim bir kız çocuğunun sesi gibi arada titriyor ama yanımdakilerin sesinden güç alıyorum; burada sıkılgan değilim. Yükselen İsa Kilisesi'nde gözlerinizi kapatın; siz de onlardan biri olabilirsiniz.

Yabancılarla bu kilise sıralarında otururken, hepimiz Tanrı'nın çocuklarından başkası değiliz. Kalbimin atışlarının hızlandığını hissediyorum; çünkü bu benim yaşamımda gizli olan bir an. Kocam kiliseye gitmez. Kızlarımı da henüz getirmedim; burada huzursuz olurlar ve kilisede huzursuz çocuklar görmek beni kızdırır. Yalnızken kendime, *ruh var mı gerçekten,* diye sorarım. Yalnızken düşüncelerimden korkarım. Bir pazar günü Rahip Loomis'e bunu sordum ve elimi her iki eliyle de sımsıkı tutarak ve gülümseyerek şöyle dedi: *Kim bu? Kim soruyor bunu Diane? Bu kadar güzel olan o gözlerinin içinden bakan kim?* Yüzüm güneş yanığı gibi kızardı. Gözlerim yaşlarla doldu. Ayin sona ermişti. Pek çok kişi Rahip Loomis'le konuşmak istiyor ve elimizi tutması, isimlerimizi sorması ve kutsarcasına isimlerimizi tekrarlaması için koridorda bekliyordu. Pek çok kişi –bunların da çoğu kadındı– pederimize bir şeyler danışmak istiyordu; ama Rahip Loomis'in zamanı kısıtlıydı. Benim gibi kadınlara özel bir gülümseyişle bakardı, Tanrım, umarım acıyarak gülümsemiyordur bana!

Bir eş ve bir anneyim; henüz otuz beş yaşında değilim. Ama genç de değilim. Bunu kendi belinden anlıyor insan, eline etten bir çıkıntı geliyor. Yan dönerek aynaya baktığımda, sırtımın alt kısımlarında o çıkıntıyı görüyorum, çenemin altın-

daki kırışıklığı. Çok incinmiş hissediyorum, ihanete uğramış! Kızlar doğana dek, hamile kalana dek, bir erkek çocuğu gibi zayıftım. *Ruh var mı gerçekten?* Çünkü eğer ruh varsa ve bende yoksa, sadece bu şişmanlayan bedene sahipsem eğer, diğer insanlar gibi değilim, bir ucubeyim o zaman. Ama eğer ruh varsa ve benim içimde de ışığa çıkmayı bekleyen bir ruh bulunuyorsa, bu durum beni daha da korkutur.

Ne olmuş yani? derdi kuzenim Michie Dungarve. *Kimin umrunda, neden bu kadar önemliymiş bu?* Donanmada çalışmış, Watertown'da bir kelle avcısına çıraklık yapmış olan Michie'nin ruhsuz, soğukkanlı bir katil olduğunu söyleyebilirdiniz ve Michie de muhtemelen bunu doğrulardı.

Yükselen İsa Kilisesi'nde, üç bin kişi hep birlikte gürültülü bir mutluluk içerisinde seslerimizi Tanrı'ya ve onun oğluna doğru yükseltiyor ve İsa'nın şeytanı bizden uzaklaştırması ve sonsuza dek kalbimize yerleşmesi için dua ediyoruz ve bunun doğru olduğuna inanıyorum. Hep birlikte ilahi okuyoruz: *Yükselen kaya, açılan yarık, izin ver sende saklanayım.** Dalgaların gemimizi yükselttiğini hissediyorum, havada yüzen altından haç gibi nasıl yükseldiğimizi hissediyorum. Rahip Loomis bize günahın yüzüne gülmemizi, İsa'nın karşısında çaresiz kalan şeytanla alay etmemizi öğretiyor. İsa kalbinize girdikten sonra, geride pişmanlık duyacağınız, hatta anımsayacağınız hiçbir şey kalmaz. O kadar parlak, gözleri kör eden bir ışık ki, görmek için çaba harcamanız bile gerekmez. *Tanrı beni anlıyor,* diyorum, *O benim kalbimdeydi, o zaman bile.*

Ben DeeDee Kinzie iken bile. O kadar uzun zaman önce.

---

* Sözleri 1776'da Augustus M. Toplady tarafından yazılmış ve bestesi 1830'da Thomas Hastings tarafından yapılmış, orijinal ismi "Rock of Ages" olan ilahi. Yukarıdaki, ilk iki dizeden alıntıdır: *Rock of ages, cleft for me, let me hide myself in these.* (ç.n.)

Bu şey, biz çocukken, Herkimer'in kuzeyinde yaşarken oldu. Yaşadığımız yerin adı Rapids'ti. Bir kasaba değildi; ama aynı binayı paylaşan bir postanesi ve gönüllülerin çalıştığı bir itfaiye şirketi vardı. Rapids İlkokulu'na, sonra Rapids Ortaokulu ve lisesine devam ettik. Benden iki yaş büyük olan kuzenim Michie Dungarve okulda benden sadece bir yıl ilerideydi. Sekizinci sınıftayken Steve Hauser ve Dan Burney isimli çocuklarla takılıyordu. Ve benimle. Bu şey o zaman oldu.

Beklenmedik bir fırtına gibi, yıldırım düşmesi gibi. Annemin kız kardeşi Elsie gibi, bir yandan sigara içerek verandada kararmış, kaynayan gökyüzünden yağmurun dökülmesini beklerken, bir anda ateş gibi bir ışık çakabilir ve nerdeyse onu yere yıkan, kulakları sağırlaştıran bir gürültü patlayabilir. Yıldırım verandanın direğine düşmüştü ve direkten kopan kıymık parçaları şarapnel gibi yüzünün yan tarafına saplanmıştı. O kadar hızlı olmuştu her şey. Teyzem hayatının kalan kısmında bu öyküyü anlatırken Tanrı'ya şükredecekti hep, onu kör kalmaktan ya da daha kötüsünden koruduğu için.

Bu olan şey. Buna bizim neden olduğumuzu sanıyorum. Bu bomboş gökyüzünden takdiriilâhi olarak düşmüş bir yıldırıma benzemiyordu.

Rahip Loomis'ten randevu aldığım bir keresinde ona korkunç olayları neden takdiriilâhi olarak adlandırdığımızı sordum; gerçekleşen her şey zaten Tanrı'nın işi değil miydi? Rahip Loomis bana çatık kaşlarıyla, gülümseyerek yanıt verdi: "Takdiriilâhi"nin herhangi bir ölümlünün kontrol edemeyeceği kadar büyük bir felâket olduğunu söyledi. Ben de, evet, muhterem peder, dedim. Ama neden?

Benim de inatçı bir yönüm var. Biliyorum. Rahibimizin, nazik doğasını zorlayan biri olduğumu ifade eder gibi, bana daha sert bir bakışla gülümsediğini görüyordum. Demek istediğimin ne olduğunu kekeleyerek anlatmaya çalışıyordum:

Eğer Tanrı korkunç bir şeyin olmasını istemiyorsa, buna neden izin veriyordu?

Rahip Loomis bir çocukla konuşur gibi, soğukkanlı ve dikkatli bir tavırla yanıt verdi. Tanrı'ya böyle şeyler soramayacağımızı söyledi; o bize günah işleme ya da işlememe özgürlüğünü veriyordu. Günahı kalbimize kabul etme ya da kalbimizden uzaklaştırma özgürlüğü. Bunu bilmek için teolojiye ihtiyacınız yok, Bayan Schmidt!

Sanki üzerinde bir büyü olan soğuk kalbime adamın şefkatinin değdiğini hissettim.

Ama şunu deme ihtiyacı duyuyordum, kendimden değil, ama başına bir şeyler gelmiş olan o çocuktan söz ediyorum. Rapids'te, biz çocukken.

O sırada sesim çatladı. Neden *çocukken* diyorum ki? Çocuk değildik. Hiçbirimiz. Ve neden Rapids'ten söz ediyorum ki? Rahip Loomis'in ailesi Watertown'da yaşıyor, kırsal Herkimer bölgesini çok az tanır.

Hızlı konuşuyordum. Gergindim ve endişeliydim. Kalbimin hızlanmasını ve koltukaltlarımdan ter boşalmasını engelleyen ağrı kesicilerime ihtiyacım vardı. Anlamıyorum, muhterem peder. Anlamıyorum!

Rahip, birlikte dua edelim Diane, dedi. O zaman anlayacaksın.

Rahip bana gülümsedi ve koluma dokundu. Gülümsemesi beyaz bir aleve benziyor, bunu izleyen her gece uykuya daldığımda o beyaz alevin içine gömüleceğim.

Kuzenim Michie, insanın içinde biraz kötülük olmasının iyi olduğunu söylerdi. İnsanlar size bulaşmaması gerektiğini bilir. Kanınızı güçlendirmek için, ona biraz mikrop katarak yaptığınız aşı gibi.

Tomruk taşınan yolun dışındaki bataklık orman. Beni korkutan şeylerden biri yılanlardır. Çocukken, evlerimizin arkasındaki ormanda dolaşırken, büyük bir yağmurun ardından veya baharda karlar eridiğinde, yerde sudan bir tabaka oluşurdu, dereler kabarırdı, hendekler, hatta derin vadi suyla dolardı ve sonra çamurdan, çakıldan oluşan bir yağmur enkazı kalırdı geriye. Bataklık ormanda yılanlar olurdu, bunların bazısı da su mokaseniydi.* Bir buçuk metre uzunluğunda ve bir erkek bacağı gibi kalın olurlardı. Bunlardan hiç görmemiştim ama biliyordum. Bakır kafalar** daha ufak yılanlardı ama onlar da zehirliydiler. Arka bahçemizde, garajdaki odun yığınının içinde çöreklenen küçük yılanlardan ve çayır yılanlarından bile korkuyordum. Dan Burney'nin on yaşındaki kuzeninin köpeğiyle ormanda dolaşırken başına gelenler anlatılırdı. Köpeği küçük bir göle girmiş ve yüzmeye başlamıştı. Ve suyun içindeki bir şey köpeğe saldırmıştı. Köpek uluyor, çığlık atıyordu ve çocuk köpeği kurtarmak için suya atlamıştı ve ortaya su mokasenleri çıkmıştı. Bataklık otlarının arasından fırlamışlar, oğlana saldırmışlar, dişlerini bacaklarına geçirmişler, onu suyun dibine çekmişler. Avlarını paralayarak, oğlanın karnını, göğsünü ve yüzünü ısırmışlar. Yardım isteyerek çığlıklar atmış, ama kimse onu duyamamış ve kalbi oracıkta, bataklıkta durmuş.

Ellerimi kulaklarıma bastırmıştım. Duyduklarım beni hasta ediyordu. Oğlanlara susmaları için yalvarıyordum, onları dinlemek istemiyordum, anlattıklarına inanmıyordum. Ama oğlanlar bana gülüyorlardı.

---

* Genellikle ABD'nin doğusunda rastlanan oldukça zehirli bir engerek yılanı. (ç.n.)

** Kuzey Amerika'da görülen zehirli bir çıngıraklı yılan türü. (ç.n.)

Zarar verdiğimiz oğlanın adı Arvin'di. Michie'yle aynı yaştaydılar ya da Arvin biraz daha büyüktü; ama sekizinci sınıfta değil, özel eğitim sınıfındaydı. Atölyelerin/meslek sanatları sınıflarının yanındaki binanın bir köşesinde erkek bir öğretmenin ders verdiği özel eğitim öğrencileri bizim gibi okuyamayan ya da doğru konuşamayan ya da bir yerlerinde kusurları olan çocuklardı; bunları görebilirdiniz: gözlerinde, yüzlerinde bir şeyler tersti, çok şişman veya çok zayıf olabiliyorlardı ve yürümekte zorlanabiliyorlardı veya tuhaflıklarını gösterir davranışları oluyordu, çok gülmek, omuzlarını titretmek ya da siz onları gördüğünüzde kaçıp gitmek gibi. Okul otobüsünde önde, şoförün yanında birlikte oturuyorlardı. Böylece korunmuş oluyorlardı.

Arvin Huehner, 14. İsmi gazeteye çıkmıştı.

İsminin nasıl yazıldığını gördüğümüzde şaşırmıştık. Biz onun aile ismini *Hugh-ner* diye söylerdik.

Arvin, Michie'den ve Michie'nin arkadaşlarından uzundu; ama zayıf ve kemikliydi, omuzları yuvarlaktı ve göğsünde bir tuhaflık vardı: göğsü dar ve çıkıntılıydı. Spor derslerinden ve yüzmeden muaf tutulmuştu. Kürek kemikleri, sanki uzun süre öne eğilmiş gibi dışarı çıkıktı ve sırtını dik tutamıyordu. Boynu sanki kendisinden uzaklaşırmış gibi bir açıya sahipti. Yüzü ölü gibi solgun ve derisi yüzülmüş gibi tüysüzdü. Kauçuğa benzer, gevşek dudakları vardı. Dişleri yamuk yumuk ve lekeliydi. Gözleri kalın gözlük camlarının ardından ölgün bakıyordu ve ara sıra bizimle aynı otobüste gelip giden küçük erkek kardeşini ve kız kardeşlerini, bir yetişkini taklit ederek azarlarken, Arvin'in sesi son derece tiz bir perdeden yükseliyordu: "Kötü şey! *Kötü şey!*"

Arvin Huehner'i gördüğümde, gözlerime bir acı saplanırdı. Hemen bakışlarımı kaçırırdım. *İşte bana benzer biri,* diye düşünürdüm.

(Neden böyle düşündüğümü bilmiyorum! Arvin Huehner'de veya başka hiçbir özel eğitim öğrencisinde DeeDee Kinzie'yi andırır bir özellik yoktu.)

Michie, ucube, derdi onun için.

Bir ucubede bakışlarınızı çeken bir şey vardır. Ona bakmak zorunda kalmanıza içerlersiniz.

Ben on bir yaşındayken, kuzenim Michie on üçündeydi. Michie uzun boylu değildi; ama yaşına göre iriydi. Üçgen şeklinde bir yüzü, kocaman bir çenesi vardı. Diğer Dungarve'lar gibi onun da yapılı bir adam olacağını öngörebilirdiniz. Ama yanakları yumuşaktı ve pürüzsüz gözüküyordu ve güneş yanığını andıran doğal bir pembeliğe sahipti. Gözleri parlak ve kurnaz bakıyordu. Lisede, Michie Dungarve, şimdiden, daha büyük kızların gözünde "seksi" bir erkekti. Okuldan nefret ediyor ve dersleri olabildiğince asıyordu. Onunla takılan oğlanlardan oluşan, onun deyişiyle, bir tayfası vardı. Daha küçükken Michie, kendine vahşi, ürkütücü bir görüntü vermek için bir Kızılderili gibi yüzüne kırmızı kilden şeritler çizerdi. Boynuna astığı deri kayışta bir hayvanın çene kemiği ve siyah bir akbaba tüyü asılıydı. Ailede Michie katır gibi inatçılığıyla bilinirdi. Annesi, iki yaşındayken, Michie'nin kendi ayaklarını toprağa gömdüğünü ve yetişkin bir adamın bile gömdüğü ayakları topraktan çıkarmakta zorlandığını söylerdi.

Benim ismim DeeDee'ydi, Diane'in kısaltılmış hali. Tek kız bendim.

Neden onlarla birlikteydim? Bunun nedeni yaşadığımız yerdi. Rapids'ten Kızıl Kaya Deresi boyunca uzanan 14. Otoyol'a çıkan Kızıl Kaya Yolu üzerindeydik. Kızıl Kaya Yolu sadece dört kilometrelik bir yoldu; Kızıl Kaya Yolu tamamlanmış bir yol değildi; bugün bile ormanın harap vaziyette olduğu eski bir tomruk üretim sahasında yol sona eriyordu. Çevrede genellikle yabani ağaçlar ve tarlalar, sadece çalıların

ve sukamışlarının yetiştiği büyük bir bataklık alan bulunur ve yaz sonunda genellikle korkunç bir kara gübre kokusu hâkim olur. Bu yol üzerinde altı ev vardı ve doğal olarak aynı yaştaysanız ve okula otobüsle gidiyorsanız bu çocukları tanırdınız. Dungarve'lar bizim kapı komşumuzdu, annem sürekli kız kardeşi Elsie'yi ziyaret eder ya da Elsie sürekli bizim evde olurdu. Daha küçükken Michie de kimi zaman annesiyle bize gelirdi. Tarlaların içinden Dungarve'ların evine giden bir patika vardı, kuzenim Michie benden sadece iki yaş büyüktü; ama çocukken, iki yaş çok büyük bir fark gibi gelir insana ve ben de her zaman Michie beni sevsin isterdim.

Michie için gösteriş yapardım, Michie'nin dikkatini çekmek için. Teyzem Elsie benimle bu konuda şakalaşırdı.

Michie okulda beni korurdu. Beni sevdiğinden değil, kuzini olduğum için. DeeDee Kinzie'ye bulaşmayın; yoksa Michie Dungarve da size bulaşır.

Kızlardan nefret ediyordum! Genellikle, kızlar da benden.

Oğlanlar gibi giyiniyordum. Kot pantolonlar, fermuarlı parkalar, tişört üstüne giyilmiş gömlekler. Göğsüm bir oğlan çocuğununki gibi dümdüzdü. Kalçalarım bir oğlan çocuğununki gibi dapdardı. Bacaklarımın birleştiği yerde soluk kahverengi tüylerden oluşan bukleler vardı; koltukaltlarımda ve bacaklarımda küçük dikenlere benzer tüylerin çıkması için iki yıl kadar bir süre daha geçecekti. Yüzüm ufaktı ve zeytinimsi bir solgunluktaydı. Gözlerim parlak birer siyah cam gibi derinlere gömülmüştü.

Anneme göre ağzım vardı sadece. On bir yaşıma geldiğimde o ağzı tokatlamaktan vazgeçti. Bunu yapmaması gerektiğini öğrenmişti.

Su mokasenleri. Pis bataklık suyunun içinde yavaşça hareket ediyorlardı, çamur renkliydiler. Bataklığa dalacaktım ve

siyah su yüzeyinin altında yılan şeklindeki şeylerin bana doğru ilerlediklerini görecektim, sudaki belli belirsiz dalgalanmayı. Tanrım, ayağımı kımıldatamayacaktım, yardım istemek için çığlık atamayacaktım, yılanlar bana doğru yüzecek, etrafımda daireler çizerek yüzecek, dişlerini etime geçirmek üzere bana saldıracaklardı...

Kaç kere bu rüyayı gördüm, düşünmesi bile beni hasta ediyor. Okulda bir öğretmene Tanrı'nın neden zehirli yılanları yarattığını sormuştum ve o da bana her zaman yaptıkları gibi saçma sapan bir yanıt vermişti. Ben de her zaman yaptığım gibi ona inanmış gibi davranmak zorunda kalmıştım.

Burun Kaşıyan'a söyle de gelsin, dedi Michie bana.

Burun Kaşıyan, Arvin'e takılmış isimlerden biriydi. Her zaman burnunu, ağzını, kulaklarını kaşıdığı için; her yeri korkunç bir şekilde kaşınıyormuş gibi. Arvin kendine özgü bir şekilde bizi izler, bize gülümser, komik olmasını arzu ettiğimiz bir şey yaptığımızda gülerdi. Bizimle birlikte olmak isterdi; ama çoğunlukla, okuldayken, okulun bahhçesindeyken, bizimle birlikte olamazdı. Okulun oyun sahasının bir bölümü diğerlerinden sarı renkli boya ile çizgi çizilerek ayrılmıştı. Özel eğitim öğrencilerinin de diğerlerinin de bu çizginin ötesine geçmesi yasaktı. Bunun bazı özel eğitim öğrencilerinin, normal öğrencilerin taciz ve eziyetinden korunması amacıyla uygulandığını düşünebilirdiniz; ama aynı zamanda normal öğrencilerin, daha iri, yaşça daha büyük ve beklenmedik tavırlar sergileyen özel eğitim öğrencilerinden korunması için de bu tedbir alınmıştı. Arvin Huehner bunların arasında bir yerdeydi denilebilir. Uzun boylu ve onun gibi buyurgan olan oğlanlar ona sataşırdı; ama bazen de Arvin kendinden daha küçük olanlara sataşırdı. Genizden gelen o tiz sesiyle onları azarlardı. *Kötü şey!*

Bizim söyleyegeldiğimiz şekliyle Hugh-ner'lar, Kızıl Kaya Yolu üzerinde sadece zemin kattan oluşan bir evde yaşıyorlardı. Zemin katın pencerelerini ve zemin katın üzerinde, bir iskeleti andıran, odaların bulunması gereken yerlerde sadece panellerin ve kalasların yer aldığı inşaat kalıntılarını görebilirdiniz; yıllar önce inşaat bırakılmış ve bir daha başlamamıştı. Hugh-ner'ların evinin bir bahçesi yoktu. Sadece ham kalaslar ve parçalanmış, rüzgârda uçuşan branda bezlerini andırır şeritler gözüküyordu. İnsanların göz zevkine aykırı bularak küçümsedikleri bu ev bizim ve Dungarve'ların yaşadığı yerden yaklaşık iki kilometre mesafede, çıkmaz Kızıl Kaya Yolu'nun sonundaydı. Yetişkin Hugh-ner'ların "normal" olduğu söylenirdi ama çocukları özel eğitim öğrencisiydiler. Arvin'in kendinden küçük kız kardeşleri ve bir de erkek kardeşi vardı, onu koruyacak daha büyük bir akrabası yoktu.

Hey Arvin, dedim. Michie bizimle gelmeni istiyor.

Arvin, bana güvenmeyen bir bakışla, gözlerini kısarak baktı. Aylardan nisandı, hava ıslak toprak kokuyordu. Güneş çıktığında hava ısınıyor, güneş kaybolduğunda ise serinliyordu. Arvin çirkin, hardal renkli bir parka ve kalem kadar sıska bacaklarına oturan fitilli bir pantolon giymişti. Arvin'in kuzenim Michie ve arkadaşlarının onun da gelmesini isteyeceğini düşünmesi, Arvin'in bu kadar aptal olması, kalbimi ona karşı katılaştırmıştı. *Onların seninle arkadaş olabileceğini nasıl düşünürsün,* diye suratına gülmek istiyordum.

Arvin, bana göz kırparak burnunun üzerindeki gözlükleri ayarladı. Gevşek, kauçuğa benzer dudaklarını heyecanlanmış ve korkmuş gibi yalıyordu.

Haydisene, dedim Arvin'e.

Okuldan sonra otobüse binmeyecektik. Belki iki kilometre, dere boyunca eve kadar yürüdüğümüz, demiryolu için doldurulmuş bir yol vardı.

Arvin sıska bir köpek gibi hızlıca yanımızda yürüyordu. Demiryolu dolgusu boyunca yürüyüp ağaçların arasından, sonra bataklığın kenarından geçiyorduk ve vadiyi yuvarlanmış kayaların üzerinden yürüyerek geçiyorduk. Aşağıda çalılarla, bataklık otlarıyla ve lağım gibi kokan ve birkaç gün yağmış olan yağmur nedeniyle yükselmiş suyla dolu batak bir hendek vardı. Aşağıda boğa kurbağaları boğuk boğuk ama gürültüyle vıraklıyordu ve o kadar küçük bir şeyden o sesin nasıl çıktığına inanamıyordunuz. Oğlanlar kurbağalara taş attı; ama kurbağalar çok hızlıydı. Kütüklerin üzerinde güneşlenen su kaplumbağaları da bir ses duyduklarında kayarak, ortadan kayboluyorlardı.

Bir su kaplumbağasının sizi görüp işitmesi, belki de belli bir mesafeden ayak seslerinizi duyması şaşırtıcıdır. Bu kadar kalın ve hantal bir kabuğa sahip böyle bir yaratık, hayatını kurtarmak için nasıl böyle hızlı hareket edebilir?

Michie, Arvin'e vadiye inmesini söyledi; bir arabanın kaporta süsüne benzeyen bir şey aşağıda çamurun içinde parlıyordu. Arvin inmek istemediğini söyleyerek mızmızlanmaya başladı, eve çamur içinde dönerse annesinin kızacağını söyledi. Belki sonra Michie veya arkadaşlarından biri onu itmişti. Ya da belki kendisi aşağıya inmeye karar vermişti. Arvin'e onunla arkadaş olacağımızı, bizimle eve gelebileceğini söyledik. Belki doksan metre derinliğindeki vadiye, ayağı tökezleyerek ve kayarak indi. Michie'ye, ya aşağıda su mokasenleri varsa, diye sordum. O da bana güldü. Arvin kaporta süsüne erişmişti ama ayakları çamura batıyordu. Ağlamaya başladı. Çamura saplanmıştı. Oğlanlar gülüyor ve Arvin'e bağırıyorlardı; Arvin bataklık kumuna saplanmıştı. Yüzü kızarmıştı, burnunu çeke çeke ağlıyordu, gözleri burnunun üzerinde çarpılmıştı. Arvin'in mücadele ettiği noktadan sadece birkaç metre uzakta kıvrılan bir şey dikkatimi çekti. Dalgalanmaları görüyordum;

su yüzeyinin altında, kauçuk gibi kıvrılan kalın, siyah yılanları gördüm. Arvin'in bataklık kumunun içine çekilmesini bekliyorduk. Bir televizyon filminde erkek kahramanın bataklık kumuna saplanışını izler gibiydik. Bataklık onu içine çektikçe, yüzünün alt kısmı, ağzı, sonra dehşete kapılmış gözleri çamurun içinde kayboluyordu; ve adam kayboluyordu, bataklık kumu içerisinde kaybolan başının üzerinde geriye sadece köpüren kabarcıklar kalıyordu.

Filmde maymunlar ağaçtan ağaca uçuyor, geveze çığlıklar atıyorlardı. Vadinin tepesinde oğlanlar Arvin'in haline gülüyorlardı. Hey, onu çıkarsak iyi olur, dedim. Oğlanlar gibi gülüyordum ama aslında korkmaya başlamıştım. Yılanlar hakkında bir şey söylemedim; çünkü oğlanlar buna sadece gülerdi. Gördüğümün yılan olduğundan emin de değildim; belki de sadece çalıların arasından esen rüzgârdı.

Arvin sarmaşıklara tutunmaya, kendisini yukarıya çekmeye çalışıyordu. Bacakları dizlerine kadar çamura batmıştı. Bir buzağı gibi haykırıyor, böğürüyordu. Bir buzağı sadece birkaç saatlikken annesi duysun diye çığlık atar, ciğerleri şimdiden feryadı basacak kadar gelişmiştir. Ama insan çığlığı ince ve zayıftır ve korktuğunuzda çatallanabilir. Arvin bir buzağı gibi böğürüyordu, kelimenin tam anlamıyla böğürüyordu, sanki kelimelerin ne olduğunu unutmuştu. Michie ve Steve ona taş, çamur topakları fırlatıyordu. Dan Burney, uçurumun kıyısına kocaman bir kaya sürükledi, onu aşağıya yuvarladı ama kaya Arvin'i ıskaladı. Bir mızrağı andıran, kırılmış bir ağaç dalını ona fırlattım. Dal, Arvin'in bulunduğu noktaya erişemedi. Arvin çamurun içine düşmüştü ve alnındaki kesik kanıyordu. Sesi biraz önceki kadar yüksek çıkmıyordu. Oğlanlar Arvin'i taşla kimin vurabileceğine dair iddialaşıyorlardı. En büyük taşlarla. Gökyüzü yağmur indirecekmişçesine kararıyordu. Ontario Gölü'nün doğusunda yağmur çok çabuk iner. Önce

sert bir rüzgâr geldi ve ılık bir tükürüğü andıran yağmur. Geri döndük ve Arvin'i vadide bıraktık.

Kızıl Kaya Yolu'na yürüdük, evlerimize. Michie, Steve, Dan. Ve DeeDee; yani ben.

İki yıl sonra dokuzuncu sınıfta ismim Diane olacaktı. Lisedeyken bana Di şeklinde seslenen yakın bir kız arkadaşım vardı. Ve Frank de ara sıra beni Di diye çağırır. Kimse artık bana DeeDee şeklinde seslenmiyor. Bunu duyduğumda donuyorum.

Yıllar sonra kuzenim Michie, Alcott'ta Sheryl Ricks adında bir kıza yaptığı şey nedeniyle tutuklandı. Michie önce yaptığını inkâr etti; bir başka erkeğin bunu yapmış olması gerektiğini iddia etti; Sheryl sadece onunla değil, başkalarıyla da görüşüyordu. Sheryl'in Michie Dungarve'ın bebeğine hamile olduğu söyleniyordu ama Niagara sorgu hâkimi bunun doğru olmadığını bildirdi.

Öldüğünüzde bedeninizle ilgili tüm gerçekler ortaya çıkabilir. Sadece hamile olduğunuz değil, hiç hamile kalıp kalmadığınız da. Hiç bebeğinizin olup olmadığı da. Vajinal bölgenizde "çürükler ve yırtıklar" varsa, tecavüze uğradığınız anlamına gelir. Ya da tecavüze uğramadığınız ama cinsel ilişkiye girdiğiniz. Siz öldükten sonra hakkınızdaki her şeyi bilirler.

Sheryl olayı olduğunda okulu bitirmiştik. Michie yirmi iki yaşındaydı. Kız arkadaşını dövmüş ve sonra boynunu iki eliyle çevirerek boyun kemiğini kırmıştı. Çıplak elleriyle. Michie öfkeli bir adamdı ve kuvvetliydi. İki yıl donanmada görev yapmıştı ve ailesi onunla gurur duyuyordu; sonra amfetamin testleri pozitif çıktı ve bu nedenle ordudan "yüz kızartıcı suç" nedeniyle ihraç edildi. Ailesinin o sırada yaşamakta olduğu Herkimer'e döndü. Birkaç ay Watertown'da kefalet memuru

olarak çalıştı ve sonra ruhsatlı bir kelle avcısının yanına çırak olarak girdi. İşini sevdiğini söylüyordu. Artık ismi Michie değil, Mitch'ti.

Kuzenimin gerçek ismi *Mitchell Dungarve.* Gazetelerde ve televizyonda ondan *Mitchell Dungarve, 22,* diye söz edilecekti.

Mitch, soran herkese söylüyordu: Sheryl Ricks bunu hak etmişti. O da bunu biliyordu, bu yüzden otoparkta Mitch'ten kaçmaya çalışmıştı. Mitch, *Herkimer Journal* muhabirine neticede birini öldürmenin nasıl bir şey olduğunu görmek istemiş olduğunu söyledi. Çocukluğundan beri bunu merak etmişti. Donanmadayken hiç "savaş" görmemişti. Muhabir sordu, peki neye benziyor? Mitch olayın, adeta parlayan bir kıvılcım gibi çok hızlı gerçekleştiğini, neredeyse hiçbir şey hissetmediğini söyledi.

Mitch bunu hak eden bir insanı öldürmenin büyütülecek bir yanı olmadığını söyledi; arkasından yaşananlar hariç. İnsanlar bunu nasıl da büyütüyor, yüce İsa! Böyle olacağını, hayatının bu şekilde mahvolacağını tahmin etmemişti.

Özgürlüğünü özlüyordu. Donanmada tutuklandığı zamankinden daha çok. Lanet Sheryl, bunu hak etmişti.

Mitch Dungarve için *ruhsuz, soğukkanlı katil,* deniyordu. Ama onu tanıyan herkes, ailesi, akrabaları, yakın arkadaşları Mitch'in başkalarından çok da farklı olmadığını biliyorlardı.

Arvin Huehner'ın başına gelenler farklıydı. Olay, gazetelerde anlatılanların ötesine hiç geçmedi. Rapids'te bir "özel eğitim" öğrencisi, okuldan eve dönerken "ölümcül bir kaza" geçirmişti. Çürümüş kerestelerin üzerinden yürüyerek, derin bir yarığı geçmek istemiş; ama aşağıdaki kayaların üzerine düşmüş, kafatası kırılmış ve ölmüştü. Arvin'in sakar bir çocuk olduğunu ailesi bile doğrulamıştı. Arvin'in, neden, her zamanki gibi otobüsle eve dönmediğini anlamamışlardı. O gün, sınıfındaki bir kız öğrenciyi rahatsız ettiği için, bir özel eğitim öğ-

retmeninin Arvin'i cezalandırdığı ve Arvin'in bu nedenle canı sıkkın olduğu, bu nedenle de eve otobüsle dönmek istemediği açıklandı. Arvin'in başına gelenlerin tanığı yoktu ama Sheryl Ricks olayı farklıydı. Kızın öldüğü gece, pek çok kişi Mitch Dungarve'ı Alcott'ta bir barda kızla beraberken görmüştü.

Attica'daki hapishanede Mitch röportajlar veriyordu. Ölmekten korkmadığını, yapılması gerekeni yapmış olduğunu ve olayın bundan ibaret olduğunu söylüyordu. Avukatı ondan pişman olduğunu söylemesini istedi; saçmalık, dedi Mitch. Bunu yapmayacaktı.

Arvin Huehner'dan hiç söz etmedi. Olayın bir parçası olan bizleri hiç anlatmadı. Bir gün farkına vardım ki, Mitch, Arvin'i unutmuştu.

Ormandaki derin vadi ve tomruk yolu yirmi yıldır değişmedi. Bir gün ne var ne yok diye bakmak için arabamla oraya gittim. O sırada hepimiz kasabaya taşınmıştık. Evliydim ve kızlarım doğmuştu. Kızıl Kaya Yolu'nun bu kadar terk edilmiş olduğunu görmek tuhaftı. Yıkık evleri yaban otları ve çalılar kaplamıştı. Huehner'ların evi, evden kalanlar, yoldan zar zor gözüküyordu. Eski evimizde birileri yaşıyor ama Dungarve'ların evi tahtalar çakılarak kapatılmış. Büyükbabamın eski tarlası gibi arazilerde bitkiler orman gibi büyümüş. Eyaletler arası Karayolu I-81 Rapids'in kuzeyindeki taşra bölgenin içinden geçiyor; bu nedenle vadiden sonra en fazla iki kilometrelik bir yolda trafikte yoğunluk göze çarpıyor; ama Rapids'ten karayoluna tek bir çıkış bile yok.

Arvin ertesi gün vadide bulundu, yaklaşık yedi saatlik bir arama sonucu bulunduğu söylendi.

Özel eğitim sınıfındaki herkese Arvin'le ilgili sorular soruldu. Otobüsteki çocuklara da. Şoföre Arvin'i neden beklemediği soruldu ya da neden onu aramaya gitmediği. Arvin'in

öğretmeni sorgulandı ve gazetelerde hakkında olumsuz bir izlenim yaratıldı. Okul müdürünün bile. Arvin'in aynı otobüsle gidip gelen kız kardeşi ve erkek kardeşleri onu özlüyormuşa benzemiyorlardı. Arvin'in orada olmadığını fark etmemiş gibiydiler.

Kızıl Kaya Yolu'nda yaşayan bazılarımıza okuldan sonra Arvin'i görüp görmediğimiz soruldu. Nereye gitmiş olabilirdi? Hayır, Arvin Hugh-ner'i görmedik, diye yanıtladık. Bizim sınıfta değildi, arkadaşımız değildi ve tanıdığımız kimsenin onunla ya da herhangi bir Hugh-ner'la işi olmazdı.

Sonraları insanlar Arvin hakkında konuşurken, *kafadan çatlak o zavallı çocuk,* diyeceklerdi. Annem gibi, Elsie Teyze'm gibileri. *Ebeveynlerinin onu daha yakından izlemesi gerekirdi; gerizekâlı bir oğlanın tek başına dolaşması ve kaybolması...*

Şimdi yaşadığım Herkimer'de arada Steve ve Dan'le karşılaşıyorum. Alışveriş merkezinde ailelerini görüyorum. Steve okuldan tanıdığım bir kızla evlendi, en az iki çocukları olduğunu biliyorum. Sanırım, Buell Yolu üzerinde yaşıyorlar. Steve bir müteahhit için çalışıyor. Dan Burney, Michie ile birlikte donanmadaydı. Deniz aşırı görevlere gönderildi ve döndüğünde evlendi. Sonra boşandı ve şimdi kocam Frank Schmidt'in ustabaşı olduğu bir taş ocağında çalışıyor. Dan yüz elli kiloluk bir kas ve yağ yığınına dönmüş, kafasını kazıtıyor ve yüzü sert kauçuktan bir nesne gibi şiş gözüküyor. Dan annesiyle yaşıyor, kadının Parkinson gibi insanı tüketen bir hastalığı var.

Kroger'in Yeri'nde ya da Eckhard'in Yeri'nde ya da alışveriş merkezinde karşılaşıyoruz. Birbirimize bakarken gözlerimiz donuklaşıyor. Steve Hauser. Dan Burney. Bana DeeDee şeklinde hitap etmeye kalktıklarında, onlara, hayır, diyorum: Adım Diane. Ama artık bana hiçbir şekilde seslenmiyorlar zaten. Birbirimizi nereden tanıdığımızı anımsamak ister gibi

konuşuyoruz birbirimizle. Oğlanlar bana sürekli Mitch'i soruyor; ama Mitch hakkında söylenecek bir şey yok. Hayatının kalan kısmını Attica'da idam edilmeyi bekleyerek geçirecek. New York eyaletinde ölüm cezası zehirli iğne enjeksiyonuyla gerçekleştiriliyor ama uzun bir süredir kimse idam edilmedi.

Steve Hauser, Dan Burney ve ben. Aramızda rahatsız edici bir his var. Ama ne olduğunu bilmiyoruz.

Birbirimize ailelerimizin nasıl olduğunu soruyoruz. Dan bazı pazarlar annesini Yükselen İsa Kilisesi'ne getiriyor, yaşlı kadına yürütecini kullanmasında yardım ediyor. Dan her zaman içeride oturmuyor; ama otoparkta ayinin tamamlanmasını bekliyor, sigara içiyor. İri bir adam; ama gözleri yumuşak ve bulanık bakıyor. Bazen tahta sıraya, annesinin yanına ilişiyor. Dan Burney'yi görüyorum, ona el sallıyorum, o da bana el sallıyor. Bizlerle ilahi okuyup okumadığını merak ediyorum! Erkeklerin yaptığı gibi, alçak sesle, İsa'dan başka kimsenin işitmeyeceğini umarak.

İki kızım var. Gelecek sene yedinci sınıfa başlayacak olan Kyra ve dördüncü sınıfa başlayacak olan Tamara.

Gözleri! Dünyadaki en güzel gözler. Steve Hauser ve Dan Burney'ye ailemi anlatırken, kızlarımın boylu poslu olacaklarını söylüyorum. Ama onların ne kadar güzel olduğunu söylemiyorum, bundan söz etmek benim için zor. Geçenlerde Frank, bu kızlara baktığında, neden doğmuş olduğunu anlıyorsun, dedi.

Frank bunu durduk yere söyledi. Bu pek ona özgü bir davranış değil, bu şekilde konuşmak ikimize özgü bir davranış değil. Ama Frank'in söylediğinin bu kadar basit bir şey olduğunu umuyorum. Kurtarılmak için ihtiyacım olan tek şey bebeklerimin olmasıydı; bu benim yaşamdaki amacım. Bunun için ruhunuzun olması gerekli değil!

Eskiden ara sıra bir şeyler hissederdim; başka bir yerde doğru bir yaşam var, ama onu ben yaşamıyorum. Bebeklerim olduğundan beri, böyle hissetmiyorum. Bu kalbimde İsa'yı hissetmekten bile daha güçlü bir duygu.

Çünkü ayağınız tökezleyebilir ve İsa'yı kaybedebilirsiniz; ama çocuk doğurmuş olduğunuz hissini asla kaybetmezsiniz.

Rüyalarımda su mokasenlerini görmem tuhaf; asla Arvin Huehner'i görmüyorum, asla onu düşlerimde görmüyorum. Bataklıkta kendimi görüyorum, yılanları, batak çamurunu; ama asla Arvin Huehner'i değil ve muhtemelen şimdi yaşadığımız yerde Huehner adını bilen biri de yok.

Uzun zaman önce dört çeker bir kamyonetin üzerinde o kaporta süsünü gördüm. Sanırım aynısıydı.

Her türlü yılan beni korkutur. Hatta bir yılan resmi gördüğümde, bayılacakmışım gibi hissediyorum. Ve bulutların yerde ilerleyen gölgeleri. Kırlarda, onlarca kilometre ileride tepelerin üzerindeki gölgeleri görebilirsiniz. Onların böyle hızlı ilerleyişini görmek nefesinizi keser. Gün ışığı, yeşil tarlalar ve size hızla yaklaşarak, yeşillikleri örten bir gölge. *Ölüm gölgesi vadisi,* geçer aklımdan.

Beni korkutan bir başka şey de mamografiler ve jinekolojik muayene. Smear testleri. Çocuk doğurmuş olmama karşın, bacaklarım titrer, o keskin aletlerden öylesine korkarım. Doktorun içimi görmesinden korkarım. Çünkü bir gün bana şöyle diyecek: *Bayan Schmidt, kanser olduğunuz tespit edildi. Cezanız ertelenmişti ama şimdi başlıyor.*

Ve bazen de kendi öfkemden korkuyorum. Bir şeyleri parçalamak istiyorum, inatçılık ve terbiyesizlik yaptıklarında kızlarımın o çok kıymetli yüzleri gibi. Gözleriyle beni aşağılayarak bakan Kyra en kötüsü. Islak kahverengi gözleri

çok güzel ve yüzleri çok güzel; ve ben o yüzleri kavrayıp kemikleri kırılana dek sıkmak istiyorum. Kocam diyor ki, Diane, lanet olsun, kendine hâkim ol, kendini bir görsen şu anda, aman Tanrım. Frank bana doğru hamle yapar ve ben de çabucak geri adım atarım. Kızları incitirsem, Frank kendi elleriyle yüzümü dağıtabilir. Bu iyi işte. Bundan dolayı ona minnettarım.

Rahip Loomis'e öfkenin kökeninde ne olduğunu sordum, neden bazen çok sevdiğim aileme karşı böyle bir öfke duyduğumu ve Rahip Loomis bunun bir sınama olduğunu söyledi. Hayatımın her günü, her saati bir sınamadan ibaret; şeytan mı yoksa yüce Tanrı mı galip gelecek? Diane, bu kadar basit!

Bu sözleri işitir işitmez rahatladım.

Okul bittikten sonra, her gün gördüğünüz bazı insanları hayatınızın kalan kısmında asla görmezsiniz. Hatta akrabalarınızı.

Kuzenim Michie'yi yakından en son otoyoldaki 7-Eleven'da gördüm; sanırım artık Mitch olmuştu. Yeni evliydim, sadece birkaç haftalık hamileydim ve Mitch'in bunu bilmemesini diliyordum. Saat gece onu geçmişti. Süt, mısır gevreği ve sigara almaya gitmiştim. Mitch de bira ve sigara almaya gelmişti. Park yerinde bizden başka kimse yoktu ve yerler karla ıslanmıştı. O sırada Mitch donanmadan atılmıştı. Geri dönmüştü ve ailesiyle yaşamıyordu. Mitch'in uyuşturucu işine bulaştığı konuşuluyordu. Ayrıca Watertown'da bir kelle avcısına çıraklık ettiği de söyleniyordu. Kelle avcısı olmak için ruhsat almanız gerekiyordu ve o zaman üzerinizde gizli bir silah taşımanıza izin veriliyordu. Mitch saçlarını uzatmış ve ensesinde kuyruk şeklinde toplamıştı. Sakal bıyık bırakmıştı ve sakal bıyığının ortasından bana gülümsüyordu. Bedeninden yükselen sıcaklığı hissedebiliyordum ve göz yuvalarındaki

şişkinlikler sanki birinin kibrit çakmasıyla parlayıp alev alacak benzin gibi ıslak, titreşerek bakıyordu.

Kamyonetinden henüz atlamıştı. Gördüğüm her araca bakarken, gözlerim hemen kaportasına kayar. Elimde olmaksızın parlak bir kaporta süsü ararım. Mitch cipe benzeyen dört çeker bir kamyonet kullanıyordu ve kaportasının üzerinde süs falan yoktu. Sadece dişlerini göstererek bana gülümsedi. Ne DeeDee, dedi; sanki aramızda bir şey varmış ve bu da akrabalık bağı değilmiş gibi. Mitch'e gülümsedim, çabucak ve nefes nefese, Mitch'e benzer adamlara genellikle yaptığım gibi. Üzerime bir baygınlık hissi çöker gibi oldu; *üzerinde bıçak taşıyor ve beni her an öldürebilir,* diye düşündüm. Kuzenimin elleri yaralı ve eklemleri kocamandı. Alcott'ta kız arkadaşı Sheryl Ricks'i öldürmesinden altı ay öncesiydi; ama bunun olacağına dair hiçbir gösterge yoktu o sırada. Beni korkuttuğunu fark eden Mitch, oyuncu bir tavırla yaklaşarak beni dürttü; sanki aramızda şakalaşıyormuşuz gibi. Nefesindeki bira kokusunu hissettim. Nasılsınız DeeDee, sen ve Frank? dedi. Sesimin titremesine engel olmaya çalışarak ve sanki bana meydan okuyormuş gibi duran Mitch'ten uzaklaşmadan yanıtladım onu: Oldukça iyiyiz, Mitch. Ama benim adım artık DeeDee değil.

TAKAS

1.

Benden bir şey al! Yeter ki babam bize dönsün.

Böylece, tanrıya inanmamakla gurur duyan oğul David Rainey dua etti.

2.

Yüksek katları sık sık sisin içinde gizlenen tıp merkezinde, sekizinci kattaki kardiyoloji bölümünün tuvaletinde ağlamak için gizlendi. Ağlamaktan nefret etmesinin sebebi yüzünün, kırık bir pencere camı gibi parçalara ayrılmasıydı. Gözleri sırılsıklam oluyordu. Aptal burnu akmaya başlıyordu. Öfkeyle, burnunu silmek için uzun bir parça tuvalet kâğıdı kopardı. Bitmeyen bir möbius şeridi.* *Hepsinden nefret ediyorum!* diye düşündü umutsuzluk içinde. Çünkü sadece hasta babasının değil, tüm ailesinin ona ihanet ettiğine inanıyordu.

Babası dokuz gündür kardiyoloji bölümündeydi. Hiç bitmeyecekmiş gibi gelen ilk gün, David saklanmak için lavaboya girdi ve yalnız olmadığını anladığında artık çok geçti. Kabinlerden birinde bir başkası daha hıçkırıyordu. Sanki görünmeyen o kişi (David'in yaşlarında bir oğlan mıydı?) yumruklarını ağzına dayamışçasına boğuk, ümitsiz sesler çıkarıyordu.

---

* Uzunca bir şeridin bir ucunun 180 derece bükülerek diğer ucuyla birleştirilmesiyle elde edilen şerit. (ç.n.)

David çabucak geri çekildi. Kendisi gibi bir başkasını görmekten korkuyordu.

3.

Baba hastalanmış, Rainey ailesi felakete uğramıştı.

Yıllardır onlar anniş, babuş, Ki-Ki, Keçi, Pik ve Bil'diler. Itır Nene, Bakla Teyze, Ayk Amca. (Doğru; Pik ve Bil evden ayrılmıştı ve Ayk Amca artık Babuş'un kız kardeşi Bakla ile evli değildi.) Bunlar engebeli şehrin en yüksek tepesindeki Upchurch Sokağı'ndaki koloni mimarisi stilindeki, kırmızı tuğlalı, eski büyük evde, aile içinde kullandıkları gizli isimleriydi. Keçi, yani David, bu gizli isimlerin biraz aptalca olduklarını biliyordu; ama Babuş tıp merkezine "Bay Rainey" (bu beşinci kattaki personelin, genellikle onun olmadığı yerlerde, ondan bahsediş şekliydi) ya da "Marcus J. Rainey" (bu da bileğine takılmış, kalın kâğıttan bileziğin üzerinde, bilgisayardan çıkmış bir numara eşliğinde basılı olan isimdi) olarak yatırılana dek, gizli isimlerin bu kadar hüzünlü ve aptalca olduklarını fark etmemişti. Ve Anne, çok uzun süredir anniş olan, sevimli, çilli, saman rengi saçlarıyla ve boğazı kaşınırmış gibi attığı kahkalarıyla sizi de güldüren o telaşlı kadın, birdenbire, bir gecede tahtalaşmış yüzü, şişmiş gözleri, sıçan yuvasına dönmüş saçları ve düğmeleri yanlış iliklenmiş siyah kaşmir kabanıyla gençliğini kaybetmişti.

Rainey ailesinin üç ferdi sekizinci kata asansörle çıkarken, evin on altı yaşındaki uyanık kızı Ki-Ki alçak sesle annesini azarladı: *"Anne. Kabanın."* "Ne?" Anne kulakları ağır işitiyormuş gibi gözlerini kırpıştırdı. Ki-Ki hırladı: "*Kabanın.*" Anne hâlâ anlamamış gibiydi. Yüzü, gözle görünür biçimde ısınmıştı. "Ne? Ne olmuş kabanıma?" "Düğmeler!" Çileden çıkan Ki-Ki hünerli parmaklarıyla düğmeleri yeniden iliklediı. İşte bu!

Ki-Ki'nin gerçek ismi Katherine'di. Kimse onu Kathy diye çağırmazdı.

David, yani Keçi, yani Rainey'lerin en küçük çocuğu, annesini ve kız kardeşini asansörün bir köşesinden izliyordu. Donmuş gibi bakan kadın ve açık ağzından nefes alıp veren uzun boylu kızla David'in arasında iki-üç yabancı dikiliyordu; yani onlarla birlikte olduğu anlaşılamazdı. Tüm Rainey'ler birbirine benziyor muydu peki? Hayır, Keçi onları hiç andırmıyordu! Annelerinin kabanının düğmelerini iliklemenin ne anlamı vardı ki; ne de olsa babanın yattığı hastane odasına gidiyorlardı ve orada kabanın düğmeleri açılacak ve kaban çıkarılıp bir kenara koyulacaktı.

David üzüntüyle düşündü, benim haricimde kimse doğru düzgün düşünemiyor.

4.

Bir gece önce, gece saat on birden (ki hafta içi bu saatte odasının ışığını söndürmesi gerekirdi) sonra hâlâ geometri problemleri ile uğraşıyordu. Sonra yatağına girmişti ve görünüşe göre, neredeyse hemen uyanmıştı; çünkü kapısının dışında annesinin panik içindeki çığlığını işitmişti ve o andan itibaren dünya üzerindeki yüzeyler yan yatmış ve yer ayaklarının altından kayar olmuştu. Sürekli bir kadının, *İmdat! Yardım edin bize!* diye bağıran korku dolu sesini işitiyordu; annesiyle zorlukla özdeşleştirdiği bir sesti bu. *Kocama bir şey oldu.*

(Bunu işitmek de çok tuhaftı: *Kocam.*)

Böylece, daha önce Babuş olan, çocukların babası Bay Rainey gecenin ortasında ambulansla hastaneye götürülmüştü. Şimdi artık Rainey'ler Tanrı'nın ve çok kanıksamış oldukları iyi şansın koruyucu kanatları altından çıktıklarını bilmeliydiler. Ki-Ki karamsar bir inançsızlıkla burnunu silerek David'e döndü: "Sanırım artık başımıza her şey gelebilir. *Her şey.*"

5.

Babaları, nerdeyse bilincini yitirmiş olmasına ve oksijen makinesine bağlanmasına karşın ölmemişti. Acil Servis'te üç saat, daha sonra yoğun bakımda on bir saat kaldı ve sonra, endişeli akrabalarının, yatağının etrafında kalabalık yapmamaları ve hastayı yormamaları koşuluyla, en sonunda onu ziyaret edebileceği 833 nolu odaya taşındı. Koyulan teşhis kalp krizi değil; ama ciddi bir atriyal fibrilasyondu,* kalpte ve başka yerlerde kan pıhtılarının oluşmuş olması muhtemeldi.

Bu o değil. Onu tanımıyorum ben. Kim o? Gergin, fısıltılı konuşmaların içinde Rainey'lerin en küçük oğlu geride duruyor ve yükseltilmiş hastane yatağında uzanan babasına çekingen gözlerle bakıyordu. Bir gecede tuhaf bir şekilde babanın göğsü çökmüştü; göğsündeki grileşen tüyleri hafifçe ortaya çıkaran hastane geceliği içinde dermansız bir halde yatıyordu. Daha elli bir yaşındaydı (gerçi David için elli bir yaşında olmak, yaşlı olmaktı); ama sanki kafasına balyoz yemiş gibiydi. Morarmış sol ön koluna iki tüp bağlanmıştı; bunlar yatağın yanındaki askılara takılı, açık renkli sıvılarla dolu torbalara bağlıydı. Sol üst kolunun çevresine, kan basıncını ölçen bir kelepçe sımsıkı sarılmıştı. Bu kelepçe her beş dakikada bir tuhaf bir ses çıkararak kayıt alacak şekilde ayarlanmıştı (hastanın yaşamsal göstergeleri denilen –kalp atışı, kan basıncı, kalp atışı, kan basıncı, kalp atışı, kan basıncı– veriler hastanın odasındaki ve hemşirelerin ofisindeki birer monitörden izleniyordu. Eğer okunan değerler çok düşük ya da çok yüksek olursa, acil durum alarmı çalıyor ve hemen yardım geliyordu). Babasıyla konuşma sırası David'e geldiğinde, solgun, yalnız adam ona gülümsediğinde ve el yorda-

* Kalbin üst bölümündeki kulakçıklarda oluşan hızlı ve düzensiz kasılmalar ve bunlardan kaynaklanan rahatsızlıklar. (ç.n.)

mıyla elini bulduğunda, David ona ne diyeceğini bilemedi. Adamın parmakları buz gibi soğuktu. Zavallı Babuş – sanki bu yabancı adam Babuş veya bir zamanlar Babuş olabilirmiş gibi. "Davy, endişelenme – kafam biraz dumanlı – pompaladıkları bunca ilaç yüzünden," diyordu babası; ısrar ediyordu; sanki bu kuvvetli ilaçlara ya da bu tuhaf yerde bulunmasına hiç gerek yokmuş gibi. David kaygıyla gülümsedi ve başını salladı, babasını işitebilmek için ona yaklaştı. Bir gece içerisinde Bay Rainey'de gerçekleşen değişimi görebilir, koklayabilirdiniz. "Endişelenme, en kısa sürede eve döneceğim, söz. Her şey eskisi gibi olacak. Seni seviyorum." David, babasının son söylediklerini işittiğinden emin değildi. Yüzü aniden bir bebeğinki gibi kırıştı; bu, annesinin ona sarılması ya da sarılmaya yeltenmesi için bir işaret oldu. Ama Keçi hızla yana kaçılarak, şuna benzer bir şeyler mırıldandı: *Sonra görüşürüz!* Veya, *beni rahat bırak.*

Gitmesine izin verdiler Çok uzağa gitmeyeceğini biliyorlardı. O kattaki bir erkekler tuvaletine gitti. Saklanmak için. Ağlamak için.

Sanki oyuna getirilmişti. Kimi suçlayacağını bilmiyordu.

6.

Ona Keçi ya da Küçük Keçi diyorlardı; çünkü daha yürümeye başlamadan önce, oyuncu bir çocuk gibi elleri ve dizlerinin üzerinde merdivenlere hızla tırmanıyordu. Anniş ve Babuş keyiflenmiş halde ona gülüyor, onu alkışlıyorlardı. *Bebecik keçicik nasıl da dağa tırmanırmış!* Keçi yeteneğiyle gurur duyuyordu; bunun ailesi için sadece bir gösteri anlamına geldiğini bilmiyordu. Ve merdivenlere tırmanmayı bıraktıktan uzunca bir süre sonra bile, Upchurch Sokağı'ndaki eski, büyük, kırmızı tuğlalı evde, aile içinde onun ismi Keçi, kız kardeşininki Ki-Ki ve erkek kardeşlerininki Pik ve Bil ola-

rak anılacaktı. *Ve bu aptalca şeylerin hiçbirinin gerçek dünyada zerre kadar önemi yoktu.*

7.

O gece, odasının bir köşesinde, sert parke zeminde, çıplak dizlerinin üzerinde oturdu. *Benden bir şey al!* Sanki inanmadığı tanrı onunla birlikte odadaymış gibi, nefes nefese ve korku içindeydi. *Yeter ki babam bize dönsün.*

Bu basit bir alışveriş olacaktı, bir takas. Gizli bir alışveriş. Başka kimse bilmeyecekti. Baba bile.

Çünkü bu bir gerçekti: artık her şey değişmişti. Babasının kalp atışları normale dönse bile. Kanında, kurşun gibi onu öldürecek pıhtılar dolaşmasa bile. Şimdi sanki odalarından fırtına geçmiş gibi görünen ve telefonun sonsuza dek sürecekmiş gibi çaldığı Upchurch Sokağı'daki ev normale dönse bile. Babası her şeyin eskisi gibi olacağına söz vermişti; ama David artık babasına inanmıyordu. Çünkü hiçbir şey eskisi gibi olamazdı. David, öyle bir yalana inanacak kadar küçük ve saf olduğunu düşündüklerine inanamıyordu.

Bu durum, geometri kitabındaki bir teorem gibiydi. Çürütülemiyordu. *Sonrası* olmadan *öncesi* de yoktu.

Karanlıkta, çalışma masasına gitti. Lambayı yaktı ve geometride kullandığı pergeli eline aldı. Pergelin sivri ucunu avucuna batırdı ve bastırdı; acının beklenmedikliğiyle homurdanarak. Derisinde delik açılmıştı ve kan fışkırarak dışarı akıyordu. Üst dudağında ter tanecikleri belirdi. *Çivi gibi, sonuna kadar sok.*

Pergel parmaklarının arasından kaydı ve solgun kan damlalarının parladığı zemine düştü.

Ödlek.

8.

"Çita" diyordu David oğlana, gizlice.

David, bu çocuğun, Rainey'lerin tıp merkezinde beklemeye başladıkları ilk gün, tuvalette ağladığını işittiği kişi olduğunu düşünüyordu.

İnce, uzun boylu, yabancı görünümlü, yaklaşık on dört yaşlarında bir oğlandı; onun babası da kardiyoloji bölümündeydi. 833'ten iki oda sonraki 837'de yatıyordu. David ikinci gün onun farkına varmaya başladı. Daha sonra da onu fark etmemesi mümkün değildi. Oğlan Amerikalı ergenler gibi kot pantolon, tişört, pahalı spor ayakkabılar giymesine karşın "yabancıydı." David'in kulak misafiri olduğu kadarıyla İngilizceyi belirgin bir aksam olmaksızın konuşuyordu; ama 837 numaralı odadaki akrabaları David'in bilmediği bir dilde veya hastane personelinin anlamakta zorlandığı şekilde ağır aksanlı bir İngilizce konuşuyorlardı. Belki Ortadoğuluydular? Türk, Lübnanlı, Arap? Ya da Pakistanlı mıydılar acaba? Ya da Portekizli? Hızlı, sert ve yer yer ıslık gibi sesler çıkararak konuşulan bir dil; David'i hem rahatsız ediyor hem de çok tanıdık (TV'den mi?), ama aynı zamanda gizemli geliyordu. David'in devam ettiği banliyö lisesinde etnik azınlık gruplardan birkaç öğrenci vardı ve bunlar genellikle Asya-Amerikan kökenliydi. Çita'nın saçları siyah, cildi zeytin rengindeydi. Belirgin yüz hatları David'e bir kediyi andırıyordu ve hareketleri de bir kedininkiler gibiydi, pervasız ve sabırsız, bazen üzüntüden darmadağın olmuş gibi duruyor, bazen keyifsiz, hatta sıkılmış gözüküyordu. O ve David sık sık sekizinci katta, ziyaretçi salonunda, asansörden çıkarken, akrabalarıyla birlikte veya yanızken, bakışları yere dönük bir şekilde karşılaşıyorlardı. Çita David'den beş-on santimetre daha uzundu, yaklaşık bir altmış beş boyundaydı. David'e kısacık bakarken onu tanıyıp tanımadığı belli olmuyordu; ama David, Çita'yı tanıdığından

emindi. Çita, David'in yakından gördüğü, kendi yaş grubundan en etkileyici çocuktu.

Onun babası da hastaydı. Belki de ölüyordu.

Çita'nın babası yatağında neredeyse koma halinde yatıyor, plastik bir tüpten oksijen soluyordu. Muhtemelen David'in babasından yaşlı olmamasına karşın, koyu tenli yüzü yıpranmış gözüküyordu. Kısmen sönmüş balonlar gibi, aniden kilo kaybetmiş iri yapılı bir adama benziyordu. Koridorun en çok ziyaret edilen odası onunkiydi ve genellikle ziyaretçilerin yanlarında küçük çocuklar da oluyordu. Hastane personeli onları sık sık gürültülü konuşmamaları, çocuklarını kontrol etmeleri ve diğer hastaları da "düşünmeleri" için uyarıyordu. Her defasında, önce bunlara uyuluyor, sonrasında yeni ziyaretçiler geldiğinde, gürültü patırtı yeniden başlıyordu. Bay Rainey "yabancı" ailenin bazen gece saat on birden sonraya dek odada kaldığından ve çıkarlarken kendisini uyandırdıklarından yakınıyordu. David bu insanların nereli olduklarını, adlarının ne olduğunu öğrenmek istiyordu ama meraklı gözükmek de istemiyordu.

On yedi yaşlarında, Çita'dan başka bir oğlan daha vardı. 837 numaralı odayı daha az ziyaret ediyordu. Kardeş oldukları belliydi; biri diğerinin daha uzun, daha yapılı haliydi. David'in "Şahin" olarak adlandırmaya başladığı, daha büyük olan kardeş de yakışıklıydı; belirgin bir burnu vardı, bir şahininkini andıran, gaga şeklinde. Siyah saçları kazınmıştı. Şahin, siyah Pearl-Jam tişörtü, hırpani görünüşlü marka kotu, sol kulak memesine taktığı altın küpeyle kasıntı bir liseliydi. Onun da babasının hastanede yatmasından etkilendiğini anlayabiliyordunuz; ama Çita'dan daha çabuk sıkılıyor gibiydi ve kardiyoloji bölümünde dolaşıyor, Batı Hint adalı hademeler ve hastabakıcılarla konuşuyordu. İki kardeş bir aradayken, Şahin apaçık baskın olanlarıydı. O konuşuyor, Çita dinliyordu.

Çocukluklarını hayal etmek kolaydı: büyük olan küçüğe patronluk taslamış olmalıydı. David'in erkek kardeşleri de ondan büyüktü; gerçi çok büyüktüler (Pete on, Billy altı yaş büyüktü David'den); ama zorbalık yapmaktansa onu korumuşlardı; gerçi çoğunlukla David'le ilgilenecek zamanları olmamıştı. Çita'nın Şahin'e tetikte ve hayranlık dolu bakışını gören David'in içinde bir kıskançlık dalgası kabardı.

Şahin, David'le hiç ilgilenmiyordu; ama Çita farklıydı, en azından ara sıra. Bir gece saat onda, David babası için meyve suyu almaya gönderildiğinde, Çita da benzer bir göreve yollanmıştı. Rahatsız edici bir an için bakışları kesişti. David "Merhaba," gibi bir şeyler mırıldanmış olabilirdi; Çita da onun yanından geçerken anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı.

O gece rüyasında David kendisini Küçük Keçi olarak gördü. O ve Çita anaokulunda birlikteydiler. Kaydırakta ve salıncaklarda oynuyorlardı. Dik bir merdiveni güçlükle tırmanıyorlardı. David baş döndürücü bir mutluluğa kapıldı.

David, ambulansın babasını almaya gelmesinden, Babuş'u yabancıların arasında ölmeye götürmesinden beri ilk kez sabaha kadar uyudu.

9.

Avucunda açtığı deliğin oluşturduğu yaranın hiçbir anlamı yoktu, o bir ödlekti. Babasının durumunda bir gelişme yoktu ve Bay Rainey daha güçlenene dek kardiyoloji uzmanı "devam edemiyordu." Bir ses, o inanmadığı Tanrı, onunla alay ediyordu. *Babanı eve getirmek için neyinden vazgeçeceksin?*

Görme duyusundan mı? Bir gözünden mi? İşitme duyusundan mı? Peki ya kolundan? Hangi kolundan? Sağ kolu mu? Peki ya bacağı? Peki ya "geleceği?" Bundan vazgeçer miydi peki? Bir daha asla oyun oynamamak; top, futbol, basketbol? Trombonundan vazgeçer miydi? Arkadaşlarından?

Yüksek notlarından? Matematiğe olan özel becerisinden? Ruhundan?

Bir fedakârlık yapılmalıydı? Ama ne?

Evdeyken, uyurgezer bir zombiden farksızdı. Başına bir kaza gelmesi şaşırtıcı olmazdı. Merdivenlerde bileği burkulsa ve düşse. Arabanın kapısını elinin üzerine kapatsa. Hepsinin dikkati dağılmıştı ve kendilerinde değillerdi. Telefondaki annesi, tanımazmış gibi odaların içinde dolaşan annesi. Babasının durumu hariç, konuşacakları bir şey yoktu. Ama babasının durumu hakkında da söylenecek, daha önce konuşulmamış bir şey kalmamıştı. Tüm bunların ortasında Tanrı'nın sesi, Rainey'lerin küçük, ödlek oğluyla alay ediyordu.

Neyinden vazgeçeceksin? Neyinden? Neyinden?

Bir sabahlığına okula döndü. Geometriden kaçırmak istemediği bir ara sınavı vardı. Öğretmeninin anlamayacağını umarak, başarısız olmak için elinden geleni yaptı. Yeterince hata yaptı ki başarısı %55 oranında kalsın ve notu F olsun.

Belki bu işe yarardı?

10.

Dördüncü sabah Bay Rainey bir anjiyo operasyonunu kaldıracak kadar güçlüydü ve operasyondan sonra Bayan Rainey çocukların ellerini yakalamış, ağlıyordu. "Oldu! Doktorlar *hiç pıhtı yok*, diyor."

11.

Yine de babanın ritim bozukluğu, ilaçlara doktorların beklediği şekilde yanıt vermedi. Bay Rainey damardan ilaç almaya devam etmezse, atriyal fibrilasyon nüksedebilirdi. Elli bir yaşındaki kalbin ritmi birdenbire bozulmuş, bir saatinkine dönüşmüştü. Elektrik şoku denemeleri gerekebilirdi.

Görünüşe göre bu belli bir risk içeren, daha tehlikeli bir işlemdi.

Rainey'ler ne kadar bir "risk"ten söz edildiğini bilmek istiyorlardı.

Kalp doktorlarının yanıtı uzun, temkinli ve neticede belirsizliklerle doluydu. Çünkü her kalp hastası sorunu kendine özgüdür, her kalp atışı kendine özgüdür ve genel anestezi her zaman beyinde bir travmaya neden olur?

"Peki ya kalpte?" diye sordu Bayan Rainey.

"Evet, onda da," dedi doktor ve boğazını temizledi.

12.

David, Çita'nın 833 ve 837'nin birbirinin aynısı odalar olduğunu fark edip fark etmediğini merak ediyordu.

Her iki oda da özel odaydı ve aynı büyüklükteydiler; arka tarafta bir banyo ve tek bir pencere vardı. Her odaya yaklaştığınızda, yatakta yatan, askılara takılı hortumlara bağlı gecelikli adamı görebiliyordunuz. Her birinde, sık sık, oturan ya da yatağın etrafında ayakta duran ziyaretçileri görüyordunuz. Her odada *yatağın boşalması* olasılığının varlığını hissediyordunuz.

Birkaç gün sonra, David sadece 833 nolu odaya döndüğünde boş bir yatak bulacağına dair değil, 837'deki yatağın boşalacağına dair de kaygılanmaya başladı. Bunun anlamı bir daha Çita'yı görmeyecek olmasıydı. Çünkü Çita'nın babası David'in babasından daha hasta gözüküyordu. Hâlâ burnundaki tüp aracılığıyla nefes alıyordu. Yatağının etrafına daha sık perde çekiliyordu. Çita'nın babası, David'in babasının ikinci akşamdan beri yaptığı gibi, ziyaretçilerle konuşmak ya da televizyon izlemek için nadiren yatağında doğruluyordu ve David, Çita'nın babasının koridorda yürüdüğünü bir kez bile görmemişti. Babası, günde iki kez yavaş ama cesur bir şekilde, Batı Hint adalı hademelerden biriyle, şıkır şıkır öten serumları ve tansiyon ölçme teçhizatı eşliğinde dolaşıyordu. ("Bir

Cyborg gibi".) Bir keresinde David koridorda dolaşırken, 837'nin açık kapısının önünden geçti ve iki hastabakıcı tarafından tekerlekli sedyeyle taşınmaya hazırlanan, ölü bir kütle gibi, kaskatı duran hastayı gördü. Yatağın ayakucunda Çita ve David'in Çita'nın annesi olduğunu düşündüğü tombul bir kadın duruyordu. David katta bir tur attı ve kendi koridoruna döndüğünde yıpranmış görünen, bilinci zar zor açık adamın asansöre taşındığını gördü. Çita ve annesi de onu izliyor ve birbirlerinin elini sımsıkı tutuyorlardı. David, "Eğer kan pıhtısı testine gidiyorsa, bu çok da kötü bir test değil. Babama da yaptılar ve şimdi iyi. İyi şanslar!" demek istiyordu. Tabii ki bir şey demedi.

Ama Çita, yanından geçerken David'e kaçamak bir bakış attı; korku, incinmişlik, öfke ve gizli bir utanç dolu bir bakış.

13.

Erkek kardeşleri gözetlemiyordu. Ama onları başka yerlerde de görüyordu.

Örneğin park yerinde. Bir sabah Bayan Rainey'nin B katında, "yabancı" ailenin arabasının yakınlarında park etmesi nasıl bir tesadüftü? Her iki araba da büyük, yeni model araçlardı ama diğer ailenin arabası sanki galeri vitrininden yeni çıkmış gibi ışıldar ve parlarken, Rainey'lerinkine çamur bulaşmıştı ve krom aksesuvarları sanki yastaymış gibi kararmıştı.

Arabayı Şahin kullanıyordu. Keskin sabah güneşinde on yedi yaşından daha büyük gösteriyordu. Arabayı sabırsızca kullanıyordu; park yerine girdi ve neredeyse anında frene bastı. Yanında annesi oturuyordu, arkada da yaşlıca, beyaz saçlı bir kadın, genç bir kız ve çökmüş omuzları, ekşi yüzüyle Çita. Bir beyzbol şapkasını gözlerinin üzerine indirmişti. David çabucak uzağa baktı.

"Ah, şu insanlar," diye içini çekti Bayan Rainey. "Ya hepsi birbirinin aynısı ya da her yerdeler."

14.

Altıncı günün sabahında babası onları hayal kırıklığına uğrattığını fısıldayarak ağlamaya başladı. Çocuklar odanın dışına gönderildi. Kardiyoloji uzmanı tıbbi terimler kullanarak uygulanacak elektrik şoku prosedürünü açıklamaya gelmişti ki Bayan Rainey bayılacak gibi oldu – "Ah, Tanrım. *Kalbine* elektrik şoku uygulanacak ha?"

15.

O gece David soğuk havanın sancısını ve sızısını hissetmek için penceresini açtı. Sulusepken kar iğne gibi ipince, ıslak ıslak yağıyordu. *Neyinden vazgeçeceksin? Neyinden vazgeçeceksin?* Pijamaları ve çıplak ayaklarıyla çabucak alt kata indi. Keskin soğuk havaya doğru adım attı. Yanan bir ampul gibi ısınmış olan başı aniden sırılsıklam oldu; çok büyük bir ıslaklık değildi ama iyi geldi.

Garaj yolunda, çimlerin üzerinde, başını geriye atarak, boynunu açmış bir halde sulusepken karın altında ne kadar yürüdüğünü bilmiyordu. Zaman kavramını yitirmişti. *Bir babamın olduğu son günler olabilir bu,* diye düşündü.

16.

Ertesi sabah, başı ağrıyordu, gözleri ve burnu akıyordu. "Oh Davy. Üşütmüşsün." Annesi bir şekilde anlıyor, onu azarlıyor, ama aynı zamanda onu öpüyor, göğsüne bastırıyordu ve böylece David'e, kendisini kibarca geri itmekten başka bir seçenek bırakmıyordu.

Anne yeni, merak eder sesiyle konuşuyordu: "Bedenlerimizin içinde yaşadığımız hayatlar, çok tuhaf, değil mi? Onla-

rın *içine* nasıl girdiğimizi hiç düşünmüyoruz. Ama takıntılı bir biçimde onların *dışına* nasıl çıkacağımızı düşünüyoruz.

Sonra, tıp merkezine gitmek üzere hazırlanırlarken, annesi elini David'in kolunun üzerine koydu; bu hareket David'i ürküttü. "Baban seni çok seviyor tatlım. Bunu biliyorsun."

David başını, evet, anlamında salladı.

"Bana söyledi. Seni düşünüyor. Her zaman. Bunu bilmeni istiyor. Umarım sen de biliyorsundur."

"Tamam anne."

Ümitsizce kaçmak istiyordu; ama *nereye*?

17.

İpe asılı kuklalar gibi! Rainey'ler aynen bunlara dönmüştü.

Yükseltilmiş yatağında, çılgına dönmüş kalbinin küt-küt-küt atışını dinleyen Bay Rainey bile.

833 numaralı odaya gelmelerinden hemen sonra baş hemşire elektrik şoku prosedürünün ertesi sabaha ertelendiğini bildirdi. Bay Rainey'nin yaşamsal göstergelerinin ertesi gün daha stabil olabileceğini öngörüyorlardı.

"Cehennem," dedi Bay Rainey, kül renginde, berbat bir şekilde gülümsemeyi becererek, "*Şimdi* dosdoğru gideceğim yer orası."

18.

"Hey-*hey*!"

Bu küçük, tiz çığlık onun için atılmamıştı. Düz taş parçası buzlu kaldırımda sıçrayarak ve kayarak ilerledi.

Tıp merkezinin arkasında, park alanının yanında, bir inşaat sahası bulunuyordu ve bunun önünde de kullanılmayan, bir miktar çöple dolu bir alan.

Tamamen tesadüftü! David oğlanları buraya dek izlememişti, burada olabileceklerine dair en ufak bir fikri de yoktu.

Sekizinci katın koridorundan ve taze kesilmiş olmalarına karşın korkunun kokusunu yayan çiçeklerle bezeli 833 numaralı odanın boğucu havasından kaçmıştı. Ümitsizce kaçmaya çalışırken üzerine ceketini almayı dahi unutmuştu.

Orada, kış sabahının erken ışıklarında erkek kardeşler yerdeki taşı hokey topu gibi birbirlerine paslıyorlardı. Boş, amaçsız bir oyundu bu. Şahin'in etli dudaklarının bir köşesinden bir sigara sarkıyordu. Gayretsiz ve somurtuk ifadeli Çita gri bir beyzbol ceketi giymişti. Gece boyunca sulusepken yağış kara dönüşmüştü; zemini ve kaldırımdaki puz parçalarını bir parça ışık süpürüyordu. İki kardeş birbirlerine meydan okuyan ya da alay eden homurtularla iletişim kuruyordu. Şahin bu doğaçlama oyunu daha yüksek sesle ve daha beceriyle sürdürüyordu. "Hey-*hey*!" – düz taş parçasına öyle sert bir tekme attı ki, taş sekerek, erkek kardeşinin ayak bileğine çarptı. Çita yüzünü buruşturdu, sonra gülmeye başladı. David kardeşleri izlediğini belli etsin mi veya onları görmezden mi gelsin, karar veremedi. Sanki bir hedefe doğru ilerliyormuş gibi, kaldırımın kenarından yürümeye devam etti. Kardeşlerin zaman öldürmek için amaçsızca oyun oynaması gibi, sadece zamanı öldürmek için yürümüyordu. Gözünün ucuyla genç kardeşin seken taşı yakalamak için nasıl koştuğunu ve ayağının yan tarafıyla ona nasıl vurduğunu gördü. Taş sanki sihirle yapılmış gibi David'e doğru sıçrayarak ilerledi; David de hantal ve istekli bir vuruşla onu gerisin geri Çita'ya yolladı. Çita, kibirli bir şekilde kafasını sallayarak David'in müşfik jestine teşekkür etti ve yenilenmiş bir coşkuyla tekrar erkek kardeşine paslayarak taşı salıverdi – "Hey-hey-*hey*!"

Memnun bir halde, David yürümeye devam etti. Geride kalan kardeşler kaba oyunlarına devam etti; onlara dönüp bir kez daha bakmadı.

19.

Yarın sabah?

Bir şeylere karar verilecek.

David'in annesi, David'i ve kız kardeşini en azından öğleden sonra okula dönmeye teşvik ediyordu. "Biraz normal yaşama dönmeleri" için; ama ne David ne de kız kardeşi şu an normal yaşama dönmek istiyordu. Ağabeyleri Pete ve Billy de tatsız bir şekilde beklemedeydi.

Benzer oda olan 837'de, Çita'nın babasının durumu biraz değişmiş gibi gözüküyordu. Kapı sadece kısmen kapalıydı; sanki hastanın uyuşmuş hali nedeniyle mahremiyetin bir anlamı kalmamıştı. David yürüyüşü sırasında, içerideki kimsenin onu görmeyeceğini umarak, odanın kapısının önünden geçti ve kimse onu görmedi.

Hasta daha önceki gibi uyumaya devam ediyordu ve birkaç ziyaretçisi de oturmuş TV izliyordu.

Artık fazlasıyla detaylı tanıdığı erkekler tuvaletine girdi. Lavaboda, hayatının kalan kısmında Çita olarak anımsayacağı çocuk ellerini yıkıyordu.

Musluktan gürültüyle sıçrayan suyun sesinde öfke de gizliydi. Oğlanların gözkapakları ateşle tutuşmuş haldeydi.

David kapıdan girdiğinde durdu. Yutkundu, utanmıştı. Çita aynadan ona bakıyordu. David hiçbir duygu sergilememeye çalıştı; oysa sanki dikkatsizce bir elektrik teline dokunmuş gibi bedeni şok olmuş gibiydi.

Çita, ilk kez gülümsedi. Dudakları gülümsedi. Aynadan David'i izliyordu. "Senin ailenden biri hasta, değil mi?" Sesi alçak, boğuk, neredeyse işitilmez haldeydi.

David yeniden yutkundu. "Evet, babam."

Çita, başını sallayarak ellerini kâğıt havluyla kuruladı. "Benim babam da hasta."

"Babama gecenin bir yarısında bir şeyler oldu," dedi David. "Daha önce kalbinden hiçbir problemi olmamıştı. Nefes alamıyordu, kalbi neredeyse yarış eder gibiydi. Annem bir ambulans çağırdı. Bu geçen hafta oldu. Acil serviste babamın kalbinin dakikada iki yüz yirmi kere attığını söylediler."

"Yüce İsa!" dedi Çita, ıslık çalarak, etkilenmiş gibi. "Seni buralarda görüyorum, boktan bir durum, değil mi? Bir sigara için çıkmak ister misin?"

"Sigara mı?"

"Ya da sadece takılmak için? Bu boktan yerden çıkmak için."

David kafası karışık bir halde gülümsedi. Ağzından bir "Tamam," çıktığını işitti.

Tuvaletlere giderken Çita, David'in omuzlarına hafifçe bir şaplak indirdi, oyun sırasında büyük kedilerin yaptığı gibi. David'a göz kırptı ve dudaklarının arasından dilinin ucunu göstererek hafifçe söylendi. "Ta-mam. Dışarıya, *arka tarafa*."

David tuvaletten çıktığında Çita görünürlerde değildi.

833'e geri döndü. Ailesi onu bekliyordu. Saat neredeyse akşamın altısıydı; hastabakıcının babasına özel diyet yemeğini getirme zamanı. Çita ile dışarıda hemen mi yoksa bir başka zaman mı buluşması gerektiğinden emin değildi. Biri geçtiğinde kapı aralığına çeviriyordu bakışlarını. Televizyonda haberler başladı. Her akşam, kendini oturacak kadar güçlü hissettiğinde Bay Rainey televizyon izliyordu. David'in annesi, babasının sırtını yastıklarla destekliyordu. Babası ziyaretçilerini "neşelendirmeye" çabalayan bir hastaya dönüşmüştü. Sürekli, "David," diyordu: "Okulda olmalısın Davy, değil mi? Sınıfından geride kalma, ben birkaç güne kadar iyi olacağım, göreceksin." David, "Geri kalmam, baba," diyordu. "Okul bir Möbius şeridi gibi. Ayrıca okul saati geçti, bak hava kararıyor." Sanki babası kanıt istermiş gibi, odanın arka tarafındaki

pencereyi gösteriyordu. Ama babası gülüyordu. Kuru, neşesiz bir kahkahayla. Möbius şeridiyle ilgili yorum çok zekiceydi. David, sandalyenin arkasına asılı olan ceketine uzandı. Annesi ona seslenmişti ama işitmedi. Kırk dakikanın geçmesine göz yummuştu; ümitsiz bir acele içindeydi.

20.

O gün erken saatlerde kardeşlerin kaba saba oyunlarını oynadığı yerde, ayakaltındaki zemini haince kayganlaştıran buz parçaları kalmıştı. Park alanının yakınlarında, açık alanın uzak bir köşesinden Çita olabilecek bir çocuk David'e işaret ediyordu. Hızlıca uzaklaşıyor, dönüyor ve David'e gizemli bir şekilde el ediyordu. Park sahasına arka taraftan girdiler. Burası, şu an tamamen boşalmış gibi gözüken A katıydı. Çita sigara içiyor, dişlerinin arasından saldığı dumanı omuzlarının üzerinden havaya yükseliyordu. Bir sigara paketi çıkardı ve David neredeyse, "Teşekkürler – ama – ben – içmiyorum," diye kekeleyecekti ki, arkadaşının sunduğu sigarayı kabul etmesi ve içmeyi öğrenmesi gerektiğini anladı. Bu durum onu heyecanlandırdı ve güldürdü. Elini uzattı ve Çita'nın, üzerlerine başlığını indirmiş olduğu gözleri parladı. Birisi David'i bir anda arkasından kavradı ve canını acıtarak kollarını arkaya büktü. Direklerden birinin ardında biri onu beklemişti. Uzun boylu, kuvvetli bir oğlan; kuşkusuz bu Çita'nın ağabeyiydi. David, yardım istemek için çığlık atamayacak kadar şaşırmıştı. Bunun bir oyun olduğunu düşünmüş olabilirdi. Kendi çatlak sesini işitti: "Ne? – Ne oluyor?" Şimdiden göğsüne, karnına, kalçalarına bir atın çiftelerini andıran darbeler inmeye başlamıştı. Yere düştü ya da onu ittiler. Pürüzlü kaldırıma yayılmış halde kaldı. Şahin, kısa, kesik bir şekilde sıcak sıcak soluyarak üzerine eğildi. David'i yumrukladı ve tekmeledi, yüzüne tükürdü ve Çita da kötücül bir çocuk gibi, tiz ve sızlanan bir

ses çıkararak, üzerine eğilmiş bir, David'i ağabeyininki kadar güçlü ve öfkeli olmayan yumruklarla dövdü.

Dayak olayı hızlı ve zalimce gerçekleşti, iki dakikadan uzun sürmüş olamazdı. Şahin, David'in kasıklarını tekmeleyerek, küfretti. "Adi şerefsiz! Küçük *ibne*!" Çita da yeni bir tekme için ayağını geriye çekmişti ki fikrini değiştirdi. Ağabeyini kolundan çekti. "Hey, yeter artık." Diğer çocuğa David'in tam anlayamadığı bir isimle seslendi, yabancı hecelerden oluşan bir isimle. Ama David aslında o an çok az şey işitebilmişti. Kasığı korkunç bir sancıyla alev alev yanıyordu, gözleri şoktan kararmıştı, kulaklarında sanki bir şelale gürlüyordu. Ama Çita'nın tereddüt ettiğini daima anımsayacaktı. Çita'nın onu *tekmelemediği* hep gözlerinin önüne gelecekti. Şahin'in yüzündeki haşin mutluluğun ışıltısını da asla unutmayacaktı; Çita'nın tekmesini geri çekerek verdiği hediyeyi mutlulukla anımsasa da, bu olay hayatının en büyük bilmecelerinden biri olarak onunla kalacaktı. Çünkü iki kardeş de onu daha da tekmeleyebilir, sakat, kırık dökük, kanlar içinde bırakabilir; onu ölene dek dövebilirlerdi, zira bunu yapacak güçleri vardı. Ama yapmamışlardı. Küçük oğlan nefes nefese, "Hey, *yeter artık.* Haydi bırak!" demişti.

Kardeşler çabucak uzaklaştı. David düştüğü yerde yatıyordu. Yalnızdı, başı dönüyordu. Daha önce hiç bacaklarının arasındaki gibi bir ağrı hissetmemişti; ama bunun geçeceğini biliyordu. Ölmeyecekti. Sakat bile kalmayacaktı. Sonraları kardeşlerin yüzüne bilerek vurmadıklarını fark etti. Kanayan bir yeri yoktu; görünür hiçbir iz kalmamıştı.

Her zaman bunun için minnettar olacaktı.

ŞEREF YEMİNİ

1.

Kendimi bildim bileli kuzenim Sonny Brandt'a âşıkmışım gibi geliyor. Sonny, on altısından yirmi birine dek New York'taki Chautauqua Şelalesi civarındaki Chautauqua Islahevi'ne adam öldürme suçundan kapatıldı. Bir genç kız olarak yaşamımın Sony'den önce ve Sonny'den sonra olarak ikiye ayrıldığı söylenebilir. *Adam öldürmeden* önce ve *adam öldürdükten* sonra.

O iki sözcük! Bir gün hayatımıza girdi.

Kapatılmak gibi. Hayatınıza, ailenizin hayatına girdikten sonra artık kalıcı olan o iki sözcük.

Hapishaneyle işi olmayanlar hariç kimse "kapatıldı" demiyor. "Adam öldürme" daha sık duyduğunuz bir ifade ama çoğu insanın bunun ne anlama geldiğini bildiğini sanmıyorum.

"Adam öldürme."

O yıllarda bu sözcükleri yüksek sesle fısıldıyordum. Kıymetli bir müstehcenlik taşırmış gibi mırıldanıyordum. Çene kemiklerimdeki titreşimi seviyordum; dişlerimi sıkıca birbirine kenetliyordum: "Adam öldürme." Sonny'nin yapmış olduğu ya da insanların yaptığını iddia ettiği şeyin verdiği heyecanı, akrabaların huzurunda yüksek sesle söylenmemesi gereken o hecelerin yankısında hissediyordum.

"Adam öldürme", "cinayet"ten bile daha güçlü bir kavramdı; hem "adam" vardı işin içinde hem de "öldürmek" ve her ikisi birlikte müzik gibi kaynaşıyordu: Elektro gitarın açılış akorları gibi; o kadar sağır ediciydi ki, derinlerde kasıklarınızda hissediyordunuz.

Sonny'nin annemi incitmiş olan bir adama yaptığı şey 1981 yılının aralık ayında meydana geldi. On bir yaşındaydım. Birkaç yıl sonra annemin ablası Agnes, New York Amherst'taki özel bir kız lisesine gitmemi ayarladı. O okulda bir gün müzik dersinde öğretmenimiz bana piyano için yazılmış bir besteden –*Onuncu Caddede Cinayet*– söz etti. O an ağzım açık kalmış olmalı ki kızlardan biri beni işaret etti ve güldü.

"Mickey çok tuhaf biri, değil mi?"

"Mickey çok komik bir kız."

"Mickey komik ve tuhaf bir kız."

Amherst Kızlar Akademisi'nde aynı zamanda arkadaşım olan işkencecilerimle gülmeyi öğrenmiştim. Onlar için bir şekilde özeldim, sakat bir dansöz ya da bir atlet gibi. Bana gülmeniz gerekiyordu ama şefkatli bir bıkkınlıkla. Zekice bir yanıt veremediğimde, yüzüme bir TV komedyeninin ifadesini yerleştiriyordum. Mickey Stecke'in her kahkahası kastiydi.

"Çabuk! Boşa harcanacak zaman yok! Bu acil bir durum."

New York Herkimer'deki ev halkını dağıtan ve bizi savaş dönemi mültecileri gibi kaçmaya mecbur eden şey 1980 yılının eylül ayında patlak veren Charley Kasırgası'ydı. Annem böyle söylüyordu. Korkunç bir zamandı: Yirmi dört saat içerisinde Herkimer bölgesindeki her nehir, dere ve hendek taşmış ve içinde yaşadığımız, Yarım Ay Deresi'ndeki Bob Gleason'a ait tahta kiremitli küçük evi sular basmıştı: "Neredeyse hepimiz sürüklenip boğuluyorduk."

Charley Kasırgası'ndan ve geride bırakmak zorunda kaldıklarından söz ederken annemin sesi titriyordu, ama aslında

fırtına vurmadan önce annem Herkimer'i ve Bob Gleason'ı terk etmeye karar vermişti. Televizyondaki hava haberlerini izleyerek buna karar vermiş olmalıydı. Bu, erkek kardeşim Lyle'ın babası olan ve annemle kavga ettikten sonra zamanının çoğunu evden uzakta geçiren bir adamla yaşadığımız, hayatımızın karışık bir dönemiydi. Telefon her çaldığında, arayan annemle konuşmak isteyen Bob Gleason'dı ve annem de Bob Gleason'ın geri dönecek olmasından dolayı kaygılıydı. Bu nedenle bir gece Lyle'ın ve benim odamıza koşarak, heyecanla, televizyonda Herkimer bölgesi için "kasırga alarmı" verildiğini söyledi; hayatlarımızı kurtarmak için evi hemen "boşaltmalıydık." Annem tavan arasından bir valizi sürükleyerek indiriyordu. "Siz ikiniz! Şu lanet bavulları taşımama yardım edin." Annem, azarlar ve taciz eder gibi çıkan sesiyle korkuyu uzağımızda tutuyordu. Annemin garaj yolundaki eski Şevrole'sine eşyaları ne kadar hızlı yerleştireceğimizi görmek bir oyuna dönmüştü. Annemin büyük, hantal, kum renginde ve kapatmak için sadece tokaları değil; aynı zamanda yanlardan saran kemerleri de olan tek bir valizi vardı. Arabaya karton kutular, marketten alınmış poşetler ve askılarıyla taşınan kucak dolusu kıyafet taşıdık ve onları arkaya yığdık. Yağmur şimdiden şiddetlenmişti.

Hedefimiz, en son iki yaz önce ziyaret ettiğimiz, Chautauqua Dağları'nın eteklerinde, beş yüz kilometre batımızdaki Ransomville'de yaşayan Georgia Teyzem'in eviydi.

Anneme Georgia Teyze'min geldiğimizden haberi olup olmadığını sordum. Annem keskin bir tonla elbette haberi olduğunu söyledi. "Gece saatlerce kiminle konuştuğumu sanıyorsun? *O adamla mı?*"

Annem aşağılayarak konuşuyordu. *O adamın* kim olduğunu onun açıklamasına gerek kalmaksızın anlamam gerekliydi. Adı her neyse, annem bir keresinde yumuşak, kaypak bir ses

tonuyla ağzını kıvırtarak söylemişti; bir daha ismi anılmayacaktı.

"Tanrı'ya dua edin, bizi korusun."

Sıklıkla, devrilen ağaç parçalarıyla dolu taşra yollarında ilerleyerek çılgın bir yolculuk yaptık. Ara sıra yavaş yavaş ilerleyen, ışıkları yağmurda silikleşmiş başka araçlarla karşılaştık. Hendekler çamurlu sularla taşıyor ve her dar köprüde annem arabayı yavaşlatıp kendi kendine fısıldayarak ağır ağır sürüyordu. Yeterince ışık olan yerlerde, suyun köprünün sadece beş on santimetre altına dek ürkütücü bir biçimde yükseldiğini görüyorduk ve her defasında Tanrı bizi koruyordu, köprü sular altında kalmıyor ve boğulmuyorduk. Rüzgârın gürültüsünü boğmak için annem Johnny Cash kasetlerini yüksek sesli çalıyordu. Johnny Cash annemin gözde şarkıcısıydı; dediğine göre, on iki yaşında kaybettiği babası için olduğu gibi. Arka koltukta, ıslak, buruşuk kıyafetlerden oluşan yatakta Lyle inleyerek uyuyordu; ama ben anneme yolculuğun her kilometresinde eşlik ediyordum. O gece boyunca uyanıktım. O zamanlar adım Aimée'ydi, Mickey değil. Yarım Ay Deresi'ndeki eski ve gazyağı kokan, tahta kiremitli evi terk ettiğimize üzülmüyordum; çünkü Lyle'ın babası benim babam değildi ve Bob Gleason'ın gözlerindeki şefkat sadece Lyle içindi, benim için değil. Kendi babamın nerede olduğuna dair ise hiçbir fikrim yoktu. Kendi babamın yaşayıp yaşamadığına dair de hiçbir fikrim yoktu. Hor görerek, "O mu? Gitti," diyen anneme bunu sormamayı da öğrenmiştim. Annemden, bir erkeğe sadece bir süreliğine güvenebileceğinizi, o zaman sona ermeden önce çok geç olmadan hızla eyleme geçmeniz gerektiğini öğrenmiştim.

Yağmur gece boyunca devam etti. Sabah olduğunda güneş yükselmemiş; sadece kademeli bir aydınlanma oluşmuştu ki

böylece yol kenarındaki şeylerin, genellikle ağaçların, şekilleri görünür hale gelmişti. Sonra onlara doğru ilerlediğimiz testere şeklindeki dağların üzerinde titrek bir ışık gördüm, güneş kırılmış bir yumurtanın sarısı, bir parça kan portakalı renginde, düzleşerek ortaya çıktı. "Anne, bak!" diye işaret ettim. Ve bir süre sonra Annem Ransomville'deki Chautauqua Nehri'nin üzerindeki köprüden geçiyordu. Köprünün orta noktasındaki CHAUTAUQUA BÖLGESİ tabelasını gördüğünde birdenbire ağlamaya başladı.

"Artık kimse bizi incitemez."

Bu sözcükler hafizamda Johnny Cash'in erkeksi sesiyle söylediklerine karıştı. *Artık kimse bizi incitemez,* geniş, anonim bir dinleyici kitlesinin alkışlarıyla bölünen, olağanüstü güzellikte ve umut dolu bir şarkının sözleriydi. *Artık kimse bizi incitemez,* insanı bir ninni gibi yatıştırıyordu; bunun doğru olması gerektiğine inanarak, uykuya sürükleniyordunuz.

Teyzem Georgia Brandt, Ransomville'in kıyısındaki döküntü bir çiftlik evinde oturuyordu. Aslında 40 dönümü bulan çiftlik arazisinden yalnızca birkaç dönümü ailede kalmıştı. Georgia çiftçilik yapmıyor, yerel bir hastanenin kafeteryasında çalışıyordu. Otuzlu yaşlarının sonlarında, annemden altı yaş büyük, yumuşak etli, tombulca bir kadındı. Duldu; kamyon şoförü olan kocası, en büyük oğlu lisede, en küçük oğlu Sonny ise 5 aylıkken New York otobanındaki feci bir kazada ölmüştü. Georgia Teyze insana öyle sıkı sarılırdı ki nefes almakta zorlanırdınız. Öpüşleri kaba, ıslak bir süngerle ovulmaya benzerdi. Karbonatlı kurabiye ve sigara dumanı gibi kokardı. Duygusal bir anında ağlamamak için, Georgia Teyze insanları eğlendirmek üzere, saldırgan bir dozu olan kaba saba şeyler söylerdi. Arabayla bütün gece süren yolculu-

ğumuzun ardından, evine geldiğimizde anneme söylediği ilk şey: "Tanrım, Dev-ra! Sen de çocuklar da kedinin yağmurdan kapıp getirdiği bir şeye benziyorsunuz"

Sonny annesinin espri yapmaya çalışırken ağzından çıkan tuhaf şeyleri duyduğunda, "Annemin saçmalıklarını dinlemeyin, sarhoştur kendisi," demeye hazırdı. Georgia Teyze sinirli bir enerji küpüydü. Boş bir odada açık bırakılmış bir radyo gibi kendi kendine mırıldanır, şarkı söylerdi. Gece geç saatlere dek TV izler, örgü örerken sigara içer, iğne oyaları yapar ve yorgan dikerdi; "çılgın yorganlar" uzmanlık alanıydı. Bunların bir kısmını yerel bir alışveriş merkezindeki kadınların el işi kooperatifinde satar, diğerlerini hediye ederdi. Kocasının yanarak ölmesinden sonra, hararetli bir Protestan olmuştu ve Ransomville'deki Havariler Kilisesi'nin korosunda, genzinden gelen titrek sesiyle ilahiler okuyordu. Ağzına kadar dolmuş, neredeyse taşacak bir bardak gibi dualarla doluydu. Yemek zamanı, Sonny bile dudaklarını tabağının üzerine indirir, huzursuz ellerini birleştirir ve mırıldanırdı. *Tanrım, bizi ve yüce İsa aracılığıyla bize sunduğun bu armağanlarını kutsa, AMİN.* Teyzem Georgia McClaren kızlarının ortancasıydı, Ransomville'de yetişmiş ve her zaman kızların en irisi o olmuştu. Devra en gençleri, en güzelleri ve en zayıflarıydı. "Şu haline bak," diyordu Georgia Teyze. "Televizyonda gördüğümüz a-no-rek-sikler gibisin." Ohio'da, Cleveland'ın hali vakti yerinde banliyölerinden birinde en büyük McClaren kızı olan Agnes Teyze oturuyordu. Agnes Teyze aynı zamanda "zengin", "sivri dilli" –"kibirli"– ve "soğuk" olmasıyla meşhurdu. Agnes, McClaren ailesinde nesillerdir koleje gitmiş olan tek kişiydi; Buffalo'daki eyalet üniversitesinde gelişim psikolojisi denilen bir alanda master yapmıştı. Ailede çok az kişinin karşılaştığı başarılı bir işadamıyla evliydi. Agnes, kız kardeşlerinin yaşamını "dağınık" ve "kontrolden çıkmış" oldukları ge-

rekçesiyle onaylamıyordu ve onları görmek için Chautauqua Vadisi'ne asla dönmemişti. Kimseyi de Cleveland'da kendisini ziyaret etmeye teşvik etmiş değildi. Öte yandan annemin dediğine göre benimle ilgileniyordu: "Aggie, senin onun gibi olabileceğini düşünüyor, kitapları insanlardan daha çok sevdiğini."

Kitapları insanlardan daha çok sevmiyordum. Agnes Teyzem'e benzer bir yönüm yoktu.

Annemin bu düşüncesiz konuşma tarzından hiç hoşlanmıyordum. Kuzenim Sonny bunları işitebilirdi.

O sabah Sonny'yi ilk kez gördüğümde, arabayı boşaltmamıza yardım etmek için yağmurda dışarı çıkmıştı. Eşyaların çoğunu kendisi taşımakta ısrar etti. "Siz içeri girin, ben hallederim." Sonny sadece on beş yaşındaydı ve daha büyük biri gibi davranıyordu. Sonra, Sonny odasını bana ve Lyle'a verdi. "Burası güzel ve sıcak, bakın. Tam kazanın üstünde." Brandt'ların evi o kadar büyük ve yalıtımsızdı ki, ikinci katın bazı bölümleri kasımdan nisana dek kapalı tutuluyordu. Nemli, toprak zeminli bodrumdaki kazanda kömür yakılıyordu ve tozla kaplı deliklerden odalara belli belirsiz bir sıcaklık yayılıyordu. Sonny hep böyle incelikler yapardı; yardıma ihtiyacınız olduğunu fark etmediğiniz bir konuda size yardımcı olurdu. Solgun, hayalet mavisi gözleriyle, uzun boylu, sırık gibi bir oğlandı ve ölmüş babasını andırdığı söyleniyordu. Gür kaşları burun köprüsünün üzerinde birleşiyordu. Daha on beş yaşında alnında kırışıklıklar belirmeye başlamıştı; kendisinden büyük olanların yeterince kaygılı olmamasından dolayı genç yaşında çok fazla dert edinmek zorunda kalan, erkek ya da dişi, o yaşlı gençlerden biri olduğunu söylüyordu annem.

Annesi gibi Sonny de daima meşguldü. Onu, evin herhangi bir köşesinde kendi kendine mırıldanırken ve şarkı söyler-

ken işitebilirdiniz. Şimdi merdivenlerin tepesinde, saçakların altındaki, esintili bir odada kalıyordu. Merdivenlerdeki ayak sesleri gök gürültüsü gibiydi. Merdivenlerden, bir kerede üç-dört basamak atlayarak, sol eliyle de dengesini korumak için duvara şaplak atarak, uçarcasına inerdi. Merdivenleri hemen hemen aynı şekilde tırmanabiliyordu da. Televizyonda bir akrobatı izlermiş gibi geliyordu insana ama Georgia Teyze lanet boynunu ya da daha kötüsü, lanet merdivenleri kıracağını söylerken hiç de eğlenir bir hali olmazdı. Sonny gülüyordu. "Anne, hey, rahatla biraz."

Sonny, Ransomville Lisesi'nde onuncu sınıftaydı; ama sık sık yarı zamanlı işlerde çalışmak (markette poşetleri doldurmak, kar küremek, çiftlik işlerine yardım etmek) veya sürekli bir şeylerin bozulduğu evde bize yardım etmek için okulu bırakıyordu. Bir önceki yaz, Sonny, evin ön cephesini boyamıştı; ama evin yan taraflarında, Georgia'nın seçtiği rengin dışında yoldan görebildiğiniz şeylerin çoğu, kaba kalasların üzerindeki ince, uyumsuz ve ikinci bir kat boya gerektiren fildişi rengindeki badanadan ibaretti. Sonny, bunalarak bu işi yapmaktan vazgeçmişti. Aklı olsa, o haftaları bir müteahhidin yanında çalışarak geçirmiş olacağını söyledi, en azından orada para kazanmış olurdu.

Annem, Sonny'ye "doğuştan merhametli bir insan" olduğunu söyleyerek takılıyordu ve Sonny somurtuyordu: "Doğuştan salak, demek istiyorsunuz."

Lyle ve ben ilgi çekmek için kıvranan ufak köpekler gibi kuzenimiz için çıldırıyorduk: Onu koltuk altlarından çevik, sert hamlelerle gıdıklıyor, arkasından ona saldırıyorduk. Sonny bizi asla incitmezdi ya da nadiren yapardı bunu. Bazen hoyratça davranırdı, ama asla zalim değildi. Boyu bir seksene yakındı, geniş omuzlu ve dışarıda çalışmaktan dolayı kas yapmış kollarıyla av köpeklerini idare eden adamlar gibi yapılıydı.

Saçları nemli buğday rengindeydi ve doğrudan kafasından fışkırıyordu. On beş yaşında gün aşırı tıraş olması gerekiyordu. Cildi sık sık leke içindeydi ve eski, hırpani kotlar, tişörtler, eşofman üstleri giyiyordu. Yine de okuldan sonra kıkırdayan, edepsiz kızlar onu arayıp duruyordu. Telefonu Georgia açarsa, sert bir sesle, "Hayır, oğlum *müsait değil*," diyordu. Sonny bu ilgiden memnundu ama hiçbir kızı geri aramaya niyeti de yoktu. Yine de Georgia yakınıyordu. "Bu oğlanın tek yapacağı salak bir kızı hamile bırakmak. Aceleyle evlenecek, on altı yaşında baba olacak."

Bunu duyduğunda Sonny'nin yüzü kızarırdı. Kızlarla ya da cinsellikle ilgili taciz edilmekten hiç hoşlanmazdı. Cinsellikle ilgili şeylerden.

"Sakin ol, anne. Yoksa gidiyorum bak."

Bir gün Sonny benim ismimi değiştirdi; Aimée'den sıkıldığını söyledi. Özellikle de annemin bunu söyleyiş şeklinden: "Eym-ee."

"Mickey, milletin kıçına tekme basar, anladın mı? Aimée ise kıçına tekme yer."

Böyleydi işte! Bir sütunda alt alta toplanmış sayılar kadar net.

Sonny, Lyle'ı "Koca Oğlan" diye çağırıyordu (şaka yollu takılıyordu ona; Lyle altı yaşında, yaşına göre ufak tefek bir oğlandı.) Sonny bazen, aralarındaki hava ciddi ise, erkek kardeşimi "Lyle-y" diye anıyordu.

Sonny'nin yetişkinlere hitap şekli resmiydi; saygılı mı yoksa alaycı mı, ayırt etmekte zorlanabilirdiniz. Ondan en kibar sesiyle "hanfendi" şeklinde söz ederek, teyzem Georgia'ya takılırdı. Kasabada yetişkinler "hanfendi" – "Bey" – "beyefendi" – "bayan"dılar (arkalarından, Sonny onlar için başka, daha komik isimler kullanıyor olabilirdi). Hem annemin yüzüne hem de ondan söz ederken başkalarına "Devra Teyze" de-

mek konusunda dikkatliydi. Lyle'a ve bana "Anneniz," diyordu ciddi bir sesle. Annem onunla şakalaşırken bile –ki bu sık sık olurdu– gözlerini annemden nasıl kaçırdığını, onunla konuşmak istemediğini görebilirdiniz. Çoğu zaman konuşmazdı da. Yine de anneme sürekli iyilik yapardı. Annemin yatak odasındaki sızıntıyı tamir etmek için çatıya tırmanır, annemin arabasının patlak lastiğini değiştirir, annemi iki yüz kilometre mesafedeki Chautauqua Şelalesi'ne götürmek için okuldan izin alırdı. (Sonny'nin yanında ehliyetli birinin olması koşuluyla her türlü aracı kullanmasına olanak sağlayan bir sürüş izni vardı. Annemin Chautauqua Şelalesi'nde ne yaptığını bilmememiz gerekiyordu. "İşi olduğunu" söylüyordu; bu, bir iş görüşmesine gittiği, yaşamak için yeni bir yer aradığı ya da bir arkadaşıyla temasa geçtiği anlamına gelebilirdi. Annemin hayatının önemli bir kısmı giz doluydu. Kendi çocukları onun neler planlamakta olduğunu, sürprizini gündüz kuşağı televizyon yayınındaki bir şey gibi önümüze sunmadıkça bilmezdi.) Annem, Sonny'ye yapmış olduğu bir iyilik için teşekkür etmek istediğinde, Sonny mahcup bir şekilde kıvranır ve suratını asar, *Tamam Devra Teyze* veya *Pekâlâ*, diye homurdanarak uzağa kaçardı. Annem bu konudaki bıkkınlığını övgüyle gizlemeye çalışarak, Georgia'ya Sonny'nin tanıdığı en utangaç çocuk olduğunu söylerdi. "Sonny gibi gözükmek üzere büyüyen biri de onun gibi olacak."

Georgia, Sonny'yi savunurdu. "Böyle kalması için Tanrı'ya dua ediyorum."

Ransomville'de geçirdiğimiz birkaç ay içerisinde Herkimer'i unutmaya başlamıştık. Yarım Ay Deresi'ndeki tahta kiremitli evin, annemin söylediği gibi, Charlie Kasırgası ile sele karıştığına ve sürüklenip gittiğine neredeyse inanmıştık. Babam olmayan ve babammış gibi yapmaya da niyeti olma-

yan ters bakışlı adam geride kalmıştı. Artık ismim Mickey'ydi, Aimée değil. Daha özgüvenli davranıyordum. Atılgan, gözüpek biri olmuştum. Evin içinde sürat yaparak teyzemi ve annemi deliye döndürüyordum: İkinci kata, merdiven basamaklarını ikişer üçer atlayarak ve dengemi korumak için elimle duvara şaplaklar atarak çıkıyordum. (Sonny'nin aksine arada bir basamağı kaçırıyor ve fena düşüyordum. Aşağıya patinaj yapa yapa inerken, kendimi merdivenlerin dibinde, ayağımı burkmuş bir halde, bir bohça gibi yatar halde buluyordum. Ağrı sızlanmama neden oluyordu elbette; ama utanç hissi daha berbattı. Ya biri fark ettiyse, diye.) Evin içinde oynadığımız bir başka kaba saba oyun – oyun denilebilirse – koridorda koşarak teyzemin "kilimlerinin" üzerinde kaymaktı. Lyle da beni taklit ediyordu; çarpışan otomobillerde olduğu gibi çığlık çığlığa. Annem evdeyse beni azarlıyor ve tokatlıyordu: "Aimée, bu tür davranışlar için yeterince büyümedin mi?" Ama annem gitgide daha fazla ev dışında idi.

Georgia Teyze'nin evinde tek bir banyo herkese yetmek zorundaydı ve sıcak su çok çabuk tükeniyordu. Duş almanın, banyo yapmanın özel bir durum olduğu türden bir evdi. Sonny'nin yalınayak ve göğsü çıplak bir halde, kemersiz pantolonuyla ya da pijamasının altıyla veya defalarca yıkanmaktan solmuş şortlarıyla banyoya koşarak, kapıyı ardından kapatıp sürgüleyişini yakalamak üzere beklemek için gizlenirdim. Paslı eski musluklardan su akıtır, sifonu çeker ve duş alırken, ıslık çalışını işitmek için sinsice banyoya yaklaşırdım. Lyle'ı da Sonny'yi kızdırmak için yanıma alırdım. Sonny içerideyken banyo kapısını yumruklar, kapıyı sarsarak sürgü kilidini açmayı başarır, içeriye uzanarak ışığı söndürür, kuzenimizi bağırtacak kadar kızdırırdık. "Işığı yakın! Lanet şeyler!" Gözümüzü daha da karartıp Sonny duş alırken buhar tüten banyoya dalar, duş perdesini yanlara çekerek Aeresol kutusundaki tıraş

kremini Sonny'ye püskürtürken, öldürülen bir kedi gibi tiz çığlıklarla kahkahalar atardık. Sonny'nin her tarafından sular akarken, elimden tıraş kreminin kutusunu kapmaya çalışarak bizi pataklaması kadar muhteşem bir şey yoktu. Bir ya da iki kez Sonny'nin dar kalçalarının arasında kırmızı kauçuk bir oyuncak gibi masum masum bakan, en uzun parmağından pek de uzun olmaksızın, gevşek ve pörsük bir şekilde sallanan penisi gözüme takıldı. O öfkeyle Sonny zahmet edip de belinin etrafına bir havlu sarmamıştı. Kuzenimin penisini görmek beni rahatsız etmiyor ya da korkutmuyordu. Bana sorsalar, *Sonny'ye ait olan hiçbir şey, Sonny ile ilgili olan hiçbir şey bana zarar veremez,* diyebilirdim.

Öfkeyle ve kızgınlıktan kızarmış bir halde, Sonny su içindeki duşluktan bize doğru hamle yaparak, ıslak elleriyle Lyle'ı ve beni dışarıya iter ve kapıyı arkamızdan sertçe kapatırdı.

"Lanet yumurcaklar."

Kuşkusuz, Sonny intikamını tam olarak alırdı. Hemen olmasa da zaman içerisinde. Bir yerde, bir şekilde. Biz bunu bilemezdik. Ne zaman olacağını bilmediğimizden, beklerken ürküntüyle titrerdik.

Bir başka genç erkeğe ait bir başka penis görmem için yıllar geçmesi gerekti. Ve dikleşmiş bir penis görmem için daha da uzun bir süre. O saflığımla, bütün yetişkin erkeklerin, çıplakken, duşta şaşkın haldeki kuzenime benzeyeceği beklentisindeydim. O saflığımla, hiçbir erkeğin, koruyucu kuzenim gibi, bana asla zarar vermek istemeyeceğine inanmaktaydım.

Sonny tutuklandıktan sonra Agnes Teyze, *O çevre,* diyecekti. *O insanlar, o yaşam biçimi,* diyecekti, sanki sağduyu sahibi herkes onunla hemfikir olacakmış gibi tiksintiyle konuşacaktı. Ve ben de ona itiraz etmek, şunu söylemek istiyordum:

Öyle değil. Onları seviyordum, orada mutluyduk. Sen bunu anlamıyorsun.

"Dev-ra, sana bir güvenebilsem. O zaman daha huzurlu olurdum."

Annemle bu şekilde konuştuğu zaman, Georgia Teyze'nin ses tonunu yorumlamak zor olurdu. Azarlıyor ya da iğneliyor denemezdi. Kınar gibi bir hali de yoktu. Gülüyor ve içini çekiyordu. (Tombulca insanların sık sık iç çektiğini biliyordum. Sanki pompayla şişirilmiş bir balon gibiydiler ve hüzünlendikleri zaman hava dışarıya zayıf insanlarda olduğundan daha fark edilir bir şekilde kaçıyordu.) Annem yanıt verirken, sanki sinirlenemeyecek kadar acelesi varmış gibi homurdandı: "Georgia, bana güvenebilirsin. Ben yetişkin bir kadınım!" Annemin bu konuşmayı teyzemle daha önce de yapmış olduğunu anlıyordum. Annem evden çıkarken Georgia'nın yanağını öpmek, onun elini sıkmak için duruyor ve oyuncu-alaycı bir ses tonuyla şöyle diyordu: "Bu arada, sen de kendi işine bak, Georgia. Ne zaman gitmemizi istersen gideriz."

Bunun teyzemi incittiğini biliyordum. (Buna kulak misafiri olmak beni de incitiyordu. Annem bıçak gibi keskin sözcüklerini seçerken çok dikkatsizdi.) Böylece Georgia, hayır, tabii ki bunu demek istemediğini, bunu istemediğini, bunu istemediğini annemin de bilmesi gerektiğini söylüyordu.

Kış boyunca ve 1981'in ocak ayında annem alışveriş merkezindeki bir mağazada parfüm sattı. Sonra annem, yeni bir arkadaşına ait olan restoranda "müşterilerle ilgilendi." Sonra, annem Chautauqua Bölgesi'nde her yerde sarı ve siyah renklerde parlak tabelaları olan Herlihy Emlak Ofisi'nde "resepsiyonist" olarak görev yaptı ve Bay Herlihy (bronz-altın renginde gösterişli bir Porsche'u vardı) annemin yeni arkadaşı oldu.

Birkaç günde bir annemi yeni bir arkadaşı arar olmuştu. Telefondaki erkekler "Devra Stecke" ile görüşmek istiyordu; ama annem genellikle evde değildi. Bazı erkekler isimlerini ve telefon numaralarını bırakıyor, bazıları bırakmıyordu. Georgia Teyze bu erkeklerin bazılarını tanıyor ya da tanıdığını iddia ediyor, bazılarını tanımıyordu. Georgia bunun yinelenen "eski hikâye" olduğunu söylüyordu. Onu dinleyen herkese, özel hayatı zaten tepetaklak olmuş olan kız kardeşinin kendisinden nasıl "uzaklaştığını", "yabancılaştığını", "sırlar sakladığını" ve bunun da yakında sorun var demek olduğunu anlatıyordu.

Sonny kafası az çalışan bir çocuğa bir şey açıklarmış gibi konuşarak, annesini kızdırıyordu: "Anne, gerçek şu ki, Devra Teyze'nin kendi hayatı var. Devra Teyze senin gibi değil."

Planımız, annem Ransomville'de bir iş ve üçümüzün birlikte yaşayabileceği uygun bir yer bulana dek Lyle ve benimle birlikte Georgia Teyze'nin yanında kalmaktı. Ama aylar geçiyordu ve annem taşınmayı düşünemeyecek kadar meşguldü ve Georgia onu taşınmanın acelesi olmadığına dair temin ediyor, evde yeterince oda olduğunu söylüyordu. Teyzemin kızları büyümüşler, evlenmişler ayrılmışlar ya da boşanmışlardı ve her zaman, özellikle de annelerinden bir iyilik istediklerinde, son derece gürültülü çocuklarıyla gelip gidiyorlardı; Georgia her zaman bir arada olmaktan, bir aile olmaktan hoşlanıyordu. "Sabahları kalktığında, kimin için kahvaltı hazırlayacağını biliyorsun. Kime güvenebileceğini..."

Annem haftada birkaç gün Herlihy Emlak Ofisi'nde geç saatlere dek çalışmaya başladı. Ya da belki ofis kapandıktan sonra annemin başka işleri oluyordu. (Y'de yüzmeye gidiyor? Kolejde bilgisayar kursuna katılıyor? County Line Kafeterya'da arkadaşlarıyla buluşuyor?) Eğer annem akşam yediye dek eve gelmemişse bize telaşlı bir telefon açarak onu yemeğe bek-

lememizi, sıcak kalsın diye yemeği fırında onun için bekletmemizi isteyeceğini bilirdik. Belki gece yarısı belki sonrasında geleceğini söylerdi. (Bir keresinde kasabaya inen okul otobüsümüz, sabah 7.45'te annemin arabasının yanından geçti. Pencereden geri çekilerek, onu fark etmemeye çalıştım ve otobüsün ön tarafında oturan küçük erkek kardeşimin de aynı şeyi yapıp yapmadığını merak ettim.) Kış aylarında okuldan eve geldiğimizde, karlı garaj yolundan, tuhaf, zayıf badanalı ve alacakaranlıkta bir hayalet eve benzeyen eski çiftlik evine koşardık ve bazen evde sadece Georgia Teyze olur, bize seslenirdi: "Hey, çocuklar!" Georgia kafeteryadan sonra üniformasını çıkarır, eşofman altı giyer ve üzerine bir kazak geçirirdi, kalın çoraplarıyla mutfakta akşam yemeğini hazırlardı (Georgia'nın özel yemekleri baharatlı, acı biberli sığır eti, spagetti ve köfte, jöleli patates kızartması eşliğinde güveçte ton balıklı-peynirli pilavdı); ya da zaman kavramını unutmuş olur, oturma odasındaki televizyon koltuğunda oturmuş, televizyonda akşamüzeri oynayan pembe dizileri izliyor, Marlboro sigarası içiyor ve sürratle, parmaklarına bakmaya gerek bile duymaksızın, çılgın yorganlarından birini örüyor olurdu. "Şuna bakın, nasıl da büyüdü, ben farkına varmadan. Lanet şey kendi başına ilerliyor sanki."

Georgia bana da yorgan dikmeyi öğretmeye çalıştı, ama hareketsiz oturma konusunda yeterince sabırlı değildim. Aimée olmayı bırakıp Mickey olduğumdan beri, ufak kırmızı karıncalar üzerimde sürünüyor gibi hissediyordum, hiçbir yerde birkaç dakikadan fazla duramıyordum. Annem böyle pratik beceriler edinmemin iyi olacağını söylüyordu; ama annemin kendisinin zerre kadar merakı yokken, ben neden yorgan dikmeyi öğrenmek isteyecektim ki?

Georgia Brandt'in yorganları yörede nam salmıştı. Akrabaları, komşuları, arkadaşları, arkadaşlarının arkadaşları için

yorgan yapıyordu. Çok az tanıdığı ama hayran olduğu insanlar için. Georgia'nın en göz alıcı battaniyeleri kadın kooperatifinde 200 dolara satılıyordu. Becerileri konusunda mütevazıydı ("Sayısını unutacak kadar çok fazla bebesi olan anne kedi gibiyim") ve kendisine iltifat edilince Sonny gibi sıkılırdı. Georgia'nın yorganlarından birini tarif etmek zordu; ne kadar yakından bakarsanız o kadar kafanız karışırdı. Çünkü yorganın tamamını birden görme şansınız yoktu; sadece kısım kısım, kare kare görebiliyordunuz. Ve kareler birbirleriyle örtüşmüyor, bir "desen" oluşturmuyordu. Ya da görebileceğiniz bir "desen" oluşturmuyordu. Georgia uyumsuz renkler ve modeller kullanmakla kalmıyor, her türlü kumaştan yararlanıyordu: Pamuklu, yünlü, saten, ipekli, tafta, kadife ve dantel... Bazı battaniyeler pullarla parlıyor ya da inci taneleri gökyüzündeki takım yıldızlar gibi battaniye üzerinde yayılıyordu. Georgia bir yorganı dikerken aklının gözüyle şekil verdiğini söylüyordu; yorganı yere yayıp da ona baktığında değil. "Çılgın" yorgan gizemli bir mantıkla büyüyordu, Georgia'nın parmaklarından, sonunda gelişimi durana dek büyüyor da büyüyordu.

İnsanlar teyzeme bir battaniyenin tamamlandığını nasıl anladığını sorduklarında, "Hiç bilmiyorum," diyordu. "Sadece duruyorum."

1981 mayısında kuzenim Sonny on altı yaşını doldurdu: bir araba aldı, liseyi bıraktı ve orman hizmetlerinde kendine bir iş buldu.

Georgia Teyze ona okulu bırakmaması için yalvardı; ama Sonny onu dinlemedi. Sıralarda oturmaktan, ruhu genç olmadığı halde, gençler gibi oyun oynamaktan usanmıştı. Orman hizmetleri yarı zamanlı çalıştığı işlerin neredeyse iki mislini ödüyordu ve Sonny, kazandığının yarısını Georgia'ya vermekle gurur duyuyordu.

Georgia ağlıyordu, ama parayı da alıyordu. Sonny, ölmüş kocası gibi, yapmak istediği her şeyi yapıyordu. "Şimdi senin de kendini öldürmemen için dua etmem gerekecek," diyen Georgia'nın *senin* derkenki vurgusu dikkatimizi çekti.

Orman hizmetlerinin en genç üyesi olan Sonny kısa sürede en gözüpek çalışan haline geldi. Diğerleri geride dururken, bir elinde elektrikli testere ile otuz metrelik ağaçlara tırmanmaya gönüllü olan oydu. Tehlikeli koşullarda çalışmak isteyen oydu. İliklerine dek ıslatan yağmurda, şikâyet etmeksizin, bir işin bitirilmesini sağlayan da oydu. Diğer erkeklerin kıskanç hayranlığından hoşlanıyordu. Bu adamların kimi onunla arkadaş olmuş, kimiyse kulağında walkman'iyle rock müzik dinleyerek ağaçlara tırmanan ve şimdi olmasa bile, bir zamanlar çoğunun sahip olduğu cesarete sahip bu yakışıklı oğlanın gözüpekliği nedeniyle ondan nefret ediyorlardı. "Hey Brandt; buna var mısın?" Ustabaşının onu çağırması, onu diğerlerinden ayırması heyecan vericiydi.

Sonny, tabii ki, emniyet amaçlı eldivenler, gözlükler, burnu içeriden desteklenmiş iş ayakkabıları giyiyordu. Tabii ki, Sonny, Georgia'ya ve anneme işini asla şansına bırakmadığını ve lanet ustabaşının onu "istismar etmesine" izin vermediğini söylüyordu ısrarla. Ama öte yandan elleri sıyrıklar, çizikler ve yaralarla doluydu. Yüzünü daimi bir güneş yanığı kaplamıştı. Sırtı, kasları ağrıyordu; solgun mavi gözleri genellikle kanlıydı ve kafası kulakları sağır eden testerenin sözde kulaklarını koruyan tıkaçlara işlemiş olan vızıltısıyla çınlıyordu. İşten uzak olduğu zamanlarda bile, Sonny'nin zayıf, uzun bedeni, içinden elektrik akımı gibi geçen titreşimlerle sürekli seğiriyordu. Bir akşam eve topallayarak geldiğinde, Georgia Teyze ayakkabısını ve çorabını çıkarttı ve çürümüş erik renginde, kan toplamış, şişmiş, iri bir ayak tırnağı ortaya çıktı. Annem çığlık attı: "Oh tatlım! Seni doktora götürelim."

Sonny somurtarak elini salladı. Bu kadar ufak bir şey için doktora hayatta gitmezdi.

Adamlar, içki içtiklerinde, kavga etmeye meyilliydiler. Barda karşılaştıkları adamlarla ya da birbirleriyle. Sonny, ölümcül olabilecek bir hadisenin tesadüfi tanığı olmuştu: Arkadaşlarından biri, bir başkasını (ki sözde o da arkadaşına hakaret etmişti), adamı duvara savurarak o kadar sertçe itmişti ki, dizleri çözülüp bilinçsizce yere yıkılmadan önce adamın kafasından bir çatlama sesi gelmişti. (Kimse ambulans çağırmamıştı. Kimse polisi aramamıştı. Sonuçta yere yığılan adam bilinci biraz yerine gelince ayağa kaldırılmış ve arkadaşları onu eve götürmüştü.) İşyerinde, Sonny, uzun yıllardır aynı orman işlerinde çalışan, en bayağı adamlardan uzak durmaya çalışıyordu. Ama bir kez, tam yaz ortası sıcağında, bu adamlardan biri Sonny'nin dediği bir şeye itiraz etti ve iğneleyiciliğini somurtarak gizlemeyi uman Sonny'nin bu tepkisine sinirlendi. Sonny kolunu kaldırarak kendini korumaya fırsat bulamadan adam ona vurmaya başladı. Sonny dayak yedi ve kendini yerde buldu. Saldırgan ona küfrediyor, onu demir burunlu botuyla tekmeliyordu ve sonunda bu hadiseyi eğlenceli bulan birileri tarafından uzaklaştırılması gerekti. Sonny şok olmuştu, işi bırakmayı düşündü. Ama işi nasıl bırakırdı? Başka çalıştığı yerlerde bu işte kazandığı kadar parayı nasıl kazanırdı? Bu nedenle ertesi sabah topallayarak, tekmelenmekten çok fena morarmış sağ bacağını zorlamamaya çalışarak, sol gözünün altında sevimsiz bir kesikle ve yüzü hâlâ şiş bir halde işe gitti. Ama Sonny, annesine ve Devra Teyze'sine söylediği gibi, hâlâ omuz silkiyordu. "Önemli bir şey değil, tamam mı?"

Sonny'nin kabalaştığını görüyorduk. Annesine, hatta Devra Teyze'sine karşı huysuzlaşmıştı. Sadece birkaç ay önce Lyle ve benim yaptığımız aptalca şakalar artık Sonny'yi kızdırıyor gibiydi. Bir akşam, Lyle sürünerek, kanepeye yayılmış olan

Sonny'nin üzerine tırmandı. Sonny bira içiyor, elindeki uzaktan kumandayla TV kanallarını tarıyordu. Sonny, "Siktir git!" dedi Lyle'a. Sesi düz ve yorgundu. Çenesini pis bir sakal kaplamıştı ve tişörtü terle lekelenmişti. Televizyonda her ne varsa, Sonny'nin bunu görüyor gibi hali yoktu. Takıntılı bir şekilde, alt dişlerinden gevşemiş gibi gözüken birini karıştırıp kurcalıyordu.

Zavallı Lyle! Erkek kardeşim incinmiş bir halde uzaklaştı. Bir daha Sonny'ye asla bu şekilde yaklaşmayacaktı.

Sonny artık beni de seviyormuş gibi gözükmediğinden, bu ruh halindeyken ona takılmamam gerektiğini biliyordum: *Senden nefret ediyorum! Seni sevmiyorum. Lanet olası ağaçtan düş ve o lanet boynunu kır. inşallah; bak bakalım umrumda olacak mı?*

Bu küstah Mickey laflarını yüksek sesle fısıldıyordum, çıplak ayakla, merdivenlerde ondan birkaç metre uzaktayken. Kapı aralığında, kanepeye çökmüş halde, alt dişlerinden birini kurcalayan kuzenime bakarken.

Sonbaharda, annem saçlarını yüzünün etrafında tüy gibi uçuşan ve ıslak, kahverengi gözlerini daha da büyük gösteren bir modelde kestirmişti. Yaşadığı gizemli hayat onu huysuz ve telaşlı yapmıştı, telefon her çaldığında öfkeyle kafasını sallıyordu; telefon ona gelmiş oluyor ve onunla konuşmak isteyen her kimse isim ya da numara bırakmıyor, *Kim olduğumu bilir. Aramasını söyleyin,* diye kısa bir mesaj bırakıyordu.

Hâlâ Herlihy Emlak Ofisi'nde çalışıyordu. Eğer oradaki işini bırakmadıysa. Belki Bay Herlihy onu kovmuştu? Ya da o işi bırakmış ve Bay Herlihy onu geri dönmeye ikna etmiş; ama bir süre sonra kovulmuş ya da ikinci bir kez, son olarak işi bırakmış olabilir miydi? Belki herkes işyerinden ayrıldıktan, HERLIHY EMLAK OFİSİ'nin ön taraftaki ışıkları kapatıl-

dıktan sonra, annem ve işvereni Bay Herlihy arasında bir şeyler geçmiş ve annem üzülmüştü, annem maskarasının bulaştığı gözlerini silmiş ve uzaklaşmak üzere yürümeye başlamıştı ki Bay Herlihy onu omuzlarından yakalamış ve annemin itiraz etmek üzere açtığı ağzına, koyu kırmızı boyalı güzelim dudaklarına elinin tersiyle vurmuştu.

Belki de, annemin ümitsizce, alt dudağındaki beş santimlik yarıktan kanlar fışkırarak, Herlihy Emlak Ofisi'nin arka kapısından çıktığı daha karışık bir sahne yaşanmıştı. Annem onu soluk soluğa, heyecan içinde takip eden adama yakalanmadan arabasına binmek için koşuyor ve yüksek topuklu ayakkabılarıyla tökezliyordu.

Belki adam yalvarmıştı. *Devra! İsa aşkına, çok üzgünüm! Biliyorsun, böyle olsun istemedim.*

Ya da belki adam, öfkeyle, annemi yeniden omuzlarından yakalayarak şöyle demişti: *Benden kaçtığını mı sanıyorsun kaltak! Sakın bana sırtını döneyim deme.*

1981'in aralık ayında hafta içi bir gece saat 21.50'ydi. Georgia Teyze telefonu açtığında, bu saatte arayan her kimse (bu telefonun, son birkaç gündür odasında gizlenen, kimseyle, Georgia ile bile, kapı aralığından dahi ya da o hafta her geceyi dışarıda geçirmiş olan Georgia'nın oğlu Sonny ile bile konuşmayan kız kardeşi Devra'ya geldiğini düşünüyordu), ona son derece kızgındı. Ama arayan kişi, Chautauqua Bölge Şerifi'nin ofisinden Bayan Georgia Brandt'ı aradıklarını ve 2881 Summit Hill Yolu'nda ikamet eden, 16 yaşındaki oğlu Sean Jr.'ın ağır saldırı suçlamasıyla polis merkezinde gözaltında tutulduğunu bildirdi. Görünüşe göre, o akşam daha erken saatlerde Sonny Herlihy Emlak Ofisi'nin sahibi Bay Herlihy ile adamın şirketinin arka tarafındaki otoparkta karşılaşmış, iki adam tartışmış ve Sonny, Herlihy'yi levyeyle döverek adamı

komaya sokmuştu. Georgia'nın en kısa sürede polis merkezine gitmesi isteniyordu.

Georgia Teyze sanki levyeyle dövülen kendisiymiş gibi donakalmıştı. Arayan kişiden olanları tekrar anlatmasını istemesi gerekti. Sonradan bizlere, dizlerinin bağının nasıl çözüldüğünü, o an bayılmadan önce tutunup oturacak bir yer ararken, sırtından buz gibi bir terin nasıl boşaldığını anlatacaktı. Sonraları, yıllarca, aynı telefonla yaptığı o görüşmenin hayatındaki ikinci korkunç telefon görüşmesi olduğunu söyleyecekti. "Sanki aynı yere ikinci kez yıldırım düşmesi gibi. Sanki Tanrı bana şaka yapıyormuş gibi. Sanki daha önce bana tokat atmamış, bana hiç borcu yokmuş gibi."

Sonny, *Cehenneme kadar yolu var,* diyecekti.

Sonny elleriyle seğiren yüzünü silecek ve annesiyle hemfikir olacaktı. *Şaka gibi. İşler nasıl sarpa sarıyor*

Dayak yedikten sonra (Islahevindeki diğer tutuklulardan? Gardiyanlardan?) sol kulağındaki işitme duyusu hasar gördüğünden, elini kapak gibi kulağına götürerek Georgia'nın olayı rapor etme isteğini reddetmişti. *Bir dahaki sefer beni öldürsünler mi istiyorsun anne? Sakin ol.*

Onu her gördüğümüzde daha az Sonny ve daha çok tanımadığımız bir başkasıydı. Sırtında CHAU BÖLGE ISLAHEVİ yazan kavuniçi tulumu omuzlarından dökülüyordu ve alt kısmı bacaklarına uzun geldiğinden paçalarını kıvırıyordu. Gardiyanlar ona çocuk diyordu. İnsanların onu sevdiği gibi bir his vardı içimizde, böyle düşünmek istiyorduk. Sonny doğuştan katil olan tiplerden değildi; o bedenin içinde hiçbir kötülük yoktu, Georgia Teyze onu dinleyen herkese bunu söylüyordu. Bay Herlihy ölmeseydi keşke.

Bu yüzden o adamdan daha çok nefret ediyorum. Tanrı beni bağışlasın.

Georgia bizi kiliseye götürüyordu. Annemi değil (annem Havariler Kilisesi'nin o kutsal zeminine adımını atmayacağını belirtmişti); sadece Lyle'ı ve beni. *Kuzeniniz Sonny için dua edin. Aziz İsa hepimizi korusun.*

Sonny'ye mektup yazarak onu ne kadar özlediğimi söyledim. Hepimizin onu ne kadar özlediğini. Onu çok özlemiştik. Ama Sonny bizi bir kez bile yanıtlamadı.

Georgia Teyze, Sonny'nin yazmak istediğini ama çok meşgul olduğunu söylüyordu. O lanet yerde onları nasıl meşgul tuttuklarına inanamazdınız.

Annem belki de Sonny'nin "o kadar da iyi yazamadığını söyledi." Belki okuldayken Sonny yazı yazmayı öğrenmeye çok da gayret etmemişti. Belki de nedeni buydu. Böylece küçük bir çocuk gibi yazdığı görülsün ve başkaları da buna gülsün istemiyordu.

Sonny'ye gülmek mi? Bu düşünce beni hayrete düşürdü. Annemin böyle bir şey söylediğine inanamıyordum.

Sonny'yi hâlâ seviyordum. Kalbim yere düşürdüğünüzde kırılıveren, adi plastikten bir nesne gibi kırılmıştı.

2.

"Aimée."

Bayan Peale'in sesi kısık ve ısrarcıydı. Kalbim göğsümde pat pat attı. Kadının gözlerinde uyaran bir bakış gördüm. *Kendine dikkat et! Çok gözü kara bir kızsın sen.* Sonraları, daha soğukkanlı düşündüğümde, Bayan Peale'in böyle bir şey düşünmeyeceğine karar verdim. Çünkü Bayan Peale, öğrenci dekanının, kendisinden, müzik dersinin sonunda, ketum bir şekilde ikiye katlanmış çağrı talebini elime tutuşturmasını niçin istediğini biliyor olamazdı.

Titreyen elime. Suçlu elime. Tırnakları yenmiş, erkeksi kız çocuğu elime.

1986'nın ekim ayıydı. On altı yaşındaydım. Amherst Kız Akademisi'nde lise öğrencisi. 1984 eylülünden beri orada yatılı okuyan bir öğrenciydim. Kendimi "evdeymiş" gibi hissetmiyordum. Bir gün önce bir karar almıştım ve öğrenci dekanından gelen emir, şimdi geriye baktığımda muhtemelen hata olabileceğini gördüğüm ve hata olmuş olsa bile, hiç pişmanlık duymadığım kararıma verilmiş bir yanıttı. Tüm gün boyunca öğrenci dekanının beni yanına çağıracak olmasından korkmuştum. İfşa edildiğimi ve utandırıldığımı hayal ettiğim düşlerimde, adımın okulun hoparlör sisteminde zaman zaman yapılan kulak tırmalayıcı anonslarda yankılanacağını düşünüyordum. Ama gelen çağrı kısaca ve elle yazılmıştı:

Aimée Stecke
5. dersin sonunda derhl odama geliniz.
M.V. Chawdrey, Öğrenci Dekanı

Ne komik! *Derhl* yazmış.

İçgüdüsel davransaydım ilk tepkim notu elimde buruşturup kimse görmeden ceketimin cebine tıkmak olurdu. Ama daha cesur bir güdü, sanki hiçbir şey olmamış gibi gülmeme ve diğer kızlarla birlikte kapıya doğru yürümeme neden oldu. Notu, kendisini her zaman güldürmeyi ya da gülümsetmeyi veya beni farklı bir şekilde fark etmesini istediğim Brooke Glover'e gösterdim. Ama diğer kızlarla birlikte çıkmak isteyen Brooke dekanın yazdığı nota sadece şaşkın bir sabırsızlık içinde, sanki anlaşılmaz bir karikatüre kafa yormaya zorlanırmış gibi, kaşlarını çatarak bakınca benim de cesaretim sönüverdi. Dekan Chawdrey'nin *derhal* sözcüğünü yanlış yazması Brooke'u hiç etkilememişti; imla hatası Brooke için çok da önemli bir mesele değildi. Ona göstermekteki amacımı yanlış

anlamıştı; ağzıyla durumu anladığını işaret eden bir mimik yaparak, "Zavallı şey," diye mırıldandı ve uzaklaştı.

Bunun üzerine ithamkâr notu buruşturup cebime tıktım. Yüzüme kan dolmuştu. Kış aylarında bir duvarın içinde koza ören sineklerin sesi gibi korkunç bir vızıltı kafamda ötmeye başladı. Kimseye bakmaksızın Bayan Peale'in sınıfından çıktım.

Cehenneme kadar yolu var

Seni o çevreden uzaklaştırmak için. O insanlardan, o yaşam biçiminden uzağa taşımak için. Agnes Teyze'm benim için gelmişti, beni kurtarmak için. Yüzünde, sanki burnuna kötü kokular gelmiş ama kendisi bunu dile getirmeyecek kadar terbiyeliymişçesine, somurtuk ve müşkülpesent bir ifade vardı. Agnes Teyze, Sonny de onun yeğeni olduğu halde, Georgia ile Sonny hakkında konuşmayı reddetti. Durumla ilgili annemin söylemek mecburiyetinde kaldıklarını dinlemeyi de reddetti. Evet trajikti, üzücüydü; ama Agnes, Ransomville'e beni kurtarmaya gelmişti. Buffalo'da bir banliyöde yatılı bir kız lisesine gitmem için gerekli düzenlemeleri yapacaktı; teyzem bu "prestijli" özel okulu tanıyordu; çünkü kolejdeki oda arkadaşlarından biri de Amherst Akademisi'nden mezun olmuştu ve şimdi okulun mezunlar derneğinde yöneticiydi. Ransomville Lisesi'nden en kısa sürede transfer edilmemi sağlayacaktı. O sırada on dört yaşındaydım. Ransomville'den ayrılmaya hazırdım. Annem en büyük ablasını suçluyordu. *Kızımı benden çalmak istiyorsun! Senin hiç çocuğun olmadı ki.* Ama Agnes'ın tartışmanın içine çekilmeye niyeti yoktu. Ben de annemle tartışmak istemiyorum; çünkü annem içki içiyor ve içtiğinde sert, incitici, aptalca şeyler söylüyordu. *Anne sarhoşsun, beni rahat bırak. Hepimizi yeterince incitmedin mi? Artık beni rahat bırak,* diyerek onu ciddiye almayı bırakın, onun sesini duymak bile istemiyordum.

O sıralarda Sonny, Ransomville'den gitmişti. Ardında utanç ve kırgınlık bırakmıştı. Summit Hill Yolu'ndaki eski çiftlik evinde mutluluk kalmamıştı. Sonny'nin günbatımında kızaran, aydınlık, fildişi bir krem rengine boyamaya başladığı o evde, Sonny olmayınca mutluluk da yoktu. Sonny, Chautauqua Şelalesi'nin kuzeyindeki Chautauqua Bölge Islahevi'nin çirkin barakalarına "kapatılmıştı" ve yirmi birinci doğum gününe dek tesisten bırakılmayacaktı; bırakıldığında da bu şartlı salıverilme şeklinde olacaktı. Bir süredir Sonny'yi görmüyordum. Hâlâ Sonny'ye yazıyordum; genellikle ona onu neşelendirmek için kart gönderiyordum; ama bir süredir onu görmemiştim ve Georgia Teyze'den aldığım haberlere göre de durumu iyi değildi. *Bazen sanki beni tanımıyormuş gibi davranıyor. Sanki ona dokunmamı istemiyor. Sanki benim oğlum gitmiş ve tanımadığım bir başkası onun yerine geçmiş gibi.*

Bay Herlihy'nin kritik bir durumda hastaneye kaldırılmasının ardından, Sonny ilk tutuklandığında, ağır saldırıyla suçlanmıştı. Polise sadece kendisini savunduğunu, Bay Herlihy'nin ona saldırmış olduğunu söylemişti. Bay Herlihy'ye levyeyle vurduğunu asla inkâr etmemişti. Ama Bay Herlihy yaşam desteğine bağlı kaldığı on bir günün sonunda, bilinci yeniden açılmadan ölünce, suçlamalar ikinci dereceden cinayete yükseltildi ve Chautauqua bölge savcıları Sonny'yi yetişkin biri gibi yargılamak istediler ki bunun anlamı muhtemelen ömür boyu hapis yatmasıydı.

O günlerde teyzemin evinden ayrılmamız gerekmişti. Annem bizi, kasabada kiraladığı eski, mobilyalı bir daireye taşımak zorunda kalmıştı. Çünkü o ve Georgia artık birbirleriyle eskiden olduğu gibi konuşamıyorlardı. Her şey bitmişti. Sonny'nin annem uğruna yapmış olduğu şeyin gölgesi hep var olacaktı ve Georgia buna katlanamıyordu. Annem olanları geri alamanın bir yolu olmadığını kabul ediyordu. Sonny'nin adını

ağzına aldığında sesi titriyordu. Gözleri ağlamaktan şiş ve kızarıktı. Georgia tiksintiyle ona bağırdığında, annem kendini savunamamıştı. Polisle konuştu. Savcılarla ve Sonny'nin davasına bakan hâkimle konuştu. Sonny'nin lehine ifade verdi. Sonny'nin yapmış olduğu şey için kendini suçladı.(Bay Herlihy ile karşılaşmasını talep etmediğini ısrarla vurguladı; ama morarmış yüzünü ve yırtılmış dudağını Sonny'nin görmesine izin vermişti. Bay Herlihy'den, adamın savurduğu tehditlerden nasıl korktuğunu ona anlatmıştı.) Annem, yeğeninin duygularıyla, kendisini korumak için hareket ettiği şeklinde ifade verdi. Herlihy'ye yaklaşmak için Sonny'nin hiçbir kişisel gerekçesi yoktu. O akşamdan önce Sonny, Herlihy'yi görmüş ya da onunla konuşmuş değildi. Annem, Sonny'nin çok hızlı büyümüş bir çocuk olduğunu söyledi. Çalışmak ve ailesine destek olmak için okulu bırakmıştı. Yetişkin bir erkeğin sorumluluklarını üstlenmişti ve yetişkin bir erkeğin yapacağı gibi, bir aile üyesini korumak niyetiyle hareket etmişti. Başkaları da Sonny'nin lehine tanıklık etti. Yetkililer öldürme olayının "trajik bir kaza" olduğuna inandılar ve Sonny reşit olmayan, yani yetişkin olmayan biri olarak taammüden adam öldürmekten suçlu bulundu; yani Attica'daki gibi maksimum güvenlikli bir kâbus ortamında değil, bir ıslahevinde tutulacaktı.

Bazı çevrelerde onun için *Şanslı Piç* diyorlardı. Orman işlerindeki arkadaşları paçayı iyi sıyırdığını düşünüyorlardı: bir adamın kafasını levyeyle kırmak suçundan beş yılın altında hapis cezası alan çocuk, çok da uzun olmayan bir süre öncesine dek, sadece Chautauqua'da değil, New York eyaletindeki herhangi bir bölgede elektrikli sandalyeye gönderilebilirdi.

Yaklaşık üç yüz kızın arasındaki yarım düzine burslu öğrenciden biri olduğum Amherst Akademisi'nde, Ransomville'de kalan ailemden oldukça ihtiyatlı bir şekilde söz ediyordum. Annem artık evlenmişti, hakkında hemen hiç fikrim olmayan

biriyle. Georgia Teyze'm evini satmıştı ve artık evli kızlarından biriyle yaşıyordu. Takıntılı bir şekilde sürekli erkekler hakkında konuşulan bu yerde itiraf edemiyordum ki *benden beş yaş büyük kuzenime âşığım. On altı yaşındayken birini öldürmüş olan kuzenime.* Asla, arkadaşlarımı şaşırtacak şekilde birdenbire gözyaşlarına boğulup da çözülmedim. *Hayatımı kurtardığı için mutlu olmam gereken, mutlu olmak istediğim bu yerde o kadar yalnızım ki.*

Üç gün süren yağmurun ardından Amherst Kız Akademisi'nin zemini öylesine ıslak ve yumuşaktı ki, ayağınızın altında hain, batak bir çamur vardı sanki. Çimlik alanların arasındaki patikalara ve toprak yollara üzerinde yürüyebilmemiz için saman serilmişti. Kısa sürede hoş kokulu samanlar da ıslandı ve rengi ve dokusuyla sulu kakayı andıran balçıklı bir çamura dönüştü; binalara ve sınıflara bu pisliği taşıdığımız için azarlanıyorduk. Odaların kapısında botlarımızı çıkarmamız isteniyor ve parlak zemin üzerinde, çoraplı ayaklarımız üzerinde geri zekâlı çocuklar gibi kahkaha dolu çığlıklar atarak kayıyorduk.

Patinaj yapan Mickey'ydim. İriyarı biz kız atlet ya da hokey takımının yıldızıyla çarpışıp yere devrildiğimde bile, ciyak sesimle attığım kahkahalardan nefesim kesiliyordu.

"Mickey hey! Görmüyor musun?"

Amherst Akademisi'nde arkadaşlarım vardı; sayıları bir elin parmaklarını geçmiyordu. Bazen yurttaki yatağımda, uykuyla uyanıklık arasındaki o puslu bulanıklıkta, sanki anneme meydan okur gibi onların isimlerini sıralıyordum: *Görüyor musun? Senden uzakta yaşayabiliyorum. Senden farklı yaşayabiliyorum.* Akademideki bazı kızlar yurttta kalmıyor; ama yakınlarda, arada akşam yemeğine davet edildiğim ve gece yatıya kaldığım büyük güzel evlerde yaşıyorlardı. Şükran

günlerinde, hatta Noel'de birkaç günlüğüne. Akademideki ilk yılımın sonunda notlarım eğitim bursu almamı sağlayacak kadar yüksekti. Bu nedenle annem de sadece odam, yurt ve diğer masraflar için ödeme yapıyor olacaktı. Bu, bana tuhaf geliyordu; yani teyzemin bana özen gösteriyor olması. Teyzemin Cleveland'dan Amherst'e beni ziyarete gelmesi. Teyzemin annem ya da Lyle'ı hiç sormaması. Teyzemin Georgia ya da Sonny'yi hiç sormaması. Sonny hakkında tek kelime etmemesi. *Gurur duyduğum tek kişi sensin Aimée. Sadece sensin.*

Agnes Teyze kırklı yaşlarının başında narin, titrek bir kadındı. Görüntüsü ya da davranışlarıyla kız kardeşlerini pek de andırmıyordu. Yüzü ince, sıcak ve canlıydı. Dişleri, sanki bir çocuğun dişleri gibi ufacıktı ve her zaman gülümseyen ya da gülümsemeye hazır olan ağzında kalabalık yapar gibiydiler. Annem öğretmenlerimle görüştüğünde rahatsız ve savunmacı bir havada olur ve hemencecik okuldayken "asla iyi bir öğrenci olmadığını" söylerken, teyzem gülümser, başını sallar ve fevkalade rahat davranırdı.

Akademide beni tanımayan kızlar, Agnes'in annem olduğunu düşünüyor olabilirlerdi.

Teyzemi tanıştırdığım kızlar bile beni yanlış anlamış gibi, teyzemin arkasından "annen" şeklinde söz ederlerdi: "Aynı annene benziyorsun, Mickey," "Annen gerçekten çok hoş biri."

Annem güzel bir kadın, bana benzer hiçbir tarafı yok. Annem bir sürtük.

Akademideki ilk aylarımda evi özlemiştim ve kızgındım ve yemek salonuna çıkan merdivenleri ikişer üçer atlıyor, dengemi korumak için duvarlara şaplak atıyordum. Kayıp düşmek ve boynumu kırmak umrumda değildi. Öfkeliydim, kızgındım. O kadar utangaçtım ki güneşin altında sıcakta kalmış bir

tırtıl gibi bir kürenin içinde büzülüp saklanmak istiyordum. Yine de çağrıldığım anda yumruğumu sallıyordum.

Mickey'ydim ben, Aimée değil. Siktirsin Aimée!

Atletizm takımına girmeye çalıştım; ama çok hızlı koşuyordum. Kendimi tutamıyordum; soluk soluğa, nefessiz, ağzım açık kalıyordum. Karnımın yanlarına giren sancılarla sendeliyordum. Diğer kızlara ödevlerinde yardım ediyordum. Bu tür bir yardımlaşma okula girerken hepimizin uyacağımıza ciddiyetle söz verdiğimiz şeref yeminiyle yasaklanmıştı oysa. Olmayacak şeyler anlatıyor, oda arkadaşım Anne-Marie Krimble'ı utandırıyordum; ona başkaları gibi bir babam olmadığını söyledim. "Ben bir deney tüpünde yapılmışım," dedim.

Anne-Marie'nin ağzı açık kaldı. Bana inanmayan gözlerle bakıyordu. "Mickey, yok artık."

"*Tüp bebek* diyorlar. Annemin 'yumurtası' ondan alınmış ve 'erkek donörün' spermiyle karıştırılmış, aynı kokteyl yapar gibi bir deney tüpünde çalkalanarak."

"Mickey, bu gerçek olamaz. İğrenç bir şey bu."

Anne-Marie güvensizce bir adım gerilemişti. Kuzenim Sonny Brandt'in bir zamanlar, bizi akıl almaz bir şeye inandırdığı zaman güldüğü gibi gülüyordum. "*Sen bir canlıdan* doğdun. Canlı bir bedenin içinde oluştun. Ama ben değil."

Mickey Stecke'in en akıl almaz şeyleri anlattığına dair öyküler çabucak yayıldı. Ama çoğu komik şeylerdi bunlar; arkadaşlarımı güldürmek için.

"Bunlar çok ciddi suçlamalar, Aimée."

Aimée. Dekanın düz, genizden gelen sesinde, bu yapmacık isim bir suçlama gibi çınlıyordu.

Dekan Chawdrey çerçevesiz çift odaklı gözlüklerinin tepesinden bana bakıyordu. Elinde, önceki gün ona gönderdiğim, düzgün bir şekilde daktilo edilmiş olan mektubu tutuyordu.

Islak, buruşuk pardösümün içinde geniş masasının önünde, tam karşısında oturuyordum. Nerdeyse işitilmez bir sesle mırıldandım: "Evet, efendim."

"Geçen haftaki ara sınavlarda 'birinin kopya çektiğini' görmüşsün. Bu 'biri' kim Aimée? Bana söylemek zorundasın."

M.V. Chawdrey ellilerinin başında, çatık kaşlı, teyzem Georgia gibi etli butlu bir kadındı; ama cildi teyzeminki gibi pembemsi değil, sanki canı çekilmiş bir şey gibiydi, dokunulmayacak kadar soğuk bir şey gibi. Ağzı ufacıktı, bir ısırık alabilecek kadar. Gözleri güvensiz bakardı. Bir yetişkinin sizden hoşlandığını yüzünde bu kadar açıkça belli etmesi ender görülürdü.

"Aimée, isimler?"

Perişan ve dilimi yutmuş bir halde karşısında oturuyordum. Kızların yüzlerini görebiliyordum; bazıları arkadaşımdı ya da ben arkadaşım olduklarını düşünmekten hoşlandığım için onlar da arkadaşım olduklarına inanıyorlardı. Yüzlerindeki ifadeleri bile görebiliyordum; ama onların isimlerini veremezdim.

Elbette ki bunu yapamayacağımı en baştan beri biliyordum. Ama onları rapor etmem gerekiyordu. Kopya çekme olayını rapor etmem gerekiyordu; çok can sıkıcı bir durumdu bu.

Amherst Akademisi'nde şeref yeminiyle ilgili gelenek oldukça önemseniyordu. Her öğrenci bu "kutsal emaneti", "paha biçilmez mirası" korumak için bir taahhüde imza atıyordu. Bu yeminin Amherst Akademisi'ni diğer özel okullardan ve tüm devlet okullarından ayırt eden bir ayrıcalık olduğu söyleniyordu tekrar tekrar. Her bir sınavın ve ödevin son sayfasında şunu kabul etmeniz bekleniyordu: ***Kendi ismim altında sunduğum bu ödevi tamamen ve sadece kendi emeğimle hazırladığıma yemin ederim.*** Bunun altına imza ve tarih atıyordunuz. Ama yemin sadece kopya çekmekle sınırlı

değildi; kopya çekenleri de bildirmek zorundaydınız. Bu da ikilem yaratıyordu.

Kopya çekmenin cezası gözaltından uzaklaştırmaya, doğrudan atılmaya dek uzanıyordu. Kopya çekildiğini bilip ihbar etmemenin cezası da aynıydı.

Kim bilebilirdi? Kim kanıtlayabilirdi? Sadece hiçbir şey söylememeniz yeterliydi.

Tabii ki bunu biliyordum. Ama kızgındım, bıkkındım. Eğer kopya çekmiyorsam, çeken başkaları yüzünden ben dezavantajlı konumda kalacaktım. Kalbim çocuksu bir nefretle çarpıyordu. *Bu adil değil.* Bu kazara gerçekleşmiş bir kopya olayı değildi. Kızın biri diğerinin kâğıdına bakıyor, sınıfın arkasında iki kız fısıldaşıyorlardı. Kızların genellikle birbirlerinin ödevlerini okuyarak, bariz hataları tespit ederek yaptıkları genel yardımlaşmanın ötesinde bir şeydi bu. Bu sistematik bir kandırmacaydı, arsızca bir kandırmacaydı. Özellikle cana yakın, dikkati dağınık bir adamın verdiği fen derslerinde notlar ve hatta ders kitaplarından koparılmış sayfalar sınav odasına gizlice sokuluyor ve herkes A ya da B alıyordu. İngilizce ve tarih derslerinde öğrencilerin Amherst Akademisi'ne yürüme mesafesindeki Buffalo Üniversitesi'nin kütüphanesindeki dergilerden fotokopi çektirerek çalıntı yapmak neredeyse âdettendi. Öğretmenlerimiz, bilgilendirilmedikleri sürece, bunun farkında olmazlardı. Yüksek not vermek daha kolaydı. Yüzleşmekten kaçınmak daha kolaydı. "Pekâlâ, Mickey, sana güvenebileceğimi biliyorum," demişti bir keresinde Bayan Peale, gizemli bir şekilde. *Sana* derkenki vurgusu, şefkatli olmaya çalışmasına rağmen kaburgaları acıtan bir dürtükleme gibiydi.

Akademideki ilk aylarımda, beni sevmelerini sağlamak arzusuyla, kızlara ödevlerini yaparken ve yazılarını hazırlarken yardım etmiştim, ama asla herhangi bir makale üzerine

bir şeyler yazmamıştım. Yaptığımın bir tür öğretmenlik olduğunu düşünmek istiyordum. *Buna kopya çekmek denmez. Bu yardımcı olmak demek.* Okula ilk başladığımızda Dekan Chawdrey'ye şeref yeminiyle ilgili yöneltilen soruları ve o ciddi yüz ifadesiyle, yıllardır yapmakta olduğu gibi bu soruları yanıtlayışını anımsadım huzursuz bir şekilde. *Evet, kopya çekildiğini bildirmemek de kopya çekmek gibi bir şeref yemini ihlalidir Evet!* Okulun kilisesindeki tahta sıralara sıkışmış birinci sınıf öğrencilerinin ve öğrenci velilerinin yüzlerinden bir korku dalgası geçmişti. Bana Agnes Teyze eşlik ediyordu ve teyzem kulağıma fısıldadı: *Bu kadının söylediklerini aklında tut, Aimée. Kesinlikle haklı.*

Teyzemi düşünerek kalbimde bir sızı hissettim. Agnes'ın benim için, "gözde" yeğeni için ne büyük ümitleri vardı. Benimle gurur duymak istiyordu. Benim için gösterdiği çabanın boşa olmadığını düşünmek istiyordu. Yapmakta olduğum şeyin beni olduğu kadar Agnes'ı da inciteceğini düşünüyordum.

Geceler boyunca ne yapmam gerektiğini düşünerek, kararsız bir mutsuzluk içinde uyanık kalmıştım. Ransomville'de böyle bir şey asla yaşanmazdı. Ransomville'deki devlet okullarında "şeref yemini" falan yoktu; aslında benim bildiğim kadarıyla çok fazla kopya da çekilmezdi. Çünkü az sayıda öğrenci koleje giderdi; bu nedenle de yüksek not almak çok önemli bir mesele değildi. Bu kaygılı halimle öğretmenlerimizin okulda geniş çaplı bir kopya çekme hadisesi yaşandığının farkında olduğunu ve asla kopya çekmeyen benim gibi kızların bunu dile dökemeyecek kadar cesaretsiz olması karşısında eğlendiğini düşünüyordum.

İşin ironisi ise şuydu: başkaları gibi kopya çekmeyişim ve üstelik başkalarından daha zekice bunu yapmayışını çok ahlaklı, çok "iyi" olduğumdan değildi. Ama içimdeki bir şey kopya çekerken çok ahmakça ve dikkatsiz davranan kızlarla

aynı şeyi yapmaya direniyordu. *Sizlerden biri değilim. Sizlerden üstünüm ben.* Sonunda dekana bir mektup yazıp postaladım. Daha mektubu yazarken hata yapmakta olduğumun farkındaydım; ama başka bir seçeneğim yoktu.

Âşık olduğum kuzenim Sonny'yi düşünüyordum. Yıllardır görmediğim kuzenimi. Islahevinde dövülmüş olan ve buna karşın şeref yeminine olan bağlılığı ya da intikam alınır korkusuyla –hangisi bilmiyorum– dayak yediğini bildirmeyen kuzenimi. Yine bir başka ahlak mevzusu nedeniyle, annemi korumak uğruna adam öldürmüş olan kuzenim Sonny'yi düşünüyorum. Sonny'nin düşünmesine gerek kalmamıştı, o sadece eyleme geçmişti. Eyleme geçerek kendi hayatını anneminkiyle takas etmişti. Ama bir seçeneği de yoktu.

Dekan Chawdrey ısrar ediyordu: "Kopya çeken *kimdi*, Aimée? Bunu bildirerek doğru bir şey yaptın ama şimdi bana kızın kim olduğunu söylemen gerekli."

Kız mı? Ara sınavlarda sadece tek bir kişinin kopya çekmiş olduğunu düşünen dekanın yüzüne gülmek istiyordum.

Mırıldandım: "... yapamam."

"'Yapamam' mı? Yoksa 'yapmayacağım' mı?'"

Ellerimi kucağımda kavuşturmuş, sessizce oturuyordum. Mickey Stecke tırnaklarını kemiriyordu; şeytan tırnaklarına kan oturmuştu. Sınıf arkadaşlarımdan biri tırnaklarıma manikür yapmaya çalışmış, tırnaklarımı çarkıfelek çiçeğinin moruna boyamıştı; sanırım, şaka yapmıştı. Yeterince yakından baktığınızda, tırnak cilasının kalıntılarını görebiliyordunuz.

"O halde, bana yazarkenki amacın neydi, Aimée? Birinin ara sınavlarda kopya çektiğini bildirmek ama bunun kim olduğu konusunda sessiz kalmak? Sınav takvimine baktım. Belki de 'iddia ettiğin' bu kopya çekme işleminin geçen cuma sabahı Bay Werth'ün biyoloji dersinde gerçekleştiğini varsayabilirim. Değil mi?"

Evet. Öyle olmuştu. Hastalıklı, suçlu bakışlarımdan Dekan Chawdrey de demek istediğimi anlamıştı.

"Aimée, umarım bu yaptığına değiyordur. Umarım, bir arkadaşından intikam almak için yalan bildirimde bulunmuyorsun?"

Çok şaşırmıştım. Başımı salladım. "Hayır..."

"Ya da birden fazla kişi mi söz konusu? Birden fazla 'arkadaşın' mı karıştı bu işe?"

Bir şey söylemek için ağzımı açtım ama yapamadım. Kafamdaki vızıltı daha da çılgınca bir hal almıştı. Beynimdeki damarlardan birinin çatlayacağından kaygılanıyordum. Georgia Teyzem'in, yaşlı bir akrabasını, evinde televizyonun karşısında otururken, beyin kanamasından ölmüş halde, bir kulağından kan "sızarken" nasıl bulduğunu anlatışını anımsamak beni korkutmuştu.

"Aimée, lütfen bana bak! Bu yaptığın çok kaba bir davranış. Senin de artık bunu kesinlikle iyi biliyor olman lazım."

Kafamın içindeki vızıltıların arasında dekanın beni bu "gizemli manevramla" ilgili azarlayışını işittim. Ona o mektubu yazmamın "amacını" sorguluyordu. Eğer ona açılmazsam, akademinin şeref yemini nasıl korunmuş olacaktı? "Bu asi tutumunla, geleneklerimizle alay etmiş olmuyor musun? Belki de niyetin başından beri buydu."

Buna itiraz etmek istedim. Sesim şaşkındı, kısıktı. Mickey Stecke olarak, derslerde, utangaçlığımı atıp konuşkan ve canlı bir kıza dönüşüyordum. Zeki ve eğlenceliydim. Öğretmenlerimin beni sevdiğini düşünüyordum. Atılgan ve espriliydim ve insanların bana gülmesinden hoşlanıyordum; ama isyankâr ya da düşmanca tavırlar içinde değildim; kimse beni "asi" olarak tanımlayamazdı; öğretmenlerimin otoritesine meydan okumuyordum, çünkü onlara çaresizce ihtiyacım vardı. Öğretmenlerime tapıyordum, onlar sahip olduğum, beni "öl-

çebilecek", beni kendime ve Agnes Teyzem'e tanımlayacak yegâne varlıklardı. Dekan Chawdrey'nin hayatımdaki o yetişkin kişiliklerden biri olması gerekirdi; ama değildi. Kuzenim Sonny'nin bir keresinde Georgia Teyze'nin artık kumaşlarından tutturulmuş Cadılar Bayramı kostümü içindeki halime gülerek, *Sen kendini ne sanıyorsun çocuk?* deyişi gibi, güçsüz duruşumun içindeki bana bakıyordu.

Dekan Chawdrey mektubu keyifsiz bir bakışla önündeki masaya bırakmıştı.

"Kayıtlarına baktım 'Aimée Stecke' dedi. Burslu bir öğrencisin. Tüm öğrenim ücretin akademi tarafından karşılanıyor. Notların oldukça iyi. Genel olarak öğretmenlerinin seninle ilgili görüşleri de olumlu. Yalnız, sürekli tekrarlanan bir değerlendirme var ki o da 'yaşına göre olgun olmadığın.' Aimée, bunun farkında mısın?"

Başımı, hayır, anlamında salladım. Ama doğru olduğunu biliyordum.

"Aimée, şimdi bana anlat bakalım. Okula geldiğinden bu yana, daha önce de kopya çekme hadiseleriyle karşılaştın mı?"

Başımı, evet, anlamında salladım. "Ama..."

"'Ama?'"

"... o kadar önemli olduğunu düşünmedim. Yani o kadar çok kız bunu yapıyordu ki... Tabii son zamanlardaki gibi ciddi şekilde değil. Bu yüzden..."

"'*O kadar çok?' 'O kadar çok kız'* ha? Sen ne diyorsun Aimée?"

Dekanın etli yüzü öfkeyle kıpkırmızı olmuştu. Anlatmaya çalıştım; ama sesim zavallı bir şekilde söndü. Benden hoşlanmadığı apaçık olan bu yetişkinin dik bakışları altında, konuşma yetimi kaybetmiş gibiydim, tökezleyerek dahi konuşamıyordum. Bir çamur tarlasından geçmeye çalışan, botlarının her an çamura daha fazla battığının, çamur tarafından, hatta

çamur da değil bataklık tarafından emildiğinin ve artık geri dönmek için çok geç olduğunun tam da farkında olmayan biri gibi, düşüncelerimi toparlayamıyordum.

"Fakat Aimée, o halde bunları bildirmeye neden önceki gün karar verdin? Eğer bu kadar uzun süredir 'kopya çekiliyorsa', sen neden buna ilgisiz kaldın?"

"Çünkü..." bunun beni nereye götürdüğünden emin olmaksızın, zorla yutkundum. "... yeminin altına imza attım. Yerine getirmek için..."

"Şeref yeminini yerine getirmek için, Aimée, evet. Başka türlü, zaten akademide kalmana izin verilmezdi. Ama şeref yemini senin kopya çekme olayını her halükârda ihbar etmeni gerektiriyor; görünen o ki sen de bunu yapmadın." Dekan Chawdrey'nin somurtuk ağzında kırışık bir gülümseme belirmişti.

Kötürümleşmiş gibi donakalmış bir halde oturuyordum. Kafamın içindeki vızıltıyı dinliyordum. Teyzem Georgia ile yaşamaya başladığımız ilk yıl, kışın sonlarına doğru Lyle ile birlikte odamızın alçıpan duvarının içinden nasıl belli belirsiz bir vızıltının yükseldiğini işittiğimizi anımsıyordum. Evin kalorifer kazanının baca deliğine yakın bir yerde, kulağınızı duvara dayadığınızda, uzaktan gelen seslere benzeyen o vızıltıyı işitebiliyordunuz. Erkek kardeşim içeride minik insanlar olabileceğini düşünmüştü. Ben ise telefon telleriyle ilgili olduğunu sanmıştım. Düş gibi, yumuşak bir sesti. Sonny'nin bize bıraktığı, kalorifer kazanının üzerindeki sıcak, kuytu odamızın havasına bu ses adeta karışmıştı. Sonra bir gün, Georgia Teyze hem komik hem de tiksindirici bir şeyden söz eder gibi, duvarın içinden gelen seslerin sineklere ait olduğunu söyledi. "Lanet sinekler oraya yuva yapıyor, yumurtalarını bırakıyor, sonra havalar ısınmaya başladığında ortaya çıkıyorlar," dedi. Ve aynen öyle oldu. Bir gün pencere camında kocaman bir

karasinek belirdi, sonra tavanda bir başkası belirdi ve bir başkası, bir başkası daha, ta ki ılık bir mart sabahı bacanın geçtiği duvar sineklerden oluşan pırıltılı bir ağ ile kaplanana dek. Sinekler o kadar sersemlemişlerdi ki, teyzemin hünerli eline adeta yapışmış olan kırmızı sineklikten kaçamayacak kadar yavaş hareket ediyorlardı.

"Sen de onlardan biriydin, Aimée. Değil mi?"

Bu bir soru değil, bir ithamdı. Başımı, hayır, anlamında sallamaktan başka kendimi savunacak bir durumum yoktu. Dekan Chawdrey, bir davayı toparlayan avukat gibi konuştu. "Başka nereden haberin olacaktı peki? Bugüne dek anlaşılmaz bir nedenle, söz vermiş olduğun gibi, öne çıkıp olanları anlatmadın. Sözde meydana gelmiş olan bu olay –çünkü kanıtlanamıyor– iftiraya çok yakın. Bay Werth'ün de bilgilendirilmesi gerek. Onun dürüstlüğünden de şüphe edilecek."

Sesim titreyerek, "Ama, Dekan Chawdrey," diyebildim.

"Ara sınavlarda kopya çekildiğini bildiren tek kişi sensin, Aimée," diyerek duraksadı Dekan Chawdrey. Söylediklerinin sindirilmesini bekledi. "Doğal olarak, senin de karışıp karışmadığını araştırmalıyız. Amherst Akademisi'ne geldiğinden beri hiçbir 'kopya' olayına ya da şeref yemini ihlaline karıştın mı, Aimée?"

Sanki Dekan Chawdrey kalbime bir fenerle ışık tutuyordu. Savunmam düşmüştü. Bir itiraf kekelediğimi işittim.

"... ara sıra, birkaç kez, birinci sınıfta, dönem ödevlerini yapan birkaç kıza yardım ettim. Bu yıl da, güz döneminde bazı oda arkadaşlarıma yardım ettim, sanırım... Ama... asla..."

"'Asla' ne?"

Ağlamamaya çalışarak, utanç içinde başımı öne indirdim. Yanlışı nerede yaptığımı tam olarak anlamamıştım; ama karşılaştığım durumda bir parça adalet de sezinliyordum. Şeref

zehirli bir yılandı ve kuyruğundan tutup onu kaldıracak denli gözüpekseniz, arkanızdan sarılıp sizi sokması kaçınılmazdı.

Ziyaretimin kalan kısmı bulanıklık içinde geçti. Sadece Dekan Chawdrey konuştu. Kadının yaptığı işte becerikli olduğu açıktı. Daha önce başka kızlar da önünde böyle oturmuş ve bu zalim konuşmaları dinlemişti, pek çok kez. Dekan Chawdrey'nin çerçevesiz, çift odaklı gözlüklerinin ardından bakan gözleri zaferle, adeta sulu jöle gibi pırıldıyordu. Genizden gelen düz sesi, zorlukla kontrol altına aldığı bir heyecanla titremiş olabilirdi; ama heyecanını kontrol altına almıştı ve kontrol altında tutmaya da devam edecekti. Dönem sonuna dek, "geçici uzaklaştırmaya" tabi tutulacağımı bildirdi. Bir disiplin komitesi önünde ifade vermeye çağrılacaktım. Ondan önce, Dekan Chawdrey, iddialarımla ve kendi "irademle yaptığım" itirafimla ilgili olarak, derhal, akademinin müdiresini bilgilendirecekti ve müdire hanım, tekrar öğrenci "konumuma dönebilmem" için önce benimle ve bir ebeveynim ya da yasal velimle görüşmek isteyecekti. Başımdaki vızıltı azalıyordu, sona geldiğimizi hissediyordum. Gerçekleşebilecek en kötü şey gerçekleştiğine göre, korkunç tehlike geride kalmıştı. Dekan Chawdrey'nin ağzının kımıldadığını görüyor; ama artık bir şey işitmiyordum. Kadının kocaman kafasının arkasındaki, yüksek, ağır pencerede, ekim havasının yağmurlu ışığı iç karartıcı bir şekilde yükseliyordu. Öğrenci dekanının kafasına miğfer gibi oturan bir peruk kullandığı sır değildi: peruk bir çalıkuşunun ıslak tüyleri rengindeydi ve tuhaf "kabarıklığı" sentetik bir şekilde parlıyordu. Sağ eli mektubumun, o suçlayıcı kanıt parçasının üzerinde, olur da onu kapmaya kalkarsam beni engellemek istercesine, mektubu kapatarak duruyordu. Eşyalarımı toparladım ve öylece durdum. Beklenmedik bir şekilde harekete geçmiş olmalıyım ki, Dekan Chawdrey geri çekildi. Gülümsemeye çalıştım. Annemin nerede olduğunun,

kendisi uğruna ne yapıldığının farkında değilmişçesine trans halinde bir unutulmuşluk içinde olduğunu görmüştüm. Dekan Chawdrey'ye bir şeyler açıklamaya çalışır gibiydim ama o anlamıyordu: "Beni sınamak için yaptınız, değil mi? 'Derhl'? Bir şey söyleyip söylemeyeceğimi görmek için. Yalnış yazmıştınız, 'derhal'i." Dekan Chawdrey bana şaşkınlıkla bakıyordu, ne demek istediğime dair hiçbir fikri yoktu. Döndüm ve koşarak odayı terk ettim. Dışarıda, dekanın sekreteri bana sert bir tonla bir şeyler söyledi. İçimden, *siktir git,* dedim. Çoraplı ayaklarımla (çamurlu botlarımı idari binanın girişinde çıkarmak zorunda kalmıştım, dekanın karşısında oturduğum süre boyunca kirli beyaz, yün çoraplarım vardı ayağımda, çocuk gibi). Merdivenlerden koşarak indim, çamur ve saman bulaşmış botlarımı buldum ve ayaklarıma geçirdim. Dışarıda, ayaklarımı içine çeken, samanla örtülü çamurlu çimenlerin üzerinden, garip bir enerjiyle, yağmurun altında koşarak ilerledim. Bu arada gün batmaya başlamıştı. Nesneler ıslak peçeteler gibi şekillerini kaybediyorlardı. Erie Gölü'nden esen sert rüzgâr gece gelecek karın tadını taşıyordu ama o sırada günlerdir yağmakta olan yağmur devam ediyordu. Derslerden sonra, akşam yemeğinden önceki bu saatlere *çözülme vakti* diyordum; ne gündüz ne de geceydi. Oğlunun kendisinden alınıp götürülmesinden önce, Georgia Teyze'nin örgülerini sökerken, kazaklar, dantel işleri örmeye başlarken, bir iplik çilesini boynunun etrafında dolaştırıp enerjik bir şekilde sararken şarkılar mırıldanışını anımsadım. Teyzem kullandığı ipleri yeniden değerlendirirdi; evindeki hiçbir şey atılmaz ya da kaybolmazdı. Diğer kızlar yemek salonundayken eşyalarımı toplayacaktım. Yanımda götürmek istediğim şeyleri, kıyafetlerimi, otobüste okunacak birkaç kitabı (ders kitaplarını değil ama romanlarımı), defterlerimi, yaşamımın sayısız ufak sırlarını kaydettiğim –bu sırların yazdığım kâğıttan, kullan-

dığım tükenmezkalemin mürekkebinden daha değerli olmadığını bile bile– günlüğümü. Birdenbire esinlenerek, özenle yapılmış yatağımdaki yastığın üzerine oda arkadaşlarım için bir not bırakmayı ve yurdun arka kapısından çıkmayı düşündüm. Böylece kimse beni görmeyecekti. Onları bir daha asla görmeyeceğimi düşündüm. Yazacağım kelimeleri yüksek sesle söyledim: "Sizleri bir daha asla görmeyeceğim."

Oyalanacak zaman yok. Bu acil bir durum!

Bir otobüs, hatta tren bileti alacak kadar param vardı. Kaçacak kadar param vardı.

Bu para, Agnes Teyze'min Amherst Akademisi'ndeki "masraflarımı" karşılamam için gönderdiği harçlıklardan titizlikle biriktirilmişti. Ve annemin, düşüncesizce, neşeli kartlar eşliğinde yolladığı beş, on ve yirmi dolarlık banknotlardan. *Lyle ve ben merhaba diyor ve seni seviyoruz. Seni özlüyoruz. ANNEN.* Kalbimi anneme karşı katılaştırmıştım, ama bana yolladığı paraları da, tam da böyle bir acil durum için bir çekmecede saklıyordum.

Kuzenim Sonny'yi görmek istiyordum. Onu görmeye çok ihtiyacım vardı. Beni seven Agnes Teyzem'i ya da sevdiğini iddia eden annemi değil. Sadece, neredeyse beş yıldır görmediğim, mektuplarıma ve kartlarıma yanıt vermeyen Sonny'yi. Eylülde, yirmi bir yaşını doldurduğunda, Sonny'nin şartlı tahliye edildiğini ve bununla bağlantılı bir çalışma programına alındığını, Chautauqua Şelalesi'ne giden yoldaki rehabilitasyon merkezinde yaşadığını işitmiştim. Annem bana Seneca Evi'nin –böyle adlandırılıyordu o ev– adresini ve telefon numarasını göndermiş, Sonny'yi görmek için gitmeye zaman bulamadığını ama en kısa sürede onu ziyaret etmek istediğini yazmıştı. Sonny açık havada çalışıyordu; ağaç işlerinde veya otoyol inşaatında: "O çocuk elleriyle çalışırken hep çok iyiydi."

Annem bu tip şeyler söylediğinde, bunun bir başkası için ne anlama gelebileceğini hiç düşünmeyen insanlardandı. Ve siz ona kendinizi nasıl hissettirdiğini söylediğinizde, annem size kafası karışmış ve incinmiş bir şekilde bakardı. *Neden öyle diyorsun Aimée? Bu iğneleyiciliği kimden aldın sen?*

Chautauqua Şelalesi'nden geçen Greyhound otobüsü ertesi sabaha dek kalkmıyordu. O nedenle yağmurluğumun başlığını, yüzümü örtecek şekilde kafama geçirip otobüs istasyonunun bir köşesinde oturarak gizlendim. O gece, hayatımdaki başka gecelerin aksine, renkleri solmuş ve sesi denizdeki dalgalar gibi gizemli çırpıntılara indirgenmiş bir filmdeymişim gibi, yarı uykulu, delice bir ruh halinde geçti. Sabah, gece boyunca yağan karın yerde pütürlü bir tabaka oluşturmuş olduğunu gördüm. Otobüs, Buffalo'nun kuzeyindeki ve doğusundaki kırsal arazide ilerlerken pütürlü, beyaz kar, gün ışığında mika parçaları gibi dağılmakta ve erimekteydi. Sonny'nin adresini tekrar tekrar kontrol ettim: 337 Seneca. Uzun süren sessizliğinden dolayı cesaretim kırıldığı için bu adrese henüz bir şey yazamamıştım. Annemin söylediklerinin muhtemelen doğru olduğunu düşünmek üzücüydü. Sonny'nin yazma becerisi az gelişmiş ve çocuksuydu ve bana yazdığında muhtemelen utanç duyacaktı. Elimde rehabilitasyon merkezinin telefon numarası da vardı; ama aramaya cesaretim yoktu.

Sonny'nin beni görmek istemeyeceğinden korkuyordum. Annem ve Brandt'lar arasında bir uçurum açılmıştı. Tam olarak anlamasam da, Sonny'nin hayatında neden olduğu şeyin suçunu annemle paylaşmam gerektiğini biliyordum.

Chautauqua Şelalesi'ndeki otogarda bulunan dolaplardan birine valizimi ve kumaş çantamı kilitledim. Seneca Caddesi'ni buldum ve rehine dükkânları, kefalet büroları, ucuz oteller, barlar ve pizza salonları ile yetişkin filmleri satan video mağazalarıyla dolu bir mahallenin içinde, hızlıca, önüme bakarak,

rehabilitasyon merkezine dek yaklaşık iki kilometre boyunca yürüdüm. Soğuk, çiğ gün ışığında her şey daha bir yükselmiş, daha ortaya çıkmış gibiydi. Seneca Evi üç katlı, irkiltici bir hardal sarısına boyalı, ahşap görünümlü bir evdi. Hemen yanında Chautauqua Bölgesi Aile Hizmetleri binası, sokağın karşısında da bir Goodwill* mağazası ve Tanrı'nın Yeni Topluluğu ismi altında bir mağaza önü kilisesi** yer alıyordu. Seneca Evi'nin zilini çaldım. Birkaç dakika sonra otuzlu yaşlarında, iriyarı, Latin görünümlü bir kadın kapıyı açtı. Sonny Brandt'ın kuzeni olduğumu ve onu görmeyi umduğumu söyledim. Kadın bana Sean Brandt'ı mı kast ettiğimi sordu ve ben de, evet, dedim, o benim kuzenim.

Kadın bana Sean'un işte olduğunu ve saat altıya dek dönmeyeceğini söyledi. "Ziyaretçilerin yukarıya çıkması konusunda kurallar var. Yukarıya çıkamazsın," dedi. Yalan söylediğimi, Sonny'nin akrabası değil ama kız arkadaşı olduğumu düşünmüş olmalıydı. Yüzüm kıpkırmızı olmuştu.

"Kaç yaşındasın?"

"On sekiz."

"Kimliğin var mı?"

Kadın sinsice benimle uğraşıyordu; ama tavırları düşmanca değildi. Seneca Evi'nde kalanları ziyaret edenler eğer reşit değilse, yetişkin gözetimini mecbur kılan bir kanun olup olmadığını merak ettim. Buruşuk yağmurluğumun içinde, yapmış olduğum yolculuktan dolayı yorgun ve sersem gibiydim; sesim titriyordu. On altı yaşında bile göstermiyordum muhtemelen. Ayakta durduğumuz kirli lobinin dışında, birkaç plastik sandalye ve formika kaplı masaların bulunduğu

---

* Satış gelirleriyle sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştiren, ikinci el ürünler satan ünlü Amerikan mağazalar zinciri. (ç.n.)

** Kapanan küçük mağaza ya da dükkânların binalarını kullanan kiliseler. (İng. Storefront Chuch). (ç.n.)

bir ziyaretçi odası veya salonu olduğunu gördüm. Ümitsizce Sonny'yi orada bekleyip bekleyemeyeceğimi sormak istiyordum. Akşamüzeriydi, saat daha dörttü. Kadın yüzünde zalim bir gülümsemeyle tekrarladı: "Yukarıya ziyaretçi almıyoruz. Tamam? Seni korumak için bu."

Dışarı çıktım ve sokaklarda amaçsızca dolaştım. Bir benzin istasyonunda, ücretli telefondan Ransomville'de annemi en son aradığım telefon numarasını denedim. Ama kimse cevap vermedi. Sonra telesekreter açıldığında; bir erkek sesi işittim ve telefonu çabucak kapattım. Üvey babamdı! Adını anımsayamadım.

Agnes Teyzem'i aramam gerektiğini biliyordum. Onu şimdi, Amherst Akademisi ona ulaşmadan aramam gerektiğini biliyordum. Üzülecekti ve benim için endişelenecekti. Ve bana güvenmekle ne kadar hata ettiğini görecekti. "En sevdiği" yeğeni, onun güvenini boşa çıkaran yeğeni.

"İşin açıkçası, ben Devra'nın kızıyım. Bu değişmez bir gerçek."

En tuhafı şuydu: erkek kardeşimle konuşmak için şiddetli bir istek duyuyordum. Lyle şimdi on bir yaşındaydı. Ransomville Lisesi'nde altıncı sınıfa devam ediyordu. Benim için neredeyse bir yabancı olmuştu artık. Sonny tek ortak noktamızdı, Summit Hill Yolu'ndaki eski çiftlik evinde kuzenimiz Sonny'yi çok sevmiştik. Lyle o günleri anımsardı, belki benim anımsayamadığım şeyleri anımsardı. Okulu arayarak "Lyle Stecke"in orada öğrenci olup olmadığını sordum, biraz kafa karışıklığından sonra, bana evet dediler. Lyle'ın bir akrabası olduğumu ama ona bırakacak bir mesajım olmadığını söyledim. O sırada konuşmakta olduğum resepsiyonist şüphelenmeye başlamıştı ki, telefonu çabucak kapattım.

Üzerinde elle yazılmış SENECA EVİ tabelası olan, ahşap görünümlü, hardal sarısı eve doğru yavaşça yürüdüm. Saat

akşam altıya geliyordu. Çok açtım. Paramı yiyeceğe harcamak istememiştim ve Sonny ile birlikte akşam yemeği yiyebileceğimize dair belli belirsiz bir ümidim vardı. Sonny'nin kız arkadaşı olmamdan şüphelenen Latin görünümlü kadından sakınmak için Sonny'yi sokakta beklemeyi düşünüyordum. Altıyı yirmi geçe, üzerinde CHAUTAUQUA BÖLGE ISLAHEVİ yazan, eski bir otobüs pis bir egzoz dumanı salarak kaldırıma yaklaştı ve otobüsten on, on iki, on beş adam indi. Hepsi gençti, kimisi oğlan çocuğundan farksızdı. Hepsi iş giysileri, iş ayakkabıları, kirli şapkalar giymişti. Hemen hepsi sigara içiyordu. Kum rengi bir teni olan, şişmanca, dağınık, pejmurde keçi sakallı bir adam, birkaç siyah ve Latin kökenli, iş kıyafetleri pislik içinde, beyzbol şapkasını gözlerinin üzerine indirmiş yanık tenli, kaslı ve yavaş hareket eden bir beyaz... Adamlar konuşarak ve gürültüyle gülerek yanımdan geçtiler, birkaçı bana baktı ama bana pek dikkat etmiş gibi görünmüyorlardı. Ben de aralarında Sonny'yi görmek ümidiyle, şaşkın ve kendimden emin olmayan bir halde onlara bakıyordum. Sonny'yi beklerken gitgide artan bir kaygıya kapılmıştım. Çünkü kısa bir süre sonra hava kararacaktı ve ben hiç bilmediğim bir şehirdeydim; annemi arayıp da umutsuzca ona nerede olduğumu ve bunun nedenini anlatmadığım takdirde, geceyi geçirecek bir yer bulmam lazımdı.

Adamları evin içine kadar izlemekten başka bir seçeneğim yoktu. Pis kıyafetler içindeki, beyzbol şapkalı adamın Sonny olduğunu gördüm. Diğerlerinin yanında yorgun bir halde yürüyor ve çatlaklarla dolu muşamba zemine bakıyordu. Çenesi tıraşsızdı. Elleri çok kirliydi. Ona seslendim: "Sonny? Hey, ben Mickey."

Beni işitmemişti. Bana gülümseyerek bakan siyah adamlardan biri Sonny'yi dürterek beni işaret etti. Sonny dönerek, şoka uğramış gibi bana baktı. Yüzü kararmış, yüz ifadesi ka-

balaşmıştı. Yanık teni lekeler ve sivilcelerle doluydu. Solgun mavi gözlerini tanımıştım; ama onlar da kuşkuyla katılaşmış gibiydiler. Sonny'nin bana gülümsemesini, hatta beni gördüğü için, şaşkınlık içinde, kahkaha atmasını bekliyordum. Bana yaklaşmasını, bana sarılmasını bekliyordum. Ama o, gözlerini kısarak geri çekildi. Bu bakışlarda ters bir şey vardı. Dehşet içinde sağ gözü doğrudan bana bakarken, sol gözünün sanki başka bir şey dikkatini çekmiş gibi kenara kaydığını gördüm. Dudakları, kararmış ve yamuk yumuk olmuş dişlerinden geriye çekilmişti. "Dev-a? Dev-a, sen misin?"

Devra! Sonny beni annemle karıştırıyordu.

Ona, hayır, Mickey olduğumu söyledim. Kuzeni Mickey, beni tanımamış mıydı?

Gülmeye çalıştım. Bu komik olmalıydı. Bu bir şaka olmalıydı. Bu, Sonny'nin eski mizah anlayışı olmalıydı. Ama gülümsemiyordu, bana sağlam olan tek gözü ile dik dik bakmaya devam etti. Alnındaki çizgiler kırışıklıklara dönüşmüştü. Burun köprüsü, sanki burnu kırılmış ve düzleşmiş gibi genişlemişti. Bu adamın kaç yaşında olduğunu tahmin etmeye çalışırken, ne düşünürseniz düşünün, yirmi bir yaşında olduğu aklınıza kesinlikle gelmezdi.

"Beni görmeye mi geldin? Kimse beni görmeye gelmez ki."

Sonny yavaş yavaş konuşuyordu; sanki sözcükleri dikkatle seçmesi gerekirmiş gibi. Sözcükler hafifçe ağzında yuvarlanıyordu; konuşması sanki suyun altından işitilen konuşmalar gibi bulanıktı. Yaralanmış olduğunu düşündüm. Bir dayak sırasında beyni hasar görmüştü. Ama ona doğru ilerledim, benimkinden çok daha büyük olan elini tutmak için. Sonny üzerime eğildi; boyu bir seksen civarındaydı ama omuzları çöküktü ve kendisine söyleneni işitmek için sonsuz bir çaba harcar gibi başını hafifçe öne uzatmıştı. "Ben Devra'nın kızı-

yım, Sonny. Beni hatırladın mı? 'Aimée?' Seninle ve Georgia teyzeyle birlikte yaşamaya geldiğimde küçük bir kızdım. Sen adımı 'Mickey' olarak değiştirmiştin. 'Mickey milletin kıçına tekmeyi basar,' demiştin. Sen..."

Sonny, sanki parmaklarım onu yakmış gibi, elini elimden kurtardı. Söylediklerimden bazılarını işitmiş olmalıydı; ama nasıl yorumlayacağından emin değildi. Kirli beyzbol şapkasının altından görebildiğim kadarıyla, saçları asker stilinde, yanlarda ve ensede kısa olacak şekilde tıraş edilmişti. Cildi Georgia Teyze'nin çılgın yorganlarından birine benziyordu; sanki birbiriyle uyumsuz kumaş parçaları yan yana dikilmişti. Yüzü ağlamamak için gösterdiği çabayla birdenbire sarsıldı. "Bana yalan söyledin Dev-a Teyze," dedi. "İncittiğim adam o değildi, bir başkasıydı, değil mi! Senin evli olduğun bir başka adamdı. Bana yalan söyledin, bana yalan söylediğini söylediler, Dev-a Teyze. Neden bana yalan söyledin ki? Yanlış adama vurdum. Sen bana yalan söyledin." Sonny beni iterek –ama yeterince güçlü değildi, bana geri adım attırmadan itiyordu– bir çocuğun gücenik sesiyle konuşuyordu. Söyledikleri karşısında hayretler içindeydim. Ama böyle bir şeyi Georgia Teyze'den işitmiştim; annemi gerçekten incitmiş olan adamın Herlihy değil, Bob Gleason olduğuna dair kuşkulanmaktan daha fazlasını biliyor gibiydi. Bunu anlayamamıştım, şimdi bunu düşünemiyordum bile. Eskiden olduğu gibi gülümsemeye, gülmeye çalışıyordum. Sonny'nin kafa karışıklığı sırf bana takılmak içinmiş ve hemen ardından bana göz kırpacak, beni dürtecek ve birlikte kahkahalarla gülecekmişiz gibi. "Hâlâ pizza seviyor musun Sonny?" diye sordum. "Akşam yemeğinde pizza yiyebiliriz. Param var." "Piz-za," dedi Sonny, sözcüğün iki ayrı hecesini vurgulayarak. Yüzü çarpıldı ve yumruklarını sanki yüzümü dağıtmaya hazırlanıyormuş gibi sıktı. Kolundaki parlak bantta kimlik bilgisi yer alan, orta yaşlı siyah bir adam yanı-

mızda belirdi ve Sonny'nin kolunu engelleyici bir şekilde yakaladı. "Dur bakalım, Sean. Yavaş ol adamım," dedi. Adama kim olduğumu, kuzenimi ziyarete gelmiş olduğumu anlattım. Adam, kuşkulu gözlerle bana dik dik bakan Sonny'ye durumu açıkladı. "Mickey'yim ben. Kuzenin Mickey'yi anımsıyorsun, değil mi? O benim." İstekle, ümitle konuşuyordum. Birdenbire Sonny'nin sağlam gözündeki donuk bakış aydınlanır gibi oldu. "Mickey, sensin ha? Vay canına." Sonny'nin dudakları bir anda ortadan kaybolmaya hazır görünen bir gülüşle birbirinden ayrıldı. "Ben pizza alacağım. Buraya getireceğim. Kola da getireceğim. Hemen burada yeriz." Oturabileceğimiz bir masanın olduğu salonu kast ediyordum. Arkadaki duvar, el yapımı gibi gözüken, seramik parçaları üzerine ham bir sarıyla boyanmış ay çiçeklerinden oluşan bir mozaikle döşeliydi.

Dışarıya fırladım. Seneca Evi'nin dumanlı pis havasından sonra dışarıdaki taze hava şok etkisi yaratmıştı. Bloğun biraz ilerisinde Dino'nun Pizza Salonu bulunuyordu. İçeriye girdim, sanki benim için dünyanın en doğal şeyiymiş gibi büyük boy pizza sipariş ettim. Yıllar önce, Summit Hill Yolu'ndaki eski çiftlik evinde, Georgia'nın yemek yapmak istemediği akşamlar, Sonny eve pizza getirirdi, en sevdiğimiz peynirli, sosisli, İtalyan soslu ve domatesliydi; soğan veya zeytin olmazdı içinde. Lyle ve ben gazoz içerdik, Georgia, Sonny ve annem –eğer evdeyse– bira içerlerdi. Seneca Evi'nde biraya izin verilip verilmediğini bilmiyordum. Muhtemelen izin verilmeyeceğini düşünüyordum. Hatta izin verilmeyeceğini umuyordum. Sonny'nin beni salonda beklediğini, inşallah beni unutup da onu takip etmemin yasak olduğu üst kata çıkmadığını umuyordum. Tezgâhın ardındaki genç yirmi yaşlarındaydı. Teni zeytin renginde, gözleri siyahtı; saçları omuzlarına dökülüyordu. Yüzü bir gülümsemeyle belli belirsiz kırıştı. "Buralı değilsin galiba," dedi.

"Ne?"

"Buralı birine benzemiyorsun. Ama acaba seni tanıyor muyum?"

Ne kadar param olduğunu görmek için cüzdanımı karıştırıyor gibi davranıyordum. Kanın yüzüme hücum ettiğini hissederek güldüm. Ama bu hoş bir duyguydu; sizi yakmaya başlamasından önce, sıcak güneşi çıplak teninizde hissetmek gibi.

III.

VERASET

"Affedersiniz?"

Yeni yaşamının üçüncü günüydü. Bu yaşam sanki kasap bıçağıyla beynini ameliyat etmişler gibi gitgide sönüyordu. Ama kendisinden beklenen işi yapmak ve bunu tek başına, şikâyet etmeksizin yapmak, becermekti tek istediği.

New Jersey'de, Trenton'daydı. Bu korkunç yerde –dev gibi, granit rengindeki bir binanın arka girişinde, strafora benzeyen, yağmalanmış buz kırıntılarından oluşan hain bir tabakanın örttüğü kısmen inşaat halindeki park alanında– ve bu çok soğuk, ıslak, sadece bir kilometre mesafedeki yağlı Delaware Nehri'nin kokusunu taşıyan rüzgârlı kış sabahında, burasının *gerçek bir yer* olduğunu, yeni yaşamının huzursuz uykularındaki kâbusu andıran, uğursuz ve ne idüğü belirsiz yerlerden biri olmadığını görerek şaşırdı.

Cesur bir sesle, sesini biraz daha yükseltti: "Affedersiniz? Rahatsız ettiğim için özür dilerim; ama burası Veraset Mahkemesi'nin arka kapısı mı?"

Kız, Adrienne'e kuşkuyla baktı. Yüzünde lafını esirgemez, küstah bir ifade vardı. Katran gibi siyah gözleri cüretkâr bakıyordu. On sekizinde gösteriyordu ve tuhaf, sahte bir tilki kürkü giymişti. Kollarında pejmürde bir bohça –çok ufak bir bebek– taşıyordu, onu kucağında sallıyor ve dikkati dağınık bir halde öpüp kokluyordu. Tam bir dakika ya da daha uzun

bir süredir, mahkemenin arka kapısına, derme çatma kalaslar döşenmiş yürüyüş yolu ve buzla kaplı kaygan kaldırımda, titrek adımlarla yaklaşan Adrienne'i izliyordu; sanki kendisinden yaşça büyük olan bu kadının aşırı dikkatli ve temkinli adımlarından büyülenmiş gibiydi. *Sarhoş olduğumu mu sanıyor acaba? Uyuşturucu aldığımı? Kayıp düşersem diye endişeleniyor mu? Ya da kayıp düşmemi mi bekliyor?* Ama işte, Adrienne artık kızın önünde duruyordu, onun yardımına ihtiyacı vardı. Kız, sanki Adrienne'i o dakikaya dek görmemiş ve sorduğu şey hakkında hiçbir fikri yokmuş gibi gözünü kırpıştırdı.

"'Veraset Mahkemesi', sanırım Bölge Adliyesi'nin bir bölümü. Bu kapıdan mı girmeliyim, biliyor musunuz? Yoksa binanın etrafından dolanarak ön kapıya mı gitmeliyim?" Adrienne'in uyuşmuş ağzı soğukkanlı bir şekilde konuşuyordu. Dul kadının sesinde sadece beyin hasarından kaynaklanan sersemliği değil, hâlâ yaşıyor olduğuna, yaşamasına izin verildiğine dair derin bir inançsızlık da seziliyordu. Bir balığın şiş karnından sökülmüş, kan lekeli balık yumurtalarını andıran gözleri parlıyor ve kızın yüzüne sabitlenmiş, kaygıyla bakıyordu.

Önceki gece, saat 2.30'dan sonra Doleur adında güçlü bir uyku hapı almıştı. Bugün yapması gerekli olan şeyi öngörerek. Ve şimdi sersem gibiydi, uyuşmuştu. Kafası pamukla doldurulmuş gibiydi, kulaklarında, Trenton sokaklarını inleten siren sesleriyle rahatlıkla karıştırılabilecek ziller çalıyordu. Üç gün öncesine, otuz iki yıllık kocasının beklenmedik bir şekilde ölümüne dek ona ait olan, şimdiyse bir uçurumun uzaklardaki karşı kıyısında kalmış ve gitgide uzağa çekilen önceki yaşamında, nasıl da özenli ve sorumluluk sahibi bir insan olduğunu düşünüyordu. O insanı anımsıyordu. Adrienne, o kişi *olsa gerekti.* Mercer Bölge Adliyesi'ne yapacağı bu seyahate hazırlanırken, o sabah, yatağında kaskatı ve hareketsiz uzan-

mış ve anlaşılmaz, yıkıcı bir oyundaki dengesiz bir aktrisin manik bütünlüğü içerisinde yolculuğunun provasını yapmıştı.

Ama kaybolmayı beklemiyordu. Tek yönlü sokaklar, dönüş işaretleri ve DÖNÜŞ YOK uyarılarıyla dolu bir labirentteydi. Trenton'un yıpranmış sokaklarının çoğu, sanki bir doğal felaketin ardından inşaat halindeymiş gibi görünüyordu. Sokaklarda barikatlar kurulmuş, delgi çekiçlerin sesi kulakları sağır ediyordu. Adliyenin park alanındaki kazı, toprak kaldırma faaliyetleri ve barikatlar nedeniyle Adrienne arabasını oldukça uzağa park etmek zorunda kalmıştı. State Caddesi'nin, tahmin ettiğinden çok daha uzak olan doğu ucundaki, boş vitrinli dükkânlar, kefalet ofisleri ve emanetçilerle dolu, eski bir mahalledeki adliyeyi bulmakta çok zorlandı. Sonunda, işte bölge adliyesi!

"'Vela-yet mahkemesi, ha?' Sahte kürk ceketli kız, şüpheci bir tavırla, ağır ağır konuşuyordu: "Bunun 'vela-yet'le bir alakası var mı?"

"'Veraset.'" Adrienne, bir yandan da telaffuzunu düzelttiğini hissettirip, kızı gücendirmemek için temkinli bir şekilde yineledi. "Vasiyetlerle falan ilgili olan hani. Hukuk mahkemesi. Adliyede bir mahkeme türü, sanırım. Bölge adliyesinde..."

Bu kaygılı haliyle çok fazla bilgi veriyordu. Bu davranış, yeni hayatının nasıl olacağının bir işaretiydi – yabancılara anlatmak, özür dilemek konusunda aşırı isteklilik. *Biliyorum, burada olmaya –var olmaya– hakkım yok. Bir çöp kadar değerim yok, biliyorum. Beni affedin!*

Kız ona kuşkuyla bakmaya devam etti. Ya da belki –Adrienne böyle düşünmek istiyordu– kızın ifadesi sadece ilgili, meraklı olduğunun göstergesiydi. Kızın burnu, sanki biri avucunun içiyle bastırmış gibi dümdüzdü ve küçük ağzı hareketli, koyu kırmızı bir yaraya benziyordu. Pullarla süslü mor süveteri, limon yeşili streç pantolonu ve minik püsküllleri olan

sahte deri çizmelerin üzerine giydiği tilki renginde, önü açık sahte kürk ceketiyle hem bayağı hem de muhteşem gözüküyordu. Cildi zımpara kâğıdını andırıyordu, yaptığı ağır makyaja rağmen lekelerle, noktalarla doluydu. Pirinç rengi saçları saç diplerinden ince ince örülmüş ve kafasının iki tarafından, delice düşünceler gibi asimetrik bir şekilde fışkırmıştı. "'Vasiyet?' Yani biri öldüğündeki vasiyet gibi mi? Öldükten sonra? Sana ne bıraktığını anlamak için olan?" Kız Adrienne'e geri püskürtülmüş bir saygıyla bakıyordu şimdi.

"Şey, evet. Onun gibi bir şey."

Sana ne bıraktığını anlamak için. Bu soğuk ifade havada bir bıçağın keskin ağzı gibi parladı.

Kız kucağındaki kundaklı bebeği sertçe salladı, alnı aklından geçenlerle kırışmıştı. Çocuğunu döver gibi seven ve yüzündeki gülümseme her an vahşi bir ifadeye dönüşebilen, hırpalanmış genç annelerden biriydi o da. "Bayan, sanırım içeride olmalı, mahkeme dediğin. Ben senin yerinde olsam, buradan giderim ve içeriye alıyorlar mı diye bakarım. Lanet heriflerin bir dolu 'yasağı' ve 'cezası' var; ama ön kapı gerçekten çok uzak ve lanet kaldırımlar da bozuk. Ben o taraftan geliyorum." Birdenbire aralarında memnuniyetsizlik kökenli bir bağ oluşmuştu. Kız Adrienne'e bir önceki ay büyükannesini Aile Hizmetleri'ne getirdiğinde, mahkemenin verdiği "boktan karar"la ilgili şikâyete hazırdı; nasıl da "kötü, adi" bir muamele görmüşlerdi ve bu sabah da mahkemede kendi işi vardı: "Bana, ne diyorlar, *cerp* yolladılar. Anlıyor musun?" Adrienne, evet, dedi. Anladığını düşünüyordu.

Kız hararetli bir şekilde konuşuyordu. Birdenbire Adrienne onu çok şaşırtan ve rahatsız eden bir şey fark etti. Kızın birkaç metre gerisinde adliye binasının karanlık granit duvarı ile üzerinde MERCER BÖLGE ISLAHEVİ yazan, park etmiş bir minibüs arasına, neredeyse görülmeyecek biçimde itilmiş

bir bebek arabası duruyordu. Bu bebek arabasında iki yaşından daha büyük göstermeyen bir çocuk daha vardı.

"Ah, o senin çocuğun mu?"

"Ha? Nerede?"

"Şuradaki bebek arabasında. Çocuk değil mi onun içindeki?"

"'Çocuk' mu? Ne çocuğu? Paçavra ya da çantaya benziyor. Ya da başka bir şey mi yoksa?"

Şaka yapıyordu herhalde. Kız delice gülüyordu bir yandan.

"Haklısın, bayan. Tabii ki 'çocuk.' İster misin?"

Adrienne'in yüzündeki irkilmiş ifadeyi gören kız kahkahayla güldü. Kocaman gülüşü girintili çıkıntılı dişlerini ortaya çıkarmıştı. Adrienne ona hiç komik gelmeyen şakaya yanıt vermeye çalıştı. Uygun ve mantıklı bir sözcük bulmaya uğraşarak, "Çok... şeker... sevimli bir şeymiş," dedi.

"Teşekkürler, bayan. Almak istemediğine emin misin?"

"Şey, ben..."

"Şaka şaka. Bu benim küçük Lilith'im. Çok erken doğmuştu, biliyor musun? Ama şimdi oldukça sağlıklı. Ve sen de doğru söyledin, çok sevimlidir."

İki küçücük çocuk. Bezgin görünümlü genç kadın, bu korkunç kış sabahı adliyeye iki küçük çocuğunu taşımıştı. Rüzgâr keskin ve soğuktu, katran kokuyordu. Harabeye çevrilmiş park alanında karla karışık yağmur makineli tüfekten fırlatılırmış gibi dağınık, hızlı ve ani vuruşlarla yağıyordu. Adrienne, bebek arabasındaki çocuğun sinsi bir problemi varmış gibi belli belirsiz –belli belirsiz ve rahatsız edici– bir izlenime kapıldı; çocukta bir büyüme problemi, bir deformasyon vardı sanki. Sevimli olması gereken ufacık yüzü aslında çok dardı ya da asimetrik; gözleri de simetrik değildi ve odaklanmaksızın bakıyordu. Adrienne ona bakarken, bebek zayıf bir sesle ağlamaya başladı ve gövdesini sıkıca sararak, kollarını içeride

hapseden battaniyeden kurtulmak için gönülsüz bir çaba sarf etti.

Ama azarlar gibi bir düşünce girdi Adrienne'in aklına o anda. *Ne kadar sefil bir halde olsa dahi, onlara sahip.*

O kızın ruhu ne kadar da sefil bir durumda, ama yalnız değil.

Adrienne ve kocası Tracy'nin çocuğu yoktu. Adrienne neden çocukları olmadığını tam olarak da bilmiyordu. Bu konuda hiçbir karar alınmamıştı ya da belki bu konu ihmal edilmişti.

Ya da belki içlerinden biri bir karar almış ama diğerine bilgi vermeyi ihmal etmişti.

Kız gücenik bir sesle konuşuyordu, "Ve-layet; içeride. 'Bölge Velayet'i birinci katta. Ailemin yarısı oraya gitmiştir. Ben henüz gitmedim." Kız sanki söylediği şey komikmiş gibi güldü. Eğer bu bir espriyse, Adrienne anlamamıştı. "Bayan, bakın," dedi kız. "'Bölge Hizmetleri'nin tüm ofisleri burada. Bazen güvenlikten o kadar çok insan geçiyor ki, saatlerce dışarıda –soğukta– beklemek zorunda kalıyorsun. Ve halkın ne eziyet çektiği kimsenin umurunda değil. Zavallı büyükannem ve ben, ocakta buraya geldiğimizde, çalışan tek bir asansör vardı, lanet asansörlerin üçü birden bozuktu. Bu yüzden bir saat ayakta asansör bekledik. Çünkü büyükannem altıncı kattaki aile mahkemesine merdivenlerden çıkamazdı. 'Velayet mahkemesi' görmedim, ama, 'şartlı tahliye' orada, 'bölge savcısı' ofisi de üçüncü katta. Oraya kayıt yaptırmam lazım. Sanırım, 'iddia şahitliği' için beni bekliyor olmalılar. İsmimi biliyorlar. Tanıklık için çağrıldım. Bazıları –bazı avukatlar– ismimi ve yüzümü tanıyorlar. Yani içeri girsem ve beni görseler, boku yerim. Ama.." Kız duraksadı, sır verircesine Adrienne'e yaklaşarak, sinsice devam etti: "İkinci kattaki –orası 'ağır ceza mahkemesi'– önemli birine bir mesaj ulaştırabilirsem, bugün

sabah sekizde olması gerektiği gibi, onu nezaretten getirmişlerse eğer. Adı Edro – Edro Hodge. Buralarda yaşıyorsan, resmini gazetelerde görebilirsin. Onunla ilgili, ondan ve ailesinden –yani *benden*– bağımsız haberler var. 'Baş tanıklarla' ilgili bir şey, ne boksa onlar da! Bu bok kafalar ortadan kayboldu. O zaman kimi suçlayacaklar? Edro'yu. Onu gördüğünde, elleri kelepçeli ve ayakları zincirle bağlanmış olacak. Azgın bir boğaymış gibi yakaladılar onu ve 'bağlı' tutuyorlar. Edro'nun sol yanağında, boynunun arkasında, kollarının alt ve üst kısımlarında dövmeler var ve saçları sıçan kuyruğu gibi arkadan bağlı; tabii eğer avukat hâkim önüne çıkmasından önce kestirmemişse. Bir kere yakalayınca sana bok gibi davranıyorlar. Burası aile mahkemesi değil. Üzerinde MERCER BÖLGESİ ERKEK CEZAEVİ yazan aptal, portakal rengi tulumlardan birini giymiş olacak. Adamla alay etmek, onun dayanma gücünü kırmak istiyorlar. Ama Edro öyle kolay kolay kırılmaz." Girintili çıkıntılı, çay rengi dişlerini göstererek gülümsedi kız. "Ah Tanrım. Edro'ya bir mesaj iletmem lazım. Çok acil bir mesaj bayan. Sen iyi bir kadına benziyorsun. Bize yardım eder misin?"

"'Yardım etmek mi?' Nasıl?"

Kız, onun siyah kaşmir kabanının bir koluna yapıştığında Adrienne korkuya benzer bir şey hissetti. Bu televizyondan bir sahne –bir film sahnesi– olabilirdi. Kızdan tatlımsı bayat bir koku –ümitsizliğin ve telaşın kokusu– sigara, ciklet, saç yağı, kirli bebek bezi kokularının karışımı bir şey yükseliyordu. Kızın gözleri büyüdü: "Onun yanına veya beni görebilecekleri herhangi bir yere gitmemem lazım. Çünkü ben 'iddianın tanığıyım.' Beni uyardılar. Edro gibi tutuklanabilirim. *Adaleti engellemekten. Polise yalan ifade vermekten. Suça iştirakten...* her ne boksa. Piç kuruları ne söylemeni istiyorlarsa, onu söyletiyorlar sana. Ne söylediğini bilmiyorsun bile, sana

yazılı veriyorlar. Sonra geri almak istersen canına okuyorlar." Kız sahte kürk ceketinin önünü açıp mor süveterini kaldırarak karın bölgesini kaplayan çürümüş muz rengindeki çürükleri gösterdiğinde, Adrienne büyük bir şaşkınlıkla bakıyordu. Şimdi Adrienne, kızın alnının da morarmış olduğunu, daha önce cilt bozukluğu gibi algıladığı lekelerin de aslında yara izleri olduğunu görüyordu. Belli ki "Edro" dayaktan canını çıkarmıştı kızın, ayakta durabildiği için şanslıydı. Sözcükler kızın ağzından eziyetli bir telaşla dökülüyordu: "Evet, bayan. Edro'yu ihbar ettim. Yani, Edro'nun ihbar edilmesine sebep oldum. Aklımı yitirmiş gibiydim ve yarı çıplak bir halde sokağa fırladım ve lanet komşunun teki 911'i 'aile içi şiddet' diyerek aradı – aile içi şiddet. Daha önce Edro'yu 'ağır saldırı'dan tutuklamışlardı; onda *ben* suçlu değildim. O olayın sorumlusu salak herifler, çünkü onlar şu 'baş tanıklar' kaybolduğundan Edro'yu istiyorlar. Kim bilir, o adamlara ne oldu? Bu kez, biz ikimiz de içiyorduk. Ben korktum. Korktuğumda asla mantıklı düşünemem. Polisler beni kimin dövdüğünü sordular. Ben de onlara –burnum nerdeyse kırılmıştı ve üstüm kan içindeydi ve kıyafetlerim yırtılmıştı– Edro'nun Lilith'i ve bebeği inciteceğinden korktuğumu söyledim; ama Edro onları asla incitmez –kendi kanından o bebekler ve bunu biliyor– *onları* asla incitmeyeceğine yemin etti. Kafam doğru çalıştığında bunun farkına vardım. Ama dediğim doğru değildi. Bayan, onu hâkimin önüne çıkarmalarından önce bu mesajı Edro'ya iletmem lazım. Anlıyor musun? Lanet avukatı ondan 'suçu' kabul etmesini istedi. Her zaman 'suçu' kabul etmeni isterler; bu *onların* işini kolaylaştırır. Bu kadar bok kafalar işte. 'Kamu Avukatları Bürosu.' O sandalyelerde oturup beklemekten kıçınız aşınır. Ne kadar beklediğin kimsenin umurunda değildir. Ayrıca, bu 'ikinci kabahati', yani 'aile içi şiddet'. Polis, yaptığı başka şeyleri Edro'ya karşı kullanıyor. Edro, Hodge ailesine

kin güdüyorlar ve olabildiğince hayatı zorlaştırıyorlar, diyor. Bilmesi gereken bir şey var: *Leisha onun aleyhine hiçbir şekilde ifade vermeyecek.* Bayan sadece bunu ona söyleyebilsen ya da ona notumu iletsen, sana yazabilirim de..."

Kızın durmaksızın akan sözcüklerinden oluşan nehrin altında yaralı, aksak bir hayvanın yabani, melankolik anlatısı yatıyordu. Adrienne bunu apaçık görüyordu. Hırpalanmış bu zavallı kıza karşı hissettiği anlayış, bir bıçak gibi içini yaktı. Ama sağduyusu onu temkinli olması için uyarıyordu. *Dikkat et! Aptal olma, Adrienne! Bu işe bulaşma.*

Adrienne titredi. Kocasının sesi kulağında, yanı başındaydı.

Tracy *bu işe bulaşacak* türde biri değildi. Tracy *temkinli* biriydi.

"Keşke sana yardım edebilsem," dedi Adrienne. "Geç bile kaldım ben..."

"Bir parça kâğıdın var mı bayan? Üzerine yazabilecek bir şey? Tek yapman gereken, şu ufacık şeyi vermek – şöyle diyebilir mesela. *Leisha geri çekildi.* Ya da sadece, *L. geri çekildi.* Ne demek istediğimi hemen anlayacaktır."

"Üz-günüm. Zamanım yok..."

"Kahretsin, bayan. Tabii ki vaktin var."

Leisha, Adrienne'i o kadar zorlayarak, katran karası gözleri öylesine parlayarak konuşuyordu ki, Adrienne kendini uysal bir şekilde telefon defterinden kopardığı bir parça kâğıdı ve kalemi kıza verirken buldu. Adrienne kaygılı gözlerle onu izlerken, Leisha kâğıt parçasının üzerine bir şeyler karaladı.

Adliye binasının arka kapısı yaklaşık altı metre ilerideydi. İnsanlar düzenli bir şekilde binaya giriyorlardı, genellikle tek başlarınaydılar. Kimileri, üniformalı kanun uygulayıcı görevlilerdi. Kimse Adrienne'le ve sahte kürk ceketli kızla ilgilenmiyordu.

"Edro Hodge'u gözden kaçırman mümkün değil, bayan," dedi kız. "Yüzünün sol tarafında bir Apaçi dövmesi var ve saçı

sıçan kuyruğu şeklinde. Ve Edro'nun gözleri... bayan, onu gördüğünde, sana baktığında, sanki seni ayakkabılarının içine dek gördüğü hissine kapılacaksın."

Ayakkabılarının içine dek. O gözler. Adrienne gülmek istedi. Bu durum çok absürddü. Saçmalık, pervasızlıktı. Leisha katladığı not kâğıdını Adrienne'in parmaklarının arasına sıkıştırdı ve Adrienne tam kâğıdı alıyordu ki, birden sanki bir yılana dokunmuş gibi çekildi. *Hayır, bu işe bulaşma. Kesinlikle.* Bakışlarını kızdan kaçırarak geriledi. Ona yardımcı olamadığı için üzgün olduğunu, çok üzgün olduğunu söylüyordu. "Veraset Mahkemesi'ne geç kaldım! Lütfen beni anla!"

Adrienne dönerek kaçtı. Yumuşak deriden çizmeleriyle, buzlu kaldırımda kayıp düşmemek çabasıyla hızla yürüyerek uzaklaştı. Adliye binasının girişinde üniformalı bir polis memuru Adrienne'e ilerlemesini işaret etti. Belki de Adrienne'i döner kapıyı açabilecek kadar güçlü görmemişti. Beti benzi o kadar mı atmıştı Adrienne'in, kendini o kadar mı zor taşıyor gibiydi? Kız arkasından bağırıyor, yalvarıyordu: "Bayan, bekle! Bayan, lanet olsun bayan!"

"Bayan? İlerleyin, lütfen."

Adrienne körleşmiş gibi, güvenlik kontrol noktasından duraksayarak geçti. Nasıl da gürültülü bir yerdi burası ve soğuk. Yukarıda yüksek, gri bir tavan; aşağıda eski ve çok kirli mermer zemin. Sıraya girmiş olan diğer insanların çoğu siyahtı. Çoğu iş giysileri içindeydi ya da özensizce ve yoksulca giyinmişlerdi, yüzleri asık veya ifadesizdi. Adrienne yaşlı annesine eşlik eden iriyarı, siyah bir kadına yol vermek için kenara çekildi; ama güvenlik görevlisi sert bir şekilde müdahale etti: "Bayan, eşyalarınızı kenara bırakın! Lütfen ilerleyin bayan."

Burada azınlığın bir parçasıyım. Çünkü ben beyazım, diye düşünmemeye çalışıyordu.

Öyleydi: Görünürdeki tek başka beyaz, iç salondaki ofisinde oturan şerif yardımcısıydı.

Irkçı değildi. Ama küt küt atan kalbi onu paylıyordu. *Şu anda ümitsiz bir haldesin. Onların elindesin.*

Kocası bir akademisyendi. Tarihçiydi. Uzmanlık alanı I. Dünya Savaşı sonrası yirminci yüzyıl Avrupa tarihiydi. Bir zaman yolcusu gibi, günümüzden geçmişe, geçmişten geleceğe beceriyle gidip gelmişti. O korkunç şeyleri yaşamasına karşın, sanki keşfettikleri tuhaf bir şekilde ona dokunmuyor gibi gelmişti Adrienne'e, duygusal olarak değil de, entelektüel olarak içine girmişti gördüklerinin. Tarihçinin bir tür bilim adamı olduğuna inanıyordu. Tarihçi, veri toplar ve çözümler. Kişisel inançlarını ve kuramlarını verilerine yansıtmamaya dikkat etmelidir. Adrienne bir keresinde, Harvard Üniversitesi Yayınları'ndaki editörüne göndermek üzere uzun bir kitabın taslağı üzerinde çalışan Tracy'nin çalışma odasına girmişti; kitabın bölümleri, sayfaları çalışma masasına ve odadaki diğer masaya yayılmıştı; orada bir an için Adrienne'in gözüne kocasının kendisinden sakladığı fotoğraflar çarptı. Nazilerin ölüm kamplarından fotoğraflar mıydı bunlar? Soykırımdan kurtulanlar mı? Bunların ne olduğunu sordu ve Tracy de, "Bunu bilmek istemezsin, Adrienne," dedi.

Adrienne de itiraz etmişti; ama çok şiddetli değil. Aslında Tracy haklıydı. Bilmek istemiyordu.

Onu burada görebilse, Tracy ne kadar da kaygılanırdı. Ne işi vardı Adrienne'in *burada*?

Ölümle ilgili görevlerden hiç söz etmemişlerdi. Bu konu hiç gündeme gelmemişti. Neden gündeme gelsindi ki? Tracy öleceğini öngörmemişti; uzun bir süre için. "Formda" bir adamdı. Egzersiz yapıyor, dikkatli yiyor ve içiyordu. Onun eğitim seviyesinde ve sosyal sınıfındaki insanların sahip olduğu türden sağlık bilgisiyle doluydu. *Bilgi sahibi olmak bir*

ölümsüzlük formudur. Cehalet yegâne zayıflıktır ve o da engellenebilir.

İşte böyle düşünmüşlerdi. Şimdiyse Adrienne inancını yitirmişti; bocalıyordu, donakalmıştı. Kocasının bilgisi onu kurtarmaya yetmemişti. Sıradan büyüklükte bir evin bir kasırgaya ya da depreme dayanamaması gibi.

"Bayan, mantonuzu çıkarın lütfen. Ve çizmelerinizi. İlerleyin."

Adrienne kendisine söyleneni yaptı. Havaalanında olduğu gibi, eşyalarını hareketli bant üzerinde X-ışınlı inceleme cihazına ilerleyen tepsilerin içine koydu. Ama burada zalim bir hava; güvenlik personelinin, bugüne dek Adrienne'in ne yurtiçi ne de yurtdışı uçuşlarda karşılaştığı türde kuşkucu bir yaklaşımı vardı. Tepsiye koyduktan sonra, incelemek için çantasını açmasını söylediler. Kocasının çeşitli yasal dokümanlar içeren, ağır, deri evrak çantasını açmaya çalışırken, bazı evraklar yere döküldü. Adrienne beceriksizce yere eğildi, yüzünü utanç içinde sıcak basmıştı, yerdeki kâğıtları toplamaya koyuldu. "Bayan, yardıma ihtiyacınız var mı?" Cildi yanık mantar rengindeki bir erkek görevli yere eğilerek yabancıların ayaklarının altında, ıslak, kirli zemine yayılmış olan kâğıtları toplamasına yardım etmeye başladı. Nasıl olmuştu bu? Bu dokümanlar kıymetliydi. Biri, bir önceki yılın noter onaylı IRS formu, diğeri ise Amerikan parası için kullanılan, gri-yeşil renkteki kalın kâğıda benzeyen ve üzerine New Jersey Eyalet mührü vurulmuş olan *Tracy Emmet Myer* için hazırlanmış ölüm sertifikasıydı. Bir şekilde Adrienne'in kocasının cüzdanı –ve kol saati– ona verilmiş ve Adrienne de ölümünden sonra hastaneden çıkarken bunları yanına almıştı; ne yaptığının farkında olmadan bunları da çantaya koymuş olmalıydı. Cüzdan cesaret kırıcı bir şekilde hafifti. Tüm faturalar, kredi kartları ve diğer şeyler içinden çıkarılmış olmalıydı. Kol saatinin, san-

ki birisi üzerine basmış gibi, camı kırılmıştı. "Bu da mı size ait?" Güvenlik görevlisinin Adrienne'e uzattığı kâğıt parçasının üzerinde, zar zor okunan bir elyazısı ve altında okullu bir kızınkini andıran, fazlasıyla büyük bir LEISHA imzasını gördü Adrienne.

Leisha! Sahte kürk ceketli ve saçları Afrikalı tarzında örülmüş o öfkeli kız bir şekilde sevgilisine yazdığı notu Adrienne'in evrak çantasına tıkıştırmayı başarmıştı. Bu nasıl olmuştu peki? Adrienne onu reddettiğini ve ondan hızla uzaklaştığını çok net anımsıyordu.

Uyuşmuş bir halde, notu ve diğer eşyaları güvenlik görevlisinin elinden aldı ve evrak çantasının içine yerleştirdi. Yüzü ısınmış, zonkluyordu; insanların kendisine baktığının farkındaydı. Ne çabuk gerçek olmuştu bu; Adrienne Myer, o kişiye, genellikle kadın, yaşlıca bir kadın olan, halka açık alanlarda, bir şeyler düşürdüğü, bir şeyler unuttuğu ya da kaybettiği ya da yanlış adrese geldiği ve *sıradakileri beklettiği* için, başkalarının acıyan ya da kızgınlık dolu bakışlarını üzerine çeken o kişiye ne çabuk dönüşmüştü? Şimdi çizmelerini ve mantosunu el yordamıyla giyiyordu. Peki eldiveni neredeydi, eldivenini düşürmüş müydü? Kontrol noktasını izleyen ve kısa mesafeden bakıldığında Adrienne'in zannettiği kadar beyaz olmayan, kaba, esmer tenli, teğmen rütbesindeki şerif yardımcısı neyin ters gittiğini anlamak için gelmişti. Kibarca sordu: "Bayan, nereye gidecektiniz – miras mahkemesine mi?" Adrienne adama boş boş bakarken, adam devam etti: "Miras işlerine bakan mahkeme? Veraset mahkemesi?" Kafası karışmış halde, gözleri kadının üzerinde dolaştı: Adrienne'in baldırlarına dek inen siyah kaşmir, pahalı ama yanlış iliklenmiş mantosuna, grafiti gibi, tuzdan bozulmuş pahalı deri çizmelerine... "Veraset beşinci katta, bayan. Asansörler şu koridorda."

Bu kadar mı belli? diye hayret etti Adrienne. *Nereye neden gittiğim?*

Görevliye teşekkür etti. Tekrar yürümeye koyuldu. Çantasını ve evrak çantasını göğsüne yapıştırmıştı; arkasında, fuaye katında bir şey –önemli bir evrak (ki şimdiye kadar aşınmış, yırtılmış olabilirdi)– unutmuş olabileceğini ya da güvenlik kuyruğunda bekleyenlerden veya adliye personelinden birinin kendisinden bu evrakı aşırmış olabileceğini düşünen bir mülteci gibi. Irkçı değildi, *beyaz bir ırkçı* değildi. Ama ten renginin onu dünyada siyah insanlara zulmedenlerden biri olarak işaret ettiğini ve bunun aslında kaderin değil, tarihin bir gerçeği olduğunu kabul ediyordu. Bu gerçek, başka hiçbir yerde New Jersey eyaletinin gitgide ufalmakta olan, az nüfuslu başkenti Trenton'daki kadar göze çarpmıyordu. Dul kadın hızla şu bilgiye haiz oluyordu: *Sana zarar veren her neyse, onu hak ediyorsun. Çünkü hâlâ hayattasın.*

O öldüğünde değil –o sırada onun öldüğünü anlayamayacak kadar şaşkındı, afallamıştı– ama daha önce, hastaneye kaldırılmasının üçüncü ya da dördüncü gününde, kocasının hastanenin beşinci katındaki odasına telaş içerisinde çıkarken –"Telemetri" sayesinde– ve boş bir yatak, örtüleri çıkarılmış bir şilte gördüğünde, yatakta bir insanın yatmadığını gördüğünde, etrafını saran hiçbir cihaz kalmadığını gördüğünde, *O öldü, onu benden aldılar,* fikri bıçak gibi kalbine saplanmıştı. O anda yüzüne doğru açılan kapı dengesini kaybetmesine yol açmış; kan beyninden akıp gitmiş, onu zayıf, ümitsiz, son derece kırgın ve ağlar halde bırakmıştı. Bir hemşire, yardımına koşarak, düşmesini son anda engellemişti. "Bayan Myer! Eşinizi bir alt kata indirdiler." Bir anda hayatı sona ermiş, bir sonraki anda ona geri verilmişti; anlıyordu ki bundan sonra başına gelecek her şey tesadüfi, başına buyruk ve keyfi olarak gerçekleşecekti.

Şimdi başlamıştı. Şimdi hiçbir şey bu gidişatı durduramazdı.

Asansörler yavaş hareket ediyordu. Kalabalıktı. Adrienne burada da sıkılgan, rahatsız hissediyordu kendini. Birkaç dakika bekledikten sonra merdivenleri çıkmaya karar verdi. Merdivenlerde de onu bir sürpriz bekliyordu. Bunlar sıradan, sadece iş görsün diye tasarlanmış merdivenlerden değildi. Bunlar oyma maundan, geniş ve göz alıcı, heybetli eski tarz merdivenlerdi. Belli ki adliyenin daha eski bir bölümünün parçasıydılar; kıvrımlı merdivenleri, tırabzanı sıkıca kavrayarak çıkarken, Adrienne, derin bir çukura bakar gibi, boşluğa bakarken yakaladı kendini. Adliye binasının merkezinde sanki gitgide derinleşen bir oyuk vardı. Adrienne nefes almak için durdu ve parmaklıklara yaslanarak, gözlerini çukura benzeyen merdiven boşluğuna dikti. *Burası güçlü olmayanları yoldan çıkaran bir yer. Ya da fazlasıyla güçlü olanları. Şu anda bitirmek için.*

Dengesini kaybetmeye, düşmeye ne kadar yakındı... Sıcak tutan giysilerinin içinde, kaygıyla terlemeye başlamıştı.

Kocasının hastaneye kaldırıldığı ilk günden beri –şimdi tam dokuz gün olmuştu– böyle kaygı ve korku ataklarından mustaripti. Acil servise getirdiğinde, kocasının kalp atışları düzensizdi ve belirgin bir şekilde nefes darlığı çekiyordu. Yüzü kıpkırmızıydı, lekelenmişti; gözleri sıra dışı bir şekilde ıslaktı. Acil serviste durumu "stabil" hâle getirilmişti –gece boyunca kalp testleri yapılmıştı– acil servisten taşınmıştı, hastanenin genel odalarından birine değil, "telemetri" uygulaması olan, yani hastanın uzaktan da takip edildiği yedinci kata. Adrienne'in görmek istemediği "yoğun bakım"a komşuydu bu bölüm. O dakikadan itibaren, hayatı abartılı hareketlerle oynanan bir sessiz filmdeki kareler gibi hızlandırılmış, görünüşte bağlantısız gibi dursa da aslında birbiriyle bağlantılı bir dizi olaydan

ibaret kalmıştı: onu görenler, labirente bırakılmış bir farenin takıntılı bir halde, hiç değişmeksizin, aynı boşuna eylemleri gerçekleştirmesini –arabasıyla hastaneye gelmesi, park etmesi, hastaneye girmesi ve zemini taze dezenfektan kokan geniş lobiden geçmesi, beşinci kata, telemetri katına asansörlerden biriyle çıkması, asansörden inmesi ve kocasının odasına doğru koridor boyunca ilerlemesi– odanın kapısına yaklaşırken, yatağa yaklaşırken, görebileceği ve göremeyeceği şeylere, yatakta uzanmış ya da oturan beyazlara bürünmüş kişiye karşı metin durmaya çalışmasını – acıyan gözlerle izleyebilirdi.

Kıvrılan heybetli merdivenlerde Adrienne'in başı dönüyordu. Karamel renkli ten rengine sahip bir kadın becerikli bir şekilde kolundan yakaladı. "Bayan? Kendinizi iyi hissetmiyor musunuz?" Adrienne, hayır, diye mırıldandı, iyiydi. Oysa dudakları uyuşmuş, kanı yüzünden çekilmişti. Kadın Adrienne'in kolunu sıkıca kavradı ve merdivenleri çıkmasına yardımcı oldu. *Nereye gittiğimi biliyor,* diye düşündü Adrienne.

Bir sonraki katta, Adrienne geniş bir salona girmek için sırada bekleyen insanların arasından geçerek ilerledi. Burada adliyenin başka bölümlerindekinden çok daha fazla açık tenli kadın ve erkek vardı. Çoğu iyi giyimliydi ve üzerlerinde jüri üyesi olduklarını gösterir kimlik kartları taşıyorlardı. Tarafsız bir gözlemci için Adrienne Myer'in Mercer Bölge Mahkemesi'ne *jüri görevi* için çağrılmış olduğu ne kadar inandırıcıydı? Bu insanlara karşı bir kıskançlık sancısı saplandı yüreğine, o insanlardan biri olmayı, burada bulunmasının nedeninin kişisellikten uzak, sıkıcı ve kolaylıkla hallolur bir mesele olmasını ne kadar isterdi.

Bir sonraki katta –üçüncü mü dördüncü mü?– Adrienne bir başka kalabalık koridorda buldu kendini. *Kamu Savunma Dairesi* buradaydı. SİGARA İÇİLMEZ – MAHKEME

SALONUNA YİYECEK VEYA İÇECEKLE GİRİLMEZ – ADLİYEYE YASAKLANMIŞ EŞYA SOKULAMAZ gibi uyarılarla dolu duvara dayanmış uzun tahta bir sıranın üzerinde Mercer bölge şerifinin yardımcılarının gözetiminde, genellikle genç erkeklerden oluşan kişiler oturmuştu. İkisi hariç, bu genç erkekler siyahtı ve hepsi de üzerinde MERCER BÖLGE ERKEK CEZAEVİ yazan kavuniçi tulumlar giymişti. Hepsi el ve ayak bileklerinden, yabani hayvanlar gibi zincire vurulmuştu.

Adrienne yakınından geçtiği beyaz erkeklerden birini fark ederek bakmamaya çalıştı; adam sıraya çökmüştü. Keskin, şahine benzer yüzü şimşek gibi zigzaglardan oluşan saldırgan, çirkin bir dövme ile şekilsizleşmişti. Sıçan tüyü rengindeki saçlarını ensesinde kuyruk yapmıştı – sıçan kuyruğu? Bu adam –adı neydi– Ezra mıydı? Edro? Edro Hodge? Leisha'nın ümitsizce irtibata geçmek istediği adam? Hodge'un gözkapakları ağırlaşmıştı, düşüyordu. Sanki çevresinde olup biteni, umursamıyor değil ama, algılamıyor gibi bir hali vardı. Adrienne adamın ilgisini çekmek istemeksizin ilerledi.

Bir kat daha, iki kat daha yukarıda? Sonunda Veraset Mahkemesi'ndeydi: Miras Bürosu.

"Bayan, buradan."

Veraset işleri sorumlusunun odasına kabul edilmesinden önce, Adrienne'den fotoğraflı bir kimlik göstermesi istendi. Adrienne içinde sürücü ehliyetinin olduğu cüzdanını beceriksizce arıyordu, ama cüzdanı neredeydi ki? Merdivenlerde yaşadığı karmaşa sırasında biri cüzdanını mı almıştı? Panik içinde araştırmaya devam ederken, evrak çantasında Amerikan pasaportunu buldu. Kadın görevli pasaporta şüpheyle baktı. "Bu, *siz* misiniz bayan? *Size* fazla benzemiyor."

Fotoğrafın birkaç yıllık olduğunu söyledi, Adrienne. Fotoğraftaki, hafifçe gülümseyen, alnı düzgün ve çizgisiz ve

gözleri umutla bakan kadının şimdiki kendisi ile çok az bir benzerlik taşıdığını o da kabul ediyordu.

"Bu da ismim, Adrienne Myer," dedi. "Kocamın ismiydi bu. Myer."

Kulağa ikna edicilikten nasıl da uzak geliyordu! Bu heceler: *Adrienne Myer;* saçma, alay eder gibi.

Çünkü bir zamanlar ismi *Myer* olan bir adamla evliyse ve artık *Myer* adlı adam yoksa, bu durumda kendisi nasıl *Adrienne Myer* oluyordu?

Yine de Adrienne'e oturması için yer gösterildi. Bekleme odasındaki hava sıcak ve nemliydi, bayat kokuyordu. Bir alt kattaki jürinin toplanma salonundan bile daha büyük bir alan kaplıyordu. Eski bir fotoğrafta olduğu gibi, dar yüksek pencereleri, camları amansız bir şekilde kirli ve ışık geçirmez hâlâ gelmeseydi de hiçbir manzaraya bakmayan, sepya tonlarda yüksek tavanlı bir salondu. Adrienne huzursuz bir şekilde üzerine oturulan sıraların farkına vardı! İnsanlarla dolu, rahatsız, plastik sandalyelerden oluşan sıralar. İnsanların yüzlerindeki ifadeler melankoliden tükenmişliğe, kaygıdan vazgeçmişliğe değişiyordu. Bekleme odasının arka tarafındaki, uzakta kalan duvar toprak rengi gölgenin içinde erir gibiydi. Bekleme odası sonsuza uzanıyordu sanki. Adrienne körleşmiş bir halde, eşyalarını –çantasını, evrak çantasını– sıkıca tutarak oturdu. Bu boğucu havada kaşmir mantosunu çıkarmıştı. Bir eldiveni yere düşmüştü. Onu yerden alması için biraz çaba göstermesi gerekti. Eşyalarını o kadar sıkı kavramıştı ki, parmak kemikleri ağrıyordu. Düşünüyordu: *Tüm bu insanlar öldü. Sayımız ne kadar da fazla.*

Ama bu düşündüğü tabii ki yanlıştı. Bekleme odasındaki herkes yaşıyordu. *O* da yaşıyordu.

"Ben – yaşıyorum."

Yaşamak.

Şimdiyse, kocasının yaşamının son günü olacak o gün, çok yakında gerçekleşecek olanı bilmeksizin, kocasının iki gün içinde hastaneden taburcu edilecek olmasıyla ilgili nasıl plan yaptıklarını anımsıyordu. Birlikte *New York Times*'ı okumuşlardı. Tracy, Adrienne'den dizüstü bilgisayarını getirmesini ısrarla rica etmiş ve çalışmıştı; *20. Yüzyıl Avrupa Tarihi Dergisi* için yazmış olduğu uzunca bir makalenin düzeltilmiş metnini incelemeye kararlıydı. Gerçi okurken gözlerinin "ağrıdığından" ve görüntünün "bulanıklaştığından" yakınmıştı. Hastanenin tatsız öğle yemeğini ya da yemeğin bir parçasını, midesi bulanana dek, yemiş; Adrienne'den kalanını kaldırmasını istemişti. Adrienne'in Tracy'nin anne ve babasını arayarak, onları planladıkları, Kuzey Minnesota'dan meşakkatli bir yolculukla gerçekleştirecekleri ziyaretten caydırıp caydırmaması konusunda, neredeyse, tartışmışlardı. Yakında taburcu olacağı ve "iyileştiği ya da neredeyse iyileştiği" için Adrienne, Tracy'nin onun için endişelenen anne ve babasını görmesinin iyi olacağını düşünüyordu. Tracy de tersini, artık kendini "iyi hissettiğine" göre... hastane ziyaretçilerin akşam dokuza dek kalmasına izin veriyordu; ama Tracy birdenbire kendini yorgun hissettiği ve uyumak istediği için Adrienne saat yedide ayrılmıştı. Adrienne de yorgundu, hastanede takındığı neşeli tavırları korumak üzerinde bir yüktü; sanki oradan oraya, beraberinde ağır paketler taşıyor ve bunları koyacak bir yer bulamayıp en sonunda yere düşürüyor, düşmelerine göz yumuyor gibiydi. Arabasıyla eve dönmüş ve saat dokuzu yirmi geçe gibi yatmıştı. Gece bire on kala, sanki bir karabasanı canlandıran çizgi filmlerdeki gibi çalan telefonun sesiyle uyanmış ve o yarı uykulu haliyle, eliyle telefonunu kavrarken bile, *Bu telefon bana değil. Bana değil*, diye düşünmüştü. Ama tabii ki telefonun kendisine geldiğini biliyordu ve telefonun kendisi için çalması gerektiğini biliyor ya da neyle ilgili olduğunu tahmin ediyordu.

Bayan Myer? Kocanızın durumu kritik. Derhal hastaneye gelin lütfen.

"Bayan Myer? Lütfen benimle gelin."

Zaman geçmişti: Bir saat? İki? Adrienne hızlıca Miras İşleri Ofisi'ne götürülüyordu. Ofisin kapısında D. CAPGRASS yazılıydı. Kalbi hızla atıyordu Adrienne'in. Çok hızlı hareket etmiş, sanki kafasından kan çekilmişti. *Burada bayılmayayım. Burada değil. Şimdi değil. Böyle bir zayıflık göstermemeliyim.* Arkalıkları sert, plastik sandalyelere oturulan, nemli, sıcak bekleme odalarında hayaller gerçeklerle karışabilir; dul kadının kafası karışıyordu: Veraset Mahkemesi'ne gelme yükümlülüğü merhum kocasına karşı bir yükümlülüktü, başkasına karşı değil. Hakkında görüşülecek olan mülk kocasınındı, şimdi geride kalmış olan eş olarak, Adrienne vasiyetin hükümlerinin gerçekleştirilmesinden sorumluydu. *Bu iş tamamlandığı takdirde... O zaman...* Adrienne'in düşünceleri dağılmıştı yine, ardından ne olacağına dair hiçbir fikri yoktu. *O zaman.*

Krematoryum hoş bir sözcük değil. Tercih edilen terim *Cenaze Evi.*

Oradaki düzenlemeleri yapmıştı. Ortak kredi kartları ile ödemeleri gerçekleştirmişti.

Tracy Emmet Myer kartın ortak sahiplerinden biriydi. *Tracy Emmet Myer,* kendi yakılma töreninin masraflarını ödemişti.

Topraktan geldik. Toprağa döneceğiz. Bu saçma deyiş, yatak odasının pencerelerinin yakınlarındaki ağaçlara tünemiş, onu derin uykusundan düşüncesizce uyandıran alakargaların küstah, alaycı çığlıkları gibi dul kadının beyninde dolaşıyordu.

"Bayan Myer. Şu onay formlarını imzalar mısınız lütfen?" Gözlükleri yüzüne eğri bir şekilde oturmuş, alnında dikişe benzer çizgileri olan, orta yaşlı, kel bir adam ağırbaşlı bir resmiyet içerisinde Adrienne ile konuşuyordu. Adrienne, okumaya zaman harcamadan, kendisine gösterilen evrakları – "fe-

ragat belgeleri", tereddütsüz – isteklice – imzaladı. Mercer Bölge Veraset Bürosu'ndaki sorumlulardan biri olan bu çatık kaşlı adamı memnun edebileceğini umuyordu. "Şimdi, sizden getirmenizi istemiş olduğum belgeleri verir misiniz? Umarım yanınızda getirmeyi unutmadınız..." Dul kadın evrak çantasından beceriksizce istenilenleri –ölmüş kocasının doğum belgesi, kendi doğum belgesi, evlilik cüzdanı...– çıkarırken, adam çatık kaşlarıyla onu izliyordu.

Adrienne evlilik cüzdanını derhal adama verdi. Uzun zaman önce kendisi ve kocası tarafından neşeli ve sersemlemiş bir haldeyken imzalanmış olan belgede yazılı olan şeyleri görmeye dayanamıyordu.

"Ve eşinizin ölüm belgesi, Bayan Myer?"

Eşinizin ölüm belgesi. Ne tuhaf bir konuşma şekli. *Eşinizin.* Sanki ölmüş olan eş "kendi" ölüm belgesine sahipti.

Eşinizin bedeni. Eşinizden kalanlar.

Adrienne garip ebatlardaki belgeyi adama vermek için yine dosyayı karıştırdı. Yeni çıkarılmış, sadece yirmi dört saat önce hazırlanmış olmasına karşın belge kırışmış ve kirlenmişti. Adrienne özür gibi bir şeyler mırıldandı; ama Capgrass parmaklarıyla sabırsız bir hareket yaparak onu susturdu.

"Bu işe yarar, Bayan Myer. Teşekkür ederim."

Veraset Mahkemesi yetkilisi ince bir tükenmez kalem şeklindeki cep feneriyle ölüm belgesini ve New Jersey eyaletinin yaldız süslü mührünü inceliyordu. Kullandığı "kızılötesi" ışık mıydı? Belgeden tatmin olmuş olmalı ki, Veraset Ofisi'nin yaldızlı ama daha ufak olan mührünü belgeye vurdu. Nedendir bilinmez, bu mühürde, tuhaf bir şekilde, bir atın hafifçe yükseltilmiş başı –satranç oyunundaki profilden gözüken at figürü gibi– belli belirsiz algılanıyordu.

"Ah, peki bu neden? Bu mühürde... neden bir at kafası var?" Adrienne gergin bir şekilde güldü.

"Bu, mahkemenin mührüdür, Bayan Myer." Capgrass duraksamıştı; sanki dul kadının sorusu utanç verici, protokole de aykırıymışçasına. "Görebilir miyim... diğerlerini?"

"Tabii! Elbette!"

Merhum kocasının başlıca lehdarı ve mirasını yönetme hakkına sahip kişi olarak, Adrienne'in kendisinin ve eşinin fotoğraflı kimliklerini –sürücü ehliyetlerini ve pasaportlarını– getirmişti ve ayrıca bir önceki yıla ait gelirler idaresinin vergi iade belgelerini getirmesi gerekmişti. Bu belgeler kendisinin ve merhum *Tracy Emmet Myer*'in New Jersey, Summit Hill'de aynı ikamet adresinde yaşadıklarını kanıtlıyordu.

Çatık kaşlı Capgrass tüm dokümanları aynı titizlikle, kalem inceliğindeki el feneriyle inceliyordu.

"Şimdi, Bayan Myer, kocanızın *Son Vasiyeti*'ni görebilir miyim?"

Adrienne'in cesaretini en çok kıran işte bu belgeydi. Kocasının şaşırtıcı derecede dağınık olan çalışma dolabında bu belgeyi güçlükle bulmuş ve giriş bölümünün ufak bir kısmından fazlasını okuyamamıştı: "*Ben, New Jersey'de mukim, Tracy E. Myer, bunun son vasiyetim olduğunu ve bundan önceki tüm vasiyetleri ve bunların zeyllerini hükümsüz kıldığını beyan ederim...*"

Adrienne, sinirli bir şekilde, "Umarım bu tamamdır, Bay Capgrass," dedi. "Tek bulabildiğim buydu. 'Zeyl' ne demek bilmiyorum. Korkarım..."

"Verir misiniz, lütfen!"

Yaklaşık yirmi sayfalık dokümanı incelerken, Capgrass ortada bir yerde duraksadı.

Adamın yüzündeki ifade! Adrienne huzursuz bir şekilde bakakaldı.

"Bayan Myer, bu... Bu belge usule aykırı."

Kan, orta yaşlı sorumlunun yüzüne hücum etti. Gözlükleri panik içinde parlıyordu. Belgeyi Adrienne'in önüne kaba bir hareketle itti. Adrienne önce adamın neyi görmesini istediğini, neye baktığını anlayamadı. Bunlar, kötü kalitede basılmış, kavruk, kırık dökük, çıplak insan figürleriyle dolu fotoğraflardı. Ölüm kaplarından kurtulmuş insanlar mıydı bunlar? Manken miydiler? Oyuncak bebek miydiler?

"Anlamıyorum. Bunlar ne?"

Adrienne uyuşmuş gibi, bu çirkin sayfaları eline aldı. Bu nasıl olabilirdi? Bu nahoş, edepsiz resimlerin kocasının vasiyetinin içinde ne işi vardı? Vasiyeti incelediğinden, en azından sayfaları gözden geçirdiğinden emindi. O sıralarda çok üzgün, çok yorgun olduğundan, gördüklerini zar zor algılıyor, sıkışık, yasal kavramlarla dolu paragraflar anlaşılmaz ve alaycı gözüküyordu gözüne. Şimdi sadece paragraflara değil, fotoğraflara da –bulanık, netliği tam olmayan, sanki su altındaki nesneleri gösteren– baktığını görüyordu: garip, şekilsiz mankenler ya da yetişkin boyutlardaki taş bebekler; kiminin kolu, bacağı eksik, çürükler içinde, kana bulanmış; kimi saçsız, kel. Hepsi çıplak.Ve hepsi dişi.

Adrienne dehşete kapıldı, utandı. Bu nasıl olabilirdi? İşinin her aşamasına son derece özen gösteren, bu kadar zarif, bu kadar kibar bir adam, tam bir beyefendi olan Tracy Myer, aynı zamanda nasıl bu kadar dikkatsiz, bu kadar pervasız olabilmiş, bu yakışıksız şeyleri ölümünden sonra keşfedilecekleri şekilde çalışma odasında, yasal dokümanlarının arasında tutabilmişti?

Öte yandan aklından şunlar geçiyordu: *Ama bunlar gerçek değil. En azından gerçek değil. Gerçek kızlar ya da kadınlar değil. Gerçek sakatlar değil.*

"Bunları geri alabilirsiniz, Bayan Myer. Lütfen."

"'Geri almak' mı? Bunlar bana ait değil. Ya da eşime. Bundan eminim. Daha önce hiç görmedim..."

Capgrass çarpık, plastik saplı gözlüklerini çıkardı ve bir güderi parçasıyla ovuşturarak sildi. Ortaya çıkan gözleri ufacık, pas rengindeydi ve adam, kuralcı, onaylamaz bir bakışla Adrienne'e bakıyordu. Neredeyse tüm yüzünü ve kel kafasının tepesini çiğ ve sıcak bir allık kaplamıştı. Adrienne beceriksizce, edepsiz resimlerle dolu sayfaları eline aldı. Bunlar aslında fotoğraf değil, fotoğrafların fotokopileriydi, bir sayfaya birkaç tanesinin kopyası sığdırılmıştı. Görmek istememesine karşın, fotoğraflardaki şekillerin hem tedirgin edici şekilde gerçeğe çok yakın hem de sapkın bir şekilde yapay olduklarını görüyordu. Bunların bir başka çağa ait sanatsal çalışmalar olduğunu düşündü. Belki "Germen" örnekleriydi bunlar. Belki bu çalışmaları bir tarihçinin gayretli, sansürsüz araştırmalarının bir ürünü olarak görmek mümkündü, pornografi olarak değil. Adrienne kocası Tracy Myer'in – Profesör Tracy Myer'in, yaklaşık otuz yıl Princeton'da ders vermiş olduğunu, *saygın bir tarihçi* olduğunu, uzmanlık alanının *I. Dünya Savaşı Sonrası Avrupa Tarihi* olduğunu ve çalışmalarının kötü şöhretli –çürümüş– Weimar Çağı'nı da kapsadığını anlatmaya çalışıyordu. Çok utanmasına karşın, Adrienne ikna edici olmaya çalışıyordu. "Kocam, bunları –bu dökümanları– kazara, yanlış dosyaya koymuş olmalı. Bunlar bir tür 'sanat' ürünü olmalı. Poz veren mankenler ya da bebekler – belki sürrealist. Ya da – dadacı bir yaklaşım. Tracy her zaman sanattan, sanatın, kendisini ortaya çıkaran kültürle ve sanatçının kendisiyle ilgili 'ortaya koyduklarından' çok etkilenmişti. Bunlar... *şey* olamaz..." Adrienne o çirkin *pornografi* sözcüğünü söyleyemedi.

Capgrass küçümser bir şekilde Adrienne'in sözünü keserek, kocasının vasiyetinde "usulsüzlükler" olduğunu belirtti. Dokümanı sadece kısaca gözden geçirmeye vakti olmuştu, ama buna karşın, ilk zeylnamenin doğru noter onayını taşımadığını fark etmişti. Noterin kullandığı mühürdeki bazı harfler

bozuktu ve bu da, *davacılar* bunu kullanmak isterse, yapılan işlemin geçerliliğine dair soru işaretleri getirirdi.

Davacılar! Adrienne'in kalbi panikle sıkıştı.

"Eşinizin birincil lehdarı, aynı zamanda mirasının yöneticisi olarak atanmış olmanız hususunda bir karışıklık olmamasına karşın, tamamen hukuki bir çerçeveden bakıldığında, bu belgenin orijinalliği sorgulanabilir. 'Tracy Emmet Myer'in gerçekten eşiniz olduğundan ve ölmüş olduğundan kuşkum yok. Ama maalesef, daha önceden hazırlanmış, sizde veya bir yerde bulunan bir başka vasiyet varsa, o vasiyet elimizdekini hükümsüz kılabilir."

" Ama – anlamıyorum... 'Daha önce hazırlanmış?' Yok ki öyle bir şey..."

"Böyle bir beyan verildikten sonra ortaya çıkan ve *tamamen yasal* olan, eski tarihli o kadar çok vasiyetle karşılaşıyoruz ki. Bayan Myer, lütfen anlamaya çalışın, mevcut halinde kocanızın vasiyetini yürürlüğe koymamız mümkün değil. Sizin, gerçekten de Tracy Myer'in vasiyet hükümlerini yerine getirecek kişi olduğunuzu kanıtlayan yasal zemin mevcut değil."

"Ama... ben karısıyım. Kimliğimi ve evlilik belgemizi gördünüz..."

"Ve eğer miras üzerinde hak iddia edecek kişiler varsa, onların talepleri de işleme alınmalıdır."

"Miras üzerinde hak iddiası mı?"

Adrienne'in sesi bayılacakmış gibi çıkıyordu. Bu nasıl bir kâbustu böyle!

Erkek kardeşlerinden birinin beklenmedik şekilde ölümünün ardından, Tracy her ikisinin de vasiyetlerinin hazırlanması konusunda bazı düzenlemelere girişmişti. Bu bir görevdi, bir zorunluluktu. Adrienne bunu düşünmeyi bile ertelediği için, Tracy de ertelemişti ve avukatın ofisindeki imza işlemi sırasında Adrienne hukuki terimlerle dolu sıkışık paragrafları

okumaktan öylesine korkmuştu ki, her iki vasiyeti de okumadan, avukatın her şeyin yolunda olduğu sözüne itimat ederek imzalamıştı.

Adrienne'in korktuğu, vasiyetlerden birine ya da her ikisine birden başvurulacağı gelecekteki o günün gelmesiydi. Şimdi dul kadın, gelecekteki o günü yaşıyordu ve öngördüğünden çok daha korkunçtu yaşadıkları.

"Bayan Myer, size ve, varsa, eşinizin tüm akrabalarına ve iş ortaklarına ve ayrıca eşinizin mirası üzerinde meşru bir hak iddiası olabilecek kişilere, taahhütlü olarak bir mektup gönderilmesi gerekli." Capgrass'ın düz, baştan savar sesinde, aşağılayıcı ve yıkıcı bir şeyin neden olduğu *ürperme* hissi saklıydı. "Miras hukukunda bu standart bir prosedürdür ve çok önemlidir."

"Ama... neden birisi kocamın mirası üzerinde 'hak' iddia etsin ki? Neden böyle bir şey olsun?"

"Bayan Myer, burası *veraset ofisi*. Mahkeme, kocanızın mirasının lehdarları arasında bölüştürülmeden ve herhangi bir vasi ya da vasiyetin infazından sorumlu kişinin idaresine bırakılmadan önce, 'bağımsız ve problemsiz' olduğuna karar vermeli."

"Ama – nasıl başlamam gerektiğini nasıl bileceğim?" Adrienne'in sesi panikle yükseldi. "Tüm mali işlerimizden eşim sorumluydu – vergilerimizden, sigortalardan, 'hukuki' her şeyden. Ülkenin her yerinde yaşayan akrabaları var – vardı. İş ortakları yoktu; ama mali açıdan destek olmak için erkek kardeşinin çatı yapım işine yatırımda bulunmuştu..." Adrienne yıllar önce bu konuyu işittiğini anımsıyordu. Gerçi Tracy onunla detaylı olarak bunu hiç tartışmamıştı. Ve erkek kardeşi de iflas etmemiş miydi? Sanki Adrienne'in beyninde bir bölüm dünyaya kapanmış gibiydi.

Sati. O sabah kafasında *sati* düşüncesiyle uyanmıştı.

Dul kadının, kocasının cenazesinin yakıldığı odun yığını üzerinde, canlı canlı yakılarak öldürüldüğü eski Hint geleneği. Bu zalim ve barbar geleneğin, Hindistan'ın bazı ücra yerlerinde bugün hâlâ uygulandığı söyleniliyordu ve Adrienne, *bunun zalim bir mantığı var*, diye düşündü.

"Kocanız, sizden daha önce de evli miydi?"

"Daha önce evli mi? Bunu neden soruyorsunuz ki? *Değildi.*"

"Kayıtlarımıza göre..."

Capgrass bilgisayarda bir şeyler yazıyordu. Ekrana bakarken, bir akbaba gibi kamburunu çıkarmıştı. Dudaklarında ufak, zayıf bir gülümseme belirdi. "Görünüşe göre –kayıtlarımız böyle gösteriyor– eğer iki ayrı 'Tracy Emmet Myers' yoksa... Kocanızın daha önce yapmış olduğu herhangi bir evlilikle ilgili sizi bilgilendirmesi gerekiyordu. Tabii ki evlilik töreninizi gerçekleştirmiş olan kişiyi de. Ve eğer bu yasaya uygun davranmadıysa, Bayan Myer, yapmış olduğunuz evliliğin *tamamen yasal* olup olmadığı dahi sorgulanabilir. Bu konudaki iddianızı desteklemek için en kısa sürede bir avukat tutabilirsiniz."

İddianızı desteklemek. Adrienne donmuş halde oturuyordu.

"Ama – ben kocamı tanıyorum. Onu tanıyordum. Bu *mümkün değil...*"

Capgrass bilgisayarına bir şeyler yazmaya devam etti. Duygusuz bir ses tonuyla dul kadına, kadının uğuldayan kulaklarıyla işitemediği şeyler okuyordu. *Bu yanlış. Bu doğru değil. onu tanımıyorsun. Hiçbiriniz onu tanımadınız.*

Ama Adrienne, Tracy'yi tanıyor muydu ki? O adamı, *kocası* olarak tanıdığı kadarının dışında tanıyor muydu? Hastanede ara sıra, beklenmedik bir şekilde değişmiş bir kişilik ortaya çıkıyordu. Adrienne, Tracy'nin, tanıdığı adamla tamamen ilgisiz olan o tuhaf yorumunu unutamamıştı: Bir akşam neşeli

bir Jamaikalı olan hastabakıcı –kirli yatak örtülerini, yemek artıklarını toplayan etli butlu bir kızdı– tropik bir kuş gibi çene çalarak odalarından çıkarken, Tracy dalgın bir şekilde homurdanmıştı: "Bu kadar basit olabilsek keşke! Sanki öleceklerinin farkında değillermiş gibi."

Adrienne itiraz etmişti: "Tracy, dışarıya sergiledikleri tavırlarla onları yargılayamazsın. Onlar da, aynı bizim gibi inançlı insanlar."

Adrienne'in yanıtı zayıf kalmıştı. Söylemeye çalıştığı bu değildi. Söylemek *istediği* bu değildi.

Bu şekilde, *onlar* demek, Adrienne'e özgü bir davranış değildi. Tracy de bu şekilde konuşmazdı. Ne demek istemişti Adrienne *aynı bizim gibi inançlı insanlar* derken. Küçümseyici, çiğ bir laftı bu.

Irkçılar böyle mi konuşurdu? Irkçılar nasıl düşünürdü?

Dul kadının hatası, bütün hayatının kocasından ibaret olmasıydı. Kökleri, yanındaki bir başka ağacın, daha uzun ve daha güçlü bir ağacın köklerine karışmıştı ve bu kökler ayrılmaz bir biçimde birbirine girmişti. Yaşayan ağacı ölü ağaçtan ayırmak için, yaşayan ağaca da hasar verecek, şiddetli bir darbe gerekiyordu. Düş gücünü zorlamak gerekiyordu. Bir "sati" eylemini hayal etmek bile daha kolaydı. İlaç dolabındaki uyku haplarını, tarihi geçmiş ağrı kesicileri avuç avuç yutmayı hayal etmek daha kolaydı. *Bunu yapamam. Bunu yapmam beklenemez. Yeterince güçlü değilim.*

Adrienne için anlaşılmaz olan şuydu: Tracy'nin ölümünden önce, *onu gerçekten kaybedebileceğini* düşünmemişti. Yani kelimenin tam anlamıyla, *kendisini bırakıp gideceğini, öleceğini* düşünmemişti.

Adrienne'in çabucak alıştığı hastane rutini de bu yanılsamayı beslemişti. Kendisinden beklenenleri yapmaya ne çabuk alışmıştı Adrienne, Tracy'nin mektuplarını, çalışmalarını, mes-

lek dergilerini, bilgisayarını taşımaya – ortak hayatlarında hiçbir şeyin temelden değişmediğinin kanıtı gibi. Kalp uzmanları da iyimserdiler, EKG'ler durumun *stabilize olduğunu, onun iyileştiğini* gösteriyordu. Ama bir akşam Adrienne, koridorda, kocasının odasından çok da uzak olmayan bilgisayar istasyonundaki kıdemli bir hemşireye naifçe yaklaşmıştı; kadın, orta yaşlı, nazik ve zeki bir hemşireydi –ismi Shauna O'Neill'di– *Shauna O'Neill* sevilesi bir hemşireydi! Tracy'yi de çok sevmişe benziyordu. Shauna O'Neill yanınızdayken, kendinizi özel bir hasta, özel değeri olan bir kişi gibi hissederdiniz; Tracy'ye daima *Profesör Myer* diye seslenmesi onu rahatlatır ve koltuklarını kabartırdı. Ama Bayan Myer'in omuzlarının üzerinden bilgisayar ekranına bakmakta olduğunu fark eden Shauna O'Neill sert bir şekilde, "Affedersiniz, Bayan Myer, bunun iyi bir fikir olduğunu sanmıyorum," dedi. Adrienne ekrana doğru acemice bir hamle yaparak kocasının isminin yazılı olduğu sayfada şu karamsar açıklamayı görebildi: *Konjestif kalp yetmezliği.* O an Adrienne paniğe kapıldı. Nefes alamadı, ağlamaya başladı. Ona kocasının iyileşmekte olduğu, kısa sürede taburcu edileceği söylenmemiş miydi? Ayağını sürüyerek kocasının odasına geri döndü. Tracy TV haberlerini izlerken dalmıştı, Adrienne gelince uyandı. "Addie? Ne oldu? Neden bu kadar üzgünsün?" Adrienne, hiç bu kadar ümitsizce, korkmuş bir çocuk gibi ağlamamıştı. O ürkütücü fotoğraflardaki kırık dökük bebeklerden biri ağlayabilse, böyle ağlardı işte. O an aslında, Adrienne Myer'in üzüntüsünü gösterdiği tek tük anlardan biriydi; kocasının ölümü sırasında ve onu izleyen saatler boyunca, Adrienne böyle ağlamamıştı. Böyle ağlayacak gücü veya kapasiteyi bulamamıştı kendisinde. Çiğ duygular, onu şaşkın, içi boşalmış bir halde bırakarak, bedeninden akıp gitmişti. Odaya döndüğünde, Adrienne kocasını ümitsizce, Jamaikalı hastabakıcının kısa bir süre önce tıraş ettiği, pürüz-

süz, soğuk yanağından öpmüş; adamın, sanki damarlarında artık kan akmıyormuşçasına, yanakları gibi soğuk olan parmaklarını sıkıca kavramıştı. Kekeleyerek, "Ağlıyorum. Çünkü seni çok seviyorum. Sadece seni çok sevdiğimden Tracy, başka bir nedeni yok," demişti.

Bu şekilde ağlayarak Tracy'yi korkutmuştu. Onu üzmüş, hastane protokolüne aykırı davranmıştı.

Tracy'nin kendisini affedip affetmediğini merak ediyordu. Onu affedebilmiş miydi?

Sonunda onu terk etmişti işte. Adrienne'i nasıl affedebilirdi ki?

Yine de, muhtemelen ortada bir yanlış anlama olduğunu düşünüyordu. Bir hata olduğunu. Muhtemelen Veraset Mahkemesi'ne yanlışlıkla çağrılmıştı. Kocasıyla ilgili bilgisayardaki veriler hatalı olduğuna göre, ölümüyle ilgili "gerçek" de hatalı ya da zamansız olabilirdi. Belki de kocası ölmemişti. *Henüz* kocası ölmemişti.

"Bayan! Lütfen, benimle gelir misiniz *şimdi*?"

Capgrass'la yapılan görüşme, şok edici bir şekilde, ansızın sona ermişe benziyordu. Adrienne kocasının hastaneye kaldırılış koşullarını, hastane personelinin vermiş olduğu ya da vermiş gibi gözüktüğü sözleri açıklamaya çalışıyordu. Telaşlı bir şekilde konuşmaya başlamıştı ama tutarsız konuşmadığından emindi. Birdenbire, koyu tenli, saçları geriye doğru sımsıkı bir şekilde taranmış, yüzü sanki daralmış gibi gözüken bir kadın güvenlik görevlisi ortaya çıkarak Adrienne'i kolundan yakalamış ve onu odanın dışına çekiştirmeye başlamıştı. Adrienne çantasını sımsıkı kavradı ve her iki eliyle de belgeleri yakaladı. Aklı başından gitmiş, dağılmıştı. Nabzı, kafasının içinde, kıvrılan kocaman bir solucan gibi atıyordu. Capgrass gizli bir düğmeye basarak şerif yardımcılarından birini mi çağırmıştı? Dul kadın söylememesi gereken pervasız bir şey

mi söylemişti? Kimseyi *tehdit etmemişti*, değil mi? Koyu tenli şerif yardımcısı kadın mahkeme yetkilisinin ofisinden dışarı çıkmakta olan Adrienne'e eşlik ediyordu. Adrienne pahalı kıyafetlerinin içinde terliyordu. Ah! Bir şey unutmuştu. İçeride, Capgrass'ın odasında bir şey unutmuştu; ama ne olduğunu anımsayamıyordu. "Bayan, benimle gelin. Buradan, *bayan!*" Şerif yardımcısı koridorda Adrienne'i yaka paça götürüyordu. Adrienne'in Capgrass'e söylenecek –anlatılacak– başka şeyleri vardı; şimdi şerif yardımcısına adliye binasından acilen ayrılması gerektiğini anlatmaya çalışıyordu – kocası otuz kilometre mesafedeki Summit Hill Hastanesi'ndeydi: "Gitmem gerek. Onu görmem lazım. İsmi Tracy. Onu yabancılara bırakamam. Beni bekliyor... Oraya gitmezsem endişelenecektir." Adrienne geçmiş günlerde, Tracy'nin, ortada bir neden yokken, insafsızca, sürekli uyuduğunu ve uyandığını ve yine uyuduğunu ve uyandığını, her zaman nerede olduğunu bilemeyen Tracy'nin, kendisine gözlerini kısarak nasıl baktığını ve incinmiş, suçlayan bir sesle, "Adrienne? Nerede kaldın? Son günlerde seni pek görmüyorum," dediğini anımsıyordu.

Uzun süre bu incinmişliği, bu adaletsizliği anımsayacaktı.

Son günlerde seni pek görmüyorum.

Onu sevdiği zamanlar, Adrienne'e *Addie* diye seslenirdi. Eksiksiz, resmi isim olan *Adrienne* başka bir anlam taşıyordu.

Ya da belki –bu da bir başka özgün olasılıktı– ölümünden ve Adrienne'in bedenini yerel bir krematoryuma teslim etmesinden sonra, otuz iki yıl boyunca kocası olmuş olan bu adam, suçlayıcı olmanın, hatta üzgün olmanın bile ötesinde bir sesle şunu demişti: *Pekâlâ! Bir süre birbirimizi görmeyeceğiz.*

"Bayan, buradan. Henüz Veraset Mahkemesi'nden ayrılamazsınız."

Şerif yardımcısı, kızarmış gözlerini ve burnunu silmesi için Adrienne'e kâğıt mendil uzattı. Bu arada, bekleme odasına

geri getirmişti Adrienne'i; ne kadar büyük bir odaydı burası; Adrienne ancak şimdi değerlendirebiliyordu. Kaç kişi bekliyordu odada! Gözüyle ölçebildiği kadarıyla, ölmüş ya da ölmeyi beklemekte olanlar ya da geçici olarak ölümden kurtulmayı başarmış olanlar; evet, burası Veraset Mahkemesi'ydi ve buradaki insanların hepsi de, *ölmemiş*, *sağ kalmış* olanlardı.

Cezaları buydu, *sağ kalmışlardı* ve *veraset* işleri için buradaydılar.

"Bayan, lütfen bunlardan birini üzerinize geçirin."

Adrienne farkında olmadan ve kuşkusuz Adrienne'in isteği dışında, şerif yardımcısı onu bekleme odasından ve bir koridordan yürütmüş, penceresiz bir odaya getirmiş ve kapıyı sıkıca kapatmıştı. Bu da ne demekti? Burası neresiydi? Adrienne'in gözyaşlarıyla körleşmiş gözleri, yan yana dizili kabinleri zar zor seçebildi; bunlar birbirlerinden kontrplak bölmelerle ayrılmış hücrelerdi. Odadaki hava bayattı; yabancı bedenlerin acı ve endişe dolu kokusu sinmişti.

Adrienne'in kafasının içi muazzam bir nabızla zonkluyordu! Kafası karışmıştı. Kocasının hâlâ yaşıyor olduğu *–henüz ölü olmadığı–* ve hastaneye, kadınların mamografi için gittikleri birinci kattaki röntgen birimine inmiş olanın aslında Adrienne'in ta kendisi olduğu fikri olası gelmeye başlamıştı.

Yıllık mamografisini cesaret edemediğinden ertelemişti. Ama bir şekilde randevu almış olmalıydı, burada bulunduğuna göre.

"Bayan, lütfen bunlardan birini üzerinize geçirin."

Tekdüze, boz renkli bir kumaştan yapılmış mübaşir üniforması –şerif yardımcılarının üniformaları daha çekici, grimavi renklere sahipti– giymiş ikinci bir kadın ortaya çıkmış, Adrienne'e kâğıttan bir önlük –kâğıttan bir önlük!– uzatıyordu; Adrienne'in bunu kabul etmekten başka seçeneği yoktu. Eğer ki bu cehennem gibi yerden kurtulmak istiyorsa.

Mübaşir Adrienne'den kabinin içine girmesini ve tüm kıyafetlerini –iç giysi, dış giysi– çizmelerini, çoraplarını ve mücevherlerini – çıkarmasını, sahip olduğu her şeyi kabindeki sıranın üzerine bırakmasını, önlüğü ve bir çift kâğıt terliği giymesini ve hazır olduğunda dışarıya çıkmasını istedi. Kabinin içinde, Adrienne, trans halindeymiş gibi soyunmaya başladı. Kabinde bir ayna olmadığı için çok müteşekkirdi; dul kadının solgun, korkmuş yüzünü görmekten kurtulmuştu.

Seni çok seviyorum. Başka bir nedeni yok.

Kocası da bunu söylemişti. Kocası onu çok sevmişti. Çok kez bunu ona söylemişti; ama şimdi tek bir söyleyişini bile anımsayamıyordu.

Adrienne şimdi soyunuyordu. Önce çizmelerini çıkarması gerekti, sonra çoraplarını. Ve şimdi bol gelen bej, dantelden sutyenini ve eski püskü, beyaz, naylon külodunu. Bu külodu, bir önceki gece, derin uykusundan uyandırılarak, aceleyle hastaneye çağrılabileceği korkusuyla yatmadan önce, pamuklu bir geceliğin altına giymişti. Hastanede, daha önce hiç görmemiş olduğu Asyalı bir doktorun kocasının ölümünü ilan etmesinden yaklaşık beş dakika sonra kocasının hastanedeki odasına götürülmüştü. *Bayan Myer, yapılacak hiçbir şey yoktu; kocanızın kan basıncı düşüşe geçti ve kalp atışları aşırı hızlandı.*

Onu sevmişti, kocasını sevmişti. Kocası olmuş olan adamı. Ama aşkı onu kurtarmaya yetmemişti. Aşkı ikisini de kurtarmaya yetmemişti. Her şey sona ermişti.

Titreyerek yüzüklerini çıkardı. Başka hiçbir mücevher kullanmıyordu, sadece yüzükleri vardı. Bu yüzükleri çıkarmak zordu. Minik elmaslarla çevrili güzel, kocaman bir elmas taşlı yüzük ve işlemeli, beyaz altından bir alyans. Parmaklarının zayıflamış olmasına karşın, yüzüklerini çıkarması zor oldu. Yüzükleri çıkarmak ve onları dikkatlice, emniyette kalmaları için, tahta sıranın üzerindeki düzgün bir şekilde katlanmış

kıyafetlerin altına koymak yüzünü buruşturmasına, küçük bir çocuk ya da incinmiş küçük bir kuş gibi ağlamasına neden oldu.

Siyah kaşmir mantosunu, çantasını, evrak dosyasını; hepsini dikkatle sıranın üzerine koydu. *Burada her şey emniyette. Burası Veraset Mahkemesi*, diye düşündü.

Kalçalarına kadar zar zor inen gülünç kâğıttan önlüğü giydi. Ne kadar utanç vericiydi! Ve kâğıttan terlikler! Sanki daha önce kullanılmış gibiydiler, aşınmış ve kırışmış.

Mübaşir perdeyi çekti. "Bayan, dışarı çıkın, lütfen."

Adrienne kadına itaat etti. Kadına itaat etmekten başka seçeneği yoktu. Önlüğün sırtında kalan bağlarını bağlayamamıştı ve gevşekçe sarkan kâğıt kuşaklar sırtını gıdıklıyordu.

"Bayan, lütfen üzerinizdekini çıkarın."

"Çıkarayım mı? Şimdi onu giydim."

Mübaşir iriyarı, keyifsiz, pürüzlü, kirli-beyaz bir cildi olan, kaşsız bir kadındı. Renksiz üniforması üzerinde ağır bir tabanca kılıfı taşıyordu –silahı mı vardı?– *tabanca*? Sol göğsünde de pirinçten bir isimlik, parlak bir göz gibi ışıldıyordu.

Adrienne, utana sıkıla, göğüslerini kollarıyla kapatmaya çalıştı. Mübaşir, kollarını iki tarafa açtırdı.

"Bayan, muayene edileceksiniz. Zorluk çıkarmayın."

"'Muayene' – ama..."

"Veraset ofisinde bir feragatname imzalamadınız mı bayan? Feragatname ne diyor?"

"Ben, bilmiyorum. Farkında değildim."

"Bir feragatname imzaladınız bayan. Kendi iradenizle Veraset Mahkemesi'ne geldiniz. Adliye binasına girdiniz. Artık devlet sahasındasınız."

Devlet Sahası! Mübaşir pek çok kez, rahat ve acımasızca söylemiş olduğu bu sözcükleri ezberden okur gibiydi. Adrienne'in ağzı korkudan kurumuştu.

Muayene odasında Adrienne'den başkasının olmaması iyiye mi işaretti, yoksa o kadar da iyi bir şey değil miydi bu? Hava nemli ve sıcak, bunaltıcıydı. Görevli kadının pürüzlü yüzünü şimdiden ince bir ter tabakası kaplamıştı. Abartılı hareketlerle ellerine lateks eldivenler geçirdi. "Bayan, şimdi hareketsiz durun. Hareket etmezseniz canınız yanmaz."

Lateks kaplı hünerli parmaklarıyla mübaşir Adrienne'in koltuk altlarını yokluyordu; yumru veya şişmiş lenf bezi mi arıyordu? Adrienne kendini hazırlayamadan, mübaşir bu kez de göğüslerini yoklamaya başladı. Ellerinin basıncı beklenmedik, mengene gibi ve dayanılmazdı.

"Bayan, nefes alabilirsiniz."

Adrienne, korkuyla transa geçmiş bir halde nefesini tutuyordu. Böylesi bir yakın temas ve böylesi bir *acı*.

"Bayan! Kollarınızı kaldırın lütfen."

Mübaşir kaşlarını çatarak Adrienne'in memelerini her iki eliyle avuçladı. Mübaşirin elleri bir erkeğinkiler kadar iri ve güçlüydü. Sanki dayanıklı bir parça kili yoğurur gibi, Adrienne'in göğüslerine yukarı yönlü bir basınç uyguladı. Adrienne yükses sesle haykırdı, gözlerinden yaşlar indi.

Göğüsleri balmumu gibi beyazdı ve geçen hafta içinde iyice büzülmüştüler. Meme uçları böğürtlen büyüklüğünde, ufak ve sertti ve sanki açık sinir uçları gibi hassastılar.

Karnı da büzülmüştü sanki; ama cildi, bedeninize bol gelen naylon çorap gibi gevşekti. Karnında ve kalçalarında, gevşemiş etlerdeki dikiş izlerine benzeyen beyaz çizgiler uzanıyordu.

Bir zamanlar kocası onun vücuduna tapardı. Artık unutulmuş olan vücuduna.

"Bayan, oturun lütfen."

Adrienne'in kalbi küt küt atıyordu. Göğüsleri acı içinde zonkluyordu ve ağzı kül gibi kurumuştu.

"Bayan! Oturun, dedim."

Adrienne muayene masası yerine, tahta bir sıraya oturtuldu ve bacakları açtırıldı.

"Yok – yapamam. Bunu yapamam."

"*Bayan!* Lütfen işbirliği gösterin. Yoksa *mahkemeye saygısızlık* etmiş olacaksınız."

Mübaşir hormurdanarak Adrienne'in bacaklarını daha da açmak, dikkatle bakmak ve sonra lateks eldivenli işaretparmağını Adrienne'in bacaklarının arasındaki sıkı, kuru ve büzülmüş yere sokmak için öne eğildi. Bu yaşadığı, insanın, *Olamaz,* diye düşündüğü ama hemen ardından, *Olabiliyor demek ki,* dediği anlardan biriydi. Adrienne ağrıyla geriye çekildi ve ağlamamak için dudağını ısırdı.

Mübaşir sanki koşarak merdivenlerden çıkmış gibi nefes nefeseydi. Kadın Adrienne'in bedeninin içinden küçük bir numune mi alıyordu? Yoksa –bu tuhaf bir olasılıktı– Adrienne'in adliye binasına böyle çirkin bir yolla, gizlice bir şeyler sokup sokmadığına mı bakıyordu? (Adliye binasının duvarları *yasak nesnelerin içeriye gizlice sokulmasıyla* ilgili uyarılarla doluydu.) Sonra mübaşir, lateksli parmağını Adrienne'in anüsündeki sıkı, büzülmüş etten halkanın içine, o kadar derine soktu ki Adrienne çığlığının önüne geçemedi.

"*Canınız yanmadı* ki bayan!"

Mübaşir, sanki profesyonel güvenilirliğine toz kondurulmuş gibi hiddetlenmişti. Neyse ki artık muayene sona ermiş gibiydi. Mübaşir lateks eldivenlerini çıkardı ve onları bir çöp kutusuna attı. Adrienne lateks eldivenin işaretparmağında bir an için –çok kısa bir an için– pas renkli bir leke algılar gibi oldu.

"Şimdi bayan, artık giyinebilirsiniz. Sonra durumunuzu değerlendirmesi için yetkiliyi bekleyeceksiniz."

"Durumumun değerlendirilmesi mi? Ne demek bu?"

"Sizi serbest bırakmaya yetkili değilim, bayan. Veraset yetkilisi tarafından serbest bırakılacaksınız."

"Ama – nasıl? Nasıl 'serbest bırakılacağım' ki? Gözaltında mıyım? *Tutuklu* muyum?"

"Veraset Mahkemesi'nin velayetindesiniz, bayan. *Tutuklu* değilsiniz." Mübaşir sanki Adrienne komik olmaya çalışmış da beceriksizce bunu başaramamış gibi kaşlarını çattı.

"Ama, peki ne zaman? Ne zaman eve gidebilirim?"

"Ben bunu bilemem, bayan. *Bayan!* Burada bekleyeceksiniz."

Adrienne kıyafetlerini giymek için yeniden kabine girdi. Elleri şiddetle titriyordu. Bacaklarının arasındaki ağrı ateş gibi zonklamaya başlamıştı. Kalçalarının arasında bir ıslaklığın tenini gıdıklayarak aşağıya doğru indiğini hissetti. Kan mıydı bu? Eliyle bu ıslaklığı hızlıca sildi; ama bakmaya cesaret edemedi.

Elbiseleri? Elbiseleri neredeydi? Siyah kaşmir mantosu yerdeydi. Siyah ipekli gömleği ve üzerine giydiği bej süveteri tahta sıranın üzerindeydi. Onları bıraktığı gibi düzgün bir şekilde katlanmış değillerdi, sanki onlar da muayene edilmiş ve kenara atılmış gibiydiler. Yerde, bir parçası yandaki kabini ayıran bölmenin altına kaymış olan pantolonu –ince, hafif, kaşmirden; siyah gibi gözüken kömür grisi– uzanıyordu. Ama iç çamaşırları gitmişti –sutyeni, külodu kaybolmuştu– yüzükleri de. *Yüzükleri neredeydi peki?*

Adrienne'in çantası ve kocasının evrak çantası da sanki karıştırılmış, içlerinden bir şeyler aşırılmış ve bir kenara atılmış gibi yerdeydiler. Evrak çantasından kâğıtlar dökülmüştü. Adrienne kâğıtları düzenleyecek zaman olmadığından, onları hızlıca yeniden çantaya tıktı. Kocasının vasiyetinin kendisine verilip verilmediğini ya da Capgrass'ın bunun üzerine yatıp yatmadığını anımsayamıyordu...

Aceleyle ve gelişigüzel giyindi. Gömleğinin düğmelerini doğru bir şekilde ilikleyemedi, pantolonunun fermuarı yarısında takılarak göbeğini çizdi. Koyu renkli çoraplarının her ikisi de tahta sıranın altındaydı, birbirlerine karışmış ve kirlenmişlerdi. Ama botları –pahalı, siyah deriden botları– kaybolmuştu.

Bu umutsuz halinde, Adrienne kâğıt terliklerini bulabildiğine şükretti.

Nasıl da tuhaf bir şeydi, kıyafetlerinin içinde çıplak olmak. Bedeni kendisine yabancılaşmıştı, terli ve kaygandı; yorgun ama yakalanmış bir hayvan gibi uyarılmış. *O öldü,* diye düşündü. *Sadece ölü değil, gitti de. Yalnız kaldım burada.*

İşte o an, Adrienne gurur gibi, zafer duygusu gibi bir şeyin coşkusunu hissetti. Darmadağın olmasına, aşağılanmasına –bedeninin alt kısmı ağrıyla zonklamasına– karşın, bu zafer heyecanını duyumsuyordu. *Şimdiden, onun tahmin edemeyeceği bir insana dönüştüm,* diye düşündü.

Veraset Mahkemesi'nden kaçmak, eve dönmek. Büyük bir mutluluk olacaktı bu, müthiş bir rahatlama, sevinç.

Daha fazlasını istemiyordu – sadece kaçmak, daha birkaç saat önce bir mezar kadar soğuk ve ürkütücü bulduğu boş eve dönmek.

Adrienne kabinden dışarı çıktığında muayene odasının boş olduğunu gördü. Cildi bozuk kadın mübaşir gitmişti. Kaygıyla kapıyı açmaya çalıştı –yeniden bekleme odasının dışındaki koridora açılan kapıyı– ama kapı kilitliydi.

"Hey? Hey? Orada biri var mı?"

Adrienne tereddütle kapıyı çaldı. Cildi bozuk mübaşirin öfkesini uyandırmak da istemiyordu. Ayakta bekledi, sonra oturdu, sonra tekrar ayağa kalktı; on dakika, on beş dakika. Mübaşirin dokunduğu yerlerde cildi kaşınmaya başlamıştı. Göğüslerinin yumuşak etleri, bacaklarının arasındaki yumuşak etler ağrıyla zonkluyordu.

Odanın uzak köşesinde ikinci, daha ufak bir kapı fark etti. Bu daima kapalı olan türde kapılardan biriydi. Adrienne kapıya doğru ilerlerken bile, *Tabii ki kapalıdır. İçeride kilitli kaldım,* diye aklından geçiriyordu ki kapı tokmağı döndü ve kapı açıldı.

Adrienne çabucak dışarı çıktı. Bir koridorda –tanıdık gözüken bir koridor– buldu kendini. Veraset İşlemleri Ofisi'ne geldiğinde de bu yoldan geçmişti, sanki saatler geçmişti aradan.

Sıcacık mantosunun içinde ve ayaklarında absürd kâğıttan terliklerle, Adrienne merdivenlere doğru kaçamak tavırlarla ilerlemeye koyuldu.

Geriye bakmak yok! Yanlara bakmak yok. Dul kadın Veraset Mahkemesi'nden bu kadar kolay ayrılabilecek miydi? Kimse onu görmeden, yakalamadan? Kalbi deli gibi çarpıyordu. Bedeni yakalanmış bir av hayvanı gibi tuhaf, vahşi bir heyecanla titriyordu.

Şimdi geniş, heybetli merdivenlerden iniyordu.Tırabzanları sımsıkı tutmuş, bir tehlikenin varlığına karşı kendini koruma içgüdüsüyle iniyordu.

"Adliyeden ayrılıyorum. Veraset Mahkemesi'ndeydim. Şimdi serbest bırakıldım..." Adrienne, üniformalı görevlilerden birinin kendisini durdurması halinde yapacağı bu kısa açıklamayı prova ediyordu.

Ve şimdi, alt katta, yine *bölge savcısı* ofisi –bu kez burada kavuniçi tulumlarıyla oturan genç mahkûm sayısı daha azdı sanki– ama yüzündeki vahşi dövmesiyle ve kirli ensesinde toplanmış sıçan kuyruğuyla genç adam hâlâ oradaydı – Edro Hodge? Adrienne adama yaklaşmaya karar vermeden önce sadece bir an için tereddüt etti – adam, sulanmış, kanlı gözlerini devirerek kadına baktı – Adrienne, boğuk bir sesle fısıldadı:

"Sen 'Edro' isen eğer... 'Leisha' dedi ki, ifadesini geri çekmiş. Dedi ki... 'Suçunu kabul etme.'"

Yüzü dövmeli genç adam Adrienne'e dik dik bakıyordu. Yanında koyu renkli bir takım içinde daha yaşlıca bir adam vardı; Adrienne, Edro'nun yanındakinin mahkeme tarafından atanmış bir avukat olduğunu düşündü, o da Adrienne'e dik dik bakıyordu.

"Yapma. Suçu kabul etme."

Adamların ikisi de tek kelime edemeden, Adrienne döndü ve telaşla merdivenlere yöneldi.

Dışarıda akşamüzeri olmuştu. Saatler geçmiş, kapalı gökyüzü kararmıştı. Soğuk, buzlu bir yağmur yağmaya devam ediyor ve yüklü hava nehrin kokusunu taşıyordu. Adrienne'in aklı karışmıştı. Bitkin, tükenmiş halde olmasına karşın adliyede bu kadar zaman geçirmiş olduğunu düşünmemişti. Soğukkanlı bir şekilde düşündü, *beni bulabilirler. Nerede yaşadığımı biliyorlar. Ama hemen şimdi değil.*

Kâğıttan terlikleriyle vıcık vıcık buzun, çamurun içinde yürümesi gerekecekti. Nerdeyse boş olan otopark, birkaç sokaklık bir alanı kapsıyordu, nerede bittiği belli değildi. Adrienne *sahte* tilki kürkünden ceket giymiş olan, küstah tavırlı kızı aradı. Tabii ki kızın kucağında bebeğiyle durduğu yerde kimse yoktu.

Ama Adrienne bir ağlama sesi işitti. Bir çocuk ağlaması; zayıf ve dokunaklı. Ve şaşkınlık içinde, eski adliye binasının granit duvarı ile park etmiş polis aracının arasında, neredeyse gizlenmiş olan bebek arabasındaki bebeği gördü.

"Lilith?"

Adrienne, sızlanan, zayıf, çelimsiz bacaklarıyla güçsüz tekmeler savuran çocuğa doğru hızla ilerledi. Küçük kız kendisini sımsıkı saran battaniyeden kollarını çıkarmayı başarmıştı

ve şimdi bir kuşun kırılmış kanatlarını çırpmaya çalışması gibi onları sağa sola sallıyordu.

"Oh, Tanrım! Bu korkunç! Sana ne oldu? Annen seni burada mı bıraktı? Seni terk mi etti?"

Adrienne inanamıyordu; ama öyle olmuştu. Peki çocuk *ona* mı bırakılmıştı?

Ne yapmalıydı? Adrienne'in ne yapması gerekliydi? Yeniden adliye binasına giremezdi; zaten bina da akşam olmakta olduğundan kapanıyordu. Üst katların ışıkları şimdiden söndürülmüş ve aşağıya doğru sırayla her kat yavaş yavaş kararıyordu; bozulmuş bir düğün pastasının sönen mumları gibi.

Adrienne'in kafası hızla çalışıyordu. Kendisini Leisha olarak tanıtmış olan kız, iki yaşındaki çocuğunu bu şekilde terk etmişse, belli ki *yetersiz bir anneydi.* Çocuk, aile hizmetleri yetkilileri tarafından alınacak ve koruyucu aile yanına verilecekti. Trenton kentinde, nasıl bir kaderdi bu!

"Zavallı bebeğim! Zavallı, sevgili, canım Lilith..."

Adrienne çocuğu kollarına aldı. Bir çocuğun ağırlığını taşımaya alışık değildi. Çocuk, tekmeleri ve boşa çabalamasıyla daha da ağırlaşmıştı. Adrienne'in, ismini biliyor olması, perişan haldeki çocuğu rahatlatıyor gibiydi, çocuk şimdi kadına gülümsüyordu.

"Ağlama! Artık ağlamana gerek yok."

Küçük kızın gözleri oldukça koyu, kobalt mavisiydi. Yüzü dar ve uzundu, yabani bir hali vardı; incinmiş, yaralanmış gibi gözüken. Belli belirsiz fark edilen bir biçimsizliği vardı. Altını ıslatmıştı; kirli bezinden keskin bir amonyak kokusu yükseliyordu. Ama Adrienne ona sarıldı, rahatlatıcı bir şeyler söyleyerek, onun küçük, serin yüzünü öptü. *Bu bizim dünyadaki tek var oluş amacımız; başkalarına huzur vermek,* diye düşündü.

Bu düşünce Adrienne'i müthiş şekilde memnun etti. Kalbinin ılık, güzel hislerle dolduğunu duyumsadı.

Tamamen ıslanmış ve yırtılmış olmalarına karşın, ham kâğıttan terlikleri içinde, Adrienne küçük kızı kucağında, otoparkın uzak ucundaki arabaya taşıdı. Çoraplı ayakları donuyordu; ama yüzü yanıyordu. Küçük kıza neşe içinde fısıldıyordu –ona bakacaktı, onu polise ya da aile hizmetlerine teslim etmeyeceğine dair söz verdi– "Benimle eve gelebilirsin Lilith! Benimle güvende olacaksın. Kimse bilmeyecek."

Paniğe kapılan çocuk Adrienne'in elini ısırdı – neyse ki henüz minicikti süt dişleri, Adrienne'in tenini kesecek kadar güçlü ya da keskin değildi. Adrienne şaşırmıştı ama gülebildi. "Lilith! Ben senin *annen* değilim. *Benden* korkmana gerek yok."

Adrienne kocasının altı ay kadar önce satın almış olduğu, yeni model Acura'ya vardığında, talihsiz bir durumla karşılaştı. Kuşkusuz otoparka geldiği sırada homur homur çalışarak zemini kazıyan iş makinelerinden biri arabasının önüne kırılmış beton parçaları, buz ve topraktan oluşan bir yığını süpürmüştü. Nasıl da kötü bir talih ve üstelik böyle bir zamanda! Adrienne korkuya kapılmış küçük çocuğu arabanın içine, öndeki yolcu koltuğuna oturtmak zorunda kaldı ve birkaç dakika boyunca tekerleklerin serbest kalması için yerdeki kirli yığını tekmeleyerek, elleriyle tırmalayarak ve kazıyarak ümitsizce temizlemeye çalıştı. "Tanrım *yardım et!* Tanrım, *yardım et bana*." Elleri, mantosunun önü, bacakları kir içindeydi. Bir yandan gülüyor, bir yandan ağlıyordu. Bir ağaç dalını sürükleyerek, çekiş gücü sağlamak üzere, onu sol ön tekerleğin arkasına, ufak bir buz parçasının üzerine yerleştirme fikri Tanrı'nın bir lütfu olsa gerekti.

"Bu, işe yarayacak Lilith! Haydi deneyelim."

New Jersey yasalarına göre, bir çocuğu arabanın önündeki yolcu koltuğunda değil, arkadaki ufak çocuk koltuğunda taşıyabilirdiniz ancak; ama Adrienne'in Lilith'i önde, yanındaki

koltuğa oturtup emniyet kemerini takmaktan –çocuğa fazlasıyla büyük gelen kemeri elinden geldiğince sıkarak– başka çaresi yoktu. "Lütfen ağlama! Benim yanımda güvendesin – söz veriyorum!" Bu sırada adliye binasının tüm ışıkları sönmüştü.

Bir mucizeyle motor çalışmaya başladı. Ümitsizce kaçmak istemesine karşın, Adrienne Acura'yı otopark dışına doğru soğukkanlılıkla, usulca ve dikkatlice sürdü. Sokakta hiçbir polis aracı yoktu! Kimse onu takip etmiyordu! Gece vakti şehir, gündüz vaktindeki halinden daha az çılgın gözüküyordu gözüne; tek yönlü ve çıkmaz sokaklardan oluşan labirentin içinde Adrienne yavaş yavaş yolunu bularak, kendisini kuzeye doğru ve lanetli Trenton'un dışına götürecek olan 1. Karayolu'na çıktı.

"Güvendeyiz, Lilith! Neredeyse güvendeyiz. Lütfen ağlama aşkım."

Aşkım. Bu sözcük ne kadar da yatıştırıcı, bir şekilde tanıdıktı. Herkesin kullanabildiği bir sözcük değildi.

Kuzeye giden 1. Karayolu'nda ilerlerken sulusepken kar yağıyordu. Minik buz tanecikleri beyaz Acura'nın kaportasına ve tepesine çarpıyordu. Adrienne arabasının farlarını yakmıştı, ama otoyolu görmekte zorlanıyordu. Körlemesine kullanıyordu arabayı, mutluydu. Güvenli bir şekilde eve vardıklarında, çocuğa bolca ihtiyaç duyduğu banyoyu –sıcak, bol köpüklü bir banyo– nasıl yaptıracağını düşünüyordu – çocuğun ince, sarı saçlarını şampuanlayacak, dolaşmış saç tellerini tarayacak, açacaktı – çocuğu kollarına alacak ve en büyük banyo havlusuna saracaktı – açlıktan bayılacak haldeki çocuğu ve kendini besleyecekti. Koyu, lezzetli bir domates çorbası, omlet, yulaf ezmesi hazırlayabilirdi. Üzümlü ve ballı yulaf ezmesi. Ya da üzümlü yulaf ezmesini sabaha saklayabilirdi. Çocuğu kaşıkla besleyecek ve konuk odasındaki, nadiren kullandıkları yatağa yatıracaktı. Eğer çocuk ağlamaya devam ederse, ona ninni

söyleyecekti. Gece boyunca, onu korumak için yatağının başucunda oturacaktı. Çünkü çocuğun zalim bir annesi, zalim bir babası vardı; çocuk onlardan korunmalıydı. Ve sabah olduğunda, kafasını karıştıran her şeyin aydınlığa kavuşacağını biliyordu. Buna inanıyordu.

DONÖRÜN ORGANLARI

Bir salgın zamanında olmalı; Hepatit C gibi, bu marazi korkuyu kaptı: genç yaşta ölecek ve "organları" biçilip "toplanacak" göğüs kafesi açılacak, dev gibi dişlerle yarılacak kemiklerin çatırtısını duyacaksınız ameliyat aletleriyle, becerikli eller organları dışarı çıkaracak damarları "uçları kesilmiş" ve "bağlanmış" sinirler kuru buzun içinde, su geçirmez kutularda paketlenmiş olan organlarınız taşıyıcılar tarafından "alıcıya" götürülecek arabasına, anne ve babasının ona emanet ettiği yeni Audi'ye, Tappan Zee Köprüsü'ne giderken gizli buzlanmanın olduğu yerde patinaj yaptırırmış gibi, koyu, kayıp giden, ümitsiz bir hissediş karnında karnının derinliklerinde, tüm insan arzularının ve iradesinin boşuna olduğu bilgisi *İşte bu, bittin sen* Sadece yirmi üç yaşında *yaşlı* değil gelecek hakkında kaygılanmasına gerek yok, annesi onun adına kaygılanıyor anneler kaygılanma konusunda uzmandır, anneler en çok kaygılanma konusunda işe yarar yine de, annelerin oğulları hakkında çok şey bilmeleri engellenmeli anneler korunmalı, yoksa suçluluk duyarsınız hastalıklı bir suçluluk, genç ölmekten korkmak gibi hastalıklı bir kaygı gerçekten kaygılı değil aslında, sadece bu kafasına takılıyor belki beyninde oyuk açmış bir solucan var "organlarınızın" farkında olmanız normal bir şey değil kalbi sert bir şekilde *küt! küt!* atarken, niha-

yet uykuya daldıktan sonra gecenin bir vakti uyanmak yarı uykulu düşünüyor; yatakta yanında biri mi vardı? B. miydi bu? Şimdi banyoya gitmek için yataktan dışarı süzülmüş ve az sonra karanlıkta tökezleyerek ve kıkırdayarak dönecek ve üzerine çökecekti Mackie Hall'da, kolejdeki yurt odasındaki dar, çökmüş yatak şiltesinde, kirli yatak çarşafları arasında, ama hayır, bu olamaz. Jason mezun oldu, tüm bunlar geride kaldı beyni tamamen uyanıkken, anlamakta bir sıkıntısı yok kendi yatağında, kendi evinde burada güvende Sadece yirmi üç yaşında ama takıntılı biri oldu yaşıtı olup çoktan ölmüş insanlar tanıyor şimdiden yani, şimdiden, yaşıtı olup ölmüş insanlar tanıyor "kafa-kafaya çarpışma" "kendi eliyle" (silah) "dağ yürüyüşü sırasında düşerek" (Ekvador) "aşırı dozdan" böyle şeylere kafa yormak hastalıklı ama gerçekten bir şekilde kaygılanıyor düşünecek bu kadar zamanınız olursa doğal olarak kaygılanırsınız belki de beyninde bir solucan *var* (bunu annesine söyleyemez, annesi kafayı yer) aynı zamanda, konuyu açıkça ve rahatlıkla başka insanlarla, arkadaşlarıyla tartışacak kapasitede, etik dersindeki gibi, zeki bir insandan söylemesini beklediklerinizi söyleyerek Tabii, organlarımı bağışlamak isterim gözlerimi ihtiyacı olan bir başkasına *Kimsenin bundan daha büyük bir aşkı olmamıştır, arkadaşları için kendi hayatını feda etmekten* buna inanıyor, bir nevi o bir Hıristiyan, bir nevi "organ bağışlayıcı" olmak, öldükten sonra organlarınızın "toplanması" amacıyla öldüğünüz anlamına gelmiyor burada kritik bir ayrım var bu onu kaygılandırıyor bir otomobille yola çıkıyorsunuz, geriye canlı dönmüyorsunuz ve organlarınız yabancıların bedenine yerleştirilmek üzere sizden çıkarılıyor, gözleriniz bir yabancının göz yuvalarına yerleştiriliyor, uykusuzluk çekerse şaşırmamak gerek ince kollarını boynuna dolamış, sıcak yüzünü öz-

lemle boynuna dayamıştı çoğu zaman kızın ciddi olup olmadığı hakkında bir fikri yoktu? Şaka mı yapıyordu? Âşık olduğu o değil, bir başka erkek miydi? Yoksa *o muydu?* artık başkalarıyla yatmıyor yedi, sekiz ay oldu annesinin Connecticut, Rye'daki aile evinde yaşıyor insanlardan kaçıyor kaçmak daha kolay burada ağustosta, Nantucket'ta olacaklar ama arkadaşlarıyla iletişim içinde olmaya istekli her sabah olabildiğince çok arkadaşıyla temas kurmak için çılgınca bir istek duyarak uyanıyor sanki gece birini kaybetmiş, birileri birini kaybetmiş olabilirmişçesine daha, kötü kokan ağzını çalkalamadan, kuru ve büzülmüş kilden bir maskeye benzeyen yüzünü yıkamadan, hemen e-postasını kontrol ediyor cep telefonuyla olabildiğince çok arkadaşını aramak için delice bir istek duyuyor genellikle yemek kulübünden arkadaşı olan erkekleri ve dağınık bir grup kızı onlarla konuşacak çok fazla bir şeyi yok, konuşmaya başladıktan birkaç saniye sonra sohbeti bitirmeye hazır, sadece oradalar mı bilmek istiyor hâlâ oradalar mı kendisinin hâlâ burada olduğu gibi Düşündükçe gülüyor, kutsanarak saklanacak bir son mesaj – *Jason'ın son e-postası! Sonrasında öldüğünü duydum* – gibisinden arkadaşları heyecanla birbirlerini arayacak e-postalar, ekler, telefon mesajlarından oluşan bir sağanak arkadaşları heyecan içinde, nefes nefese anlatacak; "Yaşamın Dişleri"nin onu enkazdan nasıl çıkardığını göğsünün ikiye ayrıldığını hissedecek göğüs kafesi fırında pişmiş bir tavuğun ortadan bölünmesi gibi, çatırdayarak ayrılmalı "toplanacak" ilk organ kalp olacak beyin ölümünden sadece birkaç saat sonra bu organ bozulmaya başlar kuru buz, hava geçirmez taşıma kabı bazen uçakla taşınır gözkapaksız gözler, uyku modunda dikkatle paketlenir optik sinirler ve damarlar kesilir ve yeniden bağlanır bunun adı mikrocerrahi gülüyor; bu gerçekten çok tuhaf kim-

senin, bunun ne kadar tuhaf olduğunu kabul eder gibi hali yok bu bilgiyle, nasıl yalnız olduğunu annesine diyemiyor ki, ölmekten deli gibi korkuyorsun, ölmek ve bundan kurtulmak en iyisi son senesinden çok arkadaşı vardı B. Jason'ın en yakın arkadaşı değildi B. Jason'ın yemek kulübündendi, birlikte popüler biyo-etik dersi almışlardı son sene gelişigüzel ve rasgele birkaç kez B. ile takılmıştı iki tarafın da isteğiyle (bundan emindi!) geçici mezuniyetten sonra başka yönlere savruldular B. üniversitenin paralel programı çerçevesinde Bangkok'ta ders vermeye gitti Ivy League* mezunu, yıllık öğrenim ücreti yılda 40.000 dolardan fazla, İngilizceyi "yabancı dil" olarak öğretebileceğinize dair sertifika alıyorsunuz kısa bir süre önce B. Jason'a aniden siberâlemden bir e-posta gönderdi adresini ortak bir arkadaştan almış olmalı *Selam Jason seni düşünüyorum ve özlüyorum burada yaşam oldukça zorlayıcı ama yalnızım da görünüşe bakılırsa Bangkok dünyanın Seks Başkenti ve alıcılar (Alman, Amerikalı ve Japon erkekler birincil alıcılar) için büyük bir pazar ve yaklaşık altmış kiloyla bu pazarda en az on beş kilo daha ağır ve yirmi üç yaşımda oldukça yaşlı kalıyorum. İğrenç, değil mi?* B.'nin yazışma tonu onu şaşırtmıştı, rahatsız etmişti ve B.'nin ne istediğini anlamamış bir halde, birkaç kez ona yanıt verdi kısa yanıtlar verdi e-postada çok çabuk yapıldığı gibi, fazlasıyla içini dökmemeye dikkat etti Jason'ın yakasında çok fazla haber yoktu zaten, şehirdeki iş görüşmeleri fiyaskoyla sonuçlanmıştı Hartford'daki yaz stajı hüsranla sonuçlanmıştı, söz verilenler yerine getirilmemişti işi bırakmış ve eve dönmüştü Princeton'da ekonomi dersleri almıştı, matematik çok karmaşıklaşana dek fena gitmemişti

* (İng.) Sarmaşık Ligi. Amerika'nın en iyi sekiz üniversitesinin oluşturduğu grup. (ç.n.)

çevre, ekoloji dersleri almıştı biraz tenis ve futbol oynamıştı şimdi bir rüya gibi geliyordu, her şey ne kadar hızlı solup gitmişti bir zamanlar Jason T. olan genç adam ne çabuk yitip gitmişti arkadaşları da değişmişe benziyordu hepsi ülke geneline dağılmışlardı Ekvador'da, 6.000 metrede kuşkulu bir dağ yürüyüşü kazasında ölen (böyle söyleniyordu) Mike Tayland'da, Bangkok'ta yaşayan B. B. için üzülüyor, ama Tanrı'nın cezası, keşke kendisine yazmaktan vazgeçse kendisine çeşit çeşit tuhaf ekler gönderiyor, espri olsun diye herhalde bunların çoğunu okumadan siliyor sanki B. onu taciz ediyor Tanrı aşkına, kendisi de yalnız kendisinin hastalıklı fikirleri var çabuk ölüm, en iyi ölüm, kasımın sulusepkeninde devasa köprüye, gizli buzun üzerinde PATİNAJ YAPARAK, yüzüyormuş, havada uçuyormuş gibi yaklaşırken tatlı bir ağırlıksızlıkla, *İşte bu, bittin sen* gülümsüyordu, aslında felç olmuştu paniğe kapılmıştı gizli buzlanma farların ışığında görülmez ölmemişti ama zarif, gümüş renkli Audi'nin sadece öndeki yolcu koltuğunun bulunduğu taraf ezilmişti lanet hava yastığından kaynaklanan hafif çürükler · bunların hiçbirini B. ile paylaşamazdı yanında soyunduğun kimseyle bir şey paylaşma her erkek bunu bilir Jason'ın yattığı kızlar, şimdi bir düş gibi kızların onu, onun kızları anımsadığından daha iyi anımsamalarını umuyor bazı geceler kafasında her şey dağılıyor sorun yok, anımsamayacaksın biyo-etik dersinde klonlamayı/ötenaziyi/"tercihli çiftleştirmeyi"/"tercihli kürtajı"/"organ bağışçılarını"/"organ toplamayı" tartışmışlardı insan hakları kanunlarının olmadığı Çin gibi ülkelerde zengin insanlar organ sipariş edebiliyor ve hapishanelerdeki mahkûmlardan numuneler alınıyor,organları "toplanıyordu" profesör, bilimin mantıklı gelişimi demişti bilim neler yapabilir bilim eninde sonunda neler yapacak her zaman, bilim yapa-

cak pazara kârlılık getiren her şey için ahlaki gerekçeler bulunacak "en büyük sayı için en büyük iyilik" insan doğasında kendiliğinden var olan etik kurallar yok sadece yazılı olarak oluşturulmuş olanlar var kanun olmaksızın kanun, medeniyetsizlik medeniyet yokken, etik de yok bunu düşündüğünde kalbi *küt! küt!* atmaya hazırlanıyor koltuk altlarından, kasıklarından ter boşanıyor annesi kendisini "strese" sokmaması konusunda onu uyardı hukuk bölümlerine yeniden başvurmasına yetecek bol zamanı var okula –herhangi bir okula– dönme beklentisinin karnında yarattığı o hastalıklı, kaygan his annesine anlatamayacağı (gizli) bir his annesi Jason'ın, babası gibi kendisini "strese" sokacağından endişeli babası küçük kalp krizleri geçirirdi, sonra kırk dokuz yaşında kalbi duruverdi Jason kendisini kırk yaşından büyük hayal edemiyor otuzun ötesinde bile hayal edemiyor, o kadar yorgun kritik olan soru şu: kim o kadar uzun yaşamak ister ki ama bir kez başladınız mı, bitirmek ister gibi bir haliniz yok bir başkasının onun, kendisinin gözleriyle dünyaya baktığını düşünmek Jason'ı deli ediyor o zaman Jason da orada olmayacak mı? bir şekilde, hâlâ? onun gözlerinde? sabahları uyandığında e-postasını kontrol ediyor yeni mesajları var mı diye, endişeyle daima yeni mesajlar bulmayı ümit ediyor ama B. yine yazmış mı, diye geriliyor B.'in tonu bariz bir biçimde alaycılaştı, zalimleşti B. Princeton'da iken böyle biri değildi *Ne haber Jason çok meşgul olmalısın bana yazacak vaktin olmadığına göre, değerli vaktinden sadece 20 saniye ayırmadığına göre yaklaşık 20 saniye en fazla senin o kendini beğenmiş beyaz-oğlan çükün kadar uzun* Jason şok oluyor, bu mesajı siliyor iğnelenmiş, utanmış öfkeli dünyanın ucundaki rahatsız, acılı bir insan için yapabileceğiniz bir şey yok dünya atlasında Tayland'ın yerine bakıyor Vietnam'a, Kamboçya'ya

ne kadar yakın olduğunu görünce şaşırıyor Filipinler'den çok uzak değil Jason küçük bir çocukken Maria adlı Filipinli bir kadın Jason'ın ailesi için çalışıyordu çok sessiz, içe kapalı bir kadın olan Maria aileden biri gibiydi Jason'ın annesi Maria'ya adeta tapıyordu, geçen yıllarda işe aldığı Latin kökenli kadından daha fazla güveniyordu Jason'ın annesi oğlundan dolayı endişeli zannedersiniz ki üniversite, mezunlarına çok şey kazandıracak herkes Rhodes burslu yüksek onur öğrencisi olamaz Jason bazen öğlene dek uyuyor –baygın gibi, ağır, deliksiz bir uyku– Jason okuldan arkadaşı ile görüşmüyor kız arkadaşı, böyle denebilirse, New York'ta bir süre görüşmüşlerdi, şimdi bitmişe benziyor Jason'ın annesi Jason'ın endişesini anlıyor, kız Jason'ın annesini anlayışlı buluyor ilişkiye girmeyeceğini annesine söyleyemez, çıplak olmayı tiksindirici buluyor, hayır, uyuşturucu "kullanmıyor" belki New York'ta birkaç haftasonu kullandı, ama şimdi, kullanmıyor lanet olsun, B. hain mesajlarını göndermeye devam ediyor okumadan silmesi lazım ama iğrendiği bir büyülenmişlikle, direnemiyor intihara dair ipuçları var ama Jason bunları yemez *ben artık olmadığımda sen ne olacaksın? gittiğim yere kadar beni izleyecek misin?* bu da ne şimdi, çıktısını almayacağı boktan Zen bilgeliği, belki B.'nin kafayı sıyırdığının işareti, psikiyatrik yardıma ihtiyacı var ama Jason bulaşmayacak biyoetik dersinde intihar tartışılırken, B. ateşli bir şekilde intiharın yanlış olduğunu savunuyordu profesörleri (dünyaca ünlü bir felsefeci, hepsinin hayran olduğu gerçekten havalı bir adamdı) "yanlış"ın sübjektif bir ahlaki iddia olduğuna işaret etmişti; kimin iddiasıydı bu? kimin bu iddiada bulunma yetkisi vardı? tartışmada Jason intiharın belli koşullarda kabul edilebilir olduğunu söylemişti Hıristiyandı az çok Müslüman değildi! Hıristiyan olarak mimlenmiştiniz bir kere

annesinin ailesi Katolik'ti, ama annesi değildi o değildi biyo-etik dersinde öğrencilerin bu konudan keyif aldığını görüyordunuz intihar gözde konulardan biridir mezuniyete (şaka gibi) bir alternatif yirmi yaşındayken bu tür konularla ilgili karanlık/takıntılı düşüncelere dalmak şimdi yirmi üç yaşında kırk yaşına dek yaşamak fikri onu şaşkına çeviriyor, başını döndürüyor ki evlenirseniz, çocuklarınız olursa, bunu bir şekilde yapmanız gerekli (değil mi?) asla kırk dokuzu görmeden annesinin o zamana dek göçmüş olacağını umuyor, bir anne oğlundan fazla yaşamamalı Jason gizlice, babasının göçmüş olmasının iyi bir şey olduğunu hissediyordu o dönemde Jason'ın annesiyle birlikte yaşamıyordu, geçici olarak ayrıydılar (annesi öyle demişti); bu nedenle babası öldüğünde, bir başka şehirdeydi son sözü söylemek babasına özgü bir şeydi, büyüme çağındaki oğlu onu yenmeye başladığı sırada tenis oynamak iyi bir fikir değildi yaşlı adamı tenis kortu boyunca nefes nefese koştururken Jason babasının ateş basmış, kızarmış yüzünü gördüğünde gülmüştü *Haydi baba, göreyim seni. Kalbin duracak* bu sabah B.'den yeni bir mesaj var lanet olası kaltak, Jason'ın iç huzurunu kaçırıyor mesajı okumadan siliyor geçen cumadan beri B.'den birbirinin peşi sıra gelen yedi e-postayı okumaksızın sildi o kadar bıktı ki belki de hata yapmış olacak ama yanıt vermeye karar veriyor son bir kez *Üzgünüm, oyun oynayacak vaktim yok, oyunlardan hoşlanmam, kendime ait bir hayatım var, sen de kendine bir hayat kur* o akşam televizyonda Jason'ın büyükbabası ile bir söyleşi var Jason odasında, canı sıkılmış halde otururken TV'yi açıyor ve kanallarda dolaşıyor devlet kanalında (ki Jason onu asla izlemez) Charlie Rose büyübabası ile söyleşi yapıyor Jason büyükbabasının bir süredir televizyona çıkmamış olduğunu fark ediyor annesinin yaşı oldukça ilerlemiş olan

babası, Jason'ın ailesinde şöhret diyeceğiniz şeyi elde etmiş olan tek kişi kötü bir şöhret, ama "şöhret" büyükbabası 1960'larda ve 1970'lerdeki liberal politik ve sosyal gündemi şiddetle eleştirmiş biriydi, Princeton'da Jason'ın çevresinden kimse onu işitmemişti ya da belki ismini politikayla, kitaplarla ilgisi olanlar? Jason büyükbabasının sayısız kitaplarından en fazla birkaç sayfa okumuştu yakın çekimde, şık beyaz saçlı, yaşlı beyefendi kameraya bakıyor küçümseyen bakışıyla ince kırışıklıklarla maskelenmiş, yakışıklı bir yüzden arta kalanlar ama solgun mavi gözler hâlâ uyanık, savaşçı Jason'ın yaşlı büyükbabası sözcükleri öyle dikkatle telaffuz ediyor ki, televizyon karşısındaki dinleyiciler arasında algısı en düşük olanlar bile yanlış işitmesin *Seksen iki yaşındayım özel bir sağlık sorunum yok yaşamaya devam etmek için fazla bir neden görmüyorum bayağı bir devirde yaşıyoruz ama yaşadığım daha eski devirlerden daha bayağı değil ama intihar etmem ben Katolik'im ve yeminler benim için kutsaldır* öyle soğukkanlı konuşuyor ki, Jason duyduklarına inanamıyor "meşhur" büyükbabası devlet kanalında böyle şeyler desin! Jason söyleşinin kalan bölümünü de uyuşuk bir halde dinliyor TV'deki program biter bitmez Jason'ın annesi odaya dalıyor gözleri yaşlarla parlıyor, Jason'ın Charlie Rose'un büyükbabasıyla gerçekleştirdiği söyleşiyi az önce izleyip izlemediğini – kahroluyor sorarken– Jason söyleşinin sadece sonunu izleyebildiğini söylerken utanıyor annesi ne işittiğini soruyor büyükbabasının her zamanki gibi komik olduğunu söylerken omuz silkiyor komik! annesi pek de emin olmayan bir sesle oh evet, diyor, öyle sanırım babam kuru mizah anlayışıyla tanınır Jason, annesinin gitmesini dileyerek, öyle anne, diyor insanların büyükbabası hakkında bildiği her şey bundan ibaret değil mi? ertesi sabah Jason

beklenmedik bir şey yapıyor, büyükbabasını arıyor yıllardır yaşlı adamla iyi bir ilişkileri olmadı ama Jason ona soruyor dün akşam Charlie Rose'a söylediğin son şeyleri neden söyledin, büyükbaba! duygularımızı biraz incittin, büyükbaba özellikle anneminkileri yaşlı adam bir an için, sanki bundan dolayı şaşırmış gibi, sessiz kalıyor sonra Jason, diyor gülerek, şaka yaptığımı anlamış olmalısın Tanrım, ailede herkes beni arayıp azarlıyor ben sadece şaka yapıyordum, tanrı aşkına ailemin mizah anlayışı olmadığını bilmiyordum Jason yaşlı adamı çabucak rahat bırakacak değil büyükbabasının teknesinde lüfer avladığı zamanı anımsıyor, Nantucket Boğazı'nda babası öldüğünde, büyükbabanın onu nasıl kucakladığını anımsıyor lanet olsun büyükbaba, büyükbabaların şöyle şeyler demesini bekliyor insan: *Hayat kıymetlidir ve gençlik yıllarınız hayatınızın en güzel zamanıdır* büyükbabanızın ve büyükannenizin *hayat boktandır* demesini beklemiyorsunuz büyükbabası şimdi itiraz ediyor sesinde pişmanlık var sevgili Jason, sevgili oğlum, gurur duyduğum bir şey bu: klişelerden tiksiniyorum Jason, mutlu bir hayatın oldu büyükbaba, diyor paran var, ünlü bir adamsın tüm arkadaşlarım seni tanıyor, seni soruyor büyükbabası bir an için yine sessiz kalıyor ve sonra diyor ki Jason, haklısın hayatım gerçekten lanet şekilde iyi geçti ünlü olmak da hoşuma gidiyor, bu kendini aynalarla dolu bir odada görmek gibi bir şey özellikle de yakışıklıysan yine de hayatımı yeniden yaşamak zorunda kalsam, zehir içerdim büyükbabası bir kahkaha patlatıyor ürkütücü, yaşlı adam kahkahası Jason, telefon ahizesi elinde, donakalıyor kekeliyor büyükbaba, ne diyordun? Büyükbaba, şaka yapıyorsun, değil mi? *Neden,* büyükbaba? Büyükbabası kahkahasını kontrol altına almayı becererek yanıt veriyor neden mi, oğlum, sen söyle

ÖLÜM BELGESİ

"Lanet olsun."

Bu küfürden ziyade bir hıçkırıktı. Başının üzerinde çanlar dengesizce çalıyordu. Bölge adliyesinin ağır kapısını iterek açmış ve bir tüneli andıran loş, havasız zemin kat koridoruna girmişti ki bölge kayıt bürosunun kilitli olduğunu ve kapıdaki küstah notu gördü: SAAT 13:00'TE DÖNECEĞİM.

Tam öğle vaktiydi. Kadın, tam öğle vaktinde gelmişti.

Öfkeyle kapı tokmağını zorladı. Boşu boşuna da olsa, eyleme geçmekten sakınacak biri değildi.

Chautauqua Bölge Kayıt Bürosu'ndan, beş dolarlık ücret karşılığında, bir ölüm belgesinin faksını almaya gelmişti. Bu belgeyi almak yönünde kişisel bir arzusu yoktu, düşüncesi bile yüzünü buruşturmasına, uykunun en derin olduğu andaki hızlı göz hareketi gibi gözlerinin kaymasına neden oluyordu; ama avukatlar bu belgeyi alması konusunda ısrar etmişlerdi ve koca New York eyaletinin yarısını, üç saat kırk dakika araba kullanarak geçmişti. Şimdi manik ve yaralı ruh hallerinin ortasında bir yerdeydi. Yüksek topuklu sandaletlerinin içinde, dik ve dengede duramayan parlak tüylü, seksi bir böceği andırmasına neden olan şık, oldukça koyu renkli güneş gözlükleri takıyordu. Düzgün, seksi bacaklarını sergileyen beyaz, fitilli kadife bir etek ve karın kısmını açıkta bırakarak, teninin krem rengi ince bir parçasını sergileyen alev kırmızısı bir bluz

giymişti. Bacakları (baldırları, kalçaları) sağlıklı ve esnek görünümlüydü ve kollarının üst kısımları etli bir sıkılıktaydı. Bu resmin altında şu altyazıyı görebilirdiniz: *Otuz sekiz olduğumu düşünür müydünüz?*

Bununla beraber, on bir gün önce, hayatının olası en kötü zamanında gelen ölümden, korkunç ölümden beri bozuk, düşük bir ruh halindeydi. *"Kahretsin."*

Koridorun sonuna doğru sürüklenerek, birkaç kilitli kapının daha yanından geçti. Kirli diş renginde buzlu camlı kapılardan. Eyaletin bu kuzeybatı köşesine gelmeyeli sekiz yıl yedi ay olmuştu. Bu binaya kocasıyla gelmesinden, adamın bir evlilik belgesiyle kendi kocası olmasından bu yana ise daha uzun bir süre geçmişti. Böyle bir kanunun, böyle bir mantığın, doğduğun, evlendiğin ve öldüğün için yasal dokümanlar alınması gerekliliğinin karşısında hiddetlenmeyecek kadar gençti o zamanlar.

Mount Olive, New York. Erie Gölü'nün güneyinde küçük bir kasaba. Burada yaşadığı sırada, burası onun için her yerdi. Şimdi o başka bir yerde yaşıyordu ve burası hiçbir yerdi.

Bölge memurunun ofisine gürültüyle ve soluk soluğa bir halde bir başka müşteri geldi. Yvonne bu kişiyi görünce utangaçça gülümsedi, gençten, irice, hantal, beyaz tişört ve haki şort giymiş, kel kafasında sarı tüyler, tokmağa benzer elleri olan bir adamdı; kapıdaki duyuruya gözlerini kısarak bakıyordu, kapı tokmağını sert bir şekilde, şiddetle çekiştirdi. Adamın, soluk soluğa küfrettiğini işitti: "Siktir."

Adam Woody Clark'tı. Kalbini kırmış olan, o iri, güzel oğlan Woody.

"Woody?"

"Yvonne?"

Selamlaşıp el ele tutuştular. Çılgın çocuklar gibi güldüler. Her şey yıldırım hızıyla oldu! Tamamen bir tesadüftü, bu

yüzden de masumdu. Yvonne, sonrasında, neredeyse inanamayarak anımsayacaktı; nasıl çabucak, tereddütsüzce yeniden kendileri olduklarını. Her ikisi de aynı şekilde. Önden planlanmamış bir halde, birbirlerinde buldukları o baş döndürücü keyfi.

"Tanrım, şuna bak! Harika görünüyorsun."

Woody ona bakıyordu. Kadını inceleyen bakışları kabalığın da ötesindeydi: göğüslerine, poposuna, bacaklarına (baldırlarına, kalçalarına), hatta göze çarpan krem renkli göbek tenine ki dayanamayarak işaretparmağıyla başparmağı arasına alıp burayı sıkıştırıverdi.

Yvonne yüksek topuklu sandaletlerinin üzerinde mutlulukla sallanıyordu. O da ellerini Woody'den alamıyordu: kum renkli tüyleri olan adaleli kollarından, dudaklarıyla koyu kırmızı yağlı bir leke bıraktığı, kocaman yuvarlak çenesinden.

"*Sen de*. Hiç değişmemişsin."

Woody güldü, bu kocaman bir yalandı. Kilo almıştı, saçları dökülmüştü. Alnında, kıvırcık, kum renkli saçların hafifçe seyreldiği yerde, bir W şekli ortaya çıkmıştı. Woody, bunu asla kabul etmemiş olsa da, yakışıklı görünümünden dolayı kendini pek beğenirdi ve şimdi, her iki eliyle, komik ve delice bir tavırla başını ovuşturuyordu: "Tam bir Amerikalı babaya benziyorum, zaten *öyleyim*."

Adamın, görünürde şakayla karışık, dişlerini göstererek ve yüzünü budalaca buruşturarak söylediği bu cümle muhtemelen bir uyarıydı. Woddy bu karşılaşmada çocuklarını canlı kalkanlar olarak kullanacaktı ya da belki, bu tamamen bilinçdışı, üzerinde düşünülmemiş bir şeydi. Yvonne üzerinde durmamaya karar verdi. Woody Clark çok çekiciydi. Yvonne da çok açtı! "Woody, Tanrım. Senin için çıldırıyorum. Yani seni seviyorum. Şu bakışın yeter." Adamın yüzündeki hasta, korkmuş ifadeye gülüyordu; Woody'nin yüzünün her şeyi,

aklından çabucak geçen her düşünceyi, uçuşan her duyguyu nasıl da gösterdiğini anımsadı; Woody Clark kuyruğunu sallayan ya da sallamayan bir köpek gibi dolaysız ve maskesiz biriydi ya da kadın böyle düşünmek istiyordu. Koyu camlı güneş gözlüklerini çıkarmıştı –ya da belki Woody çıkarmıştı bunları– ve maskarasının akmaması için gözlerini çabucak, hünerli bir şekilde, parmaklarının ucuyla sildi. Bunları Woody Clark'a söylememeliydi! Sözcükler yarasalar gibi, davetsizce geliyordu. Gözlerinin önünde aniden antik çağa ait bir çizim, Pandora'nın kutusu imgesi beliriverdi; neydi öfkeyle, kutudan çirkin, kanatlı şeyler çıkarak, dehşet içindeki Pandora'nın yanından uçup gidiyorlardı.

Ya da Medusa'nın başıydı gördüğü: kafası kıvrılan yılanlarla dolu dehşet içindeki Medusa.

"Oh, hey. Yvonne."

Woody kızarıyordu. Yüzünün tamamı güneş yanığı içindeydi. Suçlu gibi etrafa bakıyordu. Ama kimsenin onları izlediği yoktu. Kendiliğinden tepki göstermişti: çocuklarının futbol maçlarında, nalburda, ~~e~~ezanede, Grand Union ve Barre Mills'te, kütüphanede, Starbucks'ta, ana caddedeki Ice House Grill'deki, görünüşte kazara olan karşılaşmalarını anımsıyordu – birbirlerinin ellerini, kollarını tutmuşlar, dudaklarını birbirlerinin yanaklarına değdirmişlerdi, dudaktan öpüşmemişlerdi, sadece salıverilen pınarlar gibi gülümsemişlerdi; her ikisi de bariz bir şekilde daha üstün türlerin kaliteli fiziksel örnekleriydi, ışıldıyor, parıldıyorlardı, başkalarının yanında sevinçle kendilerine çeki düzen veriyorlar diyebilirdiniz bunda ne günah vardı ki; sadece kendi gizli yerlerindeyken şans eseri değil, planlı bir şekilde yalnız kaldıklarında, o zaman Woody'nin suçlu bakışının bir nedeni olabilirdi.

"Ciddiyim, Woody. Seni özledim."

Woody rahatsız bir şekilde güldü. Çünkü belki de kadın ciddi değildi. (Öyle miydi?) Bu ikisinin arasında bir çekişmey-

di; bu çekişmeyi bir bedminton topu gibi ileri geri fırlatarak oynuyorlardı: Yvonne çok abartılı şeyler söylüyordu, aslında bunları demek istemezdi, isteyemezdi. Bay Scout Woody sadece doğru şeyler ya da her halükârda pratik/mantıklı şeyler söylerdi ve bunları demek isterdi.

Woody şimdi ona sarılıyordu, neredeyse kadının omurgasını kıracaktı. Sarılırken aniden coşup kadının canını acıtmıştı. "İcraatı bırak, lafa bak, bebeğim." Woody'nin bu salak şakalarıydı özlediği. Hayatında böyle salak şakalar yapan ve gülmesini bekleyen başka kimseyi, başka tek bir kişiyi bile tanımıyordu. Bir işkence kıskacının çabukluğuyla kolları Woody'yi sarıverdi. Woody'nin onun ne kadar güçlü olduğunu bilmesini, hissetmesini istiyordu. Bir sağlık kulübünde egzersiz yaptığı belliydi, belki kişisel bir antrenörü de vardı, ağırlık (beş kiloluk) kaldırıyordu, koşuyordu, hızlı yürüyordu, soluk soluğa, nefes üfleye üfleye kondisyon bisikletinde pedal çeviriyordu. Woody'nin bel bölgesindeki fazlalıkları hissettiği için mutluydu; pantolonunun dışına çıkmış olan tişörtünün altındaki etleri gevşek ve anımsadığından daha sarkıktı.

Woody'nin, kendi belinde ve sırtında bir gram fazlalık hissetmemesi hoşuna gidiyordu. Kaburgaları hemen adamın ellerine gelivermişti.

"Bebeğim, kilo vermişsin. Sana neler yapıyorlar orada? Neresiydi orası?"

Sanki Woody, Neil'in tayin edildiği yerin ismini bilmiyordu. Sekiz yıl önce ailesini taşıdığı yerin ismini.

"Üzerine bastın, Woody."

"Yani, güzelsin, demek istedim. Sadece biraz zayıfsın."

Woody her iki eliyle, sanki ölçermiş gibi, belini sıkıyordu kadının. Adamın yüzündeki kaygılı baba ifadesini gördü ve adama karşı bir duygu dalgası onu güçsüz bıraktı. Woody Clark'ın kendisine fazla gelmiş olduğunu anımsaması gerekti.

Ondan vazgeçmek zorunda kalmıştı. Mount Olive'den uzaklaşmıştı ve o günden beri Woody'yi düşünmemişti ve şimdi, bir şekilde, karşısındaydı işte. Saçlarının çoğu gitmişti adamın; ama kelleşmeye yüz tutmuş kafası yüz hatlarını yumuşatmış gibiydi. Woody hâlâ genç gözüküyordu, Yvonne'dan üç yaş küçüktü ve Yvonne bu konuda asla rahat olmamıştı; çünkü erkeklerle olan ilişkilerinde, özellikle de kocası Neil'le olan ilişkisinde Yvonne hep genç olan taraftı. Ve Woody'nin gözleri: komik, suluboya mavisi, Paul Newman mavisi, gerçek hayatta asla ya da neredeyse asla görmediğiniz bir maviydi. O gözler ateşle, arsızca yanıyordu.

"Daldın, Yvonne? Ne düşünüyorsun?"

"Ne mi düşünüyorum? Seni."

"Beni mi? Nasıl?" Woody mutluydu, sanki nefes nefese koşuyormuş, ona doğru tökezliyormuş gibiydi.

"Nasıl olduğunu biliyorsun, heyecanlı. Yani biliyorsun, uyarılmışken. Yanıcı bir maddenin üzerine atılmış bir kibrit gibi." Yvonne elleri ve ağzını oynatarak patlama taklidi yaptı.

"Hımm, evet. O zaman tam bir çocuktum. Şimdi belki değilimdir."

"Alçakgönüllüyü *oynama*, Woody. Bu sen değilsin." Elinin tersini adamın haki şortunun içindeki kasıklarına bastırmaya cesaret edip edemeyeceğini hesaplıyordu. Woody buna nasıl tepki verirdi? Beklenmedik tavırları olabiliyordu. Sanki yüzünüzü yalamaya ve kuyruğunu pat pat savurmaya hazırken, tam siz onu sevdiğiniz sırada, size sırtını çevirebilir ve yaralı bir ciddiyetle, *Sakın bana patronluk taslama*, diyebilirdi.

"Şimdi ne düşünüyorsun? Yüzün inanılmaz derecede şeffaf, Yvonne."

"Eğer şeffafsa, söyle bakalım, ne düşünüyorum."

Woody'nin sol ön kesici dişi parladı; sanki bir başka insanın çenesine ait kırık bir dişti bu. Güldüğünde ağzının etrafında

oluşan kırışıklıklar bir anda bıçak gibi keskinleşti. "Yaşlı Woody çabuk bir sevişmeye var mı? Eski günlerin hatırına? Ya da belki uğraşmaya değmez? Sonrasında benden ne bekleyecek? Zavallı sersem."

Yvonne kızardı. Gülüyordu; ama yüzüne kan hücum etmişti. "Haydi ama, Woody. Tanrı aşkına, senin hakkında düşüneceğim son şey 'zavallı bir sersem' olduğun. Bunu biliyorsun."

"Evet, öyleyim. Bir sersem. Şişmanım." Woody kendi belini, belindeki etli kıvrımları kavradı. Yvonne'un daha önce tanık olmadığı bir şekilde tişörtünü zorlayan göbeğini yok sayıyordu. Bir de bebek kafasına benzeyen tepesi. O da yeniydi.

Woody devam etti: "Sen, sen kendi sınıfındasın. Sen teksin, bebeğim. Belki de ben hatalıyım. Çok da zayıf değilsin. Sanırım sağlıklısın, düşük kalori diyetler hakkında yazılanları biliyorsun, en zayıf laboratuvar fareleri en uzun süre yaşıyanlar; zavallı piç kurularının aç kalmaktan başka seçenekleri yok gerçi, ama..." Woody uzun uzun konuşabilirdi. Elektrikli süpürgeye benzeyen bir beyni vardı; çeşit çeşit bilgiyi –genellikle de "bilimsel" olanları– emerek toplar ve daima hazırda tutardı. Sevişme sonrası sigarası yakmak yerine, Woody Clark ile birlikteyken sevişme sonrası dersini dinlerdiniz. Yvonne bu durumu eş derecede etkileyici ve bıktırıcı bulurdu. Bir keresinde Woody'den kendisine çeşitli haberleri aktarmasını istemişti; filmler, müzik, hatta kime oy vermesi gerektiğine dair. Sonra dinlemeyi bırakmıştı. Hatta adamın ağzının kıpırdayışını izlemeyi de bırakmıştı. Ama şimdi izliyordu, dinliyordu. Ve hastalıklı bir duygu çöktü üzerine. *Deneyebiliriz. Yeniden deneyebiliriz.*

"Buradan çıktıktan sonra, birlikte yemek yiyebilir miyiz? Nehir kıyısında harika, yeni bir restoran var. Bildiğini sanmıyorum. Düzgün bir şarap listesi var; kulağa olası gelmiyor, değil mi?"

Yvonne çabucak yanıt verdi: "Yapamam Woody. Dönmem lazım."

"Kahretsin. Olmaz."

"Woody, *gitmeliyim.*" Neredeyse ona *tatlım* diyecekti. Ve ses tonu da, sanki bu konuşmayı daha önce de defalarca yapmışlar gibi tanıdıktı. Yvonne neredeyse gözyaşlarına boğulacaktı, samimiydi. Kızı Jill evde onu bekliyordu ve şimdiden vakit kaybetmişti, lanet büronun açılması için bir saat beklemesi gerekebileceğini hesaba katmamıştı. "Şu an Jill'in şoförü benim. 'Zor bir dönem' geçirdi ve şu an onun yanında olmalıyım; şüphesiz Neil'ın başka işleri var."

"Tanrım! Jill kaç yaşına geldi?" Woody *Jill* kısmını duymuştu, *Neil*'ı değil.

"On dört. Ama genç bir on dört."

Woody sarsıldı. Onun iki oğlu vardı, Yvonne ikisinin de hâlâ ortaokulda olduğunu hesapladı. On dört yaşını sürdüren Jill ise dokuzuncu sınıftaydı ve boyu kendisininkini aşmıştı.

Woody, her zaman yaptığı gibi, Jill'le ilgili sorular sordu. Böyle tatlı bir yönü vardı, samimi gibi duran. Yvonne, Woody'ye çocuklarını sorarken, her zaman samimi olmamıştı; çünkü Woody'den duygusal beklentileri olan herkesi, oğullarını bile kıskanıyordu. Yvonne nadiren Woody'ye karısı hakkında sorular sorardı ve Woody, Neil'yi daha da az sormuştu Yvonna'a; kadın bunun gerekçesinin temkinlilik olduğunu düşünmüştü.

Woody, şimdi de, sanki aklına yeni gelmiş gibi, neden Mount Olive'de bölge kayıt bürosunda beklediğini soruyordu. Yvonne bir an tereddüt etti ve kaçamak bir şekilde, bir ölüm belgesi almaya geldiğini söyledi. Woody'nin mavi gözleri irileşti: "Tanrım, sen de mi? Ben de bu nedenle buradayım."

"*Sen de mi?*"

Birbirlerine bakakaldılar. Bu çok tuhaftı! Böyle bir tesadüfte bir uğursuzluk olmalıydı.

Woody kaşlarını çattı ve kafasını sallayarak, bu ölüm belgesi olayının detaylarına "girmek" istemediğini söyledi. Yvonne korkulu bir tedirginlik ve keyifsizlik hissetti. Woody (canı istediğinde zihin okuyabiliyordu), Yvonne'un, hayatındaki hangi insanın öldüğünü bilmek istemediğini anlayacaktı ve bu da Yvonne'un canını sıktı. Woody her zaman Yvonne hakkında, kadını huzursuz edecek kadar çok şey bilirdi; çünkü bu adam Woody Clark'tı, aralarında naif olan ve üç yaş küçük olduğu için masum olan oydu.

"Oh, Woody? Aileden... biri mi?" Duraksadı ve alt dudağını ısırdı. "Baban... değil, değil mi?" O panik anında Woody'nin babasının yıllar önce ölüp ölmediğini anımsayamadı; acaba bunu ikinci ya da üçüncü elden mi duymuştu ya da – sonuçta anımsamıyordu işte. Washburn Caddesi'nde, koloni mimarisi tarzındaki büyük beyaz evde yaşamaya başladığından beri, sekiz yıl yedi ay boyunca, Woody ile ilgili düşünceleri, reklam panosundaki bir afiş gibi eskiyip lime lime, puslu bir şekil almıştı, onu rahatlatarak. Belki o reklam panosunda bir yüz görebilirdiniz ve o yüz size gülümsüyor olabilirdi; ama siz onu tanıyamıyordunuz.

"Hayır." Woody kaşlarını çatmıştı, şimdi pek de çekici durmuyordu.

Yvonne geri çekildi. Kendini o kısacık, beyaz fitilli eteği içinde, ayağında yüksek topuklu sandaletleriyle tedbirsizce geri adım atarken gördü. Islak kum üzerindeydi. *Daha ileri gitme. Pişman olacaksın.*

Tuhaf bir biçimde konuşuyordu; zira yalan söylerken dili dolanırdı. "Vergi işlemleriyle ilgili bir belge almak için geldim. Annemin annesi –belki anımsarsın– onun üvey annesiydi. Benimle ya da onunla kan bağı yoktu. İyi bir kadındı, sevimli yaş-

lı bir kadındı ama..." Yvonne, Mount Olive'de bulunmasının önemsiz bir nedeni olduğunu anlatmak istercesine, çabucak ve dikkatsizce konuşuyordu. Üzücüydü, biri ölmüştü, yaşlıca bir kadın ölmüştü; ama kan bağı olan bir akraba değildi. Sıra dışı bir durum değildi yani. Görünüşe göre Woody'nin ölüm belgesi almasının gerekçesi daha özel bir durumdu. Ama o konuya girmek istemiyordu.

"...Caroline? O mu yoksa?"

Sözcükler ağzından dökülüverdi. Pandora'nın kutusundaki kanatlı yaratıklar çıkıvermişti yine. Yvonne, bir karikatür karakteri gibi, ağzını elleriyle sıkıca kapatmak istedi; ama Woody'nin buna gülecekmiş gibi bir hali yoktu.

At toynağı gibi iri ayaklarına, gümüş renkli, siyah parlak bantları eskimiş Nike ayakkabılarına bakmakta olan Woody bir şey söylemedi. Kaslı boynundaki damarlar ve tendonlar görünür biçimde şişiyordu.

Birdenbire Yvonne, Woody'nin karısı hakkında bir şeyler işittiğini anımsadı. Ayrılmışlardı, sonra yeniden bir araya gelmişlerdi. Ve sonra yeniden ayrılmışlardı. Bazı sağlık sorunları olduğunu işitmişti. Muhtemelen göğüs kanseriydi kadın; zira bu her kadının başına gelen bir kansere dönüşmüştü, prostat kanserinin her erkeğin başına gelmesi gibi. Bu yüzden, uzun süre Woody Clark'ın karısına kızgın olan, onu kıskanmış, ondan nefret etmiş, onu küçümsemiş ve ona gıpta etmiş olan Yvonne, şimdi bu kadınla ilgili böyle iç karartan haberler alıp almadığını anımsayamıyordu; çünkü haberi almış olsa bile, Neil'ın evlerindeki telefon için satın almış olduğu ve sizi arayan kişinin kim olduğunu dahi bilmek istemediğinizde, çağrıyı almanızı engelleyen cihaz gibi, bu bilgiyi kafasından silmişti.

Yvonne zorlukla yutkundu. Birdenbire korkmuştu. Caroline gerçekten ölmüşse, yıllar sonra bile olsa, bu bir şekil-

de *onun hatası* olabilir miydi? Woody insafsızca ya da insaflı bir şekilde, *onu* suçlar mıydı? Ya da kendisini mi suçlardı, o hantal-beceriksiz-geç kalmış haliyle, istemeden dili sürçerek, bir dans pistinde yalpalayan sarhoş gibi ve Yvonne'u da kendisiyle birlikte aşağıya çekerek.

Bir dakika önce maç sayısını yapmış liseli bir atlet gibi sırıtırken, Woody, şimdi ters ters bakıyordu. Ağzı iki köşesinden aşağıya doğru kıvrılmıştı. Can sıkıntısıyla, *neden o konuya girdim ki,* diye düşündü Yvonne. Alt dudağını kanayana dek ısırabilirdi.

Bunun yerine, Woody'nin ellerini avuçlarına aldı. Adam tepki vermiyordu, bunun üzerine daha çok sıktı onları. "Üzgünüm Woody. Bu konuda daha fazla konuşmayacağım. Neler hissettiğini... iyi biliyorum. Nasıl olduğunu."

Woody kulağa *eminim* gibi gelen bir şeyler mırıldandı. Bu yetişme çağındaki erkek alaycılığıydı, beceriksizce gizlenmiş bir incinme.

Yvonne kollarını onun kaslı boynuna doladı ve yüzünü adamın kaslı, iri göğsüne dayadı. Woody'nin kalbi kadının yanağının altında bir yumruk gibi atıyordu. Kadın derin derin nefes aldı. Woody'nin kolları kadını sarsa da, sarmasa da Yvonne kendini şimdi iyi, onaylanmış hissediyordu. Woody Clark'a onu sevdiğini, onu özlediğini söylemiş olan Yvonne'un ta kendisiydi ve bunda samimiydi. Yvonne ona kendisini açmıştı, karşılığında yaralanmıştı; çünkü Woody kendisini ona açmamıştı. Yani naif olan Yvonne'du aslında; kalplerine bakıldığında, her ikisinden genç olanı da oydu. Tuhaf olan şuydu: Yvonne yıllar boyunca Woody Clark'ı pek de düşünmemişti. Onu tamamen aklından çıkardığından değil, eski kıyafetlerini dolabının uzak bir köşesine yığarak, yeniler için yer açar gibi yapmıştı bunu. Döngüsel değil, kronolojik bir ilerlemeydi bu. Ve zamanla eski kıyafetler gözden ırak oldukları gibi anılar-

dan da silinirlerdi. Böylece Yvonne, Woody ile ilgili ısrarlı düşüncelerinden kurtulmuştu. *Seinfeld*'de bir miktar Woody'yi andıran bir karakter vardı. Kimi kez de başkalarının yanında, uzun boylu, iri, asker tıraşı olmuş bir adama, şişmanlamaya yüz tutmuş eski bir atlete, kendisinin ve kadın arkadaşlarının şu bebek yüzlü haydut dedikleri türden birine –kırklarında, ellilerinde ve kim bilir, altmışlarında ve sonrasında bile her türlü boka bulaşıp rahatlıkla bundan sıyrılabilirler, çünkü bebek yüzlüdürler ve onlara âşık olunur– bakarken buluyordu.

Yvonne, birdenbire, kısık ve boğuk bir sesle, "Sürekli seni düşünüyorum Woody," dedi. "Sadece söylemek istedim." Yalan diline bu kadar kolay geldiyse, belki de yalan değildi. "Bununla seksi kast etmiyorum, Woody. Sadece onu değil."

Sıkıntılı ve öfkeli olmasına karşın, Woody gülmeyi başardı.

"'Sadece onu değil,' mi? Buna şaşarım tatlım. Seks dışında pek bir şey kaldı mı? Yani ciddiye alacak?"

"Şey, belki. Ama benim için ondan daha fazlası var." Yvonne hararetle konuşuyordu. Yumruğunu adamın göğsüne, sanki onu itmek ister gibi vurdu. "Seni özlüyorum. Bir birey olarak. Özel bir insan olarak. Beni gerçekten güldürebilen tek insan sensin." Yvonne şimdi ciddiydi, sesini alçaltması gerekmişti. Gözleri, komik bir şekilde, gözyaşlarıyla dolmuştu.

"Çükümü özlemişsindir. Eski toprak ne de olsa. Güvenilir." Woody homurtulu bir ses çıkardı. "Çoğu zaman."

"Öyle olmadığın halde, salakça konuşuyorsun. Öyle olmadığın halde, kendine sersem demen gibi. Senin bir tarzın var, doğal bir tarzın. Pejmürde, eski kıyafetler, yıpranmış ayakkabılar giysen, yüzünü kirli sakal da kaplasa fark etmez. Çünkü sen sensin. Diğer adamlarsa –ne giydikleri, hangi arabayı kullandıkları, saçlarını nasıl taradıkları önemli değil– konuyla alakasız. Bunu bilmen lazım Allah'ın cezası. Kendini böyle yerlerde süründürdüğünde sana çok kızıyorum."

Kadın birdenbire incinmiş, keyfi kaçmıştı. Göğsünü yumrukladığında adam bir adım bile gerilememişti. Şimdi kadın adamın göründüğünden daha sert olan karnını itiyordu. Adam yatar pozisyonda karın egzersizleri yapıyor olmalıydı. Kollarının üst kısımları domuz butu gibi kalındı. Ya boynu! Dişi beyninin ilkel bölümü ondan etkilenmiş ama gerisi adamın hantal, ölü ağırlığı ve dikbaşlılığından sıkılmıştı. Ve Woody'nin itiraz edişinden. "Kendimi *yerlerde süründürmek* mi? Sanki *intihardan* söz ediyormuşum gibi konuşuyorsun. Ben sana karşı açık, dürüst olmaya çalışırken. Bu sana bir salakla konuşuyormuşsun gibi mi geliyor? Bu mu senin anladığın?"

Woody incinmiş gibi gözükmeye çalışıyordu. Woody, Yvonne'un anımsamasını istiyordu; Yvonne kendinden geçtiğinde ve ona bağırdığında, ona gerçekten, delirmiş gibi bağırdığında, hem de pek çok kez, kekeleyerek ve boğulurcasına, en kötü sözcükleri tükürerek, kendisinin kontrolünü nasıl da kaybetmediğini, ona saldırmadığını anımsamasını istiyordu. Canı en fazla yandığında, kıpkırmızı yüzüyle kekeleyerek, "Dur artık – dursan iyi olur! Daha fazla bir şey söyleme!" Kadının alev alev yanan bir ateş gibi kendi kendini kavurmasını izlemişti. Ama böyle zamanlarda bile, sanki onu kışkırttığını bilircesine, Woody *kadının tarafında* olmuştu.

Yvonne şimdi anımsıyordu; bu, Woody Clark'ın çok müstesna br özelliğiydi. Tanıdığı herkesin aksine, Woody Clark, özünde, daima *onun tarafında* olmuştu.

"Sadece, seni özledim," diyordu kadın. "O zaman olduğum gibi delice davranmam. Biliyorsun işte, kıskançlık yapmam." Bir anda isteğini keskin bir geçişle belli etmişti Yvonne. *Davranmam. Yapmam.* Woody Clark'ın birdenbire durgunlaşmasına şaşmamak gerekti. Woody'nin tişörtünde kanatlara benzeyen –insanın göğsünden kanatlar fışkırabilir-

miş meğer– ıslak bir leke belirmişti, Yvonne'un parmakları bu lekenin üzerindeydi.

"Yaşadığımız iyi bir şey değildi, Vonnie. Bunu biliyorsun. Sadece senin için değil –ki seni olmadığın bir başka insana dönüştürdü– benim için de kötüydü. Sebep olduğum şeyden nefret ediyordum."

Vonnie! Woody'nin söylemekte olduğu şeyi değil, ama eski yakınlıklarını akla getiren *Vonnie*'yi işitti. Birlikte çıplak, kırılgan oldukları zamanları. *Vonnie,* birbirlerini asla incitmedikleri, incitmeyecekleri bir zaman demekti.

"Biliyorum! Ama değişebilirim. Yani değiştim ben. Daha yaşlıyım – o kadar duygusal değilim. Senin için o kadar çılgına dönmem, Woody. O kadar – üzerine düşmem." Tanrı aşkına, kendisinin inandığına sizi de inandırmak isteyen bir savunma avukatı gibi gerekçeler öne sürdüğünü işitiyordu. Kadın adamın kollarını kavramışken, Woody, Yvonne'u tam anlamıyla itmeden, ama ellerinin etli avuçlarını kadının omzuna koyarak, onu kendisinden biraz uzaklaştırdı.

"Seni sevebilirim Woody. Seni sevmekten asla vazgeçmedim, sadece sevgimi gömdüm. Bunu biliyorsun, haydi ama."

"Kahretsin Vonnie. Bu saçmalık."

"Ciddiyim ben. Ciddi olduğumu biliyorum."

Yvonne ağlamaya başlamıştı. Gözyaşları kendiliğinden akıyordu, asit gibi yakıcıydılar. Samimi oldukları anlamına mı geliyordu bu? Sanki göğsünün içinde bir paçavra bükülüyormuş ve mürekkebimsi bir şey yüzünden aşağıya doğru akıyormuş gibi hissettiği bu şeyde samimiydi, sanki cildinin en dış tabakası soyuluyordu ama Woody tuhaf ve kendinde değilmiş gibi davranıyordu. Yaşadıkları şeyin iyi bir şey olmadığını, ikisine bir yaşam sunmadığını söylüyordu, üstelik ortada Yvonne'un kocası Neil ve kızı Jill varken. Yvonne ken-

disini dinlemediğini, ne söylediğini işitmediğini söyleyerek Woody'nin sözünü kesti. "Anlatmaya çalışıyorum Woody, artık o kadar çılgın değilim: Sana söylüyorum ama *işitmiyorsun.*" Sesi tehlikeli bir biçimde yükseliyordu. Ama Woody neden onu kışkırtıyordu ki? "Sanırım o zaman paniğe kapılmıştım. Kaçmam gerekliydi. Dağılıyordum ve Neil olanları anlamak üzereydi, Neil'ı bilirsin, yani Neil'ı bilirdin. Bizim gibi biri değildir, *affedecek* türde biri değildir o. Mt. Olive'den ayrılmaya hazırlanıyordu, önüne fırsatlar çıkmıştı, tayin olacaktı, yeni bir göreve atanacaktı. O hayatından memnun, biz bahçenin farklı köşelerini kazan insanlar gibiyiz. Birlikte bir bahçedeyiz; ama biliyorsun işte, *beraber* değiliz. Sen ve ben gibi değiliz. Yani, belki Neil bir şeyler biliyordu, Caroline'in bir şeyler bildiği gibi, tam olarak ne olduğunu bilmeden." Woody'nin yüzünü, adamın bu konuda ne hissettiğini, yani muhtemelen Caroline'in Yvonne'un onun bildiğine inanmak istediği kadarından fazlasını bilmesi hakkındaki duygularını görmek istemiyordu. Ne hissettiğini görmek istemiyordu. "Ama sebep benim, benim hatamdı. O zaman bile vazgeçemeyeceğimi anlıyordum, sürekli senin yanında olmamak çok zordu, Woody. Seni bir kez bile uyurken göremedim, Tanrı aşkına." Sesinde o azarlayan, eski kızgın ton belirivermişti, ziyafet sofrasına fırlatılan bir bardak gibi aşırı ciddi, cezalandırıcı. Şerefe kadeh kaldırmaların, şerefe konuşmaların ruhu boğan ve sıkıcı gidişatına fırlatılmış bir kadehin kırılmasını dinler gibi kalbi boğuluyordu ve tam o sırada sözlerinin ortasında Yvonne çabucak, Woody anlamadan (öyle olmasını umdu!) ses tonunu değiştirdi; karışık bir caz emprovizasyonundaki eski melodiyi tanımış gibi. Sesini alçaltarak, "Senden sonra hiç yapmadığım şeyler oldu tatlım," dedi. "Yani asla yapmadığım. Esrar çekmek ve votka içmek, mastürbasyon yapmak gibi. *Senden* sonra, hiç."

Woody gözlerini kırpıştırdı ve kadına baktı. Woody gülmeye karar vermiş gibiydi, bunun komik olduğunu mu düşünüyordu? "Şaka yapıyorsun, değil mi? Ciddi değilsin."

"Ciddiyim! Kesinlikle ciddiyim ben."

Çünkü söyledikleri doğruydu. Esrar, votka, mastürbasyon. Hepsi Woody Clark'la bağlantılıydı; çünkü Mt.Olive'de, Woody'den başka kimse onunla esrar içmemiş, Woody'den başka kimse ona esrar ikram etmemişti. Votka, Dostoyevski'vari bir tehlike, göz kamaştıran bir çılgınlık demekti Yvonne gibi genlerinde alkoliklik taşıyan biri için. İçkiyle olan ilişkisi Mt. Olive'den eyaletin uzak bir köşesine taşındıktan sonra başını biraz ağrıtmıştı da, ama Woody Clark'a bunu anlatmaya niyeti yoktu. Ve mastürbasyon: çok da gurur duyduğu bir konu değildi bu, ama neden Woody'ye içini dökmesin, bugüne dek hiçbir terapiste anlatamamış olduğu içindekileri neden Woody'ye açmasın? Mastürbasyon, adamla geçirdiği öğleden sonralarının ardından, takıntılı, vahşi ve doyumsuz bir şekilde ve (belki de) hafif dengesizce yaptığı bir şeydi; adamın yeniden yanında olduğunu hayal ediyor ve onu düşünmekten, onu görmekten, o tatlı-ağır, seksi-terli kokusunu koklamaktan, onu içinde ve dışında hissetmekten kendini alamıyordu. Bu vahşi cinsel dürtüden söz ederken, ***kendi kendine zevk vermek*** bir yana, ***zevk*** ya da ***zevkli*** gibi laflar bile kulağa aptal bir şaka gibi geliyordu. Üç metrelik mesafeden, çığlık atan ve yastık kılıfını dişleriyle parçalayan, inleyen, kalbi parçalanıyormuşçasına hıçkıran bir kadını izler gibiydi: Ümitsiz parmakları ovuşturduğu bacaklarının arasındaki kasılmaları kontrol edemez haldeydi ve kendini ikiye ayırmak için delice bir istek duyuyordu; peki neyle, bıçakla mı ya da makasla? O aylar boyunca ateşler içinde yanmıştı; bu bir hastalıktı. Sonra bir adamın karısı ve (ilgiye muhtaç) bir kızın annesi olarak sulanmış gözlerle, şişmiş bir ağızla ve tamamen karışmış bir

kafayla uyurgezer gibi ortalıkta dolaşmak. Bunu nasıl başardığı hakkında hiçbir fikri yoktu; insanın Mars'a ya da öyle bir yere gönderilmesi gibi mucizevi bir şeydi bu. Anlamanın bir yolu yoktu; sadece bir şekilde gerçekleşmiş olduğunu düşünebiliyordu.

Kızarmış yüzüyle Woody, "Oh, kahretsin. Kahretsin, Yvonne. Bu boktan şeyleri neden anlatıyorsun bana?" dedi. Yvonne gözlerini sildi, şimdi şevkle konuşuyordu: "Çünkü – çünkü birbirimize her şeyi anlattığımızı düşündüm." Ve Woody "*Her* şey mi?" dedi. "Biz birbirimize *hiçbir* şey anlatmazdık." Yvonne, "Öyle mi?" dedi. "Yani, anlatmadık mı? Ben, kendi adıma, anlattığımı düşünüyorum." Bunun üzerine Woody, on iki yaşındaki gücenik bir çocuğun sesiyle devam etti: "Ben ikimizin birlikte müthiş olduğumuzu düşünüyordum. Harikaydık, diye düşünüyordum. Sen son derece klas, havalı bir sarışındın; insanların seni dışarıdan gördüğü gibi bir değildin. Bu da beni müthiş uyarıyordu. Yani sen daima 'Her şeyi deneyebilirim,' diyen biriydin. Sanki ben beyaz bir hanımefendiye ormanda yol gösteren bir safari rehberiydim. Ve şimdi kalkmış bana, tüm o zaman boyunca, aslında..." Woody, sanki içindeki bir şeyden kurtulmak için kafasını salladı. Bunu, Yvonne'un yaptığı şeyin ne olduğunu söyleyemiyordu.

Yvonne itiraz etti. "Ama, neden alınıyorsun ki Woody? Sana deli oluyordum. Gerçek sen bana yetmiyordun. Kadınlar böyle, sanırım. Hissettikleri hastalıklı bir şey olunca. Yani aşk, hastalık gibi bir şey olunca. Fanteziler kuruyorlar."

"Ne fantezisi? Ben oradaydım; gerçek değil miydim yani? Fazlasıyla gerçek olduğumu sanıyordum."

Woody'ye ya da başka herhangi bir erkeğe, fiziksel dünyada ne kadar gerçekse, fantezi dünyasında da o kadar gerçek olacağını nasıl anlatabilirsiniz? Yvonne kekelemeye başladı. "Ama senin de fantezilerin vardır, mutlaka. Yok mu? Yani ara

sıra? Haydi ama Woody! Sen de mastürbasyon yapmışsındır mutlaka."

Woody, dehşete kapılmıştı. "Hayır, neden yapayım ki bunu! Tanrı aşkına Yvonne, on üç yaşında ergen değilim ben. Bu gerçekten hastalıklı bir şey. Bu *tam senlik* bir şey. Bana bugün, sekiz yıl sonra bunu anlatmak, kasıklarıma attığın, gecikmiş bir tekme sanki."

Yvonne güldü. Woody'nin gözlerinden ateş fışkırıyordu, heyecanlanmıştı. Kafasının kızarmış tepesindeki sarı tüyler radyoaktifmiş gibi duruyordu. Sanki Yvonne onun soyuna, saygınlığına hakaret etmişti. "Haydi ama, Woody. Ben sadece kendimle ilgili olan durumdan söz ediyorum. *Sana* iltifat ediyorum aslında. Mt. Olive'de yaşayan kaç kadın, günün ya da gecenin herhangi bir vaktinde Woody Clark'ı düşlüyordur, ha? Bunu kabullenmen gerek."

Woody'nin yüzü düşmüştü, kuşkuyla bakıyordu. "Sanırım şimdi de bana otuz bir çekmenin daha iyi olduğunu söyleyeceksin." Neyden daha iyi? Woody bunu söylemedi.

Yvonne incinmiş şekilde yanıtladı. "Kadınların yaptığı otuz bir çekmek değil. Kadınlar için bu iş o kadar basit değil, daha düşsel, daha romantik bir eylem. Yani demek istediğim, o kadar fiziksel değil." Yvonne, kendisinin ne demek istediğinden emin olamadan sustu. Kuşkusuz fiziksel bir yönü vardı yaptığının. Ve evet, sık sık mastürbasyon yapmak, erkekle görünürde gerçek olan şeyi yapmaktan daha iyiydi. Gülmeye başladı, nefes almakta biraz zorlanıyordu. Adliye binasında sözde havalandırma sistemi vardı, ama eski bir buzdolabının içi gibi kokan bu batık koridorda bunu hissetmek olanaksızdı.

Woody kaşlarını çattı. "Bebeğim, saçmalamayı kes. Kalbimi kırıyorsun. Benimle dalga geçiyorsun. Daha mı iyiydi? Neil'in seni yakalamasının mümkün olmadığı gizli bir yerde 'mas-tür-bas-yon' yapmak daha mı iyiydi?"

Yvonne güldü. Oh, hayır, bu konuda tek kelime daha etmeyecekti. Neredeyse Woody ile birlikte, bu eski adliye binasının zemin katında esrar çekmekte olduklarını düşünecekti; sanki Woody ona o "harika" esrarlı sarma sigaralarından birini (yörenin ergenlerine mal tedarik eden, lise terk bir gençten satın almıştı) uzatıyor ve kadın öksürdüğünde, nefes alamadığında ve hırıltılar çıkardığında yüzünde ortaya çıkan o muhteşem ifadeye ve ağzını bir türlü kapalı tutamayışına gülüyordu.

Koridorun uzak ucunda, merdivenlerde yaklaşmakta olan ayak sesleri işitildi. Bölge kayıt bürosuna gelen bir başkası da mı vardı? Gofre kumaştan buruşmuş bir takım elbise içinde, mahkeme avukatına benzeyen bir adam. Neyse ki Yvonne'un tanıdığı biri değildi. Adam kayıt bürosunun kapısından geçerek bir başka kapıyı açtı ve odaya girdi.

Bu sırada, Woody kadının üzerine eğilmişti. Yvonne heyecanlanarak adamın iri bedenini bazen, oyun oynar görüntüsü altında, nasıl belli bir agresiflikle kullandığını anımsadı. *Şaka yapıyor ama bu gerçek,* diye düşündüğünü. Yaşadıkları çevrede, Woody Clark üst-mavi yaka sınıftan diye bilinirdi, yani açık sözlü, zırvalamayı sevmeyen, tam demokrat bir adam. Oysa –Woody bu konuda pek fazla konuşmasa da– babası bir aile şirketi yönetiyordu, Woody, New York eyaletindeki küçük ama iyi kolejlerden birine (Colgate olabilir mi? Hamilton?) devam etmişti, Cornell'den iş idaresi alanında mezun olmuştu ve Mt. Olive'in önde gelen muhasebe şirketlerinden birine ortaktı. "Biraz temiz hava alalım, Yvonne. Buna felaket ihtiyacımız var," dedi. Kadını üzerinde ÇIKIŞ yazan arka kapılardan birine yönlendirmişti.

Hava beklenmedik şekilde açıktı! Loşça aydınlatılmış koridordan sonra, sanki karanlıkta açılan TV'nin parlak ekranına bakar gibi oldular.

Park yerinin asfalt zemini sıcaktan titrek ışıklarla parlıyordu. Şaşırtıcı miktarda araba park etmişti park sahasına. Woody, Yvonne'a hangi arabanın onunki olduğunu sordu ve Yvonne da sokağa park ettiğini söyledi, metalik yeşil bir Acura'ydı onunki. Woody devasa, yakınlarda iki araçlık park alanını kaplayan siyah Land Rover'ını gösterdi. Yvonne, "Neden şaşırmadım acaba?" dedi. "Land Rover senin gibi adamlar için yaratılmış Woody."

Woody bunu bir iltifat olarak aldı. Yvonne'a sigara ikram etti; kadının tanımadığı düşük katranlı, filtreli bir sigara. Kadın istemedi, gerçi pişman da oldu kabul etmediğine. (Ama sigarayı bırakmıştı. Bırakmaya çalışıyordu. Kişisel antrenörüyle çalışmaları gibi, Atkins diyeti yapması gibi. Basit bir günün akışını, köpüklü sularda kano yaparmış gibi yöneten diğer şeyler gibi.) Woody arabalardan konuşuyordu ya da belki ekonomiden. Gözleri huzursuzca, kadının başının üzerinden uzağa bakıyor, sigarasını iştahla içiyordu. Yvonne felaket şekilde Caroline'i ya da Woody'nin ailesinde yakın zamanda kimin öldüğünü sormak istiyordu; çünkü belli ki ölen kişi Woody'nin ailesindendi, onu bu şekilde üzdüğüne göre. Ya da Yvonne yanlış yorumluyordu adamın tavırlarını, ama hayır: Woody'yi birkaç dakika önce doğru anlamış olduğundan emindi. Ama soramıyordu ve Woody de kendiliğinden anlatmayacaktı; gerçi Woody temkinli ve nazik bir üslupla Neil hakkında, Neil'ın işleri hakkında sorular yöneltiyordu; Neil'ın "işlerinin oldukça iyi gittiğini" işitmişti ve her ikisi adına "mutlu" olduğunu söylediğinde, Woody'nin gerçekten samimi olduğunu görebiliyordu.

Sigarasını emerek, "Herkes sürekli Neil'ın Mt. Olive'de fazla kalmayacağını söylüyordu. Bu çok belliydi," dedi.

Yvonne bunu iltifat olarak aldı, sinsi bir ima gibi algılamadı. Bir kâğıt mendille akmış maskarasını temizliyor, duygula-

rını çok fazla belli etmemeye çalışıyordu. Yakıcı, parlak hava gözlerini ağrıtıyordu ama çantasından güneş gözlüklerini çıkarmak istemedi; gözlüğünün camları opak izlenimi verecek kadar koyu renkliydi. Woody Clark'ı net bir şekilde görmek ve onun da kendisini net bir şekilde görmesini istiyordu. Kendi kendine söylediklerini işitti, sesinde geçmişe dönük bir özlem vardı; kesinlikle suçlayıcı bir ses tonuyla değil, olabildiğince yumuşak bir sesle konuşuyordu. "Woody, gerçekten bilmeni istediğim şey şu: Seni sık sık düşünüyorum. Sen benim hayatımın aşkıydın." Duraksadı. Ağzı seyiriyordu. Her ikisi de bir sonra söylenecek olanı bekliyordu. Belki de komik bir şey söylenmeliydi. Ama Yvonne aklına yeterince komik bir şey gelmediğinden risk almak istemedi.

(Oh, birlikteyken ne kadar çok şakalaşırlardı! Yvonne şimdi bunları anımsıyordu. Her randevuları ayrı bir muhabbetti ve tüm muhabbetleri kahkahalara bürünürdü. Woody Clark ile birlikteyken kahkaha atmak hızla nefes almak gibiydi, bir kez başladı mı durmak bilmiyordu.)

Woody, dumanı ağzından noktalama işareti gibi üfleyerek konuştu: "Saçmalık! Yıllardır beni düşündüğün yok senin. Neden *beni* düşünesin ki!" Bu samimi bir soruydu, Woody gerçekten anlamak istiyordu. "Bir ailen var. 'Kurumsal avukat' olmuş bir kocan, 'Tudor stilinde bir malikânen' var, ha? Ayrıca... oradaki 'sosyal yaşamınız' hakkında söylenenleri de işittim.... Neresiydi?"

"Averill Park."

"Albany'de kaymak tabakanın yaşadığı bir banliyö. Öyle işittim."

Yvonne gülümsedi. Azıcık mahcup olmuştu; ama Woody'nin bunu işitmiş olmasına da sevinmişti. Belki Woody onun hakkında araştırma yapmıştı. Ya da Yvonne ve Neil Wertenbaker'ın oradan ayrılmasının ardından, ortak arkadaş-

ları Woody Clark'a bu bilgileri aktarmıştı; sanki geriye dönüp bakıldığında, gizli ilişkileri aslında o kadar da gizli değilmiş, sanki haftalık *Mt. Olive* gazetesindeki Polis Vukuat Kayıtları sütunu gibi kamusal bir bilgiymişçesine.

Yvonne özensizce, "Cemiyet hayatı bir hobi,"dedi. "Sadece boş zamanlar için. Biliyorsun işte, *gerçek* değil." Oysa Woody'nin partileri ne kadar çok sevdiğini anımsıyordu. Partilerin yüksek sesli, ışıldayan, parıldayan Woody Clark'ı; herkes ona bayılır, parti başladığında herkes onun yolunu gözler, Woody'nin erken ayrılması gerektiğinde, sanki bir ışık sönmüş gibi olurdu. "Neil ve ben dışarı çıktığımızda, konuşmuyoruz bile. Sanki bir yere birlikte geliyoruz ve sonra orada birbirimizden kopuyoruz. Bazı partiler ise, benim için bulanıklıktan ibaret. Kendimi amatör bir porno oyuncusu gibi hissediyorum, gülümsüyorum, gülümsüyorum, çok mutluymuşçasına gülümsüyorum, Neil Wertenbaker'ın karısı olarak. Üzücü olan şey de şu, Neil ve ben bu partilerin birinde karşılaşsak ve yemekte yan yana otursak, birbirimizden zerre kadar etkilenmeyiz. Bir zamanlar etkilenirdik, sanırım. Ama o zamanlar geçmişte kaldı. Şimdi..." Yvonne ne dediğinden emin değilmiş gibi konuşuyordu şimdi. "Sanki bir mıknatısın karşı uçları gibiyiz, ha? Birbirini iten."

"'Diyamanyetik,'" dedi Woody, ilgilenmişti. Bir an sanki o da, kendi evliliği hakkında konuşacakmış gibi düşüncelere daldı. "Tuhaf," dedi. "Ben de ağabeyim Steve'le benzer şeyler yaşıyorum. Steve'i tanıyorsun, değil mi? Aslında pek çok kişiyle bunu yaşıyorum. Yani mantıken sakınamadığım insanlarla. Önce bir şekilde birbirinize çekiliyorsunuz, sonra kutuplar nasılsa değişiyor ve birbirinizi istiyorsunuz. Bu sanki fiziksel bir durum." Woody yumruğunu göğsüne bastırdı. Bu Yvonne'un sonradan, ne anlama geldiği konusunda hiçbir fikri olmadan anımsayacağı, tuhaf, dokunaklı bir hareketti.

Ama Yvonne, Woody'nin konudan uzaklaşmasını istemiyordu. Şimdi değil, zaman azalıyordu. (Ara sıra yüzünü buruşturarak saatine bakıyordu. Adliye binasına ilk geldiği öğle saatinde, esneyerek doldurmak zorunda olduğu kocaman bir boşluk vardı önünde. Şimdiyse değerli dakikalar koşarak ilerliyordu. Yelkovan, yukarıya, saat bire doğru hareketini merhametsizce sürdürüyordu.) Sanki tartışıyorlarmış gibi, neredeyse aksi bir sesle devam etti: "Cemiyet hayatı, böceklerin bir arada vızıldayıp durması gibi bir şey. Bunu 'kaldırabiliyorum,' o kadar. Benim için bir anlam taşımış olan şeyler hep özel hayatımda var oldu. Tek başımayken. Ben... sen de biliyorsun nasıl biri olduğumu."

"Dürüst olmak gerekirse, bunu asla bilmedim."

"Biliyordun Woody! Sen benim kalbimin içini gördün."

Woody güldü. Şimdi kendini iyi hissediyordu, park alanının asfalt zeminini yakan sıcak havada bile. "Biliyorsam namerdim. 'Kalbini' görmüşüm hem de. Tanrı aşkına, ben seni makyajsız bile görmedim."

"Haydi ama, gördün tabii ki! Pek çok kez. Hepsi silinip gidiyordu, inan bana. Seninle birlikte olduktan sonra tenim sanki soyulmuş gibi oluyordu. Yani sanki derim soyuluyordu." Yine tıknefesmiş gibi güldü. "İyileşmiş yaralarla bezeliyim ben."

"Haydi canım. Öylesin demek. Demek yaraların iyileşti."

Woody, Yvonne'un çenesini tutup havaya kaldırdı. Yvonne oldukça iyi gözüktüğünün farkındaydı, modern kesimli, kül sarısı saçlarıyla oldukça, iyiden de iyi gözüküyordu. Bu nedenle, içgüdüsel olarak hep yapmasına karşın geri çekilmedi. Woody'nin nasıl şakacı olduğunu ama estetik ameliyat –ki henüz yaptırmamıştı– veya lazerle kırışıklıklarını aldırma, botoks ya da kolajen enjeksiyonları –ki bunları yaptırmıştı– gibi son derece kişisel/özel konularda şaka yapmayacağını biliyordu. Yvonne, Woody'nin karnına yumruğuyla vurdu. Adamın kar-

nı bu kez sünger gibi daha yumuşak geldi. Adamın onu öpeceğini, en azından hafifçe, dudaklarından öpeceğini düşündü. Ama Woody bunu yapmadı. "Kabul etmek istemiyorsun, değil mi?" dedi kadın, "bir dönem beraber olduğumuzu?"

Bir dönem sözü şiirselti, incelikliydi. Yvonne bunun aklına nereden gelmiş olabileceğini merak etti.

Woody geri çekiliyordu. Sigara, elinde tuttuğu bir tür koruyucu kalkan gibiydi. Yvonne şimdi bunu görüyordu. "'Tek başına' olmaktan söz etmişken," dedi, " sen benimleyken asla tek başına değildin. 'Tek başına' olduğun zamanlarda nasıl biri olduğunu ben nereden bilebilirim ki?" Dönerek yükselen dumanın içinden güldü. Kadını şaşırtmaktan dolayı memnundu. Bebek yüzüne karşın, Woody zeki, kurnaz bir adamdı. Çevrelerinde, aralarında Neil'ın da bulunduğu bazı kişilerle ara sıra poker oynardı ve kazanan hep o olurdu. Diğerlerinden daha genç olmasına karşın ya da bu nedenle, ev tipi bilgisayarlardan çok iyi anlıyordu. Bilgisayarınız çöktüğünde, disketinizi çıkaramadıysanız, yardım için Woody Clark'a başvururdunuz. Kibirli Neil Wertenbaker bile bunu yapmıştı. Hem de bir kereden fazla.

Saat biri sekiz geçe bölge kayıt sorumlusu geldiğinde, canı sıkkın iki kişi daha içeride bekliyordu. Önce Yvonne'un işlemi yapıldı. Sonra Woody'nin. Yvonne adamı dışarıda, Land Rover'ın yanında bekledi. Ölüm belgesi sarı bir zarfın içinde, çantasındaydı. Kayıt bürosunda belgeye kısaca bakıvermişti, gözleri ıslanarak. Hızlıca kaldırmıştı. Şimdi arabasının anahtarlarını çıkarmıştı. Woody Clark yanına gelmeden kaçıp kaçmasın mı, diye düşünürken, kalbi hızlı atışlarla çarpıyordu. Ne kadar şaşıracaktı gitmiş olduğunu görse, ne kadar hazır lokma sanmıştı onu kim bilir! Gitmiş olduğunu gördüğünde bebek yüzlü haydutun yüzünün alacağı şekli düşündü.

Eğer onu beklerse, oyalanırsa, adam büyük olasılıkla Yvonne'u yeniden öğle yemeğine davet edecekti. Ama kadının bu teklifi geri çevirmesi gerekecekti. (Cep telefonundan evdeki hizmetçi kadını aramazsa. Belki Jill'i tenis dersine Lucia götürebilir ve dersin sonunda onu alana dek oralarda biraz dolaşabilirdi. Ama Yvonne bunu sormak fikrinden hoşlanmamıştı. Şoförlük yapmak Lucia'nın görev tanımı içinde yer almıyordu. Üstelik Jill de günün kalan kısmı boyunca suratsız ve iğneleyici tavırlar takınacaktı.) Eğer sıvışıp giderse, Woody'nin onunla temasa geçmeye çalışmayacağını düşündü. Sekiz yılı aşkın süre boyunca onunla iletişim kurmaya çalışmamıştı. Yvonne da ona ulaşmaya çalışmamıştı. (Belize, Costa Brava gibi egzotik yerlerden gönderilen birkaç kartpostal dışında. Kişisel hiçbir içeriği olmayan, sadece eğlence olsun diye gönderilmiş.) Bu, nihai, mantıklı bir anlam taşıyordu. Derin bir anlam taşıyordu, değil mi?

"Yvonne? Hey?"

Woody hevesli, ama kaşları çatılmış bir halde ona doğru yaklaşıyordu. İri güneş yanığı yüzünde sanki canı yanmış gibi bir ifade vardı. İmkânsız-mavi gözleri de sanki fazlasıyla nemlenmişti. O da Yvonne'un çantasındaki sarı zarfın aynısı bir zarf taşıyordu. Zarfın üzerinde BÖLGE KAYIT BÜROSU, CHAUTAUQUA BÖLGE ADLİYESİ, CHAUTAUQUA, NEW YORK şeklinde bir iade adresi gözüküyordu. Şimdi Woody, Yvonne'u yemeğe davet edemeyecek kadar acelesi varmış gibi davranıyordu. Sanki anacaddenin trafiğinde telaşla arabasını sürerken cep telefonuyla çabucak bir görüşme yapması gereken suçlu bir erkek gibi davranıyordu.

Tabii ki, Woody şimdiye dek başka bir kadın bulmuş olmalıydı. Kadınlar. Bu çok barizdi.

Woody cebini karıştırdı, Yvonne'a bir kartvizit uzattı. Kadının yanaklarına dokunan dudakları onları sanki kavurdu. So-

luk soluğa kalmış gibi, "Pekâlâ," dedi. "Eğer, biliyorsun işte, aramak istersen." Bu Woodraw Clark Jr.'ın yeni kartvizitiydi; eskisinden daha kalın malzemeden yapılmıştı. Eski kartvizitte olmayan e-posta ve cep telefonu bilgileri de vardı üzerinde.

Woody'nin Land Rover'ı otoparktan çıkarışını izlemedi. Adamın bunu yapmasını beklediğini biliyordu, ama hayır. Onun da acelesi vardı.

Saat 13.35'te, Yvonne otoyolda doğuya ilerliyordu. Woody'nin kartvizitini, kaybolmaması için ölüm belgesinin de içinde bulunduğu sarı zarfa koymuştu. Onu anında endişelendiren şey, Woody'yi ilk gördüğünde hissettiği ve bir Noel ağacı gibi aydınlanmasına neden olan adrenalin etkisinin hızla kaybolmasıydı. O küçük, cesur parlak ışıkların teker teker söndüğünü görebiliyordu. Eğer dikkat etmezse, Albany yolunda kör edici, korkunç migrenlerinden biri başlayacaktı. Yorgunluk hissi, ağzında ekşi bir tat ve acımsı bir panik. Bazen bir başka arabanın kaportasından, ön camından ya da krom aksamından yansıyan, beklenmedik, keskin, bıçak ağzı gibi bir ışık parçası migrenini ateşlemeye yetiyordu. Kafasının içinde, gözlerinin arkasında nabzı uyarırcasına atıyordu. Migren yoldaysa eğer, koyu renkli gözlükleri bile onu koruyamazdı.

"Evet, belki." Dudakları, bir soruya yanıt verir gibi kımıldadı. Ama soru neydi?

"Ya da sadece belki, belki."

URANÜS

Parti tam gaz devam ediyordu –iskeleden ayrılmış ve limanın köpüklü sularını yararak ilerleyen bir yolcu gemisi gibi– ışıl ışıl parlayan ortam, seslerle, kahkahalarla ve müzikle baş döndürücüydü. Onun partisiydi bu –onun ve kocasının– aslında, bugün kocasının doğum günüydü. Odanın uzak bir köşesinde 1963-64 döneminde kendisiyle birlikte MIT'de Noam Chomsky'nin laboratuvarında doktora sonrası çalışmalar yapmış olan en eski arkadaşlarıyla ateşli bir sohbete dalmıştı; kadın kocasının, kendisinin yokluğunu fark etmeyeceğinden emindi.

Saat on dokuz elli – gün batmak üzereydi; ev sahibesinin, yeni gelenlerden oluşan kalabalığın, selamlaşmaların, kokteyllerin, aperitiflerin ve konukların University Heights, Foxcroft Circle, 49 numarada, Tudor stilindeki eski, geniş evin alt kattaki odalarına yayılmalarını sağlayan açık büfenin (büyük, teklifsiz bir açık büfe) arasından gizlice uzaklaşması için stratejik bir andı.

Zalk'lar bu parti ya da benzerlerini kim bilir kaç yıldır düzenlemekteydiler! Leah Zalk, evini başka insanların gözünden görürken çocuksu bir keyif alırdı – kiralanmış masaların, her zamanki pratik beyaz olanlar yerine, gölgeli-pembeli masa örtüleriyle kaplanmış halinden – bir gün önce evin yanı başındaki öbeklerden topladığı altın çanağı filizlerinin, duvarla-

rın önüne koyulmuş uzun vazolarda nasıl da baş döndürücü sapsarı çiçekler açtığını izlemekten – tüm odalarda yanmakta olan mumların titreşen ışıklarının güzelliğinden – Harris'in dünyanın vahşi bölgelerine yaptığı seyahatlerinde çekmiş olduğu dikkate değer fotoğraflarla dolu duvarın raylı bir sistemle aydınlanışından – oturma odasının uzak bir köşesinde, belli ki eğitimli bir piyanist olan bir konuğun, bir başka çağa ait neşeli gösteri müzikleri, dans müzikleri çalıyor olmasından – "Begin the Beguine" – "Heart and Soul"* – Liszt'in göz alıcı pasajlarına yaptığı geçişlerden – uzun zaman önce Leah'nın bir çocuk piyanist olarak çalmaya çalıştığı Transandantal Etütler'in hızlı, gergin, dalgalı notalarından.

Tam gaz devam etmekte olan bir parti. Kaçabilmek, ne büyük rahatlık.

Gözlerinin arasında çelik gibi soğuk bir zonklama hissetti. Ağrı, yanıp sönen bir neon ışığı gibi bir anda geldi ve gitti; Leah bunu düşünmek bile istemedi.

Kalabalık yemek salonundan geçti ve yemek şirketinden gelen yardımcıların çalıştığı mutfağa girdi. Arkadaki salondan evin arka tarafına yöneldi ve nadiren kullanılan arka verandanın kapısını iterek açtı. Şaşkına döndü, kafası karıştı. Birisi parmaklıklara yaslanmış, sigara içiyordu. Konuklardan biri mi? Bir arkadaş? Kendinde evin arka verandasına geçme cesaretini bulan bu kişi, Zalk'ların eski bir arkadaşı olmalıydı. Ama adam yüzünde irkilmiş bir gülümsemeyle, ağzının kenarından kıvrık bir fildişi gibi sarkan sigarasıyla dönüp bakınca, onu tanıyamadı.

"Bayan Zalk? Hey, selam."

---

* Begin the Beguine (1935, Cole Porter) ve Heart and Soul (1938, Hoagy Carmichael) 1940'ların, günümüze dek popülerliğini yitirmemiş hit şarkılarıydı. (ç.n.)

Genç adamın selamlaşma şekli canlı, taşkın, hafif yüksek sesliydi.

Leah ev sahibesinin parlak gülümseyişiyle yanıt verdi: "Merhaba! Sizi tanıyor muyum?"

Kadının tanıdığı biri değildi adam – kesinlikle tanımıyordu genç adamı – adam, yirmili yaşlarının ortasında ya da sonlarındaydı – biraz ağır bir tipti; tombulca – ama çocuksu – bir yüze sahipti – yaklaşık bir seksen beşlik boyuyla kadına tepeden bakıyordu – gömleğinin yakasına kıvrılarak dökülen beyazlatılmış gibi, solgun sarı saçlarıyla – şık, tel çerçeveli gözlüklerinin arkasından bakan ıslak ve hafifçe patlak, soluk mavi gözleriyle – tanıdık olmanın verdiği samimiyetin kendini belli eden havasıyla. Leah'nın bu genç adamı tanıması mı gerekliydi şimdi? Adamın *onu* tanıdığı meydandaydı.

Harris'in doktora ve doktora sonrası çalışmalar yapan öğrencilerine pek benzemiyordu ve Harris'in enstitüdeki öğrencilerinden biri olma olasılığı da düşüktü – züppe ve kendine pek güvenir bir duruşu vardı. Deve tüyü renginde pahalı bir spor ceket ve önü pileli siyah, ipekli bir gömlek giymişti – gömleğin yakası açıktı ve kravat takmamıştı – pantolonu koyu renkli ve kırışıksızdı – ayağında siyah İtalyan makosenler vardı. Sol kulağında altından bir top küpe ve sol elinin bileğinde –kaba tüylerle kaplı kalın kemikli bir bilek– beyaz altından esnek kemerli bir saat parlıyordu. Geniş omuzlarının kambur duruşu, üzerine sımsıkı oturan ceketinin altında, sırtında katlanmış duran kanatları varmış izlenimi yaratıyordu.

Leah, bayağı bir melek, diye düşündü. Nikotinle lekelenmiş güdük parmakları ve neredeyse küstahca gülümseyişi fark etmişti.

"Tabii ki beni tanıyorsunuz, Bayan Zalk – 'Leah'. Gerçi uzun zaman oldu ama."

Nasıl da mahcup edici bir durum! Leah'nın sarışın genç adamı tanıdığı ya da tanıması gerektiğine dair bir kuşkusu

yoktu. Verandanın kapısını körleşmiş bir halde iterek açarken, ürkütücü sancının beliriverdiği burun köprüsünü ovuşturuyordu – kimsenin kendisini, yüzünde bir ev sahibesinin sakin gülümsemesinden farklı bir ifadeyle görmesini istemiyordu – Harris bunu bilse şaşırır ve onun için kaygılanırdı.

Leah, Harris'e, o sabah –sabahın dördünün soğuk karanlığında– bir baş ağrısıyla – her yıl baharda, Harris'in doğum günü geldiğinde, verdikleri bu partiye ilişkin bir korku eşliğinde uyandığını anlatamazdı. Yıllar içerisinde Zalk'ların mayıs ayında verdikleri bu parti bir alışkanlığa ya da enstitü camiasında bir geleneğe dönüşmüştü: arkadaşları, meslektaşları ve komşuları bu organizasyonu bekler olmuştu. Uzun gün boyunca Leah stres ve yükselen bir endişe hissetmişti. Harris'in telefonla ve e-postayla uzaklardaki meslektaşlarını, eski öğrencilerini –ki sayıca çoktular– kendisine bilgi vermek aklına gelmeden davet etmiş olduğundan ve eve altmış konuktan çok daha fazlasının geleceğinden emindi...

"Evet. Uzun zaman..."

"Ne kadar zaman geçti, sizce? Beş, altı yıl..."

"Olabilir."

"İyi *görünüyorsunuz*, Bayan Zalk."

Leah şimdi anımsamaya başlamıştı: bu frapan genç adam Harris'in ve kendisinin yılda sadece birkaç kez karşılaştığı –gerçi Gottschalk'lar da, Zalk'lar gibi, University Heights'ın batı ucundaki, daha eski yerleşim merkezinde yaşıyorlardı– arkadaşlarının oğluydu. Genç adamın tuhaf bir ismi vardı –ve ürkütücü şekilde gelişmişti– Leah onu en son gördüğünde, genç adamın on iki-on üç yaşlarında, tombul çocuk suratlı, utangaç ve boyu Leah'nınkine zar zor yetişir bir ergen olduğunu anımsıyordu. Şimdiyse fazla kilolarını iyi taşıyordu, bedeninden sağlık, kuvvet ve sanki yarışmaya hazır bir atletin zorlukla bastırdığı coşkusu fışkırıyordu.

Genç adam dişlerini göstererek, çocuklara bayılan yetişkinlerin gözlerinde büyüttükleri tarzda gülümsüyordu. Leah, genç adamın cazibesine karşı direndiğini hissetti, adamın ilgisi karşısında ihtiyatlıydı. Adam, sesini alçalttı: "Beni anımsıyor musunuz? 'Woods, Woods Gottschalk?' Dr. Zalk ve babam spor salonunda birlikte squash oynarlardı."

Squash! Leah Harris'in o saçma sapan, delice oyunu yıllardır oynamadığından emindi.

"Tabii – 'Woods.' Evet – seni anımsıyorum – elbette."

Aslında, Leah, Gottschalk'un tek çocuğuna bir şeyler olduğunu zar zor anımsıyordu –çocuğu elden ayaktan düşüren, sinirlerle ilgili korkunç bir hastalık ya da bir beyin tümörü– ya da acaba genç adamı University Heights'ta yaşayan başka arkadaşlarının oğluyla mı karıştırıyordu? En rahatsız edici olan, Woods'un bu kadar *irileşmiş,* bu kadar *erginleşmiş* olmasıydı. *Bu kadar kasıntı* durmasıydı. Gottschalk'ların eve girdiğini görmediğinden emindi – Woods'un partiye tek başına gelmeye cesaret edip etmediğini merak ediyordu.

Woods derin bir ilgiyle mırıldandı. "Evet, oldukça uzun bir zaman oldu Bayan Zalk. Emin olun – sizi düşünüyordum."

Genç adamın, bir an için tatlılıkla kızaran yüzü, kadına ağırbaşlı görüntüsünün üzerinde çalışılmış olduğunu düşündürdü. Tel çerçeveli gözlüklerin ardındaki gözler ıslanmıştı. Woods elini Leah'ya, Leah'nın ellerine uzattı; birdenbire kadının elleri Woods'un elleri tarafından sımsıkı yakalanmıştı – öyle titreşimli bir el sıkışmasıydı ki bu, Leah sol elinin parmaklarındaki yüzüklerin etine canını acıtarak battığını hissetti. Sanki kör edici bir ışık acımasızca yüzüne tutulmuşçasına, Leah gözlerini buruşturdu.

"Çok *cesur* davrandınız."

"Woods" sözcüğü onu nasıl da rahatsız ediyordu! Göze batan, yapmacık bir isim – başkalarının yaptığı gibi, kendisine

neden "Woody" demiyordu ki? Kadına arzuyla, açlıkla bakıyordu – sanki Leah'nın veremeyeceği bir yanıtı bekler gibi. *Cesur?* Bu yüzsüz genç adam *cesur* derken neyi kast ediyordu acaba?

Leah adamın sigara içmesinden hoşlanmadı. Sigarasını söndürmeye yeltenmemesinden. Ya da benzer durumlarda bir başkasının yapacağı gibi, nazik bir el hareketiyle dumanın kadını rahatsız etmesini engellememesinden. Kadın hiç sigara içmemişti –sigara içmeye hiç özenmemişti– kolejdeki arkadaşlarının hepsinin sigara içmiş olmasına ve tabii ki Harris'in yıllarca hem sigara hem de pipo içmiş olmasına karşın.

Harris sonunda, otuzlu yaşlarının başlarında, sigarayı bırakmıştı. *İradesiyle* gurur duyuyordu – çünkü piposunu çok severdi – günde iki paket sigara içerdi – ve bunu on altı yaşından beri yapıyordu. Bu kadar ciddi bir alışkanlığı bırakmak Harris için kolay olmamıştı; çünkü enstitünün laboratuvarında sık sık haftada yüz saat kadar çalışmasını gerektiren hükümet destekli büyük bir projede çalışmaktaydı ve sigara içmek, o yıllarda, stresinden kurtulmasına yardımcı oluyordu – ama Harris bunu başarmıştı ve Leah da kocasının *iradesiyle* gurur duyuyordu.

"Gülümsediğinizi görmek harika, Bayan Zalk! İyisiniz, değil mi?"

"Evet. Elbette 'iyiyim.' Ya sen?"

Leah konuşurken sabırsızlığın kıyısında dolaşıyordu. Bu çocuk ne kadar da sinir bozucuydu?

Woods konuşurken –çene çalarken– Leah, Woods'un alnına dökülen solgun, sarı saç tutamına bakıyordu; evet saçları gerçekten ağarmış gibiydi, saç diplerinin rengi koyu, gölgeliydi. Öte yandan kaşları da ağarmıştı. Teninden tatlımsı bir kolonya kokusu yayılıyordu. Woods Gottschalk tıknaz, terli bir genç adamdı; ama tuhaf bir biçimde çekici, özgüvenli ve

etrafına hâkim bir duruşa sahipti. Leah, Woods'un bir aktörün yüzüne sahip olduğunu düşündü –antik çağda yaşamış bir Yunan aktörünün maskeli yüzünü mü kastemişti– sanki, sıradan boyutlarda bir surat gerdirilerek büyük bir baş heykelinin üzerine geçirilmişti. Madeni para gibi ya da ay gibi sevimsiz bir sonuç çıkmıştı ortaya. Santayana'dan dizeler geldi Leah'nın aklına – yıllar önce üniversitede okuduğu, güzel, şiirsel bir metin: *Maskeler tutuklanmış ifadelerdir ve yansımalarıdır duyguların, bir zamanlar sadık ve ketum olan ve...*

"Gördüğünüz gibi dışarıya çıktım –'zamanın' dışına– ve partinizden sıvıştım, Bayan Zalk. Yeniden doğuşlarımdan birinde –mecazi anlamda konuşuyorum tabii ki– Uranüs'ten özel görevle gelmiş bir temsilciyim – *burada* bir ziyaretçiyim aslında. Sizin jenerasyonunuz – anne ve babamın jenerasyonu – büyükanne ve büyükbabamın jenerasyonu – beni çok etkiliyor. Sizin nasıl devam ettiğinizi, *azimle sürdürdüğünüzü* görmek. 'Yeni yüzyıla doğru', *azimle devam ettiğinizi.*"

Leah sinirli bir şekilde güldü. "başka seçeneğimiz olduğundan emin değilim, Woods."

"Bakın, kaba davrandığımın farkındayım – lafı dolandırmak konusunda asla becerikli olmadım. Annem beni uyarırdı – annemi tanıyorsunuz, sanırım – siz 'fakültedeki eşler'diniz – 'Ağzından çıkanı kulağın duysun, tatlım. Asla daha önce söylenmemiş bir söz değildir.'" Woods duraksadı. Derin derin, gürültülü bir şekilde soluk alıyordu, sanki epeydir koşuyormuş gibi. "Sadece size hayranım. Şaka yapıyorum – şaka gibi bir şey yani – 'Uranüs'ten gelmiş olmam – 'özel görevli' olmam. Bakın, üniversitedeyken bir araştırma projesi gerçekleştirdim – 'Bilim Tarihi' dersinde – NASA'nın 1977'de fırlatılan ve Uranüs'e 1986'ya dek 'ulaşmayan' *Voyager* adlı gemisinin kayıtlarını inceledim. Uranüs, 'Buz Devlerinden' biridir – buz ve kayalardan oluşmuş – Uranüs'ün özü buz ve

kayalardan oluşur – ama fevkalade güzel ay halkalarına sahip – en az yirmi yedi tane ayı var. Uranüs ruhuma işledi; yaşamımın boşluklu bir dönemiydi. Şimdi – bu geride kaldı, sanırım. Bayan Zalk – Leah? Bana çok tuhaf bakıyorsunuz, sanki beni tanımıyormuş gibi! Sigara ister miydiniz?"

"Sigara ister miydim?" Leah sevimsizce gülümseyen genç adama, sanki kendisine eroin ikram etmiş gibi bakıyordu. "Hayır. İstemem."

Gottschalk'ları o akşam evinde görmediği gibi, uzun süredir ne Caroline ne de Byron'la –Byron mıydı? Brian mı?– karşılaştığını düşünüyordu. Aslında önceki bahar, Caroline'in hasta olduğunu da işitmemişti...

"Önemli değil Bayan Zalk. Gerçekten."

"Neymiş önemli olmayan?"

"Sigaralar. Sigara içmek. Sigara içmeniz ya da içmemeniz. Kaderimiz genlerimizdedir, doğuştan bellidir." Woods kaşlarını çatarak duraksadı. "Ya da demek istediğim, *ana rahmine düştüğümüzde.* Kaderimiz *ana rahmine düştüğümüzde belirlenir.*"

"Tam olarak değil," dedi Leah. "Hiçbir şey *tamamen* öncesinden belirlenmiş değildir."

"*Tamamen* değil. Peki o halde, Bayan Zalk, hiçbir şey *tamam* değildir."

Leah neden konuştuklarından ve konuştukları şeyden hoşlandığından emin değildi. Kurnaz mavi gözler yuvarlak camların ardında parlıyordu. Woods, bakışları yere dönük bir şekilde, hem alçakgönüllüce hem de gösteri yapar gibi devam etti: "Benim durumum şu, ben bir 'endormorfum.' Bu konuda yapabileceğim bir şey yok, kaderim genlerimle belirlenmiş. Babam ve babamın babası da öyleydiler; tıknaz, iri, kocaman bilekleri ve kalın, kütük gibi kolları var. Örneğin Dr. Zalk'ı ele alalım..."

"'Dr. Zalk?' Onun bu konuyla ne ilgisi var?"

Dr. Zalk, Leah'nın kocasıydı. Ondan böyle, resmi bir şekilde söz ediyor olmak Leah'yı rahatsız etti. Eşlikçisinin hislerine karşı ilgisiz bir tavırla, Woods, sanki Leah'ya bir sır verirmiş gibi devam etti. "Büyükbabam da. Biliyorsunuz – 'Hans Gottschalk'. O da Nobel ödülünü alan takımdaydı – ya da o takımda yer almış olmalıydı. Demek istediğim, takımdaydı – Rockefeller Üniversitesi'nden moleküler biyologlar ödül almıştı ve onun da alması gerekirdi. Her neyse, Hans kırk yaşındayken sigarayı bırakmıştı, ama ne fark eder? Hep büyükbabamın 'iradesinden' söz edilirdi; sanki bir başka insanda sıradan olan şey, onda görüldüğünde sıra dışıymış gibi, çünkü büyükbabam 'sıra dışı' bir adamdı. Ama çok geçti. O bunu bilmiyordu – kimse bunu bilemezdi. Büyükbabamın genetik bir yazgısı vardı – akciğerlerini istila eden şey. Yani bu hepimiz için geçerli – *yıldızlarda* gizli."

"Öyle mi?" Leah buz kesti. Woods'un neden söz ettiği hakkında hiçbir fikri yoktu, sadece Harris'in buna çok kızacağını biliyordu. *Yıldızlardaymış!*

"Bence sen cesursun Leah. Her mayıs bu günlerde bu partiyi vererek –evini açarak– burası bir anıtmezar olmamalı..."

Ve şimdi de – Woods ona içki mi sunuyordu? – partiden bir değil, iki şarap kadehiyle ve bir şişe kırmızı şarapla mı sıvışmıştı? "Sigara istemediğine göre – haklısın Leah, pis bir alışkanlık bu – 'genetik' veya değil – peki bir içkiye ne dersin? Bu kırmızı şarap muhteşem."

Leah kızmıştı ama güldüğünü fark etti. Harris'e bu karşılaşmayı anlattığında o da gülecekti. Genç adamın kendini bilmezliği inanılır gibi değildi: "Bir kadehim daha var Leah. İçimde birinin buraya gelip bana katılacağına dair bir his vardı – büyük partilerde genellikle böyle şeyler olur. Dediğim gibi, ben 'özel görevdeyim.' Uranüslüyüm, haber taşırım, bülten

taşırım. Bayan Zalk, umarım buraya gönüllü geldiniz – yani, 'kendi özgür iradenizle' o odadan çıkmışsınız gibi. O halde, içelim mi? Şerefe..."

Leah'nın Woods Gottschalk'la içki içmeye hiç niyeti yoktu. Ama kendisine bir kadeh uzatılmıştı –düğün hediyelerinden biri olan, çok eski bir kadeh– kristal, ışıl ışıl, temiz bir kadeh. Leah, bu sabah kendi elleriyle bu kadehi yıkamıştı. Uyuyamadığı için erken kalkmıştı – evin, cam, porselen ve gümüş takımlarının yeterince temiz olmamasından endişeliydi; oysa Filipinli yardımcısı bir gün önce gelmişti.

Woods şarap kadehini havaya kaldırdı. Leah da, gönülsüzce, kendisininkini kaldırdı. Bu arada Woods sesinin tonunu değiştirdi:

"'İçinde bulunduğumuz şu an, evren formunun zirvesinde ve asla bundan daha mükemmel bir halde olmayacak.' Emerson, sanırım – ya da Thoreau. Peki şunu söyleyen kimdi. 'Geçmişi kim görmüş ki? Geçmiş bir buğudur, bir serap – kimse geçmişte nefes alamaz.'" Woods, içkisini içerek, duraksadı. "Uranüs'ün bakış açısından bakıldığında –ki 'Uranüs' bir sözcükten ibaret, gezegenin kendisi ise akıl almaz bir yer; tüm gezegenlerin, ayların, yıldızların ve galaksilerin akıl almaz olduğu gibi– şu an bile, tam olarak *burada* değil. Sanki öyleymiş gibi davranıyoruz; bu sadece bizim takdirimiz."

Leah güldü. Woods neler söylüyordu böyle? Kadının Uranüs hakkında tek anımsadığı, onun –Plüton gibi gezegen sınıfından çıkarılmadıysa– Mars, Jüpiter ve Venüs'ün aksine, hakkında hiçbir romantik veya maceralı öykü anlatılmayan, uzak, soğuk gezegenlerden biri olduğuydu – öyle miydi? Ya da Neptün müydü anımsadığı? Şarap kadehini kaldırdı ve içti. Şarap ekşimsi, yoğun ve lezzetliydi. Kocasının almış olduğu Burgonya şaraplarının sonuncusu olmalıydı. Woods devam ediyordu: "Bu insanlar – arkadaşlarınız – Dr. Zalk'ın arkadaş-

ları – ve benim annemle babamın arkadaşları – harika insanlar. Çoğu –en azından erkekler– yani Harris Gottschalk ve Morris Zalk gibi enstitüdeki 'sıra dışı' adamlar. Birbirinize sahip olduğunuz için çok şanslısınız. Enstitü camiasında birbirinizi tanımladığınız için. Ve yiyecekler, Leah; bunlar enstitünün yemek servisinden değil, değil mi? Ama çok iyi, çok daha iyiler. Tadına baktıklarım mükemmeldi."

"Yiyecekler mükemmel. Evet."

"Yemek işinde çalışabilirim, sanırım. 'Özel görevli' olmanın canı cehenneme. İşler başka şekilde gelişmiş olsaydı."

Evin arkasında uzanan ve gözüne anımsadığından daha dağınık ve bakımsız gözüken yarım dönümlük çim arazi Leah'nın dikkatini dağıtmıştı. Bel vermiş kızılağaçtan yapılma çit boyunca sağlıksız şekilde uzun, cılız leylak çalıları, kabarık ot kümeleri, muhtemelen zehirli, sert taneli kan kırmızısı böğürtlen öbeklerinin yanı sıra uzun vahşi yabani çiçekler uzanıyordu. Kocaman, yaşlı meşe ağacının önemli bir bölümü de sanki fırtına vurmuşçasına devrilmişti. Geçen kış çok sert fırtınalar yaşanmıştı! Ama Leah, Harris'in yıllık bahar temizliği için gerekli düzenlemeleri yaptığından emindi... Birden içinde hüzünle karışık bir sızı hissetti; bu güzel, yaşlı meşe ağacı kendisi farkında olmaksızın nasıl kötü yara almıştı.

"Yemek işinde olmadığına göre, Woods, neyle uğraşıyorsun. Yani, bir 'özel görevli' yaşamını kazanmak için gerçekte *ne iş yapar*?"

"Oh, yaptığım şeyi yapıyorum – onu yapmadığımda da, başka bir şey yapıyorum."

Woods'un ses tonu gizemliydi, oyuncuydu. Gözleri, sokma tehlikesi olan bir arı gibi Leah'nın yüzünde oynaşıyordu.

"Anlamadım. Ne *iş yapıyorsun?*"

"İşin doğrusu, 'terkim.' 'Terk ettim' Zamanı. Z harfi büyük, 'Zamanı' olacak. Sonsuzluğu izlemek için Zamanı 'terk

ettim.'" Woods güldü ve içkisinden içti. "Kritik olan gerçek şu ki – *ayığım* – şu son on bir aydır – on bir ay dokuz gün. Yemekçi değilim – 'özel ajan' da değilim – sadece 'tanıklık ediyorum' – beni buraya getiren de bu; sana *haber vermek.*"

Sarhoş muydu? Dengesizin teki miydi? Uyuşturucuyla uçmuş muydu? (Şimdi şimdi Leah Gottschalk'ların zeki ama tutarsız oğullarının kronik bir uyuşturucu problemi olduğunu işittiğini anımsıyordu – eğer anımsadığı Richter'lerin Yale'i bırakmış ve kuzey Maine'de bir yerlerde kaybolmuş olan oğlu değilse.)

"Haberim de şu: Kıyamet gerçek oldu – göz açıp kapayıncaya dek gerçekleşti, bitti." Woody heyecanlı ama aynı zamanda serinkanlılıkla konuşuyordu. "Yine de hâlâ hayattaymışız gibi azimle devam ediyoruz. Bu da türümüzün bir *özelliği* işte."

"Gerçekten mi? Peki bu 'kıyamet' ne zaman meydana geldi?"

"Bazıları için dündü. Diğerleri için yarın. Tek bir kıyamet olacak değil, tabii ki bireylerin sayısı kadar çok olacak. Bu tip şeylerden konuşmak kolay değil. Buna uygun kelime dağarcığı yok. Ama aldanmayın sakın." Woods kederli bir şekilde, acılı bir gülümseyişle başını salladı. "Cezalandırılacaksınız."

Siz? Leah titredi. Woods'un bir şövalyenin yüce gönüllüğüyle *biz*den söz ettiğini düşünmüştü hep.

"Ama neden 'cezalandırılacağız?'"

"'Neden' mi?" Woods iri, bodur, ıslak dişlerini, sırıtırcasına gösterdi. "Bayan Zalk, şaka mı yapıyorsunuz?"

"Sanmam. Cidden soruyorum."

Leah'yı bir heyecan dalgası sarmıştı. Suçluluk heyecanı, korku. Çünkü Woods haklıydı: *cezalandırılmaktan* niçin kaçacaktı? Ayrıcalıklı sınıftan beyaz bir kadın, önemli bir bilim adamının karısı –uzun süre toplantılara katılan en genç ve en

çekici eşlerden biriydi– *sevilen bir kadın, el üstünde tutulan bir kadın.* Bunun hep aynı şekilde devam edeceğine inanmak ne kadar kibirli bir tavırdı!

"Küresel ısınma yaklaşan felaketlerin sadece bir tanesi. Denizler yükselecek, nehirler taşacak – sahiller silinip süpürülecek. New Orleans gibi şehirler haritadan silinecek. Tarihin kendisi bir unutulmuşluk içinde yitip gidecek. Bu başka gezegenlerin başına da geldi, 'Buzdan Devler'de uzun zaman önce olduğu gibi. Oradaki yaşam biçimlerinin kaybolmuş olmasına kimse ağıt yakmıyor – geride ağıt yakacak ya da kutlama yapacak kimse kalmadı çünkü. Çorba gibi ılıklaşmış yerküre atmosferinde, karşısında 'tıp bilimi'nin hiçbir aşı ya da antibiyotik geliştiremeyeceği süper böcekler ortaya çıkacak. Genetik mutasyonlar, şekil bozuklukları oluşacak. Bunların 'Şeytanın Oyunları' olduğu söylenirdi eskiden. Tüm türler ortadan kaybolacak, sadece ufak tefek alt türler değil, ama bizimki gibi büyük, memeli türler de. Bireylerin sayısı kadar felaketler yaşanacak, çünkü her birinin kendi bireysel 'kaderi' var. Ama hepiniz cezalandırılacaksınız – bilgi size yetiştiğinde."

"Bunu söylemiştin, ama – neden? Neden 'cezalandırılacağız?' Kim tarafından?"

Leah huzursuz bir umursamazlıkla konuşuyordu. Bu, bilimle uğraşmayanların çok derinlikli olmayan iddiaları ile karşılaştığında, Harris'in –Harris'in ve onun bilimadamı dostlarının– sergilediği konuşma tarzıydı.

Şimdi gözlerinin arasındaki ağrı zonklamaya neden oluyordu ve kırpıştırdığı gözleri yaşarıyordu. Onu dünyadan – dünyanın *başkalığından* ve Woods'unki gibi istilacı kişiliklerden ayıran ince kumaş, dökülüyor, yıpranıyor, yırtılıyordu. Tüm yaşamı boyunca başağrısına karşı duyarlı olmuştu; ama bu kez ağrı beklenmedik bir şekilde, çabucak ve derinlemesine geliyordu sanki. Nadiren başağrısından mustarip olan Harris,

kadının sıkıntısını anlamaya çalışır, eğilip dudaklarını alnına değdirirdi. *Zavallı Leah! Şimdi daha iyisin değil mi?*

Kadın ona, evet, derdi. *Ah evet, çok daha iyiyim. Teşekkürler.*

Oysa yanıtı gerçekte *hayırdı*. Peri masalları dışında, hiçbir gerçek ağrı bir öpücükle azaltılamaz.

"Bilginiz olduğu halde eyleme geçmediğiniz için. Sizin jenerasyonunuz – sizden öncekiler – ve şimdi benimki. İnsanın açgözlülüğü – kokuşmuşluğu – ilgisizliği. İnsan, her zaman, 'iyi olmanın' ne olduğunu bilmiştir – ama iyi olmak son derece *sı-kı-cı-dır*."

Woods, neşeli ve sanki ezbere söylüyormuş gibi konuşuyordu. Sözcüklerinin suçlayıcılığı ile sesinin şakacı tonu arasında bir tezat vardı ve Leah yeniden, genç adamın yüzüne sanki paketlenmiş gibi, bir aktör suratının –maskelenmiş bir yüzün– oturtulmuş olduğunu anımsadı. Kendini savunurcasına konuştu: "Evrim değişim demek; yani 'gelişmek.' Ezelden beri türlerin nesli tükenmiş, başka türler onların yerini almıştır. Ama hiçbir tür *bizim* yerimizi alamaz."

"Yine hatalısınız, Bayan Zalk! Bu saçma şeyi size seçkin bir bilimadamı olan eşinizin benimsetmediğini umuyorum. Mutlaka *Homo sapiens*'in yerini de bir başkası alacak. Doğa bizi ıskalamayacak."

Woods iri, bodur dişlerini göstererek güldü. Leah ona hoşnutsuz ve tiksintiyle bakıyordu. Bu küstah adam kafasını o kadar bulandırmıştı ki, düzgün düşünemiyordu. Woods'un yanından ayrılmayı –partinin rahatlatıcı şamatasına dönmeyi– şiddetle arzuluyordu. Artık Harris de yokluğunu fark edecek ve endişelenecekti – ama bacaklarını kımıldatamıyor gibiydi. Neşeli bir jestle, Woods, Leah'nın kadehine ve kendininkine biraz daha şarap koydu; ama Leah kendi kadehini hemen yana, verandanın hafifçe paslanmış parmaklıklarının üzerine

bıraktı. Woods alaycı bir tavırla kadına kadeh kaldırdı ve şarabını içti.

"Evet – bizler, birbirimizi özleyeceğiz, Bayan Zalk – ama doğa bizi özlemeyecek. Bu da bizim trajedimiz!"

"Sen kaç yaşındasın Woods?"

"Kırk üç."

"Kırk*üç mü*?"

Leah isyan etmek istiyordu. *Ama daha dün bir çocuktun sen – geçen yıl. Ne oldu sana böyle...*

Woods'un yüzü çizgisizdi, lekesizdi; ama gözleri genç bir adamın gözleri değildi. Tel çerçeveli gözlüklerin ardındaki gözleri insanı rahatsız eden bir netlikle seçiliyordu.

Delirmiş, diye düşündü Leah. *Bir şeyler onun beynini, ruhunu bozmuş.*

"Pekâlâ. Sanırım, partime geri dönmem gerekli. İnsanlar nerede olduğumu merak edecekler. Sen de gelmelisin Woods; burası soğuk."

İşte böyle: Ilık mayıs öğle sonrası yavaş yavaş serin, rüzgârlı bir günbatımına dönüşmüştü. Meşe ağacının kırık dallarının üzerindeki ölü yapraklar, sanki bir şeyler söylemeye çalışır gibi, rüzgârla huzursuzca çıtırdıyorlardı. Leah, Woods'un elini yakalayıp ezercesine sımsıkı kavramasına izin vermeden geri çekildi.

Huzursuz edici eşlikçisinin yanından ayrıldı; adamı geride kendisine bakar, ağırlığı altında bel veren veranda parmaklığına yaslanır halde bıraktı. Bir elinde sigarası, diğer elinde şarap kadehi ve ayaklarının dibinde, veranda zemininde, partiden yürütülmüş ve nerdeyse boşalmış Burgonya şarabıyla.

Dışarıdaki taze havadan sonra, evin içi ne kadar –sevimsiz derecede– ılıktı.

Leah, kalabalık oturma odasının eşiğinde duraksadı. Sanki

çok parlak, aydınlık bir yerden içeriye girmiş ve gözleri henüz içerisinin karanlığına alışmamış gibi görüntü bulanıklaşmıştı. Gözleri panikle, olanları anlatmak için Harris'i arıyordu. İşleri yoluna koymak için Harris'i arıyordu. Kocası, onu rahatlatmak için kolunu omzuna atacak, usulca ne olduğunu, neden bu kadar üzgün olduğunu soracak, yumuşak ve nazik bir şekilde gülerek, üzülecek bir şey olmadığına dair onu ikna edecek, sarhoş bir genç adamın aptalca şeyler anlatmasının, hele ki Leah'nın onun için verdiği bu doğum günü partisi böylesine başarılıyken, bu muhteşem, köhne evde verdikleri tüm partiler son derece başarılıyken ve Harris onu seviyorken, bunun ne önemi olduğunu söyleyecekti.

Harris oturma odasında arkadaşlarıyla konuşmuyordu – başka bir odaya geçmiş olmalıydılar. Parti daha da gürültülü bir hal almıştı. Herkes bağırıyordu. Her köşeden hırçın, kulak tırmalayıcı kahkahalar yükseliyordu. Lizst'in eserlerini fevkalade güzel yorumlayan piyanist ayrılmıştı – şimdi sert müzikler çalıyordu – belki de bir kaset – elektronik müziğe benzeyen bir şeyler – endüstriyel Alman rock'ı belki? – ilkel ve vurmalı, kulakları sağır eden bir şey. Bu insanlar ***kimdi?*** Leah'nın bu insanları tanıyor olması mı gerekliydi? Birkaç yüz tanıdıktı –belli belirsiz tanıdık– diğerleri kesinlikle yabancıydılar. Birisi Harris'in dünyayı gezerken çektiği harika fotoğrafları duvardan indirmeye cüret etmişti – fotoğrafların yerine çirkin, lekeli tablolar çarpık bir şekilde asılmıştı. Altın çanaklarının göz kamaştıran sarı filizlerinin yerini, kaygan, kırmızı plastikten yapay çiçek –cennet kulu çiçeği?– sapları konmuş vazolar almıştı. Kiralık masalar Leah'nın arzu ettiğinden daha büyüktü ve kırmızı çizgili cafcaflı örtülerle kaplanmışlardı – bunları kim sipariş etmişti? Onun iznini almadan, yemek şirketinden gelen yardımcılar mobilyaları yeniden düzenlemiş, Harris'in eski, şık Steinway kuyruklu piyanosu salondaki bir

girintiye itilmişti ve Leah'nın kış odasındaki bambu koltuklarının yerini katlanır sandalyeler almıştı. Büfe servisi başlamıştı, konuklar iştahla büfeye doğru ilerliyordu. Leah panikle yabancılardan oluşan kalabalığı iterek birini aramaya koyuldu –kimi arıyordu ümitsizce– ayrı düştüğü biri, bir adam – o anın yarattığı şaşkınlık ve korku içinde aradığı adamın adını çıkaramıyordu, ama adamı tanıyacaktı, onu gördüğünde veya adam Leah'yı gördüğünde.

KAYIP BABA

Annesi, çalıştığı Üniversite Tıp Merkezi'ndeydi – anneciğin işi *anesteziyoloji* idi; bunu söylerken diliniz tirbüşon gibi kıvrılıyordu – insanı güldüren ve mahcup eden sözcüklerden biriydi bu da – işitebiliyor, tanıyordunuz; bir köpeğin kendi ismini tanıması ama asla söyleyememesi gibi bir şeydi bu.

Anneciğin insanları uyutuyor, derdi babası. *Anneciğine insanları uyutması, sonra da –eğer yapabilirse– uyandırması için güzel paralar ödüyorlar* Babası böyle bilmece gibi şeyler söylerken gülerdi – babası bilmece gibi şeyler söylerken genellikle gülerdi ve bu da Tod'u huzursuz ederdi ve sızlanır bir sesle sorular sormasına neden olurdu. *Uyumak için neden para ödersin ki? – İnsanlar neden uyumak için para ödesinler? – Yatağına gidersin ve uyursun, öyle değil mi? Babacık saçmalıyor* – çünkü baba gerçekten saçmalıyor mu ya da ciddi mi ya da ikisinin arasında bir yerde mi, bunu asla bilemezdiniz ve bilmemek korkutucuydu.

Bugün özel bir gündü. Tod kahvaltıda bunu anlamıştı.

Babası annesi gidene dek bekledi; sonra parlak sarı Cheerios kutusunu kenara itti; babası kızarmış yumurtalı ekmek hazırlarken ıslık çalardı. Yumurtayla iyice ıslanmış kalın dilimlere o kadar çok akçaağaç pekmezi dökerdi ki kızarmış dilimler şurubun içinde yüzer ve şurup köşedeki mutfak masasının formika tablasının üzerine akardı.Yumurtalı ekmeğin bir kısmı

kızartma tavasına yapışıp kalırdı; babası bu parçaları keskin bir bıçakla kazırdı ve mutfağı hafif bir yanık kokusu doldururdu. Babası homurdanarak bir pencere açar ve içeriye dolan temiz hava Tod'un hapşırmasına neden olurdu. Babasının *ufaklığı* sevdiği coşkulu, parlak günlerden biriydi; o kadar sıkı kucakladı ki Tod'u, Tod babasının kaburgalarını kıracağı ya da onu parke zemine düşüreceği kaygısıyla feryat etti.

Seni seviyorum ufaklık! Bir gün seni ne kadar sevdiğimi anlayacaksın.

Planlarımızda değişiklik oldu – babasının yakınlarda olmadığı sırada cep telefonunda konuşan annesi sesini alçaltarak böyle demişti – Tod'un doğum gününden hemen sonra – doğum günü 11 Mart'taydı – Tod dört yaşını doldurmuştu – bazen Tod doğum gününün bu durumla bir ilgisi olup olmadığını merak ederdi. Tod işin aslını biliyordu; ama bazen babasının *onu* suçladığını düşünürdü – çünkü sadece birkaç gün sonrasında *küçülmeye gidilmişti.*

Tod için bunun ne anlama geldiği net değildi. Bu yüzden babasına *küçülmeye gitmenin* ne anlama geldiğini sordu. Babası ellerini sineklerden rahatsız olmuş baba pozlarında sallayarak şakacı bir şekilde yanıtladı: bir tür vakumlayarak paketleme tekniği; mumyalamanın birincil ilkesidir. Tod bunu da anlamadı. Babası, anlamadığınızın farkına varmanız için, böyle şeyler söylerdi – sadece Tod'a değil, anne ve Tod'un büyükannesiyle babası gibi başka insanlara da. Bir keresinde –bunu parkta işitmişti, babası bir arkadaşıyla konuşurken– şöyle demişti: *Minyatürleşmek şudur; ben her gün biraz daha ufalırım, ta ki oğlumun ikizi haline gelip onunla birbirimizin kıyafetlerine sığana dek.*

Bu da korkutucuydu ama babasının gülmesinden ve diğer adamın da, babası kadar yüksek sesle olmasa da, gülmesinden,

Tod bunun bir şaka olduğunu ve komik olması gerektiğini anlamıştı.

Şimdi, Tod'un marttaki doğum gününü izleyen haftalarda, babası zamanının çoğunu evde geçiriyordu. Bu çok tuhaftı! Çünkü Tod kendini bildi bileli babası her zaman tüm gün *uzakta, işindeydi* ve eve akşam yedide, yemek saatinde gelirdi ya da bazen annesi Tod'u yatırdıktan sonra. Şimdiyse babası *hep evdeydi.* Annesi sabahları tıp merkezine gitmek için evden ayrıldıktan sonra babası evde kalıyordu. Tod'a kahvaltıyı babası hazırlıyor ve Tod'u altı blok ötedeki anaokuluna o götürüyor ve öğle oldu mu anaokulundan eve o getiriyordu.

Okuldan sonra Tod'la ilgilenmesi için, sempatik Filipinli kadına artık ihtiyaç kalmamıştı. Magdalena birdenbire ortadan kaybolmuştu; çünkü *planlarımızdaki değişiklik* beklenmedik ve görünüşe göre geri dönüşü olmayan bir şekilde meydana gelmişti. Günler geçtikçe, Tod eskiden evde bir Magdalena olduğunu bile unutmaya başlamıştı; çünkü artık annesi olmadığında evde sadece babası vardı. Tod'u yataktan kaldıran, onu yıkayan, onu banyo havlusuyla sımsıkı saran ve karnını doyuran sadece babasıydı. Ve bazen annesi eve geç geldiğinde Tod'u yatağa yatıran da babasıydı.Bunların hepsinin nedeni *küçülmeye gidilmesiydi* – babası bu sözcüğü sanki ağzının içinde, onu kesen sivri bir cisim ya da tükürmeye çalıştığı kor halinde bir parça kömür varmış; ama bir yandan da bu onu güldürüyormuş gibi söylerdi – ya da babası gülmemeye mi çalışıyordu? Babasının ciddi mi yoksa gayriciddi mi olduğunu anlamak için, sanki televizyondaki bir adammış gibi ona yakından bakmanız gerekirdi; babası birdenbire sinirlenirdi; çünkü babası *Canis familiaris** gi-

* (Lat.) Evcilleştirilen köpeklerin tür ismi. (ç.n.)

biydi; kendisine yakından bakılmasından hoşlanmazdı. *Anladın mı ufaklık?*

Bu soruda tehdit vardı – birdenbire elin tersiyle atılabilecek bir tokat tehdidi – dövmek için değil, canını yakmak için atılacak bir tokat – gülümsememeniz gereken yerde gülümsüyor veya gülümsemeniz gereken yerde bunu beceremiyorsanız, risk var, demekti. Ama Tod *ufaklıktı* ve bu iyiye işaretti. Tod *ufaklık* olmaktan hoşlanıyordu. Tod *ufaklık* olma fikriyle heyecanlanıyordu, çünkü bunun anlamı babasının o sırada ona kızgın olmadığıydı.

Ufaklık, sadece sen ve ben. Seni seviyorum!

Tod'u anaokuluna ve öğleden sonraları parka götürdüğü çoğu zaman, babası Tod'un Yankee beyzbol şapkasını ve onu yeterince sıcak tutacak bir süveter giydiğinden emin olur, spor ayakkabılarının bağcıklarını da doğru şekilde –*sıkıca!*– bağlardı ki bağcıklar gevşemesin ve Tod'un ayağı takılmasın. Eğer babası Tod'un ayakkabı bağcıklarını bağlarken ıslık çalıyorsa, bu iyiye işaretti; ama eğer kahvaltıdan sonra Tod'un yüzünü ve ellerini yıkamayı unuttuysa bu iyiye işaret olmayabilirdi, tıpkı çenesinin kirli bir sakalla kaplı olmasının ve sigara içmesinden dolayı nefesinin ekşi kokmasının iyiye işaret olmadığı gibi. Annesinin, babasının yeniden sigara içmeye başladığını bilmemesi gerekiyordu. Birlikte yürürlerken, babasının cep telefonuyla aramalar yapması ve küfredip durması da iyiye işaret değildi; *sadece kahrolası telesekreter* yanıt veriyordu.

Tod'un anaokulu evlerinden sadece birkaç blok ötedeydi ve Terwillinger Parkı birazcık daha ilerideydi. Babasının araba kullanmasına gerek yoktu. İkinci bir arabaya gereksinim yoktu. Parkta babası sigara içiyor – *Bu bizim sırrımız, evlât – Annenin bunu bilmesine gerek yok, anlaştık mı?* – ve *New York Times* okuyordu – ya da bir kitap okuyordu (babası uzunca

bir süredir *İsteme ve Tasarım Olarak Dünya** adında oldukça kalın bir kitap okumaktaydı) veya bir deftere notlar alıyordu – ya da kaşlarını çatarak uzaklara bakıyordu. Böyle zamanlarda, Tod sadece bir çift salıncak, sallanma demirleri ve paslı bir kaydırağı olan oyun parkında tek başına veya bir ya da iki çocukla oynarken, babasının ağzı, sanki görünmez birisiyle konuşuyormuş –tartışıyormuş– gibi seyirirdi. Bazen babası parkta karşılaştığı insanlarla sohbete dalardı – etrafta çocukları oyun parkına getirmiş olan genç anneler ya da bakıcılar olurdu –ya da köpeklerini dolaştıran kadınlar– ya da koşan –ya da tek başlarına yürüyüş yapan– ve Tod sık sık babasının bu kadınlardan biriyle konuştuğunu ve güldüğünü görürdü ve bu kişinin babasının önceden tanıdığı biri mi yoksa yeni tanıştığı biri mi olduğunu bilmezdi. Tod bir keresinde babasını saçları alev renginde olan bir kadına evli bir adam olduğunu *–ki bu bir şeydi–* ve aynı zamanda dört yaşında bir oğlu olduğunu – *bu ise bambaşka bir şeydi–* söylerken işitmişti.

Bu sözler her ne anlama geliyorsa, kadın sanki bir şey canını acıtmış gibi gergin bir şekilde gülüyordu. *En azından dürüst bir yaklaşım. Teşekkür ederim.*

Bu, her gün parka gitmeye başladıkları dönemde olmuştu. Annesinin tıp merkezindeki çalışma saatlerinin uzun olduğu günlerdi. Anne ve babanın tek bir arabalarının olduğu –bir Saab– ve bunun da annesi tarafından kullanıldığı günlerdi. *Küçülmeden* önce babasının kullandığı bir steyşın Toyota vardı; ama bu araba da, Magdalena gibi, bir anda ortadan kaybolmuştu.

Paralı yol. Araba da eski. Çekildi gitti. Bu öykü de burada bitti. Babasının, Tod'un sorgulayamayacağı vecize gibi bir mizah anlayışı vardı işte.

---

* *Die Welt als Wille und Vbrstelung*: Alman filozof Arthur Schopenhauer'in temel yapıtlarından biri kabul edilen 1818 tarihli çalışması. (ç.n.)

"Haydi annenin işyerine gidip onu şaşırtalım. 'Dr. Falmouth' bundan hoşlanır mı sence?"

O gün, Terwillinger Parkı'nda babası cep telefonunu sinirlenerek kapattı, kemersiz ve bedenine bol olduğu için belinden düşen, buruşuk haki pantolonunun cebine soktu. Tod ona yetişmek için, ardından hızla yürürken, babası parlak, canlı bir sesle konuşuyordu. Dört yaşında ağırbaşlı bir *ufaklık* olan Tod, nehrin kim bilir kaç kilometre ötede olduğunu, annenin çalıştığı üniversitenin tıp merkezinin de kilometrelerce uzakta olduğunu düşünüyordu.

Ama Tod *ufaklıktı* ve babasına ait her fikir heyecan vericiydi. Babası, televizyondaki bir adam gibi, ellerini iştahla ovuşturarak, planlarını açıkladı: "Dr. Falmouth"un gerçekten de, çalıştığını iddia ettiği yerde olup olmadığını keşfedeceklerdi. "Teleskobundan bakan Galileo gibi, kendi gözlerimizle göreceğiz."

Tod güldü – Galileo'nun kim olduğunu bilmeksizin güldü. Ama babasının sesindeki sanki küreklenen çakıl taşlarını andıran bir şey onu huzursuz etti – kaygılandırdı. Annesi, olması gereken yerde değil miydi zaten? Annesi *neredeydi?* Babası Tod'un zayıf omuzlarını kavrayarak onu payladı. "Bu kadar takılma, Tanrı aşkına! 'Dr. Falmouth' oradaysa bizi arabayla eve getirecektir. Eğer orada değilse de lanet otobüsle eve döneriz."

Babası gerçekçiydi. Tod anlamaya çalışarak yutkundu. Annesi başka bir yerdeyse ve onu bulamazlarsa eve dönecek başka bir yol bulacaklarını söylüyordu babası, sanki önemli olan *eve dönmekmiş* gibi.

"Babanla hiç yolunu kaybettin mi *ufaklık?* Henüz değil, değil mi? Güven bana."

Babası Tod'u elinden tutarak, küçük, hantal bir köpeği sürükler gibi çekiştiriyordu. Bazen sabırsız sahiplerinin kayışlarına asılarak çektiği küçük köpekler – ya da yaşlı, gergin

bacaklı köpekler görürdünüz. Bazen böyle olurdu; babasının aklına bir şey geliverir ve hızlıca yürümesi gerekirdi. Sabahki gösterişli yumurtalı ekmek kahvaltısından beri babası coşkulu bir ruh hali içindeydi. Gözleri parlıyor ve çenesindeki sivri, kızıl, diken görünümlü tüyler mika gibi kıvılcımlar saçıyordu. Genellikle bu yürüyüşlerde babası kürklü bir şapka giyerdi; ama bu kez kafası açıktı ve pas rengi saçları soğuk ve kurumuş yapraklar gibi ıslak, çürümüş kokan rüzgârla dağılmıştı. Babası hem Tod'un kadifeden fitilli ceketinin hem de kendi süet ceketinin düğmelerini yanlış iliklemişti. Babası buruşuk haki pantalonunu giymişti ve ayağında su lekeli spor ayakkabıları vardı. Tod babasının hâlâ kendisiyle konuşup konuşmadığından emin değildi – babası parkta genellikle kendi kendine konuşurdu – babası ıslık çalıyordu – babası tam, neredeyse boşalmış paketi silkeleyerek bir sigara çıkaracaktı ki, üzerlerine doğru son sürat gelen –o kadar hızlıydı ki çocuğun bisikletli olduğunu sanabilirdiniz– uzun boylu, dik saçlı, tebeşir rengi solgun bir yüzü ve çenesinde, kargacık burgacık, tel gibi sakalları olan bir oğlan gördüler. Oğlanın üzerinde fermuarı çekilmemiş mor bir deri ceket ve ceketin içinde, üzerinde, sanki ikinci bir yüz gibi, beyaz bir kurukafa ve çapraz kemiklerin parladığı siyah bir tişört vardı. Oğlanla ilgili en tuhaf şey, kafasından yılan gibi kıvrılarak yükselen dört beş santimetrelik boynuza benzer spreylenmiş saç uzantılarıydı. Çocuk tahta zeminden patikada, geriye dönüp bakmaksızın yanlarından geçip gittikten sonra Tod ona bakmak için geri döndü.

Baba dik saçlı çocuğu tanımış olmalıydı –ya da dik saçlı çocuk babayı tanıyordu– birbirlerine hızlıca bir bakış attılar – babası aniden durdu.

Babası Tod'a salıncaklarda oynamasını söyledi –yakınlarda bir oyun bahçesi vardı– babasının tuvalete gitmesi gerekiyordu.

Babası Tod'la konuşuyor; ama ona bakmıyordu. Babasının ses tonu sanki uzaklaşmış gibi değişmişti; sesi heyecanlı ama soğukkkanlıydı, neredeyse şefkatliydi. Tod babasının hızla uzaklaşarak gözden kaybolmuş olan dik saçlı oğlanın ardından bakmadığına dikkat etti.

Tahta zeminli patikanın yakınlarında –çatallanarak çamlık bir araziye dalan daha dar bir patikada– iki kapılı (BAY – BAYAN), bodur, çirkin, karanlık bir yapı oturtulmuştu. Bodur binanın kendisi gibi, her iki kapı da grafitilerle kaplıydı. Babası Tod'u bir ya da iki kez bu tuvalete getirmişti –Tod düşündüğünde bile yüzünü buruşturmasına neden olan o karanlık, küflü kokuyu anımsadı– ama şimdi babası Tod'u oyun bahçesine doğru itiyor, "Haydi git, çocuklarla takıl Tod-die. Baba az sonra dönecek," diyordu.

Tod-die iyiye işaretti, her zamanki gibi.

Tod tek başına takıldı. Parkta yalnız olmak tuhaf bir duyguydu. Önce heyecan verici geldi, sonra ürkütücü. Babası daha önce onu, birkaç dakikalığına bile yalnız bırakmamıştı. Annesi halka açık yerlerde onu asla yalnız bırakmazdı, annesi onu evde de hiç yalnız bırakmazdı. Eğer babası evde yoksa, her zaman Magdalena ya da bir başka kadın Tod'a göz kulak olurdu. Nisan sonlarıydı; ama hava sıcak değil, serin ve rüzgârlı olduğundan oyun bahçesinde sadece birkaç çocuk, birkaç genç anne ya da bakıcı vardı. Tod kısa bacaklarıyla, üzerine oturabileceği kadar alçak bir salıncak buldu; ama yalnız olmak tuhaf ve sinir bozucuydu – annesi veya babası onu arkadan itmeden, onu pohpohlamadan ya da salıncağa sıkı tutunması için ikaz etmeden sallanmak eğlenceli değildi. Kimse onun farkında değildi –kimse onu izlemiyordu– ne kadar yükseğe uçtuğu ya da düşüp, kendini incitip incitmediği kimsenin umurunda değildi. Belki birkaç metre uzaktan Tod'a bakan, bir başka çocuğun annesi hariç –kadın kaşlarını çatmış, Tod'a

bakıyordu– kapüşonlu uzun bir parka giymiş, yüzünün yarısı renkli, kıvrımlı gözlüklerinin ardında kaybolmuş, küçük suratlı bir kadın.

Tod, kadının kendisini tanıyan biri olup olmadığını merak etti. Bakışları nedeniyle, kadının acaba annesini tanıyan biri olup olmadığını düşündü. Ama kadın gülümsemiyor ve ona seslenmiyordu. Kadın ona kesinlikle gülümsemiyordu ve bakışları, eğer Tod bir yetişkin olsa, ona kendini kötü ve huzursuz hissettirecek şekilde kabaydı. Bir anda, Tod dengesini kaybetti ve salıncaktan düştü. Yaralanmadığını göstermek için hemen toparlanmaya çalıştı.

Tod parkta yalnız veya kaybolmuş değildi –babası yakınlardaydı– incinmemişti ve sümüklü, küçük bir bebek gibi ağlamayacaktı. Ama küçük suratlı, gözlüklü kadın hemen yanında beliriverdi. "Minik şey, dur sana yardım edeyim! Canın acıdı mı?" Kadın kuvvetli elleriyle Tod'u çabucak kaldırdı – üstünü başını düzeltti – hızına ve becerikliliğine bakılırsa, bunlar bir *annenin elleri* olmalıydı. Kadın Tod'un kendisine bakmakta olan gözlerine düşen saçlarını düzeltti; sanki çocuğun gözlerinde kadının bilmek zorunda olduğu bir sır varmış gibi.

Kadın Tod'a, parkta yalnız başına bırakılıp bırakılmadığını soruyordu –birkaç dakika önce, yanında görmüş olduğu adamın babası olup olmadığını– Tod kadına bakamayacak ya da yanıt veremeyecek kadar utangaçtı; sadece zar zor işitilir bir şeyler mırıldandı ve bu da kadının, yanında çömelerek çocuğa iyice yaklaşmasının ve yetişkin yabancıların çocuklara, sanki çocuklar herkesin ortak malıymış gibi, yaklaştığı şekilde, çocukla arasında rahatsız edici bir yakınlık kurmasının bahanesi oldu. Renkli camlı gözlüklerini çocuğun yüzüne daha doğrudan bakabilmek için yukarı kaldırdı ve taş renginde, Tod'un annesinin gözleri gibi ciddi bakan gözleri ortaya çıktı. Bunlar bakışlarınızı kaçıramayacağınız türde gözlerdi. Kafası karışan

Tod, kadına annesini tanıyıp tanımadığını sormak istedi. Annesi ileride, nehir kıyısında üniversitenin tıp merkezinde çalışıyordu ve *insanları uyutuyordu* – kadın acaba annesini tanıyor muydu? Tod annesinin ismini anımsayamadı – babasının ara sıra ona seslendiği, annesinin tıp merkezinde çağrıldığı ismini – kadın maalesef Tod'un annesini tanımadığını söyledi. "Senin ismin ne küçüğüm?" Tod bir şeyler mırıldandı ama kadın onun ne dediğini anlamadı. Tod'dan ismini tekrarlamasını istedi. Tod sessizdi, kızgın ve inatçı bir duruşu vardı – eğer küçük bir köpek olsaydı, bu ısrarcı kadını tam da burnundan ısırabilirdi. Kadın yine bir şeyler soruyordu: Tod'un babası nereye gitmişti? "Az önce seninle patikada yürüyen adam, baban mıydı?" Tod kişner gibi bir ses çıkardı ve kadının kolundan silkindi. "O benim babam. Ba-bam. Ve sen de yaşlı, kötü cadı gibi çirkinsin."

Bu şaşırtıcı bir tepkiydi. Kadın şaşırmıştı. Tod da şaşırmıştı. Enerjik küçük bir köpek gibi Tod kadını iterek oyun bahçesinden, çirkin tuvalet binası yönünde uzaklaştı – kadın arkasından bağırırken o koşuyordu – tuvaletten çıkan ve babasını andıran uzunca boylu bir adam görmüştü – ama adama yaklaştıkça, adamın babası olmadığını, bir yabancı olduğunu görerek utandı – bir an için paniğe kapılarak babasının onu terk etmiş olduğunu düşündü – neredeyse çökerek bebek gibi ağlayacaktı – anaokulundaki belli bazı çocuklar gibi sümüklü, küçük, aptal bir bebek olacaktı ki babası beliriverdi. Babası tuvaletten, ışık karşısında gözlerini kırpıştırarak, kaşlarını çatmış, dikkati dağılmış, ceketinin düğmeleri açık bir şekilde çıkarken, gömleğini kemersiz haki pantolonunun içine sıkıştırıyordu. Tod, "Babacığım," diye seslendi ve ona doğru koşmaya koyuldu.

Babasının Tod'a bakışı çocuğu, *Beni anımsamıyor! Kim olduğumu bilmiyor!* diye düşündürdü.

Tabii ki bu aptalca bir düşünceydi. Babası Tod'un kim olduğunu biliyordu.

"Tanrı aşkına, burnun akıyor. Buraya gel, haydi, *sümkür!*"

Babası cebinden, sanki daha önce kullanılmışa benzeyen, bir tomar kâğıt mendil çıkardı. Tod, söz dinleyen bir çocuk olarak sümkürdü.

"Burası oldukça iç karartıcı bir yer. Haydi gidelim buradan."

Babası gergindi, tedirgindi. Gözleri tetikte ve sulanmış bir halde, vahşi bir hayvanın gözleri gibi fıldır fıldır bakıyordu. Babada bir değişiklik vardı, Tod bunu hissediyordu. Tod endişeliydi, küçük suratlı kadın hâlâ onu izliyordu, şimdi babasıyla buluşmuş olan Tod'u. Babası hakkında tuhaf sorular sorabilen bir kadındı, onu hiç ilgilendirmediği halde. Tod kadına –kötü, çirkin cadıya– dil çıkarmak istiyordu çok fena şekilde – ama sonra babası da kadını görecekti ve Tod bunu istemiyordu. Babası Tod'un düştüğünü ve ellerini sıyırdığını anlayacaktı. Çünkü babası Tod'un eldivenlerini almayı unutmuştu. Tod babasının *bunu* fark etmesini istemiyordu.

"Haydi, ufaklık. Koşullar bizi mecbur ediyor."

Babası sık sık çocuğa son derece gizemli gelen böyle şeyler söylerdi. Örneğin, "Ingmar Bergman'ı anımsıyor musun? –Bu 'Ing mar Bergman', meşhur İsveçli film yönetmeni, 2007'de öldü– *kendin ve ölüm arasında daima bir projen olsun.*" Babası bu zorunlu park gezmeleri sırasında birden çok kere böyle şeyler söylemişti.

Böylece yürüyüş yeniden başladı. Terwillinger Parkı'nda, nehre kadar yaklaşık iki kilometrelik bir yürüyüş; Tod ve babasının daha önceki yürüyüşlerinden daha uzun bir mesafeydi. Gergin-neşeli ruh haliyle, babası bol bol gülümsüyordu. Belki de gülümseyen aslında babasının ağzıydı. Babasının yüzü kaşınıyor olmalıydı ki, sert bir şekilde yüzünü, gözlerini, burnu-

nu, ağzını ovuşturuyordu, sanki televizyondaki bir çizgi film karakterinin kendi yüzünü silmesi gibi, babası da kendi yüz hatlarını silmek ister gibiydi. Babası Tod'a oyun bahçesinde ne yaptığını sormamıştı; ama Tod salıncakla *ne kadar yükseğe* – diğer çocuklardan daha yükseğe – *ta en tepeye* - çıktığını böbürlenerek anlatıyordu – TV'de izlediği, olimpiyatlarda altın madalya kazanan çocuk jimnastikçiler gibi. Babası çocuğun böbürlenmesi karşısında, ne onu azarladı ne de anlattıklarına güldü. Babasının başka şeyler düşündüğü barizdi. Babasının yüzünde, sanki uzaklardaki bir şeyleri dinlermiş gibi bir ifade vardı; çünkü parkta, böyle ıslak ve soğuk günlerde, arka planda daima seslere benzeyen mırıltılar –boğuk kahkahalar– eyaletler arası yolun trafiği ya da ağaçlara çarpan sert rüzgârın sesi – arduvaz renkli nehre bıçak gibi, insan çığlıklarıyla karışarak saplanan rüzgâr sağanakları olurdu. Bir keresinde gözlerini kocaman açmış olan babası, *Dikkatle dinle,* demişti. *Dünyanın karanlık altyüzünü işitiyorsun, oğlum. Hades'teki ruhları.*

Yaklaşık bir buçuk kilometre sonra, tahta zeminli patika sona ermişti. Yol artık çamurlu ve zemin güvenilmezdi. Burası bir yürüyüş parkuruydu; ama gelişigüzel işaretlenmişti. Belki gerçek yürüyüşçüler, parkuru nasıl kullanacaklarını biliyorlardı, ama babası bilmiyordu. Babası birkaç kez yolu şaşırdı. Tod'un ona ağaçların üzerindeki, doğru yolu gösteren küçük mavi üçgenleri işaret etmesi gerekti. Tod, babasının cesaretinin kırılacağını ve her zamanki yılgın şakalarından birini yaparak geri döneceğini umuyordu. Ama babası, sadece, "Annen yaptığımızdan çok etkilenecek," dedi. "Ormandaki Che gibi, arka yolu kullanmamızdan."

Tod *Ormandaki Che*'nin kim olduğunu sordu; ama babası duymazdan geldi.

Tod ve babası ormanın daha derinliklerine daldılar. Hava serindi ve patikayı dikenli böğürtlenler kaplamıştı. Babası süet

ceketinin önü açık, yüzü terli ve kızarmış halde yürüyordu. Gözleri hâlâ bir hayvanınkiler gibi fildır fildır sağa sola bakıyordu. Tod babasının birisini mi aradığını merak etti ya da birisi babasını mı arıyordu? Tod'un bildiği kadarıyla, tahta zeminli patikada Tod'la babasının yanından geçtikten sonra diken saçlı çocuk bir daha ortaya çıkmamıştı.

Babası buranın *kısa yol* olduğunu söylüyordu. Babası *nesnelerin yıprandığını, azar azar tükendiğini* söylüyordu. Babası *insan iradesinin insani olmayan iradenin güçlü dalgalarına direnen acıklı bir araç olduğunu* söylüyordu. Babasının ne demeye çalıştığı hakkında Tod'un hiçbir fikri yoktu; ama babasının kızgın ya da suçlayıcı bir tavrı olmadığına minnettardı. Sanki babası sıradan sıkıcı gerçeklerden söz ediyor; sanki eski çağlara ait bir aydınlanma, bir arınma ayininde kendisinden bekleneceği gibi, bunları oğluna aktarıyordu. Tod birkaç hafta önceki doğum gününden önce –*küçülmeden* önce ve *planlarımızdaki değişiklikten* önce– elinde uzaktan kumandayla üç ya da dört kanal üzerinde gezinerek TV izlerken babasının nasıl huzursuz, dikkatinin nasıl dağınık olduğunu anımsadı – bazen de babası geceleri annesi ve Tod uyurken evin içinde sinsice dolaşıyordu ve Tod babasının kendisinin üzerine eğildiği anda uyanıyordu – önce bunun rüyasında gördüğü ürkütücü bir şey olduğunu düşünüyor, sonra gölgeler arasında babasının yüzünü algılıyordu – babasının yüzü yumuşak ve kırış kırıştı ve tanımlanamayan, son derece belirgin bir acılı ifade yerleşmişti yüzüne ve babası fısıldıyordu: *Seni seviyorum! Sen her kimsen, seni her kim bize yollamış olursa olsun.*

Tod *bize* derken babasının sadece kendisini değil, annesini de kast ettiğini biliyordu. Ama babası nadiren *bizden* söz ediyordu.

Atılmış boş teneke kutuların arasından yürüyorlardı. Ormanda yürüyüş parkuruna çöp atılmış olduğunu görmek

üzücüydü. Bira kutuları, strafor kaplar. Çürümüş bir koşu ayakkabısı da gören Tod, içinde insan ayağı olduğu düşüncesiyle korktu. Ölmüş ve çürümüş bir şeyin kokusu da geliyordu burnuna. Babası da kokuyu almış olmalıydı ki sarsıldı ve güldü: "Tüm kısa yollar içlerinde risk barındırır. Güven bana oğlum."

Bir düşünce minik bir kuş gibi kafatasını gagalıyordu: *Seni burada bırakacak. Seni buraya terk etmek için getirdi.*

Gökyüzünde –gökyüzünün görebildikleri kısmında, çünkü artık gökyüzünün sadece bir bölümü görünür haldeydi– bulutlar kan bürümüş bir yüz gibi ağırlaşmış ve kasvete bürünmüştü. Gün yavaş yavaş daha soğuyordu ve hava artık nisan havası gibi değildi. Tod patika boyunca kendisini çekiştiren babasına yetişmeye çalışmaktan yorulmuştu; ama adamın elini bırakmaya cesareti yoktu. Babası Tod'un elini ne kadar sert, ne kadar sıkı kavradığının farkında değil gibiydi; o kadar ki çocuk da kolunun yuvasından çıkabileceğini hissediyordu.

Bilmemek korkutucuydu. Dört yaşında bir çocuk için *bilmemek* hızla akan nehri, sadece kayaların üzerinden atlayarak geçmek kadar büyük bir şeydir –Tod bunu televizyonda görmüştü– Tod'dan çok az büyük olan bir çocuk bir kara ayıdan kaçıyordu –Alaska'da– kendisini kurtarmaları için bu kayalara güvenmesi gerekiyordu –çocuk ümitsizdi– Tod çocuğun nehre düştüğünü ve kara ayının onu yakalayıp yediğini görmemek için gözlerini kapatmıştı... Magdalena da çabucak kanalı değiştirmişti.

"İşte! Geldik!"

Babası galibiyet coşkusuyla Tod'u açıklık bir alana çıkardı. Burası ormanın içinde büyük, geniş bir meydandı –buraya açıklığın arka tarafından girdiler– sahnesi ve oturma yerleri kaba taşlardan oluşan, altı sıralık yarım daire şeklinde bir açık-

hava amfitiyatroydu bu. Babası açıkhava tiyatrosunun burada olduğunu biliyor gibiydi ve onu bulduğuna çok memnundu. Oturma yerlerinin üzerini lekeli desenler şeklinde yosun kaplamıştı, sağda solda, tuvaletlerin duvarlarındakiler gibi kırmızı renkli çirkin grafiti çizimler göze çarpıyordu. Sahneye kırılmış ağaç dalları ve başka molozlar savrulmuştu. Açıkhava tiyatrosu, sanki yüzyıllar önce inşa edilmiş ve uzun zaman önce terk edilmiş gibi kötü durumdaydı; ama babası yine de hoşnut ve heyecanlı görünüyordu ve ani bir enerji patlamasıyla, sanki birileri onu çağırmış gibi sahneye fırladı.

"Merhaba – merhaba – mer-ha-ba! Teşekkür ederim, *teşekkürler!*"

Babası şükranla titreyerek –eğer bu alaycı bir şükran gösterisi değilse– izleyicilerine (görünmez olan), sanki kulakları sağır eden alkışları yatıştırmak için ellerini kaldırarak gülümsüyordu.

"Umarım siz güzel insanları çok bekletmedik."

Alkışlar daha da yükseldi! Babası sanki duygularına hâkim olmak istercesine ellerini kaldırdı.

Yüzündeki ifade hem af diliyor gibiydi hem de şevkle yanıyordu.

"Kimi istiyorsunuz peki? – Kimi? *Ufaklığı mı?* Oğlum Tod Falmouth. *Onu* mu bekliyorsunuz?"

Tod vahşice kıkırdadı, bu çok aptalcaydı! Bir açıkhava tiyatrosunun yıkıntılarındaki boş oturma yerleri ve babasının yankılanan yüksek sesi. Utanan Tod babasının ardından sahneye çıkmamıştı. Kamusal yerlerde Tod babasına çok güvenmezdi; ama babası sık sık ona sataşır, yabancıların yanında, Tod'un anlamadığı konularda onu bir şaka konusu yapardı. İsminin bu şekilde söylendiğini işitmek Tod için tuhaf ve rahatsız ediciydi. Görünürde kimse yoktu –sıralar boştu– ama yine de Tod utandı. Babası o yüksek, parlak TV sesiyle konuşuyordu.

Babası Tod'a dönerek eliyle işaret etti.

"Oğlum! Gel, sahnede babana katıl! Bu güzel insanlar bunu arzuluyor."

Tod, kafasını *hâyır* anlamında salladı. Bu nasıl da aptalca bir şeydi! Ama sanki eski tiyatro yıkıntısında ona bakmakta olan izleyiciler varmış gibi, karnında hastalıklı bir his kımıldandı. Babasının düşündüğü gibi izleyicilerin onları çok da hoş karşılar bir hali yoktu. Bulanık gözler, sahnenin dibindeki molozların arasında saklanmış olan Tod'u arıyor gibiydi.

Coşkulu ruh hali içinde, babası vızıltılar içindeki izleyicilerden çekinmiyordu. Tod hayretler içinde bakarken, babası kollarını komik bir şekilde sağa sola sallayarak dans etmeye –step dansı yapmaya– başladı. Babası izleyicilere, sanki hepsi eski birer arkadaşıymış gibi – samimi bir şekilde hitap etmeyi sürdürdü. Babasının pas rengindeki, ipeğimsi, incelmiş saçları rüzgârla dağılmıştı ve yüzünü sıra dışı bir şekilde sıcak basmıştı, yanakları al al olmuştu. Tod onu uzun zamandır böyle görmemişti; babası çok coşkulu ve mutluydu!

Birkaç dakika sonra step dansı sona erdi. Babası soluklanmak için durdu ve yeni bir ruh haline girdi. Sahnenin en ucuna giden baba, ellerini göğsünde birleştirdi ve ağırbaşlı bir sesle konuştu. "'Sen, Tabiat Ana, tanrıçam benim, senin kanunlarına/sunuyorum hizmetlerimi.../Büyüyorum, zenginleşiyorum:/Şimdi, tanrılar, soysuzlar için kalkın ayağa!"

Tod sanki şiddetle gıdıklanmış gibi güldü – *soysuz* kötü sözcüklerden biriydi. Ama babası *soysuz*'u, sanki bir şarkı sözüymüş gibi, mutlulukla söylemişti.

Babası bir kez daha, izleyicilerin alkışlarının dinmesini bekleyerek durdu. Sonra dramatik ve gösterişli bir edayla yüzünü ovuşturarak sildi, sanki yüz hatlarını silmek istiyordu ve artık yüzünde hüzün vardı. Sesi sanki ağlayacakmış gibi, pürüzlendi. "'Ya benim cicilerim?/Hepsi mi dediniz? Ya cehennem

uçurtmam?/Benim tüm sevimli tavuklarım ve tavuklarımın tünekleri/Üzerine çullanılan?'"

Bu tamamen zihin bulandırıcı sözcükleri işiten Tod korkmuştu. Babasının neden tavuklardan söz ettiği hakkında hiçbir fikri yoktu; ama babasının ses tonundan tavukların başına çok kötü şeyler gelmiş olduğunu anlıyordu.

Babasının sesi zayıfladı. Şimdi okuduğu dizelerden daha az hoşnut gibiydi. Belki alkışlar da daha az coşkuluydu. Babası sanki sinek kovalarmış gibi, elini umursamazca salladı.

Şimdi de babası yeniden başlayacakmış gibi kendini sahnede tekrar konumlandırmıştı. Birkaç kırık ağaç dalını tekmeledi, sonra ikiye kırılan daha ufak dallardan birini yerden aldı. Babasının al al olmuş yüzünden sinsi bir isteklilik okunuyordu.

"Tod, buraya gel. Sana ihtiyacım var, Tod. Baban ısrar ediyor, oğlum."

Tod başını çabucak *hayır* anlamında salladı. Bacaklarının arasında sıkıştıran bir his belirmişti, birdenbire çişi gelmişti. Sahneden onu bekleyen babası ve görülmeyen izleyicinin ona dönük bakışları, tabii ki taş sıralarda kimsenin oturmadığını bilmesine karşın Tod'u çok germişti. Annesinin *bunların hepsi senin kafanda* dediği durumdu bu.

"Tod? Beni duymuyor musun? Gel buraya."

Babası şimdi arkasında sakladığı dal parçasını oyuncu tavırlarla sallıyordu. Tod dalın kırılmış ucunun bıçak gibi sivri olduğunu görmüştü. Babasının onu dövmek istediğini düşünerek çocuksu bir korkuya kapıldı.

Babası, büyük yırtıcı bir kuş gibi, kollarını yanlara çırparak sahne boyunca dolaşıyordu. Sağ elinde sivri uçlu dal parçasını tutuyordu. Sesi sanki bir kuyudan geliyormuşçasına derin ve titrekti.

"'Ve öyle bir gün geldi ki, Tanrı, İbrahim'i sınadı ve ona dedi ki: 'Şimdi oğlunu yanına al, çok sevdiğin tek oğlunu ve

onu Moriad ülkesine götür; ve orada sana söyleyeceğim dağlarda, onu yakarak kurban et... ve İbrahim sabah erken kalktı, ateş yakmak için odun kesti ve oğlu İshak'ı odunların üzerine yatırdı ve ateş elindeydi ve bir bıçağı vardı; ve şimdi orada ikisi baş başaydılar. Sonra İbrahim elini uzattı ve oğlunu öldürmek için bıçağı eline aldı...'" Yaşlı, kötü bir adam gibi yere çömelmiş, sivri uçlu dalı her iki eliyle tutan babası, Tod'un korkuyla sinmiş olduğu sahne kenarına yaklaştı. Tod toparlandı, sonra ayağı takıldı, molozların içine düştü ama paniğe kapılmış bir sıçan gibi yeniden ayağa kalkmayı başardı.

Babası sahnenin kenarında çömelmiş, Tod'a kızgınlıkla bakıyordu. "Tanrı'nın emrini geçersiz kılamazsın. Baban, sana söylüyor, Tod, *buraya gel.*"

Tod, yine de, geride duruyordu. Tod, yine de, itaat etmemekten korkuyordu. Babasının gözlerindeki o bakış ürkütücüydü.

Uzun süren bir an boyunca babası kızgınlıkla Tod'a baktı. Tod babasının ağzındaki hareketi izliyordu, sanki babasının ağzına bir şey kaçmış ve babası onu yutmak için çiğniyor, çiğniyor, çiğniyordu.

Sonunda babası vücudunu germiş olan çömelme pozisyonundan çıkıp doğruldu. Dizleri ağrımıştı, dudaklarıyla bir ıslık sesi çıkardı. "Tanrı aşkına! Bana güvenmiyorsun sen. Bu kabul edilemez bir şey!"

Tod başparmağını emiyordu; babası vazgeçse kıkırdamaya hazırdı.

Yine de babası kızgınlıkla konuşmayı sürdürdü: "Tod, Tanrı aşkına bu sadece bir *tahta parçası.* Bu bıçak değil ve ben de kutsal kitaptaki İbrahim değilim – alakam yok. Ve bu bakımsız yerin de bir sahne olduğunu, bir sahne yıkıntısı olduğunu fark etmişsindir. Bunların hiçbiri gerçek değil. Baba-

nın gerçek olduğunu mu sandın? - ya da kendinin? Sen sadece şansı yaver gitmiş bir miktar menisin."

Bir miktar meni. Tod bunun kötü bir şey olduğunu düşündü. Babasının yüzü kıpkırmızı olmuştu, kırışmıştı ve gözleri öfkeyle parlıyordu.

"Bu da bizi – 'kader'e getiriyor. İnsanoğlu kendi kaderi tarafından aptallaştırılan, kuşatılan, kandırılan ve yağmalanan tek türdür. Uzun zaman önce – daha sen doğmadan önce – baban henüz senin baban değil, bir öğrenciyken – biyoloji bölümünde yüksek lisans yaparken – 'kitlelerin doğurgan hayatı' üzerine çalışmalara gömülmüştü – bir laboratuvarda bir mürekkepbalığı türü üzerinde çalışıyorduk –balık değil, ama 'en zeki omurgasız'– dokunaçları olan, istiridye şeklinde ve yumruk büyüklüğünde bir şey – yapışkan – keskin gözlü – renk körü ama kendini en göz alıcı renklerdeki mercan kayalıklarında gizleyebiliyor. Amacımız, gözleri renkleri ayırt edemezken, mürekkepbalığının bedenine renk değiştirme 'talimatını' nasıl verdiğini anlamaya çalışmaktı. *Nedenini* biliyorduk ama bunun *nasıl* olduğunu bilmiyorduk – hayvanların/bitkilerin kendilerini gizlemesinin *nedeni* hakkında hiçbir gizem yoktu – ama *nasılın* yanıtını aklımız almıyordu. Böyle bir tasarım, mürekkepbalığı gibi küçük bir varlığın sahip olduğu bu karmaşık mekanizma, *homo sapiens* gibi daha yüksek primatlarda daha anlamlı bir kaderin tamamen saçmalık olmayabileceğini göstermekte..."

Babasının sesi bir kez daha zayıfladı. Tod babasının konuşmayı kestiği anda sessizliğin geri döndüğünü fark etti. Uzaktan –çok uzaktan– boğuk sesler ya da rüzgâr işitiliyordu. Burada, açıkhava tiyatrosunda ise beklenmedik, korkunç bir sessizlik hâkimdi. Konuşmayı bıraktığınız anda, sessizlik geri sızıyordu.

Sonra, aniden, beklenmedik şekilde şu duyuldu: "Bra-*vo!* Bir *daha!*"

İzleyicilerin arasında biri vardı demek ki. Birdenbire arka taraftan, taş sıraların sağ tarafından bir alkış –yüksek sesli, çılgınca bir el çırpışı– işitildi. Yaklaşık on – on beş metre ileride, oturma yerlerinden birinin yanında yerde bir paçavra yığını, canlanmış bir paçavra yığını göze çarpıyordu.

"Bravo! Bravo!" Paçavra yığını el çırpıyor ve ıslık çalıyordu.

Babası şaşıp kalmıştı. Gözlerini kırpıştırarak elini gözüne siper etti, oysa ortada gözünü kamaştıracak gün ışığı falan yoktu. Sonunda acı, hüzünlü bir gülümsemeyle, "Şey, teşekkürler, efendim," dedi. "Sizi görmemiştik. Alkışınıza teşekkür ederiz."

El çırpan adam yaşlıydı ya da yaşlı gibi duruyor – annesinin *evsiz* diye adlandırdığı sınıftan insanlara benziyordu. Tod yalnız olsaydı bu adamdan kaçardı. Adamın çok kirli, birbirine dolaşmış beyaz saçları vardı ve çenesi kirli bir süpürgeyi andıran tel tel sakallarla kaplıydı. Eski bir battaniye ya da muşambaya benzer bir şeye sarılmıştı. Yüzünün rengi grimsi ve pişirilmiş tavuk derisi gibi oyuk oyuktu.

Babası yabani-beyaz saçlı adama alkışı ve "ince zevki" için teşekkür etti – tiyatro kariyerini yarım bırakmış olduğunu söyledi – "kaderi" onu, ödülü daha az olan yönlere sevk etmişti. Babası "çok kötü" bir çocukla uğraştığını söyledi, adamın onu isteyip istemediğini merak ediyordu. "İsmi Tod, dört yaşında. Makul seviyede iyi bir bebekti, gelecek vaat ediyordu. Ama şimdi, ceza almaksızın babasına itaatsizlik edebileceğini düşünen –*çünkü babası Tanrı'nın seçilmiş Musevilerinden biri değil*– çok şımarık bir çocuk."

Utanca boğulan Tod, sözlerin babasının ağzından özensizce nasıl döküldüğünü ve babasının nasıl baba olmaya özgü bir kıvançla konuştuğunu işitti. Beyaz saçlı adam şimdi içten bir kahkaha atmıştı. Tod dehşet içinde beyaz saçlı adamın kozasın-

dan çıkan iri, çirkin bir böcek gibi doğrulduğunu gördü. Yahniye benzer suratı neşeyle parlıyordu. Elindeki kirli, kâğıttan torbayı ağzına götürerek, içindeki şişeden bir yudum aldı.

"Evet? Demek öyle bay-ım? Ne kadar istiyorsun peki oğlan için?"

"Yüz dolar doksan dokuz sent."

"Yüz *doller* mi? Yahu, böyle arsız bir oğlan için neden bu kadar çok ödeyeyim ki? Kim onu ister?"

"Efendim, çocuk kötü olabilir. Ama kelepir bir mal. Tüm nisan ayı boyunca indirimde, her zamanki fiyatının yüzde kırk altında. Siz ne teklif edersiniz?"

Yabani-beyaz saçlı yaşlı adam kâğıt torbanın içindeki şişeden bir yudum daha aldı. Giysisinin kirli koluyla sakallı ağzını sildi. "On dokuz dolar doksan dokuz sent. Kelepir *budur.*"

Babası ve yaşlı adam televizyon karakterleri gibi birbirlerine bağırıp dururken, Tod inanmaz bir halde dinliyordu. Neredeyse izleyicilerin kahkahalarını işitebilir – çirkin çarpık yüzlerini görebilirdiniz. Tod ağlıyordu, çok korkmuştu. Babasının şaka yaptığını biliyordu –bildiğine inanıyordu– yine de babasının söylediklerinde ve yabani-beyaz saçlı yaşlı adamın kaba yanıtlarında öyle korkunç –ve kulağa çok kesin gelen– bir şey vardı ki Tod gözyaşlarını durduramıyordu. Üstelik bu stres içinde burnu da akmaya başlamıştı. Babasının vermiş olduğu kâğıt mendil yığını kim bilir neredeydi; bu yüzden ceketinin koluyla burnunu silmek zorunda kaldı ve babası ona tiksinerek baktı.

"Tanrı aşkına, oğlum, bu sadece bir şaka, neden bu kadar *gerçekçisin*? Lanet bir *gerçekçi* olan bilgiç anan gibi. Lanet *kutusundan* dışarı çıkarak düşünemez."

Babası onu ağlatacak kudrete sahipti ve ağladığında da o kadar sinirleniyor, öfkeleniyordu ki, daha çok ağlıyordunuz ve bu da babasını gerçekten çok üzüyordu.

Dört yaşında bir çocuk bile bu adaletsizliği hissediyordu. Babası ve yaşlı, beyaz saçlı adam birbirlerine yıldırımlar gibi espriler yağdırırken, Tod yaralı bir köpek gibi sürünerek uzaklaştı. Babasının görüş açısından çıkar çıkmaz, patika boyunca koşmaya başladı –hangi yönde– ileriye doğru mu yoksa geldikleri tarafa mı – gittiğinden emin değildi. Patika aşırı büyümüş otlarla kaplıydı, dikenli böğürtlen çalıları kıyafetlerini yırtıyor ve yüzünü çiziyordu – hiçbir yerde üzerinde mavi üçgen olan ağaç gözükmüyordu.

Çok fenasın. Şımarık. Arsız!

Arkasından bağıran babası mıydı? Tod dinlemek için durdu. Babasının sesi o kadar zayıflamıştı ki, Tod onun kendisine kızgın mı yoksa kırgın mı olduğunu anlayamıyordu. Tod babasından korkuyordu ve bir daha onu görmek istemiyordu! Soluksuz kalana dek koştu. Kalbi, göğüs kafesinde sıkışmış, çılgın küçük bir kurbağa gibi atmaya başlayana dek koştu. Bir başka meydana gelene dek koştu. Burada, sanki bir tepe kısmen aşağı kayarak bir yığın oluşturmuş gibiydi. Zemin taşlıktı, burada koşamazdınız. Koşarsanız bileğiniz burkulurdu, yaralanırdınız. Burada pas renginde kayalar, büyük taşlar vardı ve derin bir yarık vardı; yarığın içinde, yaklaşık on metre aşağıda ise Tod parlak bir yılana ya da kıpır kıpır hareket eden suya benzer, kaygan ve pırıltılı bir şey gördü.

Çok yorulmuştu. Hıçkırıyordu ve o kadar yorgundu ki, sadece kıvrılıp yatmak istiyordu. Pas rengindeki kayaların ortasında, devrilmiş bir ağacın kolları her yöne uzanacak şekilde etrafa serilmişti. Tod, babasının onu bulup yabani-beyaz saçlı yaşlı adama vereceği korkusuyla kalbi küt küt atarak ve titreyerek ağacın gövdesinin ardına gizlendi.

Babasının zayıflamış ve korkmuş sesini işitiyordu: "Tod? Oğlum, Tanrı aşkına, neredesin?"

Görünüşe göre babası onu göremiyordu. Uzunca bir süre, Tod babasının ve annesinin, saklandığı zamanlarda bile Tod'u görebildiklerini, çünkü Tod'un kafasının içinden geçenleri işitebildiklerini düşünmüştü. Ama son zamanlarda bunun böyle olmadığına inanmaya başlamıştı. Babasının "Tod? Tod?" şeklindeki seslenişini işittiğinizde, babasının Tod'un ne kadar yakında olduğunu bilmediğini anlayabiliyordunuz.

Tod şaşırarak elinde bir kan lekesi fark etti – ceketinde de kan lekesi vardı. Kan yüzünden geliyor olmalıydı – düşerken burnunu çarpmıştı. Kayalardan kaymış ve düşmüştü. Bazen işaretparmağını sinsice burnuna soktuğunda, onunla alay eder veya onu suçlarcasına burnu kanamaya başlardı. Şimdi de burnu kanamaya başlamıştı, babası gördüğünde Tod utanacaktı.

"Tod? Neredesin? İkimizin de ***kaybolmasına*** neden oldun."

Tod, kurumuş, devrilmiş ağacın kurumuş, yaşlı yapraklarının arasından bakıyor ve babasının patikada yavaş yavaş yürüyüşünü izliyordu. Şimdi babası, kayalık meydandaydı. Sanki bacakları ağrıyormuş gibi, yavaş yavaş ve yüzünü buruşturarak tepeye tırmanıyordu – burada bir tepe vardı. Babasının yüzü sanki derisi yüzülmüş gibi kıpkırmızıydı. Tod'un saklanmış olabileceğini düşündüğü yerlere bakarak Tod'u ararken, yılgın ve ümitsizce, sanki kör edici gün ışığına bakarmış gibi gözlerini kırpıştırıyordu.

"Tod? *Kaybolduk,* oğlum. Sebep olduğun bu işte – bu senin suçun – lanet olsun, ***kaybolduk.***"

Babasının sesi huysuzdu, öfkeliydi. Sanki hıçkırıklara boğulacakmış gibi geliyordu sesi. Tod babasının söylediğinin doğru olması gerektiğini düşündü –babası ***kaybolmuştu***– ağaçlardaki mavi üçgenler tamamen yok olmuştu.

Babasına öyle bir nefret duydu ki! Sallanarak topuklarının üzerinde doğruldu. Babasına geri dönmeyeceğini düşünü-

yordu – babasına nerede olduğunu belli etmeyecekti – asla! Günün tüm kalan kısmını ve ertesi günün tamamını bile alsa, nehri kendi kendine bulacaktı. Nehri bulacak ve tıp merkezini bulacaktı; adının ne olduğundan –doktor olarak adından, beyaz önlüğünün üzerine tutturulmuş yakalıkta yazan adından– emin olamasa da annesini bulacaktı.

Annesi şaşkınlık içinde ona gülümseyecekti. Annesi, *Baban nerede? Nasıl buraya yalnız geldin?* gibi şeyler sormayacaktı. Annesi, arabasıyla, sadece ikisini evlerine getirecekti.

Onları bekleyen ev boş olacaktı.

Mutfağın formika bankosu hâlâ yapış yapış olacak ve hava yumurtalı harç yanığı kokacaktı.

Bu oda da diğer odalar gibi boş olacaktı ama Tod'un annesi, *Oh, ama baban nerede? Babana ne oldu?* demeyecekti.

Evin sessizliği içinde birlikte güleceklerdi. Tod annesine oyun parkında salıncağa bindiğini anlatacaktı –salıncakla çok yükseğe, *en tepeye* çıktığını– ve annesi anlattığı her şeyi dinlemek isteyecekti. Annesi onu doyuracak ve yıkayacaktı. Annesi Tod yatağında uykuya dalana dek ona en sevdiği öykü kitabından bölümler okuyacaktı.

Tod bunların olacağını gayet iyi biliyordu. Sanki daha önce de yaşanmış gibi. Bir kez değil, pek çok kez.

İşte tehlike! Babası Tod'un devrilmiş ağacın arkasında saklandığı yere doğru yaklaşıyordu. Babasının oğlunun nerede saklandığına dair bir fikri yoktu; ama görmeden yüksek çalıların arasında ilerleyerek çocuğa yaklaşıyordu. Tod babasının kesik kesik nefes aldığını, alçak sesle küfrettiğini işitebiliyordu.

"Tanrı aşkına, oğlum neredesin? Baban seni asla korkutmak istemez! Lanet olsun, *söylediğimi yap.*"

Babası düşmüş olmalıydı, haki pantolonu çamur içindeydi ve diz yerleri yırtılmıştı. Ağzı, kızgın ama nereye saldıracağını bilemeyen, afallamış bir köpeğin ağzına benziyordu.

Yaralı bir yılanın umutsuzluğuyla, Tod devrilmiş, bedeni ve dalları tüm yönlere yayılarak uzanmış ağacın arkasında, daha fazla uzaklaşamayacağı, en uç noktaya dek sürünerek ilerledi. Tod'un içlerinden sürünerek geçtiği kuru yapraklardan hışırtılı sesler yükseldi ama sadece birkaç metre ötedeki baba bunları işitmedi. Babası ne kadar yorgun nefes alıyordu, babası nasıl da perişandı! Yakınlarda kocaman, pas renginde bir kaya vardı ve altında Tod'un kendisini zorlayarak girebileceği bir oyuk – bir tavşan deliğine, çukura benziyordu; ufak bir yaratık içine sürünerek girebilir, dev yırtıcı hayvan onu takip edemezdi.

Babası yalvararak, nerdeyse hıçkırarak ***kaybolduklarını*** söylüyordu. Tanrı aşkına, Tod neredeydi? Oğlu neredeydi? Babasının ***hava kararmadan***, onları ***bu kahrolası yerden*** çıkarması gerekiyordu.

Tod derin bir nefes aldı – kayanın altına sürünerek – yanlamasına kayarak içeriye girdi – en zor kısım kafasını içeriye sokmak oldu ve içeride – oyulmuşa benzeyen girintide – karanlık, nemli toprak kokusu hâkimdi –kaya kokusu– bir tehlike vardı, dev gibi kaya yerinden oynayıp düşebilir, çocuğu ezebilirdi ama bu almaya değer bir riskti.

Tuhaf olan şuydu: babası Tod'un pas rengindeki dev kayanın altına süründüğünü bilemezdi; ama sanki içgüdüsel bir hissedişle kayaya yaklaştı: "Tod? Bunun altında mısın? Tod, Tanrı aşkına, neredesin?" Babası yalvarıyordu. Babası kızgındı. Babası homurtulu sesler çıkarıyor, karnının üzerine uzanmış bir halde kayaya yaslanarak sağ eliyle kayanın altını yoklamaya çalışıyordu. Babası kolunu kayanın altına uzatabileceği kadar derine soktu, parmakları çizilmişti ve kanıyordu. Babasının tırnakları kırılmıştı ve kanıyordu. Babası kayanın altına bakmaya çalışıyordu ama bir şey göremiyordu – sadece cansız gözüken birtakım şekiller. Çünkü burası bir kaya mezarlığıydı – tüm ya-

şanın son bulduğu yerdi. Babasının nefesi hızlı, kesik kesikti ve bir bıçak gibi ciğerlerini acıtıyordu. Eğer oğlu bu korkunç kayanın altındaysa ve hâlâ yaşıyor, nefes alıyorsa da, babası bu kaygılı halinde işitemiyordu. Bu sırada oğlu kayanın altında, yolu yarılamıştı bile. İlerleyebileceği en geniş noktaya dek yaklaşık üç metre inmişti. Şimdi önü kapanmıştı, daha ileriye sürünemiyordu ve sadece dört yaşında olan oğlan, tekrar dışarıya çıkmak için vücudunu nasıl döndüreceğini de bilmiyordu.

Tavşan çukurunda çocuk emniyetteydi. Korkmuş bir hayvan kurnazlığıyla hareketsiz duruyordu. Yaralanmış ama hayatını kurtarmak için hareket etmemesi, neredeyse nefes almaması gerektiğini bilen, sersemlemiş bir hayvan gibi. Çok uzaktaymışçasına, yerin üzerindeki babası kayaya dayanmış, omuz yuvasından itibaren kolunu kayanın altına uzatmıştı. Eli, beceriksizce küçük, sınırlı daireler çiziyordu. Babasının hareketi verimsiz de olsa kararlıydı, şevkliydi. *Asla vazgeçmeyecekti.* Çünkü kuvveti var olduğu sürece, babası oğlunun adını tekrarlamaya devam edecekti – ta ki bu isim tüm anlamını yitirene dek. *Tod, oğlum, ufaklık* sözcüklerinin heceleri yabancı bir dildeki ya da saçma sapan sözcükler gibi anlamsız, acımasız, tarifi imkânsız bir hale gelene dek. Büyük kayanın altında çocuk hareketsiz yatıyordu. Çocuğun ufak kalbi hâlâ atıyor, ciğerleri hâlâ çalışıyordu. Çocuk babasına bir daha asla dönmeyecekti, asla.

ACI ÜLKE

1.

Onları görmeye başladığında, zar zor fark ediliyorlardı henüz. Ya da onları tam anlamıyla görmeden hissediyordu. Başlangıçta tekildi, yalıtılmıştı örümcekler; şimdi çok zaman geçirdiği yatak odasında, mutfak lavabosunun altındaki küflü köşede, parlak ağlarının içinde tek başlarınaydılar. Kış başlıyordu, açıklaması bu olmalıydı. Başka kışlardan, bir örümcek istilası anımsamamasına karşın, durumun açıklaması bu olmalıydı.

Evi temizleme furyasında örümcek ağlarını bozdu, örümcekleri öldürdü ve tüm kanıtları süpürdü. Ellerini gelişigüzel sallayarak hareket ediyordu, parmakları çok fazla duygu yüklüydü. Bazen parmakları, öfkeyle, birer pençe gibi dokundukları şeye kenetleniyordu.

O hayatta kalan eşti artık. İzleyenlerin hakkında *Ne kadar iyi beceriyor! Düşündüğünden daha güçlü bir kadın o,* dediği.

Ya da, *beklediğimizden daha cesur.*

Ya da, *Şimdi öğrendi işte.*

Kocasının ölümünden sonraki ilk hafta. Ölümden, cesedin yakılıp defnedilmesinden sonraki ilk günler. Sık sık, sadece kısmen giyinik, kısmen uyanık ve bir yerlere doğru sendeleyerek ilerler haldeydi – örneğin çalan bir telefonu yanıtlamak ya

da ölümü müsrifçe kutlayanların gönderdiği çiçek buketlerini, kocaman saksı bitkilerini, "hediye" kutularını, gurmelere has yiyecekleri getiren adamlara veya ona telefonla ulaşamayınca kaygılanmış bir kadın arkadaşa kapıyı açmak için. Tabii bir de, kaldırıma çıkarılması gereken çöpler vardı, bir bilebilseydi çöp kamyonunun hangi günler uğradığını! Sabahları da sokakta buluyordu kendini. Özellikle veraset işlemlerinden sonraki bir sabah, hava soğuktu, sicim gibi yağmur yağıyordu ve rüzgâr saçlarını savuruyordu –neredeydi? niçin?– kendi kendine, bir başka seçeneği olmadığını, 299 Valley Drive'da *enkazdan sağ çıkan tek kişi* olarak bunun, onun görevi olduğunu söylüyordu. Görevi, posta kutusundan günlerdir birikmiş olan postaları – istenmeyen postaları almaktı. Kasım yağmurunun ortasında, terle sırılsıklam pamuklu geceliğinin üzerine giydiği yağmurluk ve çıplak ayaklarında uygunsuz ayakkabılarla sersemlemiş bir halde, sendeleyerek, ayakkabılarının tabanını sırılsıklam etmiş olan coşkun yağmur suyu dereciklerine batmamaya çalışarak uzun garaj yolu boyunca ilerliyordu. *Burada kayıp düşmeyeceğim. Dizlerimin üzerine düşmeyeceğim. Aniden bayılarak kemiklerimi kırmayacağım,* diyordu kendi kendine. Çünkü veraset işlemleri sırasında neredeyse bayılmıştı. Ve iki kez de evde, yalnızken, ölümden sonraki bu yeni hayatına ilişkin korku, ağzına dolmuş pis su gibi tüm bedenini yıkamıştı adeta ve neredeyse bayılmıştı. Belki de kafasını yemek masasının sert, dayanıklı yüzeyine çarparak gerçekten bayılmıştı. Ve şimdi körleşmiş vaziyette, posta kutusuna doğru ilerliyordu – tam olarak bir kutu değil, çok sayıda arkadaşı, iş bağlantısı ve ortakları olan bir adamın *hayatta kalan eşi* olarak kendisine gönderilenlere yetmeyecek kadar dar, boru şeklinde bir alüminyum nesne. Son günlerde, bıkkın postacı mektupları öyle ite kaka sıkıştırıyordu ki kutuya, çıkarmak için de bir o kadar kuvvet uygulamak gerekiyordu. Ve kutunun en arka

ucunda sıkışmış bir zarfı çıkarmaya çalışırken, eline tüylü –tiril tiril– bir his veren bir şey değdi –bir örümcek yuvası– paniğe kapılmış, kahverengi benekli, acayip türde bir örümcek öbeği – içlerinden çok büyük değil, bir karasinek kadar olan biri, kutuyu karıştıran koluna hızla tırmanıverdi ve canhıraş bir çığlık eşliğinde silkelenip atılmasından önce, şeytani bir niyetle neredeyse kadının omzuna ulaştı. Sophie'nin koltuk altına sıkıştırmış olduğu posta da kayarak ayaklarının dibindeki ıslak çimenlere döküldü.

Tanrım bana yardım et. İşte bundan sonraki hayatım bu.

2. **K.**

Kocasının ölümünden yaklaşık üç hafta sonra, tuhaf şekilli zarfların ilki geldi.

Gecikmiş taziye kartları, sıradan mektuplar ve doğrudan çöpe gidecek postanın ortasında, üzerinde Sourland*, MINN damgası bulunan ve iade adresi olarak **K.** yazan uzunca bir zarf gördü.

Tek bir baş harf – **K.**

Bu gizemli, uğursuz bir işaretti. Sophie, Minnesota, Sourland'de yaşayan kimseyi tanımıyordu. **K.**'nın kim olabileceğini hayal edemiyordu.

Kocasının Minneapolis'te arkadaşları –profesyonel iş bağlantıları– olduğunu biliyordu. Çünkü kocası ara sıra Minneapolis'e giderdi. Ama Sourland diye bir yerden hiç söz etmemişti.

Çok uzun süre evli kalmışlardı – aralık ayında yirmi altı yıldır evli olacaklardı – eşlerden birinin tanıdığı insanları, di-

* Bu öyküye ve derlemenin tamamına isim olan "Sourland", New Jersey'de dağlık bir doğal hayat koruma bölgesidir. Öyküde de özel bir yer ismi olan "Sourland", kitabın ve öykünün ismi haricinde, orijinal halinde bırakılmıştır. (ç.n.)

ğeri mutlaka, en azından bir miktar tanıyor olmalıydı. *Hayatta kalan eşin* emin olmadığı çok şey vardı belki; ama bundan emindi.

Hayatta kalan eş böyle anlarda korkunun pençesini hissediyordu. Ölmüş kocasının, *hayatta kalan eşin* asla bilmediği sırları olduğu –olabileceği– ihtimalini.

Yemek masasında açılmamış onlarca zarfın –arkadaşlardan gelmiş taziye kartları, okumaya cesaret edemediği, elle yazılmış dokunaklı mektuplar– arasından Sophie, Sourland, MINN damgasını taşıyan gizemli **K.**'nın zarfını açtı. Zarfın içinde hiçbir mektup yoktu; sadece fotoğraflar vardı –yaban hayatından manzaralar– büyük kayalarla dolu, kıraç, dik tepeler, sık çam ormanlarıyla kaplı dağlar, uzun, yaprak döken ağaçlar ve bir Matisse tablosu gibi rengârenk beneklerle sınırlanmış geniş nehirler. Dağların arasında dik bir vadi içinde ilerleyen bir dere, devrilmiş ağaçlar, yuvarlanmış kayalarla dolu bir yarık – yakınlarında, çömelmiş bir hayvan ya da belki bir insanı andıran belirsiz bir şekil – ya da tuhaf bir şekilde kendini ifşa eden ağaç kökleri. Sophie bunların ne olduğunu anlamak zorunda mıydı? Tanıdık bir şey var mıydı bunlarda? Fotoğraflar biçim, kompozisyon, "güzellik" kavramı önemsenmeden –sanki tamamen faydaya yönelik– çekilmişlerdi; arkalarında hiçbir açıklama yer almıyordu. Ama neydi bu fotoğrafların amacı? Sophie kızgındı, huzursuzdu. Sanki bir tehlikeyle karşılaşmış gibi, kalbi kötü kötü çarpıyordu. *Bunlar neden bana gönderildi? Neden şimdi? Kim böyle bir şey yapar?*

Gizemli **K.**'dan gelen mektubun *Sophie Quinn*'e gönderilmiş olduğunu gördü. *Bayan Sophie Quinn*'e ya da *Bayan Matthew Quinn*'e değil. Adres düzyazıyla, siyah keçeli kalemle yazılmıştı. *Elyazısını gizlemek istiyor,* diye düşündü. *Tanınmak istemiyor*

Fotoğrafları yırtıp atmak için derin bir istek duyuyordu. Bu, hayatının böyle hassas bir döneminde ona yapılmış bir eşek şakası, bir oyun, zalim bir şeydi.

Kocası hayatta olsa, *onları bana ver, Sophie,* derdi. *Bir daha da aklına getirme.*

Kocası, *Artık çok dikkatli ol Sophie, derdi. Ölümümden sonraki yaşamında hatalar yapacaksın. Ve ben bunları düzeltmek için yanında olmayacağım.*

Sophie fotoğrafları masanın üstüne koydu. Adeta kartlarla bir bilmece oyunu oynamaya hazırlanır gibi. Gerilmiş sinirleri nedeniyle yanlış görmüyorsa, bazı vahşi doğa görüntüleri birbirleriyle örtüşüyor, birbirlerini tamamlıyordu.

Kayalarla kaplı dik bir dağın kıyısı, yumurta şeklinde ve rengindeki devasa kayalarla kaplı, çanağa benzer bir arazi, dokunduğu her şeyin rengini ağartacak şekilde göz kamaştıran, parlak, keskin sonbahar güneşi... En güzeli, dişleri andıran sivri kayalıkların ortasından nerdeyse dikey bir şekilde dökülen, dağların arasındaki dar bir nehirdi.

Tuhaf bir rüya hali, yatıştırıcı gibi, onu ele geçirdi. Bu dikkat çekici, güzel resimleri fotoğrafçının gözlerinden görüyordu – kamerayı tutan **K.** olmalıydı – ona fotoğrafları gönderen **K.** idi.

Burası götürüleceğim yer mi? Niçin?

İşaretparmağında bir acı hissetti. Şeytantırnağının yakınındaki küçük bir kâğıt kesiğinden kan sızıyordu.

Parmaklarının böyle minicik kesiklerle dolu olduğunu fark etti. Evin fırın gibi ısıtılmış havası çok kuruydu, cildi duyarlı ve kesiklere karşı dayanıksız hale gelmişti. Postayı, istenmeyen paketleri, dul bir kadının canının, sanki kocasını kaybetmiş olmasının bir telafisi olacakmış gibi lüzumsuz eşyalar çektiğini zanneden iyi niyetli kişilerden gelen "hediye" paketlerini açarken...

Bunu izleyen günlerde yemek salonundan geçerken fotoğrafları incelemek için duruyordu. Vahşi doğa resimleri ya da manzara tablolarından oluşan, çocukken parçalarını sabırla bir araya getirdiği bir yapbozu andıran, görsel bir bilmece gibiydiler. Narkotik bir uyuşukluktan sıyrılır gibi sarsılarak uyanmasını sağlıyorlardı.

O günler! Keder, ağzına sıçramış pis su gibiydi. Ama onu yutmaktan başka bir seçeneği yoktu.

Kocasını suçlamak istemiyordu. *Beni neden terk ettin ki? Sana hayatımı emanet etmiştim.*

Bu, ölümden sonra yaşanan yaşamdı, kabullenmeniz gerekliydi. Kimse bu gerçeği kabullenmek istemez. Bu gerçeği kabul etmemeyi dilemek için her türlü nedeniniz vardır. Uzun zaman aralıkları – Sahara kadar geniş – o *hayatta kalan eşti* ve asla tam olarak uyanık değildi – ama tam olarak uykuda da değildi. Asla *derin, dinlendirici* bir uyku uyumuyordu. "Gündüz" olduğunda –kış gündönümünden sonra, daha da erken saatlerde– yatakta kalmaya tahammül edemiyordu. Kalktığında da hareket etmek zorundaydı. Yürümeye başladığında, kırk, elli – altmış – dakika yürüyebiliyordu; kendini tüketmek ister gibi. Enerjiyle coşmuş şekilde dolapları boşaltıyor, bodrum katını temizliyor, ellerinin ve dizlerinin üzerinde parkeleri temizliyor, parlatıyordu. Asla doğru odada bulmuyordu kendini – sürekli, bir şeyi unutuyor oluyordu ve o bir şey de başka bir odadaydı mutlaka. Bir yerde birkaç dakikadan fazla durmak imkânsız – fiziksel olarak imkânsız – hale geliyordu. Günlük yaşamları sırasında kocasıyla paylaştığı odalarda – yemek odası, oturma odası – evin arkasındaki camlı veranda – artık fazla zaman geçiremiyordu.

Bunlar hayalet odalardı. Mantıksal olarak kaçınamadığı yatak odası ve mutfak ve ayrıca kocasının sağken sık sık gir-

mediği, çünkü kadının kendi çalışma odası farz ettiği bir oda haricinde, evin odaları, içinde yaşanılmaz bir hale dönüşüyordu.

Hayatta kalan eş bir mezardan çok daha büyük olan bir alanda yaşıyordu.

Kocasının onu bu alanda yaşamaya terk ettiğine inanmak zordu. Birbirlerine ilk âşık olduklarında, kendisine, biraz oyuncu ve eğlenceli olmasına gayret ettiği, ama aynı zamanda ciddi, samimi bir ifadeyle şöyle dememiş miydi kocası – *Seni sonsuza dek koruyacağım, Sophie!* Ve onu terk etmişti şimdi.

Kafasının yerinde olmadığı bu keder dolu mevsim.

Yemek masasının üzerindeki fotoğraflara alışması –onları kanıksaması– için birkaç hafta ya da ay geçmişti ki, **K.**'nın gönderdiği ikinci zarf eline ulaştı.

Ne tuhaf bir zarf! Kalın, pürüzlü, yulaf ezmesi renginde; papirüs bile diyebilirdiniz. Keçe kalemle, düzyazıyla yazılmış harfler, bir öncekinde olduğu gibi sade, gayrişahsiydi.

Sophie'nin kalbi hızlandı. Dağınık posta kutusundan mektubu hemen kaptı.

Artık posta kutusunda örümcek tehlikesi yoktu – örümceğin türsü yuvasını ve içinde yaşayan her şeyi yok etmişti. Her halükârda, artık kış gelmişti ve örümceklerin dışarıda yaşaması da çok zordu.

Bu arada, Sophie haritalarda Minnesota'da bulunan Sourland'i aramıştı: Grand Rapids'in yaklaşık 200 kilometre kuzeybatısında, göller, nehirler ve büyük ormanlarla dolu vahşi doğanın içinde küçük bir kasabaydı; muhtemelen bir köy büyüklüğündeydi, daha fazla değil. Haritalarda Sourland'in yanı sıra, Sourland Şelaleleri, Sourland Kavşağı ve 400 bin dönümden daha geniş bir arazi üzerindeki devasa Sourland Dağı Tabiat Koruma Bölgesi görülüyordu. Tüm bunlar, romantik bir ismi olan Ormanlar Gölü Bölgesi'nin doğusundaki ve Ko-

ochiching Bölgesi'ndeki Kızıl Göl Kızılderili Bölgesi'nin batısındaki Sourland Bölgesi'ndeydi.

Kaba kâğıtlı zarftan yine mektup çıkmadı; içinde sadece fotoğraflar vardı – ağaçların seyrek olduğu bir dağlık alan, gün ışığı hüzmeleriyle aydınlanmış bir çam ormanı, kayalarla ve ağaçlarla çevrilmiş derin bir kuyuya benzeyen, suları karanlık ve yakamozlu bir göl. Bir başka fotoğrafın arka planında küçük bir eve ya da kulübeye benzeyen bir tür yapı seçilebiliyordu. Sophie, *Burada mı yaşıyor,* diye geçirdi kafasından.

K.'nın anlatmak istediği öyküye göre kartları belli bir sırada açarak onunla oyun oynadığını biliyordu.

Son resimde bu yapının kaba kütüklerden inşa edilmiş bir kulübe olduğu görülüyordu. Kulübenin yıpranmış katranlı kâğıtla kaplı dik bir çatısı, bir soba bacası vardı; soğuğu engellemek için yapıya çirkin plastik paneller monte edilmişti. Bu fotoğrafta yerde kar olduğu da görülüyordu; kar, müthiş bir kuvvetle sürüklenmiş gibi kulübenin dibinde yığılmıştı. Kulübenin yakınındaysa küçük bir açık alan, burada üst üste yığılmış odunlar ve kütüğe saplı bir balta göze çarpıyordu.

Tekerlek izlerinin görülebildiği çamurlu garaj yolunda, engebeli araziye uygun kocaman tekerlekleri olan çelik renginde bir araç duruyordu. Ve bu aracın yanında, parkası ve haki şortu içinde sakallı bir adam. Parkanın kapüşonu adamın kafasına geçirilmişti; bacakları güneş yanığı rengindeydi ve kaslıydı. Koyu renkli gözlükler yüzünü kısmen belirsizleştirse de, adamın yüz hatlarının sert olduğunu ve gülümsemediğini görebiliyordu; ama sol elini sanki selamlaşırcasına havaya kaldırmıştı.

Sophie fotoğrafı pencere kenarına götürerek inceledi. Adamın gölgeler içinde erirmiş gibi gözüken yüzünü çıkaramıyordu.

Adamın elini "hoş geldin" demek için mi yoksa onu uyarmak üzere mi kaldırdığından da emin olamadı.

Merhaba. Git buradan. Daha yaklaş. Seni davet mi ettim?

Demek K. buydu; Sophie bu adamı daha önce görmemiş olduğundan emindi.

Ama adam zarfı kendinden emin bir şekilde *Sophie Quinn* adına göndermişti. Kocasını tanıyor ve kocası üzerinden onu da tanıyormuş gibi. Matt ile ilgili bir mektup ya da bir not yazmamış olması tuhaftı. Çünkü Matt'in ölmüş olduğunu biliyor olmalıydı.

Kaybın. Kaybın için çok üzgünüm. Başın sağ olsun Sophie!

Ölüm gerçeğini hafifletmek için insanların söyleyebileceği pek bir şey yok. Sophie, kederini tüm acısıyla yaşarken, ne hissettiğini tam olarak anlayamasalar da insanların onunla konuşması, ona seslenmesi gerektiğini anlıyordu. Kendisi de, daha önce, kederden dağılmış insanlarla, onların ne hissettiğini bilemeden, pek çok kez konuşmuştu. Artık biliyordu. Her halükârda, daha önce bildiklerinden daha fazlasını.

Ama K. ne taziye ne de teselli sunmaktaydı. Sophie adamın böyle bir niyeti olduğunu sanmıyordu.

Kocasıyla tanıştığı zamanları anımsadı; Matthew Quinn o sıralar bir doğa insanıydı. Avcı değildi –Matt'in ailesinde kimse avcı değildi– Madison'da Wisconsin Üniversitesi'ndeki yüksek öğrenimi sırasında ciddi bir kampçıydı ve doğa yürüyüşleri yapardı. Sophie'yi yanında hiç götürmemişti; tanıştıklarında Matt otuz yaşındaydı ve Amerikan anayasa hukuku üzerine yaptığı doktorasını bitirmeye ve akademik hayatı geride bırakmaya çalışıyordu. Yetişkin hayatı olarak adlandırdığı devreye geçmek için sabırsızlanıyordu.

Sonraları Sophie'ye, ilk buluşmalarında onunla evlenmeye karar vermiş olduğunu söyledi. Sophie ona bunun *ilk görüşte aşk* mı olduğunu sormuştu ve Matt de *ondan daha güzel ve daha uzun soluklu* bir şey, demişti.

Madison'dayken Sophie, Matt ve arkadaşlarından vahşi doğadaki maceralarına, Kuzey Wisconsin'de ve Drummond

adasında ve Kanada, Onario'daki Elliot Gölü'nün güneyindeki vahşi doğada kamp kurdukları yolculuklara ilişkin öyküler dinlemişti. Ama Sophie'nin hayatına girdiği sıralarda bu doğa aktiviteleri Matt için cazibesini yitirmeye başlamıştı.

Sophie yirmi iki yaşındaydı. Matt neredeyse otuz. Her anlamda Sophie'den olgundu: entelektüel olarak, siyasi açıdan, cinsellik açısından.

Matt'in arkadaşları da Sophie'den büyüktü; hepsi tarih, politika, Rus kültürü araştırmaları gibi alanlarda doktora yapıyordu. Çoğu Vietnam Savaşı'nı protesto eden siyasi aktivistlerdi. Zira 1960'ların sonlarında, savaş en sonunda zehrini her yere saçmıştı. Genç olmak ayaklanmak, öfkelenmek demekti. Madison'daki Wisconsin Üniversitesi sosyalist muhaliflerin ve siyasi aktivistlerin bir merkeziydi; umarsız şekilde yolsuz Amerikan hükümetini devirmek için yanıp tutuşan SDS, Weathermen* ve diğer solcu örgütlerin yüksek sesle faaliyet gösterdiği bir platformdu. Matt'in bu örgütlerde yakın arkadaşları vardı; ama Sophie, Matt'in kendisinin de bu sol örgütlerle bağlantılı olup olmadığından emin değildi.

Matt'in Sophie'den gizlediği sırları olduğundan değil, ama temkinli, ketum biri olduğu için. Sophie'nin onunla tanıştıktan sonra içgüdüsel olarak öğrendiği üzere, Matt'e çok doğrudan soru sormak, onu rencide etme riskini taşıyordu.

Sophie asla politik biri olmamıştı. Tabii ki büyük kampusta Vietnam Savaşı'nı yüzlerce –binlerce?– başka öğrencinin de katıldığı yürüyüşlerle protesto etmişti. Tanıdığı herkes gibi,

---

* *Students for a Democratic Society* (Demokratik bir Toplum İçin Öğrenci Birliği): ABD'de 1960'ların sonunda faal olan bir sosyalist öğrenci örgütü ve *Weathermen* (sözcük anlamı "hava durumunu sunan kişiler"dir; bu isim "Rüzgârın ne yönden eseceğini anlamak için hava spikerine ihtiyacımız yok" şeklindeki slogandan çıkmıştır) aym dönem oldukça etkin olan radikal sol bir örgüttü. (ç.n.)

dönemin resmi Amerikan politikalarından nefret etmişti. Ama temel anlamda, bir uyuşturucu kültürü ile özdeşleşen radikal sol muhalefet ona çok yabancı, sağı solu belli olmayan bir hareketti. Yukarı New York'taki Wells Koleji'nden Madison'a 19. Yüzyıl Amerikan Edebiyatı okumak için gelmişti; babası bir devlet lisesinin müdürüydü ve Protestan/seküler bir aileden geliyordu. Üniversitenin kendisinin fiziksel kapsamı ve temposundan olduğu kadar, akademik çalışmalar yapmakta olan diğer ve daha büyük öğrencilerden de ürkmüştü.

Matt sadece bir kez Sophie'yi Madison'daki eyalet merkez binasına doğru yapılan yürüyüşte yanına almıştı. Bu riskli bir maceraydı; çünkü yürüyüş izinsiz yapılıyordu ve bir önceki hafta Kent Eyalet Üniversitesi'nde Ulusal Muhafızlar göstericilere ateş açmıştı. O unutulmaz tek bir fotoğrafla, ülke genelinde ana haber olan, Ohio'da genç göstericilerin öldürülmesi hadisesinin hemen ardından, değişik yaş gruplarından iki ya da üç yüz öğrenci yürüyüşe katılmış ve üniformalı Madison şehri polisleri ile Wisconsin eyaleti Ulusal Muhafızları, coplarını ve topuzlarını tehditkârca sallayarak, yüzleri koyu renkli vizörlerin ardında gizlenmiş şekilde Eyalet Caddesi boyunca dizilmişlerdi. Matt, Sophie'ye, polis yüklenirse arkasında durmasını ve ateş edildiği takdirde, yere, kendisinin altına yatmasını söylemişti. Onu koruyacağını söylemişti. Bunu ciddiyetle, samimiyetle söylemişti. O da heyecanlıydı, korkuyordu ve bir o kadar coşkuluydu. Sophie tehlikenin çok yakın olduğundan emindi; ama Matt'in her şekilde onu koruyacağına ilişkin kuşkusu yoktu. Damarlarında tuhaf, pervasız bir kıvanç hissi dolaşıyordu; hayatı boyunca bir daha asla hissetmeyeceği bir ölümsüzlük inancı.

Önemli sayıda Wisconsinli yasa düzenleyici protestoyu anlayışla karşıladığından, göstericiler sakinleştirildi, saygılı muamele gördüler ve tehlike etkisiz hale getirildi. Ölmedi-

ler! Coplarla dövülmediler bile, kafaları yüzleri kana bulanmadı. Sophie, yaşamında ilk ve son kez, halka açık, kalabalık bir meydanda sonraki yarım saat içinde başına ne geleceğini bilmediği bir durumdaydı; bir daha asla yaşamayacağı bir deneyim.

Sophie ikinci kez **K.**'dan gelmiş olan zarfi kontrol etti – içinden sarı çizgili bir kâğıt çıktı.

Sophie -
Beni görmeye buraya gel. Buluşmamız gerek.
Artık buna hazırsın.
KOLK

Sophie sonrasında kendini yerde buldu.

Sanki zemin –çok sert, parke zemin– yerinden oynayarak kafasına bir darbe vurmuştu. Zemin bir cop gibi kafasına çarpmıştı; şiddetli, kasıtlı. Elini uzatacak, çarpmanın şiddetini azaltacak zamanı olmamıştı. Orada yarı yarıya bilincini yitirmiş şekilde, kaç dakika yattığından emin değildi. Belki de hiç zaman geçmemişti. Gücünü topladığında, nerede olduğunu unutmuştu. O gün günlerden neydi, anımsayamıyordu. Ya da Matt'in nerede olduğunu; Matt'in yere düşerkenki çığlığını, ona seslenişini neden işitmediğini bilmiyordu.

Ensesindeki tüyler korkuyla irkildi. Cildinin üzerinde bir şeyler sürünüyor gibiydi. Bu minicik şeyler tüy gibi hafifti ve çok hızlı hareket ediyorlardı. Ne olduklarını görmeksizin, onları teninden süpürdü. Teni ıslak ve soğuktu; kısmen kurumuş terle kaplıydı. Demek ki bir süre geçmiş olmalıydı ki panikle karışık ter kısmen kurumuştu. *Hayır! Hayır!* – teninde sürünen şeyleri eliyle süpürdü. Şimdi dirseklerinin üzerinde doğruluyordu, başını kaldırıyordu. Sersemlemiş gözleri yerdeki KOLK şeklinde imzalanmış mektubu gördü.

3.

Matt? Neredesin?

Karanlıkta korkmuş, yönünü yitirmiş şekilde uyanıyordu.

Kim bilir kaç kez, bir peri masalındaki lanetten mustarip biri gibi. Karanlıkta uyanıyordu – kocasına sesleniyordu – olmayan kocasına – *artık var olmayan* kocasına.

Sophie kimseye açılmayacaktı.

Ne de hastaneye kaldırıldığı o kasım günü, Hackensack'teki muhasebecilerine IRS formlarını yollamak için Matt'in erkenden kalkmış olduğunu anlatacaktı birilerine.

Matt hasta olduğunu ve hastaneye yatmasının gerekeceğini biliyordu. Formları tamamlamak için eve ne zaman dönmüş olacağını bilmiyordu.

Sophie her zamanki saatte, sabah yedide uyanmıştı. Hava hâlâ karanlıktı. Bir şeylerin ters gittiğinin farkındaydı. Yatağın *kocasına ait* tarafı boştu. Yatak örtüsü dikkatlice açılmış; Matt ona hissettirmeden sessizce yataktan kalkmıştı.

Matt ona açılmamıştı. Tabii ki Matt, karısının kaygısını, korkusunu bir kenara atan, çıldırtıcı umursamazlığıyla şunu diyecekti: *Hey. Seni üzmek istemedim.*

Öylece çıplak ayaklarıyla, merak içinde ama henüz korkuya kapılmamış bir halde Sophie alt katta kocasını aramıştı. Matt'in çalışma odasında, masasında çalışıyor olacağını düşünüyordu. Karanlık evin birinci katındaki odaya yaklaştığında, Matt gece kıyafeti olan tişörtü ve şortu içerisinde odadan çıkıyordu. Yüzü tuhaf bir şekilde gergin, ifadesine Sophie'nin daha önce hiç görmediği tuhaf bir gülümseme sabitlenmiş bir halde karşısındaydı. Sophie, beyninin derhal alarma geçmiş, uyarılmış ama konuşmayan kısmıyla, kocasının titreyen ellerindeki FedEx zarfını gördü. (Sophie kendi kendine, *Bu tamamen IRS meselesi,* dedi.)

Bu kadar azimli, bu kadar sorumluluk sahibi olmanın ne kadar da kocasına özgü olduğunu düşündü. Hackensack'teki muhasebecilerine ortak finans işlemlerine ilişkin belgeleri son teslim tarihinden epey önce göndermeye kararlıydı kocası. Muhasebeci de bunları Amerikan Hükümeti Hazine Departmanı'na gönderecekti. *Sophie seni koruyacağım. Söz veriyorum.* Sophie, bunun sıradan bir sabah olduğunu düşünmek istiyordu; beyninin sıra dışı bir şekilde uyanık ve uyarılmış olan bölümü kocasının bitkin, yüzünün kül renginde ve dudaklarının mavimsi bir renkte olduğunu ve ayaklarının altındaki zemine güvenip güvenemeyeceğini bilmeyen biri gibi çekingen hareket ettiğini görüyordu. Ve o tuhaf, kulak tırmalayan ses. *Hayatta kalan eş* olarak, Sophie uzun süre kocasının zorlukla nefes alışının sesini anımsayacaktı.

Yine de kocası, soğukkanlı bir şekilde karısının ismini söyledi: "Sophie."

Ve duygusal olarak ne kadar sarsılırsa sarsılsın, Sophie'nin yanlış anlamasına ya da yanlış yorumlamasına meydan bırakmayacak şekilde, Matt, kendine özgü kesin talimat verme şekliyle, karısına, "FedEX'i arayarak bu zarfı aldırmalarını söyle," dedi. "Üzgünüm, beni hastaneye götürmen gerek."

Ya da Matt şunu mu demişti: "Üzgünüm ama beni hastaneye götürmen gerek."

Her ne demiş olursa olsun, Sophie onu işitmişti. Transa geçmiş biri gibi işitebiliyor, yeniden işitebiliyordu. *Hayatta kalan eş* şu iki olasılıktan birine mahkûmdu.

Üzgünüm, beni hastaneye götürmen gerek.

Üzgünüm ama beni hastaneye götürmen gerek.

Hastane sözcüğünde en ufak bir *belirsizlik* yoktu!

Sophie, derhal, bunun ciddi bir durum olması gerektiğinin farkına vardı. Kocası kendi isteğiyle doktora giden biri değildi. Yetişkin hayatı boyunca, sağlığı konusunda ilgisiz, hatta dik-

katsiz davranmıştı; sanki tedbirli olmak erkek olmakla çelişen bir kavrammış gibi. Ve şimdi bu cesaret gösterisi sona ermişti.

Sophie kocasına sorunun ne olduğunu sordu. Adam, "Sanırım, kalbim," dedi.

Sanırım, kalbim. Sophie bunu da sürekli işitecek, hep yeniden işitecekti. Tuhaf bir sözcük seçme yöntemi. *Kalbim, sanırım,* demesi kulağa daha doğal gelebilirdi ama o sabah kocasının davranışında doğal olan hiçbir şey yoktu.

Matthew Quinn'in hayatında başka sabahlar da olacaktı. Birkaç sabah daha. Ama bu, Sophie ile paylaştığı hayatın son sabahıydı.

Kalbi! Önceki yaz, New Jersey sıcağında fiziksel efor harcadığı uzunca süren bir işin ardından, Matt bir fibrilasyon nöbeti geçirmişti – bu durum, nefes darlığı denilen şey miydi? İnat ederek, evin arkasındaki terasın aşınmış taş zeminini tamir etmeye kalkmıştı ve yine Sophie'ye gelmiş – kadının dikkatini çekmek için mutfak penceresini tıklatmış ve özür diler bir şekilde, kalbinin "tuhaf" bir şekilde çarptığını ve "nefesini yakalamakta zorlandığını" söylemiş, acaba onu doktora götürüp götüremeyeceğini sormuştu. Tabii ki Sophie onu doktora götürürdü. Yolda, cep telefonuyla arabadan doktoru aramış ve doktorun muayenehanesinden kocasını, bir kilometreden daha az mesafedeki hastanenin acil servisine götürmüştü. Matt, damardan ilaç verilerek uyutulmuştu ve sabah hızlı, düzensiz atan kalbi başarıyla tedavi edilerek öğle saatlerinde taburcu edilmişti. Şimdi her şey Sophie'nin aynı şeyleri bir kez daha yaşayacağını işaret ediyordu. Kendi kendine, *bu rutin bir prosedür. Bunu daha önce de yaşadık,* diyordu.

Telaşla giyinmişti. Birlikte yaşadıkları hayatın son sabahında aceleyle Matt'in seyahat çantasını toparlamıştı – iç çamaşırı, tuvalet malzemeleri, temiz bir gömlek, çoraplar. Bir önceki sefer gibi Matt geceyi muhtemelen hastanede geçirecekti.

Sophie canlı, gergin bir şekilde gevezelik ediyordu. Sophie, Matt'e anlattığı onca şeyi söylemiş olamazdı ve Matt'in de onu dinliyormuş gibi bir hali yoktu. El yordamıyla yağmurluğunu giymeye çalışırken, Sophie yardımına geldi. Tuhaf ve rahatsız edici olan, kocasının sanki koşarak merdiven tırmanmış gibi nefes nefese olmasıydı.

Matt elli altı yaşındaydı. Uzun boylu değildi; ama uzunmuş izlenimi verirdi. Üst bedeni ve karın bölgesi yumuşamıştı ve belki sekiz on kilo fazlası vardı. Sophie'nin Madison'da evlendiği genç adam gitmişti. Koyu renkli saçları kum rengine dönüşmüş ve alnının tepesi seyrelmeye başlamıştı. Ufak, grikahverengi gözlerinin köşelerinde, içlere doğru daha yoğunlaşan kırışıklıklar oluşmuştu.

Sophie, Matt'in yüzünü yıkamış ve saçlarını ıslatarak düzleştirmiş olduğunu gördü; ama tıraş olmamıştı. Fırça gibi sert sakalları yüzünün yumuşak ifadeli alt bölümünü mütecaviz bir gölge gibi karartmıştı. Sophie içinin aşkla acıdığını hissetti – korkuyla acıdığını. Çünkü böyle zamanlarda aşka korku hâkim olur. Eğer gidip onu öperse, kocasının gerileceğini düşündü. Şu an kocasının hoş karşılayacağı bir davranış olmazdı bu. Belki bu dikkati dağılmış haliyle Matt onu uzaklaştırmayacak; ama kendisi kasılacak ve geri çekilecekti. Ürkütücü, soluk mavi dudaklarında küçük, sabitlenmiş bir gülücükle.

Daha da kötüsü; merhamet edecek ve Sophie'yi neşelendirmek için onu öpecekti. Tenine değen dudakları buz gibi soğuk olacaktı.

Bunlar olmadı. Yine de Sophie fazlasıyla ısınmış yanaklarında kocasının buz gibi dudaklarının dokunuşunu hissetti.

Kocasına duyduğu sevgi bir elektrik akımı gibi tüm bedenine yayıldı. Buna dayanamıyordu; bu adamı bu kadar sevmeye, aralarındaki bağın kopma tehlikesiyle yüz yüze olmasına.

Sophie rüzgârla mücadele eden minicik bir kıvılcım gibi arzulu ama güçsüz olan kadersiz kocasına öyle ümitsiz bir aşkla bağlıydı ki. Onu öyle ümitsiz bir aşkla seviyordu ki, bu halini görüp kendisini azarlamaması için yüzünü Matt'ten saklaması gerekiyordu.

Kolunu kocasının koluna geçirdi; adam buna direnmedi, karısına yaslandı. Sophie şaşırarak kocasıyla aynı boyda olduklarını fark etti; sanki karısından on-on beş santim daha uzun olan adam bir gecede ufalmış, yaşlanmıştı.

Kocasına evin karanlık alt katına ve oradan da garaja açılan kapıya doğru eşlik etti. Kendi kendine, *aynen geçen sefer olduğu gibi. Bu kez de öyle olacak,* diyordu.

Hastaneye giderlerken, arabada soğukkanlı bir şekilde Matt'e kendisini nasıl hissettiğini, aynı mı yoksa daha mı kötü hissettiğini sormuştu. Emniyet kemerini bağlamasını rica etmişti; ama adam zorlukla işitiyor gibiydi. İzleyen günlerde, haftalarda, aylarda *hayatta kalan eş* kendisini, hiç de alışık olmadığı direksiyonun arkasında görecekti. Birliktelerken arabayı kocası kullanırdı, Sophie değil. Sophie, şimdi kendisini parlak beyaz arabalarında, hasta ve kendinden geçmiş kocasının yanında, ayın çekimine ya da galaksilerin salınımına kapılmış gibi, nereye gittiklerine ya da yolculuklarının tek yönlü olduğuna ve asla geri döndürülemeyeceğine dair bir fikri olmaksızın ilerlerken görüyordu. Zamanın geri alınamayacağı gibi. Kendisini Matthew Quinn'i mezara götürürken görüyordu. Kendisini kocasına ihanet ederken görüyordu; çünkü kocası bir daha asla eve dönmeyecekti. Bir daha asla o evdeki, o çok sevdiği yaşantısına dönmeyecekti.

Eğer bilseydi: Matt'in gecenin bir vakti yataktan usulca kalkmış olduğunu. Kendisini uyandırıp hastaneye götürmesini istemektense vergi formları üzerinde saatler harcamış olduğunu.

Kocasının kalbindeki ritim bozukluğunun ne kadar ciddi bir sorun olduğunu bilseydi? Ya da vergi formları üzerinde çalışırken durumunun daha kötülediğini?

Hayatını bu kadar önemsiz bir şey için tehlikeye attı. Mali açıdan iyi durumda olmamız için. Benim için, düşüncesine katlanamıyordu.

Şimdi artık Matt evden gitmişti. Kocası gitmişti; kocası geri dönmeyecekti. Yine de gün boyunca, ev boş, terk edilmiş olmasına karşın, defalarca onun sesini işitiyordu – ayrıldığı sabahki sesini değil – ya da onu son derece korkutan, bozuk ritimli, zorla alıp verilen nefesin sesini değil.

Hayatta kalan eş dışında evde kimse yoktu.

Kocası yanıp kül olmuş bir nesne gibi tamamen yok olmuştu. Yumuşak tozumsu küllere değil, kaba taneli küllere ve kemik parçalarına dönüşmüş; alüminyum bir kutunun içinde, evlerinden birkaç kilometre uzaktaki bir mezarlıkta gömülmüştü. Sık sık kısa ve uzun yürüyüşler yapan, bisikletle gezen kişiler olarak, iyi havalarda zamanı dışarıda geçirmeyi sevdiklerinden, yıllarca bu mezarlığa dek yürüyüşler yapmış, 18. yüzyıla ait eski mezartaşlarını, demir çubuklarla desteklenmiş yaşlı, dev meşe ağaçlarını –sanki H.G. Wells'in *Dünyalar Savaşı* kitabının kapağındaki dünyayı işgal eden Marslıların hayali çizimleriymiş gibi– hayranlıkla izlemişlerdi. O günlerde ne kadar masumdular! Ne kadar kör, ne kadar aptaldılar. Nasıl da ilgisizdiler, mezarlıkta dolaşırken ayaklarının altında çürümekte olana karşı.

Şimdi bu körlükleri için cezalandırılıyorlardı. *Ölen koca, hayatta kalan eş.*

Dindirilmemiş kederin bulanıklığında çekici, "tarihi" mezarlıkta bir yer satın almıştı. Yeni mezarların kazılmakta oldu-

ğu, arka taraftaki açık, yeşil alanda. Merhametsiz, taze mezarlar. Matt'in kalıntıları krematoryumdan verilen küçük, dikdörtgen şeklinde bir mezar işaretinin altına yerleştirilmişti. Donmuş otların içinde yatıyordu; Sophie bu *çift kişilik parsel* için çek yazdığını zar zor anımsıyordu. Cenaze direktörü babacan bir sesle, *İsterseniz iki kişilik bir parsel alabilirsiniz Bayan Quinn. Bu pratik bir yaklaşımdır*, demiştir.

Dul kadın her şeyden çok pratik olmayı arzu ediyordu. Kimseyi utandırmak, üzmek ya da kızdırmak istemezsiniz. Kimsenin acımasının, merhametinin hedefi olmak istemezsiniz. Dul kadın üzüntünün de pratik, rutin bir şeye dönüşebileceğine karar verdi. Her ne kadar üzüntüsü o an, çatlak bir kiler duvarından gelen sızıntı gibi dağınık ve pis kokuluysa da, kadın bunu pratik ve rutin bir şeymiş gibi yaşamaya karar verdi.

Üstelik kederi çılgıncaydı. Geceleri sık sık kocasını işitiyordu. Adamın karanlıkta yatağından kalktığını, odadan usulca çıktığını. Muhtemelen hemen odalarının dışındaki kendi banyosunu kullanıyordu. O banyodan gelen her ses kadın için çok tanıdıktı; bu evde çok uzun bir süre birlikte yaşamışlardı. Yatağın *kendisine ait* tarafında, kocasının mırıltılı bir özür cümlesiyle –*Hey! Üzgünüm seni uyandırdım*– yatağa dönmesini beklerken kalbi korkuyla çarpıyordu.

Belki ona seslenecekti: *Sophie. Sevgili Sophie.*

Belki yanaklarına bir öpücük konduracaktı. Dik sakallı çenesini tenine dokunduracaktı. Ya da belki –ki bu daha sık olandı– tek söz etmeden, yatağın *kendine ait* tarafına çökecekti; onu sessizce karşılayan, yüzeyinde en ufak bir hareket olmayan karanlık bir havuzun içine çöker gibi.

Geceleri sık sık onu kokluyordu: son gece giymiş olduğu tere batmış tişörtünü, şortunu.

4.

Sonra çabucak **Kolk** rüyalarına girmeye başladı. Çatıdaki eriyen buzların çıkardığı hızla düşen damlama sesleri gibi. Bu gece vakti seslerine nasıl duyarlıysa, **Kolk**'a karşı da öyle hassastı.

Rüyalarında Kolk yüzü olmayan, gölgeli bir şekildi. Fotoğrafta gördüğü, eli havadaki şekil.

Bir selamlayış mıydı bu, yoksa bir uyarı mı?

Adamın öldüğüne inanıyordu. Gerçekte var olan Kolk'un.

Uzun yıllar önce, Wisconsin, Madison'daki birkaç karşılaşmalarında, birbirleriyle çok az konuşmuşlardı. Kolk –ilk ismi Jeremiah mıydı?– Matt'in siyasi görüşlü arkadaşlarından biriydi, ama en yakın arkadaşları arasında değildi ve Sophie onun yanında kendini asla rahat hissetmemişti. Kolk'un davranışlarında keşişvari ve hoşgörüsüz bir şeyler vardı. Parlak tel çerçeveli gözlüklerinin ardındaki duman rengi gözleri sanki sofu bir küçümseyişle kadının üzerinde dolaşıyor gibiydi. *Kimsin sen? Seni neden önemseyeyim ki?* Sophie, adamın onun ismini öğrenme zahmetine bile girmiş olmadığından emindi.

Kolk hakkında, Wisconsin eyaletinin kuzeyindeki yarımadadan gelmiş, çiftçi bir ailenin burslu çocuğu olduğu ve üniversitede, hiç de dünyevi ve pratik olmayan Klasik Çağ üzerine çalışmak üzere doktora programına kaydolduğu; ama kısa bir süre sonra kendini tamamen siyasi konulara adayarak okulu bıraktığı söyleniyordu. Kolk'un II. Dünya Savaşı'nda ölmüş olan, "savaş kahramanı" bir ağabeyi olduğu söyleniyordu. Matt'in arkadaş grubundaki her zaman hazır ve iddialı konuşmacılardan farklı olarak Kolk alçak sesle, kısa ve öz konuşan biriydi. Sıkılganlığı ya da kızgınlığı tetiklendiğinde, kıpkırmızı olurdu ve Sophie'nin anılarında Kolk her zaman kızgın ve hiddetliydi.

Arkadaşlarının çoğuyla kavga etmişti. Yakın arkadaşı olan Matt Quinn'e de hakaret etmişti.

Ona *muhbir, eylem kırıcı* demişti. Kolk'un o çiğ, suçlayıcı sesiyle ağzından çıkan bu çirkin sözleri işittiğine Sophie inanamamıştı. Matt çok sinirlenmişti; ama, *Görüşlerimiz farklı,* demişti. Kolk dudak bükmüştü. *Bence sen bir muhbirsin, sana göre ise muhbir değilsin. Farklı olan görüşümüz bu,* demişti.

Sophie bu konuşmayı anımsıyordu. Ve Sophie kendisinin ve Kolk'un müdahil olduğu tek bir olayı, unutulmuş kötü bir rüyayı ya da tadı çok kötü olan ağız dolusu bir şeyi anımsar gibi anımsıyordu.

Ya da belki hissettiği şey heyecandı. Ve böyle bir heyecana eşlik eden korku.

Matt bunu bilmiyordu. Sophie arkadaşlarından kimsenin bilmediğinden neredeyse emindi. Çünkü Kolk bunun hakkında konuşacak biri değildi.

Bir merdiven sahanlığında duruyorlardı – ikisi birlikte, tek başlarınaydılar – ilk kez ikisinin birlikte, tek başlarına olduğu bir andı bu. Muhtemelen Sophie, Kolk'u, çok uzun zaman önce unuttuğu, ama önemli olduğunu, kritik olduğunu anımsadığı bir sebeple merdivenlere dek takip etmişti. Sophie, Kolk'un kolunu tutmak için uzanmıştı – Kolk'un kot ceketi içindeki kolunu – çünkü Kolk üzgündü – neredeyse gözyaşları içindeydi – yüzü kızarmış ve gözyaşlarına boğulmamak için çarpılmıştı – ve henüz Matt Quinn'in genç eşi olmayan, yüksek lisans öğrencilerinin kaldığı kızlar yurdunda yaşayan ama zamanının çoğunu Matt Quinn'in Henry Sokağı'ndaki dairesinde geçiren Sophie, dürtülerinin etkisiyle Jeremiah Kolk'a dokunmak için uzanmıştı. Onu rahatlatmak isteğinden başka bir niyeti yoktu. Ve Kolk hızla Sophie'yi uzaklaştırmıştı; elini itmiş, geriye dönüp bakmadan merdivenlerden hızla inmişti ve bu Sophie'nin Kolk'u son görüşüydü.

Çok uzun zaman önce. Bunu kim anımsayacaktı ki? Hiç kimse.

Sophie, Matt'in artık arkadaşı olmayan bir arkadaşını takip ederek hata yaptığının, gaf yaptığının farkındaydı. Neden bu kadar pervasız, kendine özgü olmayan bir şekilde davrandığını, neden Kolk'un onu geri püskürtmesi ve ona hakaret etmesi riskini göze aldığını bilemiyordu.

Tabii ki sevdiği adam Matt Quinn'di. Matt'i daima sevmişti. Diğeri için ise, geçici/huzursuz edici bir çekimden fazlasını hissetmemişti.

Cinsel bir çekim değildi. Ya da belki öyleydi.

Kim anımsayacaktı ki bunları...

Evlenmeleri ve Wisconsin, Madison'dan ayrılmalarının ve 1970'lerin başında Connecticut, New Haven'da yaşamaya başlamalarının ardından –Matt, Yale'de hukuk bölümüne başlamış ve Sophie de sanat tarihi üzerine master yaparken– Jeremiah Kolk'un Milwaukee'de bir depoda bir "çivi bombasının" kazara patlamasıyla çok kötü yaralandığı dedikoduları gelmişti.

Ya da Kolk ölmüştü. O ve diğer iki kişi patlamanın gerçekleştiği depodan kaçmayı başarmış ama Kolk, kuzey Wisconsin'de saklandığı yerde, yaraları yüzünden ölmüştü.

Hiçbir tutuklama yapılmamıştı. Kolk'un ismi asla resmi bir şekilde patlamayla ilişkilendirilmemişti.

Kesin olarak bilinen tek şey, Jeremiah Kolk'un, 1969'da bıraktığı Madison'daki Wisconsin Üniversitesi'ne Klasik Çağ çalışmalarına devam etmek üzere asla dönmediğiydi. Bomba olayından uzun zaman önce ailesiyle olan bağlarını kesmişti. Madison'daki arkadaşlarıyla olan bağlarını kesmişti. Ortadan kaybolmuştu.

Yıllar sonra, New Jersey'de yaşarlarken, bir sabah kahvaltıda Sophie, Matt'in *New York Times*'daki bir fotoğrafa bak-

tığını görmüş; Sophie yanına gelip omzunun üzerinden fotoğrafa baktığında, belli belirsiz bir iç çekişle, "Ah, bu adam şeye benzemiyor mu –kimdi– 'Kolk'a?" diye sormuştu. Matt, dalgın bir şekilde, karısına bakmadan, "Kim?" demişti.

Tabii ki fotoğraf Kolk'un değildi; yaşamış olsa, 1989'daki Kolk'tan çok daha genç olacak bir yabancıya aitti.

SOPHIE-
LÜTFEN, bana gelir misin Sophie yaşamımdaki
en yalnız zaman
KOLK
P.K. 71
SOURLAND SELALELERİ / MINN

5. NİSAN

Nisan planları! Artık *hayatta kalan eş* farklı nedenlerle uykusuzdu.

Orada *artık bahar gelmiş olur ya da neredeyse gelmektedir. En yoğun kar da erimiş olur*

Bunlar mantıklı düşüncelerdi. Bunların mantıklı düşünceler olduğuna inanma isteği vardı.

Newark Havalimanı'ndan Minneapolis'e ve Minneapolis'ten küçük bir uçakla Grand Rapids'e uçacak ve orada Kolk onu karşılayacak, Sourland Dağları'nın eteklerindeki, Kolk'un yaşadığı yere gideceklerdi – Kolk *eve* değil, *yaşadığı yere* gideceklerini söylemişti. Kolk'un hesabına göre *yaşadığı yer* küçük Grand Rapids havalimanının 221 kilometre kuzeybatısındaydı.

Kolk'un hesabına göre bu mesafeyi arabayla kat etmek üç saatten fazla sürmezdi. Eğer hava koşulları iyiyse.

Sophie hava koşullarının Minnesota'nın o bölgesinde genellikle *kötü* mü olduğunu sordu.

Kolk temkinli bir şekilde, havanın "değişken" olduğunu söyledi. Dört çeker bir cipi vardı. Sorun yaşamayacaklardı.

Birkaç mektup yazmışlardı birbirlerine. Sophie elyazısıyla sayfalar doldurmuş ve Jeremiah Kolk'a, o güne dek kimseye yapmadığı şekilde içini açmıştı. Kocasına hiç mektup yazmamıştı ki, hep beraberdiler. *Şu an olduğum insan, sana yazdığım bu sözcüklerin içinden yeni doğuyor, Jeremiah.*

Kolk daha ihtiyatlıydı. Kolk'un düz harflerle yazdığı mektupları kısa ve dikkatliydi. Ama dostçaydılar. Sophie'nin, *Amerikan standartlarına göre, asgari geçim koşullarında* yaşadığını bilmesini istiyordu. Kendisini olmadığı biri gibi tanıtmayacaktı; dönüştüğü neyse, sadece oydu: *ebedi arayış içinde bir hacı.*

Pratik açıdan bakıldığında, Kolk, Sourland Dağı Doğal Yaşam Koruma Bölgesi için çalışıyordu. Son yedi yıldır Koruma Bölgesi'ne komşu olan dokuz dönümlük arazide yaşamıştı.

Kolk'la telefonda konuşmak bir başka meseleydi. Sophie kendi kendisini, sinirli bir şekilde gülerken işitiyordu. Çünkü Kolk'un sesi hiç tanıdık gelmiyordu; çiğ, genizden gelen ve kullanılmamaktan tuhaf bir aksana bürünmüş bir sesti. Adam coşkulu bir şekilde konuşmaya gayret etmişti: "Sophie? Sesin hiç değişmemiş."

Sophie asabi bir kahkaha attı.

"Hımın. Bu kulağa *sen* gibi geliyor işte."

Yıllar süren, ikisinin de birbiri için artık var olmadığı bir yabancılaşmanın ardından, en sıkıcı muhabbet bile ne kadar rahatlatıcıydı.

Sessiz kaldılar. Aynı anda konuşmaya başladılar. Sophie, genç bir kızken, karanlık suları pırıldayan bir havuza, tramplenden atlarken –dalarken değil, asla dalmaya cesareti olmamıştı– yaptığı gibi gözlerini kapattı. *Eğer oluyorsa, olması gerektiği içindir. Bu her kimin başına geliyorsa o kişi ben olacağım.*

Kolk, Sophie'yi kendisini ziyaret ederek, en az bir hafta yanında kalmaya davet etmişti. Sophie çabucak üç günün daha uygun olduğunu söyledi. Kolk bir süre sessiz kaldı ve Sophie onu gücendirip gücendirmediğini merak etti. Fakat sonra adam, sanki Sophie zekice ve bilmecevari bir şey söylemiş gibi güldü: "Üç gün de bir başlangıçtır. Yürüyüş kıyafetlerini yanında getir. Buradan hoşlanırsan daha fazla kalmak isteyeceksin."

Sophie'nin gözleri hâlâ kapalıydı. Derin bir nefes aldı.

"Şey, belki."

Sophie birbirlerine âşık olacakları şeklinde bir mantıksal çıkarımda bulundu. Sourland'i asla terk etmeyecekti.

Kolk'a yalnız mı yaşadığını sormak istiyordu. (Yalnız yaşadığını zannediyordu.) Evlenip evlenmediğini sormak istiyordu. (Asla evlenmemiş olduğunu zannediyordu.) *Yaşadığı yerin* en yakın yerleşim birimine ne kadar uzak olduğunu sormak istiyordu. Ve *ebedi arayışta bir hacı* ile neyi kast ettiğini.

Bunun yerine –pervasızca– yıllar önce, her ikisi de çok gençken, dürtülerini dinleyerek ona dokunmaya çalışması gibi, Sophie, Kolk'a yanında ona ne götürebileceğini sordu.

Kolk'un sesi birdenbire temkinli, savunmalı bir tona büründü.

"'Bana getirmek' mi? Ne demek istiyorsun?"

Pot kırmıştı. Yanlış bir şey söylemişti. Can sıkıntısıyla, hattın öteki ucundaki, Kuzey Minnesota'nın uzak bir köşesinden konuşmakta olan Kolk –Kolk olan şekil– gözlerinin önüne geldi. Koyu camlı gözlüklerinin ardındaki duman rengi gözleriyle ve yarı gizlenmiş gölgemsi yüzüyle sanki bir düşmanmış gibi kadına bakan adam.

"Sadece, bir şeye ihtiyacın var mı diye sormak istedim, Jeremiah. Getirebilirim."

Jeremiah. Madison'da yaşadıkları dönemde, Sophie, Kolk'a bu isimle seslenmemişti hiç. Bu çok heceli, kutsal kitaptan ge-

len, arkaik sözcük sanki dilinin ucunda bir çakıl taşı varmış gibi kadının ağzında eğreti duruyordu. Ama Kolk, sanki Sophie nükteli bir şey söylemiş gibi, kısa bir süre sonra yeniden güldü.

"Kendini getir, Sophie," dedi. "Tek istediğim bu."

Sophie'nin gözleri yaşlarla doldu. Bu cümleye verilecek uygun bir yanıt gelmiyordu aklına.

Tabii ki çeyrek yüzyıldır görmediği bir adamı ziyaret etmek için iki bin kilometre uzakta bir yere uçacağı planından kimseye söz etmeyecekti – ne yakın arkadaşlarına ne de kendisi için endişelenip onu sık sık arayan akrabalarına. Asla tanımadığı bir adamı – masum insanları öldürmeyi hedefleyen bir bombayı el altından hazırlarken yirmi yıl önce ölmüş olan, öldüğü sanılan, radikal, siyasi bir kanun kaçağını– ziyaret edeceğini kimseye söylemeyecekti.

Mezarlıkta, ıslak çimenlerin ortasında, aylardır ziyaret etmediği ufak, dikdörtgen mezartaşının önünde duruyordu.

MATTHEW GIDEON QUINN

Bu puslu-soğuk ve güneşsiz nisan sabahında mezarlıktaki tek ziyaretçi oydu.

Hava çok sertti! Ayaz keskindi! Gözleri, buz taneleri batıyormuş gibi acıyordu. Bir panik dalgası sardı içini. Kaybettiği her şeyin ayaklarının dibindeki donmuş toprağa gömülü küllere indirgendiğini hissetti.

Bir vahiy bekler gibiydi. Bir ses. Serbest bırakılmanın ya da mahkûmiyetin sesi.

Sevgili Sophie, seni sonsuza dek koruyacağım.

Matt'in sesi miydi bu? Doğru mu işitmişti? Ona asla tutamayacağı böyle aşırı bir söz vermiş miydi hiç kocası?

Sophie'nin başı dönüyor, bedenini ateş basıyordu. Önceki gece iyi uyumamıştı. Beyni planlarla meşguldü; yanında ne

götürecekti? Birlikte, yalnız kaldıklarında Jeremiah Kolk'a ne söyleyecekti? Ertesi sabah erkenden Newark'tan batıya, Minnesota'daki Sourland'e uçacaktı.

"Matt? Söz veriyorum, döneceğim. Çok kalmayacağım."

Hüzünle ekledi: "Bunu yapmam gerek. Kolk'un bana ihtiyacı var."

Mezarlık ne kadar sessizdi! Sophie ölülerin sitemini hissediyordu, yaşayanlara duydukları kızgınlığı.

Sophie, bu kadar mı çaresizsin? Bunu yapmak yerine belki de kendini öldürmen gerek.

6.

Ve sonra, Grand Rapids'teki küçük, sevimsiz hava alanında Kolk'u göremedi.

Çoğunluğunu erkeklerin oluşturduğu, hareket eden kalabalıkta Jeremiah Kolk'a benzeyen biri yoktu.

Minneapolis'ten Grand Rapids'e uçuş sarsıntılı ve gürültülüydü. Küçük uçakta geçen son kırk dakika, Sophie'nin yaşamındaki en uzun kırk dakikaydı; küçük uçak sarsılıyor ve sanki çalkantılı sularda ilerliyormuş gibi alçalıp yükseliyordu. Uçak sonunda yere indiğinde, Sophie kalbinin, yabanıl bir korkuyla çırpındığını hissedebiliyordu. Tabii ki hata yapıyordu. Herkes hata yaptığını görebilirdi. Üzüntü onu ümitsiz bir kadına dönüştürmüştü.

Ama sersemlemiş bir kıvanç hissiyle kendini payladı. *Geriye dönüş yok! Buraya, bir adamın seni istediği yere kendin geldin.*

Küçük uçak herhangi bir kapıya yanaşmamış, hafifçe yağan karın altında pistte durmuştu. Yolcular tekerlekler üzerinde uçağa bağlanan tehlikeli, dik metal merdivenlerden teker teker indiler. Yaşlı, bastonlu bir kadına yardım edilmesi gerekti. Hırıltılı soluk alışıyla Sophie'yi korkutan iriyarı, yüzü lekeli, Kızılderiliye benzer adama da yardım edilmesi gerekti. Sophie

arkadaşının terminalde onu izlediğini düşünüyordu; bu rahatlatıcı ya da rahatlatıcı olması gereken bir düşünceydi. Böylece Sophie metal basamaklardan, dudaklarında gizemli bir gülümsemeyle, bir beklentinin puslu belirsizliği içinde indi.

Geriye dönüş yok!

Ve sonra terminalin içinde –delifişek genç kız kalbi şimdi çok hızlı çarpıyordu– onu göremedi. Bagajları taşıyan döner sistemin bulunduğu tenha alanda kimseyi göremedi. Kimse yok muydu? Kolk yok muydu? Yazılan mektuplardan, yapılan telefon görüşmelerinden sonra? Sophie şaşırmış kalmıştı. Kolk olabilecek –Kolk'un yaşındaki ya da hemen hemen Kolk'un yaşındaki– adamlar yanından, ona bakmadan geçiyorlardı. Sıçan suratlı, dağınık sakallı ve saçları ensesinde at kuyruğu şeklinde sallanan bir adam Sophie'ye bakmaksızın, o kadar yanında duruyordu ki, kadın adamın bedeninin kokusunu alabiliyordu.

İşte cezam başladı, diye düşündü. ***Bunu başıma kendim getirdim.***

Kolk ona tek bir telefon numarası vermişti; acil durumlarda kullanılmak üzere, ev telefonu ya da cep telefonu değil, Sourland Kavşağı'ndaki bir araba tamir atölyesinin telefonu. Şimdi işe yaramazdı!

Ve sonra kendisine doğru tuhaf bir şekilde aksayarak ilerleyen bir adam gördü. Sophie ona baktı ve kendini daha da güçsüz hissetmeye başladı.

Bu adam orta yaşlı, iri vücutluydu. Ayağını sürüyerek, aksayan, bastonla yürüyen biri için oldukça seri hareket ediyordu. Bir seksen beşin üzerinde uzun boylu bir adam olması gerekiyordu; ama sırtı, bilerek bükülmüş bir manto askısı gibi eğrilmiş duruyordu. Yüzü bir bezle sert bir şekilde ovularak parlatılmış gibi parlıyordu. Kafası sanki bir baltanın bıçağıyla tıraş edilmiş gibiydi. Okullu çocukların kullandığı tel çerçeve-

li gözlüklerden vardı gözünde; camları renkliydi ve gözlerini gizliyordu. Yüzünün alt bölümünden metalik gri sakallar fışkırıyordu; ama adam yaklaştıkça Sophie yüzünün sol bölümünde çok kötü bir yara izi olduğunu, o bölümün şekilsiz olduğunu gördü. Alt çenenin bir kısmı gitmişti ve iki sıra diş ürkütücü sabit bir gülümseyişle ortadaydı. Yüzün sağ tarafı nispeten hasarsız, kırışıksızdı. Ayaklarını sürüyerek ilerlerken insanlar ona bakıyorlardı – ardından ona bakmak için dönüyorlardı – ama o insanları görmezden geliyordu. Belki de aslında onları görmüyordu bile. Sophie'yi donakalmış bir halde kendisine bakar görünce ona yaklaştı, eskimiş piyano tuşlarının rengindeki bodur dişlerini göstererek gülümsedi.

"Sophie, işte geldin."

Bu ifade, zafer ve kıvanç hissinin dobraca dile dökülmüş haliydi. Erkeksi bir sahiplenme ifadesiydi.

Sophie merhabaması bir şeyler kekeledi. Kulaklarında sağır edici bir uğultu vardı. Halka açık bir alanda bulunduklarını, burada eğer kaçmaya kalkarsa adamın ona zarar veremeyeceğini düşündü. Kadınlar tuvaletine kaçsa örneğin ve tekrar ortaya çıkmasa. Gitmesine izin vermesi gerekecekti.

Sophie'nin yüzündeki ifadeyi gören Kolk daha sert bir şekilde gülümsedi. "Görmeyi umduğun kişi miyim Sophie? Hayır mı? Ya da belki – evet. Eğer sen 'Sophie' isen."

Sophie, adamın bununla ne demek istediğini anlamadı. Parçalanmış çenesine bakmaktansa, Kolk'un gözlerine –gözlerini gizleyen koyu renkli camlara– bakıyordu. Zayıf bir sesle sordu:

"'Jeremiah?' – İnsanlar sana böyle mi sesleniyor, 'Jeremiah' diye mi?"

"Hayır. Kolk."

Ağızdan küt diye çıkan, çirkin bir isimdi bu. Wisconsin'in Madison şehrinde genç bir adamken, bu isim Kolk'a hiç ya-

kışmıyordu; ama şimdi, bu harap olmuş, orta yaşlı haline pek uygundu.

Sophie ne söyleyeceğini bilmeksizin tereddüt ederken, Kolk onu selamlamak için elini tuttu ve adeta sahiplenircesine kadının parmaklarını sıktı. Artık kaçabilir miydi? Ondan saklanabilir miydi? Kafası karışmış bir halde, acıdan yüzünü buruşturmamaya çalışıyordu. Omurgasının çarpılmış olmasına rağmen, Kolk hâlâ Sophie'den beş-on santim daha uzundu ve kadına doğru eğilmişti. Parmaksız eldivenler giymişti, parmakları küçük kesikler, yaralar ve yanıklarla doluydu. Sophie yıllar önce Kolk'un koluna dokunmaya nasıl cesaret ettiğini ve adamın, elini nasıl ittiğini anımsadı. Sanki ona dokunmasını itici bulmuş gibi, kadından uzaklaşmıştı; ama şimdi Sophie bu tuhaf, sinir bozucu, şekilsiz adamın kadından kendisini kucaklamasını –havaalanlarında insanların birbirine sarıldığı şekilde– kollarını ona sarmasını ve dudaklarını yüzüne değdirmesini bekleyip beklemediğini merak ediyordu.

Ama Kolk'un yüzünün hangi tarafına değdirecekti dudaklarını? Parlayan, yaralı, eriyip gitmiş tarafı mı yoksa daha normal gözüken tarafı mı öpecekti? Kolk'un, kadının yapacağı seçim konusunda son derece duyarlı olacağını tahmin ediyordu.

Kolk, Sophie'ye sıkıca kavradığı tek valizin dışında bagajı olup olmadığını sordu. Sophie başka bagajı olmadığını söyledi. Kolk kaşlarını çattı.

"O halde gidelim. Gece varmadan gideceğimiz yere ulaşmamızda fayda var."

Bir şey onu düş kırıklığına uğratmıştı. Belki de tek valizle gelmesi.

Hafif olmasına karşın, Kolk, Sophie'nin valizini taşımakta ısrar etti. Valizin tekerlekleri vardı; ama Kolk onu eliyle taşıdı.

Sophie'nin kulaklarındaki uğultu sadece hafifçe azalmıştı. O halde bu adamla gidiyordu. Bu şekilsiz adamla? İlk bakışta,

üzerine bir hayvan postu giymiş olduğunu düşünebilirdiniz. Ayaklarında kocaman çivili botlar vardı. Sophie uzak durma fırsatı yakalayamadan, Kolk kadının kolunu tuttu ve kendi koluna girmesini sağladı. Terminalde birlikte yürürlerken hiçbir şey söylemedi. Sophie'nin de ona eşlik etmekten başka bir seçeneği yoktu. Ondan uzaklaşmaya cesaret edemiyordu. Böyle bir davranış adamı çok gücendirebilirdi.

Bu şekilde deforme olan insanların, diğer insanlardan daha kibirli olması nasıl da muhtemel, diye düşünmekten kendini alamadı.

Çok belirgin bir şekilde aksayan Kolk'un yanında yürümek rahatsız ediciydi. İnsanların –gözleri faltaşı gibi açılmış çocuklar, hödük yetişkinler– dik dik baktığı bir adamın yanında yürürken Sophie nasıl da sıkılıyordu.

"S'reebi. Sessiz. Otur."

Kolk'un aracının arka koltuğunda soluk soluğa havlayan bir köpek –bir buldok kırması– oturuyordu. Kürkü çelik renginde, lekeliydi; sağ gözü şulanmıştı ve çenesinden sarkan deriler titriyordu, kesik kulakları küçük ve düzdü. Sophie kanının donduğunu hissetti, bu tür köpeklerden hoşlanmaz ve onlardan korkardı.

Kolk soluk soluğa havlayan köpeğin kafasına öyle sert vurdu ki, çarpmanın sesi işitildi.

"*Otur,* dedim."

"Güzel – bir köpek," dedi Sophie. Zorlama bir sempatiyle, delice havlayan ve koltuğun arkasına tos vurup duran köpeğe seslendi. Köpeğin ağzından salyalar damlıyordu – Sophie çaktırmadan yüzüne sıçramış olan salyayı bir kâğıt mendille siliverdi.

Kolk güldü. Kolk'un neden güldüğü anlaşılmıyordu.

Kolk, Sophie'ye korkmasına gerek olmadığını, S'reebi'nin ona saldırmayacağını söyledi.

Savrularak yağan karda, Grand Rapids'ten kuzeybatıya, Sourland Dağları'na doğru yolculuk, Kolk'un beklediğinden uzun sürmüştü. Nisan ayının gelmiş olmasına karşın, hava sert ve rüzgârlıydı ve metalik bir tadı vardı. Üç saati aşan seyahat boyunca Kolk sanki hüzünlenmiş ya da kızgın ya da muhtemelen yanındaki yolcu koltuğunda oturan misafirini unutmuş bir ruh halindeydi. Sophie ağlayabilirdi. Çekici ve koşullara hiç de uygun olmayan kıyafetlerinin –krem renkli kaşmir mantosu, ince yünlü kumaştan pantolonu, sadece ayak bileklerine kadar olan deri botları– içinde nasıl da bedbaht bir şekilde titriyordu. Kolk'un cipte yalnız olmaya alışık olduğu belliydi; stoik bir metanetle uzun mesafeler kat ediyordu. Ara sıra yakaladığı radyo istasyonları bir süre yayında kalıyor sonra sesler yerini cızırtıya bırakıyordu; bu arada Sophie sessizliği gevezelik ederek dolduruyordu. Kadınsı bir içgüdü: sessizliği doldurmak. (Erkeksi) sessizliğe karşı duyulan (kadınsı) bir korku. Sophie bir kelebeğin kanat çırpışları gibi arabanın camlarına çarpan sesindeki kaygıyı işitebiliyordu.

Kolk, "Konuşmana gerek yok," dedi.

Sağ profilden Kolk'un yüzü kesinlikle şekilsiz değildi. Yüzü sağlam kemikli, kanlı canlı, cildi yıpranmıştı. Taranmamış sakalları statik elektrikle yüklü gibiydi; bir 19. yüzyıl gravüründeki çılgın gemi kaptanı gibi. Profilden görülen kaşları bir silahın metalik renginde, dimdik fışkırıyordu. Kazınmış kafasında saç telleri çelik renkli dikenler şeklinde göze çarpıyordu. Kafa derisi renksiz, lekeli ve sanki ay yüzeyi gibi engebeliydi. Parmaksız eldivenler içindeki elleri Sophie'nin ellerinin iki misli büyüklükteydi; elleriyle çalışan bir işçinin ya da boğazlayarak adam öldüren bir katilin elleriydiler. Kısa kesilmiş tırnaklarının kenarlarında asla temizlenemeyecek türde kir birikmişti.

Genç Jeremiah Kolk'tan geriye çok az şey kalmıştı. Bu, Sophie'nin kabul etmek zorunda olduğu bir gerçekti. Ama ikisi arasındaki o eski yakınlık aynı şekilde sürüyordu. *Değişmemize karşın, farklı insanlar değiliz. O bunu biliyor.*

Sophie cipin arkasında çeşitli kıyafetler olduğunu gördü; – hafif bir ceket, ezilmiş gibi duran bir süveter, tek bir yürüyüş botu, kirden katılaşmış gri yün çoraplar. Sanki Kolk posta kutusunun içindekileri ayrıştıracak zamanı yokmuş da, bunları olduğu gibi cipin içine atmış gibiydi. Ağzı köpüklü buldok sanki koşmaktaymış gibi hızlı hızlı soluyarak ceketin üstüne uzanmış ve belli belirsiz dalmıştı. Sophie'nin kendisine baktığını fark ederek daha gürültülü bir şekilde soluk almaya başladı ve pembe kenarlı gözleri parlayarak irileşti.

Hayır! – hayır! Sophie, köpek havlamaya başlamadan kafasını çevirerek uzaklara bakmaya başladı.

Grand Rapids'in dışındaki yağmalanmış banliyölerin içinde ilerliyorlardı – küçük mağazaların ve alışveriş merkezlerinin, motellerin, benzin istasyonlarının, fast-food restoranlarının, indirimli mağazaların. Daha ileride henüz yaşam belirtisi göstermeyen ıssız kış tarlaları uzanıyordu. Kar hafifçe dönerek, beyaz taneler halinde, kırılgan mika parçacıklar gibi yağmaya devam ediyordu; önemli bir kısmı yola düştüğünde eriyordu.

Kolk, Sophie'ye yandan bir bakış attı. Ortaya çıkmış olan dişler diğer taraftaydı, kadın oturduğu yerden adamın yüzünün parçalanmamış olan kısmını, kabarık sakalının arasından zar zor fark edilen ağzını görebiliyordu. Koyu renk camlı gözlükler hiçbir şey göstermiyordu.

Bana karşı nazik olacak mısın? Lütfen söz ver.

Beni incitmeyeceksin, değil mi? Sana geldim, beni çağırdığın için geldim.

"Nasıl öğrendin – kocamın öldüğünü?"

Sophie tereddütlü konuşuyordu. Mektuplarında Kolk'a bu kritik soruyu hiç sormamıştı; adam da bu konuda yazışmaya istekli gibi gelmemişti.

Kolk gizemli bir şekilde omuz silkti. Tam önüne, otoyola bakıyordu.

Sophie ısrar etti: "Onca yıl Matt ile iletişimi sürdürdünüz mü? Ya da ortak arkadaşlar aracılığıyla? Böyle mi öğrendin?"

"Evet, irtibat içinde kaldım. Geçmişin bir kısmıyla."

Sophie bunun ne anlama geldiğini merak etti. Geçmişin bir kısmı?

"Ama Matt'i hiç aramadın. Biz hâlâ Madison'dayken, onu arayabilirdin. Matt senin dostundu, onu gerçekten incitmiştin sen..."

Bu doğru muydu? Sophie nedense öyle olması gerektiğini düşünüyordu.

Kolk, Matt'i aramamıştı ve Matt de Kolk'u aramamıştı. Matt katı bir şekilde, *O benim arkadaşım değil,* demişti. *Birbirimizin hayatından çıktık biz.*

Sophie'nin belli bir netlikle anımsadığı tek şey, Kolk'u bir apartman dairesinden –kendisinin o sırada Matt'le birlikte yaşadığı daireden değil, bir başkasının dairesinden– esintili bir merdiven boşluğuna çıkarken izlediğiydi. Burnuna yemek kokuları –köri miydi?– gelmişti. Adamın birinin bisikleti mi vardı, merdiveni sahanlığında, duvara dayalı? O olaya ait detaylar tamamen hafızasından silinmişti sanki. Yine de Kolk'a dokunma ihtiyacı hissettiğini ve adamın onun elini itişini çok net anımsıyordu.

Bu anının kendisinde olduğu gibi Kolk'ta da yer edip etmediğini merak etti.

Ya da bu gerçek olmayan bir anı mıydı? Ölüm sonrası akla gelen pek çok anı gibi.

Kuru otun kendisini kavuran ve yok eden kontrolsüz bir kır yangınının iştahını kabartması gibi, yalnızlık ve ümitsizlikle coşan, istekli bir sanrı mıydı?

Yağmalanmış manzara giderek uzaklaşıyordu. Esintili, takırdayan cipin içinde, daha tenhalaşmış olan eyalet karayolunda ilerliyorlardı. Kurumsal arazilere ait devasa tarlaların arasında kalmış çiftliklerin –bir zamanlar çiftlik olan, geçmiş zamanın şimdi terk edilmiş, kapı ve pencere yerlerine tahta perdeler çakılmış evlerinin ve binalarının– yanından geçiyorlardı. Ama tüm arazi sona yaklaşan kışın soğuğunda, sanki hareketin havada asılı kalması gibi, nadasa bırakılmış şekilde önlerinde uzanıyordu.

Gitgide yukarıya çıkıyor, Sourland Dağları'nın eteklerine tırmanıyorlardı. Otoyol gitgide tenhalaşıyor ve evler birbirlerinden uzaklaşarak yolun daha da gerisinde kalıyorlardı. Burada artık radyo yayınını alamıyorlardı; Kolk cızırtıya dönüşen müziği kapatmıştı. Uzaklarda, dik yamaçlı tepelerin, çamlarla kaplı ufak dağların, içinden alev alev gün ışığı huzmeleri geçen sedef parlaklığında, mermerimsi bir gökyüzünün etkileyici manzarası uzanıyordu.

Koochiching Bölgesi'nden çıkıyor, Sourland Bölgesi'ne giriyorlardı.

Burada, tuhaf, kısa isimli yerleşim yerleri dikkate çarpıyordu: Mipzah – Shooks - Boy River – Elk Hunt – Grygle – Bowstring – Black Duck – Squaw Lake – Leech Lake. Sonra Sourland Kavşağı ve ardından da Sourland Şelalesi geliyordu.

Hemen ardından, sağ taraflarında bulunan Sourland Dağı Eyaleti Doğal Yaşamı Koruma Bölgesi'nden geçmeye başladılar. Kolk, Sophie'ye Koruma Bölgesi'nin büyüklüğünü tahmin edip edemeyeceğini sordu ve Sophie de hiçbir fikri olmadığını söyledi – beş bin dönüm falan mıydı?

Dört milyon dönüm gibi bir şey, dedi Kolk.

Dört milyon! Sophie'nin sesi şaşkınlık içindeydi.

Kolk gülümsemiş olmalıydı, ziyaretçisi nasıl da saf saf konuşuyordu.

Sophie, *Bileceğimi düşünmüş olamaz,* diye geçirdi aklından. *Bunu muhtemelen bilemeyeceğimi düşünmüştür.*

Sonunda, akşamın erken saatlerinin azalan ışığında, Kolk çakıllı bir yoldan, daha dar bir arayola saptı. Bu yol ağaçlıktı ve dostça karşılamayan uyarılarla – **GİRİLMEZ ÖZEL MÜLK – GİRİLMEZ ÖZEL MÜLK** – bezeliydi. Sophie bu tabelaları Kolk'un kendisinin astığını tahmin ediyordu. Arka koltuktaki buldok eve yaklaştıklarını anlayarak heyecanla iniltili sesler çıkarmaya başladı. Sophie'nin dişleri birbirine çarparak tıkırdadı, arayol oldukça engebeliydi. Kolk son sürat ormanın derinliklerine ilerliyordu – dik bir yamaçtan aşağıya, dik bir açı yaparak önlerinde uzanan bir dereye doğru ilerliyorlardı. Suları coşkun akan bir dereydi bu; karların eridiği bu kış ertesinde sular sıradışı biçimde yüksekti. Sophie karşılarına bir köprünün çıkmasını bekleyerek soğukkanlılığını korudu. Cipin ham tahtalardan yapılmış bir köprüden geçeceğini düşünüyordu. Kolk, Sophie'yi şaşırtarak, aracını saatte 40 kilometrelik bir hızla akan suya soktu. Cip karşı kıyıya çarptığında dahi sular genişleyen kanatlar gibi aracın yanlarında yükseliyordu.

Kolk vites değiştirmişti, dört çeker sapasağlam ilerliyordu. Sophie ufak bir hayret çığlığı attı, korkmasına fırsat bırakmayacak denli hızlı gelişmişti her şey.

Sophie derenin üzerinde neden bir köprü olmadığını sordu. Kolk, köprüye neden gerek olsun ki, dedi. Yazın önemli bir bölümü boyunca dere kuruydu ve kışın da donuyordu.

"İşin püf noktası sular yüksekken hızlı geçmekte. Yavaş geçersen ayakların ıslanır."

Kolk'un yaşadığı bu yabani yerle gurur duyduğu belliydi. Sophie, saatlerce yolculuk yapmış olmaktan yorgun olmasa,

Kolk'un cipi park ettiği açık alanın ilerisindeki dağların, vadi manzarasının, kilometrelerce uzanan çam ormanının gözüne nasıl da güzel gözükeceğini düşündü.

Ağaç kulübe oradaydı. Sophie fotoğraflardan tanıdı. Ham ağaçtan, tek pencereli, boyasız bir ev yapılmıştı. Yakınlarda depolama amaçlı küçük bir baraka, tavuk ve tavşan kümesi, köpek kulübesi gibi bir şey, üst üste dizili tuzaklar ya da kafesler yer alıyordu. Açık alanın bir ucunda eski, terk edilmiş araçlar vardı – kasası hariç her parçası soyulmuş bir araba, paslanmış bir kamyonet, tekerlekleri gitmiş bir traktör. Her şey üstü çakıllı bir kar tabakasıyla örtülüydü; burada hava çok soğuktu. Sophie cipin kapısını açtığında soğuk hava sanki ciğerlerini deldi. Elli-altmış metre ilerideki depolama amaçlı barakanın duvarına yaslanmış duran kafeslerden biri Sophie'nin dikkatini çekti. O kafese açlıktan öldürülmek ve mumyalanmak üzere, bir şeyin –küçük bir yaratığın– kapatılmış olduğuna dair başını döndüren, gözlerini karartan bir hisse kapıldı.

Dehşet hissi tüm benliğini sardı. *Neden geldim ki buraya, deli miyim ben!*

Kolk'un, yanına gelip binmesine yardım etmiş olduğu gibi inmesi için de elini uzatmasına fırsat bırakmadan, çabucak cipten indi. Araç oldukça yüksekti, kadın neredeyse ayağını burkuyordu.

Buldok da soluk soluğa, havlayarak dışarı fırladı. Kolk bir şeyler anlatıyordu – kulübe ile ya da Koruma Bölgesi ile ilgili – Sophie odaklanamıyordu – Kolk koltuk altında Sophie'nin valizini taşıyordu. Kadın sersemlemişti, başı dönüyor gibiydi. Kendisini *gerçekdışı* hissediyordu ve eşlikçisine, ortak yaşamlarının son sabahı olan o sabah, kocasını hastaneye götürdüğünden beri kendisini sadece *gerçekdışı* hissetmiş olduğunu anlatamazdı.

Kolk anlatmakta olduğu şeyi yarım bıraktı. Sophie tuzaktaki mumyalanmış şeye bakıyordu – sanki yaratık kımıldamış ve titremişti – ama bu bir hayvan falan değildi, sadece kirli bir bez parçasıydı. O kadar.

Buldok peşleri sıra, heyecanla sarsılarak yürüyordu. Üzerine boya sıçramış gibi benekleri olan, küçük bir fıçıya benziyordu. Tek gözü sağlam, diğeri süt renginde, perdelenmişti. Yassı burnu, sağa sola oynayan tüysüz poposu ve domuz yavrusu kuyruğuyla köpeğin nasıl da bir domuzu andırdığını gördü.

"S'rebbi, git buradan. *Otur.*"

Sophie huzursuzca güldü, köpek ayak bileklerinin ve ayaklarının çevresinde dolaşıyordu. Deri botlarının üzerinde salya lekeleri bırakıyordu. Kadın köpeğin kendisine düşman olduğunu algılıyordu; Kolk'un uzakta veya dikkatsiz olduğu bir anı kollayarak kadına acımasızca saldıracaktı.

Sophie, Kolk'a köpeğin ismini sordu, adamın ona sesleniş şeklinden tam anlayamıyordu.

"'S'reebi' – 'Serberus.'"

Serberus – Hades'in üç başlı köpeği.

Sophie, Jeremiah Kolk'un bir zamanlar Klasik Çağ okuduğunu anımsadı.

Kolk, Sophie'nin kolunu tuttu, onu kulübeye yönlendirdi. Aradaki bu beklenmedik yakınlaşma, havaalanında tek bir kelime etmeden kadının kolunu tutması ve kendi koluna geçirmesini andırıyordu; bir koca/bir mal sahibi gibi.

Elinin –ellerinin– kadına dokunuşunda adeta elektrik akımı vardı; Sophie'nin tüm bedenini dolaştı.

Sophie kekelediğini hissetti; ne kadar güzel bir yerdi burası – ama ne kadar ıssız.

Adama bakamıyordu – erimiş çene kemiğine, ortaya çıkmış dişlerine.

Kolk düz bir sesle konuştu: "Hayır. Burası 'ıssız' bir yer değil; sadece başka bir yer ya da yerlerle ilişkisi az. Burada ne kadar uzun kalırsan sadece *burası* olduğunu o kadar iyi anlarsın. 'Issız' falan değil yani."

Kolk, valizini taşıyarak Sophie'ye kulübenin içine girmesini işaret etti. Kadının aklına o an bir şey geldi; saçma bir fikir –tamamen mesnetsiz bir his– sanki kulübenin eşiğinde, içeri kapatılmak istemeyen panik halinde bir hayvan gibi direnirse adamın onu içeriye zorla sokacağını düşündü.

İçeriye hâkim olan koku kadını sarstı –yağ, yanık, mutfak kokuları– kirli çamaşırların, yatak örtülerinin tatlımsı-ekşimsi kokusu. Kulübenin içi bir mağaraya benziyordu; alçak tavanlı ve birkaç penceresi olan kocaman tek bir odadan ibaretti. Hem taş bir şömine hem de antika görünümlü bir odun sobası bulunuyordu. Şöminenin yanına, kurumuş ve örümcek ağı bağlamış kabukları soyulmamış halde ham ağaç kütükleri yığılmıştı. Sophie ürkerek, *örümceklerin üreme yeri,* diye geçirdi aklından.

Ama Kolk'un kulübesinin içi kendine göre çekiciydi de. Sıcaktı, rahattı. Bir hayvan yuvası gibi. Tahta zemin düzgün değildi ve yerlere rasgele ufak, yünlü, çirkin kilimler atılmıştı. İnsan kendini burada gizlenmiş hissediyordu, korunmuş hissediyordu. Köşede çökmüş şiltesiyle pirinçten bir yatağın –Kolk'un bekâr yatağı mı?– üzerine battaniyeler ve yatak örtüleri yığılıydı; dar bir girintiye rafları açıkta olan, iki gözlü ocağı ve küçük buzdolabıyla bir mutfak kuruluydu.

Bu mutfakta yemek hazırlayacaktı o, değil mi? Sophie bunu düşününce gülümsedi.

Kolk'un mobilyaları genellikle kahverengi deridendi: kocaman bir kanepe, uygun renklerde sandalyeler; kibar erkeklerin gittiği eski moda kulüplerde görülecek türde, mobilyalar, bir zamanlar mükemmel durumdayken şimdi öylesine yıpran-

mışlar ki neredeyse renkleri kaybolmuş. Abajuru parşömen renginde, kararmış pirinçten ayaklı bir lamba ve birbirleriyle uyumsuz masalar. Sophie, Kolk'un bunları bir kullanılmış eşya mağazasından almış olduğunu düşündü. Ya da atılmış eşyalar arasından. Şöminenin yanındaki duvarda Kolk'un çerçevelenmemiş fotoğrafları –kadına göndermiş olduğu türde vahşi yaşam resimleri– asılıydı. Sophie sanki fotoğrafçının çalışmasını sergilemeye zaman ayırma isteği yokmuşçasına, fotoğrafların duvara, nasıl rasgele asılmış, raptiyeyle veya bantla tutturulmuş olduğunu gördü.

Araları iyi giderse bunları düzeltecekti.

Duvarların önemli bir bölümüne kitap rafları çakılmıştı. Bunlar tuğla ve kalaslardan yapılmış derme çatma raflardı. Ne kadar da çok kitap vardı! Kolk, Sophie'nin raflardan birini incelediğini gördü – komple *Britannica Ansiklopedi* serisi. Diğer raflarda, nemden kabarmış haldeki, Modern Library'den çıkmış klasikler – Platon, Euripides, Homeros, Catullus, Aziz Augustinus'un *Tanrı'nın Şehri,* Marx'ın *Das Kapital*'i, Darwin'in *Türlerin Kökeni* ve *İnsanın Türeyişi.* Sadece Latince kitaplardan oluşan bir raf da vardı. Sophie'nin bu kitaplara baktığını gören Kolk, bunları 1980'lerde, St. Paul'deki özel bir okulda öğretmenlik yaptığı –"çok da mutlu olmadan"– sırada, Latince Akademisi'nden atılanlar arasından satın almış olduğunu söyledi.

Tüm bu kitapları, dedi Kolk. Ve yandaki odada daha fazlası da vardı. Bir de hiç açmamış olduğu kolilerdeki dergiler. Hepsini doksan dolara almıştı.

Aslında, arka tarafta kulübenin ek bir bölümü vardı; Kolk buraya "konuk odası" demişti. Burayı kendisinin ve S'reebi'nin yaşadığı ön odadan daha iyi koşullarda tutmaya çalıştığını söylemişti. Kolk, Sophie'yi bu ek odaya götürerek ışığı açtı.

Burası, ormana bakan küçük, kare bir penceresi olan, oldukça dar, ufak bir odaydı. Yatağın –alçak, bir yetişkine göre ufak, bir kız çocuğu yatağı– yanında Kolk'un çalıştırmış olduğu bir ısıtıcı vardı. Yatağa albenili, kaz tüyünden mavi çizgili bir yorgan örtülmüştü –Sophie, parmaklarıyla yokladığında bunun kaz tüyü olduğunu düşünmüştü– ve Kolk'un bunu, ikinci el bir mağazadan özellikle kendisi için almış olup olmadığını merak ediyordu. Yorgan ne çok kirli ne de eski duruyordu. Sophie, kaz tüyü yorganların ikinci el fiyatlarının bile ucuz olmadığını biliyordu. Hastalıklı bir baş dönmesi hissetti yeniden.

Buraya gelecek. Burada benimle sevişecek.

Bu odanın tahta zeminine kırmızı, bej ve siyah renklerde şimşek desenleri olan, el dokuması bir Kızılderili kilimi koyulmuştu. Burada da zemin sanki bir eğlence parkıymış gibi hafifçe eğimliydi. Odada, ayrıca, yaşlı sedir ağacından, oldukça hasarlı ama belli belirsiz, hoş bir kokusu olan çekmeceli bir dolap vardı. Kolk çekmecelerden birini açarak gönülsüz konuğunu valizini boşaltmaya davet etti.

Odanın tahtadan duvarı yalıtım panelleriyle kaplanmıştı. Panellerden birinin üzerinde kıyafet asmak için bir sıra çivi çakılmıştı. Sophie askılardan birinde koyu yeşil renkli, arkasında tavus kuşu kuyruğu şeklinde süsü olan saten kumaştan bir kadın elbisesi gördü.

Bilmemi istiyor Başkalarının da olduğunu. Hayatı, benim asla ayırdına varamayacağım bir tamamlanmışlıktan ibaret.

"Bak, bu yeni. Bu yaz yaptım."

Sedir ağacından dolabın arkasındaki bir girintideki küçük banyoyu –daha doğrusu, tuvaleti– kast ediyordu. En fazla bir telefon kulübesi büyüklüğündeydi. Sophie nasıl banyo yapacağını merak etti; kabinin içinde bir duş olup olmadığını. Ama bunu soramadı. Odada minicik bir lavabo ve muslukların olması bile yeterliydi; ve bir tuvalet... Havlu askısında

havluların asılı olması! Sophie, Kolk'a teşekkür ederken işitti kendi kendini – nasıl da minnettardı sesi!

Havluların temiz gözüktüğünü fark etti. Sadece iki havlu vardı askıda; çok kalın değillerdi. Ama bunun için minnettardı Sophie.

Gözünün ucuyla mavi çizgili yorganın altında bir kadın bedenini andırır bir şey – hareket eden – titreyen – gözüne takıldı – narin bir genç kızın bedeni.

Sophie Quinn narin bir kadındı. Kocasının ölümünden beri yedi-sekiz kilo kaybetmişti. Kemiklerinin bir serçenin kemikleri gibi inceciklestiğini hissediyordu.

Kolk, bir süre uyumasını önerdi kadına. Kolk, yorgun gözüktüğünü söyledi.

"Sana yemek hazırlayayım. Yemek için seni uyandırırım."

O an için Sophie nerede olduğunu, neden orada olduğunu anımsamakta zorluk çekti. Kolk? Jeremiah Kolk? Çılgınca gülümseyen gözleri adamın yüzünün üst bölümüne odaklanmıştı; başka bir yere bakmaya cesaret edemiyordu.

Eşlikçisi de araba kullanmaktan yorulmuştu – ciple yapılan altı saatlik gidiş-dönüş yolculuktan. Ama adam stoikti, şikâyet etmezdi. Sakallı yüzünün yarısıyla kadına gülümsedi; Sophie bunun bir tebessüm olduğunu düşündü. Sophie adamın iki bacağından birinin diğerinden daha kısa olup olmadığını merak etti; patlama sırasında kas ve kıkırdakların bir kısmının parçalanıp parçalanmadığını. *Benimle yatacak,* diye düşündü. *Onu reddedemeyeceğimi biliyor.*

Böyle yaralanmış, şekilsizleşmiş bir adama sarılmanın nasıl bir şey olacağını merak ediyordu. Giysilerinin altında görülebilenden çok daha fazla yara izi olacaktı. Yara izlerinden oluşan, dokunmaya ürküten dalgalar, çizgiler.

Kolk topallayarak, geriye doğru kaçamak bir bakışla odadan çıktı.

Sophie çabucak kapıyı kapattı. Kapının kilidi yoktu! En azından, içeriden bir kilidi yoktu.

Kolk'un da fark etmiş olduğu gibi çok yorgundu. Cinsel bir uyanış gibi algılamış olduğu baş dönmesi aslında katıksız bir bitkinlikten ibaretti; mide bulantısı zirvedeydi.

Kapının arkasında, Kolk'un neşeli ve aynı zamanda azarlayan bir sesle buldokla konuştuğunu işitebiliyordu. Bu ıssız yerde bir konuğunun –kadın bir konuğunun– olması Kolk'u keyiflendirmiş ve heyecanlandırmış; hatta konuğu gibi onun da gerilmesine, ürkmesine neden olmuştu. Sophie dikkatle dinliyor ama kapının ardından net bir şey işitemiyordu. Kolk'un, eğer bu olacaksa, ne zaman kendisiyle de fıçıya benzeyen küçük buldokla konuştuğu gibi samimiyetle konuşacağını merak ediyordu.

Sanki aralarındaki her şey halledilmiş, her şey kararlaştırılmış gibi.

Beni sen çağırdın. Sana geldim. Bu karar alındı!

Sophie tereddütle mavi çizgili yorganı açtı. Can sıkıntısıyla, kısa bir süre önce yıkanmış –mıydı?– olmasına karşın yorganın onun zannettiğinden daha eski olduğunu fark etti. Kolk yorganı elde yıkamıştı –değil mi?– ve kuruması için dışarıya asmıştı, ki kuruması da günler almıştı.

Yorganın altındaki yatak örtüleri yıkanmaktan neredeyse şeffaflaşmıştı. Yatak şiltesi çökmüştü ve şiltenin bir örtüsü de yoktu. Sophie yatağın üzerindeki tek bir yastığı kabartmak için eline aldı ve tüyler havada uçuştu. Yatak örtülerinden, burun deliklerini sızlatan ağır bir küf, maya kokusu yükseliyordu. *Burada ölmüştür,* diye geçirdi aklından. *Benden önceki. Burada açlığa terk edilmiş, ölmüş ve mumyalanmıştır.*

Sophie odadaki tek pencerenin bir yetişkinin içinden dışarı çıkmasına yetmeyecek kadar ufak olduğunu fark etti; büyüklüğü bir metrekare bile değildi.

Ne kadar yorgundu! Bitkin bir halde yatağa uzanmaktan, yatağa gömülmekten başka bir seçeneği yoktu. Bu küf kokan, ekşi kokan yatağa. Kıyafetlerini ve çoraplarını çıkarmadan. İnsanın giysileriyle uyuması korkunç bir şeydi ama Sophie soyunmak riskini göze alamadığı gibi, soyunacak gücü de kendinde bulamadı. Valizini açıp eşyalarını asacak hali de yoktu – aslında valizini tamamen unutmuş gibiydi. Çiviye asılı saten elbisenin kendisi için olduğunu düşündü. Ama onun içinde çıplak olması gerekiyordu, muhtemelen. Kalbi deli gibi çarpmaya başladı, gözleri sanki güneşe bakıyormuş gibi kızardı. Bu korkunç yerde asla uyuyamazdı! Mezar gibi, kül kokan, kum kokan bu yerde. Çok derin nefes aldığınızda, gözle görülmeyecek kadar ufak deri, hücre parçalarını içinize çekiyordunuz. Bir başkasının ölümünü içinize çekiyordunuz. Bunu biliyor olmak tenini karıncalandırıyordu. Narin ensesindeki tüyler dimdik oluyordu. Nerdeyse cinsel bir arzuya kapılıyordu – ayaklarının altındaki, yere yakın, çökmüş yatağın altındaki karanlık, kapkara çukur açılıyordu. Uyuma telaşı içerisinde, Kolk'un yakmış olduğu, yatağın başucundaki süt beyazı, küçük bir kız odasına yakışır cicilikteki lambanın ışığını söndürmeyi unutmuştu. En fazla altmış Watt'lık ampul Sophie'yi yatağının altındaki kapkara çukurla aynı olan bir karanlığa gömülmekten alıkoyamazdı... Minnetle gözlerini kapadı. Beynini simsiyah bir şey örttü. Neredeyse derhal uykuya daldı. Uykusunda rahatlamış bir şekilde hıçkırıyordu. Kolları bacakları seğiriyordu, kollarını göğsünde kavuşturup parmaklarını kaburgalarının üzerine koyarak kendi kendine sıkıca sarınmıştı. *Tut beni! Bana yardım et! Çok yalnızım ve ölmek istemiyorum, lütfen yardım et!* Adamın ona yaklaştığını görüyordu: yüzü erimiş olan adamın, ortaya çıkmış dişleriyle sırıtan adamın – o an ismini anımsayamadığı adamın. Bildiği ama söyleyemediği bir isim. Koyu renkli gözlüklerini çıkar-

mış, duman renkli gözleri cam gibi, sulanmış. Duman renkli gözler kadının üzerinde onu okşar gibi dolaşıyordu. Kabarık sakalın içindeki ağzı görüyordu. Bu yaralı bir ağızdı, parçalanmış bir ağızdı; ama kadının öpmek istediği, rahatlatmak istediği bir ağızdı. Ama kımıldayamıyordu; yorgunluk bedeninin tüm hücrelerine adeta işlemişti.

"Sophie?"

Biraz uzaktan bir adamın sesi işitiliyordu. Birisi kapalı bir kapının ardından kadına ismiyle sesleniyordu.

Sonra adam hafifçe kapıyı araladı. Onu incitmek ya da kızdırmak istemeden, kadının yattığı yerden göremediği yaralı ağzıyla, kapı aralığından konuşuyordu.

"Sophie? Kalkabilir misin artık? Saat neredeyse dokuz oldu."

Yarı uykulu bir halde Sophie gözlerini açtı. Kirpikleri kurumuş mukusla birbirine yapışmıştı. Ağzı kavrulmuştu, yanıyordu. O derin uykuda, saatlerce açık kalmış ağzından nefes almıştı. Kaç saat uyumuştu? Saat dokuz muydu? Bir metrekarelik hain pencereden dışarısının zifiri karanlık olduğunu gördü.

Bedeni gibi kokan yatak örtülerinin arasında sereserpe yatıyordu. Önce çevresindekileri tanıyamadı; mağaraya benzeyen bu odayı daha önce hiç görmemişti. Tepesindeki tavan dünyanın üzerine çöken ağır bulutlar gibi alçaktı. Tavandan örümcek ağı iplikleri sarkıyordu. Alnında ufak bir tutamın varlığını hissetti. Panik içindeki parmaklarıyla onu savurup attı.

"Sophie? Hey? Açlıktan ölüyor olmalısın. Hemen yemek yiyelim. Biraz yiyecek hazırladım. Bir şeye ihtiyacın var mı?"

Sophie çabucak *hayır!* dedi. Bir şey lazım değildi. Uyanmıştı, beş dakika içinde hazır olurdu.

Eklemleri ağrıyordu, boynu ağrıyordu. Üst dudağı çok fena kaşınıyordu. Buruşmuş keten gömleği ve süveterinin altında, karnında alev alev yanan bir kaşıntı hissediyordu.

Telaşla anımsadı – nerede olduğunu ve kiminle birlikte olduğunu. Onu kimin çağırmış olduğunu.

Ağır, tüylü yorgan kısmen yere dökülmüştü. Sophie'nin kısa botları yorganın katmanlarına karışmıştı. Onları el yordamıyla ayağına geçirdi. Tahta zeminde ayakkabısız yürümeye korkuyordu.

Pis su borusu ve dezenfektan gibi kokan minik tuvaletteki ucuz, çarpık aynada kendi yansımasına baktı. Ayna sanki cüzzamlıymış gibi lekelerle doluydu. Gözlerinin kan çanağı gibi kırmızı ve şiş, üst dudağının çok kötü şişmiş, alevlenmiş olduğunu gördü.

Bir şey yatakta onu ısırmıştı.

"Aman Tanrım! Bir örümcek ısırığı..."

Tiksintiyle sarsıldı. Lavaboya soğuk su akıtarak şişmiş dudağını ıslattı. Dudağı nasıl da sızlıyor ve yanıyordu. Cüzzamlı aynada dehşet içinde sersemlemiş, solmuş yüzünü, altları çökmüş kan çanağı gözlerini, şişmiş parlak üst dudağını gördü.

Adam onu cinsel açıdan çekici bulmayacaktı artık. Oysa o sabah, yolculuğuna –hac yolculuğuna?– çıktığında, çekici, siyah saçlı bir kadındı; yüzünde, iyi olmasını arzu edenler tarafından kendisine, *Sophie, nasıl da dinlenmiş gözüküyorsun! Nasıl da genç,* denmiş birinin, üzerinde pek düşünülmemiş ama "hazırım" diyen gülümseyişi vardı.

Dinlenmiş, sözcüğünün bir tür şifre olduğunu varsayıyordu Sophie. Böyle şeyler sadece dul kadınlara söylenirdi, iyileşmekte olan hastalara, korkunç kazalardan kurtulmuş olanlara. *Nasıl tükenmiş,* değil, *nasıl dinlenmiş,* deniyordu.

Nasıl tükenmiş, değil, *nasıl dinlenmiş.*

Sophie ensesinde dolaşmış olan saçlarını aceleyle taradı. Cüzzamlı aynaya karşı gözlerini kısarak makyaj yapmaya çalıştı. Elleri tuhaf bir şekilde beceriksizce işliyordu, rujunu bir kez değil, iki kez çirkin, muşamba zemine düşürdü.

Rujunu almak için yere eğildiğinde yüzüne kan hücum etti. Minik tuvaletin örümcek ağı bağlamış köşelerinde el yordamıyla rujunu ararken. *Bu hale geldin demek Sophie. Bu nasıl bir umutsuzluk!*

Valizini açacak vakti yoktu. Kolk onu bekliyordu. Küçük, domuza benzeyen köpeğin hırıltıyla soluyarak önünde eşelendiği kapıyı açmaktan başka seçeneği yoktu.

"*S'reebi!* Buraya gel, lanet olası. *Otur*"

Kolk köpeğe hırladı ve köpek de isteksizce ona boyun eğdi. Bir TV komedisinde olanlara benziyordu bu durum; Sophie ümitlenerek gülümsedi.

Kolk şömineyi yakmıştı. Şöminenin önündeki kaba tahtadan masanın üzerine çatal, bıçak, kâğıt havlular koymuştu. Bu kez bir TV komedisi değil, romantik bir sahne yaşanıyordu. Karlı bir nisan günü, Sourland Dağı Koruma Bölgesi'nde.

Sophie yemek fikrinin midesini bulandıracağını düşünmüştü. Ama fırının üzerinde pişmekte olan etin lezzetli kokusu ağzını sulandırdı.

Kolk, zorlama bir coşkuyla sordu: "Sophie, kendini nasıl hissediyorsun?"

"Ben – şey – harika hissediyorum."

Öyle miydi? Açlıktan başı dönen Sophie gülümseyerek masaya yaslanmıştı. Harika! Harika! Ha-ri-ka.

Eklemleri hâlâ ağrıyordu. Sanki uykusunda saatlerce doğa yürüşü yapmış gibiydi. Ama adama güçsüzlüğünü belli etmek istemiyordu. Masanın kurulması gibi, işe yarayacak bir şey yapma dürtüsüyle etrafına bakındı. Bir rafın üzerinde masaya

koyularak, titreyen parmaklarla yakılmayı bekleyen kısa mumlar gördü.

Mum ışığı, ne kadar da romantik olacaktı. Sophie binlerce kilometre uzaktaki evlerinde, Matt'le akşam yemeklerini mum ışığında yediklerini anımsadı.

Belki de tam şu anda Quinn'ler New Jersey eyaletinde, Summit'teki evlerinde yemeğe oturuyor olacaklardı – bu mümkün müydü? Sophie oradaydı ve kocası Matthew Quinn. Bu gerçek olabilir miydi?

"Yüzüne ne oldu?"

Kolk, Sophie'ye bakıyordu. Koyu camlı gözlüklerini çıkarmıştı.

"Sanırım örümcek ısırdı beni."

"Örümcek mi? Nerede?"

Sence nerede olabilir? Neredeydim ki ben?

"Uyurken herhalde."

Kolk, Sophie'nin yüzüne dikkatle bakmak için kadına yaklaştı. Mahcup olmuştu, üzülmüştü. Gözleri karanlıktı, köşelerinde büzülmüş, derinlere gömülmüş ve sanki morarmış gibiydi. Kolk'un gözlerini gözlüksüz görmek Sophie için tam bir şoktu. Adamın gözleri kadının yüzünde sabitlenmişti. "Tanrım, çok üzgünüm."

"Oh, hayır – önemli değil. Gerçekten önemli değil."

Sophie güldü, kesinlikle önemli değildi. İki misli büyümüş üst dudağına dokundu. Kıyafetinin altındaki ısırıklar da çok fena kaşınıyordu; ama Kolk'un daha fazla mahcup olmaması için kaşımaya çekiniyordu.

Kolk kendi kendine söylenerek paldır küldür öteki odaya geçti. Sophie, adamın dizlerinin ve ellerinin üzerine çökerek yatağın altına baktığını gördü, küfrettiğini ve homurdandığını işitti. Adam bir gazete rulosunu yatağın altındaki bir şeye vurmakla meşguldü.

Döndüğünde adamın yüzü kızarmıştı, kaşlarını çatmıştı. O gece Sophie'nin kendisinin yatağında uyuyabileceğini söyledi. Kendisi ise "konuk odasında" uyuyacaktı.

Şimdi yemek yiyeceklerdi! Şömine başında romantik bir akşam yemeği.

Kolk güveci masaya getirdi. Koyu renkli yahniyi, kepçe ile ve utangaçça çanaklara koydu. Sofrada ayrıca bir gün önce pişirmiş olduğu çok tahıllı ekmekten de vardı. Ve Kolk'un cam bardaklarda ikram ettiği koyu kırmızı şarap. *İçmeyeceğim,* diye düşündü Sophie. *Bu tehlikeli olur.*

Yahnide köklü, lifli sebze, soğan ve bol çiğneme gerektiren et parçaları vardı; Sophie'nin tanıyamadığı küf kokulu, değişik bir et. Tereddütlü bir şekilde Kolk'a bunun geyik eti mi olduğunu sordu. Kolk, hayır, dedi. Geyik değildi. Sophie tavşan mı, diye sordu. Hayır, dedi Kolk. Tavşan da değildi.

Sophie diğer olasılıkları düşünmeye çalışıyordu – rakun? Yer domuzu? Daha fazla sormak istemedi.

Yine de çok açtı. Kaşığı tutarken eli titriyordu – Kolk yardım etmek için uzandı.

Kolk sabah yürüyüşe çıkabileceklerini söyledi. Kar erimediyse kar ayakkabılarıyla yürüyebilirlerdi.

"Kar ayakkabısıyla? Nisanda mı?"

"Burası Kuzey Minnesota. Dağlardayız."

Sophie biraz yüksek sesle güldü. Cam bardağın elinde olduğunu gördü, demek ki şarap içiyordu. Mezarında yatan, küle dönüşmüş kocasını düşünerek. Bunu yapmıştı, kocasının yakılmasına izin veren belgeyi imzalamıştı. Ama işte, cezalandırılmamıştı. Kimse bunu fark etmiş gözükmüyordu.

Havaalanından gelirken, Sophie yolda Kolk'a Madison'dan, okulu bıraktığından bu yana neler yaşadığını sormuştu ve Kolk da kısaca, tek heceli sözcüklerle yanıtlamıştı. Kadın ihtiyatlı bir şekilde, kaza olduğu iddia edilen patlama olayına hiç

değinmemişti. Kolk'un sık sık sivil itaatsizlik boyutuna ulaşan savaş karşıtı aktivist tutumuna da hiç değinmemişti. Şimdi Kolk konuşmaya başlıyordu. Kendisini "reddeden" babasını anlattı. Vietnam'da parçalanarak ölen erkek kardeşini. Yerel liselerde Körfez Savaşı'nın ardındaki "emperyalist tasarıları" anlatmak istediğinde, Sourland'de yaşayanların gazabını nasıl üzerine çektiğini. Orduya kayıtların yapıldığı ofisin yanında nöbet tuttuğu için Grand Rapids polisi tarafından tutuklanmış, "tartaklanmıştı."

"Peki sonra?"

"'Peki sonra' ne?"

"Peki sonra ne oldu?"

"Hiçbir şey. Beklediğimin dışında bir şey olmadı."

Sophie bardağındaki şarabını bitirmişti. Şiş dudağının ısınarak sızladığını hissetti. Kıyafetlerinin içindeki örümcek ısırığı da alevlenmişti.

Şimdi bana dokunacak. Olacak olan bu.

Masanın altında, yemek boyunca ayaklarına dolanarak, hızla soluk alan şişman köpek, homurdanmayı andırır şekilde içini çekti ve uykuya daldı.

Kolk kalan şarabı da kadehlerine döktü. Sophie'nin yediğinin iki misli yemek yemiş ve çok daha fazla şarap içmişti. Bedeninden capcanlı bir ısı fışkırıyordu, Sophie'nin şişmiş dudağından fışkıran ısı gibi. Kadın adamın çenesindeki şekilsizleşmiş dokulara, ortaya çıkmış dişlere tiksinmeden bakmakta olduğunu fark etti. Birdenbire şiddetle Kolk'un çenesine – eriyip gitmiş olan etten kalan o yumuşak, yaralı dokulara dokunmak istiyordu.

Kolk, sanki Sophie'nin düşüncelerini okumuş gibi gerilmişti.

Aralarındaki arzu. Erimiş balmumu gibi, damlayan, şekilsiz bir şey.

Sophie kibarca sordu: "Peki... yaralanman. Bu bir kaza mıydı?"

Kolk omuz silkti. Yüzü al aldı. Kaskatıydı.

Sophie tereddütlü konuşuyordu: "Biz, aslında, senin... ölmüş olduğunu işitmiştik."

Kolk güldü. Muhtemelen Sophie onu şaşırtmıştı.

"İyi oldu, 'öldüğümün sanılması.' O zaman kimse seni izlemez."

Kolk bir şişe viski –Canadian Club– almak için masadan uzandı. Sophie'ye isteyip istemediğini sormaksızın kehribar rengi içkiyi boşalmış şarap bardaklarına koydu. Bu Sophie'nin titiz kocasının yapacağı türden bir şey değildi, bir tür barbarlıktı aslında. Sophie güldü ve içkinin tadına baktı. Viski çok sertti! Sophie viski ya da cin içen biri değildi; aslında genel olarak içki içen biri değildi. Tek bir ufak kadeh şarap onun için kâfiydi.

Kıpır kıpır hareket eden şömine ateşinde, Kolk'un hasarlı yüzü alevleri yansıtan şeytani bir yüze benziyordu. Sophie, *işte bu hayatta kalan eşin hak ettiği şeydir,* diye düşündü. *Yüzünün yarısı yok olmuş bir iblis.*

Yüzünün yarısı olmayan bir iblis tarafından öpülmenin nasıl bir şey olacağını merak ediyordu. Dişler! Ah, o dişler ona temas etmeseydi keşke...

Kolk içtikçe Sophie de içti. Kolk kadına içini döker gibi konuşmaya başlamıştı. Sophie merak içindeydi, duygulanmıştı. Kolk'un yaşam öyküsünü, kendisinden gizlenmiş olan şeyleri öğrenmek istiyordu. Kolk vurgulu bir ironiyle, "kazadan" –"patlamadan"– söz ediyordu; evrende "kaza diye bir şey" olmadığının altını çizerek. Tarihin "mantığından" söz ediyordu ya da "mantıksızlığından" mı? Yani bir kez meydana gelen, bir daha aynı şekilde gerçekleşemez. Öte yandan, bir daha çok farklı bir şekilde de gerçekleşemez. Kolk 1960'lardaki "büyük

vizyondan", "büyük vizyona ihanetten" –"devrimden"– devrimin ateşli savunucularından söz ediyordu. "Kişisel bir hayatı" feda etmiş olmaktan; ne uğruna? Yıkımın üzerinden yıllar sonra, ne uğruna olduğu belli değildi.

Sophie, "Ama benim de bir kişisel hayatım vardı," dedi. "Ve o da yitip gitti."

Kolk masaya, dirseklerinin üzerine yaslanmıştı. Kolları kaslı, bir hayvan kürkü gibi kıvırcık siyah kıllarla kaplıydı. Ama tel tel sakalı çelik rengindeydi ve kafasındaki kısa sert tüylerin rengi dahi yoktu. Genç Jeremiah yaşlı adamın içinde hapis kalmıştı; sadece gözleri değişmemişti ama onlar da yorgun ve temkinliydi.

Kolk Sophie'ye içini döktü; hiç tutuklanmamıştı. Patlamanın üzerinden çok fazla bir süre geçmeden Wisconsin'i terk etmiş ve asla dönmemişti. Tüm dostlarıyla – dostlarıyla değil de "yoldaşlarıyla" – aslında tam olarak "yoldaşlarıyla" değil – bağlarını koparmıştı. Yıllarca ülkeyi elleriyle çalışarak dolaşmıştı. El emeğiyle yapılan işleri öğrenmişti: marangozluk, sıvacılık, çatı işleri... kamyon şoförlüğü yapmış, buldozer kullanmayı öğrenmişti. Elektrikli testere kullanmıştı. Alaska'da ve Alberta'da yaşamış; New Orleans ve Galveston'da çalışmıştı; ailesinin çiftliğine dönmemiş ama memleketine çok benzemekle birlikte, daha tenha bir yer olan Orta Batı'ya, kuzey Minnesota'ya dönmüştü. Ve kimse nerede olduğunu bilmiyordu. Sadece Sophie nerede olduğunu ve kim olduğunu biliyordu. Sourland Doğal Yaşamı Koruma Bölgesi'nde yürüyüş yollarının bakımına, kış aylarında yolların açık kalması için yapılan çalışmalara yardım ediyordu. Orman bekçisiydi; kurak zamanlarda yangınları takip ediyordu. Kayıp dağcıları kurtarma çalışmalarına katılıyordu. Yaralıları taşıyor, kalp masajı yapmayı biliyordu. Kimseyle karşılaşmadan ya da konuşmadan günlerce – haftalarca – bu kocaman sahayı tamamen yapayal-

nız bir şekilde dolaşabilirdi. Yüksek bölgelerdeki patikalarda, yürüyüşçülerin genellikle kış aylarında gitmemesi gereken yerlerde kaç kez ceset bulmuştu. Baharda karların erimesiyle bulmuştu onları. Hepsi yirmili, otuzlu yaşlarında bilerek vahşi doğaya gelmiş genç erkeklerdi; kendilerini kaybetmek, yatmak, uyumak ve donarak ölmek üzere. Onları bulmuştu; yerde hareketsiz yatarlarken, bir heykel gibi hareketsiz, huzur içinde, yüzleri tuhaf bir şekilde öylesine güzelken – bedenlerinde henüz hiçbir çürüme oluşmamışken.

Sophie zangır zangır titredi. "Ama – bu – korkunç bir şey. Bir insanı o halde bulmak.. Çok üzücü olmalı."

Kolk omuz silkti. "Neden? İçlerinde çürümüş olan her şey gitmiş oluyor. 'Dağlanmış' gibi. Kendini öldürmenin anlamı bu."

Sophie düşünüyordu: Matt de kendisiyle tanışmadan önce dağlarda dolaşmayı severdi –çok severdi. Sonra birdenbire vazgeçmişti. Hayatının o bölümü sona ermişti. Bunun hakkında nadiren konuşurdu; eski günlerden söz eden biri olmamıştı hiç. Birlikte çıktıkları yürüyüşler –"doğa yürüyüşleri"– hiçbir zaman coşkulu, meydan okuyan girişimler olmamıştı. Hukuk bölümünü tamamladıktan sonra Matt kurumsal hukuk danışmanı olarak çalışmaya başlamıştı. Yale'de parlak ve hırslı bir öğrenciydi ve okulu bitirdikten sonra hemen New Jersey, Summit'teki bir kurumsal hukuk firmasında çalışmaya başlamıştı. Başlangıçta başarılı olmuştu – her zaman tatminkâr seviyede başarılıydı – her zaman yetkin, güvenilirdi. Ücreti her zaman iyi olmuştu. Ama işinin doğası ve iş arkadaşları –asla "dostu", hele ki "yoldaşı" olmayan meslektaşları– onu hayal kırıklığına uğratmıştı ve zamanla işine duyduğu tutkuyu yitirmişti. Zenginlere yardım etmekten, etraflarına mümkün olduğunca az verirken, zenginliklerini olabildiğince artırma takıntılarına katkıda bulunmaktan bıkmıştı. Sophie'nin

Kolk'a kocasının iş hayatından –muhtemelen hayatından– asla memnun olmadığını açıklamaya niyeti yoktu. Otuzlu yaşlarının sonunda kocası orta yaşlı bir adama dönüşmüş, vücudu gevşemiş, kilo almıştı. Sophie'yi her zaman çok sevmiş olmasına karşın gençliğini yitirmişti – çocuklarının olmaması onun arzusuydu. Sophie, yaşamış oldukları konforlu burjuva hayatını Kolk'un küçümseyeceğini düşünüyordu.

Tuhaf bir şekilde şimdi Kolk ona bakıyordu. Duman rengi gözlerine neredeyse neşeli bir pırıltı yerleşmişti. Tacizkâr veya belki de suçlayan bir ses tonuyla konuştu: "Artık dulsun! Mutlaka paran vardır."

Ya da belki şöyle demişti: "Artık dulsun. Yalnız olmalısın."

Para, yalnızlık. Bu mantıklıydı, ikisi birbirine yakışıyordu.

Sophie, evet, dedi. Matt ona para bırakmıştı – ve tabii ki ev – ama o da çalışmıştı – yıllarca bir üniversitenin akademik/bilimsel eserler konusunda uzmanlaşmış olan yayınevinde çalışmıştı – gerçi şimdi izinliydi.

Viskinin yumuşattığı Sophie, Kolk'a, kısa bir süre önce, ikizlerle ilgili olarak bir antropolog/dilbilimci tarafından yazılmış bir kitabın yayın hazırlığını tamamlamış olduğundan söz etti. Kitabın en büyüleyici tarafı, ikizlerin yaşamı, ikizlerin geliştirmiş olduğu "özel diller", ikizlerden birinin ölümünden sonra hayatta kalana ne olduğu, ikiz olmanın kültürden kültüre değişen ikonik ve sembolik anlamı üzerine onlarca yıl boyunca yapılmış olan çalışmalardı. Kolk sessizce, içkisini içerek onu dinledi. Sophie insanın ikizi kendisini terk ettiğinde yaşanan kederin de "özel bir dil" olduğunu söylerken işitti kendisini.

Sophie kederin "özel bir dil" olduğunu yazmış biri var mıdır, diye düşündü.

Bunun üzerine Kolk tereddütlü bir sesle babasını kaybetmiş olduğunu, yani babasının *onu* kaybetmiş olduğunu söyledi. Babası, Madison'dan sonra onu evlatlıktan reddetmişti.

Babası, kısa bir süre önce ölmüştü. Bu kadar zaman geçtikten sonra, bunun Kolk için bir anlamı kalmamıştı.

Kolk erkek kardeşini de kaybetmişti ve bu çok daha acı veren bir deneyimdi. O sıralar on dokuz yaşındaydı. Ama eğer Vietnam kahramanı olan erkek kardeşi yaşamış olsaydı, bugün onun da ağabeyini reddetmiş olacağı düşüncesi de bir teselli olurdu.

"Neden?" diye sordu Sophie.

"Çünkü o bir *savaş kahramanı* idi. Ben düşmandım."

"Yani – neden bu bir 'teselli?' Anlamıyorum."

"Çünkü o da beni 'kaybetmiş' olacaktı – eninde sonunda. Ne zaman olduğu önemli değil."

Sonra Kolk birkaç dakika sessiz kaldı. Masanın altındaki buldok ıslak ıslak horluyordu. Mumlar yanarak eriyor, parlak erimiş mum masaya lav gibi akıyordu. Sophie, Kolk'un ağzının birisiyle tartışırmış gibi kımıldadığını gördü. Adam sonunda konuştu: "Burada, Sourland'de edindiğim arkadaşlarımı ya da arkadaşım olduğunu düşündüklerimi de yavaş yavaş kaybettim."

"Peki neden?" Sophie sordu. Damarlarında ılık, cüretkâr bir şeyler dolaşıyordu. "Neden 'kaybettin' onları?"

Kolk omuz silkti. Kim bilir!

Sophie düşünüyordu. *Hayatında bir kadına ihtiyacın var. Yaşamına yön verecek, anlam katacak birine.*

Sana yaşamını geri verecek bir kadına ihtiyacın var hayatında.

Kolk yavaşça, arada duraksayarak Sourland'de onunla yaşayacak birini beklediğini –istediğini– anlattı. Kadınlarla yürümeyen ilişkilere girmişti. Özellikle bir önceki kışı, hayatında hiç olmadığı kadar yalnız geçirmişti. Ve birini istediğini düşündüğünde –bu düşüncelerle zehirlenmiş bir şekilde uyanık halde yatarken– aklına Sophie gelmişti.

Yüzünü gördüğü Sophie idi.

Ama hangi yüz, diye merak etti Sophie. Kolk yirmi beş yıldır onun yüzünü görmemişti.

"Aynı gözüküyorsun. Değişmemişsin. Sen..."

Sophie, Kolk'un cam bardağı kavramış olan parmaklarına baktı. Adama, adamın gözlerine bakmaya cesaret edemiyordu. Adam sarhoş muydu? Kolk'un bu şekilde konuşması için sarhoş olması mı gerekiyordu? Söyledikleri doğru muydu? Bu nasıl doğru olabilirdi? Sophie kulağa göstermelik, cilveli, beceriksiz gelmeyecek bir yanıt bulmakta zorlanıyordu; kalbi anlamsız bir şekilde küt küt atmaya başlamıştı.

İsteniyor olmak. Bir erkek tarafından *isteniyor olmak* iyi bir şey miydi? Ya da o kadar iyi bir şey değil miydi?

Kolk, Sophie'nin ismini doğru anımsadığından emin olamadığını itiraf etti. Ama Matt Quinn'in ismini anımsamıştı.

Kolk gevşeyerek Sophie'ye yaklaşıyordu. Kadının ensesindeki tüyler –kollarındaki, keten gömleği ve süveterinin altındaki tüyler– korkuyla dikilmeye başladı. Ya da bu cinsel bir isteğin göstergesi, heyecanıydı. Çünkü *isteniyor olmak* iyi bir şey olmalıydı. Kolk "yolunu", "inancını kaybettiğinde", "ölmek istediğini", "ölmeye yaklaştığını" söylemişti. Vahşi doğada –Alaska'da, burada, Minnesota'da, Alberta'da– yürüyüşlere çıkmıştı; karın içine uzanıp uyumanın, gözlerini kapatmanın ne kadar tatlı, ne kadar güzel bir şey olduğunu düşünerek. İlk şokun ve soğuğun verdiği ağrının üstesinden geldikten sonra bu acılı bir ölüm olmazdı.

Sophie sarsıldı. Bir kez daha Kolk'a dokunmak, onu rahatlatmak istedi.

"Peki ya sen Sophie? Sen de hiç böyle şeyler düşündün mü?"

"Hayır."

"Evet. Düşünmüşsündür, sanıyorum. İçimden bir ses düşündüğünü söylüyor."

Bu beklenmedik sorgulama Sophie'yi huzursuz etmişti. Şiş dudağı zonkluyordu; adamın ona, sanki büyülenmiş gibi baktığını görüyordu. Bedeninin başka yerlerindeki kızarmış küçük ısırıklar da kaşınıyor, sıcak sıcak zonkluyordu.

İsteniyor olmak bir ödüldü, aynı zamanda bir ceza olacağı gibi. *İsteniyor olmak* karın içinde tökezleyip ölmemek demekti, şimdilik.

Sophie, evet, böyle şeyler düşünmüş olabileceğini kabul etti. Ama bunları gerçekten kast etmemişti.

Kolk, evet, dedi. Düşündüğümüz her şeyi aslında kast ederiz. Bu gerçekten kaçamayız.

Gerçek? Gerçek mi? Sophie'nin başı dönüyordu. Ne hakkında konuştuklarına dair hiçbir fikri yoktu.

Kolk, yüksek sesle söylenemeyecek denli yakışıksız ya da akıl almaz bir şey önerirmiş gibi, sesini alçaltarak, bunu şimdi yapabileceklerini söyledi. Bu gece, Sourland'de...

Kolk bardaklarına tekrar viski boşalttı. Bunlar da kaba saba bardaklardı, ele yakışmayan. Birbirlerine karışmış nefesleri viski kokuyordu. *İkiz bir dil,* diye düşündü Sophie. Hiçbir dil *ikiz dilden* daha samimi olamazdı.

Burada olmasının nedeni buydu: ikizi onu çağırdığı için.

Bu gece. Birlikte. Sev beni!

Sonra, Kolk kadını şaşırttı. Mırıldanır gibi konuştu: "İşte görüyorsun, onun hayatını kurtardım. Hepsi bu yüzden."

Hayatını mı? Kimin?

Sophie sorgulayan bir gülümsemeyle baktı. Bunu bilmesi mi gerekiyordu? Tam olarak neyi bilmesi gerekiyordu?

İncinmiş bir sesle Kolk onun –Matt Quinn'in– kendisinden bu yüzden nefret ettiğini söyledi. Bu yüzden kendisine sırtını dönmüştü. Kardeşine.

Kardeşine mi?

Kolk, Matt Quinn'i Sophie'den çok daha uzun bir süredir tanıyordu. Aralarındaki bağ daha derin, daha kalıcıydı. Matt'in neredeyse boğulduğu, Elliot Gölü'ne yaptığı kano yolculuğu gibi. Daha sonra bunun hakkında hiç konuşmamışlardı.

Sophie özlemle konuştu: "Onu seviyordun!"

Kolk tereddütlü, dağınık bir şekilde anlatıyordu. Elliot Gölü'nün güneyindeki bir akarsunun köpüklü sularında kano devrilmişti. Kanoyla dolaşmaya çıktıkları ikinci gündü. İki kano vardı; onun ve Matt'in kullandığı kano öncüydü. Kayalarla dolu akıntıda, kano aşağıya doğru tahmin ettiklerinden çok daha hızlı sürüklenmiş ve devrilmişti – iki adam da suyun içindeydiler – Matt kafasını bir kayaya çarpmıştı – kıyafetleri derhal sırılsıklam olmuştu – Kolk onu yakalamasa, akıntı yönünde sürüklenerek boğulması kaçınılmazdı.

Her şey, tüm kazalarda olduğu gibi, çok hızlı gerçekleşmişti. Birkaç saniyelik bir hadise ve yaşamınızın kalan kısmında bunu çözmeye çalışır durursunuz.

Matt, Kolk'a hayatını kurtardığı için teşekkür etmişti. Çok duygulanmıştı, çok korkmuştu; Ontario'nun vahşi doğasında, köpüklü suların içinde kendinden bir parça kopmuş, yitip gitmişti. Matt Quinn kaybetmiş olduğu şeyi bir daha asla ele geçiremeyecekti.

"Bir daha bunun hakkında hiç konuşmadık," dedi Kolk.

Sophie sordu: "Neden bizden bu şekilde koptun peki? Onca yıl, bizimle görüşebilirdin." Sophie hızlıca, hafif sarhoş halde anlatıyordu; Matt'in onu görmeyi istemiş, aralarındaki siyasi tartışmanın ardından onu affetmiş olabileceğini. Matt'le ilgili söylemiş olduğu şeyler için. O çirkin sözcük –*muhbir*– için. Sophie daha öncesinde ya da o günden sonra, o sözcüğün söylendiğine şahit olmamıştı. O eski tartışmalar için –"tırmanan direniş"– Vietkong, Kamboçya, Kissinger, savaş suçları...

Sophie incinmişti. Çok kızgındı. El yordamıyla cam bardağa uzanmıştı. Artık çok sarhoştu. Ayağa kalkarsa oda yan yatacak, sallanacak, dönecek, yıkılacaktı. Bu komik bir durumdu. Oysa temkinli olmalıydı, direnmeliydi. Çünkü kızgındı, gülmek istemiyordu. Ve adam ona yaklaştığında kadın dudağını ısırdı – tuhaf bir şekilde şişmiş olan dudağını – ve uzaklaşmadı. Elini Kolk'a – Kolk'un kaskatı, gergin omzuna – Kolk'un yüzüne – uzattığını, Kolk'un çenesindeki eriyip gitmiş ete, balmumu gibi sertleşmiş, tırtıklı yara dokusuna dokunmaya cesaret ettiğini gördü.

Baş dönmesi gibi hastalıklı bir his sardı bedenini. Adamın parçalanmış ağzını öpmeyi delicesine istiyordu. Kolk kadının elini yakaladı, parmaklarını öyle bir büktü ki Sophie'nin yüzü buruştu.

Adam kızgın mıydı? Kadın onu tiksindirmiş miydi? Kadının, sanki kendisini büyülemiş olan şiş dudağına dokundu. Adam bir kez daha *Üzgünüm!* dedi. Sophie'ye yaklaştı ve birdenbire kadının üzerine abanarak, elleriyle kadının yüzünü yakaladı ve onu öpmeye başladı. Kadın içgüdüsel olarak uzaklaşmak istediyse de Kolk onu sımsıkı tutuyordu ve kaçmasına izin vermedi. Tuhaf, hırpalayıcı bir öpüşmeye dönüşüyordu bu eylem; kocaman bir kedinin –bir panterin, bir dağ aslanının– öpüşmesine. Adamın ağzı ıslaktı, açtı, tacizkârdı – adam ve bedeni viski kokuyordu – terli ve ekşimsi bir kokuydu bu – yıkanmamış giysilerin, yatak örtülerinin ve yıkanmamış bedenin kokusu – Kolk banyo yapmaya ya da bir şekilde kendini temizlemeye çalışmış olmalıydı; ama kir derisine, tırnak diplerine işlemişti. Kolk bir dağ adamı olmuştu ve birkaç yıl içinde, artık geri dönüşü olmayacak şekilde, çılgın, yaşlı bir dağ adamı olacaktı. Böyle bir adamla hiçbir kadın birlikte yaşayamazdı; Sophie'nin böyle bir adamla yaşayabileceğini düşünmüş olması aptallıktı. Sophie çılgınca gülmeye başladı. Nefes ala-

mıyordu; çünkü adamın dili ağzındaydı, adamın sıcak, panter ağzı kendi ağzına yapışmış gibiydi ve kadının tüm oksijenini emiyordu. Yıllar geçtikçe Kolk'un sakalları çenesinden boru çiçeği gibi daha da şiddetle fışkıracaktı. Duman rengi gözleri, bir kaya gibi sert olan kel kafasında daha bir çarpık ve kızgın bakıyor olacaktı. Kısa sarı dişleri azı dişleri gibi büyüyecekti. Kış aylarında Kolk, kirden katılaşmış yatak örtülerinin içerisinde kış uykusuna yatacaktı. O ve Hades'in bekçi köpeği olan Cerberus –gözleri perdelenmiş domuza benzeyen pitbull, sahibi gibi derin bir kış uykusundaki tuhaf yaratık– kendi pisliklerinde debeleneceklerdi. Hiçbir kadın böyle bir hayatı arzulamazdı. Sophie, Sourland'e, bu yaşama kendi isteğiyle mi gelmişti peki?

Ama Sophie adamı öpüyordu – okullu bir kız nezaketiyle, terbiyesiyle – okullu bir kızın içine düştüğü dehşetle – adam onu aç bir kurt gibi öperken, Sophie direnmeye cesaret edemiyordu – adam yırtıcı bir hayvandı, avına gözü dönmüş bir halde saldıran – kadının dudaklarını öpüyor ve ısırıyordu – şişmiş dudağı ağzıyla emiyordu – zehirli bir sıcaklık içinde titreyen ve zonklayan dudak adam için lezzet doluydu – ve Sophie'nin ağzında da adamın tadı vardı – viski tadı, ekşi bir tat, kül tadı – adamın kocaman dili kadının ağzına fışkırıyordu adeta – yılan gibi, nemli, ılık olmayan, tuhaf bir şekilde serin bir şey. *Beni boğacak. Böyle boğacak beni.* Çünkü nefes alamıyordu, kafasını adamın ağzından, adamın dilinden uzaklaştıramıyordu. Kafasını adamın parmaklarının mengenesinden kurtaramıyordu. Adamı kızdırmak istemiyordu. Bir kadının böyle anlarda bir adamı kızdırmaya yeltenemeyeceğini biliyordu. Açgözlü bir iştahın sancılarına kapılmışken. Sophie'nin bu adama dokunmuş olduğu gibi bir adama dokunan bir kadın, o teması geri almaya cesaret edemez. Adamı hiddetlendirmeye cesaret edemezdi. Adamı tahrik etmeye cesaret ede-

mezdi. Ona hakaret etmeye cesaret edemezdi. Kendisinden hoşlanmaktan vazgeçmesini istemiyordu. Dünyanın her yerinde olduğu gibi, Sourland'de de hayatta kalabilmesi için bu gerekliydi, yani adamın onu *istemekten* vazgeçmemesi. Sophie bunu biliyordu; o bir eşti zamanında, şimdi de bir dul – ve bunu biliyordu – aklının bir bölümüyle, soğukkanlılıkla – ama kontrolünü kaybediyordu şimdi, uzuvları uyuşmaya başlamıştı. Sinirleri esrarengiz alev dalgacıklarıyla uyarılıyordu. Dudağındaki örümcek ısırığı zonkluyordu. Sersemlemiş herhangi bir sevgili gibi Kolk ismini sayıklıyordu; bir kadın ismi, *Sophie, Sop-hie.* Sophie zafer kazanmanın heyecanını hissetti; en azından adam onun ismini biliyordu. Sonunda adamın, ismini öğrenmesini sağlamıştı. Zafer duygusuyla titredi; adam onu *istiyordu.* Artık *istek* başlamıştı, önüne geçilemezdi.

Sop-hie! Seni incitmeyeceğim Sophie. Kolk kadını kendisiyle birlikte gelmesi için sabırsızca çekiştiriyordu – güçlü kaslı kollarıyla kadını ayağa kaldırdı – neredeyse kadını bir yere taşıyor gibiydi – şömine ateşiyle aydınlanmış ılık odanın bir köşesindeki pirinç yatağa değil, daha küçük olan diğer odaya – genç kız yatağının bulunduğu, mavi çizgili yorganın dağınık bir şekilde yere atılmış olduğu odaya. Sophie artık direniyordu ya da direnmeye çalışıyordu – adam kadının kıyafetlerini çekiştiriyordu – Sophie'nin adamın kendisini soymasına izin vermek ya da adamın kıyafetlerini parçalaması riskini almak gibi bir seçeneği vardı. Adam gülüyordu – keyiflenmiş bir halde ya da inliyordu. Adam çok heyecanlanmıştı – Sophie bu heyecana engel olmak istemiyordu – Sophie adamı karşısına almak istemiyordu – adam derin derin, zahmetli şekilde nefes alıyordu. Hâlâ kadını öpüyordu, kadının üzerine çökmüş gibiydi – bu bir tür öpüşmeydi – buldok uyuşuk uykusundan kaba bir tavırla uyandırılmıştı, havlayarak hoplayıp zıplıyor ve tırnaklarıyla tahta zemini eşeliyordu – Kolk köpeğe küfretti ve

onu tekmeleyerek uzaklaştırdı; sanki şişman küçük köpek bir çocuk oyuncağından daha ağır bir şey değilmişçesine, Kolk *S'reebi*'yi tekmesiyle savurdu – Sophie'yi yatağa itti, ayağıyla kapıyı, sanki matem tutan biri gibi kesik kesik havlayıp sızlanan köpeğin üzerine çarparak kapattı.

Kolk, Sophie'ye onu sevdiğini söylüyordu – onu seviyordu ve onu istiyordu – onu seviyordu; bu yüzden Sophie ona gelmişti – Sourland'e, Sophie'yi düşlediği yere – çok uzun zamandır adam onu Sourland'de hayal ediyordu – kadının sıkıntısını tutkuyla, kendisininki gibi cinsel bir açlıkla karıştırıyordu – öyle miydi? Yaşadıkları bu muydu? Çünkü bu doğruydu. Sophie adamın koluna tırnaklarını geçirdi – sanki sarhoş bir dansçının eşlikçisine sıkıca tutunması gibi, Sophie de düşmemek için adamı sımsıkı tutuyordu. Her ikisi de şimdi yarı yarıya giyinikti. Adamın gömleğinin önü, pantolonunun önü açıktı. Kadının kaşmir süveterini çıkarmıştı – keten gömleğin düğmelerini hızla açıyordu, düğmelerden birini kopardı. İki sevgili yatakta, buruşuk yatak örtülerinin arasında sere serpe uzanıyorlardı – birbirlerinin bedenlerine tutunarak boğulmakta olan sevgililer gibi. Kolk, Sophie'nin bacaklarını açtı – Kolk dizini Sophie'nin bacaklarının arasına sokarak kadının kalçalarını birbirinden ayırdı – kadının ince, yünlü kumaştan pantolonunu indirmiş, ipekli beyaz külodunu yırtmıştı – birdenbire parmaklarını kadının içine soktu – Sophie çığlık attı, tırnaklarını adamın omuzlarına geçirdi. *Oh oh oh!* Adam yumruğunu kadına, kadının bacaklarının arasına, apış arasının dalgalı tüylerine, narin vajinasına sürtüyordu – eklem boğumlarını kadının orasına sürtüyordu – ritmik bir şekilde – sıcak sıcak, çiğ nefesini kadının yüzüne soluyordu – boğulma korkusuyla Sophie tırnaklarını adama, adamın sırtına, omuzlarına, kaslı kollarına geçirmişti – dehşet içinde adamı öpüyordu, öpmeye çalışıyordu – böyle öpmek, adamın bir şekilde gönlünü al-

mak içindi – adamı kontrol edebilmeyi ya da en azından onu sakinleştirmeyi umuyordu – adamın sertliğinden korkuyordu – adamın kuvvetçe üstünlüğünden – adamın sabırsızlığından ve beklenmedikliğinden, sanki dik eğimli bir yoldan inmekte olan freni patlamış bir aracın asiliğini andıran başına buyrukluğundan ve adam eğer canını yakmak isterse neden olabileceği acıdan korkuyordu. Kendisini titreten bir heyecan, beklenmedik bir arzu hissediyordu adama karşı; bir mum alevinin titreyişi gibi nazik bir arzu hissediyordu – sanki adam kendisine kaba davranırsa, bir anda tüm bu duyumlar yok olacaktı, benliğine dair hissettiği tek şey olan bedeni yok olacaktı, sanki sırf duyumlardan oluşan o ağ, adamın yanlış bir dokunuşuyla paramparça olacaktı ve kadın rahatsızlıkla, acıdan başka bir şey hissetmeyecekti. Kolk'un dizi kadının bacaklarının arasındaydı, adam inliyordu, sesi sanki öfkeliymiş gibi gelen adam inliyordu; çünkü muhtemelen Sophie'nin bundan hoşlandığını düşünüyordu; bir kadın bundan hoşlanırdı mutlaka, kadının tepkisi tutkuluydu ve ürkmüş gibi değildi, ateşliydi ve paniğe kapılmış gibi değildi, kadının bağırmasına, soluk soluğa kalmasına, neredeyse hıçkırıklara boğulmasına neden olan cinsel arzusuydu. Şimdi adam sıcak, yaralı suratını kadının bacaklarına, bacaklarının yumuşak derisine, adama açmış olduğu, bir fındık gibi ikiye ayrılmış bacaklarının arasına gömmüştü; kadın haykırdı, şaşırmış, irkilmiş bir şekilde. Adam en hassas yerine dokunmuştu diliyle, ağzıyla – sanki kadının içine ulaşmıştı – sanki parmaklarıyla kadının titreyen kalbini tutmuştu.

Kadın konuşmaya çalışıyor ama bunu yapamıyordu. Boğazı sımsıkı kapanmıştı; gözleri yuvalarında dönüyor gibiydi. İtiraz etmeye çalışıyordu. *Hayır!* Adama, *Hayır,* demek istiyordu, bunu istemediğini, ondan korktuğunu, bu tür bir heyecandan korktuğunu söylemek istiyordu, şimdi gerçekten adama karşı direniyor, onu itmeye çalışıyordu. Adamın bulaşık

teli gibi sert olan sakalı kadının tenini dalıyordu. Bir hayvan derisini andıran pürüzlü cildi kadının cildini aşındırıyordu. Kadın daha önce böyle sakalı olan bir adamı öpmemişti, bu duyum çok tuhaftı. Adam, rakibinin üzerine yatmış bir güreşçi gibi, çıplak, terli ve galip gelmeye kararlı bir halde, kadının üzerinde tüm ağırlığıyla uzanmıştı. Çıplak, pürüzsüz derili bir yaratık gibi, kadın adamın altında kımıldıyor ve kıvranıyordu. Kadın nefes alamıyordu, adam bir kez daha boğuyordu kadını. Kadının ağzını emen doyumsuz ağzı nefes almasını engelliyordu, adamın cinsel organı kocaman ve bir sopa gibi dehşet vericiydi; kadın adamdan fışkıran organın büyüklüğüne ve sertliğine inanamıyordu. Bu kocaman şey, bu kör ve kaba şey, nereye gireceğini bilmeden, körlemesine, aptal bir şekilde vücuduna girmeye çalışıyordu. Kadın nefes almak için bir hamle yaparken, adam zorlayarak o şeyi kadının içine soktu ve kadının gözleri faltaşı gibi açıldı. *Oh! Oh oh!* Kadınla adamın mücadele eden bedenlerinin altındaki genç kız yatağı çatırdadı ve gacır gucur sesler çıkardı. Kadın hırpalanıyordu, adeta dövülüyordu, teslimiyete zorlanıyordu – bilincini yitirmeye zorlanıyordu – tırnaklarını adamın yükselip alçalan terli omuzlarına geçirmişti, tırnakları adamın sırtında kırılıp kopuyordu. Parmaklarının ucuyla Braille alfabesi gibi adamın yaralı dokularını hissederken, karanlığa, tamamen kaybolmuşluğun kutsanmışlığına gömülürken sanki içi boşalıyordu.

Sonra uyanış. Kim bilir kaç saat sonra. Birbirine karışmış, kokulu yatak örtülerinin arasında. Adam gitmişti. Ağrılar içinde, çıplak bir halde ayağa kalktı. Ayakları çıplaktı. Yüzünde saçları ve kirpikleri birbirine yapışmıştı – kıyafetlerini üzerine geçirmeye başladı – ya da kıyafetlerinden bulabildiklerini – ince, yünlü pantolon, keten gömlek, süveter – çabucak ve beceriksizce giyindi. Kapalı duran kapıya doğru tökezledi

– kapının kolunu çevirdi ve kapı açıldı – kapının açılacağını sanmamıştı.

Diğer odadaki adam kadına döndü, irkilmiş bir şekilde ona bakıyordu; sönmekte olan şöminenin ateşi yüzüne şeytanımsı bir ifade katmıştı. Kadının bunu görmeye tahammülü yoktu.

Sophie adama ayrılmak istediğini söyledi. Ümitsizce oradan ayrılmak istiyordu. Hemen gitmeliydi, adam onu hemen Grand Rapids'e geri götürmeliydi. Kadın kendini çok hasta hissediyordu, kalbi küt küt atıyordu. Çok sarhoş olmuştu. Ama şimdi sarhoş olmadığına emindi. Ağzı açık uyumuştu ve ağzının içi kum gibi kupkuruydu.

Kolk, Sophie'ye yaklaştı; ona dokunmak istedi. Sophie adamın elini sanki kendisine yaklaşan bir yılanmış gibi itti. Sophie neyin yanlış olduğunu, adama karşı neden bu kadar öfkeli olduğunu söyleyemiyordu. Çığlık atmaya başladı – *Götür beni buradan. Buradan nefret ediyorum. Götür beni.* Adam kadını kolları ve dirseklerinden yakaladı. Haşin bir tutumla konuşuyordu kadınla. Ona bağırıyordu. Sophie adamı tekmeledi ya da tekmelemeye çalıştı. Kollarını kurtarmaya çalışıyor, adama, adamın kafasına, omuzlarına yumruklarıyla vuruyordu. Kolk küfrederek kadını geriye, arkadaki odaya itti. Kadını yatağa itti. Kapı aralığında domuza benzeyen küçük köpek histerik bir şekilde havlıyordu. Sophie'nin beyninde şimşekler çakıyordu; deliliğin parlayan mavi kıvılcımları. Öfkenin verdiği bir güçle adamla boğuşuyor, paniğe kapılmış bir kedi gibi pençelerini adama geçirmeye, onu ısırmaya çalışıyordu ama kadın için fazla hızlı hareket ediyordu. Sophie'yi odada bırakarak kapıyı üzerine kapattı. Kadın kapının dışarıdan kilitlendiğini işitti, olan olmuştu.

Sourland'de başına gelmesinden korktuğu her şey gerçekleşmişti.

Bundan sonra olanları tam anlamıyla anımsamıyordu.

Kendisini esir almış olan adama karşı hiddetlenmiş, histerikçe davranmıştı – kapı kolunu sallamış, sağa sola çevirmişti – sonuç alamadan – yumruklarıyla kapıyı dövmüştü – yine sonuç alamadan. Kapı sağlam kerestelerden inşa edilmişti, geçit verecek gibi değildi. Öteki odada küçük, öfkeli köpek havlamaya devam ediyordu; havlamasında bir tür histerik coşku hissediliyordu. Adam dışarıda kapıya yakın bir yerde dikilmiş, Sophie ile konuşuyordu. Kadına sakin olmasını, sessiz olmasını, uzanmasını ve uyumaya çalışmasını söylüyordu. Onu incitmeyeceğini, ona dokunmayacağını ama kadının buradan ayrılamayacağını söylüyordu.

Adam kadınla zorlama bir sükûnet içinde konuşuyordu; ama Sophie adamın hiddetlendiğinin, sarsıldığının farkındaydı. Bu, adamın erkekliğine hakaret demekti; adam onu öldürecekti. Adama güvenilmezdi. Konuşmasındaki sahte soğukkanlılıkla, davranışlarındaki "mantık"la, bu adam güvenilmez biriydi. Kadının bacaklarının arasındaki açık yara acıyla yanıyordu. Sıcak bir sıvı bacaklarının arasından akıyordu, onu tiksindirerek. Burnuna kendi bedeninin ve adamın bedeninin kokusu geliyordu. Buna tahammül edemiyordu, adam onu kirletmişti. Onu asla affetmeyecekti. Adam, kadına kendi başına gidemeyeceğini söylüyordu – gecenin bir vaktinde ve adam da yola çıkacak halde değildi. O gün altı saatten fazla araba kullanmıştı; o saatte kadını hiçbir yere götürmeyecekti. Sabah, kadın hâlâ gitmek istiyorsa, belki. Sabah –belki– kadını Grand Rapids'teki havaalanına götürebilirdi.

Kadına bunları söyledi. Ama kadın adamın söylediklerini dikkate almıyordu. Ona güvenmiyordu, ondan nefret ediyordu. Adamın ona dokunduğu anları anımsadıkça bedeni acılar içinde kıvranıyordu; bedeninde adamın kirletmediği hiçbir nokta kalmamıştı. Boğazı kuruyana dek haykırmaya devam

etti, her iki yumruğuyla kapıyı dövüyordu. Her yeri, bedeni çürüklerle kaplıydı. Yumrukları acıyla sızlıyordu, parmak boğumları sıyrılmış, morarmıştı. Buna dayanamıyordu; adam onu kilitlemişti ve kapıyı açmayacaktı. Adam onu odaya kapatmıştı ve salıvermeyecekti. Artık onun tutsağıydı, adam zafer kazanmıştı ve kadın tamamen kırılana, yıkılana dek onu bırakmayacaktı. Kadın neredeyse bayılacak gibi, yatağa doğru geri geri sendeledi. Tüm duyuları alarma geçmişti, başı dönüyordu. Beyni o kadar uyarılmış, o kadar canlanmış bir haldeydi ki sinir uçları acıyordu. O kadar dağılmış bir haldeydi ki, çok hızlı solumaya başladı. Normal bir şekilde nefes alamıyordu. Sürünerek yatağa uzandı, onu rahatlatan ve ısıtan mavi çizgili yorganın altına sokuldu.

Sonra uyandı, etraf çok sessizdi. Mağaraya benzeyen odadaki hava sıkıntılı, bayat ve serindi; ama yorganın altı ılıktı. Şimdi ayağa kalkmış, sallanıyordu. Artık o kadar öfkeli değildi: Sophie yorganın altında ısınmıştı. Histerisi sönmüştü. Hızlı, keskin, soluk soluğa nefes alışları yavaşlamıştı. Daha normal nefes alıyordu, düşünceleri daha normal akıyordu. Kapı –kapıyı yokladı– hâlâ kilitliydi. Adamın insafına mı kalmıştı? Kolk ona yalvarmasını mı bekleyecekti? Duvardaki tek pencerede parlak ayı gördü. Ay yüzeyinin yarısı yıpranmış, morluklar, çiziklerle kaplanmıştı. Ama ay yine de fettan bir şekilde açık alanın üzerine ışık saçıyordu. Kar saatler önce durmuştu ve gökyüzü açıktı. Hava çok soğuktu, yerde ince, erimemiş bir kar tabakası kalmıştı. Kadın ağzının iç taraflarında kusmuk tadı hissetti –çok sarhoş olmuştu– ama artık sarhoş değildi. Çılgın gibi hareket eden parmaklarıyla pencereyi gevşetmeyi başardı; pencere bir tahta parçasının yardımı ile açılıyordu. Kalbi hızla, şaşkınlıkla çarpıyordu. Bu mümkün değildi, Sophie ne yapıyordu? Adam diğer odada sarhoş ve dünyadan habersiz uyurken.

Bir metrekareden daha geniş olmayan pencereyi açmayı başardı. Mantosunu pencereden attı, sonra eldivenlerini, eşarbını. Tok bir sesle yere düşen botlarını. Pencerenin önüne bir sandalye çekti ve heyecanla titreyerek sandalyeye tırmandı; küçük bir alana sığmaya çalışan bir kedi gibi, kıvrılarak, büzüşerek zorla pencereden geçti. Doğum yapmakta olan ve doğurduğu şey yine kendisi olan bir canlı gibi zorla pencereden geçti.

Gece havası çok soğuktu. Kadın hızla soluk alıyordu, nefesi buharlaşıyordu. Şimdi nereye gideceğine, yola veya bir başka eve nasıl ulaşacağına dair hiçbir fikri yoktu. Düzgün bir şekilde düşünemiyordu, sanki beynindeki devreler birbirine karışmıştı. Kafası sadece kaçmasına yetecek kadar çalışmıştı. Sadece örümceğin yuvasından kaçacak kadar. Adamın kaba, kendisini sımsıkı kavrayan ellerinden, içine soktuğu ellerinden kaçmıştı. Kendisininki kadar aç olan ağzından kaçmıştı. Kaçtığı şeyi anımsamak kadını tiksindiriyordu. Karlı zeminde mantosunu buldu, kollarını mantosunun kollarına geçirdi. Eldivenlerini kaybetmişti. Eldivenlerini bulamıyordu. Yün eşarbıyla kafasını, yüzünü sardı. Adamın iğrenç sakalıyla tahriş olmuş yüzünü soğuğa karşı koruyacaktı. Şişmiş dudağı artık şiş değildi; ama ağrıyordu, zonkluyordu. Adam kadının ağzını gözü dönmüş bir hayvan gibi ısırmıştı. Sophie kulübenin arkasında bir önceki gün gördüğü bir patikayı takip edecek şekilde yola koyuldu. Ne kadar zaman geçmişti üzerinden – bir ömür!

Karayoluna dek garaj yolunu takip etmeyecek kadar zekiydi; çünkü adam onu mutlaka cipiyle izleyecek, geri getirecek ve kulübeye kapatacaktı. Böylece kadın, kulübenin arkasındaki tepeyi tırmanarak koruma alanının içine doğru ilerledi. Geriye dönüp baktığında kararmış ya da kısmen kararmış olan kulübeyi görüyordu. Kulübeden hülyalı düşünceler gibi ağır

ağır bir duman sarmalı yükseliyordu. Adam uyuyor muydu? Kadın kaçabilmiş miydi? Kadını esir olarak tutabileceğine inanan Kolk ne aptal bir adamdı; sabah adamın ne kadar şaşıracağını düşününce gülümsedi. Adamın sabah bir hayvanın izini sürer gibi peşine takılacağını düşünmek istemiyordu. O çirkin küçük köpeği peşine süreceğini. Karda kadının ayak izlerini takip edecekti, köpek de kadının kokusunu izleyecekti. Bunu düşünmek istemiyordu; bunu düşünemeyecek kadar ümitsizdi. Yine de koşmaya başladı. Patika taze kardan dolayı kaygandı, karın içinde beliren kaya katmanları da kaygandı. Ormanda düşmesi ölümcül olurdu, bu riski alamazdı. Yine de normal hızla yürüyemiyordu, o kadar ümitsizce istiyordu kaçmayı. Kadın ay ışığında yeri görebiliyordu, çok net bir şekilde değil, sanki rüyada gibi. Belli belirsiz bir patikaydı önünde uzanan, karla örtülü çürümüş yapraklar görüyordu. Çocuksu bir böbürlenmeye kapılmıştı: *Beni bulamayacak. Beni aramaya çıktığında, ben yüz elli kilometre uzaklaşmış olacağım.*

Sonra, birkaç dakika içerisinde, adamın ardından seslendiğini duyduğunda nasıl da şaşırdı kadın. *Sop-hie! Sop-hie!* Şok olmuştu. Korkmuştu. Gerçekten vahşi doğada adamdan kaçabileceğini düşünmüştü. Nereye gittiğine dair hiçbir fikri olmasa da, *ondan* uzaklaştığını düşünmüştü. Ama adam uyanmıştı ve onun ortadan kaybolduğunu keşfetmişti – böyle olmuş olmalıydı. Ve şimdi adam dışarıdaydı, onu takip ediyordu. Kadın koşmaya başladı, ümitsiz, soluk soluğa. Adamdan kaçmaya çalışmak umutsuz bir girişimdi; ama kadının elinden başka bir şey gelmiyordu. Adamdan kaçabilmek dışında bir isteği yoktu. Adamdan kaçarak onu cezalandırmak, kendini yaralamak pahasına. *Kaybolursam öleceğim. Binlerce dönümlük vahşi ortamda öleceğim. Bu onun intikamı olacak,* diye düşünerek.

Sonra ardında, bıçak gibi soğuk havada adamın keskin sesini işitti. "Sop-hie! Sop-hie!" Adam kadının peşindeydi. Adam

hızlı yürüyordu. Patikayı tanıyordu, bu patikadan yüzlerce kez geçmişti. Kadın, adamın köpeği kendisinin peşine salmasından korkuyordu; ama köpeğin sesini işitmiyordu. Kadın bir ağacın ardına saklandı. Ağacın ardına saklanarak dinlenmeye çalıştı. Patikayı tırmanmaktaydı – bu dağlık bir patikaydı ve kocaman kayalarla kaplıydı – Orta-Kuzey Minnesota'da, Sourland'deki eski, volkanik bir dağ – patikayı tırmanma çabası içinde kadın perişan bir halde soluksuz kalmıştı. Ayrıca üşüyordu, titriyordu. Kirpikleri donmuş gibi birbirine yapışmıştı. Gözlerinden buzlanmış yaşlar geliyordu. Kocası ölmüştü, onu terk etmişti ve şimdi burası, Sourland onun kaderi olmuştu. Bedenindeki örümcek ısırıkları bile suçlayıcı bir ateşle zonkluyorlardı. Bu kaşıntılarda bir müstehcenlik vardı. El yordamıyla kendini koruyacak bir şey araştırdı; kırık bir ağaç dalı. Eğer çok yaklaşırsa adama bununla vuracaktı. Eğer köpeği peşine salarsa köpeği öldürecekti. Kamburunu çıkarmış bir halde koşuyordu. Kolları, bacakları ağrıyordu, başı ağrıyordu, ağzına kusmuk tadı geliyordu. Kaygan bir kayaya basıp düştü, eli kesildi. Zorla ayağa kalktı. Kendi kendine fısıltıyla konuşuyordu. Avlanmış bir yaratığa dönmüştü. Adam, kadının tam olarak nerede olduğunu bilmeksizin ardından bağırıyordu. Adam en baştan beri biliyordu. Kadının ondan kaçamayacağını, ayak izleri onu ele veriyordu. Adam bir eliyle fener, diğeriyle bir yürüyüş sopası tutuyordu; bir Grimm Kardeşler masalı karakteri gibi. Kadını yakalayacak, kulübeye doğru kadını saçlarından sürükleyecekti. Kadının bedeni ikiye yarılacaktı; adam yumruğunu kadının içine sokacak, bir sopa gibi sert penisini kadının bedenine sokacaktı. Kadın ikiye yarılacaktı ve ölecekti. Bir saldırıya daha dayanamazdı ve kadın ölecekti.

Yakınlardan bir çığlık işitti; bir baykuş çığlığı. Çam ağaçlarının dallarının arasında, kafasının beş-altı metre üstünde çılgınca çırpılan kanatların bulanık hareketini algıladı; bir bay-

kuş, bir kayanın gölgesinde saklanan avına saldırdı, bir tavşan çığlığı işitildi, minik hayvan anında ölmüştü.

Tüm bunlar olurken ay gökyüzünde çarpık bir şekilde asılı kalmıştı. Adam kadının peşindeydi; seri bir şekilde ilerliyordu ama telaş etmeksizin. Hareketleri asla dikkatsiz değildi; patikayı geceleri de iyi tanıyordu. Sol eliyle bir fener taşıyordu ve sağ eliyle de bir buçuk metrelik yürüyüş sopasını. Gece, elinde bir buçuk metrelik sopayla yaklaşan bir adam tarafından izlenmek korkunç bir şeydir. Sophie gizlenmeye çalışıyordu, tarih öncesinden kalma dev bir kuşun yumurtasını andıran kocaman, beyaz bir kayanın arkasına doğru emeklemişti. *Sop-hie! Buraya gel! Tanrı aşkına, yaralanacaksın.*

Kadın sopanın çıkardığı *çat!* sesini işitti. Donmuş toprağa çarpan sopanın sesini. Kayalara çarpan, kayalardan yansıyan sesi. Artık saat gece yarısını çoktan geçmiş olmalıydı. Artık ay gökyüzünde, uzaktaki ufka doğru hızla alçalıyordu. Sophie patikayı kaybetmişti, ayakları birbirine dolanıyor, vahşi doğanın içinde tökezleyerek ilerliyordu. Yine de kendi kendisiyle konuşuyordu: *Yaşamak istiyorum. Bu da kanıtı; yaşamak istiyorum ve yaşayacağım.* Ayağı kaydı, düştü. Kötü düşmüştü, elinin bileği incinmişti. Ve ayak bileği – ayak bileğini burkmuştu. Oh! Ayak bileği burkulmuştu ve ağrı içinde, düş kırıklığıyla ağlıyordu. Kemiğin çatlama sesini işittiğine emindi. Kendinden tiksinmek fikrinden bunalmıştı. Şimdilik adam arkasındaydı; ama aralarındaki mesafeyi kapatıyordu. Fenerin ışığı kadının gözlerine doğru oluk oluk akıyordu; kadını körleştiriyordu. Kadının kulübeden çıktığının nasıl farkına varmıştı; kadın bunu hayal edemiyordu. Çok sessiz, çok dikkatli davranmıştı oysa! Şimdi adam kadının üzerine doğru eğilmişti. Fenerin ışığını uzaklaştırmıştı; çünkü artık fenere ihtiyacı kalmamıştı. Lekeli ve ağaçların arasında tuhaf bir şekilde parlayan ayın ışığı da tepelerindeydi. Köşeye sıkışmış bir hayvan

gibi adama saldırdı; küçük hain bir yaratık gibi, bir vizon gibi, bir dağgelinciği gibi; sadece pençeleriyle ve dişleriyle kendini koruyabilirdi. Ama adam çok hızlı ve temkinliydi. Kadın, donmuş gibi uyuşmuş ellerini ve parmaklarını sadece sallayabiliyordu. Kadın artık karlı zeminin üzerinde, kayaların ortasında, dört yana savrulmuş, umutsuz bir halde yatıyordu. Sessizce ağlıyordu; kadının tüm yaşama tutkusu sönmüştü. Adam galip gelmişti. Kadını kucaklıyor, kucaklarken homurdanıyordu, zafer duygusuyla böbürleniyordu. Kadın, adamın böbürlenmesi gerektiğini biliyordu. Adam ona gülüyor olmalıydı. Kadının çığlıklar atarak, adama ondan, onun kendisine yaptıklarından ve yapacaklarından ne kadar nefret ettiğini; adamdan tiksindiğini söyleyecek gücü yoktu. Adam, kolunu kadının beline dolamış, onu sessizce taşıyordu. Sophie adamın az konuşan biri olduğunu biliyordu. Bu adamla sözcüklerden daha ilkel bir yöntemle iletişim kurması gerekecekti.

Adam kadını ayağa kaldırdı. Kadın kendi kendine ayakta duramıyordu. Sağ ayak bileği zonkluyordu. Elbiseleri yırtılmıştı, saçları dağılmış, saçına dikenler karışmıştı. Yine de adam, dengede tutuyordu kadını. Kadın hıçkırıyor, adamı itiyordu; ama artık daha az şiddetli. Artık ümidi yoktu; adamdan kaçamazdı. Tüm kurnazlığına ve çaresizliğine karşın, kulübeden birkaç kilometre bile uzaklaşamamıştı. Gün ışığında ne kadar uzaklaşabildiği ortaya çıkacaktı. Gün ışığında adam ona gülecekti. Buldok köpek ona gülecekti. Kardaki ayak izlerini gördü; kendi ayak izlerini ve takipçisinin onu yakalayana, onu yerden kaldırana dek oluşturduğu ayak izlerini; adam patikayı izleyerek, şöminesi hâlâ için için yanmakta olan kulübeye kadını yarı kucağında taşıyarak geri götürecekti. Eve yaklaştıkça içeri kapatılmış olan köpek tiz bir sesle deli gibi havlıyor olacaktı. Acı acı adamla birlikte olmak istemediğini; bunu istemediğini söylüyordu. Hata yapmıştı; ne birlikte

olmayı istiyordu ne de adamı. Acıyla, kızgınlıkla ağlıyordu. Adama yaslanmıştı, güçlükle yürüyordu; sağ bileği neredeyse işe yaramaz haldeydi. Adam hâlâ onu tutuyordu; tepeden aşağıya doğru, kaygan kayaların üzerinde yavaş ve temkinli bir şekilde inerlerken, kadının ağırlığının önemli bir bölümünü yüklenmişti. Adam inatçı ve yılmayacak kadar güçlüydü; kadın adamın onu geri götürmeyi başaracağını biliyordu. Adamın naylon parkasının altından, bedeninden fışkıran ısıyı hissediyordu. Kulübeye ne kadar mesafede olduklarını sordu ve adam yanıtladı: "Az kaldı."

Amerikan edebiyatının en yetkin ve en üretken yazarlarından biri olan Joyce Carol Oates, *Acı Ülke*'de okuru korkutucu ruhlarla çıkılacak tekinsiz bir gezintiye davet ediyor. Celladına koşan kurbanların ardından koşturuyor, iblislerlerin şölenine çağırıyor, karanlık sokaklarda kaybolmak üzere olan masum çocukların iç titremelerini dinlemeye zorluyor...

Kayıpların, kayıplarla gelen bir şiddetin kol gezdiği *Acı Ülke*'deki öykülerde, Oates'un kalemi; inceliğin, zarif ve şairane olsa da aynı zamanda ne denli keskin ve kanatıcı olduğunu hatırlatmak ister gibi gitgide sivriliyor...

"Gerilimli hikâye anlatımında bir ustalık eseri... Oates, kelimenin tam anlamıyla "tehlikeli" bir yazar... Neredeyse saplantılı bir biçimde; çabalayarak, tadını çıkara çıkara risk alıyor. Göz kamaştırıcı bir derleme."

New York Times

1 676000 38670

ISBN: 978-605-141-676-2

9 786051 416762

Everest

www.everestyayinlari.com | info@everestyayinlari.com | facebook.com/everestyayinlari | twitter.com/everestkitap